

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ 2015-2019

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΑΜΥΝΤΑΙΟ
2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ	Σελ
Εισαγωγή	6
1 Περιγραφή της Υφιστάμενης Κατάστασης	9
1.1 Γενική Εικόνα	9
1.1.1 Διοικητικά, Δημογραφικά, Χωροταξικά και Ιστορικά Στοιχεία	9
1.1.1.1 Θέση του Δήμου Αμυνταίου στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	9
1.1.1.2 Κατάσταση του ευρύτερου χωροταξικού πλαισίου	12
1.1.1.3 Οικονομικές επιδόσεις	21
1.1.1.4 Οδικό δίκτυο	24
1.1.1.5 Σιδηροδρομικό δίκτυο	25
1.1.1.6 Αεροδρόμια	25
1.1.1.7 Νοσοκομεία	25
1.1.1.8 Τριτοβάθμια εκπαίδευση	26
1.1.1.9 Ερευνητικά κέντρα	26
1.1.1.10 Τουριστικές υποδομές	26
1.1.2 Αναπτυξιακή φυσιογνωμία Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας	27
1.1.2.1 Βασικά χαρακτηριστικά Νομού Φλώρινας	27
1.2 Η περιοχή του Δήμου και οι κάθετες υπηρεσίες στο θεματικό τομέα «Περιβάλλον και Ποιότητας Ζωής»	31
1.2.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά και ιστορικά στοιχεία του Δήμου Αμυνταίου	31
1.2.1.1 Μορφολογία – Χρήσεις γης	31
1.2.1.2 Προοπτική ανάπτυξης	34
1.2.2 Δημογραφικά στοιχεία Δήμου Αμυνταίου	34
1.2.2.1 Πληθυσμός	34
1.2.2.2 Πληθυσμιακή πυκνότητα	36
1.2.2.3 Ηλικιακή κατανομή	38
1.2.2.4 Δημογραφικοί δείκτες	39
1.2.3 Χωροταξικά και ιστορικά στοιχεία	47
1.2.3.1 Δημοτική Ενότητα Αμυνταίου	52
1.2.3.2 Δημοτική Ενότητα Αετού	61
1.2.3.3 Δημοτική Ενότητα Φιλώτα	68
1.2.3.4 Δημοτική Ενότητα Βαρικού	73
1.2.3.5 Δημοτική Ενότητα Νυμφαίου	74
1.2.3.6 Δημοτική Ενότητα Λεχόβου	76
1.2.4 Κατανομή εκτάσεων στο Δήμο Αμυνταίου	78
1.2.5 Φυσικοί Πόροι	78
1.2.5.1 Δάση	78
1.2.5.2 Προστατευόμενες περιοχές	80
1.2.5.3 Πεδιάδες – Ορεινοί όγκοι	82
1.2.5.4 Βοσκότοποι	83
1.2.5.5 Υδατικοί Πόροι	84
1.2.5.6 Ορυκτοί Πόροι – Μεταλεία	87
1.2.6 Προβλήματα ρύπανσης	89
1.2.6.1 Γενικά για τη ρύπανση	89
1.2.6.2 Φορείς προστασίας και ανάδειξης περιβάλλοντος	90
1.2.7 Υποδομές εξυπηρέτησης δικτύων	92
1.2.7.1 Ύδρευση	92

1.2.7.2	Αποχέτευση	97
1.2.7.3	Άρδευση	98
1.2.7.4	Ενέργεια	99
1.2.7.5	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)	101
1.2.7.6	Διαχείριση ομβρίων	102
1.2.7.7	Τηλεπικοινωνίες	102
1.2.8	Καθαριότητα	103
1.2.9	Πολιτική προστασία	106
1.2.10	Πολεοδομική πληροφορία	107
1.2.10.1	Οικιστική ανάπτυξη	107
1.2.10.2	Κοινόχρηστοι χώροι	114
1.2.10.3	Χώροι αστικού πρασίνου	115
1.2.10.4	Χώροι στάθμευσης	115
1.2.10.5	Χώροι περιαστικού πρασίνου	116
1.2.11	Υποδομές μεταφορών	116
1.2.11.1	Σιδηρόδρομοι	116
1.2.11.2	Οδικό δίκτυο	117
1.2.11.3	Ποδηλατόδρομοι	121
1.2.11.4	Αερολιμένες	121
1.2.11.5	Αστικές μεταφορές	121
1.2.11.6	Υπεραστικές μεταφορές	122
1.2.12	Κάθετες υπηρεσίες του Δήμου στο θεματικό τομέα «Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής»	123
1.2.12.1	Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας & Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	123
1.2.12.2	Τοπικοί Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων	138
1.3	Η περιοχή του Δήμου και οι Κάθετες Υπηρεσίες στο θεματικό τομέα «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός»	139
1.3.1	Δομές Κοινωνικής Υποστήριξης	139
1.3.1.1	Υγεία	139
1.3.1.2	Πρόνοια	140
1.3.1.3	Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες	144
1.3.1.4	Εθελοντικός τομέας	144
1.3.1.5	Κοινωνικό Παντοπωλείο	144
1.3.2	Υποδομές εκπαίδευσης και διά βίου μάθησης	144
1.3.2.1	Επίπεδο εκπαίδευσης Δήμου Αμυνταίου	144
1.3.2.2	Υποδομές Δημόσιας Εκπαίδευσης	146
1.3.2.3	Ιδιωτικά Σχολεία – Φροντιστήρια	146
1.3.3	Πολιτιστική Υποδομή και Δραστηριότητες	147
1.3.3.1	Θρησκευτική Παράδοση	149
1.3.3.2	Λαογραφικές Συλλογές	150
1.3.3.3	Φιλαρμονική Ορχήστρα Αμυνταίου	154
1.3.3.4	Μνημεία – Αξιοθέατα	154
1.3.3.5	Χώροι αναψυχής	159
1.3.3.6	Τοπικά έθιμα και Πολιτιστικά γεγονότα	159
1.3.3.7	Πολιτιστικοί Σύλλογοι	161
1.3.3.8	Αδελφοποιήσεις – Δικτυώσεις πόλεων	162
1.3.4	Αθλητικές υποδομές και δραστηριότητες	162
1.3.4.1	Διοργανώσεις – εκδηλώσεις – αγώνες	163
1.3.5	Οι Κάθετες Υπηρεσίες του Δήμου στο θεματικό τομέα «Κοινωνική πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός & Αθλητισμός»	164

1.3.5.1	Διεύθυνση Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών	164
1.3.5.2	Ενιαία Σχολική Επιτροπή Α'βάθμιας εκπαίδευσης Δήμου Αμυνταίου	167
1.3.5.3	Ενιαία Σχολική Επιτροπή Β'βάθμιας εκπαίδευσης Δήμου Αμυνταίου	167
1.3.5.4	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης-Αθλητισμού	168
1.3.5.5	Κοινωφελής Δημοτική Επιχείρηση Δήμου Αμυνταίου	169
1.4	Η περιοχή του Δήμου και οι Κάθετες Υπηρεσίες στο θεματικό τομέα «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση»	170
1.4.1	Οικονομικά ενεργός πληθυσμός και απασχόληση στο Δήμο Αμυνταίου	170
1.4.1.1	Οικονομικά ενεργός πληθυσμός	170
1.4.1.2	Απασχόληση	171
1.4.1.3	Ανεργία	172
1.4.2	Παραγωγικοί τομείς και Τοπική Οικονομία	172
1.4.2.1	Πρωτογενής Τομέας	172
1.4.2.2	Δευτερογενής & Τριτογενής Τομέας	177
1.4.3	Οι Κάθετες Υπηρεσίες στο θεματικό τομέα «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση»	186
1.4.3.1	Διεύθυνση Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών	186
1.4.3.2	Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	192
1.4.3.3	Δημοτική Επιχείρηση Τηλεθέρμανσης Ευρύτερης Περιοχής Αμυνταίου (ΔΕΤΕΠΑ)	200
1.4.3.4	Αμιγής Δημοτική Επιχείρηση Εμπορικής και Βιομηχανικής Επιχείρησης Ξινό Νερό	200
1.5	Οργανόγραμμα, Εσωτερικό Περιβάλλον και Οριζόντιες Υπηρεσίες του Δήμου Αμυνταίου	201
1.5.1	Διάρθρωση υπηρεσιών του Δήμου – Οργανόγραμμα	201
1.5.1.1	Διάρθρωση Κεντρικών Υπηρεσιών	201
1.5.1.2	Διάρθρωση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών	202
1.5.1.3	Κάθετες Υπηρεσίες του Δήμου	204
1.5.1.4	Οριζόντιες Υπηρεσίες του Δήμου	204
1.5.1.5	Αρμοδιότητες Οριζόντιων Υπηρεσιών Δήμου	205
1.5.1.6	Επιτελικές Υπηρεσίες	210
1.5.2	Προσωπικό Δημοτικών Υπηρεσιών και Νομικών Προσώπων	218
1.5.2.1	Δημοτικές Υπηρεσίες	218
1.5.2.2	Νομικά Πρόσωπα	220
1.5.3	Αξιολόγηση οργανωτικής δομής Δήμου Αμυνταίου	220
1.5.4	Συστήματα διαχείρισης, ηλεκτρονική διακυβέρνηση και εξυπηρέτηση του πολίτη	222
1.5.5	Κτηριακές υποδομές, εγκαταστάσεις και τεχνικός εξοπλισμός	223
1.5.6	Βασικές συνεργασίες και άλλα θέματα	226
1.6	Ακίνητη Περιουσία Δήμου Αμυνταίου	226
1.6.1	Περιουσιακή Κατάσταση	226
1.6.2	Αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας	230
1.7	Οικονομικά στοιχεία Δήμου και Νομικών Προσώπων	232
1.7.1	Οικονομικά στοιχεία Δήμου Αμυνταίου	233
1.7.2	Οικονομικά στοιχεία Νομικών Προσώπων	237

2	Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης	247
2.1	Μεθοδολογία αξιολόγησης – SWOT ανάλυση	254
2.1.1	Στρατηγική Ευρώπη 2020 – Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014-2020	255
2.1.1.1	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας 2014-2020	257
2.2	Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	265
2.2.1	Πρώτος Θεματικός Άξονας – Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής	266
2.2.2	Δεύτερος Θεματικός Άξονας – Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός & Αθλητισμός	286
2.2.3	Τρίτος Θεματικός Άξονας – Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	295
2.2.4	Τέταρτος Θεματικός Άξονας – Εσωτερικό Περιβάλλον του Δήμου	301
3	Στρατηγικός Σχεδιασμός	309
3.1	Καθορισμός Οράματος και Στρατηγικής Δήμου Αμυνταίου	309
3.1.1	Αποστολή, Όραμα και Κατευθυντήριες Πολιτικές Στρατηγικού Σχεδιασμού	309
3.1.2	Καθορισμός της Στρατηγικής – Άξονες, Μέτρα και Στόχοι	312

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο σκοπός του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Αμυνταίου, είναι η προώθηση της τοπικής ανάπτυξης, της εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας του Δήμου και των νομικών του προσώπων, καθώς και η ενίσχυση των συνεργασιών του, σε εναρμόνιση με εθνικές και περιφερειακές αναπτυξιακές προτεραιότητες και κατευθύνσεις.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα συντάσσεται σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης και παρατεταμένης ύφεσης για τη χώρα, πλαίσιο που αναδεικνύει την αναγκαιότητα ενίσχυσης και διαμόρφωσης εκείνων των προϋποθέσεων που υποστηρίζουν την ανθεκτικότητα και προσαρμοστικότητα απέναντι σε συνθήκες οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής κρίσης αλλά θα οδηγούν σε συνθήκες ανάκαμψης.

Επιπλέον ιδιαίτερη μέριμνα θα δοθεί στη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου και την παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών προς τους πολίτες.

Το επιχειρησιακό σχέδιο καθορίζει ένα πλαίσιο στρατηγικών στόχων και προτεραιοτήτων που εξειδικεύονται σε δράσεις με ορίζοντα πενταετίας, με τελικό στόχο και σκοπό, την προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και την αναβάθμιση των υπηρεσιών του Δήμου.

Η δομή του επιχειρησιακού προγράμματος περιλαμβάνει :

Α) Το Στρατηγικό Σχέδιο στο οποίο

1. Αποτυπώνονται τα χαρακτηριστικά του φυσικού και κοινωνικο-οικονομικού περιβάλλοντος του Δήμου, τα χαρακτηριστικά των υπηρεσιών και των νομικών προσώπων του και αξιολογείται η υφιστάμενη κατάσταση.
2. Διατυπώνεται το αναπτυξιακό όραμα του Δήμου καθώς και οι κατευθυντήριες αρχές, που πρέπει να διέπουν τον τρόπο λειτουργίας του και τον τρόπο διοίκησης των τοπικών υποθέσεων.
3. Προσδιορίζεται η στρατηγική που πρέπει να υλοποιηθεί προκειμένου να επιτευχθεί το όραμά του.

Β) Το Επιχειρησιακό Σχέδιο το οποίο

Αφορά την επιχειρησιακή οργάνωση σε τακτικό επίπεδο και περιλαμβάνει την κατάρτιση των ειδικών σχεδίων δράσης, τον πενταετή προγραμματισμό των δράσεων, καθώς και την αντιστοίχιση των δράσεων αυτών με τον αναγκαίο οικονομικό προγραμματισμό.

Γ) Τους Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης, οι οποίοι

Διακρίνονται σε δείκτες εισροών, εκροών και αποτελέσματος και χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος.

Η υποχρέωση εκπόνησης επιχειρησιακών προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. θεσπίστηκε για πρώτη φορά με τα άρθρα 203-207 του νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Κ.Δ.Κ.) (Ν.3463/2006 ΦΕΚ 114/Α), στο πλαίσιο της διαδικασίας εκσυγχρονισμού της οργάνωσης και λειτουργίας της Α'βάθμιας Τοπικής

Αυτοδιοίκησης και με απώτερο σκοπό τη δημιουργία μόνιμων δομών προγραμματισμού υλοποίησης και παρακολούθησης των αποτελεσμάτων της δράσης των Ο.Τ.Α..

Το θεσμικό πλαίσιο της εκπόνησης επιχειρησιακών προγραμμάτων συμπληρώνεται όσον αφορά τα όργανα και τη διαδικασία κατάρτισης, αξιολόγησης και παρακολούθησης με το Π.Δ. 185/2009 (ΦΕΚ 221/Α), όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 89/2011 (ΦΕΚ 213/Α) και το πρόγραμμα Καλλικράτης (Ν. 3852/2010 ΦΕΚ 87/Α) και εξειδικεύεται ως προς τη δομή, το περιεχόμενο και τον τρόπο υποβολής με την Υ.Α. 41179/4.11.2014 (ΦΕΚ 2970/Β).

Η ομάδα έργου κατά την εκπόνηση του Στρατηγικού Σχεδιασμού Δήμου Αμυνταίου, της δημοτικής περιόδου 2015-2019, για την υποστήριξη των δημοτικών υπηρεσιών, της εκτελεστικής επιτροπής και της δημοτικής αρχής, στην παραγωγή κατάλληλου έργου αποτελείται από τους κάτωθι υπηρεσιακούς παράγοντες του Δήμου Αμυνταίου:

1. Νικόλαος Κοντίνης, πολιτικός μηχανικός Μ.Sc., υπάλληλος Τεχνικής Υπηρεσίας.
2. Στέργιος Κιάνας, γεωπόνος Μ.Sc., υπάλληλος Τεχνικής Υπηρεσίας.
3. Αναστάσιος Κατσουπάκης, μηχανολόγος μηχανικός ΤΕ, υπάλληλος Τεχνικής Υπηρεσίας.
4. Αθανάσιος Παπαγιάννης, μηχανολόγος μηχανικός ΤΕ, υπάλληλος Τεχνικής Υπηρεσίας.
5. Χρήστος Μπιτσόλας, οικονομολόγος, υπάλληλος Οικονομικής Υπηρεσίας.
6. Ευδοξία Γεωργιάδου, υπάλληλος Διοικητικής Υπηρεσίας.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η ομάδα πραγματοποίησε συναντήσεις εργασίας με στελέχη των δημοτικών υπηρεσιών και των νομικών του προσώπων, με σκοπό την ενημέρωση των υπαλλήλων σχετικά με την σύνταξη του επιχειρησιακού προγράμματος, τους στόχους, τον καθορισμό του περιεχομένου και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής του, καθώς και την άντληση του απαραίτητου υλικού για τη διαμόρφωση του περιεχομένου του σχεδίου.

Επίσης για τη συλλογή στοιχείων απέστειλε ερωτηματολόγια προς τους υπαλλήλους και προϊστάμενους των δημοτικών υπηρεσιών, στο σύνολο των αιρετών εκπροσώπων, συλλόγους, νομικά πρόσωπα, φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και επίσης ανάρτησε σχετικό ερωτηματολόγιο και στην ιστοσελίδα του Δήμου, ούτως ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε κάθε ενδιαφερόμενο να συμμετέχει στον καθορισμό της στρατηγικής του Δήμου. Επίσης υλοποιήθηκαν συναντήσεις με αρμόδιους φορείς της περιοχής.

Για την σύνταξη των κειμένων χρησιμοποιήθηκε υλικό, από την πρόταση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Καποδιστριακού Δήμου Αμυνταίου, την πρόταση Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης λιμνών Βεγορίτιδας-Πετρών, το Στρατηγικό Σχέδιο της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, υλικό από μελέτες και αρχεία των δημοτικών υπηρεσιών και νομικών προσώπων, τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας Δήμου Αμυνταίου (ΦΕΚ) και τα καταστατικά ίδρυσης

των Νομικών Προσώπων και τους Προϋπολογισμούς/Απολογισμούς των τελευταίων ετών.

Τέλος αντλήθηκαν στοιχεία από τη Στρατηγική Ευρώπη 2020, το σύμφωνο εταιρικής σχέσης (Νέο ΕΣΠΑ 2014-2020), τον Περιφερειακό Χωροταξικό Σχεδιασμό της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας καθώς και στοιχεία από την αναθεώρησή του.

Τα στατιστικά στοιχεία που αναφέρονται στην ανάλυση των γενικών δημογραφικών στοιχείων, καθώς και στην ενότητα που αφορά την απασχόληση προέκυψαν από επεξεργασία υλικού που αφορά την απογραφή 2011, που αντλήθηκε από την ΕΛ.ΣΤΑΤ.

1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

1.1 Γενική Εικόνα

Βασικό χαρακτηριστικό της ευρωπαϊκής τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελεί η εδαφική οργάνωση που αντικατοπτρίζει την πολυμορφία. Όχι μόνο παρουσιάζονται διαφορετικές μορφές από χώρα σε χώρα, αλλά το ίδιο φαινόμενο παρατηρείται ακόμη και μέσα στα εδαφικά όρια μιας χώρας, καθώς οι τοπικές αρχές δεν είναι πάντα οργανωμένες με τον ίδιο τρόπο.

Η εδαφική οργάνωση υπόκειται επιπλέον σε αλλαγές με την πάροδο του χρόνου, κυρίως λόγω της προσπάθειας προσαρμογής στις συνεχώς μεταβαλλόμενες πολιτικές και μη, ανάγκες του εκάστοτε πληθυσμού.

Η Ελλάδα αποτελεί μία από τις 12 ευρωπαϊκές χώρες που διαθέτουν δύο (2) βαθμίδες τοπικών κυβερνήσεων, τους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ και το Περιφερειακό Επίπεδο.

Οι χώρες έχουν μεσαίο μέγεθος, με γεωγραφικούς και δημογραφικούς όρους και αντιστοιχούν στο 23% του ευρωπαϊκού πληθυσμού. Το δεύτερο επίπεδο διακυβέρνησης μπορεί να λάβει διαφορετικές μορφές, ανάλογα τη χώρα και διακρίνεται σε περιφέρειες, κομητείες, επαρχίες, διοικητικά διαμερίσματα κ.α. Στην Ελλάδα διακρίνουμε στην πρώτη βαθμίδα τους 325 ΟΤΑ και στην δεύτερη βαθμίδα τις 13 αιρετές περιφέρειες.

1.1.1 Διοικητικά, Δημογραφικά, Χωροταξικά και Ιστορικά Στοιχεία

1.1.1.1 Θέση του Δήμου Αμυνταίου στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Ο Δήμος Αμυνταίου είναι δήμος της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας της ΠΕ Φλώρινας που συστάθηκε με το πρόγραμμα Καλλικράτης και έχει έδρα το Αμύνταιο, και ιστορική έδρα το Νυμφαίο. Αποτελείται από έξι (6) Δημοτικές Ενότητες, μία (1) Δημοτική Κοινότητα (Αμύνταιο) και είκοσι τέσσερεις (24) Τοπικές Κοινότητες.

Εικόνα : Χάρτης περιοχής Δήμου Αμυνταίου (άνευ κλίμακας)

Συγκεκριμένα η συγκρότηση του Δήμου Αμυνταίου είναι η ακόλουθη :

Δημοτική Ενότητα (ΔΕ) Αμυνταίου

Δημοτική Κοινότητα (ΔΚ) Αμυνταίου (οικισμοί Αμύνταιο, Σωτήρας, Ανάληψη)

Τοπική Κοινότητα (ΤΚ) Ξινού Νερού

ΤΚ Αγίου Παντελεήμονα

TK Κέλλης

ΤΚ Πετρών

TK Κλειδίου

TK Φανού

TK Ροδών

ΔΕ Φιλῶτα

TK Φιλώτα

TK Λεβαΐας

TK Βεγόρων

TK ΑΝΤΙΓΟΝΟΥ

ΤΚ Πελαργού

TK Maviakiou

TK Φαραγγίου

ΔΕ ΑΕΤΟΥ

ΤΚ ΑΕΤΟΥ

TK Πεδινού

TK Βαλτονέρων

TK Λιμνοχωρίου

TK Αναργύρων

TK Αγραπιδέων

TK Σκληθρου

ΤΚ Ασπρογείων (οικισμοί Ασπρογείων, Περικοπής)

ΔΕ Λεχόβου
ΤΚ Λεχόβου
ΔΕ Βαρικού
ΤΚ Βαρικού
ΔΕ Νυμφαίου
ΤΚ Νυμφαίου

Η έκταση του Δήμου είναι 589.370 στρέμματα και χωροθετείται στο Νότιο – Νοτιοανατολικό τμήμα της Π.Ε. Φλώρινας, συνορεύοντας βόρεια με τον Δήμο Φλώρινας της ΠΕ Φλώρινας, ανατολικά με τον Δήμο Έδεσσας της Π.Ε.. Πέλλης, νότια με το Δήμο Πτολεμαΐδας της Π.Ε. Κοζάνης και δυτικά με τον Δήμο Καστοριάς της Π.Ε. Καστοριάς. Καταλαμβάνει πεδινές εκτάσεις στο ανατολικά και νότιο τμήμα του αλλά και ημιορεινές και ορεινές εκτάσεις με έντονες κλίσεις στο δυτικό και βόρειο τμήμα του.

Με βάση το εγκεκριμένο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Π.Π.Χ.Σ.Α.Α.) της Δυτικής Μακεδονίας, η χωρική ένταξη του Δήμου Αμυνταίου στην Περιφέρεια Φλώρινας στοιχειοθετείται στην βάση των εξής παραμέτρων :

Η σύνδεση του Δήμου Αμυνταίου με την ευρύτερη περιοχή, αλλά και μεταξύ των οικισμών του γίνεται μέσω Εθνικού και Επαρχιακού οδικού δικτύου. Το Αμύνταιο απέχει περίπου 33 χλμ από τη Φλώρινα, 55 χλμ από Κοζάνη, 140 χλμ από Θεσσαλονίκη μέσω της παλιάς Εθνικής Οδού και 540 χλμ από Αθήνα. Ο Δήμος Αμυνταίου είναι προσπελάσιμος από τη Θεσσαλονίκη και μέσω της Εγνατίας Οδού που συναντά στον κόμβο της Κοζάνης το νέο πρωτεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο «Λάρισα-Κοζάνη-Φλώρινα-Νίκη» με αριθμό Ε86.

Επίσης από Αθήνα είναι προσπελάσιμος μέσω της Π.Α.Θ.Ε.. Παλαιότερα το Δήμο τον διαπερνούσε μόνο το παλαιό Εθνικό δίκτυο «Κοζάνης-Φλώρινας» και η επαρχιακή οδός προς Καστοριά. Επίσης υπάρχει το τριτεύον Εθνικό Δίκτυο, παλαιά εθνική οδός «Θεσσαλονίκη-Έδεσσα-Φλώρινα» μέσω Κέλλης. Από την ευρύτερη περιοχή του Δήμου υπάρχουν και δημοτικές οδοί που συνδέουν τις τοπικές κοινότητες με το επαρχιακό και εθνικό δίκτυο, με το Αμύνταιο και μεταξύ τους.

Ο Δήμος Αμυνταίου επίσης εξυπηρετείται από σιδηροδρομικό δίκτυο, μέσω Αμυνταίου προς Φλώρινα και Κοζάνη και προς Έδεσσα και Θεσσαλονίκη. Το αεροδρόμιο Μακεδονία στη Θεσσαλονίκη και δευτερευόντως τα αεροδρόμια Κοζάνης και Καστοριάς, εξυπηρετούν τις σχετικές ανάγκες των κατοίκων του Δήμου.

Μεγάλης σημασίας έργο, για τις αναπτυξιακές προοπτικές του Δήμου, θα αποτελέσει ο κάθετος προς την Εγνατία οδό οδικός άξονας «Νίκης-Φλώρινας-Κοζάνης-Λάρισας», ο οποίος μόλις ολοκληρωθεί σε όλο το μήκος του θα διευκολύνει την ευρύτερη σύνδεση του Δήμου με την κεντρική Ελλάδα και κατά συνέπεια με την Αθήνα.

Το Αμύνταιο, έδρα του Δήμου, βρίσκεται περίπου στο κέντρο του, στην διασταύρωση της δευτερεύουσας Εθνικής οδού «Κοζάνης-Πτολεμαΐδας-

Αμυνταίου-Βεύης» και την επαρχιακή οδό «Έδεσσας-Αμυνταίου-Καστοριάς», γεγονός που δίνει τη δυνατότητα σε όλους τους οικισμούς να το προσεγγίζουν εύκολα. Επίσης το πρωτεύον εθνικό δίκτυο «Κοζάνη-Πτολεμαΐδα-Κόμβος Παραβεγορίτιδας-Κόμβος Κεραμοποιείων-Φλώρινα-Νίκη» διευκολύνει τις συνδέσεις μεταξύ του βόρειου και νότιου τμήματος του Δήμου.

Ιδιαίτερα σημαντική για το Δήμο είναι η επαρχιακή οδός από Αμύνταιο προς Καστοριά και προς Έδεσσα, με κατεύθυνση ανατολή-δύση, επί της οποίας ή πολύ κοντά σε αυτήν, βρίσκονται πολλοί οικισμοί. Επίσης υπάρχουν ασφαλτοστρωμένες δημοτικές οδοί που συνδέουν τους οικισμούς μεταξύ τους αλλά και με το Αμύνταιο.

Συνολικά το οδικό δίκτυο του Δήμου κρίνεται ως ικανοποιητικό, αφού μεγάλο τμήμα του καλύπτεται από το Εθνικό και Επαρχιακό Δίκτυο. Οι δύο πιο απομονωμένες ορεινές κοινότητες αυτές της Κέλλης και του Νυμφαίου εξυπηρετούνται η μεν πρώτη από δημοτική ασφαλτοστρωμένη οδό που υλοποιήθηκε μέσω προγράμματος ΠΕΠ, ενώ η δεύτερη από το επαρχιακό δίκτυο Αετού-Νυμφαίου.

Επίσης υπάρχουν δημοτικοί ασφαλτοστρωμένοι δρόμοι που συνδέουν τους οικισμούς μεταξύ τους και αγροτικοί δρόμοι σε όλη την έκταση του Δήμου, που συνδέουν τους οικισμούς με τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις της περιοχής τους. Το οδικό δίκτυο καλύπτει τις καθημερινές ανάγκες των κατοίκων, των επισκεπτών καθώς και των διερχομένων από τον Δήμο με τελικό προορισμό σε άλλες περιοχές. Οι σχέσεις των εξαρτήσεων μεταξύ των οικισμών διαμορφώνεται κυρίως τόσο από το μέγεθος των οικισμών όσο και από την κατάσταση του οδικού δικτύου που τους συνδέει.

1.1.1.2 Κατάσταση του ευρύτερου χωροταξικού πλαισίου.

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα της Ελλάδας και συνορεύει με την Αλβανία και τη Π.Γ.Δ.Μ. Αποτελείται από τους νομούς Κοζάνης, Γρεβενών, Καστοριάς και Φλώρινας και έχει έδρα την Κοζάνη, που αποτελεί και την πρωτεύουσα του ομώνυμου νομού.

Εικόνα : Χάρτης Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (άνευ κλίμακας)

Η Δυτική Μακεδονίας έχει έκταση 9.451 χλμ². Είναι περιοχή κατεξοχήν ορεινή ή ημιορεινή, με τις περιοχές αυτές να καταλαμβάνουν το 82% της συνολικής έκτασης. Η Περιφέρεια έχει σημαντικούς φυσικούς πόρους όπως ενεργειακά ορυκτά, μεταλλεύματα, δάση, βοσκότοπους και το 65% των επιφανειακών υδάτινων πόρων της χώρας. Σε σχέση με τις υψομετρικές ζώνες, περίπου το 3% της έκτασης βρίσκεται σε υψόμετρο κάτω από τα 400 μέτρα, το 45% της έκτασης βρίσκεται μεταξύ 400 και 800 μέτρων, ενώ το υπόλοιπο 52% της έκτασης βρίσκεται σε υψόμετρο πάνω από 800 μέτρα. Σημειώνεται πως δεν υπάρχει περιοχή στην Περιφέρεια που να βρίσκεται κάτω από τα 200 μέτρα.

Η Περιφέρεια προσδιορίζεται γεωμορφολογικά κυρίως από τους μεγάλους ορεινούς όγκους που τη διατρέχουν, την οροσειρά της Πίνδου που κατέχει δεσπόζουσα θέση στο δυτικό τμήμα, τον όγκο του Βόρα στα σύνορα με τα Σκόπια, το Βέρμιο που τη χωρίζει από τη Κεντρική Μακεδονία, τα Πιέρια στα νοτιοανατολικά, τα Καμβούνια στα νότια. Μια άλλη ενδιαφέρουσα επιμήκης οροσειρά που τέμνει στη μέση τη Δυτική Μακεδονία με κατεύθυνση ΒΔ-ΝΑ, αρχίζει από το Βαρνούντα και καταλήγει στο όρος Βούρινο.

Στα μεσαία και υψηλότερα υψόμετρα του ορεινού χώρου εντοπίζονται εκτεταμένες δασικές διαπλάσεις δρυός, οξιάς και κωνοφόρων ενώ σε ρεματιές

και σημεία νερού εντοπίζονται πλατύφυλλα. Στις χαμηλότερες υψομετρικά ζώνες εντοπίζονται εκτεταμένοι θαμνώνες καθώς και χέρσες εκτάσεις και εκτάσεις με χαμηλή βλάστηση. Μεγάλο μέρος του δασικού πλούτου εμπίπτει σε ρυθμίσεις προστασίας (Natura, καταφύγια άγριας ζωής κ.α.), ενώ η αλληλεπίδραση βλάστησης, αναγλύφου, γεωλογίας και ανθρωπογενών παρεμβάσεων διαμορφώνει περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Στις χαμηλότερες υψομετρικά ζώνες κυριαρχούν οι αγροτικές χρήσεις ετησίων και δενδρωδών καλλιεργειών, όπου ιδιαίτερη παραγωγική και πολιτισμική αξία έχουν εκμεταλλεύσεις με παράδοση και τοπική εξειδίκευση. Το σύνολο της αγροτικής περιοχής, παρότι ανθρωπογενούς προέλευσης συγκροτεί τοπιολογικές συνέχειες με διακριτότητα και δεδομένη πλέον λειτουργική και αισθητική αξία.

Τα δάση αποτελούν το 33,4% των εκτάσεων, οι βοσκότοποι το 39,1%, οι γεωργικές καλλιέργειες καταλαμβάνουν το 23,4%, οι οικισμοί το 0,8%, οι υδάτινες επιφάνειες το 2,4% και οι λοιπές εκτάσεις 0,9%.

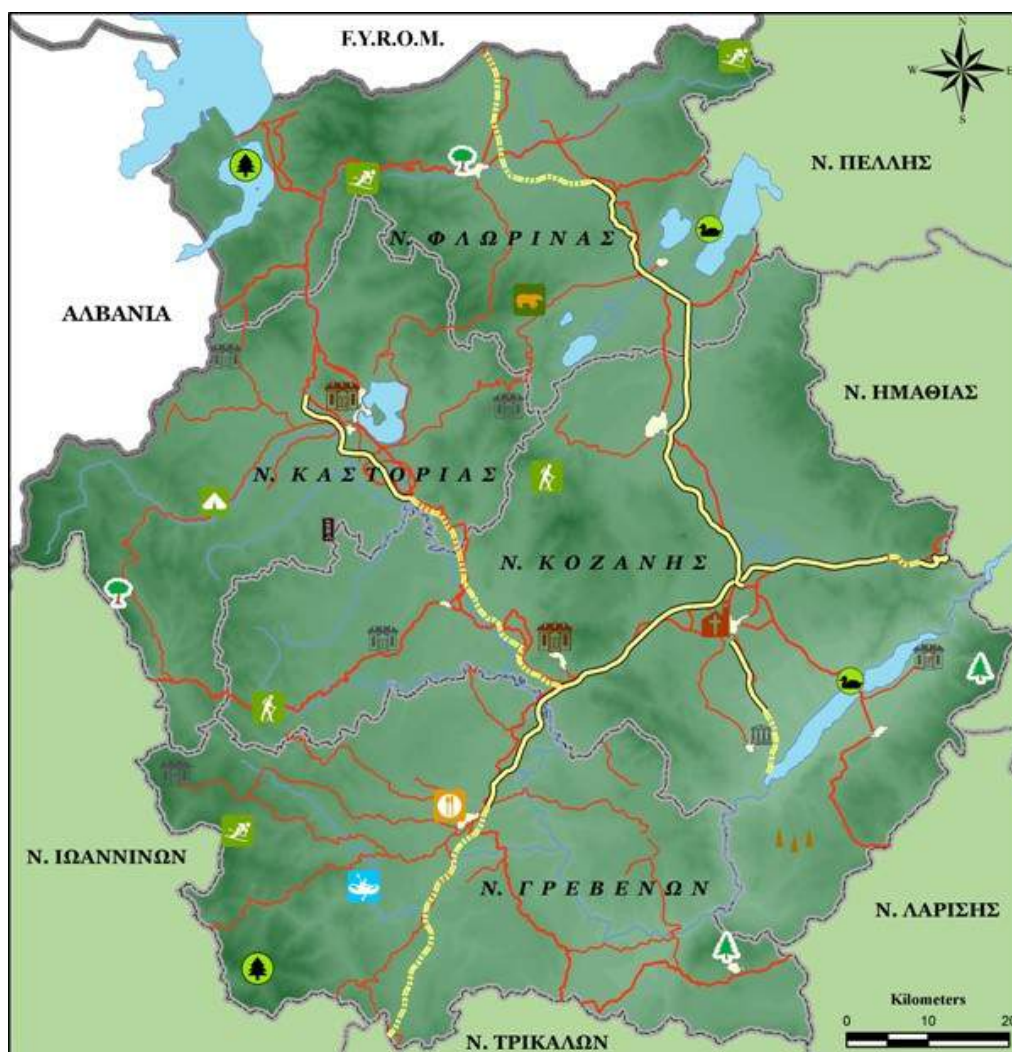
Εξαιρετικά σημαντικό είναι το υδατικό δυναμικό της Περιφέρειας με δεδομένο ότι εντός των ορίων της μετατοπίζεται μεγάλο μέρος των επιφανειακών υδάτων της χώρας. Από το όρος Γράμμος πηγάζει ο μεγαλύτερος ποταμός της Ελλάδος, ο Αλιάκμονας, με μήκος 297 χλμ, ο οποίος εκβάλλει στο Θερμαϊκό κόλπο, διασχίζοντας σχεδόν το σύνολο της Περιφέρειας. Ο Αλιάκμονας και το σύνολο των φυσικών και τεχνητών λιμνών της Περιφέρειας διαμορφώνουν σημαντικά την μορφολογική της εικόνα.

Στην Περιφέρεια εντοπίζονται επτά (7) φυσικές λίμνες : η Βεγορίτιδα, Πετρών, Ζάζαρη, Χειμαδίτιδα, Καστοριάς, Μικρή και Μεγάλη Πρέσπα. Ιδιαίτερη αξία έχουν επίσης μικρές ορεινές λίμνες στις περιοχές του Γράμμου και της Βάλια Καλντα. Στην περιοχή της Κοζάνης, στη λεκάνη των Σερβίων, από τα νερά του Αλιάκμονα σχηματίζεται η τεχνητή λίμνη του υδροηλεκτρικού φράγματος Πολυφύτου. Επίσης στα όρια Κοζάνης-Γρεβενών επί του Αλιάκμονα εντοπίζεται η τεχνητή λίμνη του Ιλαρίωνα. Άλλες τεχνητές λίμνες είναι αυτές του Πραμόριτσα και της Παπαδιάς.

Το ανατολικό τμήμα της Περιφέρειας συγκεντρώνει τους πλούσιους υδροφορείς, τα αποδοτικότερα εδάφη, αλλά και τα λιγνιτοφόρα πεδία. Στην περιοχή των λιγνιτορυχείων το ανάγλυφο μεταβάλλεται διαρκώς εξαιτίας της κίνησης του μετώπου εξόρυξης και των αποθέσεων των στείρων, το έδαφος υποβαθμίζεται ποιοτικά και ο υδροφορέας ταπεινώνεται, αφού για την εξόρυξη είναι απαραίτητη η άντληση των υδάτων που βρίσκονται σε μικρότερο βάθος από το κοίτασμα.

Το δυτικό τμήμα εμφανίζεται φτωχότερο σε υπόγεια ύδατα, με εντονότερο ανάγλυφο και αποτελεί μαζί με την κεντρική οροσειρά την αγροτική ενότητα της Περιφέρειας, η οποία όμως είναι γνωστή για τα πλούσια και σπάνια οικοσυστήματά της. Είναι χαρακτηριστικό πως δύο από τους δέκα συνολικά χαρακτηρισμένους Εθνικούς Δρυμούς της χώρας βρίσκονται μέσα στα όρια της Περιφέρειας και μάλιστα στο δυτικό της τμήμα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία απογραφής του 2011 (επίσημα και πλήρη στοιχεία) της ΕΣΥΕ ο πληθυσμός της Δυτικής Μακεδονίας ανέρχεται σε 283.689 μόνιμους κατοίκους και αντιστοιχεί στο 2,62% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής την τελευταία δεκαετία παρουσιάστηκε μείωση του πληθυσμού ο ρυθμός της οποίας αγγίζει το -3,61%, που είναι μεγαλύτερος από τον ρυθμό μείωσης της χώρας (σε ποσοστό -1,08%). Η πληθυσμιακή πυκνότητα της περιφέρειας ανέρχεται στα 30,01 κατ ανά χλμ².

Εικόνα : Γεωφυσικός χάρτης Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (άνευ κλίμακας)

Με πρωτεύουσα την Κοζάνη, ο νομός Κοζάνης, με πληθυσμό 150.196 κατ συγκεντρώνει το 1,39% του πληθυσμού της χώρας με τάσεις μείωσης την τελευταία δεκαετία σε ποσοστό που ανέρχεται το -3,30%.

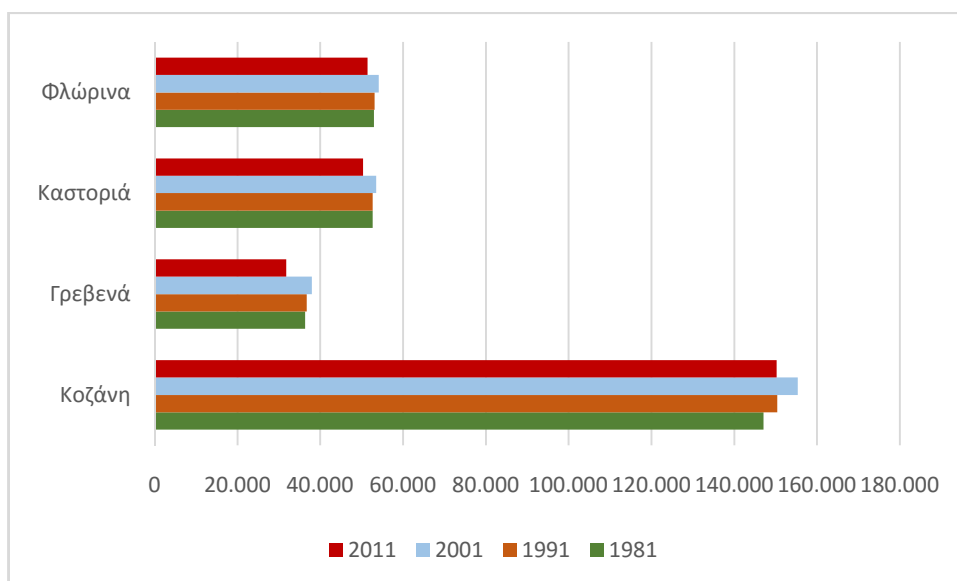
Με πρωτεύουσα τα Γρεβενά, ο νομός Γρεβενών, με πληθυσμό 31.757 κατ συγκεντρώνει το 0,3% του πληθυσμού της χώρας με σημαντικές τάσεις μείωσης την τελευταία δεκαετία που ανέρχεται σε -16,29%.

Με πρωτεύουσα την Καστοριά, ο νομός Καστοριάς, με πληθυσμό 50.322 κατ συγκεντρώνει το 0,4% του πληθυσμού της χώρας με τάση μείωσης του πληθυσμού που ανέρχεται στο -5,91%.

Με πρωτεύουσα την Φλώρινα, ο νομός Φλώρινας, με πληθυσμό 51.414 κατ'ελάχιστον συγκεντρώνει το 0,4% του πληθυσμού της χώρας με τάση μείωσης του πληθυσμού που αγγίζει το -4,98%

Πίνακας : Εξέλιξη πληθυσμού Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

	1981	1991	2001	2011
Ν. Κοζάνης	147.051	150.386	155.324	150.196
Ν. Γρεβενών	36.360	36.760	37.937	31.757
Ν. Καστοριάς	52.675	52.693	53.483	50.322
Ν. Φλώρινας	52.985	53.121	54.109	51.414

Εικόνα : Γράφημα διακύμανσης πληθυσμού Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Νομό

Το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Π.Π.Χ.Σ.Α.Α.) της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (απόφαση 26295/01.07.2003 ΦΕΚ 1472/Β/9.10.2003), αποτελεί το ανώτερο θεσμικό πλαίσιο σχεδιασμού για την Περιφέρεια και υπερκείμενη μορφή σχεδιασμού για το υπό εκπόνηση Επιχειρησιακό Σχέδιο του Δήμου Αμυνταίου.

Σύμφωνα με αυτό αναγνωρίζονται τα βασικά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας :

1. Αποτελούμενη από τους νομούς Φλώρινας, Γρεβενών, Καστοριάς και Κοζάνης, αντιπροσωπεύει το 7% της συνολικής έκτασης της χώρας και χαρακτηρίζεται λόγω της θέσης της στον ελλαδικό χώρο ως ακριτική. Επίσης είναι περισσότερο αραιοκατοικημένη σε σχέση με το μέσο όρο της χώρας.

2. Είναι η μόνη περιφέρεια της χώρας που δεν βρέχεται από τη θάλασσα. Στις ορεινές και λοφώδεις περιοχές της στο βόρειο τμήμα της σχηματίζονται λίμνες. Η μεγαλύτερη όμως όλων είναι η τεχνητή λίμνη του Πολυφύτου, που βρίσκεται στον ποταμό Αλιάκμονα. Τα οικοσυστήματά της Περιφέρειας, με πλούσια χλωρίδα και πανίδα, εξαπλώνονται χωρικά σε τρία γεωγραφικά υποσυστήματα, αυτό των ομαλών πεδινών περιοχών μεταξύ των ορεινών όγκων, αυτό των λοφωδών περιοχών και αυτό των ορεινών όγκων.

3. Η οικονομία της Περιφέρειας στηρίζεται κυρίως στον τριτογενή τομέα, ενώ τόσο ο πρωτογενής, όσο και ο δευτερογενής, δεν έχουν καταφέρει να προσανατολιστούν σε ένα βιώσιμο πρότυπο, παρά τις δυνατότητές τους.

4. Σχετικά με το ΑΕΠ της Περιφέρειας αυτό ανερχόταν στο 91% του συνόλου της χώρας ενώ υπάρχει μείωση με τα δεδομένα του 2011 που σημαίνει πως η Περιφέρεια χάνει δραματικά έδαφος σε αγοραστική δύναμη σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα.

5. Αναφορικά με τις αναπτυξιακές δυνατότητές της, αυτές εξαρτώνται και από την αναδιάρθρωση των οικονομικών των γειτονικών χωρών, σε συνδυασμό με το σημαντικό ρόλο του άξονα της Εγνατίας οδού. Καθοριστικά στοιχεία για την ανάπτυξη της Περιφέρειας αποτελούν η οικονομία της ενέργειας, η εξέλιξη της οικονομίας της γούνας, ο τουρισμός, η διαφοροποίηση του παραγωγικού προτύπου και ο εμπλουτισμός του με νέες δραστηριότητες.

Η αναπτυξιακή φυσιογνωμία της Περιφέρειας, πρόκειται να διαμορφωθεί από μια συντονισμένη ανάπτυξη και των τριών τομέων της, σε συνδυασμό με την προστασία του περιβάλλοντος.

Οι διαρθρωτικές στρεβλώσεις που παρουσιάζονται στον πρωτογενή τομέα είναι :

- Η έντονη κυριαρχία της φυτικής παραγωγής έναντι της ζωικής, αν και οι γεωμορφολογικές και κλιματολογικές συνθήκες ευνοούν περισσότερο την κτηνοτροφία.
- Χαμηλή παραγωγικότητα και χαμηλή προστιθέμενη αξία του γεωργικού προϊόντος.
- Καλλιέργειες χαμηλών απαιτήσεων σε εργασία (πχ 73% αροτριάων καλλιεργειών με σιτηρά) και υποαπασχόληση του αγροτικού ανθρώπινου δυναμικού.
- Έλλειψη επαρκών έργων υποδομής και δικτύων διακίνησης και εμπορίας των αγροτικών προϊόντων.
- Χαμηλό ποσοστό αρδευόμενων γεωργικών εκτάσεων (20% στην Περιφέρεια έναντι 33% της χώρας).
- Μειωμένο ποσοστό αξιοποιούμενης ιδιόκτητης γεωργικής γης, σε σχέση με τη νοικιασμένη γεωργική γη.
- Υψηλό ποσοστό αροτριάων καλλιεργειών
- Σχετικά υψηλή συγκέντρωση της εθνικής παραγωγής, βρώσιμων οσπρίων, σιτηρών και μήλων.
- Συγκριτικά υψηλός βαθμός εκμηχάνισης και ο εξαιρετικά χαμηλός βαθμός οργάνωσης σε επιχειρηματικά πλαίσια των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.
- Ανάπτυξη της βιολογικής παραγωγής με ιδιαίτερη έμφαση στη ζωική παραγωγή.

Πολλά από τα προϊόντα που παράγονται στην Δυτική Μακεδονία, παράγονται με τους απαιτούμενους όρους για να χαρακτηρισθούν ως προϊόντα ποιότητας, τόσο ως προς τις συνθήκες παραγωγής όσο και ως προς τις εφαρμοζόμενες τεχνικές. Παρ' όλα αυτά, λίγα έχουν σημαντική

αναγνωρισιμότητα αφού δεν είναι πιστοποιημένα σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα.

Όσο αφορά τις αρδευόμενες εκτάσεις, διαχρονικά παρατηρείται αύξηση των αρδευόμενων εκτάσεων αφού τη τελευταία τριακονταετία το ποσοστό αυξήθηκε από 11,8% στο 20%. Σήμερα το ποσοστό εκτάσεων που έχουν τη δυνατότητα να αρδευτούν ανέρχεται στο 20% ή 445.000 στρέμματα και αυτό διαφοροποιείται μόνο στο νομό Φλώρινας (41% περίπου), ενώ στους άλλους νομούς ανέρχεται στο 14-15%.

Η έκταση που καλύπτουν τα συλλογικά αρδευτικά δίκτυα ανέρχεται σε 170.000 στρ. Από αυτά τα 154.000 στρ, με τα αντίστοιχα αρδευτικά τεχνικά έργα, είναι αυτοδιαχειριζόμενα στην ευθύνη των 29 Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ), ενώ οι υπόλοιπες εκτάσεις που διαθέτουν συλλογικά αρδευτικά, βρίσκονται υπό άλλο καθεστώς κατοχής και διαχείρισης (Κοινοτικά, Δημοτικά, Συνεταιριστικά κ.α.).

Η εικόνα της Περιφέρειας αναλύεται ως ακολούθως :

1. Όσο αφορά τον πρωτογενή τομέα απασχόλησης, παρά τους πλούσιους υδάτινους πόρους της, η περιφέρεια παρουσιάζει αύξηση των καλλιεργειών λόγω των αρδευτικών έργων που έχουν υλοποιηθεί τα τελευταία χρόνια, οπότε έχει αρχίσει να τροποποιείται η εικόνα του πρωτογενούς τομέα. Το ανατολικό πεδινό τμήμα, περιλαμβάνει τους πλουσιότερους υδροφόρους ορίζοντες και τα αποδοτικότερα εδάφη, όμως η ανάπτυξη μετώπων εξόρυξης λιγνίτη στην λεκάνη Φλώρινας-Αμυνταίου-Πτολεμαΐδας-Σαριγκιόλ, συρρικνώνει συνεχώς τη διαθέσιμη επιφάνεια της γεωργικής γης της περιοχής, υποβαθμίζει τα εδάφη και μολύνει τον υδροφόρο ορίζοντα. Σε αυτά τα πλαίσια δεν έχει ακόμη συντελεστεί κάποια αναδιάρθρωση των καλλιεργειών. Επίσης στην Περιφέρεια δεν υπάρχουν εκτεταμένες κτηνοτροφικές ζώνες, αλλά συγκεντρώσεις κτηνοτροφικών μονάδων σε διάφορες θέσεις.

2. Στον δευτερογενή τομέα κυριαρχούν δύο βασικοί άξονες ανάπτυξης. Αφενός ο άξονας εξόρυξης λιγνίτη, αφετέρου ο άξονας της γούνας. Η χωροθέτηση των βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων της περιοχής συγκεντρώνονται πάνω σε αυτούς τους δύο βασικούς άξονες. Στην περιφέρεια λειτουργεί το σημαντικότερο ηλεκτροπαραγωγικό κέντρο της χώρας. Το 75% του εθνικού καταναλισκόμενου ηλεκτρικού ρεύματος παράγεται στη Δυτική Μακεδονία και η πρώτη ύλη για την παραγωγή αυτή είναι ο λιγνίτης. Εκτός όμως από την ηλεκτροπαραγωγή, η βιομηχανική παραγωγή της περιφέρειας εμφανίζει φθίνουσα πορεία. Εκτός από τον λιγνίτη, σημαντικές οικονομικές δραστηριότητες στηρίζονται στην εκμετάλλευση του κοιτάσματος αμιάντου στην Κοζάνη. Για την γουνοποιία, η επεξεργασία γούνας εμφανίζεται συγκεντρωμένη στον άξονα Καστοριά-Άργος Ορεστικό-Σιάτιστα.

Για τον τομέα της βιομηχανίας, οργανωμένοι χώροι υποδοχής, με τις κατάλληλες υποδομές αποτελούν οι ΒΙΠΕ Φλώρινας και Κοζάνης, ενώ υλοποιούνται οι ΒΕΠΕ Γρεβενών και Δεσκάτης καθώς επίσης και οι ΒΙΟΠΑ Κοζάνης, Εράτουρας και Σιάτιστας με την συγκέντρωση σε αυτούς επιχειρήσεων

επεξεργασίας ξύλου, γαλακτοκομικών προϊόντων και γούνας. Επίσης σχεδιάζεται και ο ΒΙΟΠΑ Αμυνταίου στην τοποθεσία Μεράς.

3. Όσον αφορά τον τριτογενή τομέα, είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένος, στηριζόμενος στο εμπόριο των τοπικών αγορών, στην ανάπτυξη στοιχείων του κοινωνικού εξοπλισμού και παιδείας, καθώς και τις υπηρεσίες που σχετίζονται με τις δραστηριότητες της Δ.Ε.Η.. Ο τουρισμός δεν είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένος, αφού η σχετικά περιορισμένη αξιοποίηση των τουριστικών πόρων, λίγες τουριστικές υποδομές, η έλλειψη ανάδειξης των μνημείων και η δυσφήμιση του βιομηχανικού άξονα Κοζάνης-Πτολεμαΐδας, λόγω της ρύπανσης του περιβάλλοντος, αποτελούν τα βασικά χαρακτηριστικά.

Στην αναπτυξιακή φυσιογνωμία της περιφέρειας συμβάλλει και το φυσικό της περιβάλλον, το οποίο διαθέτει αξιόλογους υδάτινους πόρους, με την ύπαρξη των φυσικών λιμνών της περιοχής Φλώρινας και Καστοριάς καθώς και η τεχνητή λίμνη του Πολυφύτου. Ο ποταμός Αλιάκμονας σχηματίζει με τους παραποτάμους του ένα πυκνό δίκτυο επιφανειακών νερών.

Επίσης η οροσειρά της Πίνδου και του Γράμμου στο δυτικό άκρο της περιφέρειας και ο άξονας Πρέσπες-Περιστέρι-Βέρον-Άσκιο-Βούρινος, λόγω της ελάχιστης και ήπιας μέχρι σήμερα ανθρώπινης παρέμβασης, έχουν διατηρήσει τα αισθητικά τους χαρακτηριστικά και αποτελούν στο σύνολό τους αξιόλογα τοπία. Άλλες δύο ζώνες με αξιόλογα τοπία είναι η περιοχή των λιμνών Ζάζαρης-Χειμαδίτιδας-Πετρών-Βεγορίτιδας και νοτιοανατολικά η λωρίδα των περιοχών μεταξύ του οικισμού Βελβεντού και της λίμνης Πολυφύτου.

Εκτός από το φυσικό περιβάλλον, η Δυτική Μακεδονία, έχει επιπλέον να επιδείξει σημαντικές περιοχές που διατηρούν, έστω και αποσπασματικά, την αρχιτεκτονική του παράδοση. Σημαντικοί είναι οι οικισμοί που εξολοκλήρου ή τμήματά τους έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί (Καστοριά, Σιάτιστα, Εράτυρα, Καλλονή, Σπήλαιο, Νυμφαίο, Πεντάλοφος, Άγιος Γερμανός κλπ) και θα πρέπει να διατηρηθούν και να προβληθούν κατάλληλα. Ο συνδυασμός των περιοχών φυσικού κάλλους με την πλούσια ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά μπορούν, με την κατάλληλη προβολή τους, να αποτελέσουν πόλους έλξης τουριστών.

4. Αναφορικά με τα δίκτυα τεχνικής υποδομής, σημαντικό έργο για την περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, αποτελεί η Εγνατία οδός και οι κάθετοι σε αυτήν άξονες. Πρόκειται για τους άξονες «Σιάτιστα-Μεθοριακός Σταθμός Κρυσταλλοπηγής», «Φλώρινα-Μεθοριακός Σταθμός Νίκης», «Κοζάνη-Λάρισα», «Γρεβενά-Λαμία». Επίσης προτείνεται και η επέκταση της σιδηροδρομικής γραμμής στη δυτική πλευρά στην κατεύθυνση Κρυσταλλοπηγή-Καστοριά-Σιάτιστα. Ειδικότερα οι νέοι οδικοί άξονες αίρουν σε μεγάλο βαθμό την απομόνωση της Δυτικής Μακεδονίας και τις συνθήκες που τη δημιουργούν, γεγονός που θα έχει αντίκτυπο, όχι μόνο στην λειτουργία του χώρου αλλά και στους ίδιους τους οικονομικούς δείκτες.

Οι γενικοί στόχοι που καθορίζουν το πρότυπο χωρικής οργάνωσης της Περιφέρειας, σύμφωνα με το Π.Π.Χ.Σ.Α.Α. είναι οι ακόλουθοι :

- Συγκρότηση ενός ισόρροπου και πολυκεντρικού δικτύου αστικών κέντρων
- Ενδυνάμωση και βελτίωση των αστικών κέντρων
- Ανάπτυξη ενός βιώσιμου προτύπου ανάπτυξης της υπαίθρου
- Ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων μεταφορών
- Βελτίωση της προσπελασιμότητας της Περιφέρειας και της εσωτερικής της συνοχής
- Η διάχυση της πληροφορίας και της γνώσης
- Η αναπτυξιακή αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων
- Η διαχείριση των υδατικών πόρων με συνέπεια
- Η συνεπής χρήση των φυσικών πόρων, που συνεπάγεται τη συμφιλίωση του ενεργειακού αναπτυξιακού προτύπου με τον έλεγχο και περιορισμό της ρύπανσης

Οικονομικός στόχος του Π.Π.Χ.Σ.Α.Α. είναι η αύξηση του Α.Ε.Π. και η τομεακή διάρθρωση με έμφαση στον τριτογενή τομέα, διατηρώντας όμως ένα δυναμικό πρωτογενή και δευτερογενή τομέα.

Στον πρωτογενή τομέα το Π.Π.Χ.Σ.Α.Α. δίνει κατευθύνσεις σχετικά με την προστασία της αγροτικής γης με τον αποκλεισμό των χωροθέτησης δραστηριοτήτων που συγκρούονται με την αγροτική παραγωγή, τη δημιουργία θερμοκηπιακών καλλιεργειών με την αξιοποίηση της τηλεθέρμανσης, την προώθηση των βιολογικών καλλιεργειών, καθώς και την οργάνωση κτηνοτροφικών πάρκων ή ζωνών σε περιοχές όπου ήδη σήμερα συγκεντρώνονται οι βοσκότοποι και οι κτηνοτροφικές μονάδες.

Στον δευτερογενή τομέα το Π.Π.Χ.Σ.Α.Α. προτείνει την ενδυνάμωση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την προσαρμογή της βιοτεχνίας γούνας στις συνθήκες της διεθνούς αγοράς, τη δημιουργία δομών στήριξης της εμπορίας των προϊόντων, την αξιοποίηση των ορυκτών πόρων με χρήση τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον, την ανάπτυξη του τομέα βιομηχανικών ορυκτών και διακοσμητικών πετρωμάτων και την ανάπτυξη νέων προϊόντων. Τα παραπάνω θα συνδυαστούν με την ορθολογική αξιοποίηση των υδάτινων πόρων, την προστασία των υπογείων νερών από τη ρύπανση καθώς και την επένδυση στην τηλεθέρμανση και στο φυσικό αέριο.

Τέλος η μακροπρόθεσμη ανάπτυξη του τριτογενούς τομέα προτείνεται να συνεχιστεί, ώστε να βελτιωθεί το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων της περιφέρειας και η πρόσβασή τους σε χαρακτηριστικές για τον τομέα δημόσιες υπηρεσίες (εκπαίδευση, περίθαλψη, κοινωνική πρόνοια). Ο νέος ρόλος που προτείνεται να διαδραματίσει η περιφέρεια είναι να λειτουργήσει ως «πύλη» μεταξύ της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ουσιαστικά προβλέπεται να αποτελέσει περιοχή παροχής υψηλής στάθμης υπηρεσιών εκπαίδευσης, υγείας, εμπορίου, αναψυχής, πολιτισμού και τουρισμού.

Το Π.Π.Χ.Σ.Α.Α. της Δυτικής Μακεδονίας, δίνει ακόμη κατευθύνσεις για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Η προτεινόμενη ήπια τουριστική ανάπτυξη των ορεινών περιοχών, θα πρέπει να διατηρήσει την ισορροπία ανάμεσα στα πλούσια και ενδιαφέροντα οικοσυστήματα και στις ήπιες ανθρώπινες παρεμβάσεις. Ο γεωγραφικός

άξονας της ήπιας τουριστικής ανάπτυξης θα περιλαμβάνει τους ορεινούς όγκους του δυτικού τμήματος της περιφέρειας, τους δρυμούς, τους υγροβιότοπους, την πόλη της Καστοριάς (για την αρχιτεκτονική της, την λίμνη και το γουνεμπόριο), τη Σιάτιστα (για την αρχιτεκτονική της και το γουνεμπόριο) και τη Φλώρινα (για την αρχιτεκτονική της και τις λίμνες των Πρεσπών).

Επίσης η περιοχή του Νυμφαίου, με την υποδομή για την προστασία και περίθαλψη της καφετιάς αρκούδας και η ευρύτερη περιοχή της λίμνης του Πολυφύτου, όπου προτείνεται η δημιουργία αρχαιολογικού πάρκου, είναι οι βασικοί τουριστικοί πόροι. Τέλος ο άξονας των λιμνών Ζάζαρης-Χειμαδίτιδας-Πετρών-Βεγορίτιδας, αποτελεί σημαντικό υγροβιότοπο που βρίσκεται σε κίνδυνο και γι' αυτό το λόγο χρήζει προστασίας. Κρίνεται ότι τουλάχιστον στο πλαίσιο του περιφερειακού σχεδιασμού, η τουριστική αξιοποίησή τους δεν θα τις επιβαρύνει σε σημαντικό βαθμό.

Έτσι προτείνονται παρεμβάσεις για την δημιουργία προϋποθέσεων, ώστε να αξιοποιηθούν οι περιοχές και να αποκτήσουν τουριστικό ενδιαφέρον και να προστατευθεί ταυτόχρονα το φυσικό και δομημένο περιβάλλον. Αυτό θα επιτευχθεί με την ανάπτυξη μικρών εκμεταλλεύσεων σε υφιστάμενους οικισμούς, αλλά και με την ενίσχυση ειδικών μορφών τουρισμού.

1.1.1.3 Οικονομικές Επιδόσεις

Παρά τις προσπάθειες επενδύσεων των τελευταίων χρόνων, στο πλαίσιο των αναπτυξιακών νόμων και ορισμένες φορές ανεξάρτητα από αυτούς αλλά και μέσα στην κρίση των τελευταίων χρόνων, η βασική παραγωγική δομή της Περιφέρειας, εκτός από τις συγκεκριμένες παραδοσιακές προτεραιότητες του πρωτογενή τομέα και κάποιες καινοτομικές προσπάθειες σε αυτόν, κυριαρχείται από το ιστορικό κύκλωμα της γούνας και το σχετικά πρόσφατο ενεργειακό σύμπλεγμα.

Η κυριαρχία των δύο αυτών κλάδων καθιστά την εξάρτηση της τοπικής οικονομίας από αυτούς ιδιαίτερα σημαντική, περιορίζει προσπάθειες ανάπτυξης προς άλλες κατευθύνσεις και δημιουργεί μια εικόνα της Περιφέρειας, ως προς τις αναπτυξιακές δυνατότητες, σε τρίτους, η οποία αφίσταται των πόρων και των δυνατοτήτων της.

Το κατά κεφαλήν Α.Ε.Π της Περιφέρειας ανέρχεται στο 89 % του μέσου κατά κεφαλήν Α.Ε.Π της χώρας για το έτος 1999, παρουσιάζοντας σημαντική κάμψη σε σχέση με το ανάλογο του 1989 που ήταν 103,6 %.

Η ΠΔΜ κατατάσσεται στην 21^η θέση, βρίσκεται ανάμεσα στις φτωχότερες περιφέρειες της Ε.Ε με το Α.Ε.Π της να αντιστοιχεί στο 62 % του μέσου Α.Ε.Π της Ε.Ε (1996). Η θέση της έχει βελτιωθεί σαφώς σε σχέση με το έτος 1986 (58% του Α.Ε.Π της Ε.Ε).

Η Περιφέρεια από τα καταγεγραμμένα στοιχεία παράγει το 2,2 % του Α.Ε.Π του εθνικού ποσοστού. Ο πρωτογενής τομέας κατέχει το 6,8 % της παραγωγής, ο δευτερογενής το 38,5 % και ο τριτογενής το 54,6%.

Πίνακας : Αριθμός απασχολούμενων στο σύνολο των εκμεταλλεύσεων κατά κατηγορία και ημέρες απασχόλησης εποχιακών εργατών (στοιχεία 2001)

Νομός	Διαχειριστές εκμεταλλεύσεων	Εκμεταλλεύσεις	Απασχολούμενοι	Αποκλειστικά	Κυρίως	Δευτερευόντως
Ν. Γρεβενών	3	3.393	4.951	3.888	307	756
Ν. Καστοριάς	0	3.090	4.547	3.712	224	611
Ν. Κοζάνης	15	11.448	20.978	14.808	879	5.291
Ν. Φλώρινας	7	6.274	10.413	8.086	359	1.968
Σύνολο		24.205	40.889	30.494	1.769	8.626

Πίνακας : Αριθμός απασχολούμενων στο σύνολο των εκμεταλλεύσεων με ημέρες απασχόλησης εποχιακών εργατών (στοιχεία 2001)

Νομός	Εκμεταλλεύσεις με μόνιμους		Εκμεταλλεύσεις με εποχικούς		Ημέρες Εργασίας
	Εκμεταλλεύσεις	Απασχολούμενοι	Εκμεταλλεύσεις	Απασχολούμενοι	
Ν. Γρεβενών	148	183	343	725	18.747
Ν. Καστοριάς	222	318	650	2.489	100.257
Ν. Κοζάνης	430	546	1.843	4.647	77.036
Ν. Φλώρινας	238	317	1.190	3.880	78.812
Σύνολο	1.038	1.364	4.026	11.741	274.852

Πίνακας : Αριθμός απασχολούμενων στο σύνολο των εκμεταλλεύσεων κατά κατηγορία και ημέρες απασχόλησης εποχιακών εργατών (στοιχεία 2013)

Νομός	Διαχειριστές εκμεταλλεύσεων	Εκμεταλλεύσεις	Απασχολούμενοι	Αποκλειστικά	Κυρίως	Δευτερευόντως
Ν. Γρεβενών	3	3.267	5.117	3.806	419	892
Ν. Καστοριάς	1	3.052	5.079	4.236	128	715
Ν. Κοζάνης	13	11.309	20.952	15.675	1.156	4.120
Ν. Φλώρινας	4	6.210	10.904	8.495	111	2.299
Σύνολο		23.837	42.052	32.212	1.814	8.026

Πίνακας : Αριθμός απασχολούμενων στο σύνολο των εκμεταλλεύσεων κατά κατηγορία και ημέρες απασχόλησης εποχιακών εργατών (στοιχεία 2013)

Νομός	Εκμεταλλεύσεις με μόνιμους		Εκμεταλλεύσεις με εποχικούς		Ημέρες Εργασίας
	Εκμεταλλεύσεις	Απασχολούμενοι	Εκμεταλλεύσεις	Απασχολούμενοι	
Ν. Γρεβενών	137	152	552	883	20.538
Ν. Καστοριάς	248	324	721	2.334	60.128
Ν. Κοζάνης	388	517	1.993	5.545	61.613
Ν. Φλώρινας	216	275	1.074	3.097	39.765
Σύνολο	988	1.267	4.340	11.858	182.044

Χαρακτηριστικό αποτελεί πως στη Δυτική Μακεδονία παράγονται κυρίως προϊόντα με χαμηλότερη αξία και μικρότερο χρόνο συντήρησης σε σχέση με τα κτηνοτροφικά προϊόντα τα οποία έχουν μεγαλύτερη αξία και συμβάλλουν στη σημαντική αιμορραγία συναλλάγματος.

Από τον ενεργειακό τομέα (παραγωγή ηλεκτρισμού) και τα ορυχεία λιγνίτη προέρχεται 14% και 8% αντίστοιχα του ακαθάριστου προϊόντος της περιφέρειας. Με κατά κεφαλή προϊόν 4,3 εκατ. δρχ. το 2001, κατατάσσεται 3η με βάση το κριτήριο αυτό με 105,7% του μέσου όρου της Ελλάδας, με τη βελτίωση από το 101% του έτους 1999 να οφείλεται στη μείωση του πληθυσμού που προέκυψε από την απογραφή του έτους 2001.

Στους κατοίκους της αντιστοιχεί 73% του μέσου κατά κεφαλή προϊόντος στην Ευρωπαϊκή Ένωση (σύνολο Ελλάδας 69% το 2001). Με δηλωθέν εισόδημα 1,23

εκατ. δρχ. ανά κάτοικο το 2000 (77% του μέσου όρου Ελλάδας, άνοδος 7%), οι κάτοικοι της πλήρωσαν το 2000 κατά μέσο όρο για φόρο εισοδήματος 88 χιλ. δρχ., έναντι μέσου χώρας 131 χιλ. δρχ.

Στην περιφέρεια αναλογεί 2,6% των φορολογουμένων (+ 6,5% το 2000), 2,2% του δηλωθέντος εισοδήματος της χώρας (+7%) και 1,9% του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων (+4,9%).

Με τα διαθέσιμα στοιχεία, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Περιφέρειας υπολογίστηκε στους 112,23 χιλ κατοίκους, ενώ ο αριθμός των ενεργών απασχολούμενων σε 93,98 χιλ.

Πίνακας : Απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (στοιχεία 2013)

Εργοδότες	Αυτοαπασχολούμενοι	Μισθωτοί	Μέλη	Βοηθοί σε οικογενειακή επιχείρηση	Άλλο	Σύνολο
6.733	23.093	51.808	193	1.345	358	83.530

Το 19,22 % των απασχολούμενων εργάζεται στον πρωτογενή τομέα , το 29,59 % στον δευτερογενή και το 48,07% στον τριτογενή. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια μείωση της απασχόλησης στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα και αύξηση στον τριτογενή. Το ποσοστό ανεργίας στην Περιφέρεια φθάνει το 27% το έτος 2014.

Ο δείκτης ανεργίας στους νέους ηλικίας 14-25 ετών είναι ιδιαίτερα υψηλός 46,9% . Το ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας είναι υψηλότερο από αυτό της χώρας (63,1% έναντι 57,1%). Το ποσοστό των ανέργων γυναικών στην Περιφέρεια είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο της χώρας.

Πίνακας : Ανεργία ανά Νομό Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας διαχρονικά

Έτος	Ν. Φλώρινας	Ν. Κοζάνης	Ν. Καστοριάς
2001	17,7	14,9	20,8
2002	16,6	15,9	15,3
2003	19,1	15,8	22,4
2004	20,7	13,4	23,9
2005	22,3	13,1	28,6
2006	15,1	12,2	25,2
2007	15,3	11,8	15,6
2008	8,5	12,9	18,6
2009	11,2	12,2	16,9
2010	16,2	14,3	18,7
2011	26,4	21,6	24,4
2012	24,1	32,2	25,2
2013	21,0	34,7	33,8
2014	24,2	29,9	29,6

Πίνακας : Άνεργοι κατά επίπεδο εκπαίδευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Κάτοχοι Διδακτορικού τίτλου σπουδών	22
Κάτοχοι Μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών	184
Πτυχιούχοι Ανωτάτων και Ανωτέρων σχολών	2.424
Πτυχιούχοι τεχνολογικών σχολών	2.285
Πτυχιούχοι ανωτέρων επαγγελματικών σχολών	128
Πτυχιούχοι ΙΕΚ, Κολεγίων κλπ	2.365
Απόφοιτοι Λυκείου	5.183

Πτυχιούχοι Επαγγελματικού Λυκείου	2.860
Πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών	1.832
Απόφοιτοι τριταξίου Γυμνασίου	2.682
Απόφοιτοι Δημοτικού Σχολείου	4.315
Άνευ ολοκλήρωσης Δημοτικού εγγράμματοι	153
Ολοκληρωμένη προσχολική αγωγή	15
Αναλφάβητοι	116

Πίνακας : Άνεργοι κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Γεωργική δραστηριότητα-Δασοκομία-Αλιεία	675
Ορυχεία και Λατομεία	281
Μεταποίηση	2.446
Παροχή Ηλεκτρικού Ρεύματος-Φυσικού Αερίου	958
Παροχή ύδατος-Επεξεργασία Λυμάτων-Επεξεργασία Απορριμμάτων	197
Κατασκευές	2.928
Χονδρεμπόριο-Λιανικό Εμπόριο	2.286
Μεταφορά-Αποθήκευση	483
Καταλύματα-Εστίαση	1.392
Ενημέρωση-Επικοινωνία	194
Χρηματοπιστωτικές και Ασφαλιστικές δραστηριότητες	108
Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας	10
Επαγγελματικές-Επιστημονικές-Τεχνικές δραστηριότητες	463
Διοικητικές και Υποστηρικτικές δραστηριότητες	414
Δημόσια Διοίκηση-Άμυνα-Κοινωνική Ασφάλιση	1.123
Εκπαίδευση	542
Δραστηριότητες σχετικά με Υγεία και Κοινωνική Μέριμνα	453
Τέχνες-Διασκέδαση-Ψυχαγωγία	282
Παροχή Υπηρεσιών	281
Παροχή βοήθειας σε Νοικοκυριά	70

Πίνακας : Άνεργοι στην Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας κατά ομάδες ηλικιών

15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69
749	9.304	6.374	4.641	2.932	564

1.1.1.4 Οδικό Δίκτυο

Η ιδιαίτερη μορφολογία του εδάφους και η γεωγραφική της θέση συντελούν στην απομόνωσή της από την υπόλοιπη χώρα . Στο πρόβλημα της μορφολογίας, πρέπει να σημειωθεί ότι ένα μεγάλο μέρος του συγκοινωνιακού δικτύου παραμένει δύσβατο για μεγάλες περιόδους του χειμώνα, λόγω καιρικών συνθηκών.

Σημαντικό τμήμα της Εγνατίας Οδού διέρχεται μέσα από την ΠΔΜ. Η ολοκλήρωσή της και η δημιουργία των κάθετων αξόνων που θα τη συνδέουν με τα μεγάλα αστικά κέντρα της Περιφέρειας θα βοηθήσουν στη σύνδεση με την Κεντρική Ελλάδα και τις γειτονικές χώρες.

Το ενδοπεριφερειακό οδικό δίκτυο καλύπτει σε ικανοποιητικό βαθμό τις ανάγκες της Περιφέρειας. Το αναβαθμισμένο σιδηροδρομικό δίκτυο της Δυτικής Μακεδονίας είναι ανεπαρκές και καλύπτεται από δίκτυο μονής κατεύθυνσης μήκους 170 χλμ.. Τέλος, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας εξυπηρετείται από τα αεροδρόμια Καστοριάς και Κοζάνης.

Οι διαρθρωτικές αλλαγές στις γειτονικές προς την Περιφέρεια χώρες, η ανάπτυξη υποδομών επικοινωνίας, μεταφορών και μετακινήσεων, θα αποτελέσουν μηχανισμούς πρόκλησης της αναπτυξιακής διαδικασίας στη Δυτική Μακεδονία, η οποία σταδιακά θα διαμορφώσει ένα νέο πρότυπο τόσο ως προς τη χώρα αλλά και ως προς το ευρύτερο γεωγραφικό της περιβάλλον.

1.1.1.5 Σιδηροδρομικό Δίκτυο

Το σιδηροδρομικό δίκτυο στην Περιφέρεια δεν είναι εκτεταμένο. Η εξυπηρέτηση γίνεται από το υφιστάμενο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας με δευτερεύοντα σε σημασία κλάδο του εθνικού δικτύου. Το δίκτυο στην Περιφέρεια περιορίζεται στους άξονες Αμύνταιο-Φλώρινα και Αμύνταιο-Κοζάνη.

Η σημασία του κλάδου Θεσσαλονίκη-Αμύνταιο-Φλώρινα και επομένως οι δυνατότητες ανάπτυξής του, εξαρτάται από τη σύνδεσή του με τις γειτονικές χώρες και τη λειτουργική του αναβάθμιση. Σημαντικός είναι ο ρόλος του σιδηροδρόμου σην άξονα Αμυνταίου-Κοζάνης ως προς την εμπορευματική κίνηση.

Σημειώνεται πως η σιδηροδρομική γραμμή ανακατασκευάστηκε πλήρως την δεκαετία του 2000. Επίσης οι βασικές επιλογές του προγραμματισμού για τη βελτίωση της λειτουργικότητας του δικτύου είναι :

Η επέκταση της σιδηροδρομικής γραμμής Θεσσαλονίκης-Αμυνταίου-Φλώρινας προς τον μεθοριακό σταθμό Κρυσταλλοπηγής και διασύνδεσή του με το αλβανικό σιδηροδρομικό δίκτυο διαμέσου του οποίου θα συνδεθεί γενικά η βόρεια Ελλάδα με τις ακτές της Αδριατικής
Εγκατάσταση και λειτουργία ηλεκτροκίνητου σιδηροδρομικού προαστιακού τύπου σύνδεσης Κοζάνης-Πτολεμαΐδας-Αμυνταίου-Φλώρινας.
Επέκταση της σιδηροδρομικής γραμμής στη δυτική πλευρά (Κρυσταλλοπηγή-Καστοριά-Σιάτιστα)

Στους μακροπρόθεσμους στόχους περιλαμβάνεται η κατασκευή μονής γραμμής Κοζάνης-Καλαμπάκας, ενώ στους μεθοριακούς σταθμούς προβλέπονται νέα κτηριακά συγκροτήματα ως εγκαταστάσεις υγειονομικών ελέγχων, αποθήκευσης και συναφών λειτουργιών κυρίως για τις εμπορευματικές μεταφορές.

1.1.1.6 Αεροδρόμια

Η Περιφέρεια εξυπηρετείται από τα αεροδρόμια της Καστοριάς και Κοζάνης στα οποία πραγματοποιούνται πτήσεις δρομολογίων εσωτερικού. Το αεροδρόμιο της Καστοριάς διαθέτει υποδομή αεροδιαδρόμου και για διεθνείς πτήσεις. Επίσης μέσω της Εγνατίας είναι εύκολη η πρόσβαση στο Διεθνές Αεροδρόμιο Θεσσαλονίκης είτε για πτήσεις εσωτερικού είτε για διεθνείς πτήσεις.

1.1.1.7 Νοσοκομεία

Αν και η Δυτική Μακεδονία στερείται Περιφερειακού Νοσοκομείου, οι κτηριακές υποδομές υγείας, όπως αναμένεται να διαμορφωθούν με την ολοκλήρωση

των έργων του Β' ΚΠΣ, είναι ικανοποιητικές (επέκταση Νοσοκομείου Κοζάνης , Νέο Νοσοκομείο Γρεβενών) .

Απαιτείται όμως βελτίωση της ποιότητας των λειτουργιών και του εξοπλισμού των μονάδων, καθώς και αναδιάρθρωση και ανασυγκρότηση των λειτουργιών του δικτύου Α'βάθμιας υγειονομικής περίθαλψης.

1.1.1.8 Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας διαθέτει 2 Πολυτεχνικές Σχολές Τμημάτων του ΑΠΘ και Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία ίδρυσης Πανεπιστημιακών Σχολών.

1.1.1.9 Ερευνητικά Κέντρα

Στη Δυτική Μακεδονία συγκεντρώνεται μόλις το 3,5% του συνόλου των ερευνητικών ιδρυμάτων της χώρας και βρίσκεται χαμηλά μεταξύ των Περιφερειών της χώρας.

1.1.1.10 Τουριστικές Υποδομές

Από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 άρχισε η τουριστική ανάπτυξη κυρίες του ορεινού τουρισμού αναψυχής, του οικολογικού τουρισμού και του χειμερινού τουρισμού στα χιονοδρομικά κέντρα της περιοχής. Οι λίμνες των Πρεσπών και της Καστοριάς, μαζί με την πόλη, αποτελούν αναδυόμενες περιοχές οικολογικού, εναλλακτικού και πολιτιστικού τουρισμού.

Στο σύνολο της Περιφέρειας υπάρχουν τουριστικά καταλύματα που αντιπροσωπεύουν μόλις το 0,6% του συνόλου των αντίστοιχων κλινών στη χώρα. Από αυτές το 32,5% βρίσκεται στο Ν. Κοζάνης, το 30% στο Ν. Καστοριάς, το 23% στο Ν. Φλώρινας και το υπόλοιπο στο Ν. Γρεβενών.

Τα ξενοδοχειακή καταλύματα συγκεντρώνονται στα αστικά κέντρα, εξυπηρετώντας κυρίως ημεδαπούς πελάτες καθώς και αγροτουριστικά καταλύματα στις περιοχές κυρίως των Πρεσπών, αλλά στις ορεινές κοινότητες και περιμετρικά του χιονοδρομικού κέντρου Βασιλίτσα και Πισσοδερίου.

Τα προβλήματα του τομέα εντοπίζονται στα παρακάτω :

- Είναι περιορισμένη η συνολική και συντονισμένη αξιοποίηση των τουριστικών πόρων με μέτρα που να τους συνδέουν μεταξύ τους και να προβάλλουν την Περιφέρεια συνολικά.
- Πολύ περιορισμένη είναι και η τουριστική υποδομή (οδικό δίκτυο, προβολή-διαφήμιση, ποιοτικές τουριστικές πληροφορίες).
- Δεν έχει επιτευχθεί επαρκής ανάδειξη των μνημείων της περιοχής.
- Η ενημέρωση των πληθυσμών των ορεινών περιοχών που αποτελούν τουριστικούς πόλους ανάπτυξης είναι ελλιπής και απουσιάζουν προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού σε τουριστικά επαγγέλματα.
- Η δυσφήμιση της περιοχής του βιομηχανικού άξονα Κοζάνης-Πτολεμαΐδας λόγω της ρύπανσης του περιβάλλοντος.

1.1.2 Αναπτυξιακή Φυσιογνωμία Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας

1.1.2.1 Βασικά χαρακτηριστικά νομού Φλώρινας

Ο νομός Φλώρινας με πρωτεύουσα την ομώνυμη πόλη, είναι ένας από τους τέσσερεις νομούς της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Συνορεύει βόρεια με την Π.Γ.Δ.Μ., δυτικά με την Αλβανία, ανατολικά με τον νομό Πέλλας και νότια με τους νομούς Κοζάνης και Καστοριάς.

Συστήθηκε με το Βασιλικό Διάταγμα της 31^{ης} Μαρτίου 1915 με έδρα την Φλώρινα. Ο νομός διαιρέθηκε αρχικά στις υποδιοικήσεις της Φλώρινας και της Καστοριάς.

Έχει έκταση 1.924 χλμ² και φιλοξενεί τρεις Δήμους, τον Δήμο Φλώρινας, τον Δήμο Αμυνταίου και τον Δήμο Πρεσπών. Παρουσιάζει πλούσιες εναλλαγές τοπίων, που κυμαίνονται σε υψόμετρα από 650 μέτρα έως 2.524 μέτρα (κορυφή Βόρα). Οι εύφορες πεδιάδες των Πρεσπών στα βόρεια του νομού συναντούν τους ορεινούς όγκους του Βαρνούντα, του Βιτσίου και του Βόρα, που αγκαλιάζουν τις έξι (6) λίμνες, συμπεριλαμβανομένου και του υδροβιότοπου των Πρεσπών.

Εικόνα : Χάρτης Φίλιππου Κλουβέριου, Μακεδονία μετά το 1660(συλλογή Δεμερτζή)

Αντίστοιχη ποικιλομορφία παρουσιάζει το κλίμα του νομού, το οποίο είναι ηπειρωτικό, με ψυχρούς χειμώνες, πολλές βροχοπτώσεις και χιόνια και μέση ετήσια θερμοκρασία 11,5° C. Όμως παρουσιάζει εναλλαγές κλιματικών συνθηκών στα τρία υψίπεδα, του Αμυνταίου, της Φλώρινας και των Πρεσπών αφού η παρουσία των λιμνών επηρεάζει θετικά το μικροκλίμα των γειτονικών

τους περιοχών, προσφέροντας ηπιότερες συνθήκες κατά τη διάρκεια του χειμώνα. Βέβαια κατά τις μεγάλες περιόδους ολικού παγετού οι μικρότερες λίμνες παγώνουν, οπότε αυτή η ιδιότητά τους «χάνεται».

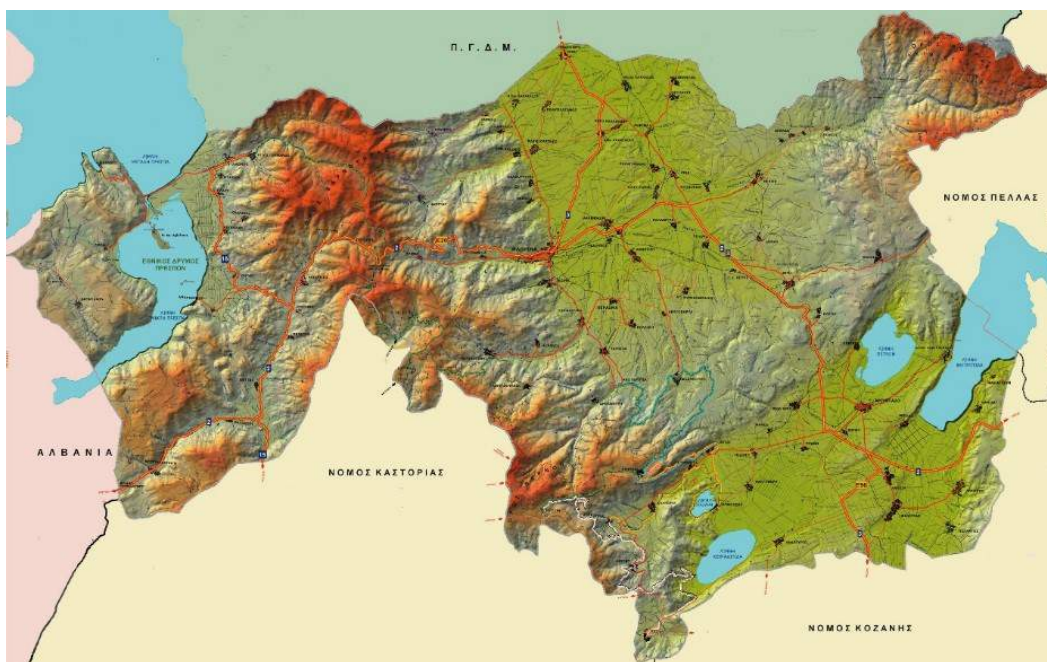
Λυγκηστίς ή Λύγκος είναι η πανάρχαια ονομασία της περιοχής της Φλώρινας, που ήταν τμήμα της Άνω Μακεδονίας. Η περιοχή οφείλει την ονομασία της στον πρώτο μυθικό βασιλιά της, τον ήρωα και αργοναύτη Λυγκέα. Αρχαιότερες πόλεις ήταν η Ηράκλεια, η Κέλλα και η Βεύη. Η Λυγκηστίς ήταν αυτόνομο κράτος στο οποίο κατοικούσαν συγγενή ελληνικά-μακεδονικά φύλλα δωρικής καταγωγής, ώσπου την υπέταξε ο Φίλιππος Β', πατέρας του Μεγάλου Αλεξάνδρου και την προσάρτησε στο βασίλειο της Μακεδονίας. Στην λεκάνη των Πρεσπών, πριν από την εγκατάσταση των Δωριέων κατοικούσαν οι Βρύγες, οι οποίοι μετανάστευσαν στη Μικρά Ασία, ονομάστηκαν Φρύγες και συμμετείχαν στον Τρωϊκό Πόλεμο ως σύμμαχοι των Τρώων. Οι δύο λίμνες Πρεσπών, ονομάζονταν αντίστοιχα Μικρή και Μεγάλη Βρυγηίς. Το 148 πΧ η Μακεδονία έγινε provincia Romana (Ρωμαϊκή επαρχία) και η περιοχή της Φλώρινας συμπεριλήφθηκε στην 4^η Τοπαρχία της «Άνω Μακεδονίας».

Η πόλη της Φλώρινας κτίστηκε κατά την βυζαντινή εποχή. Το όνομα προέρχεται πιθανώς από τη λέξη χλωρό, λόγω του κλίματος και της βλάστησής της περιοχής. Το 1017 μΧ κατά την περίοδο των Βυζαντινοβουλγαρικών πολέμων, έγινε η μάχη μεταξύ του Βασιλείου Βουλγαροκτόνου και βούλγαρου τσάρου Σαμουήλ, στην περιοχή της σημερινής κοινότητας Σκοπού. Το 1096 μΧ οι Νορμανδοί του Βοημούνδου κυριεύσαν την Φλώρινα και τις Πρέσπες. Τον 14^ο αιώνα μΧ οι εξισλαμισμένοι αλβανόφωνοι της Ιλλυρίας μαρτυρούν την ονομασία «Χλέρινα» και «Φιλουρίνα». Τον ίδιο αιώνα ο σουλτάνος Μουράτ Α', κυριεύει την περιοχή της Φλώρινας και ξεκινά η τουρκοκρατία.

Επί τουρκοκρατίας η Φλώρινα ήταν τοπικό εμπορικό και βιοτεχνικό κέντρο ενώ η πλειοψηφία των κατοίκων της ήταν Μουσουλμάνοι. Την περίοδο του 1821 οι ελληνικής καταγωγής κάτοικοι ήταν περίπου 80 οικογένειες. Το 1890 ο Γάλλος περιηγητής Berard επισκέπτεται την πόλη και αναφέρει πως τα 3/4 των κατοίκων ήταν Μουσουλμάνοι, κυρίως Αλβανοί και Σλαύοι προσηλυτισμένοι. Όλοι οι χριστιανοί, τους αναλογούσαν περίπου 500 κατοικίες, ήταν Έλληνες εκτός από περίπου 300 Βουλγάρους. Η πόλη απελευθερώθηκε από τον ελληνικό στρατό στις 7 Νοεμβρίου 1912.

Με την απελευθέρωση η Φλώρινα γίνεται πρωτεύουσα του ομώνυμου νομού. Το 1927 η Καστοριά αποσχίζεται από το νομό Φλώρινας και γίνεται χωριστός νομός βάση του Νομ. Διατάγματος της 13^{ης} Νοεμβρίου 1927. Η Γερμανική Κατοχή αρχίζει το 1941, ενώ το 1944 με την υποχώρηση των Γερμανών, η πόλη απελευθερώνεται από τον ΕΛΑΣ. Ακολούθησε ο Εμφύλιος Πόλεμος 1946-1949.

Ο νομός έχει υποστεί μεγάλες απώλειες ανθρώπινου δυναμικού της δεκαετίας του 1950 και 1960 ως αποτέλεσμα τόσο της εσωτερικής όσο και της εξωτερικής μετανάστευσης, που είχε ως αποτέλεσμα να απωλέσει το 50% του πληθυσμού.

Εικόνα : Χάρτης Νομού Φλώρινας (άνευ κλίμακας)

Στο νομό Φλώρινας ο πρωτογενής τομέας και ιδιαίτερα η γεωργία και η κτηνοτροφία αποτελούν τους πιο δυναμικούς κλάδους του και δευτερευόντως η αλιεία σε συνδυασμό με τις δραστηριότητες στα ορυχεία, συμμετέχει κατά 30% στο Α.Ε.Π. του νομού. Τα βασικότερα προϊόντα είναι το μαλακό και σκληρό σιτάρι, το κριθάρι, η σίκαλη, ο αραβόσιτος, τα φασόλια, οι πιπεριές, τα ζαχαρότευτλα, δεντροκαλλιέργειες όπως ροδάκινα, μήλα και κεράσια, αμυγδαλιές και καρυδιές.

Ο δευτερογενής τομέας, με ποσοστό 25% του Α.Ε.Π. του νομού παρουσιάζει ως κυριότερους κλάδους της μεταποίησης, της παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος και των κατασκευών. Από το 1986 υφίσταται η βιομηχανική περιοχή της Φλώρινας. Στις μεταποιητικές επιχειρήσεις περιλαμβάνονται επιχειρήσεις ξύλου και επίπλου, επιχειρήσεις μετάλλου, επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο τροφίμων και ποτών περιλαμβανομένων και των οινοποιείων του Αμυνταίου αλλά και των γνωστών αναψυκτικών με φυσικό ανθρακούχο νερό, επιχειρήσεις του τομέα κατασκευών και επιχειρήσεις από τον κλάδο ύφανσης, υπόδησης και ένδυσης.

Στον τομέα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας δραστηριοποιείται η Δ.Ε.Η. η οποία λειτουργεί τον ατμοηλεκτρικό σταθμό Αμυνταίου-Φιλώτα συνολικής ισχύος 600 MW και τον ατμοηλεκτρικό σταθμό Μελίτης-Αχλάδας συνολικής ισχύος 330 MW.

Ο τριτογενής τομέας με ποσοστό 45% στο Α.Ε.Π. νομού περιλαμβάνει τον κλάδο του εμπορίου και τα καταστήματα ψυχαγωγίας και αξιοποίησης ελεύθερου χρόνου και επίσης τον κλάδο των υπηρεσιών. Το αντιεπενδυτικό κλίμα το οποίο επικράτησε τις τελευταίες δεκαετίες, καθώς και οι πολιτικές προστασίας του φυσικού κάλλους των ορεινών περιοχών, αλλά και η απουσία ενός ολοκληρωμένου σχεδίου αναπτυξιακού σχεδιασμού είχε πολλαπλές συνέπειες στην εξέλιξη της περιοχής. Η περιοχή της Φλώρινας δεν εντάχθηκε

ποτέ σε κάποιο πρόγραμμα προβολής του ΕΟΤ, με στόχο την προσέλκυση επισκεπτών, ενώ οι σχετικές υποδομές και ανωδομές δεν δημιούργησαν ποτέ ένα ελκυστικό μοντέλο για τον συμβατικό τουρισμό.

Από χωροταξική άποψη, η Φλώρινα είναι έδρα της αντιπεριφέρειας, διοικητικό κέντρο και κέντρο εξυπηρέτησης της χωρικής της ενότητας. Το αστικό κέντρο της Φλώρινας εντάσσεται στην ζώνη της ενέργειας, ενώ η ανάπτυξη της μεταποιητικής δραστηριότητας και οι πολλαπλές της δυνατότητες την κατατάσσουν στο ανταγωνιστικό τμήμα της περιφέρειας. Στα πλαίσια του Π.Π.Χ.Σ.Α.Α. προωθήθηκε και η υλοποίηση του δικτύου τηλεθέρμανσης που θα βελτιώσει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, μέσω της μείωσης των εκπομπών ρύπων.

Ο ρόλος της θα πρέπει, σύμφωνα με το Π.Π.Χ.Σ.Α.Α., να επικεντρωθεί αφενός στην βιομηχανική και εμπορική δραστηριότητα με έμφαση στις εξαγωγές, αφετέρου στην ανάπτυξη των γειτονικών αγροτικών και τουριστικών περιοχών Πισοδερίου-Πρεσπών-Νυμφαίου του ορεινού όγκου Βιτσίου. Η Φλώρινα προτείνεται να αναπτυχθεί ως τουριστικό κέντρο της ευρύτερης περιοχής αφού διαθέτει ιδιαίτερη τοπική καλλιτεχνική και αρχιτεκτονική παράδοση.

Όσο αφορά τις προτάσεις του Π.Π.Χ.Σ.Α.Α. που σχετίζονται με τον Δήμο Αμυνταίου, σημαντικός θεωρείται ο ρόλος της ομώνυμης πόλης του Αμυνταίου ως ημιαστικού κέντρου 3^{ου} επιπέδου, το οποίο αποτελεί βιομηχανικό κέντρο που εντάσσεται διοικητικά στη Φλώρινα. Όσο αφορά τις διοικητικές εξυπηρετήσεις, έχει υποβαθμιστεί ο ρόλος του σε σχέση με τη Φλώρινα και έχει περισσότερη λειτουργική σχέση με την Πτολεμαΐδα, αφού εντάσσεται στη ζώνη ηλεκτροπαραγωγής και εξόρυξης.

Ο ρόλος του Αμυνταίου είναι λοιπόν άμεσα συνδεδεμένος με την ανάπτυξη του κλάδου της εξόρυξης και ηλεκτροπαραγωγής, στην περιφέρεια, δεδομένου ότι εντάσσεται χωρικά και παραγωγικά στον ενεργειακό άξονα. Σύμφωνα με το Π.Π.Χ.Σ.Α.Α. η ευρύτερη περιοχή του Αμυνταίου αποτελεί μια ζώνη με έντονη αγροτική δραστηριότητα και είναι αναγκαία η ενίσχυση της γεωργίας με την προώθηση καινοτομικών επιχειρήσεων και την ενίσχυση της παραγωγής παραδοσιακών τοπικών προϊόντων.

Για την περιοχή του Αμυνταίου, προτείνεται τέλος η προστασία της αγροτικής γης, ιδιαίτερα στις αρδευόμενες εκτάσεις, καθώς και η οργάνωση κτηνοτροφικών ζωνών στα βόρεια του Δήμου.

Στην πόλη του Αμυνταίου, προωθούνται δράσεις ενίσχυσης των υποδομών που σχετίζονται με την ποιότητα ζωής στην περιοχή. Επίσης για την περιοχή των λιμνών Βεγορίτιδας-Πετρών προτείνεται μια σειρά δράσεων, με στόχο την προστασία του υδάτινου δυναμικού και του περιβάλλοντος, τη διατήρηση του ποσοτικού υδάτινου ισοζυγίου και την ποιοτική εξυγίανση των λιμνών, με σκοπό την δημιουργία προϋποθέσεων για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων τουρισμού και αναψυχής.

Εικόνα : Χάρτης οικισμών περιοχή Φλώρινας 1912 (Δημήτρης Λιθοξόου)

1.2 Η περιοχή του Δήμου και οι κάθετες υπηρεσίες στο θεματικό τομέα «Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής»

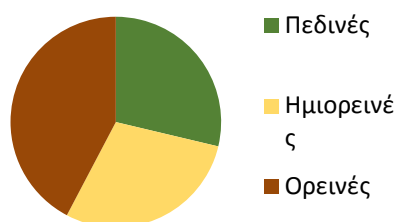
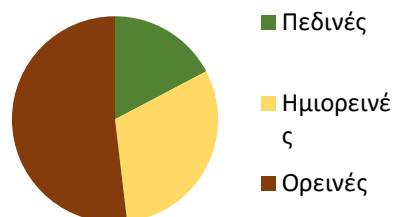
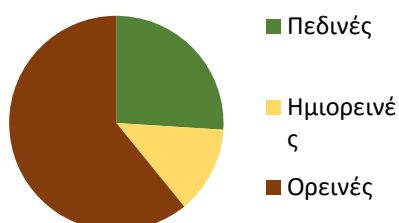
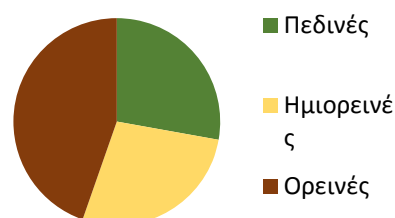
1.2.1 Δημογραφικά, Χωροταξικά και Ιστορικά Στοιχεία του Δήμου Αμυνταίου

1.2.1.1 Μορφολογία – Χρήσεις Γης

Ο Δήμος Αμυνταίου βρίσκεται στο νοτιοανατολικό τμήμα του νομού Φλώρινας. Από τον Δήμο διέρχεται κλάδος του εθνικού δικτύου ο οποίος διασχίζει τον Δήμο από βορρά προς νότο και κλάδος του επαρχιακού δικτύου που διασχίζει τον Δήμο από ανατολή προς δύση. Πρόκειται για Δήμο με κατεχοχήν ορεινά εδάφη σε ποσοστό 44,62%, ημιορεινά σε ποσοστό 27,58% και πεδινά 27,80%.

Πίνακας : Κατανομή και χαρακτηρισμός περιοχών

Διοικητική Ενότητα	Πεδινές	Ημιορεινές	Ορεινές
Σύνολο χώρας	37.891,10	38.271,90	55.794,50
Ποσοστά	28,72%	29,00%	42,28%
Περιφέρεια Δυτ. Μακεδονίας	1.633,00	2.914,60	4.903,70
Ποσοστά	17,28%	30,84%	51,88%
Π.Ε. Φλώρινας	499,50	253,60	1.171,40
Ποσοστά	25,95%	13,18%	60,87%
Δήμος Αμυνταίου	163,24	161,97	262,07
Ποσοστά	27,80%	27,58%	44,62%

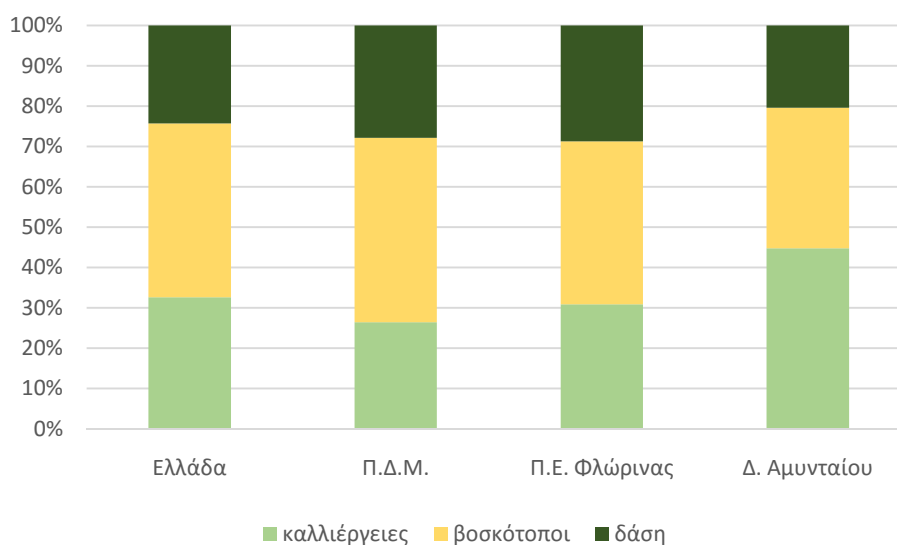
Ελλάδα**Π.Δ.Μ.****Π.Ε. Φλώρινας****Δ. Αμυνταίου**

Εικόνα : Γραφήματα κατανομής περιοχών ανά Διοικητική Περιοχή

Ο Δήμος Αμυνταίου καταλαμβάνει έκταση 589,37 χλμ² έναντι 1.924,56 χλμ² του νομού Φλώρινας και αντιπροσωπεύει το 30,62% της έκτασης του νομού. Η μεγαλύτερη έκταση του Δήμου καταλαμβάνεται από δάση και βοσκότοπους σε ποσοστά 16,86% (99,387 χλμ²) και 28,73% (169,318 χλμ²) αντίστοιχα, δηλαδή συνολικό ποσοστό 45,59%. Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις σε ποσοστό 36,93% (217,671 χλμ²) και οι οικισμοί σε ποσοστό 2,89% ακολουθούν.

Πίνακας : Χαρακτήρας περιοχών ανά παραγωγική δραστηριότητα

Διοικητική Ενότητα	Καλλιέργειες	Βοσκότοποι	Δάση
Σύνολο χώρας	39.435,90	52.191,40	29.378,20
Ποσοστά	29,89%	39,55%	22,26%
Περιφέρεια Δυτ. Μακεδονίας	2.292,60	3.968,40	2.422,30
Ποσοστά	24,26%	41,99%	25,63%
Π.Ε. Φλώρινας	534,10	700,10	498,00
Ποσοστά	27,75%	36,38%	25,88%
Δήμος Αμυνταίου	217,67	169,32	99,387
Ποσοστά	36,93%	28,73%	16,86%

Εικόνα : Γράφημα ποσοστού περιοχών ανά παραγωγική δραστηριότητα

Η διαφορά μεταξύ ψυχρότερου και θερμότερου μήνα είναι 19,4°C. Τον Ιούλιο παρουσιάζονται οι υψηλότερες μέγιστες με μέση τιμή 29,9 °C και τον Ιανουάριο οι χαμηλότερες με 7,3 °C. Οι υψηλότερες ελάχιστες παρατηρούνται τον Ιούλιο με μέση τιμή 15,3 °C και οι χαμηλότερες τον Δεκέμβριο με -0,7 °C.

Ο μήνας με την μεγαλύτερη εξάτμιση είναι ο Ιούλιος με ύψος 219,20 χιλ και αυτός με την ελάχιστη είναι ο Ιανουάριος με 4,3 χιλ.

Στο διάστημα 1964-1993 παρουσιάζεται έντονη μείωση της βροχόπτωσης. Χαρακτηριστικά αναφέρεται πως για τις τρεις δεκαετίες, 1964-1973, 1974-1983, 1984-1993, έχουμε αντίστοιχα τα εξής ύψη βροχής 460,78 χιλ, 402,51 χιλ και 357,49 χιλ. Τα αντίστοιχα ύψη εξάτμισης είναι 1.076,11 χιλ, 1.093,45 χιλ και 1.280,33 χιλ.

Επακόλουθο της μείωσης του ύψους βροχής σε συνδυασμό με την αντίστοιχη αύξηση της εξάτμισης, είναι η σημαντική μείωση του συνόλου των εισροών νερού από κατακρημνίσματα για την προαναφερόμενη περίοδο. Τα τελευταία όμως χρόνια τα πράγματα δείχνουν πως αναστρέφονται.

Επιπλέον για το κλίμα της περιοχής, επισημαίνεται ότι χιόνι πέφτει συνήθως από τον Δεκέμβριο έως τον Μάρτιο. Πάχνη με παγετούς παρουσιάζεται από τα τέλη Οκτωβρίου έως και τέλος Μαρτίου. Στην περιοχή επικρατούν συχνά ψυχροί βόρειοι άνεμοι το χειμώνα και μικρής έντασης δροσεροί το καλοκαίρι.

Από άποψη σεισμικότητας, η περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας υπάγεται στην Πελαγονική ζώνη και παρουσιάζει περιορισμένη σεισμική δραστηριότητα. Μέχρι το σεισμό της 13^{ης} Μαΐου 1995 τα σεισμικά κύματα που παράγονταν σε γειτονικές σεισμικές ζώνες σπάνια υπερέβαιναν τις παρυφές της παραπάνω ζώνης. Η περιοχή του Δήμου, σύμφωνα με τα σεισμολογικά δεδομένα, τον αντισεισμικό κανονισμό της χώρας, τα σεισμολογικά στοιχεία και τις επιστημονικές αναφορές, είναι πολύ χαμηλής σεισμικότητας, αν και η περιοχή με βάση τα γεωλογικά δεδομένα είναι γεωτεκτονικά ενεργή.

1.2.1.2 Προοπτική Ανάπτυξης

Το Π.Π.Χ.Σ.Α.Α. προτείνει την υλοποίηση δράσεων ενίσχυσης της αγροτικής οικονομίας, μέσω της δημιουργίας καινοτομικών επιχειρήσεων με έμφαση στους νέους, της προώθησης ομάδων παραγωγών και της στήριξης επιχειρήσεων αξιοποίησης των παραδοσιακών επώνυμων προϊόντων.

Με βάση την ανάπτυξη των παραπάνω, η περιοχή του Δήμου Αμυνταίου, διαθέτει ορισμένα ενδογενή αλλά και εξωγενή συγκριτικά πλεονεκτήματα σε σχέση με την βασική χωροταξική της ένταξη, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται :

1. Η εγγύτητα με το αστικό κέντρο Κοζάνης, μέσω του κάθετου άξονα και τον αυτοκινητόδρομο της Εγνατίας οδού, καθώς επίσης και η διέλευση των αξόνων του επαρχιακού δικτύου δημιουργεί προοπτική συγκρότησης ισχυρότερων συνεργειακών-συμπληρωματικών σχέσεων εταιρικής σχέσης πόλης-υπαίθρου.

2. Τα αξιολογικά προστατευόμενα οικοσυστήματα-φυσικά τοπία, που είναι ενταγμένα στο Ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο 'Natura 2000', ως ζώνες ειδικής προστασίας ή ως ειδικές ζώνες διατήρησης, τα οποία, εφόσον, αναδειχθούν και διασυνδεθούν με δραστηριότητες ορεινού-οικοπολιτιστικού τουρισμού, μπορούν να αποτελέσουν ουσιώδες πεδίο ανασυγκρότησης του παραγωγικού δυναμικού.

3. Η γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας, ως ανεκτίμητος φυσικός πόρος, ο οποίος πρέπει να διαφυλαχθεί και να αξιοποιηθεί στην κατεύθυνση μεγαλύτερου εκσυγχρονισμού ως καίριος παραγωγικός πόρος της περιοχής.

Η ενδιαφέρουσα πολιτιστική φυσιογνωμία, με δυνατότητες ανάδειξης και προβολής και ως κυριότερα στοιχεία το Νυμφαίο, την αρχαία ακρόπολη των Πετρών, τον προϊστορικό οικισμό του Αγίου Παντελεήμονα κ.α.

1.2.2 Δημογραφικά στοιχεία Δήμου Αμυνταίου

1.2.2.1 Πληθυσμός

Ο πληθυσμός του Δήμου ανέρχεται στα 16.973 άτομα έναντι των 51.414 άτομα του νομού αντιπροσωπεύοντας το 33,01% του νομού.

Η πόλη του Αμυνταίου αποτελεί το δεύτερο μεγαλύτερο οικισμό στο νομό μετά τη Φλώρινα, είναι διοικητικό κέντρο και κέντρο εξυπηρέτησης της χωρικής ενότητας του και συγκεντρώνει σχεδόν όλες τις υπηρεσίες αν και σημαντικά υποβαθμισμένες σήμερα, και σημαντικό τμήμα του κοινωνικού εξοπλισμού του Δήμου.

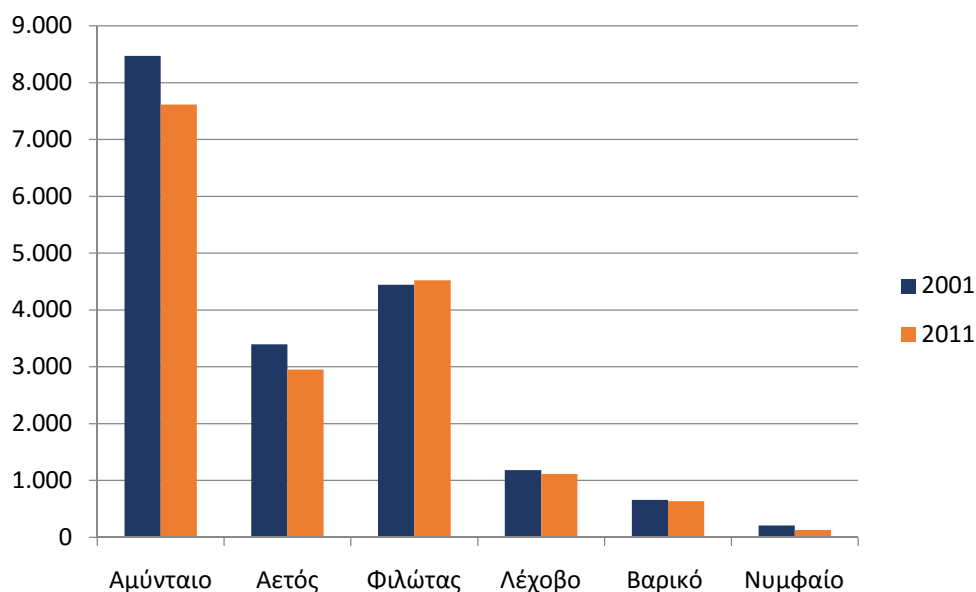
Ακολουθεί πίνακας με τα πληθυσμιακά στοιχεία της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και του Δήμου Αμυνταίου σε επίπεδο τοπικής κοινότητας

σύμφωνα με τα στοιχεία των απογραφών κατά τα έτη 2001 και 2011 (στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ.):

Πίνακας : Στοιχεία Μόνιμου Πληθυσμού

Στοιχεία Μόνιμου Πληθυσμού					
	Μ.Π. 2001	%	Μ.Π. 2011	%	Μεταβολή
	κάτοικοι		κάτοικοι		%
Ελλάδα	10.934.097	100	10.816.286	100	-1,08
Περιφέρεια	294.317	2,69	283.689	2,62	-3,61
ΠΕ Φλώρινας	54.109	18,38	51.414	18,12	-4,98
Δ. Αμυνταίου	18.189	33,62	16.973	33,01	-6,69
ΔΕ Αμυνταίου	8.468	46,56	7.612	44,85	-10,11
ΔΚ Αμυνταίου	4.621	25,41	4.306	25,37	-6,82
ΤΚ Ξινού Νερού	1.210	6,65	1.081	6,37	-10,66
ΤΚ Αγ. Παντελεήμονος	1.092	6,00	984	5,80	-9,89
ΤΚ Κέλλης	776	4,27	683	4,02	-11,98
ΤΚ Κλειδίου	128	0,70	66	0,39	-48,44
ΤΚ Πετρών	424	2,33	312	1,84	-26,42
ΤΚ Φανού	118	0,65	87	0,51	-26,27
ΤΚ Ροδώνος	99	0,54	93	0,55	-6,06
ΔΕ Αετού	3.394	18,66	2.952	17,39	-13,02
ΤΚ Αετού	860	4,73	759	4,47	-11,74
ΤΚ Αγραπιδέων	131	0,72	120	0,71	-8,40
ΤΚ Αναργύρων	438	2,41	452	2,66	+3,20
ΤΚ Ασπρογείων	342	1,88	213	1,25	-37,72
ΤΚ Βαλτονέρων	309	1,70	232	1,37	-24,92
ΤΚ Λιμνοχωρίου	279	1,53	257	1,51	-7,89
ΤΚ Πεδινού	437	2,40	387	2,28	-11,44
ΤΚ Σκλήθρου	598	3,29	532	3,13	-11,04
ΔΕ Φιλώτα	4.442	24,42	4.524	26,65	+1,85
ΤΚ Φιλώτα	1.812	9,96	1.772	10,44	-2,21
ΤΚ Αντιγονείας	375	2,06	424	2,50	+13,07
ΤΚ Βεγόρων	484	2,66	463	2,73	-4,34
ΤΚ Λεβαΐας	823	4,52	919	5,41	+11,66
ΤΚ Μανιακίου	476	2,62	484	2,85	+1,68
ΤΚ Πελαργού	315	1,73	325	1,91	+3,17
ΤΚ Φαραγγίου	157	0,86	137	0,81	-12,74
ΔΕ/ΤΚ Λεχόβου	1.183	6,50	1.115	6,57	-5,75
ΔΕ/ΤΚ Βαρικού	659	3,62	638	3,76	-3,19
ΔΕ/ΤΚ Νυμφαίου	211	1,16	132	0,78	-37,44

Ο Δήμος Αμυνταίου είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος πληθυσμιακά Δήμος της ΠΕ Φλώρινας με μόνιμο πληθυσμό το 2011 16.973 κατοίκους που αντιστοιχεί σε ποσοστό 33,01 % του μόνιμου πληθυσμού της ΠΕ. Επιπλέον ο οικισμός του Αμυνταίου, αποτελεί το δεύτερο μεγαλύτερο σε πληθυσμό οικισμό, μετά την πόλη της Φλώρινας.

Εικόνα : Γράφημα σύγκρισης πληθυσμού απογραφών 2001 και 2011

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ 2011, ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Αμυνταίου σημείωσε μείωση κατά 1.216 κατοίκους σε σχέση με τον συνολικό πληθυσμό του 2001, δηλαδή ποσοστό 6,69 %, όταν ο μόνιμος πληθυσμός σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας σημείωσε μείωση κατά 4,98 %. Επιπλέον το ποσοστό μείωσης είναι υψηλότερο του ποσοστού μείωσης τόσο σε επίπεδο Περιφέρειας 3,61 %, όσο και στο σύνολο της χώρας 1,08 %.

Μόνο στην ΔΕ Φιλώτα παρουσιάζεται αύξηση του μόνιμου πληθυσμού κατά 1,85% ενώ όλες οι υπόλοιπες ΔΕ του Δήμου παρουσιάζουν δραματική μείωση.

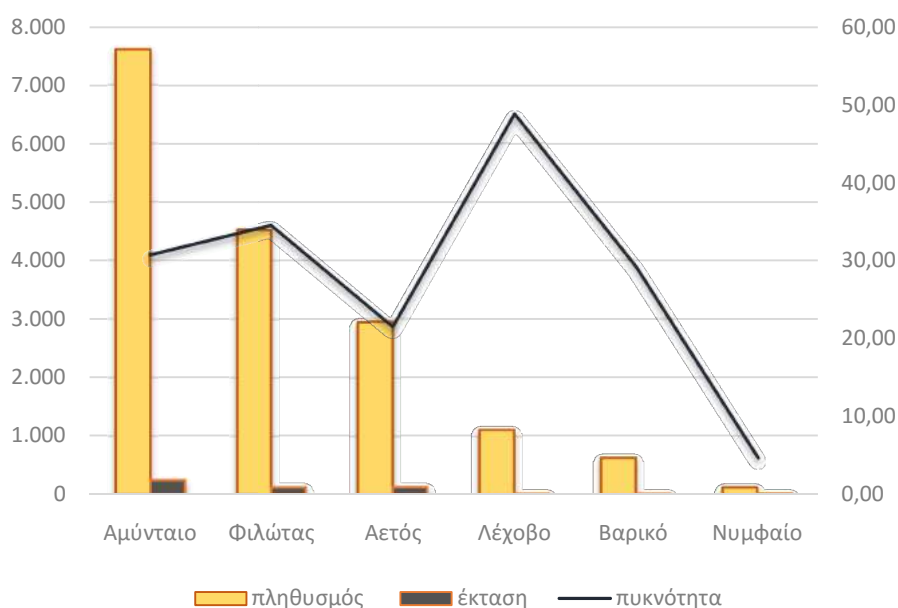
1.2.2.2 Πληθυσμιακή Πυκνότητα

Όσο αφορά την πληθυσμιακή πυκνότητα (πληθυσμός/έκταση) των διοικητικών υποδιαίρεσεων του Δήμου, αυτή υπολογίζεται στον παρακάτω πίνακα :

Πίνακας : Πληθυσμιακή Πυκνότητα (Μόνιμος Πληθυσμός 2011)

Διοικητική Ενότητα	Μόνιμος Πληθυσμός	Έκταση	Πληθυσμιακή Πυκνότητα	% επιφάν	% πληθυσ Δήμου	% πληθυσ ΔΕ	% επιφ ΔΕ
	2011	χλμ ²	κάτοικοι/χλμ ²				
Δήμος Αμυνταίου	16.973	589,37	28,79	100	100		
ΔΕ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	7.612	247,92	30,70	43,43	44,85		
ΔΚ Αμυνταίου	4.306	25,38	169,66	4,45	25,37	56,57	10,24
ΤΚ Ξινού Νερού	1.081	26,73	40,44	4,68	6,37	14,20	10,78
ΤΚ Αγ. Παντελεήμονα	984	53,52	18,39	9,37	5,80	12,93	21,59
ΤΚ Κέλλης	683	60,91	11,21	10,67	4,02	8,97	24,57
ΤΚ Πετρών	312	26,14	11,94	4,58	1,84	4,10	10,54
ΤΚ Ροδώνα	93	13,47	6,90	2,36	0,55	1,22	5,44
ΤΚ Φανού	87	13,31	6,53	2,34	0,51	1,14	5,38
ΤΚ Κλειδίου	66	28,43	2,32	4,98	0,39	0,87	11,47
ΔΕ ΦΙΛΩΤΑ	4.524	131,07	34,52	22,96	26,65		
ΤΚ Φιλώτα	1.772	32,61	54,34	5,71	10,44	39,17	24,88

TK Λεβαΐας	919	16,52	55,63	2,89	5,41	20,31	12,60
TK Μανιακίου	484	20,50	23,61	3,59	2,85	10,70	15,64
TK Βεγόρων	463	9,60	48,21	1,68	2,73	10,23	7,33
TK Αντιγονείας	424	22,51	18,83	3,94	2,50	9,37	17,18
TK Πελαργού	325	12,29	26,44	2,15	1,91	7,18	9,38
TK Φαραγγίου	137	17,02	8,05	2,98	0,81	3,03	12,99
ΔΕ ΑΕΤΟΥ	2.952	137,44	21,47	24,08	17,39		
TK Αετού	759	13,23	57,37	2,32	4,47	25,71	9,63
TK Σκλήθρου	532	18,15	29,31	3,18	3,13	18,02	13,21
TK Αναργύρων	452	18,50	24,43	3,24	2,66	15,31	13,46
TK Πεδινού	387	16,10	24,04	2,82	2,28	13,11	11,71
TK Λιμνοχωρίου	257	22,94	11,20	4,02	1,51	8,71	16,69
TK Βαλτονέρων	232	8,12	28,55	1,42	1,37	7,86	5,91
TK Ασπρογείων	213	35,00	6,08	6,13	1,25	7,22	25,47
TK Αγραπιδέων	120	5,40	22,22	0,95	0,71	4,07	3,93
ΔΕ/TK Λεχόβου	1.115	22,85	48,81	4,00	6,57		
ΔΕ/TK Βαρικού	638	21,88	29,16	3,83	3,76		
ΔΕ/TK Νυμφαίου	132	28,21	4,68	4,94	0,78		

Εικόνα : Γράφημα Πληθυσμιακής Πυκνότητας ανά Δ.Ε. Δήμου Αμυνταίου

Όσον αφορά την πληθυσμιακή πυκνότητα, παρατηρείται ότι η μεγαλύτερη πληθυσμιακή πυκνότητα απαντάται από πλευράς ΔΕ στην ΔΕ Λεχόβου με 48,81 κατοίκους/χλμ². Η πιο αραιοκατοικημένη είναι αυτή του Νυμφαίου με 4,68 κατοίκους/χλμ², λόγω του πολύ μικρού πληθυσμού. Η πολυπληθέστερη κοινότητα είναι η ΔΚ Αμυνταίου, ενώ τη μεγαλύτερη έκταση διαθέτει η ΤΚ Κέλλης.

Από τις υπόλοιπες στήλες του πίνακα ενώ υπάρχει σχετική ομοιογένεια όσο αφορά την κατανομή σε επίπεδο ΔΕ, σε επίπεδο Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων υπάρχει πλήρης ανομοιογένεια (σε επίπεδο Δήμου το 25,37% του πληθυσμού του Δήμου κατοικεί στο 4,45 % της επιφάνειας για την ΔΚ Αμυνταίου, ενώ σε επίπεδο ΔΕ το 56,57 % του πληθυσμού της ΔΕ Αμυνταίου κατοικεί στο 10,24 % της συνολικής επιφάνειας της ΔΕ).

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η πληθυσμιακή πυκνότητα του Δήμου Αμυνταίου, της ΠΕ Φλώρινας και την Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.

Πίνακας : Σύγκριση Πληθυσμιακής Πυκνότητας (Μόνιμος Πληθυσμός 2011)

Διοικητική Ενότητα	Μόνιμος Πληθυσμός	Έκταση(χλμ ²)	Πληθ. Πυκνότητα
Περιφ. Δυτ. Μακεδονίας	283.689	9.451,50	30,01 κ/χλμ ²
Π.Ε. Φλώρινας	51.414	1.924,56	26,71 κ/χλμ ²
Δήμος Αμυνταίου	16.973	589,37	28,79κ/χλμ ²

1.2.2.3 Ηλικιακή Κατανομή

Δίνονται οι παρακάτω πίνακες σχετικά με την ηλικιακή κατανομή του Δήμου Αμυνταίου με βάση τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ των απογραφών του 2001 και του 2011:

Πίνακας : Ηλικιακή κατανομή πληθυσμού Δήμου Αμυνταίου (Απογραφή 2001)

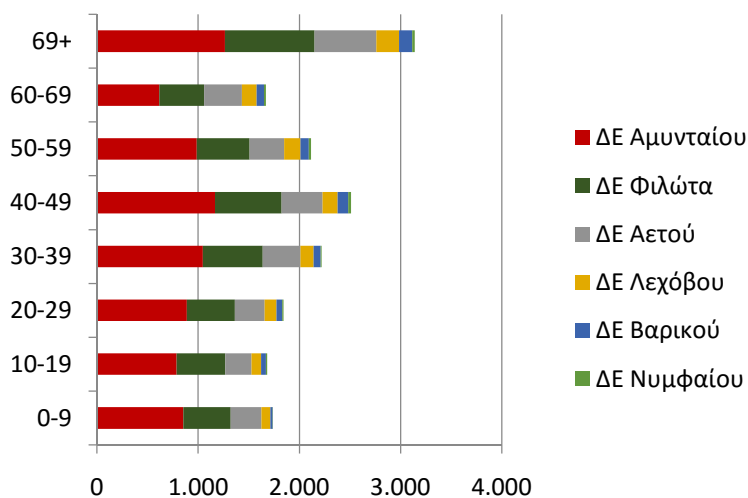
Διοικητική Ενότητα	0-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65+
Π.Δ.Μ.	48.729	41.680	65.276	57.168	33.574	55.095
ΠΕ Φλώρινας	9.022	8.162	11.732	9.868	5.909	10.075
Δ. Αμυνταίου	3.088	2.173	4.184	3.150	2.182	3.656
ΔΕ Αμυνταίου	1.454	1.464	1.840	1.376	806	1.438
ΔΕ Φιλώτα	766	574	982	747	525	938
ΔΕ Αετού	549	402	855	605	548	768
ΔΕ Λεχόβου	159	163	252	242	148	263
ΔΕ Βαρικού	115	71	132	113	110	155
ΔΕ Νυμφαίου	45	39	123	67	45	94

Πίνακας : Ηλικιακή κατανομή πληθυσμού Δήμου Αμυνταίου (Απογραφή 2011)

Διοικητική Ενότητα	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	69+
Π.Δ.Μ.	26.629	30.073	31.841	37.737	41.939	38.203	28.466	59.429
ΠΕ Φλώρινας	5.214	5.790	6.064	6.802	7.368	6.560	4.947	8.615
Δ. Αμυνταίου	1.739	1.683	1.843	2.219	2.511	2.114	1.670	3.140
	0-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65+		
Αναγόμενα 2001	2.581	1.763	3.200	3.568	1.892	3.975		
ΔΕ Αμυνταίου	854	788	888	1.048	1.167	985	616	1.266
ΔΕ Φιλώτα	467	481	476	590	658	523	444	885
ΔΕ Αετού	304	258	292	373	405	341	371	608
ΔΕ Λεχόβου	88	95	117	131	149	162	146	227
ΔΕ Βαρικού	23	48	59	68	104	82	75	129
ΔΕ Νυμφαίου	3	13	11	9	28	21	18	25

Τα στοιχεία των παραπάνω πινάκων είναι ιδιαίτερα σημαντικά, αν και πρόκειται για δύο διαφορετικές προσεγγίσεις στην ηλικιακή κατανομή του πληθυσμού. Δίνουν σαφή ένδειξη, τόσο για το σημερινό χαρακτήρα (νεανικός ή γηρασμένος) του πληθυσμού, όσο και για τη δυναμική του αναφορικά με την μελλοντική του εξέλιξη.

Από τα στοιχεία αυτά γίνεται εμφανές ότι ο πληθυσμός των νέων στις ηλικίες έως 24 ετών έχει μειωθεί κατά 917 άτομα ενώ ο πληθυσμός στις ηλικίες 65 και άνω έχει αυξηθεί κατά 319 άτομα. Επίσης το κέντρο βάρους στις παραγωγικές ηλικίες έχει μετατεθεί από την ομάδα ηλικιών 25-39 στην ομάδα ηλικιών 40-54.

Εικόνα : Γράφημα συνόλου ηλικιακών ομάδων ανά Δ.Ε. Δήμου Αμυνταίου

Η εικόνα αυτή, συνάδει και με τη γενικότερη δημογραφική δομή του ελληνικού πληθυσμού, αναδεικνύει, ότι ο σημερινός πληθυσμός του Δήμου Αμυνταίου είναι «γηρασμένος», χαρακτηριστικό που θα διατηρηθεί και μελλοντικά δεδομένου του περιορισμένου μεγέθους της μικρότερης ηλικιακής ομάδας συγκριτικά με τις υπερκείμενες κατηγορίες. Οι διαπιστώσεις ενισχύονται και από τον υπολογισμό των παρακάτω πινάκων που παρουσιάζονται στην επόμενη ενότητα.

1.2.2.4 Δημογραφικοί Δείκτες

Για τη Δημογραφική ανάλυση των ηλικιακών δεδομένων απογραφών 2001 και 2011, χρησιμοποιούνται οι παρακάτω δείκτες :

Δείκτης γήρανσης

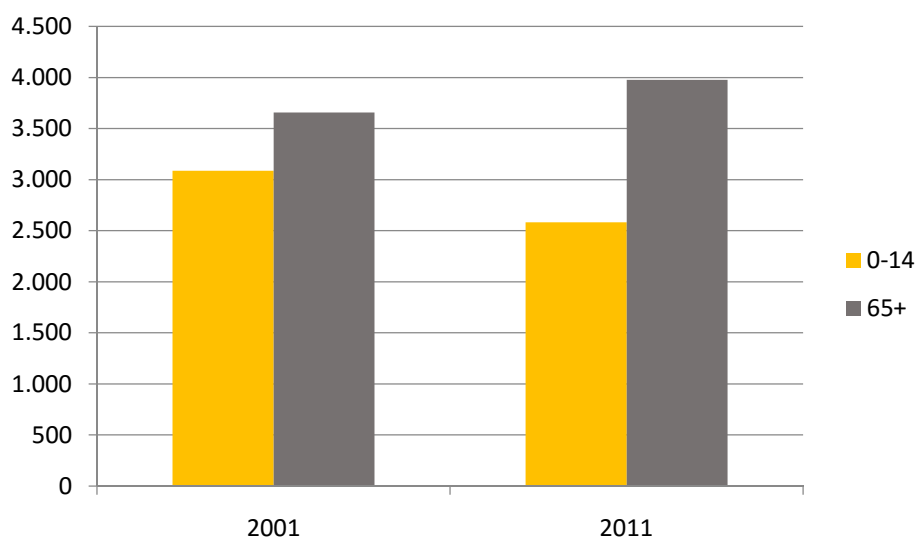
Συνιστά στοιχείο στην ανάδειξη του δημογραφικού προφίλ της περιοχής και είναι ο λόγος των ατόμων άνω των 65 ετών, προς τον πληθυσμό των παιδιών ηλικίας 0-14 ετών και εκφράζεται επί της εκατό. Δείχνει την αναλογία των ηλικιωμένων προς τους νέους κατοίκους μιας περιοχής. Όσο μικρότερος είναι ο δείκτης γήρανσης τόσο νεώτερος είναι ο πληθυσμός μιας περιοχής.

Πίνακας : Δείκτης Γήρανσης Πληθυσμού Δήμου Αμυνταίου (Απογραφή 2001)

Διοικητική Ενότητα	0-14	65+	Δείκτης Γήρανσης
Περιφέρεια	48.729	55.095	113,06
ΠΕ Φλώρινας	9.022	10.075	111,67
Δ. Αμυνταίου	3.088	3.656	118,39
ΔΕ Αμυνταίου	1.454	1.438	98,90
ΔΕ Φιλώτα	766	938	122,45
ΔΕ Αετού	549	768	139,89
ΔΕ Λεχόβου	159	263	165,41
ΔΕ Βαρικού	115	155	134,78
ΔΕ Νυμφαίου	45	94	208,89

Πίνακας : Δείκτης Γήρανσης Πληθυσμού Δήμου Αμυνταίου (Απογραφή 2011)

Διοικητική Ενότητα	0-14	65+	Δείκτης Γήρανσης
Περιφέρεια	41.666	73.662	176,79
ΠΕ Φλώρινας	8.109	11.089	136,74
Δ. Αμυνταίου	2.582	3.976	153,99
ΔΕ Αμυνταίου	1.248	1.574	126,12
ΔΕ Φιλώτα	708	1.107	156,47
ΔΕ Αετού	433	794	183,26
ΔΕ Λεχόβου	136	300	221,40
ΔΕ Βαρικού	47	167	354,26
ΔΕ Νυμφαίου	10	34	357,89

Εικόνα : Γράφημα Δείκτη Γήρανσης Πληθυσμού Δήμου Αμυνταίου

Με βάση τους δείκτες γήρανσης που υπολογίστηκαν παραπάνω, προκύπτει ότι ο πληθυσμός του Δήμου Αμυνταίου γηράσκει με σημαντικούς ρυθμούς. Το 2011 ο αριθμός των ατόμων άνω των 69 ετών ήταν 154 άτομα ανά εκατό άτομα ηλικίας 0-14 ετών ενώ ο αντίστοιχος αριθμός του 2001 ήταν 118. Σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων, ο πληθυσμός της ΔΕ Αμυνταίου είναι ο νεότερος, ενώ ο πληθυσμός της ΔΕ Νυμφαίου ο γηραιότερος.

Δείκτης εξάρτησης

Είναι ο αναλογών αριθμός των εξαρτημένων μελών (παιδιών και ηλικιωμένων) επί 100 ατόμων, παραγωγικής ηλικίας. Συνήθως εκφράζεται ως ο λόγος (πηλίκιο) των ατόμων ηλικίας 0-24 ετών και 65 ετών και άνω, προς τον πληθυσμό των ατόμων ηλικίας 20-64 ετών (δυσνητικά ενεργών ατόμων). Ουσιαστικά ο δείκτης εξάρτησης δείχνει την αναλογία του μη παραγωγικού πληθυσμού προς τον παραγωγικό.

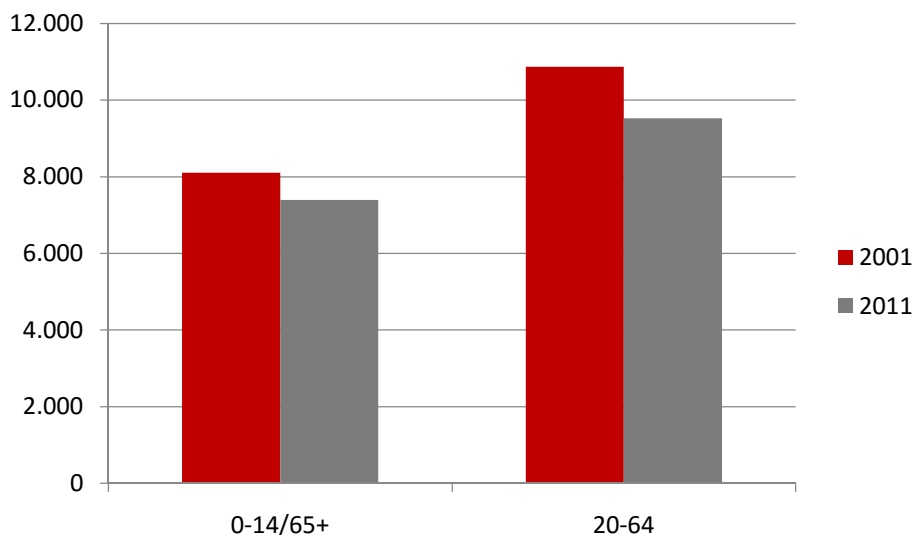
Πίνακας : Δείκτης Εξάρτησης Πληθυσμού Δήμου Αμυνταίου (Απογραφή 2001)

Διοικητική Ενότητα	0-19 & 65+	20-64	Δείκτης Εξάρτησης
Περιφέρεια	124.664	176.858	70,49 %
ΠΕ Φλώρινας	23.178	31.590	73,37 %
Δήμος Αμυνταίου	8.102	10.874	74,51 %

ΔΕ Αμυνταίου	3.624	4.754	76,23 %
ΔΕ Φιλώτα	1.991	2.541	78,35 %
ΔΕ Αετού	1.518	2.209	68,72 %
ΔΕ Λεχόβου	504	724	69,59 %
ΔΕ Βαρικού	306	391	78,23 %
ΔΕ Νυμφαίου	159	255	62,28 %

Πίνακας : Δείκτης Εξάρτησης Πληθυσμού Δήμου Αμυνταίου (Απογραφή 2011)

Διοικητική Ενότητα	0-19 & 65+	20-64	Δείκτης Εξάρτησης
Περιφέρεια	130.364	163.953	79,51 %
ΠΕ Φλώρινας	22.093	29.268	75,48 %
Δήμος Αμυνταίου	7.398	9.523	77,69 %
ΔΕ Αμυνταίου	3.216	4.396	73,16 %
ΔΕ Φιλώτα	2.055	2.469	83,23 %
ΔΕ Αετού	1.356	1.597	84,90 %
ΔΕ Λεχόβου	483	632	76,42 %
ΔΕ Βαρικού	238	351	67,76 %
ΔΕ Νυμφαίου	50	78	64,10 %

Εικόνα : Γράφημα Δείκτη Εξάρτησης Πληθυσμού Δήμου Αμυνταίου

Η τιμή του Δείκτη Εξάρτησης σημειώνει αύξηση την τελευταία δεκαετία. Όπως φαίνεται και από τους παραπάνω πίνακες η μεταβολή του δείκτη είναι αυξητική και οφείλεται κυρίως ως συνέπεια της δημογραφικής γήρανσης του πληθυσμού. Συγκεκριμένα με βάση τα γενικά στοιχεία το 2001, 74 άτομα εξαρτιόταν από 100 άτομα της παραγωγικής ηλικίας, ενώ το 2011 τα εξαρτώμενα άτομα αυξάνουν στα 78.

Δείκτης αντικατάστασης

Είναι ο λόγος των ατόμων ηλικίας 15 έως 24 ετών, προς τα άτομα ηλικίας 55-64 ετών και εκφράζεται ως ποσοστό επί τοις εκατό. Ο δείκτης αυτός δίνει τη σχέση ανάμεσα στα άτομα που θα έχουν τη νόμιμη ηλικία για να εργαστούν εισερχόμενα στην αγορά εργασίας και στα άτομα που θα έχουν την ηλικία

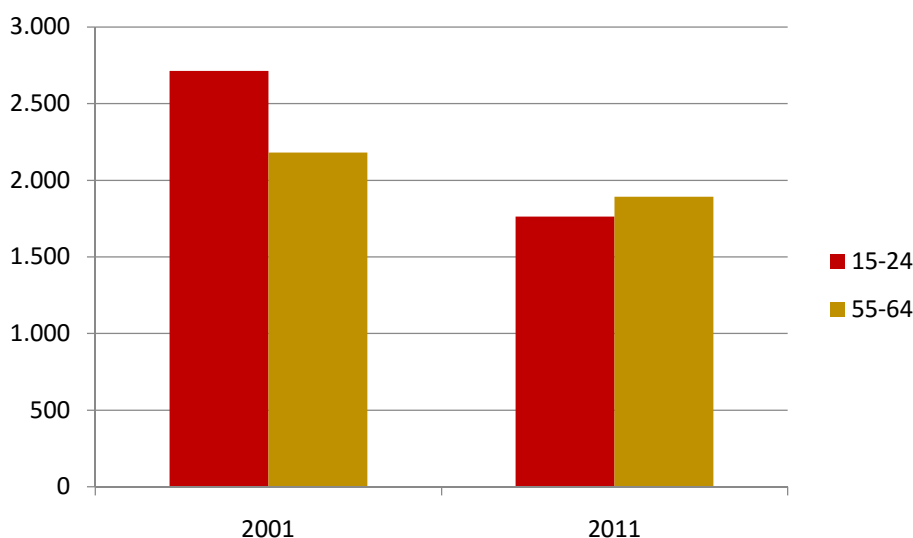
συνταξιοδότησης με όριο συνταξιοδότησης τα 65, ενώ ήταν ήδη ενταγμένα στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό.

Πίνακας : Δείκτης Αντικατάστασης Πληθυσμού Δήμου Αμυνταίου (Απογραφή 2001)

Διοικητική Ενότητα	15-24	55-64	Δείκτης Αντικατάστασης
Περιφέρεια	41.680	33.574	124,14 %
ΠΕ Φλώρινας	8.162	5.909	138,13 %
Δήμος Αμυνταίου	2.713	2.182	124,34 %
ΔΕ Αμυνταίου	1.464	806	181,64 %
ΔΕ Φιλώτα	574	525	109,33 %
ΔΕ Αετού	402	548	73,36 %
ΔΕ Λεχόβου	163	148	110,14 %
ΔΕ Βαρικού	71	110	64,55 %
ΔΕ Νυμφαίου	39	45	86,67 %

Πίνακας : Δείκτης Αντικατάστασης Πληθυσμού Δήμου Αμυνταίου (Απογραφή 2011)

Διοικητική Ενότητα	15-24	55-64	Δείκτης Αντικατάστασης
Περιφέρεια	30.957	33.335	92,87 %
ΠΕ Φλώρινας	5.927	5.754	103,02 %
Δήμος Αμυνταίου	1.763	1.892	93,18 %
ΔΕ Αμυνταίου	838	801	104,68 %
ΔΕ Φιλώτα	479	484	98,97 %
ΔΕ Αετού	275	356	77,25 %
ΔΕ Λεχόβου	106	154	68,83 %
ΔΕ Βαρικού	54	79	68,15 %
ΔΕ Νυμφαίου	12	20	61,54 %

Εικόνα : Γράφημα Δείκτη Αντικατάστασης Πληθυσμού Δήμου Αμυνταίου

Και ο Δείκτης Αντικατάστασης του πληθυσμού σημειώνει σημαντική μείωση μια και δείχνει πως λιγότερα άτομα πρόκειται να εισέλθουν στην αγορά εργασίας την επόμενη πενταετία από αυτά που θα απομακρυνθούν. Συγκεκριμένα από την απογραφή του 2011, για κάθε εκατό άτομα που απομακρύνονται 93 πρόκειται να εισέλθουν στην αγορά εργασίας, ενώ από την απογραφή του 2001 ο αντίστοιχος αριθμός εισερχομένων ήταν 124 άτομα. Η τιμή του εν λόγω

δείκτη είναι οριακά υψηλότερη στην ΔΕ Αμυνταίου, ενώ ο γενικός δείκτης για τον Δήμο Αμυνταίου ταυτίζεται σχεδόν με αυτόν της Περιφέρειας.

Η ανάλυση αυτή σε συνδυασμό και με την ανάλυση που έγινε παραπάνω, στην παράγραφο της ηλικιακής κατανομής, αναδεικνύει το πρόβλημα της γήρανσης του πληθυσμού στο Δήμο Αμυνταίου.

Στους παραπάνω πίνακες παρουσιάζονται και οι αντίστοιχοι δημογραφικοί δείκτες της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας καθώς και της Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας για το έτος 2011. Με βάση την σύγκριση των δημογραφικών δεικτών, είναι δυνατό να εξαχθούν τα εξής συμπεράσματα :

- Η τιμή του Δείκτη Γήρανσης του Δήμου Αμυνταίου είναι μικρότερη από την αντίστοιχη τιμή του δείκτη της Περιφέρειας, αλλά σημαντικά μεγαλύτερη από τον αντίστοιχο δείκτη της ΠΕ Φλώρινας. Επομένως ο πληθυσμός του Δήμου Αμυνταίου συμβάλλει σημαντικά στην αύξηση του δείκτη γήρανσης του συνολικού πληθυσμού της Περιφέρειας.
- Ο Δείκτης Εξάρτησης στο Δήμο Αμυνταίου παρουσιάζεται στη μέση των αντίστοιχων δεικτών με μεγαλύτερο αυτόν της Περιφέρειας και μικρότερο της ΠΕ Φλώρινας.
- Ο Δείκτης Αντικατάστασης του Δήμου Αμυνταίου ταυτίζεται σχεδόν με αυτόν της Περιφέρειας, αλλά και οι δύο δείκτες είναι σημαντικά μικρότεροι του δείκτη της ΠΕ Φλώρινας. Το γεγονός όμως ότι ο δείκτης του Αμυνταίου όπως και αυτός της Περιφέρειας είναι μικρότεροι της μονάδας, είναι ιδιαίτερα αρνητικό για τη διατήρηση του αριθμού του ενεργού πληθυσμού τα επόμενα χρόνια που λόγω της γήρανσης του πληθυσμού μειώνεται δραματικά.

Τυποποιημένο έντυπο ΕΠ01 Θέση και ρόλος του Δήμου Αμυνταίου στην ΠΕ Φλώρινας και στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

ΔΗΜΟΣ	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΕΔΡΑ	ΑΜΥΝΤΑΙΟ
ΘΕΣΗ & ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ & ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Ο Δήμος Αμυνταίου υπάγεται διοικητικά στο Νομό Φλώρινας και στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας. Προήλθε από την συνένωση τριών πρώην Καποδιστριακών Δήμων και τριών Καποδιστριακών Κοινοτήτων : του Δήμου Αμυνταίου, του Δήμου Φιλώτα, του Δήμου Αετού, της Κοινότητας Λεχόβου, της Κοινότητας Βαρικού και της Κοινότητας Νυμφαίου, οι οποίοι πλέον συνιστούν τις έξι Δημοτικές Ενότητες του νέου Δήμου. Ο Δήμος Αμυνταίου συγκροτείται από τις ακόλουθες Δημοτικές, Τοπικές Κοινότητες και Οικισμούς : <u>Δημοτική Ενότητα (ΔΕ) Αμυνταίου</u> Δημοτική Κοινότητα (ΔΚ) Αμυνταίου (οικισμοί Αμυνταίου, Σωτήρος, Ανάληψης) Τοπική Κοινότητα (ΤΚ) Ξινού Νερού (οικισμός Ξινού Νερού) ΤΚ Αγίου Παντελεήμονα (οικισμός Αγίου Παντελεήμονα) ΤΚ Κέλλης (οικισμός Κέλλης) ΤΚ Πετρών (οικισμός Πετρών) ΤΚ Κλειδίου (οικισμός Κλειδίου) ΤΚ Φανού (οικισμός Φανού) ΤΚ Ροδώνα (οικισμός Ροδώνα) <u>ΔΕ Φιλώτα</u> ΤΚ Φιλώτα (οικισμός Φιλώτα) ΤΚ Λεβαίας (οικισμός Λεβαίας) ΤΚ Βεγόρων (οικισμός Βεγόρων) ΤΚ Αντιγόνου (οικισμός Αντιγόνου) ΤΚ Πελαργού (οικισμός Πελαργού) ΤΚ Μανιακίου (οικισμός Μανιακίου) ΤΚ Φαραγγίου (οικισμός Φαραγγίου) <u>ΔΕ Αετού</u> ΤΚ Αετού (οικισμός Αετού) ΤΚ Πεδινού (οικισμός Πεδινού) ΤΚ Βαλτονέρων (οικισμός Βαλτονέρων) ΤΚ Λιμνοχωρίου (οικισμός Λιμνοχωρίου) ΤΚ Αναργύρων (οικισμός Αναργύρων) ΤΚ Αγραπιδέων (οικισμός Αγραπιδέων) ΤΚ Σκλήθρου (οικισμός Σκλήθρου) ΤΚ Ασπρογείων (οικισμοί Ασπρογείων, Περικοπής) <u>ΔΕ Λεχόβου</u> - ΤΚ Λεχόβου (οικισμός Λεχόβου) <u>ΔΕ Βαρικού</u> - ΤΚ Βαρικού (οικισμός Βαρικού) <u>ΔΕ Νυμφαίου</u> - ΤΚ Νυμφαίου (οικισμός Νυμφαίου) Η έκταση του Δήμου είναι 570.870 στρέμματα και χωροθετείται στο Νότιο – Νοτιοανατολικό τμήμα της Π.Ε.	

Φλώρινας, συνορεύοντας βόρεια με τον Δήμο Φλώρινας της ΠΕ Φλώρινας, ανατολικά με τον Δήμο Έδεσσας της Π.Ε.. Πέλλης, νότια με το Δήμο Πτολεμαΐδας της Π.Ε. Κοζάνης και δυτικά με τον Δήμο Καστοριάς της Π.Ε. Καστοριάς. Καταλαμβάνει πεδινές εκτάσεις στο ανατολικό και νότιο τμήμα του αλλά και ημιορεινές και ορεινές εκτάσεις με έντονες κλίσεις στο δυτικό και βόρειο τμήμα του.

Ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου, με βάση τα στοιχεία της απογραφής 2011, είναι 16.973 κάτοικοι. Η ομώνυμη έδρα του είναι η πόλη του Αμυνταίου, σε αποστάσεις 35 χλμ από Φλώρινα, 21 χλμ από Πτολεμαΐδα και 58 χλμ από την έδρα της Περιφέρειας την Κοζάνη. Σημαντικοί παράγοντες για την ανάπτυξη του Δήμου αποτελεί το γεγονός πως από το σώμα του Δήμου διέρχονται ο κάθετος άξονας της Εγνατίας προς Νίκη, πρωτεύονται και δευτερεύοντα Εθνικά Οδικά Δίκτυα, Κύριες Επαρχιακές Οδοί καθώς και το σιδηροδρομικό δίκτυο προς Φλώρινα και Κοζάνη.

Με βάση την ανάπτυξη των παραπάνω, η περιοχή του Δήμου Αμυνταίου, διαθέτει ορισμένα ενδογενή αλλά και εξωγενή συγκριτικά πλεονεκτήματα σε σχέση με την βασική χωροταξική της ένταξη, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται :

Η εγγύτητα με το αστικό κέντρο Κοζάνης, μέσω του κάθετου άξονα και τον αυτοκινητόδρομο της Εγνατίας οδού, καθώς επίσης και η διέλευση των αξόνων του επαρχιακού δικτύου δημιουργεί προοπτική συγκρότησης ισχυρότερων συνεργειακών-συμπληρωματικών σχέσεων εταιρικής σχέσης πόλης-υπαίθρου.

Τα αξιολογικά προστατευόμενα οικοσυστήματα-φυσικά τοπία, που είναι ενταγμένα στο Ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο 'Natura 2000', ως ζώνες ειδικής προστασίας ή ως ειδικές ζώνες διατήρησης, τα οποία, εφόσον, αναδειχθούν και διασυνδεθούν με δραστηριότητες ορεινού-οικοπολιτιστικού τουρισμού, μπορούν να αποτελέσουν ουσιώδες πεδίο ανασυγκρότησης του παραγωγικού δυναμικού.

Η γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας, ως ανεκτίμητος φυσικός πόρος, ο οποίος πρέπει να διαφυλαχθεί και να αξιοποιηθεί στην κατεύθυνση μεγαλύτερου εκσυγχρονισμού ως καίριος παραγωγικός πόρος της περιοχής.

Η ενδιαφέρουσα πολιτιστική φυσιογνωμία, με δυνατότητες ανάδειξης και προβολής και ως κυριώτερα στοιχεία το Νυμφαίο, την αρχαία ακρόπολη των Πετρών, τον προϊστορικό οικισμό του Αγίου Παντελεήμονα κ.α.

Από τα πληθυσμιακά δεδομένα των απογραφών, προκύπτει μείωση του μόνιμου πληθυσμού κατά 1.216 κατοίκους την τελευταία δεκαετία. Η πυκνότητα του πληθυσμού στο σύνολο του Δήμου είναι 33,01 κάτοικοι/χλμ², μεγαλύτερη αλλά κοντά σε αυτής της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και της ΠΕ Φλώρινας (30,01 και 26,71 κάτοικοι/χλμ² αντίστοιχα). Ενώ υπάρχει μεγάλη συγκέντρωση πληθυσμού στην πόλη του Αμυνταίου όπου για την κτηματική περιοχή η πυκνότητα είναι 169,66 κάτοικοι/χλμ². Οι χαμηλότερες πυκνότητες πληθυσμού αντιστοιχούν στην ΤΚ Κλειδίου της ΔΕ Αμυνταίου (2,32 κάτοικοι/χλμ²) και στην ΤΚ Νυμφαίου της ΔΕ Νυμφαίου (4,68 κάτοικοι/χλμ²).

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Έκταση (τ.χμ.):

589,37

Πραγματικός Πληθυσμός:

1991

21.584

2001

18.189

2011

16.973

Πυκνότητα Πληθυσμού:

1991

36,62

2001

30,86

2011

28,79

Ηλικιακή κατανομή πραγματικού πληθυσμού (2011):

Σύνολο	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 ετών και άνω
	1.739	1.683	1.843	2.219	2.511	2.114	1.670	3.140

Δημογραφικοί δείκτες (2011) :

Δείκτης Γήρανσης	153,99
Δείκτης Εξάρτησης	77,69
Δείκτης Αντικατάστασης	93,18

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ/ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Τα στοιχεία των πινάκων είναι ιδιαίτερα σημαντικά δεδομένου ότι δίνουν σαφή ένδειξη τόσο για το σημερινό χαρακτήρα του πληθυσμού, όσο και για τη δυναμική αναφορικά με τη μελλοντική του εξέλιξη. Από τα στοιχεία αυτά είναι εμφανές ότι ο νεανικός πληθυσμός στις ηλικίες έως 20 ετών μειώθηκε κατά 752 άτομα, καθώς επίσης και ο ενεργός πληθυσμός στις ηλικίες 20-64 μειώθηκε κατά 1.080 άτομα, ενώ ο πληθυσμός των ηλικιωμένων άνω των 65 ετών, παρουσίασε αύξηση κατά 319 άτομα.

Η εικόνα αυτή η οποία συνάδει και με τη γενικότερη δημογραφική δομή του ελληνικού πληθυσμού, αναδεικνύει, ότι

ο σημερινός πληθυσμός του Δήμου Αμυνταίου είναι «γηρασμένος», χαρακτηριστικό που θα διατηρηθεί και μελλοντικά, δεδομένου του περιορισμένου μεγέθους της μικρότερης ηλικιακής ομάδας, συγκριτικά με τις υπερκείμενες κατηγορίες. Οι διαπιστώσεις ενισχύονται και από την διαχρονική εξέλιξη του δείκτη γήρανσης στην περιοχή.

Με βάση τους δείκτες γήρανσης που υπολογίστηκαν παραπάνω, προκύπτει ότι ο πληθυσμός του Δήμου Αμυνταίου γηράσκει με σημαντικούς ρυθμούς. Το 2011 ο αριθμός των ατόμων άνω των 69 ετών ήταν 154 άτομα ανά εκατό άτομα ηλικίας 0-14 ετών ενώ ο αντίστοιχος αριθμός του 2001 ήταν 118. Σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων, ο πληθυσμός της ΔΕ Αμυνταίου είναι ο νεότερος, ενώ ο πληθυσμός της ΔΕ Νυμφαίου ο γηραιότερος. Η τιμή του Δείκτη Εξάρτησης σημειώνει αύξηση την τελευταία δεκαετία. Όπως φαίνεται και από τους παραπάνω πίνακες η μεταβολή του δείκτη είναι αυξητική και οφείλεται κυρίως ως συνέπεια της δημογραφικής γήρανσης του πληθυσμού. Συγκεκριμένα με βάση τα γενικά στοιχεία το 2001, 74 άτομα εξαρτιόταν από 100 άτομα της παραγωγικής ηλικίας, ενώ το 2011 τα εξαρτώμενα άτομα αυξάνουν στα 78.

Και ο Δείκτης Αντικατάστασης του πληθυσμού σημειώνει σημαντική μείωση μια και δείχνει πως λιγότερα άτομα πρόκειται να εισέλθουν στην αγορά εργασίας την επόμενη πενταετία από αυτά που θα απομακρυνθούν. Συγκεκριμένα από την απογραφή του 2011, για κάθε εκατό άτομα που απομακρύνονται 93 πρόκειται να εισέλθουν στην αγορά εργασίας, ενώ από την απογραφή του 2001 ο αντίστοιχος αριθμός εισερχομένων ήταν 124 άτομα. Η τιμή του εν λόγω δείκτη είναι οριακά υψηλότερη στην ΔΕ Αμυνταίου, ενώ ο γενικός δείκτης για τον Δήμο Αμυνταίου ταυτίζεται σχεδόν με αυτόν της Περιφέρειας.

1.2.3 Χωροταξικά και ιστορικά στοιχεία

Ο Δήμος Αμυνταίου υπάγεται διοικητικά στο νομό Φλώρινας και την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, προήλθε από τη συνένωση τριών(3) Καποδιστριακών Δήμων, Δήμο Αμυνταίου, Δήμο Φιλώτα, Δήμο Αετού και τριών (3) κοινοτήτων, κοινότητα Λεχόβου, κοινότητα Βαρικού και κοινότητα Νυμφαίου, οι οποίες πλέον συνιστούν και τις έξι (6) Δημοτικές Ενότητες του νέου Δήμου.

Η εφαρμογή του σχεδίου «Καλλικράτης» και η δημιουργία του νέου διευρυμένου Δήμου Αμυνταίου (ΦΕΚ 87/Α/7.6.10), προσέδωσε ένα νέο περιεχόμενο στην παλιά έννοια του λεκανοπεδίου Αμυνταίου. Μέχρι σήμερα ο γεωγραφικός αυτός προσδιορισμός ιστορικά χρησιμοποιήθηκε και εξακολουθεί να χρησιμοποιείται για την περιγραφή ενός τόπου με πολύ συγκεκριμένα γεωφυσικά χαρακτηριστικά.

Με την ίδρυση του διευρυμένου Δήμου Αμυνταίου, τα γεωφυσικά και κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά του λεκανοπεδίου απέκτησαν πλέον και μία ενιαία διοικητική ενότητα. Η νέα αυτή διάσταση προσδίδει νέα αναπτυξιακή δυναμική στην περιοχή, με τη δυνατότητα σχεδιασμού και εφαρμογής πολιτικών για τις υποδομές, την απασχόληση, την αγροτική οικονομία, το περιβάλλον, την ενέργεια, τον τουρισμό, την παιδεία, τον πολιτισμό κλπ.

Η ευρύτερη περιοχή του Δήμου Αμυνταίου, ειδικότερα ο Νομός Φλώρινας, περιβάλλεται ανατολικά από τις οροσειρές του Βόρα, νοτιονανατολικά από το Βέρμιο και δυτικά από τα όρη του Βαρούντα και του Βέρνου, ενώ βόρεια βρέχεται από τις λίμνες των Πρεσπών.

Εκτός από τον ορεινό χαρακτήρα του νομού (το 74% της έκτασής του καταλαμβάνεται από ορεινές και ημιορεινές εκτάσεις), παρουσιάζονται και δύο σημαντικές πεδιάδες, της Φλώρινας και του Αμυνταίου, οι οποίες αποτελούν τμήμα της λιγνιτοφόρου λεκάνης με μήκος περίπου 100 χλμ και μέσο πλάτος γύρω στα 15 χλμ. Το μέσο απόλυτο υψόμετρό της είναι τα 600 μ και η διεύθυνσή της είναι ΒΒΔ-ΝΝΑ.

Η λεκάνη διαχωρίζεται σε δύο υπολεκάνες : το πιο χαρακτηριστικό έξαρμα (στα 900 μ μέσο υψόμετρο) είναι το Κλειδίου-Ξινού Νερού-Αετού, το οποίο χωρίζει το βόρειο τμήμα (υπολεκάνη Φλώρινας) από το νότιο τμήμα (υπολεκάνη Αμυνταίου-Πτολεμαΐδας). Μεταξύ του Βόρα και του Βερμίου αναπτύσσεται η λίμνη Βεγορίτιδα, ως ένα ανεξάρτητο τεκτονικό βύθισμα. Η εν λόγω λίμνη αποτελεί το χαμηλότερο σημείο του συμπλέγματος των λιμνών Ζάζαρης, Χειμαδίτιδας και Πετρών, από τις οποίες δέχεται νερά, μέσα από ένα σύστημα διωρύγων και σήραγγας.

Η ευρύτερη περιοχή του Δήμου, ανήκει γεωτεκτονικά στην Πελαγονική Ζώνη, η οποία εκτείνεται από τη Σερβία προς τους ελληνικούς ορεινούς όγκους του Βόρα, του Βερμίου, του Βέρνου, των Πιερίων, του Ολύμπου, του Πηλίου και της Βόρειας Εύβοιας, στη συνέχεια κάμπτεται προς τις Σποράδες και περιλαμβάνει τα νησιά Σκιάθος, Σκόπελος και Σκύρος.

Το γεωλογικό υπόβαθρο του Δήμου συνίσταται από τις ανθρωπογενείς αποθέσεις, τις σύγχρονες αλλουβιακές αποθέσεις, τον ελουβιακό μανδύα, το σχηματισμό που συνίσταται από τους σύγχρονους κώνους κορημάτων και τα σύγχρονα πλευρικά κορήματα, τις σύγχρονες λιμναίες αποθέσεις, την τύρφη, τον τραβερτίνη, το σχηματισμό που συνίσταται από τα παλιά πλευρικά κορήματα, τους κώνους κορυμάτων και τους ριπιδοειδείς κώνους αλλουβίων, τις κλαστικές κλαστικές παραλίμνιες αποθέσεις, το σχηματισμό που συνίσταται από χαλαρά κροκαλοπαγή, ψαμμίτες, άμμους και κοκκινοχώματα, το σχηματισμό Περδίκκα, το σχηματισμό Προαστείου, το λιγνιτοφόρο σχηματισμό Πτολεμαΐδας, το λιγνιτοφόρο σχηματισμό Κομνηνών, το σχηματισμό που συνίσταται από ασβεστόλιθους και μάργες, το σχηματισμό που συνίσταται από ασβεστόλιθους και μάρμαρα, τα τεκτονικά λατυποπαγή και μυλονίτες, τους πρασινοσχιστόλιθους και τους σχιστόλιθους.

Τα εδάφη του λεκανοπεδίου σχηματίστηκαν :

- Με τη μεταφορά κορημάτων από τους πλευρικούς ως προς τη λιγνιτοφόρο λεκάνη ορεινούς όγκους. Τα εδάφη αυτά εμφανίζονται καλυμμένα με κροκάλες, λατύπες και ογκόλιθους περισσότερο ή λιγότερο συγκολλημένους με ενδιάμεσο υλικό.
- Με την αποσάρθρωση των υπερκείμενων και λιγνιτοφόρων οριζόντων. Σε αυτές τις περιπτώσεις οι σχηματισμοί αυτοί εμφανίζονται ως φυσικά εδάφη.
- Με την αποσάρθρωση και την επικάλυψη δευτερογενώς από αλλουβιακούς σχηματισμούς που αποτελούν ορίζοντα κατάλληλο για την ανάπτυξη της βλάστησης.

Ο Δήμος Αμυνταίου, από άποψη ευρύτερου χωροταξικού σχεδιασμού εντάσσεται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας. Το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (Απόφαση 26295/01.07.2003, ΦΕΚ 1472/Β/09.10.2003), καθώς αναμένεται και η έγκριση αναθεώρησης αυτού, έχει προσδιορίσει τις βασικές προτεραιότητες και τις στρατηγικές επιλογές για την ολοκληρωμένη και αειφόρο ανάπτυξη του χώρου, διαμορφώνοντας το πλαίσιο ανάπτυξης και δίνοντας γενικές κατευθύνσεις.

Η ομώνυμη έδρα του Δήμου, το Αμύνταιο, απέχει 22 χλμ από την Πτολεμαΐδα και 33 χλμ από την έδρα του νομού τη Φλώρινα. Συνιστά κυκλοφοριακό κόμβο από τον οποίο διέρχεται ο κάθετος άξονας της Εγνατίας Κοζάνης-Νίκης, ο επαρχιακός δρόμος Αμυνταίου-Καστοριάς, η εθνική οδός προς Έδεσσα και η εθνική οδός προς Φλώρινα. Επίσης από το Αμύνταιο διέρχεται η σιδηροδρομική γραμμή από Θεσσαλονίκη προς Φλώρινα και προς Κοζάνη.

Η σχετική θέση του Δήμου στην ευρύτερη περιοχή του νομού και η άμεση γειτνίασή του με την Πτολεμαΐδα κυρίως αλλά και την Κοζάνη, προς νότο, την Φλώρινα προς βορρά, την Καστοριά προς δυτικά και Έδεσσα ανατολικά, αποτελούν σημαντικό παράγοντα για την ανάπτυξή του.

Ο Δήμος Αμυνταίου είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος πληθυσμιακά δήμος της ΠΕ Φλώρινας με μόνιμο πληθυσμό το 2011, 16.973 κατοίκους που αντιστοιχεί σε ποσοστό 33,01% του μόνιμου πληθυσμού της ΠΕ Φλώρινας. Επιπλέον ο οικισμός του Αμυνταίου αποτελεί το δεύτερο μεγαλύτερο σε πληθυσμό οικισμό μετά την πόλη της Φλώρινας.

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2011, ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Αμυνταίου σημείωσε μείωση κατά 1.216 κατοίκους, σε σχέση με τον πληθυσμό του 2001, δηλαδή ποσοστό 6,69% όταν ο μόνιμος πληθυσμός σε επίπεδο ΠΕ Φλώρινας σημείωσε μείωση κατά 4,98%. Επιπλέον το ποσοστό αυτή ήταν υψηλότερο του ποσοστού σε επίπεδο Περιφέρειας 3,61% και του ποσοστού της χώρας 1,08%.

Τα γεωφυσικά του χαρακτηριστικά είναι αυτά που ουσιαστικά ορίζουν και τα διοικητικά όρια του Δήμου σε σχέση με τις γειτονικές περιοχές. Στα βόρεια και δυτικά κυριαρχεί η οροσειρά του Βέρνου (Βιτσιού) που χωρίζει την περιοχή από τις γειτονικές της Φλώρινας και της Καστοριάς, με διόδους επικοινωνίας τα φυσικά περάσματα του Κλειδιού και του Λεχόβου - Κλεισούρας αντίστοιχα. Προς τα βόρεια και ανατολικά το τοπίο του Δήμου κυριαρχείται και ορίζεται από τις υπώρειες της οροσειράς του Βόρα (Καϊμάκτσαλαν) και την λίμνη Βεγορίτιδα, υδάτινο όριο με το γειτονικό Νομό Πέλλας. Προς τα νότια και δυτικά οι λίμνες Ζάζαρη και Χειμαδίτιδα, μαζί με τις υπώρειες του όρους Άσκιο (Σινιάτσικο) αποτελούν τα φυσικά σύνορα με την πεδιάδα της Εορδαίας, με τον οποίο ο Δήμος συνορεύει και προς τα νότια και ανατολικά, μέχρι τις υπώρειες του οροσειράς του Βερμίου.

Η κομβική γεωγραφική θέση του κατά μήκος βασικών οδικών και σιδηροδρομικών αξόνων επικοινωνίας με τις γειτονικές περιοχές της Μακεδονίας, την Π.Γ.Δ.Μ. και την Αλβανία, καθιστούν το Δήμο Αμυνταίου ένα από τα σημαντικότερα κέντρα της Δυτικής Μακεδονίας. Με την κυριαρχία του υδάτινου στοιχείου των τεσσάρων λιμνών, με εύφορες πεδινές εκτάσεις, με ορεινούς όγκους που ορίζουν το χώρο και με φυσικά περάσματα που ενώνουν με τις γειτονικές περιοχές της Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας.

Ο Δήμος Αμυνταίου έχει όπως αναφέρθηκε έκταση 589,34 χλμ² που αντιστοιχεί στο 29,66% της συνολικής έκτασης της ΠΕ Φλώρινας. Περιλαμβάνει συνολικά 24 οικισμούς από τους οποίους οι 5 αναπτύσσονται στο ορεινό τμήμα, οι 9 στο ημιορεινό τμήμα του Δήμου και οι υπόλοιποι 10 στο πεδινό τμήμα.

Στη συνολική έκταση του Δήμου τη μεγαλύτερη επιφάνεια καταλαμβάνει η κτηματική περιοχή της ΤΚ Κέλλης με 60,913 χλμ² που είναι το 10,67% επί του συνόλου του Δήμου και τη μικρότερη η κτηματική περιοχή της ΤΚ Αγραπιδέων με 5,400 χλμ² που είναι το 0,95% επί του συνόλου. Σε σχέση με το χαρακτήρα των οικισμών ο οικισμός της Δημοτικής Κοινότητας (Δ.Κ.) Αμυνταίου χαρακτηρίζεται ως 'αστικός' ενώ οι υπόλοιποι οικισμοί ως 'αγροτικοί'.

Η περιοχή του Δήμου έχει κατοικηθεί από την προϊστορική εποχή, χωρίς ωστόσο να μπορεί να προσδιοριστεί ακριβώς η εποχή αυτή. Αυτό υποδεικνύουν τα ευρήματα στους διάφορους οικισμούς του Δήμου. Η αρχαιολογική σκαπάνη επιβεβαιώνει την ύπαρξη οικισμού στα βόρεια της

λίμνης Πετρών που ανάγεται στην εποχή του σιδήρου, ενώ στην νοτιοδυτική πλευρά της ίδιας λίμνης και σε λόφο με την επωνυμία 'Γκράτιστα' άνθισε πόλη κατά του ελληνιστικούς χρόνους. Η εν λόγω πόλη είχε τον έλεγχο το πέρασμα από την Λυγκηστίδα στην Εορδαία. Επίσης δεν πρέπει να παραβλέψουμε την ανασκαφή στην περιοχή της ΤΚ Αναργύρων στην οποία αποκαλύφθηκε προϊστορικός οικισμός. Κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους ανθεί στην περιοχή πόλη με την επωνυμία Κέλλα χωρίς όμως να έχει προσδιοριστεί ακριβώς η θέση της.

Ο βασικότερος αναπτυξιακός τομέας για το λεκανοπεδίου είναι η αγροτική οικονομία, η ζωτικότερη διαχρονικά παραγωγική ενασχόληση των κατοίκων του τόπου. Με μία μεγάλη ποικιλία καλλιεργητικών δραστηριοτήτων, στις οποίες συγκαταλέγονται οι περισσότερο «συμβατικές» καλλιέργειες δημητριακών και σιτηρών σε ολόκληρο το πεδινό, ημιορεινό και ορεινό ανάγλυφο της περιοχής, αλλά και οι εξειδικευμένες καλλιέργειες, όπως π.χ. της βέργας στο Βαρικό, του σπαραγγιού στον κάμπο της Βεγόρας, των κρεμμυδιών στις Πέτρες, της πιπεριάς στον Αετό, της πατάτας στο Σκλήθρο, οι δενδροκαλλιέργειες της περιοχής του Φιλώτα κλπ.

Φυσικά, η πλέον αναγνωρίσιμη παραγωγή σε πανελλήνιο και διεθνές επίπεδο παραμένει η αμπελοκαλλιέργεια στην αμπελοοινική ζώνη Αμυνταίου – Αγίου Παντελεήμονα. Η περιοχή έχει χαρακτηριστεί ως Ζώνη Ονομασίας Προελεύσεως Ανωτέρας Ποιότητας κρασιού Αμυνταίου (Ο.Π.Α.Π.). Η αμπελοκαλλιέργεια είναι η κυριότερη παραγωγική δραστηριότητα κυρίως στον Αγ. Παντελεήμονα, το Αμύνταιο και το Ξινό Νερό.

Στο Αμύνταιο, υπάρχει και λειτουργεί από την Ε.Α.Σ. Αμυνταίου, οινοποιείο, το οποίο παράγει και εμφιαλώνει κρασί και αφρώδες κρασί Αμυνταίου ΟΠΑΠ. Τονίζεται πως είναι η μοναδική περιοχή στην Ελλάδα που παράγει αφρώδη οίνο Ροζέ, και μάλιστα χαρακτηρισμένο ΟΠΑΠ.

Επίσης σημαντικό τομέα αποτελεί η λειτουργία της Αμιγούς Δημοτικής Επιχείρησης Ξινού Νερού, με αντικείμενο την εμφιάλωση και την εμπορία φυσικού μεταλλικού νερού και αναψυκτικών.

Ένας εξαιρετικά ευαίσθητος για την πορεία της περιοχής αναπτυξιακός τομέας είναι αυτός της ενέργειας. Η λειτουργία των μονάδων ΑΗΣ Αμυνταίου – Φιλώτα, καθώς και η εξόρυξη λιγνίτη από τη ΔΕΗ στα ορυχεία της περιοχής, δημιούργησαν θέσεις εργασίας, αλλά ταυτόχρονα συνιστούν δραστηριότητες που πλήγωσαν και συνεχίζουν να πληγώνουν το φυσικό περιβάλλον του λεκανοπεδίου.

Η επιβίωση της περιοχής περνά, τόσο από τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των μονάδων παραγωγής ενέργειας, όσο και από την ανάπτυξη καινοτόμων δραστηριοτήτων στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας οι οποίες ευνοούνται από τα γεωφυσικά χαρακτηριστικά του λεκανοπεδίου.

Ο τόπος μπορεί να συνεχίσει να είναι ενεργειακός πόλος με πολύ λιγότερες περιβαλλοντικές συνέπειες και μεγαλύτερη διασπορά των ωφελειών στην τοπική κοινωνία. Ο Δήμος Αμυνταίου αποτελεί τμήμα της τεκτονικής τάφρου

Μοναστηρίου – Αμυνταίου – Πτολεμαΐδας – Σερβίων, στην οποία βρίσκονται τα μεγαλύτερα λιγνιτικά κοιτάσματα της χώρας. Τα κοιτάσματα του Αμυνταίου ξεπερνούν τους 450 εκατ. τόνους. Βορειοδυτικά του οικισμού του Φιλώτα λειτουργεί η μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ΑΗΣ Αμυνταίου – Φιλώτα, η οποία απασχολεί σημαντικό μέρος του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής.

Η παραγωγή ενέργειας και η δραστηριοποίηση της ΔΕΗ είναι ευχή και κατάρα για την περιοχή, καθώς ένα πολύ σημαντικό μέρος του ανθρώπινου δυναμικού εργάζεται στη ΔΕΗ και στις παράπλευρες δραστηριότητες και ανάγκες που δημιουργούνται, αλλά η περιβαλλοντική υποβάθμιση είναι ένα σοβαρό πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα.

Στην περιοχή του Δήμου Αμυνταίου υπάρχουν τρεις χαρακτηρισμένες περιοχές του Ευρωπαϊκού Δικτύου προστατευόμενων περιοχών Natura 2000, ενώ μία ακόμη, αυτή των κορυφών του όρους Βόρας, βρίσκεται στα όρια του Δήμου Αμυνταίου.

Από το γεγονός αυτό και μόνο φαίνεται το μοναδικό φυσικό περιβάλλον της περιοχής με την κυριαρχία του υγρού στοιχείου των λιμνών, των πεδινών εκτάσεων του λεκανοπεδίου, αλλά και των ορεινών όγκων που περικλείουν το λεκανοπέδιο.

Ως περιοχές του Δικτύου Natura 2000 έχουν προταθεί για διαφορετικούς λόγους, όπως φαίνεται στο σχετικό διάγραμμα του Δ. Μπούσμπουρα, ενώ ενδεικτικός είναι ο χάρτης της ευρύτερης περιοχής με σημασμένες τις περιοχές Natura, αναλόγως της προέλευσης του χαρακτηρισμού τους.

Οι περιοχές του Δικτύου Natura 2000 είναι:

- Λίμνες Βεγορίτιδα – Πετρών
- Λίμνες Χειμαδίτιδα – Ζάζαρη
- Όρος Βέρνον – Κορυφή Βίτσι

Εικόνα : Χάρτης Νομού Φλώρινας με τις περιοχές Natura

1.2.3.1 Δημοτική Ενότητα Αμυνταίου

Η ΔΕ Αμυνταίου έχει συνολική έκταση 247,92 χλμ², επιφάνεια που αντιστοιχεί στο 43,43% της συνολικής έκτασης του Δήμου Αμυνταίου. Ο μόνιμος πληθυσμός ανέρχεται στους 7.612 κατοίκους, αριθμός που αντιστοιχεί στο 44,85% του συνολικού μόνιμου πληθυσμού του Δήμου με πληθυσμιακή πυκνότητα στα 30,7 άτομα/χλμ².

Οι ορεινές περιοχές σε σχέση με την συνολική επιφάνεια της ΔΕ, κυριαρχούν με ποσοστό 63%, οι ημιορεινές είναι σε ποσοστό 21,3% και οι πεδινές 15,7%.

Περιλαμβάνει δέκα (10) οικισμούς που συγκροτούν μια (1) Δημοτική Κοινότητα, αυτήν του Αμυνταίου και επτά (7) Τοπικές Κοινότητες. Από αυτούς οι τέσσερις (4) αναπτύσσονται στο ορεινό τμήμα, οι δύο (2) στο ημιορεινό και οι υπόλοιποι δύο (2) στο πεδινό. Στη συνολική έκταση της ΔΕ Αμυνταίου την μεγαλύτερη επιφάνεια καταλαμβάνει η ΤΚ Κέλλης με 60,91 χλμ² (24,57% επί της έκτασης της ΔΕ) και τη μικρότερη η ΤΚ Φανού με 13,31 χλμ² (5,38% επί της έκτασης της ΔΕ).

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ στο σύνολο της έκτασης της ΔΕ Αμυνταίου εντοπίζονται οι εξής γενικές χρήσεις γης :

Πίνακας : Γενικές Χρήσεις Γης περιοχής Δ.Ε. Αμυνταίου Δήμου Αμυνταίου

Είδος χρήσης γης	Χλμ ²
Γεωργικές περιοχές	
Αρόσιμη γη	51,5
Μόνιμες καλλιέργειες	3,2
Βοσκότοποι – Μεταβατικές δασώδεις/θαμνώδεις εκτάσεις	0
Βοσκότοποι – Συνδυασμοί θαμνώδους και/ή ποώδους βλάστησης	4,8
Βοσκότοποι – Εκτάσεις με αραιή ή καθόλου βλάστηση	83,7
Ετερογενείς γεωργικές ζώνες	26,4
Δάση ημι-φυσικές εκτάσεις	
Δάση	10,8
Μεταβατικές δασώδεις-θαμνώδεις εκτάσεις	15,1
Συνδυασμοί θαμνώδους και/ή ποώδους βλάστησης	19,5
Εκτάσεις με αραιή ή καθόλου βλάστηση	1,4
Εκτάσεις που καλύπτονται από νερά	
Χερσαία ύδατα	22,4
Εσωτερικές υγρές ζώνες	2,6
Τεχνητές περιοχές	
Αστική οικοδόμηση	1,6
Βιομηχανικές και εμπορικές ζώνες	0,6
Δίκτυα συγκοινωνιών	
Ορυχεία, χώροι απόρριψης απορριμμάτων και εργοτάξια	3,3

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται στοιχεία για την έκταση, το υψόμετρο και το χαρακτήρα (αστικός, αγροτικός) των διοικητικών ενοτήτων της ΔΕ Αμυνταίου :

Πίνακας : Έκταση, υψόμετρο και χαρακτήρας Δημοτικών/Τοπικών Κοινοτήτων Δ.Ε. Αμυνταίου.

Διοικητική Ενότητα	Μέσο υψόμετρο (μ)	Αστικές και Αγροτικές	Ορεινές, Ημιορεινές, Πεδινές	Συνολική έκταση (χλμ ²)	% επί της συνολικής έκτασης
--------------------	-------------------	-----------------------	------------------------------	-------------------------------------	-----------------------------

ΔΕ Αμυνταίου				247,92	100
ΔΚ Αμυνταίου	600	ΑΣ	Π	25,38	10,24
ΤΚ Ξινού Νερού	646	ΑΓ	Η	26,73	10,78
ΤΚ Αγ. Παντελεήμονα	563	ΑΓ	Ο	53,52	21,59
ΤΚ Κέλλης	987	ΑΓ	Ο	60,91	24,57
ΤΚ Πετρών	581	ΑΓ	Η	26,14	10,54
ΤΚ Ροδώνα	607	ΑΓ	Π	13,47	5,44
ΤΚ Φανού	641	ΑΓ	Ο	13,31	5,38
ΤΚ Κλειδίου	817	ΑΓ	Ο	28,43	11,47

Στην ΔΕ Αμυνταίου ο κύριος τομέας οικονομικής δραστηριότητας είναι ο τριτογενής. Οι απασχολούμενοι στον τομέα αυτόν κατέχουν το 45% περίπου του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, γεγονός που επιβεβαιώνει ότι στην περιοχή είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένοι οι τομείς του εμπορίου και των υπηρεσιών.

Επίσης παρατηρείται ότι σε όλα τις Τοπικές Κοινότητες, οι κάτοικοι ασχολούνται με δραστηριότητες του πρωτογενούς τομέα (γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία) με εξαίρεση την Δημοτική Κοινότητα Αμυνταίου (που συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο ενεργά οικονομικά πληθυσμό) που η μεγαλύτερη συγκέντρωση απασχολούμενων βρίσκεται στον κλάδο του χονδρικού και λιανικού εμπορίου, επισκευής αυτοκινήτων, οχημάτων και ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης.

Ο δευτερογενής τομέας είναι ο δεύτερος σε σειρά τομέας της οικονομίας με ποσοστά απασχολούμενων σε αυτόν της τάξης του 24% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Αξίζει να σημειωθεί πως ο δευτερογενής τομέας παρουσιάζει περιορισμένη μεταποιητική δραστηριότητα με κύριο χαρακτηριστικό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Ανερχόμενος κλάδος μπορεί επίσης να θεωρηθεί εν δυνάμει ο κλάδος που σχετίζεται με τυροκομικές δραστηριότητες, δεδομένου ότι στο εκτρεφόμενο ζωικό σύνολο της περιοχής, επικρατούν τα ζώα γαλακτοπαραγωγής. Ως εκ τούτου υπάρχουν σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης της μεταποίησης κυρίως γαλακτοκομικών προϊόντων.

Παρά το γεγονός ότι σε όλες τις ΤΚ περιοχής Αμυνταίου (εκτός από την πόλη του Αμυνταίου), οι κάτοικοι ασχολούνται με την γεωργία-κτηνοτροφία-αλιεία, ο πρωτογενής τομέας είναι ο τρίτος σε σειρά ανάπτυξης στον Δήμο. Τα προβλήματα που συναντώνται είναι η περιορισμένη γεωργική γη, το μικρό μέγεθος της τοπικής αγοράς και η έλλειψη ενημέρωσης σε σχέση με τις νέες τεχνολογίες και με τις σύγχρονες απαιτήσεις των αγορών.

Θα πρέπει να υπάρχει στροφή στην παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας, ώστε να υπάρξει τόνωση του πρωτογενή τομέα. Οι κυριότερες καλλιέργειες είναι το σιτάρι, η σίκαλη, το κριθάρι, το καλαμπόκι, η μηδική και τα αμπέλια. Επίσης ένας κλάδος που μπορεί μελλοντικά να αναπτυχθεί είναι η ιχθυοκαλλιέργεια στις λίμνες της περιοχής.

Κυρίαρχη χρήση, όσο αφορά στην κατανομή εδαφών, είναι οι βοσκότοποι. Ακολουθεί η γεωργική γη που καταλαμβάνει μόλις το 31% του συνόλου της έκτασης της περιοχής. Οι δασικές εκτάσεις αποτελούν το 8,60% της έκτασης.

Συγκριτικό πλεονέκτημα αποτελεί η παραγωγική δραστηριότητα της αμπελοκαλλιέργειας που είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη. Μεταξύ διαφόρων ποικιλιών κρασοστάφυλου στην περιοχή παράγεται η γνωστή ποικιλία Ξινόμαυρου. Τα εμφιαλωμένα προϊόντα κρασιού του Αμυνταίου με ένδειξη ΟΠΑΠ (Ονομασία Προέλευσης Ανώτερης Ποιότητας) είναι βραβευμένα και διατίθενται στην παγκόσμια αγορά. Η περαιτέρω ανάπτυξη της οινοποιίας με στόχο τη συνεχόμενη βελτίωση των προϊόντων, την δημιουργία πολυάριθμων οινοποιείων και την ενίσχυση του οινοτουρισμού στον Δήμο, θα αποτελέσει βασική παράμετρο για τον επιχειρησιακό σχεδιασμό του Δήμου.

Επιπλέον στο Ξινό Νερό λειτουργεί η ομώνυμη μονάδα εμφιάλωσης νερού και παραγωγής αναψυκτικών η οποία χρησιμοποιεί φυσικό μεταλλικό νερό από πηγές που υπάρχουν στην περιοχή.

Κυρίαρχο παράγοντα ανάπτυξης μπορεί να αποτελέσει ο αγροτουρισμός καθώς επίσης και οι διάφορες μορφές εναλλακτικού τουρισμού που σχετίζονται με τα τοπικά προϊόντα. Οι αμπελοκαλλιέργειες και οι ιδιαίτερες ποικιλίες κρασιού, όπως επίσης και τοπικά προϊόντα όπως η πιπεριά Φλωρίνης, τα παραδοσιακά ζυμαρικά, τα προϊόντα της Αμιγούς Επιχείρησης Ξινό Νερό, το τσίπουρο, αποδεικνύουν τις δυνατότητες της περιοχής για παραγωγή τοπικών προϊόντων.

Η κτηνοτροφία είναι εξίσου ανεπτυγμένη με την γεωργία σε όλες τις τοπικές κοινότητες και ιδιαίτερα στην Κέλλη, Ξινό Νερό και Άγιο Παντελεήμονα. Το εκτρεφόμενο ζωικό κεφάλαιο περιλαμβάνει σχεδόν όλα τα αγροτικά ζωικά είδη. Επικρατούν τα ζώα γαλακτοπαραγωγής όπως πρόβατα, κατσίκες και βοοειδή.

Σημαντικό πλεονέκτημα της περιοχής αποτελεί και η γεωγραφική της θέση. Το ευρύτερο οικοσύστημα των λιμνών σε συνδυασμό με τους γειτονικούς ορεινούς όγκους που περικλείουν το λεκανοπέδιο της περιοχής και την αμπελουργική ζώνη, δημιουργούν ένα μοναδικό τοπίο που θα μπορούσε να προσελκύσει μεγάλο όγκο τουριστών.

Οι επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον της περιοχής από τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες είναι έντονες. Η ρύπανση οφείλεται κυρίως στις εξορυκτικές δραστηριότητες της ΔΕΗ στην περιοχή αφού αυτή ανήκει στο λιγνιτικό μέτωπο της λεκάνης Πτολεμαΐδας. Η εκμετάλλευση των λιγνιτωρυχείων της περιοχής υποβαθμίζει τόσο την δυνατότητα αξιοποίησης του εδάφους της περιοχής, όσο και τους υδροφόρους ορίζοντες.

Αναφορικά με το ανθρωπογενές περιβάλλον, η περιοχή διαθέτει αξιόλογους αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία, οι οποίοι θα πρέπει να αναδειχθούν κατάλληλα, ώστε, σε σχέση και με το φυσικό περιβάλλον να αποτελέσουν πόλο έλξης τουριστών.

Το οικιστικό δίκτυο της περιοχής αναπτύσσεται στο κεντρικό και νότιο τμήμα του, πάνω σε σημαντικούς οδικούς άξονες που διέρχονται από της περιοχή. Έτσι υπάρχει εύκολη σύνδεση όλων των οικισμών της ΔΕ με την έδρα που είναι το Αμύνταιο, που αποτελεί το Τοπικό Κέντρο αλλά και το Πολεοδομικό Κέντρο της ευρύτερης περιοχής και συνολικά του Δήμου. Πρόκειται για οικισμό 3^{ου}

επιπέδου, ο οποίος συγκεντρώνει λειτουργίες και υπηρεσίες που εξυπηρετούν τόσο τον Δήμο, όσο και την ευρύτερη περιοχή του. Οι υπόλοιποι οικισμοί είναι 5^{ου} επιπέδου και εξαρτώνται από το Αμύνταιο που βρίσκεται σε κεντροβαρική θέση.

Κατωτέρω παρατίθενται ιστορικά στοιχεία για τους οικισμούς που απαρτίζουν τη Δ.Ε. Αμυνταίου

Αμύνταιο

Το Αμύνταιο βρίσκεται στο νοτιοδυτικό τμήμα του νομού Φλώρινας και έχει συνολική έκταση 25,38 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 11,90 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 4,6 χλμ², οι εκτάσεις που καλύπτονται από νερά 1,4 χλμ², ενώ οι οικισμοί καταλαμβάνουν επιφάνεια 2,9 χλμ².

Δεν έχει καταστεί ακριβές πότε κατοικήθηκε για πρώτη φορά η περιοχή. Η αρχαιολογική σκαπάνη βεβαιώνει ύπαρξη οικισμού στα βόρεια της λίμνης Πετρών που ανάγεται στην εποχή του σιδήρου, ενώ στην νοτιοδυτική πλευρά της ίδιας λίμνης και σε λόφο άνθισε πόλη κατά τους ελληνιστικούς χρόνους και ρωμαϊκούς χρόνους.

Η πόλη ήλεγχε το πέρασμα από την Λυγκηστίδα στην Εορδαία. Στα μέσα του 18^{ου} αιώνα δημιουργήθηκε ο πρώτος οργανωμένος οικιστικός πυρήνας του Αμυνταίου, όταν οικογένειες από τις γύρω ορεινές περιοχές κατέβηκαν στην εύφορη περιοχή δίπλα στις λίμνες. Γρήγορα οι νεοφερμένοι αγρότες επιδόθηκαν εντατικά στην αμπελοκαλλιέργεια, συνεχίζοντας μια μακρά παράδοση και θέτοντας τη βάση για την συστηματική αμπελοοινική δραστηριότητα των επόμενων δεκαετιών. Στα τέλη του 18^{ου} αιώνα ο Αλί Πασάς των Ιωαννίνων γίνεται κύριος της περιοχής. Μετά τον θάνατο του τουρκαλβανού η περιοχή περνά στον έλεγχο ενός υπασπιστή του σουλτάνου και προς το τέλος του 19^{ου} αιώνα γίνεται τσιφλίκι του Ρεούφ πασά.

Χωρίς να αλλάξει ριζικά ο αγροτικός χαρακτήρας της οικονομίας της περιοχής, η εγκαίνιαση της νέας σιδηροδρομικής γραμμής Θεσσαλονίκης-Μοναστηρίου από τον Σουλτάνο στα τέλη του 19^{ου} αιώνα, επηρέασε καθοριστικά την ανάπτυξη του μικρού οικισμού και του έδωσε τα αστικά χαρακτηριστικά του.

Οι κάτοικοι της περιοχής έλαβαν μέρος στο Μακεδονικό Αγώνα και είδαν την πόλη να απελευθερώνεται το Νοέμβριο του 1912. Σπουδαίος Μακεδονομάχος από το Αμύνταιο ήταν ο Αλέξανδρος Χατζής.

Η ονομασία της κωμόπολης αρχικά ήταν Συροβίτσεβο. Η ονομασία αυτή με διάφορες παραλλαγές απαντάται έως την απελευθέρωση από τους Τούρκους. Εμφανίζεται ως Συροβίτσεβο, Σούροβιτς και τελικά Σόροβιτς. Μετονομάστηκε σε Αμύνταιο το 1928, προς τιμήν του τοπικού άρχοντα της Εορδαίας και στρατηγού του Μεγάλου Αλεξάνδρου, Αμύντα γιού του Αρραβαίου.

Μετά την απελευθέρωση στην περίοδο των Βαλκανικών πολέμων και στην περίοδο του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, το Αμύνταιο αποτελούσε λόγω της

σιδηροδρομικής γραμμής, σημαντικό κόμβο διαμετακόμισης πολεμοφοδίων και στρατευμάτων.

Η καθοριστική σημασία της σιδηροδρομικής γραμμής όμως καθόρισε την ανάπτυξη του και στις επόμενες δεκαετίες, αποτελώντας το εμπορικό κέντρο μιας καθαρά αγροτικής υπαίθρου, γνωρίζοντας σημαντική ακμή δυσανάλογη με το μικρό του πληθυσμό.

Το Αμύνταιο είχε χαρακτήρα του 'σταθμού' πάνω σε μια βασική 'αρτηρία επικοινωνίας', είτε αυτή ήταν ένα πέρασμα για προϊστορικούς γεωργοκτηνοτρόφους, είτε ένας οδικός άξονας των ιστορικών χρόνων σαν την Εγνατία οδό, είτε εμπορικά караβάνια του 18^{ου} και 19^{ου} αιώνα, είτε τέλος μια σύγχρονη σιδηροδρομική γραμμή.

Η άνθηση του Αμυνταίου με την ύπαρξη της σιδηροδρομικής γραμμής δημιουργεί αστική τάξη που κατασκευάζει αξιόλογα οικοδομήματα και δίνει σύγχρονη όψη στην πόλη. Για πρώτη φορά γίνεται Δήμος το 1912 με πρώτο δήμαρχο τον Γρηγόριο Νικολαΐδη. Το 1918 γίνεται κοινότητα και από το 1946 γίνεται και πάλι Δήμος.

Ξινό Νερό

Το Ξινό Νερό έχει συνολική έκταση 26,70 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 10,90 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 4,1 χλμ², οι δασικές εκτάσεις έχουν επιφάνεια 10,7 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 1,0 χλμ².

Το Ξινό Νερό με παλαιότερη ονομασία 'Εξι-Σου' και 'Γκόρνο Βάρμπιανη' ή 'Άνω Βέρμπιανη' είναι χωριό του νομού Φλώρινας που ανήκει στον Δήμο Αμυνταίου. Το χωριό είναι χτισμένο σε ύψος 550 μέτρων και είναι ένα από τα κεφαλοχώρια του Νομού Φλώρινας. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011 ο πληθυσμός του χωριού ανέρχεται σε 1081 κατοίκους. Κύρια ασχολία των κατοίκων είναι η γεωργία και η κτηνοτροφία. Απέχει 34 χιλιόμετρα από την Φλώρινα και 5 από το Αμύνταιο.

Στην κορυφή Ραντόσι υπάρχει διαμορφωμένος χώρος αναψυχής. Στο χωριό υπάρχουν 4 εκκλησίες των Αγ. Γεωργίου, Αγ. Αθανασίου, Αγ. Νικολάου και Αγ. Βαρβάρας. Το κτίριο του Δημοτικού Σχολείου είναι ένα από τα σημαντικότερα οικοδομήματα της περιοχής και κοσμεί την πλατεία του χωριού, χτίστηκε το 1912 και έχει χαρακτηριστεί διατηρητέο.

Στο χωριό, οι διάλεκτοι των Ανατολικών Νοτιοσλαβικών γλωσσών εισάχθηκαν μετά τα μέσα του 19ου αιώνα, γεγονός που το κατέστησαν στόχο των Βουλγαρικών διεκδικήσεων. Στα χρόνια αυτά χτίστηκε και το σχολείο με τη συνδρομή των κατοίκων του χωριού και τεχνίτες από την Πελαγονία. Σχεδιάστηκε δε, από Γάλλους. Παλαιότερα υπήρχε και ο νερόμυλος του χωριού, ο οποίος καταστράφηκε από το πέρασμα του χρόνου.

Γνωστές από την αρχαιότητα ήταν οι ευεργετικές ιδιότητες του ξινού νερού. Η φήμη των δύο πηγών Γλάντεμιτς και Βιστέρνα υπήρξε σημαντική. Στον 1^ο Παγκόσμιο Πόλεμο πρώτοι οι Γάλλοι εγκαθιστούν εμφιαλωτήριο που

προμηθεύει νερό στα γαλλικά στρατεύματα στη Μακεδονία. Στα τέλη της δεκαετίας του '50 ο ΕΟΤ αποφασίζει την εκμετάλλευση του νερού. Έτσι δημιουργεί εργοστάσιο εμφιάλωσης και το «Ξινό Νερό» αποκτά μια από τις πρώτες θέσεις κατανάλωσης στον Ελληνικό χώρο ενώ κατέχει σημαντική παρουσία στις διεθνείς αγορές.

Ο παράγοντας που κάνει γνωστό το Ξινό Νερό σε όλη την Ελλάδα, είναι οι εκδηλώσεις του καρναβαλιού που γίνονται κάθε χρόνο στα τέλη Φεβρουαρίου και αρχές Μαρτίου. Οι εκδηλώσεις αυτές είναι γνωστές για το κέφι, το χορό, την πρωτοτυπία αλλά και την ζωντάνια αυτών που λαμβάνουν μέρος κάθε χρόνο αφιλοκερδώς.

Οι εκδηλώσεις αυτές ξεκινούν την Τσικνοπέμπτη όπου γίνεται χορός μασκέ με ορχήστρα και παραδοσιακή μουσική. Επίσημα όμως ξεκινούν την επόμενη Πέμπτη με χορό στην πλατεία του χωριού και διαγωνισμό καλύτερης αμφίεσης σε επίπεδο γκρουπ. Το ίδιο γίνεται την Παρασκευή και το Σάββατο ενώ την Κυριακή το μεσημέρι διεξάγεται η παρέλαση των αρμάτων και των πεζοπόρων τμημάτων που πολλές φορές τα μέλη του κάθε γκρουπ ξεπερνούν τα είκοσι.

Άγιος Παντελεήμων

Ο Άγιος Παντελεήμων, βρίσκεται στην ανατολική πλευρά της ΔΕ, έχει συνολική έκταση 53,50 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 10,50 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 34,2 χλμ², οι επιφάνειες που καλύπτονται από νερό είναι 8,2 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,5 χλμ².

Η παλαιότερη ονομασία του χωριού ήταν Πάτελε, ενώ δεν υπάρχουν στοιχεία για την πρώτη κατοίκηση του. Η αρχαιολογική σκαπάνη έφερε στο φως ευρήματα νεολιθικού οικισμού, σε γεωγραφική θέση μεταξύ των λιμνών Πετρών και Βεγορίτιδας. Είναι ένας από τους παλαιότερους οικισμούς της περιοχής, διατηρώντας αρκετά στοιχεία από την μεσαιωνική ρυμοτομία, με την ιδιαίτερα πυκνή δόμηση και τους πολυπλόκαμους στενούς δρόμους.

Ο οικισμός κτισμένος σε προνομιακή θέση στις όχθες της λίμνης Βεγορίτιδας, συνέδεσε σε όλη του την ιστορική πορεία την παραγωγική του δραστηριότητα με το λιμναίο οικοσύστημα. Η βασική αυτή επιλογή για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων του ιδιαίτερου αυτού μικροπεριβάλλοντος, πιστοποιείται ήδη από τα αρχαιολογικά ευρήματα της ανασκαφής στην περιοχή 'Μεταμόρφωση του Σωτήρος', στη βόρεια όχθη της λίμνης Πετρών, στην οποία έχει ανευρεθεί οικισμός από την νεολιθική εποχή. Επίσης υπάρχουν ενδείξεις και ευρήματα που υποδεικνύουν την ύπαρξη και άλλων αρχαιολογικών θέσεων, όπως ο οικισμός στη θέση 'Ρώσιτσι' της πρώιμης εποχής του χαλκού, καθώς και στη θέση 'Μέτσκινα Ντούπκα' στην οποία είναι ορατό μικρό τμήμα περιβόλου της πρώιμης εποχής του σιδήρου.

Η θέση του οικισμού είναι προνομιακή όχι μόνο για τα παραγωγικά της πλεονεκτήματα, αλλά και για την δυνατότητα που έδινε σε όσους την κατείχαν, να ελέγχουν ένα από τα βασικότερα περάσματα προς την ενδοχώρα των Βαλκανίων. Δεν είναι επομένως περίεργο που στην έξοδο της διάβασης που οδηγεί από την Κέλλη, κοντά στη λίμνη Πετρών, σώζονται λείψανα οχυρού, στη θέση 'Κάλε', το οποίο εντασσόταν στο πλαίσιο των αμυντικών έργων των

αρχαίων Μακεδόνων βασιλέων. Το κάστρο επισκευάστηκε και συνέχισε να χρησιμοποιείται και να παίζει σημαντικό ρόλο και στα Βυζαντινά χρόνια, ενώ στην ίδια περίοδο κτίστηκε και τη τρίκλιτη βασιλική εντός του οχυρού.

Στην κοινότητα δραστηριοποιείται ο Εκπολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Αγίου Παντελεήμονα. Ο σύλλογος ιδρύθηκε το 1982 και έκτοτε δραστηριοποιείται με σκοπό την κάλυψη των πολιτιστικών αναγκών των κατοίκων και τη βελτίωση της καθημερινότητάς τους. Στόχοι του συλλόγου είναι η ανάπτυξη της πολιτιστικής παιδείας των κατοίκων, η βελτίωση της καθημερινότητας, η διατήρηση της παράδοσης και η διοργάνωση ημερίδων με ποικιλία θεμάτων.

Πολιτιστικές εκδηλώσεις γίνονται στο πλαίσιο του πανηγυριού από 21-27 Ιουλίου, ο εορτασμός της Καθαράς Δευτέρας, ο εορτασμός των Θεοφανείων, τα Ρακοκάζανα την τελευταία Κυριακή του Νοεμβρίου και το Φεστιβάλ Βεγορίτιδας προς το τέλος Αυγούστου στην παραλία του Αγίου Παντελεήμονα.

Κέλλη

Η Κέλλη στη βόρεια πλευρά της ΔΕ, είναι ορεινή κοινότητα, έχει συνολική έκταση 60,90 χλμ², έκταση που είναι η μεγαλύτερη στο Δήμο. Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 14,60 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 32,20 χλμ², οι δασικές εκτάσεις έχουν επιφάνεια 5,5 χλμ², οι εκτάσεις που καλύπτονται από νερά 5,1 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,3 χλμ².

Καθοριστικό ρόλο στην ιστορική πορεία και στον ιδιαίτερο χαρακτήρα του οικισμού, έπαιξε η γεωγραφική του θέση, μια χαράδρα ανάμεσα στον Βόρα και το Λιλιάκο, η οποία αποτελούσε μέχρι πρόσφατα τη δίοδο από την πεδιάδα της Φλώρινας προς την Έδεσσα και τη Θεσσαλονίκη. Η σχέση του οικισμού με το πέρασμα αυτό, οδήγησε μελετητές να ταυτίσουν τον οικισμό με την αρχαία Κέλλα η οποία αποτελούσε σταθμό της ρωμαϊκής Εγνατίας οδού. Δεν είναι εξακριβωμένη η πρώτη θέση και είναι πιθανόν να είχε θέα προς τις λίμνες Πετρών και Βεγορίτιδας και κάποιο βίαιο γεγονός να οδήγησε τους κατοίκους στις παρυφές του όρους Βόρα για ασφαλές καταφύγιο στα δασώδη μέρη και στις σπηλιές του.

Η παλαιά ονομασία της Κέλλης ήταν 'Γκορνίτσοβο' μέχρι και το 1926 όπου μετονομάστηκε με το ΦΕΚ 55/1926. Η Κέλλα υπήρξε έδρα επισκοπής κατά τους χριστιανικούς χρόνους. Η Επισκοπή Κέλλας δεν φαίνεται να επηρεάζεται από τις Σλαβικές επιδρομές, καθώς υπάρχει σε αναφορές έως και τον 8^ο αιώνα. Οι Γκορνίτσοβίτες συμμετείχαν στην Ελληνική Επανάσταση του 1821. Σημαντικότερος αγωνιστής ήταν ο Στάϊκος. Κατά το Μακεδονικό Αγώνα, οι Γκορνίτσοβίτες συμμετείχαν με κυριότερους αγωνιστές τον οπλαρχηγό Μηνά Τσάλκο και το μετέπειτα δήμαρχο Φλώρινας Τέγο Σαπουντζή. Άλλοι σημαντικοί αγωνιστές ήταν οι Γρηγόριος Σαπουντζής, Λάζαρος Γέτσιος, Γεώργιος Ζήσης, Γεώργιος Ρώμας, Σταύρος Τζώγας κ.α.

Η ονομασία Γκορνίτσοβο συνέχισε να χρησιμοποιείται και στον προφορικό λόγο αλλά και σε επίσημα έγγραφα μέχρι και την δεκαετία του '60. Το 1963 η με αριθμό 111989/1963 Διαταγή του Υπουργείου Εσωτερικών, απαγόρευσε στους

κατοίκους την χρήση της παλαιότερης ονομασίας. Σύμφωνα με την απόφαση, όποιος σε έγγραφο αναφερόταν στο παλαιότερο όνομα θα τιμωρούνταν με πρόστιμο αλλά και φυλάκιση.

Πέτρες

Οι Πέτρες τρία χλμ από το Αμυνταίο στην βορειοδυτική όχθη της λίμνης Πετρών, έχει συνολική έκταση 26,10 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 6,7 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 9,9 χλμ², οι δασικές εκτάσεις έχουν επιφάνεια 1,1 χλμ², οι εκτάσεις που καλύπτονται από νερά 8,0 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,2 χλμ².

Οικισμός της περιοχής Αμυνταίου, μετονομάσθηκε στις 31.8.1926(ΦΕΚ 346/1926). Το σλαβικό όνομα Πέτερσκο προέρχεται από το όνομα Πέτρος και μεταφράζεται ως 'του Πέτρου'. Το νέο όνομα Πέτρες προκύπτει ως ηχητική παράφραση του σλαβικού ονόματος και δίνεται ως σηματοδότηση από το φυσικό περιβάλλον της περιοχής που περιβάλλει τον οικισμό και είναι βραχώδες. Βρίσκεται στις όχθες της ομώνυμης λίμνης στους πρόποδες του όρους 'Λελέκι'.

Η αρχαιολογική σκαπάνη έχει φέρει στο φως ευρήματα από την εποχή του χαλκού, αλλά και ευρήματα από την αρχαία πόλη των 'Πετρών' που εικάζεται πως είναι η αρχαία Κέλλα. Ο αρχαίος οικισμός αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους της Δυτικής Μακεδονίας, βρίσκεται σε λόφο βορειοδυτικά του σημερινού οικισμού και αποτελεί επισκέψιμο χώρο, όπου πραγματοποιούνται σημαντικές παρεμβάσεις για την ανάδειξή του.

Στο χωριό δραστηριοποιείται ο Πολιτιστικός Σύλλογος Πετρών. Οι εκδηλώσεις είναι 2μερο Πολιτιστικών Εκδηλώσεων στην γιορτή Πέτρου και Παύλου 28-29 Ιουνίου και η γιορτή 'Κάλιντα Μπάμπο' στις 23 Δεκεμβρίου με άναμμα φωτιάς στο χώρο του Δημοτικού Σχολείου.

Κλειδί

Το Κλειδί, έχει συνολική έκταση 28,40 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 6,0 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 21,5 χλμ², οι δασικές εκτάσεις έχουν επιφάνεια 0,6 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,4 χλμ².

Το Κλειδί, του οποίου η παλαιότερη ονομασία ήταν 'Τσέροβο', βρίσκεται επάνω στο πέρασμα από το οροπέδιο του Αμυνταίου προς Φλώρινα. Το στενό αυτό, γνωστό και ως 'Κελί Ντερβέν' αποτελούσε πέρασμα από τα αρχαία χρόνια. Η διαχρονική του σημασία τεκμηριώνεται και από την ανεύρεση οδοσήμου της Ελληνιστικής εποχής και ως πέρασμα συνδέει την περιοχή με την Εγνατία οδό με αρκετή βεβαιότητα.

Το στενό του Κλειδίου έγινε θέατρο πολεμικών συγκρούσεων ανάμεσα στις συμμαχικές δυνάμεις και τους Γερμανούς εισβολής την περίοδο του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Το στενό του Κλειδίου έγινε θέατρο πολεμικών συγκρούσεων και πολλούς αιώνες παλαιότερα, το 423 πΧ, όταν σύμφωνα με το Θουκυδίδη, εκεί συγκρούστηκαν οι δυνάμεις του Μακεδόνα Βασιλιά

Περδίκκα και οι Σπαρτιάτες του Βρασίδα, με τις δυνάμεις του βασιλιά των Λυγκηστών Αρραβαίου.

Ροδώνας

Ο Ροδώνας, έχει συνολική έκταση 13,5 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 12,20 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 1,1 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,1 χλμ².

Η ιστορία του Ροδώνα σχετίζεται άμεσα με την αγροτική δραστηριότητα στην περιοχή του. Η αγροτική οικονομία στήριξε τον οικισμό κατά τον μεσαίωνα, εποχή με την οποία σχετίζονται τα λείψανα του Βυζαντινού κτίσματος στην θέση 'Τούμπα Λιβάδια'. Κατά τον 18^ο αιώνα η περιοχή περιήλθε στην δικαιοδοσία του Αλή Πασά και εγκαταστάθηκαν στην περιοχή Γιουρούκοι Τούρκοι. Η γεωργοκτηνοτροφία αποτέλεσε τη βασική παραγωγική δραστηριότητα και των προσφύγων από τη Καύκασο που εγκαταστάθηκαν στην περιοχή μετά την ανταλλαγή των πληθυσμών με τους Τούρκους.

Φανός

Ο Φανός, έχει συνολική έκταση 13,3 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 5,0 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 4,8 χλμ², οι δασικές εκτάσεις έχουν επιφάνεια 3,4 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,1 χλμ².

Ο μικρός γεωργοκτηνοτροφικός οικισμός του Φανού, κατοικήθηκε για πρώτη φορά τα προϊστορικά χρόνια, όπως δείχνουν τα ευρήματα που ανακαλύφθηκαν σε τραπεζιόσχημη τούμπα έκτασης 20 στρεμμάτων, περίπου 3 χλμ νοτιοανατολικά του σημερινού οικισμού. Τα ευρήματα χρονολογούνται στην ύστερη νεολιθική και πρώιμη εποχή του χαλκού. Λίγο νεότερος είναι άλλος οικισμός που εντοπίστηκε στην πηγή 'Μπάνια', λόφο 500 μέτρα ανατολικά του χωριού. Ο οικισμός αυτός της πρώιμης εποχής του χαλκού που είχε έκταση 10 στρεμμάτων περίπου ήταν οργανωμένος γύρω από μια πηγή.

Στο χωριό δραστηριοποιείται ο Πολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Φανού 'Ζωοδόχος Πηγή'. Οι εκδηλώσεις είναι το πανηγύρι της Ζωοδόχου Πηγής στις 17 Απριλίου στην ομώνυμο Ιερό Ναό και η γιορτή του Προφήτη Ηλία στο ομώνυμο ύψωμα. Στα όριά του έχουν περισυλλεγεί μεταξύ άλλων, όστρακα από χονδροειδή αγγεία, με ανάγλυφη ταινιωτή διακόσμηση.

Πίνακας : Κατανομή εκτάσεων σε κατηγορίες χρήσης γης ΔΕ Αμυνταίου

Κοινότητες	Μορφή ανάγλυφου	Σύνολο εκτάσεων	Γεωργικές εκτάσεις	Βοσκότοποι	Δάση	Νερό	Οικισμοί	Άλλες
ΔΚ Αμυνταίου	Π	25,4	11,9	4,6	0,0	1,4	2,9	4,7
ΤΚ Ξινού Νερού	Η	26,7	10,9	4,1	10,7	0,0	0,5	0,0
ΤΚ Αγ. Παντελεήμονα	Ο	53,5	10,5	34,2	0,0	8,2	0,5	0,1
ΤΚ Κέλλης	Ο	60,9	14,6	32,2	5,5	5,1	0,3	3,2
ΤΚ Πετρών	Η	26,1	6,7	9,9	1,1	8,0	0,2	0,2
ΤΚ Κλειδίου	Ο	28,4	6,0	21,5	0,6	0,0	0,4	0,0
ΤΚ Ροδώνα	Π	13,5	12,2	1,1	0,0	0,0	0,1	0,1
ΤΚ Φανού	Ο	13,3	5,0	4,8	3,4	0,0	0,1	0,0

1.2.3.2 Δημοτική Ενότητα Αετού

Η ΔΕ Αετού έχει συνολική έκταση 137,44 χλμ², επιφάνεια που αντιστοιχεί στο 24,08% της συνολικής έκτασης του Δήμου Αμυνταίου. Ο μόνιμος πληθυσμός ανέρχεται στους 2.952 κατοίκους, αριθμός που αντιστοιχεί στο 17,39% του συνολικού μόνιμου πληθυσμού του Δήμου με πληθυσμιακή πυκνότητα στα 21,47 άτομα/χλμ².

Περιλαμβάνει οκτώ (8) οικισμούς που συγκροτούν επτά (7) Τοπικές Κοινότητες. Από αυτούς ο ένας (1) αναπτύσσεται στο ορεινό τμήμα, οι τρεις (3) στο ημιορεινό και οι υπόλοιποι τέσσερις (4) στο πεδινό. Στη συνολική έκταση της ΔΕ Αετού την μεγαλύτερη επιφάνεια καταλαμβάνει τη ΤΚ Ασπρογείων με 35,00 χλμ² (25,47% επί της έκτασης της ΔΕ) και τη μικρότερη η ΤΚ Αγραπιδέων με 5,40 χλμ² (3,93% επί της έκτασης της ΔΕ).

Οι πεδινές περιοχές της ΔΕ κυριαρχούν με ποσοστό 47,78%, οι ημιορεινές με ποσοστό 26,76% και οι ορεινές με ποσοστό 25,46%.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ στο σύνολο της έκτασης της ΔΕ Αετού εντοπίζονται οι εξής γενικές χρήσεις γης :

Πίνακας : Γενικές Χρήσεις Γης περιοχής Δ.Ε. Αετού Δήμου Αμυνταίου

Είδος χρήσης γης	Χλμ ²
Γεωργικές περιοχές	
Αρόσιμη γη	51,1
Μόνιμες καλλιέργειες	0
Βοσκότοποι – Μεταβατικές δασώδεις/θαμνώδεις εκτάσεις	0
Βοσκότοποι – Συνδυασμοί θαμνώδους και/ή ποώδους βλάστησης	1,9
Βοσκότοποι – Εκτάσεις με αραιή ή καθόλου βλάστηση	10,9
Ετερογενείς γεωργικές ζώνες	13,3
Δάση ημι-φυσικές εκτάσεις	
Δάση	27,7
Μεταβατικές δασώδεις-θαμνώδεις εκτάσεις	10,3
Συνδυασμοί θαμνώδους και/ή ποώδους βλάστησης	9,6
Εκτάσεις με αραιή ή καθόλου βλάστηση	1,5
Εκτάσεις που καλύπτονται από νερά	
Χερσαία ύδατα	2,9
Εσωτερικές υγρές ζώνες	7,6
Τεχνητές περιοχές	
Αστική οικοδόμηση	0,4
Βιομηχανικές και εμπορικές ζώνες	0,1
Δίκτυα συγκοινωνιών	
Ορυχεία, χώροι απόρριψης απορριμμάτων και εργοτάξια	0,9

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται στοιχεία για την έκταση, το υψόμετρο και το χαρακτήρα (αστικός, αγροτικός) των διοικητικών ενοτήτων της ΔΕ Αετού :

Πίνακας : Έκταση, υψόμετρο και χαρακτήρας Δημοτικών/Τοπικών Κοινοτήτων Δ.Ε. Αετού.

Διοικητική Ενότητα	Μέσο υψόμετρο (μ)	Αστικές και Αγροτικές	Ορεινές, Ημιορεινές, Πεδινές	Συνολική έκταση (χλμ ²)	% επί της συνολικής έκτασης
--------------------	-------------------	-----------------------	------------------------------	-------------------------------------	-----------------------------

ΔΕ Αετού				137,44	100
TK Αετού	621	ΑΓ	Η	13,23	9,63
TK Σκλήθρου	679	ΑΓ	Η	18,15	13,21
TK Αναργύρων	613	ΑΓ	Π	18,50	13,46
TK Πεδινού	613	ΑΓ	Π	16,10	11,71
TK Λιμνοχωρίου	605	ΑΓ	Π	22,94	16,69
TK Βαλτονέρων	598	ΑΓ	Π	8,12	5,91
TK Ασπρογείων	857	ΑΓ	Ο	35,00	25,47
TK Αγραπιδέων	653	ΑΓ	Η	5,40	3,93

Στην περιοχή του Δήμου Αετού κυρίαρχη είναι η παρουσία των λιμνών Χειμαδίτιδας και Ζάζαρης, οι οποίες διαχωρίζονται με μια στενή λωρίδα γης πλάτους 2 χλμ περίπου. Σύμφωνα με ορισμένους ερευνητές αποτελούν κατάλοιπο της παλιάς λίμνης Εορδαίας. Οι δύο λίμνες αποτελούν τμήμα του συμπλέγματος των τεσσάρων λιμνών του Δήμου, με τις Πετρών και Βεγορίτιδας, μαζί με τις οποίες συνδέονται υδραυλικά.

Η λίμνη Ζάζαρη αντλεί το νερό της από το ποτάμι του Σκλήθρου και από υπόγειες πηγές και τα νερά υπερχειλίσής της τροφοδοτούν τη λίμνη Χειμαδίτιδα. Τα πλεονάζοντα ύδατα της λίμνης αυτής, διοχετεύονται μέσω στραγγιστικής τάφρου στον χείμαρρο Αμύντα και από εκεί στη λίμνη Πετρών.

Η ΔΕ Αετού διαθέτει αξιόλογο φυσικό περιβάλλον και εντοπίζονται ενδιαφέρουσες οικολογικά περιοχές, οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στον Εθνικό Κατάλογο του Ευρωπαϊκού Οικολογικού δικτύου Natura 2000 (οδηγία 92/43/ΕΟΚ). Η προστατευόμενη περιοχή 'Λίμνες Χειμαδίτιδα-Ζάζαρη' (GR1340005) έχει χαρακτηριστεί ως περιοχή ειδικής προστασίας της ορνιθοπανίδας (spa) και ως τόπος κοινοτικής σημασίας (sci).

Επίσης στην περιοχή των λιμνών εντοπίζεται και το Καταφύγιο Άγριας Ζωής 'Χειμαδίτιδα', έκτασης 46.000 στρεμμάτων (αποφ. 3572 ΦΕΚ 425/Β/2003). Ο υγρότοπος των λιμνών συντηρεί ποικίλη ορνιθοπανίδα, μια και έχουν καταγραφεί περίπου 141 είδη, και χρησιμεύει ως περιοχή φωλεοποίησης, διατροφής και ανάπαυσης για μεγάλο αριθμό πτηνών.

Κατωτέρω παρατίθενται ιστορικά στοιχεία για τους οικισμούς που απαρτίζουν τη Δ.Ε. Αετού

Αετός

Ο Αετός βρίσκεται στο νότιο τμήμα του νομού Φλώρινας και η κτηματική του περιοχή καταλαμβάνει έκταση στρεμμάτων. Αποτελούσε την έδρα του ομώνυμου δήμου στα πλαίσια του προγράμματος Καποδίστριας την περίοδο 1999-2010, ενώ αποτελεί Τοπική Κοινότητα του νέου Δήμου Αμυνταίου στα πλαίσια του προγράμματος Καλλικράτης.

Ο Αετός, έχει συνολική έκταση 13,2 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 6,3 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 0,2 χλμ², οι δασικές εκτάσεις έχουν επιφάνεια 6,4 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,4 χλμ².

Ο οικισμός θεωρείται διατηρητέος λόγω ιδιαίτερων κατασκευαστικών στοιχείων των οικοδομημάτων. Έξω από το χωριό προς Αμύνταιο υπάρχει μνημείο προς τιμή των πεσόντων από τα γερμανικά στρατεύματα. Η εκδήλωση στη μνήμη τους γίνεται κάθε χρόνο την τελευταία Κυριακή του Μαρτίου. Αξιόλογοι επισκέψιμοι χώροι είναι ο Ιερός ναός του Αγίου Γεωργίου που χρονολογείται από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα και η Ιερά Μονή Αρχαγγέλου Μιχαήλ, η οποία κτίστηκε το 1890.

Τα σποραδικά αρχαιολογικά δεδομένα πιστοποιούν την ανθρώπινη παρουσία στον Αετό από τους προϊστορικούς χρόνους και συγκεκριμένα την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου, περίοδο στην οποία χρονολογούνται οι ταφές που έχουν αποκαλυφθεί στις παρυφές του οικισμού, ενώ στο λόφο πάνω από το χωριό σώζονται και λείψανα οχυρωματικού περιβόλου των μεσαιωνικών χρόνων. Αξιόλογα νεότερα μνημεία του Αετού είναι ο ναός του Αγ. Γεωργίου (κατά την τοπική παράδοση κτίστηκε το 1845-6) και η Μονή του Ταξιάρχη Μιχαήλ (1892). Έναν χώρο ιδιαίτερης ιστορικής μνήμης για τους κατοίκους της περιοχής αποτελεί και το μνημείο προς τιμήν των πεσόντων πατριωτών κατά τη διάρκεια μάχης με τα Γερμανικά στρατεύματα κατοχής.

Στο χωριό δραστηριοποιείται ο Μορφωτικός Πολιτιστικός Σύλλογος.

Οι πιο γνωστές εκδηλώσεις είναι η Περιφορά της Καμήλας στις 1 Ιανουαρίου, τα Ιουλιανά στα μέσα Ιουλίου στο Γυμνάσιο Αετού. Τα Αρχαγγέλια στις 8 Νοεμβρίου στο Κλειστό Γυμναστήριο Αετού. Κάθε 23 Δεκεμβρίου υπάρχει το έθιμο του ανάμματος της φωτιάς. Οι αετοζίτικες φωτιές για τη νύχτα της Φώτισης είναι ένα από τα πιο εντυπωσιακά έθιμα της περιοχής.

Το αποκορύφωμα των πολιτιστικών εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται στο χωριό είναι η γιορτή της πιπεριάς οι Πιπερολογίες, τιμώντας το πασίγνωστο προϊόν, αφού από το χωριό ξεκίνησε η καλλιέργεια. Κάθε χρόνο, τέλος Αυγούστου με αρχές Σεπτεμβρίου, γίνονται εκδηλώσεις που προσελκύουν επισκέπτες από πολλές περιοχές, κατά τις οποίες προσφέρονται εδέσματα, αποκλειστικά με πιπεριές, παράλληλα με παραδοσιακή μουσική, χορό και τραγούδια.

Σκλήθρο

Το Σκλήθρο, έχει συνολική έκταση 18,2 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 6,7 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 4,9 χλμ², οι δασικές εκτάσεις έχουν επιφάνεια 3,9 χλμ², οι εκτάσεις που καλύπτονται από νερό είναι 1,3 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,4 χλμ².

Το Σκλήθρο είναι χωριό καθαρά αγροτικό και κτηνοτροφικό. Λόγω των ειδικών κλιματολογικών συνθηκών, η κύρια πηγή εσόδων των αγροτών του χωριού προέρχεται από την καλλιέργεια της πατάτας, το χαρακτηριστικότερο προϊόν του χωριού. Η τοπική κοινωνία έχει φροντίσει τα τελευταία χρόνια να προβάλλει την ιδιαίτερη αυτή παραγωγή με τη θεσμοποίηση της γιορτής της πατάτας στις αρχές Αυγούστου, με διάφορα πολιτιστικά δρώμενα και γιορτές γευσιγνωσίας.

Στον οικιστικό ιστό του Σκλήθρου διατηρούνται μέχρι σήμερα αρκετά δείγματα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, ενώ σε καλή κατάσταση σώζονται ο ναός του

Αγ. Δημητρίου (1844) και ο ναός του Αγ. Γεωργίου (1867) στο κέντρο του χωριού.

Εκπολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Σκλήθρου 'Άγιος Γεώργιος' με δραστηριότητες Το παραδοσιακό άναμμα φωτιάς στην κεντρική πλατεία του χωριού στις 23/01, ο χορός των μασκαράδων στο κτίριο του πολιτιστικού συλλόγου στις Απόκριες, το πανηγύρι της Ζωοδόχου Πηγής στο Λόφο της Αγ. Παρασκευής τον Απρίλιο, το πόριο πάρτυ στον λόφο της Αγ. Παρασκευής τον Ιούλιο και η γιορτή της πατάτας στο προαύλειο του Δημοτικού Σχολείου τον Αύγουστο.

Αγραπιδιά

Η Αγραπιδιά, έχει συνολική έκταση 5,4 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 2,3 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 1,8 χλμ², οι δασικές εκτάσεις έχουν επιφάνεια 0,9 χλμ², η επιφάνεια που καλύπτεται από νερό είναι 0,1 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,2 χλμ².

Το φυσικό περιβάλλον γύρω από τον οικισμό είναι ιδιαίτερα πλούσιο σε χλωρίδα, πανίδα και υδάτινους πόρους λόγω του συνδυασμού του ορεινού τοπίου με τις γειτονικές λίμνες Ζάζαρη και Χειμαδίτιδα. Αυτά τα χαρακτηριστικά υπήρξαν ιδανικά για τη δημιουργία από την περιβαλλοντική οργάνωση ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ του Καταφυγίου του Λύκου σε περιοχή ανάμεσα στις Αγραπιδιές και τη λίμνη Ζάζαρη. Το Καταφύγιο διαμορφώθηκε από το 1998 – 2001 ως χώρος φιλοξενίας αιχμάλωτων λύκων σε σχεδόν φυσικό περιβάλλον, ενώ από το 2003 λειτουργεί και ειδικό κέντρο ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των επισκεπτών σχετικά με αυτό το παρεξηγημένο στη συνείδηση των ανθρώπων είδος.

Στην Αγραπιδιά δραστηριοποιείται ο Μορφωτικός Πολιτιστικός Σύλλογος Αγραπιδιά. Ο σύλλογος ιδρύθηκε το 2000 από τους κατοίκους της κοινότητας για τη σύσφιξη των σχέσεων ανάμεσα στους παλιούς και στους νεώτερους. Μέλη θεωρούνται όλοι οι κάτοικοι του χωριού, που χωρίς τη βοήθεια και τη στήριξη τους ο σύλλογος δεν θα μπορούσε να πραγματοποιήσει τις εκδηλώσεις του καθώς και άλλες δράσεις, όπως η ίδρυση του μουσείου, που σκοπό έχουν τη διάδοση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Ο σύλλογος προσπαθεί να ενώσει την παράδοση με τους νέους, το φυσικό περιβάλλον με την άθληση, να αναδείξει τη διαφορετικότητα και τη φιλία ως ταυτόσημες έννοιες.

Κύριες εκδηλώσεις είναι ο εορτασμός του Αγίου Χαραλάμπους στις 9-10 Φεβρουαρίου, το παιδικό αποκριάτικο πάρτυ, τις αυγομαχίες την δεύτερη μέρα του Πάσχα, καλοκαιρινή εκδήλωση με τοπικά χορευτικά και παραδοσιακή μουσική στην αρχή του καλοκαιριού, η γιορτή του Αγίου Δημητρίου στις 26 Οκτωβρίου και η γιορτή του Αγίου Βασιλείου στις 27 Δεκεμβρίου με δώρα για τα μικρά παιδιά.

Λιμνοχώρι

Το Λιμνοχώρι, έχει συνολική έκταση 22,9 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 12,0 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 3,5 χλμ², οι

δασικές εκτάσεις έχουν επιφάνεια 0,8 χλμ², η επιφάνεια που καλύπτεται από νερό είναι 5,7 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 1,0 χλμ².

Ο οικισμός βρίσκεται ανάμεσα στις λίμνες Ζάζαρη και Χειμαδίτιδα. Η ιστορία, σχετικά με το ποιοι πρωτοκατοίκησαν την περιοχή, χάνεται με το πέρασμα των χρόνων. Έτσι δεν υπάρχουν βασικά στοιχεία, που θα αποκάλυπταν την ταυτότητα των πρώτων κατοίκων. Από μαρτυρίες και μόνο ηλικιωμένων χωριανών, επί Τουρκοκρατίας ο οικισμός κατοικούνταν από τούρκικη φυλή, τους Τσερκέζους. Από αυτούς παρέλαβαν το Λιμνοχώρι οι πρόσφυγες που ήρθαν αργότερα, από την περιοχή Τσάλκας και του Καρς, καθώς επίσης και βλαχόφωνος πληθυσμός από τη Βόρεια Ήπειρο, στα έτη 1923-1924. Έκτοτε και μέχρι σήμερα, Βλάχοι και Πόντιοι συνυπάρχουν ειρηνικά, δημιουργώντας νέες παραδόσεις.

Τη μεγαλύτερη ανάπτυξη ο οικισμός τη γνώρισε στις δεκαετίες 1960-1990, περίοδο που κατά την οποία παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση του πληθυσμού που επέφερε και την ανοικοδόμηση του χωριού. Οι κάτοικοι ασχολούνται με την γεωργία και την αλιεία. Ένα από τα τοπικά προϊόντα είναι και το τυρί, αφού υπάρχει τυροκομείο, που παράγει προϊόντα εκλεκτής ποιότητας.

Στην κοινότητα υπάρχει ο Εκπολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Λιμνοχωρίου, ο οποίος ιδρύθηκε το 1986. Κύριες εκδηλώσεις αποτελούν ο εορτασμός της Πρωτομαγιάς στη θέση Κιόσκια, 3μερο εκδηλώσεων Παραδοσιακών Βραδιών από 13 έως 15 Αυγούστου, βραδιές Νεολαίας τον Ιούνιο και Αύγουστο και διοργάνωση λαϊκών συναυλιών.

Ασπρόγεια

Τα Ασπρόγεια, έχουν συνολική έκταση 35,0 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 3,1 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 2,4 χλμ², οι δασικές εκτάσεις έχουν επιφάνεια 24,0 χλμ², η επιφάνεια που καλύπτεται από νερό είναι 0,4 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,7 χλμ².

Κύρια ασχολία των κατοίκων είναι η γεωργία και η κτηνοτροφία. Πολλοί Ασπρογείτες ζουν στις Ηνωμένες Πολιτείες, στον Καναδά, την Αυστραλία και την Γερμανία. Στην διασταύρωση της επαρχιακής οδού προς Καστοριά με το δρόμο που οδηγεί στο χωριό υπάρχει το άγαλμα του Μακεδονομάχου Καπετάν Βαγγέλη, όπου τελείται μνημόσυνο την πρώτη ή την δεύτερη Κυριακή του Μαΐου.

Τα Ασπρόγεια ονομάζονταν Στρέμπανο. Πολλοί Στρεμπενιώτες συμμετείχαν στην Ελληνική Επανάσταση του 1821 και πολλοί μετέβησαν στη νότια Ελλάδα για να πάρουν μέρος στον Αγώνα. Στις 29 Μαΐου 1906, σε ύψωμα κοντά στο χωριό διεξήχθη σημαντική μάχη μεταξύ μικρού Ελληνικού σώματος Μακεδονομάχων και πολλαπλάσιας στρατιωτικής δύναμης Τούρκων. Επικεφαλής του ελληνικού αποσπάσματος ήταν ο Παύλος Γύπαρης και οι Γεώργιος Βολάνης, Γεώργιος Δικώνυμος-Μακρής και Γρηγόριος Βαϊνάς. Το ελληνικό απόσπασμα αμύνθηκε επί 14 ώρες και πολλοί από τους αγωνιστές έπεσαν στη μάχη. Εκτιμάται πως οι Τούρκοι άφησαν περίπου 300 νεκρούς.

Κατά το Μακεδονικό Αγώνα τα Ασπρόγεια-Στρέμπενο ανέδειξαν σπουδαίους οπλαρχηγούς όπως ο πρωτεργάτης Ευάγγελος Γεωργίου Νάτσης, ο Γρηγόριος Βαϊνάς, ο Στέφανος Νάτσης, ο Γεώργιος Οικονομίδης, ο Χρήστος Παναγιωτίδης (Μαλέτσκος) και άλλοι.

Στο χωριό δραστηριοποιείται ο Εκπολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Ασπρογείων. Οι εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται είναι η Χοροεσπερίδα για τον εορτασμό του καρναβαλιού, το άναμμα της φωτιάς στην πλατεία του χωριού στις 23 Δεκεμβρίου και το πανηγύρι της εκκλησίας Μεταμόρφωσης του Σωτήρος στις 5 και 6 Αυγούστου.

Βαλτόνερα

Τα Βαλτόνερα, έχουν συνολική έκταση 8,1 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 5,9 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 1,8 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,4 χλμ².

Πρόκειται για έναν οικισμό 312 κατοίκων που βρίσκεται στο κέντρο μιας πεδινής περιοχής, η οποία μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 1950 ήταν βάλτος που τελικά αποξηράνθηκε. Το έλος αποτελούσε τα απομεινάρια αρχαιότερης λίμνης, στις όχθες της οποίας είχαν αναπτυχθεί προϊστορικές εγκαταστάσεις, όπως αυτή που έχει εντοπιστεί στις παρυφές του χωριού και χρονολογείται στην Πρώιμη Εποχή του Χαλκού.

Σε αυτές τις αντίξοες συνθήκες εγκαταστάθηκαν το 1922 στην περιοχή πρόσφυγες από τον Πόντο, οι οποίοι ασχολήθηκαν με τη γεωργοκτηνοτροφία, ιδιαίτερα μετά την αποξήρανση του έλους και την αποκάλυψη καλλιεργήσιμων εκτάσεων. Τα Βαλτόνερα πριν το 1928 ονομάζονταν Κάτω Νεβόλιανη. Οι κάτοικοι στην μεγάλη τους πλειοψηφία είναι ποντιακής καταγωγής και ασχολούνται κυρίως με την γεωργία και παλιότερα και με την κτηνοτροφία. Ο πολιτιστικός σύλλογος 'Πρόοδος' ιδρύθηκε από τους κατοίκους του χωριού το 1981, ενώ στο χωριό εδρεύει το αθλητικό σωματείο 'Θύελλα'.

Τα Βαλτόνερα το 2003 έγιναν γνωστά σε πανελλαδικό, αλλά και διεθνές επίπεδο χάρη στη Δήμητρα Κατσουρίδου, ένα παιδί του χωριού με τεράστια δύναμη και θέληση, που κατάφερε να μπει στο Βιβλίο Ρεκόρ Γκίνες συγκεντρώνοντας 8514 ξύστρες, τη μεγαλύτερη συλλογή στον κόσμο, η οποία βρίσκεται σήμερα στο Δημοτικό Σχολείο Βαλτονέρων.

Η εκκλησία του χωριού είναι αφιερωμένη στους Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένη και στις 21 Μαΐου γίνεται πανηγύρι. Την καμπάνα της εκκλησίας έφεραν μαζί τους πρόσφυγες από τον Πόντο το 1922.

Ανάργυροι

Οι Ανάργυροι, έχουν συνολική έκταση 18,5 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 11,9 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 2,9 χλμ², οι δασικές εκτάσεις έχουν επιφάνεια 0,2 χλμ², η επιφάνεια που καλύπτεται από νερό είναι 0,4 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,6 χλμ².

Ο οικισμός βρίσκεται στη νότια όχθη της λίμνης Χειμαδίτιδας και έχει 498 κατοίκους, η πλειοψηφία των οποίων είναι προσφυγικής καταγωγής. Κύριες ασχολίες τους είναι η γεωργοκτηνοτροφία, ενώ ορισμένοι από τους κατοίκους εργάζονται ως υπάλληλοι στη ΔΕΗ. Η κατασκευή του γειτονικού Ατμοηλεκτρικού Σταθμού, αλλά κυρίως η λειτουργία του μεγάλου λιγνιτικού ορυχείου σε κοντινή απόσταση από το χωριό έχουν δυστυχώς προκαλέσει μεγάλη υποβάθμιση στο φυσικό και οικιστικό περιβάλλον, με αποτέλεσμα την ανάγκη για μετεγκατάσταση του οικισμού. Η μετακίνηση αυτή ενδέχεται να διακόψει τη συνεχόμενη επί χιλιετίες ανθρώπινη παρουσία στην περιοχή γύρω από τη λίμνη Χειμαδίτιδα, όπως αυτή πιστοποιείται από τους προϊστορικούς οικισμούς – από τη Μέση Νεολιθική μέχρι και την Ύστερη Εποχή του Χαλκού – οι οποίοι ερευνώνται τα τελευταία χρόνια από τους αρχαιολόγους.

Η πρόσφατη λειτουργία του Κέντρου Πληροφόρησης των λιμνών Χειμαδίτιδας και Ζάζαρης 2 χιλ. έξω από το χωριό, οι πολιτιστικές εκδηλώσεις στην Γιορτή των Αγ. Αναργύρων την 1^η Ιουλίου, ο Ποδηλατικός Γύρος της Χειμαδίτιδας και άλλες παρόμοιες δραστηριότητες δείχνουν τη διάθεση των κατοίκων των Αναργύρων για αναβάθμιση του τόπου και της ποιότητας ζωής.

Πεδινό

Το Πεδινό, έχει συνολική έκταση 16,1 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 8,9 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 4,0 χλμ², οι δασικές εκτάσεις έχουν επιφάνεια 2,6 χλμ², η επιφάνεια που καλύπτεται από νερό είναι 0,1 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,5 χλμ².

Πρόκειται για έναν οικισμό που βρίσκεται πάνω στο δρόμο που ενώνει το λεκανοπέδιο του Αμυνταίου με το Λέχοβο και την Καστοριά με πληθυσμό 462 κατοίκους, οι οποίοι ασχολούνται σχεδόν αποκλειστικά με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Ιδιαίτερη, μάλιστα, έμφαση δίνεται στην καλλιέργεια του αμπελιού, η οποία ευνοείται από τις εδαφολογικές και κλιματολογικές συνθήκες της περιοχής. Γι' αυτό υπάρχουν και καζάνια στο Πεδινό, στα οποία κατά τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο οι παραγωγοί βράζουν τσίπουρο.

Το χωριό πανηγυρίζει του Αγ. Δημητρίου στις 26 Οκτωβρίου, ενώ και εδώ διατηρείται το έθιμο του ανάμματος της φωτιάς στις 23 Δεκεμβρίου.

Πίνακας : Κατανομή εκτάσεων σε κατηγορίες χρήσης γης ΔΕ Αετού

Κοινότητες	Μορφή αναγλύφου	Σύνολο εκτάσεων	Γεωργικές εκτάσεις	Βοσκότοποι	Δάση	Νερό	Οικισμοί	Άλλες
ΤΚ Αετού	Η	13,2	6,3	0,2	6,4	0,0	0,4	0,0
ΤΚ Αγραπιδέων	Η	5,4	2,3	1,8	0,9	0,1	0,2	0,1
ΤΚ Αναργύρων	Π	18,5	11,9	2,9	0,2	0,4	0,6	2,5
ΤΚ Ασπρογείων	Ο	35,0	3,1	2,4	24,0	0,4	0,7	4,4
ΤΚ Βαλτονέρων	Π	8,1	5,9	1,8	0,0	0,0	0,4	0,0
ΤΚ Λιμνοχωρίου	Π	22,9	12,0	3,5	0,8	5,7	1,0	0,0
ΤΚ Πεδινού	Π	16,1	8,9	4,0	2,6	0,1	0,5	0,0
ΤΚ Σκλήθρου	Η	18,2	6,7	4,9	3,9	1,3	0,4	1,8

1.2.3.3 Δημοτική Ενότητα Φιλώτα

Η ΔΕ Φιλώτα έχει συνολική έκταση 131,07 χλμ², επιφάνεια που αντιστοιχεί στο 22,95% της συνολικής έκτασης του Δήμου Αμυνταίου. Ο μόνιμος πληθυσμός ανέρχεται στους 4.524 κατοίκους, αριθμός που αντιστοιχεί στο 26,65% του συνολικού μόνιμου πληθυσμού του Δήμου με πληθυσμιακή πυκνότητα στα 34,52 άτομα/χλμ².

Περιλαμβάνει επτά (7) οικισμούς που συγκροτούν επτά (7) Τοπικές Κοινότητες. Από αυτούς οι τέσσερεις (4) αναπτύσσονται στο ημιορεινό και οι υπόλοιποι τρεις (3) στο πεδινό. Στη συνολική έκταση της ΔΕ Φιλώτα την μεγαλύτερη επιφάνεια καταλαμβάνει τη ΤΚ Φιλώτα με 32,61 χλμ² (24,88% επί της έκτασης της ΔΕ) και τη μικρότερη η ΤΚ Βεγόρων με 9,60 χλμ² (7,33% επί της έκτασης της ΔΕ). Στην ΔΕ οι ημιορεινές περιοχές είναι σε ποσοστό 55,19% και οι πεδινές σε ποσοστό 44,81%.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ στο σύνολο της έκτασης της ΔΕ Φιλώτα εντοπίζονται οι εξής γενικές χρήσεις γης :

Πίνακας : Γενικές Χρήσεις Γης περιοχής Δ.Ε. Φιλώτα Δήμου Αμυνταίου

Είδος χρήσης γης	Χλμ ²
Γεωργικές περιοχές	
Αρόσιμη γη	71,8
Μόνιμες καλλιέργειες	0
Βοσκότοποι – Μεταβατικές δασώδεις/θαμνώδεις εκτάσεις	0
Βοσκότοποι – Συνδυασμοί θαμνώδους και/ή ποώδους βλάστησης	0,3
Βοσκότοποι – Εκτάσεις με αραιή ή καθόλου βλάστηση	16,2
Ετερογενείς γεωργικές ζώνες	19,6
Δάση ημι-φυσικές εκτάσεις	
Δάση	0
Μεταβατικές δασώδεις-θαμνώδεις εκτάσεις	0
Συνδυασμοί θαμνώδους και/ή ποώδους βλάστησης	8,2
Εκτάσεις με αραιή ή καθόλου βλάστηση	0
Εκτάσεις που καλύπτονται από νερά	
Χερσαία ύδατα	4,3
Εσωτερικές υγρές ζώνες	0,3
Τεχνητές περιοχές	
Αστική οικοδόμηση	2,5
Βιομηχανικές και εμπορικές ζώνες	1,6
Δίκτυα συγκοινωνιών	
Ορυχεία, χώροι απόρριψης απορριμμάτων και εργοτάξια	7,6

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται στοιχεία για την έκταση, το υψόμετρο και το χαρακτήρα (αστικός, αγροτικός) των διοικητικών ενότητων της ΔΕ Αετού :

Πίνακας : Έκταση, υψόμετρο και χαρακτήρας Δημοτικών/Τοπικών Κοινοτήτων Δ.Ε. Φιλώτα.

Διοικητική Ενότητα	Μέσο υψόμετρο (μ)	Αστικές και Αγροτικές	Ορεινές, Ημιορεινές, Πεδινές	Συνολική έκταση (χλμ ²)	% επί της συνολικής έκτασης
ΔΕ Φιλώτα				131,07	100
ΤΚ Φιλώτα	561	ΑΓ	Π	32,61	24,88
ΤΚ Λεβαίας	629	ΑΓ	Π	16,52	12,60

TK Μανιακίου	548	ΑΓ	Η	20,50	15,64
TK Βεγόρων	554	ΑΓ	Π	9,60	7,33
TK Αντιγονείας	570	ΑΓ	Η	22,51	17,18
TK Πελαργού	588	ΑΓ	Η	12,29	9,38
TK Φαραγγίου	547	ΑΓ	Η	17,02	12,99

Φιλώτας

Ο Φιλώτας, έχει συνολική έκταση 32,6 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 24,2 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 1,5 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 2,1 χλμ². Τα διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία για την περιοχή του Φιλώτα, αλλά και για όλη την περιοχή του πρώην δήμου είναι περιορισμένα. Δεν υπήρχαν μέχρι πρόσφατα αξιόλογα μνημεία ή γεγονότα που να συνέβησαν και να επηρέασαν την ιστορική διαδρομή τουλάχιστον τα χρόνια που είναι γνωστή η ιστορία της ευρύτερης λεκάνης του Αμυνταίου.

Με την κατασκευή της οδού Βεγορίτιδα-Πτολεμαΐδα ανακαλύφθηκε σημαντικός αρχαιολογικός χώρος στη θέση Αμπέλια-Ορνιθώνες, και τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η περιοχή κατοικείτο συνεχώς από τα προϊστορικά, τα ελληνιστικά, τα ρωμαϊκά μέχρι και τα βυζαντινά χρόνια.

Μορφωτικός Πολιτιστικός Σύλλογος Φιλώτα. Ο σύλλογος δημιουργήθηκε το 1976 με την επωνυμία Εκπολιτιστική Κίνηση Νέων Φιλώτα. Λειτουργεί συνεχώς έκτοτε με τμήματα χορευτικά, διατήρησης της παράδοσης, μουσικές εκθέσεις, διοργάνωση πολιτιστικών σύγχρονων και παραδοσιακών εκδηλώσεων, αθλητικών εκδηλώσεων κ.α.

Επί πλέον δραστηριοποιείται σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος καθώς και σε παρεμβάσεις καλλωπισμού και δενδροφυτεύσεων. Δημιούργησε το 1982 τις Πολιτιστικές-Αθλητικές εκδηλώσεις 'Φιλώτεια' οι οποίες πραγματοποιούνται μέχρι σήμερα με τη συμμετοχή όλων των συλλόγων του Φιλώτα. Το 2013 πραγματοποιήθηκε το πρώτο φεστιβάλ Λόφου. Από το 1990 ο Σύλλογος δραστηριοποιείται και στο άθλημα της χειροσφαίρισης με πολύ μεγάλες πανελλήνιες επιτυχίες.

Επίσης δραστηριοποιείται ο Σύλλογος Θρακιωτών Φιλώτα. Ο σύλλογος ιδρύθηκε με σκοπό τη διάδοση και διάσωση της παράδοσης, των ηθών και εθίμων του Θρακιώτικου πολιτισμού και παράδοσης. Από το 2007 που ιδρύθηκε αναβιώνει τα έθιμα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Στον Φιλώτα ακόμη δραστηριοποιείται και η Εύξεινος Λέσχη Φιλώτα που ιδρύθηκε το 1975 με στόχο τη διαφύλαξη και διαιώνιση ηθών και εθίμων του Πόντου. Ιδιαίτερα τιμάται η μνήμη της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού στις 19 Μαΐου.

Οι δραστηριότητες που πραγματοποιούνται είναι οι Πολιτιστικές εκδηλώσεις σύγχρονες και παραδοσιακές στην πλατεία Αγ. Παρασκευής από 23-27 Ιουλίου, το Φεστιβάλ Λόφου στον λόφο Φιλώτα-Λεβαίας στις αρχές Αυγούστου, η έκθεση Φωτογραφίας με περιεχόμενο 'Φωτογραφικό υλικό από το παρελθόν' τον Ιούλιο, θεατρικές παραστάσεις κατά την περίοδο του Πάσχα, Χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις, αθλητικές εκδηλώσεις με θέμα street handball τον Ιούνιο, Τουρνουά Handball την περίοδο του Σεπτεμβρίου, η Βαρβάρα στις

3 και 4 Δεκεμβρίου, αναβίωση του εθίμου του Κλήδωνα στις 23 Ιουνίου στην πλατεία του Φιλώτα, τα Κούλουμα κ.α.

Λεβαία

Η Λεβαία, έχει συνολική έκταση 16,5 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 10,0 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 4,7 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,7 χλμ².

Το χωριό βρίσκεται στα νοτιοανατολικά του Αμυνταίου, μέσα από το οποίο διέρχεται η επαρχιακή οδός Αμυνταίου-Έδεσσας. Το παραδοσιακό όνομα του χωριού ήταν Λακκιά, όμως ονομάστηκε Λεβαία από την αρχαία Λεβαία, η οποία αναφέρεται από συγγραφείς ως μία από τις σπουδαιότερες και παλαιότερες πόλεις των Μακεδόνων. Τα στοιχεία που έχουν προκύψει από τις περιορισμένες αρχαιολογικές έρευνες στην τούμπα Μπούλιαρο λίγο έξω από το χωριό πιστοποιούν την εγκατοίκηση του χώρου από την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου μέχρι τα ύστερα ρωμαϊκά χρόνια, χωρίς ωστόσο να είναι δυνατόν να ταυτιστεί ο οικισμός με κάποια αρχαία πόλη.

Οι σημερινοί κάτοικοι της Λεβαίας είναι στη μεγάλη τους πλειοψηφία προσφυγικής, ποντιακής, μικρασιατικής ή θρακιώτικης καταγωγής και ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία, ενώ αρκετοί εργάζονται στον τομέα της ενέργειας στη ΔΕΗ. Οι δεσμοί των κατοίκων με την παράδοση και τις ρίζες ενισχύονται με τη διεξαγωγή εδώ και αρκετά χρόνια ποικίλων πολιτιστικών εκδηλώσεων τους καλοκαιρινούς μήνες, γνωστές ως «Λεβαιώτικα», στις οποίες συμμετέχουν ενεργά όλοι οι φορείς της περιοχής. Στο χωριό δραστηριοποιείται ο Εκπολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Λακκιάς και ο Ποντιακός Σύλλογος Λακκιάς.

Πελαργός

Ο Πελαργός, έχει συνολική έκταση 12,3 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 7,8 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 4,2 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,3 χλμ².

Η εύφορη πεδιάδα στην περιφέρεια του οικισμού ευνοεί την ανάπτυξη της γεωργίας, με την οποία ασχολείται η πλειοψηφία των κατοίκων. Γεωργοί και κτηνοτρόφοι ήταν και οι κάτοικοι των προϊστορικών εγκαταστάσεων που εντοπίζονται κοντά στο ρέμα Ξηροπόταμος, ενώ επιφανειακά ευρήματα των ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων έχουν εντοπιστεί και στην τοποθεσία «Γήπεδο».

Το φυσικό περιβάλλον του Πελαργού διαθέτει υδάτινους πόρους, όπως το ρέμα Σολού που είναι και πέρασμα πτηνών, καθώς και δασώδεις περιοχές στις υπώρειες του βουνού πάνω από το χωριό με φυσικό δρύινο δάσος και κέδρους. Από τις τοποθεσίες πάνω στην πλαγιά του βουνού ξεχωρίζει αυτή του Προφήτη Ηλία για τη θέα προς τη λίμνη Βεγορίτιδα και το λεκανοπέδιο της Εορδαίας. Το χωριό πανηγυρίζει στη γιορτή της Αναλήψεως, με περιφορά της εικόνας και διεξαγωγή πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Στο χωριό δραστηριοποιείται ο Λαογραφικός Πολιτιστικός Σύλλογος Πελαργού που σκοπό έχει την πολιτιστική καλλιέργεια των μελών του και ιδιαίτερα της νεολαίας με την ανάπτυξη, διάδοση και εφαρμογή της σύγχρονης πολιτιστικής αντίληψης. Επίσης η διαφύλαξη και διάδοση μεταξύ των μελών των ιδιαίτερων ηθών και εθίμων του Ελληνικού παραδοσιακού λαϊκού πολιτισμού, της μουσικής, των τραγουδιών και χορών και ό,τι γενικά έχει σχέση με αυτά. Ακόμη η έρευνα, μελέτη και διαφύλαξη των λαογραφικών και ιστορικών μνημείων ολόκληρου του Ελληνικού Έθνους και η λήψη πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση και επίλυση προβλημάτων οικονομικής φύσης και υγείας και γενικά φιλανθρωπίας των κατοίκων του χωριού.

Οι δραστηριότητες είναι η Λαϊκό-Ποντιακή Βραδιά από 21-23 Αυγούστου.

Μανιάκι

Το Μανιάκι, έχει συνολική έκταση 20,5 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 9,9 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 7,3 χλμ², οι δασικές εκτάσεις έχουν επιφάνεια 0,6 χλμ², η επιφάνεια που καλύπτεται από νερό είναι 0,8 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,2 χλμ².

Κτισμένο στη νοτιοανατολική όχθη της Βεγορίτιδας, το Μανιάκι αποτελεί μία από τις παραλίμνιες Τοπικές Κοινότητες του Δήμου Αμυνταίου. Ήδη από την προϊστορική εποχή αποτέλεσε χώρο ανάπτυξης των ανθρώπινων παραγωγικών δραστηριοτήτων, όπως μαρτυρούν τα λείψανα της προϊστορικής εγκατάστασης της Ύστερης Εποχής του Χαλκού και της Πρώιμης Εποχής του Σιδήρου στην τοποθεσία Κηπάκια, ενώ στην τοποθεσία Κιοσελέρ Οβασί έχουν εντοπιστεί ευρήματα των ύστερων ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων.

Οι σημερινοί κάτοικοι του χωριού - προσφυγικής κυρίως καταγωγής - ασχολούνται εντατικά με τις καλλιέργειες μήλου και ροδάκινου, ενώ η μορφολογία της γύρω περιοχής ευνοεί και την ανάπτυξη κτηνοτροφικών δραστηριοτήτων. Οι παραδόσεις και οι μνήμες από τις χαμένες πατρίδες αναβιώνουν κάθε χρόνο στις εκδηλώσεις που διοργανώνονται στις 9 - 10 Φεβρουαρίου, γιορτή του προστάτη του χωριού Αγ. Χαραλάμπους, αλλά και στις πολιτιστικές δραστηριότητες του καλοκαιριού.

Φαράγγι

Το Φαράγγι, έχει συνολική έκταση 17,0 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 4,2 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 5,2 χλμ², η επιφάνεια που καλύπτεται από νερό είναι 7,2 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,3 χλμ².

Το χωριό βρίσκεται στην ανατολική όχθη της Βεγορίτιδας. Τα λείψανα οικισμού και νεκροταφείων της κλασικής, ελληνιστικής και ρωμαϊκής περιόδου στις τοποθεσίες Παλιοχώρι και Σαράντα Καμάρες έχουν οδηγήσει κάποιους ερευνητές στην ταύτιση των συγκεκριμένων αρχαιοτήτων με την πόλη Βοκερία των αρχαίων συγγραφέων, από την οποία πήρε και το όνομά της η λίμνη. Επιπλέον, είναι πιθανόν ένα κομμάτι της αρχαίας Εγνατίας Οδού να περνούσε από τη στενή φυσική δίοδο της περιοχής με κατεύθυνση προς τον κάμπο του Αμυνταίου.

Το Φαράγγι αποτέλεσε τη νέα πατρίδα για τους πρόσφυγες που ήρθαν το 1918 από τη Μικρά Ασία και συγκεκριμένα από την περιοχή της Τρωάδας. Οι κύριες παραγωγικές τους δραστηριότητες είναι η αλιεία και η καλλιέργεια ροδάκινων, μήλων, αμπελιών, σιτηρών και καλαμποκιού. Κάθε χρόνο την Πρωτομαγιά, στην τοποθεσία «Λιβιάδια» δίπλα στο ποτάμι που κατεβαίνει από το Βέρμιο, οργανώνεται από τους κατοίκους του χωριού λαϊκό παραδοσιακό γλέντι.

Αντίγονο

Το Αντίγονο, έχει συνολική έκταση 22,9 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 10,9 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 9,2 χλμ², η επιφάνεια που καλύπτεται από νερό είναι 1,4 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,8 χλμ².

Τα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής, με την παρακείμενη λίμνη Βεγορίτιδα, το ρέμα «Σολού» και τις πεδινές εκτάσεις ευνόησαν την ανάπτυξη ενός από τους πλέον παραγωγικούς αγροτικούς οικισμούς του λεκανοπεδίου. Έτσι, η μεγάλη πλειοψηφία των κατοίκων του Αντιγόνου ασχολούνται συστηματικά με τη γεωργία. Η βρύση στο κέντρο του χωριού με ημερομηνία κατασκευής το 1928 θυμίζει την προσφυγική – κυρίως ποντιακή - προέλευση των κατοίκων, οι οποίοι διατηρούν ζωντανές τις παραδόσεις τους στις πολιτιστικές εκδηλώσεις προς τιμήν του Αγ. Υπατίου στις 30 Μαρτίου, στο πανηγύρι του Δεκαενταύγουστου, αλλά και την αναβίωση εθίμων των Φώτων και του Πάσχα.

Βέγορα

Τα Βέγορα, έχει συνολική έκταση 9,6 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 7,9 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 0,7 χλμ², η επιφάνεια που καλύπτεται από νερό είναι 0,3 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,4 χλμ².

Η Βεγόρα ή αλλιώς τα Βέγορα λεγόταν Νόβιγκραντ και κατοικούνταν μέχρι την ανταλλαγή πληθυσμών το 1923 από αμιγή μουσουλμανικό πληθυσμό που αντικαταστάθηκε από πρόσφυγες της Μικράς Ασίας και του Πόντου. Ο οικισμός βρίσκεται στη νοτιοδυτική όχθη της λίμνης Βεγορίτιδας.

Στις παρυφές του χωριού και σε άμεση σχέση με τη λίμνη, έχουν εντοπιστεί λείψανα της ανθρώπινης παρουσίας από Νεολιθική και την Πρώιμη εποχή του Χαλκού (τοποθεσίες Νησί, Τσαϊρία, Γκαγιά, Μέτλα), ενώ ερείπια ελληνιστικών, ρωμαϊκών και βυζαντινών αρχαιοτήτων πιστοποιούν τη διαχρονική σημασία της περιοχής, η οποία ενισχύθηκε και από τη διέλευση της Εγνατίας οδού. Ορισμένοι ερευνητές, μάλιστα, επιχειρούν να ταυτίσουν τις πόλεις Λεβαία και Βοκερία της αρχαίας Εορδαίας με κάποιες από αυτές τις εγκαταστάσεις, στηριζόμενοι και στις ιστορικές αναφορές αρχαίων συγγραφέων.

Οι σύγχρονοι κάτοικοι της Βεγόρας, προερχόμενοι από διάφορες περιοχές του Πόντου και της Μικράς Ασίας, εγκαταστάθηκαν στο χωριό με την ανταλλαγή των πληθυσμών το 1924. Οι παραγωγικές τους δραστηριότητες, καθιστούν την Βεγόρα μια από τις πιο δυναμικές αγροτικές κοινότητες της περιοχής, με έμφαση κυρίως στις καλλιέργειες οπωροφόρων δένδρων (ροδάκινα, μήλα), αμπελιών, σπαραγγιών.

Πίνακας : Κατανομή εκτάσεων σε κατηγορίες χρήσης γης ΔΕ Φιλώτα

Κοινότητες	Μορφή αναγλύφου	Σύνολο εκτάσεων	Γεωργικές εκτάσεις	Βοσκότοποι	Δάση	Νερό	Οικισμοί	Άλλες
TK Φιλώτα	Π	32,6	24,2	1,5	0,0	0,0	2,1	4,8
TK Αντιγονείας	Η	22,5	10,9	9,2	0,0	1,4	0,8	0,2
TK Βεγόρων	Π	9,6	7,9	0,7	0,0	0,3	0,4	0,4
TK Λεβαίας	Π	16,5	10,0	4,7	0,0	0,0	0,7	1,2
TK Μανιακίου	Η	20,5	9,9	7,3	0,6	0,8	0,2	1,8
TK Πελαργού	Η	12,3	7,8	4,2	0,0	0,0	0,3	0,0
TK Φαραγγίου	Η	17,0	4,2	5,2	0,0	7,2	0,3	0,2

1.2.3.4 Δημοτική Ενότητα Βαρικού

Βαρικό

Το Βαρικό βρίσκεται στην νότια πλευρά του νομού Φλώρινας και αποτελεί Τοπική Κοινότητα του Δήμου Αμυνταίου. Είναι ορεινή κοινότητα με συνολική έκταση 21,9 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 5,0 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 8,1 χλμ², οι δασικές εκτάσεις έχουν επιφάνεια 7,6 χλμ², η επιφάνεια που καλύπτεται από νερό είναι 0,5 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,7 χλμ².

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ στο σύνολο της έκτασης της ΔΕ Βαρικού εντοπίζονται οι εξής γενικές χρήσεις γης :

Πίνακας : Γενικές Χρήσεις Γης περιοχής Δ.Ε. Βαρικού Δήμου Αμυνταίου

Είδος χρήσης γης	Χλμ ²
Γεωργικές περιοχές	
Αρόσιμη γη	5,1
Μόνιμες καλλιέργειες	0
Βοσκότοποι – Μεταβατικές δασώδεις/θαμνώδεις εκτάσεις	0
Βοσκότοποι – Συνδυασμοί θαμνώδους και/ή ποώδους βλάστησης	1.0
Βοσκότοποι – Εκτάσεις με αραιή ή καθόλου βλάστηση	4.4
Ετερογενείς γεωργικές ζώνες	3.2
Δάση ημι-φυσικές εκτάσεις	
Δάση	3.8
Μεταβατικές δασώδεις-θαμνώδεις εκτάσεις	0.7
Συνδυασμοί θαμνώδους και/ή ποώδους βλάστησης	3.3
Εκτάσεις με αραιή ή καθόλου βλάστηση	0
Εκτάσεις που καλύπτονται από νερά	
Χερσαία ύδατα	0
Εσωτερικές υγρές ζώνες	0.6
Τεχνητές περιοχές	
Αστική οικοδόμηση	0.7
Βιομηχανικές και εμπορικές ζώνες	0
Δίκτυα συγκοινωνιών	
Ορυχεία, χώροι απόρριψης απορριμμάτων και εργοτάξια	0

Η ίδρυση του οικισμού ανάγεται στους προϊστορικούς χρόνους. Η ονομασία μάλλον προέρχεται από την λέξη «βαρικός» που σημαίνει υδρότοπος, επειδή η περιοχή βρέχεται από πολλούς χειμάρρους.

Η πρώτη αναφορά του χωριού γίνεται σε Οθωμανικό βιβλίο του 1481, υπό το όνομα Mokreni και περιγράφεται να έχει εξήντα εννέα νοικοκυριά. Στις αρχές του 19^{ου} αιώνα ο Francois Rouqueville σημείωσε την Mokrena ως ένα από τα Βουλγάρικα χωριά της περιοχής. Το χωριό πυρπολήθηκε από τους Τούρκους κατά την διάρκεια της εξέγερσης του 'Ιλιντεν. Έπειτα από την συνθήκη του Βουκουρεστίου το 1913, όταν η περιοχή περιήλθε στα όρια του Ελληνικού Κράτους, πολύς πληθυσμός μετανάστευσε στη Βουλγαρία. Το χωριό μετονομάστηκε σε Βαρικό το 1926.

Τα πρωτογενή αγροτικά προϊόντα της περιοχής είναι τα φασόλια, το καλαμπόκι και το σιτάρι. Καθιερώνεται μια ετήσια γιορτή του φασολιού στις 15 Αυγούστου η οποία συμπίπτει με την Κοίμηση της Θεοτόκου.

Παραδοσιακή δραστηριότητα των κατοίκων αποτελεί η καλαθοπλεκτική. Στα αγροκτήματα της κοινότητας καλλιεργείται ένα είδος ιτεόβεργας που χρησιμοποιείται από τους ντόπιους τεχνίτες καλαθοπλεκτικής για την κατασκευή όμορφων καλαθιών που τροφοδοτούν την αγορά.

Στο χωριό δραστηριοποιείται ο Πολιτιστικός Σύλλογος Βαρικού. Οι εκδηλώσεις ξεκινούν με την γιορτή της Πρωτοχρονιάς την 1^η Ιανουαρίου, το Καρναβάλι του Βαρικού στις 7 Ιανουαρίου στην πλατεία του χωριού, ο εορτασμός της Καθαράς Δευτέρας στο λόφο 'Πιτέρνι', το πανηγύρι του Αγίου Αθανασίου στις 2 Μαΐου στο λόφο του Αγίου Αθανασίου, ο ετήσιος χορός την 1^η μέρα του Πάσχα, τα Βαρικιώτικα 4ήμερες εκδηλώσεις από 13-16 Αυγούστου στην πλατεία του χωριού, η γιορτή 'Κόϊλντα Μπάμπο' στις 23 Δεκεμβρίου και η 'Σούρβα' στις 31 Δεκεμβρίου.

Πίνακας : Κατανομή εκτάσεων σε κατηγορίες χρήσης γης ΔΕ Βαρικού

Κοινότητες	Μορφή αναγλύφου	Σύνολο εκτάσεων	Γεωργικές εκτάσεις	Βοσκότοποι	Δάση	Νερό	Οικισμοί	Άλλες
ΤΚ Βαρικού	Ο	21,9	5,0	8,1	7,6	0,5	0,7	0,0

1.2.3.5 Δημοτική Ενότητα Νυμφαίου

Νυμφαίο

Το Νυμφαίο, έχει συνολική έκταση 28,2 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 0,7 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 6,3 χλμ², οι δασικές εκτάσεις έχουν επιφάνεια 20,9 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 0,3 χλμ².

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ στο σύνολο της έκτασης της ΔΕ Νυμφαίου εντοπίζονται οι εξής γενικές χρήσεις γης :

Πίνακας : Γενικές Χρήσεις Γης περιοχής Δ.Ε. Νυμφαίου Δήμου Αμυνταίου

Είδος χρήσης γης	Χλμ ²
Γεωργικές περιοχές	
Αρόσιμη γη	0

Μόνιμες καλλιέργειες	0
Βοσκότοποι – Μεταβατικές δασώδεις/θαμνώδεις εκτάσεις	0
Βοσκότοποι – Συνδυασμοί θαμνώδους και/ή ποώδους βλάστησης	3,5
Βοσκότοποι – Εκτάσεις με αραιή ή καθόλου βλάστηση	0
Ετερογενείς γεωργικές ζώνες	0
Δάση ημι-φυσικές εκτάσεις	
Δάση	23,1
Μεταβατικές δασώδεις-θαμνώδεις εκτάσεις	0,5
Συνδυασμοί θαμνώδους και/ή ποώδους βλάστησης	0,6
Εκτάσεις με αραιή ή καθόλου βλάστηση	0
Εκτάσεις που καλύπτονται από νερά	
Χερσαία ύδατα	0
Εσωτερικές υγρές ζώνες	0
Τεχνητές περιοχές	
Αστική οικοδόμηση	0,3
Βιομηχανικές και εμπορικές ζώνες	0
Δίκτυα συγκοινωνιών	
Ορυχεία, χώροι απόρριψης απορριμμάτων και εργοτάξια	0

Το χωριό Νυμφαίο (παλαιότερα Νιβέστα ή Νιβεάστα ή και Νέβεσκα) είναι ορεινός οικισμός (υψόμετρο 1350), έχει χαρακτηριστεί διατηρητέος παραδοσιακός οικισμός. Βρίσκεται στην νότια πλευρά του νομού Φλώρινας, στις ανατολικές κλιθείς του όρους Βέρνου, σε απόσταση 57 χλμ από την πόλη της Φλώρινας και 20 χλμ από το Αμύνταιο. Οι ταξιδιωτικοί οδηγοί το παρουσιάζουν ως ένα από τα δέκα ομορφότερα χωριά της Ευρώπης, ενώ στον παγκόσμιο διαγωνισμό της UNESCO διεκδίκησε το Διεθνές Βραβείο Μελίνα Μερκούρη για την άριστη διαχείριση πολιτιστικού αποθέματος και φυσικού περιβάλλοντος.

Η παλαιότερη ονομασία που είχαν δώσει οι πρώτοι κάτοικοι του χωριού ήταν Νιβέστα, όνομα βλάχικης και προηγούμενης δωρικής προέλευσης, με τρεις ερμηνείες:

- α) Νύφη λόγω της ομορφιάς του χωριού (Νιβέστα) και της τοποθεσίας,
- β) αθέατη (nî vista) πιθανώς γιατί βρισκόταν σε σημείο όπου δεν γινόταν εύκολα ορατό και
- γ) χιονάτη ή όπου μένει το χιόνι (nives sta). Η τελευταία ονομασία κατά πάσα πιθανότητα είναι αυτή που ισχύει, μια και ετυμολογείται από την δωρική-αιολική διάλεκτο και σημαίνει χιονισμένη.

Το Νυμφαίο οικίστηκε περί το 1385 από Βλάχους Οδίτες, δηλαδή λατινόφωνους αυτόχθονες Μακεδόνες που επί 1400 χρόνια φύλαγαν την γειτονική Εγνατία Οδό και οι οποίοι κατέφυγαν τότε στα απρόσιτα βουνά ύστερα από σκληρές μάχες με τους Οθωμανούς. Αυτοί οι οικιστές του Νυμφαίου συνθηκολόγησαν αργότερα υπό όρους. Έτσι παρέμειναν ένοπλοι και αυτοδιοικούμενοι, υπαγόμενοι απευθείας στη Βαλιντέ Σουλτάνα, δηλαδή τη μητέρα του Σουλτάνου, στην οποία πλήρωναν πολύ μειωμένους φόρους. Μέχρι τις αρχές του 17^{ου} αιώνα ζούσαν κυρίως με ληστρικές επιδρομές στα τσιφλίκια του κάμπου. Γύρω στα 1630 άρχισαν να επιδίδονται στην ασηουργία και ανέδειξαν το χωριό τους σε περιώνυμο κέντρο αργυροχρυσοχοΐας όλης της Μακεδονίας για τους υπόλοιπους τρεις αιώνες.

Μετά τα Ορλωφικά, το Νυμφαίο δέχτηκε πολλούς Βλάχους Έλληνες πρόσφυγες από τη Μοσχόπολη, τη Νικολίτσα, το Λινοτόπι και άλλα μέρη που δέχτηκαν το εκδικητικό μένος τουρκαλβανών επιδρομέων. Παράλληλα ένας σημαντικός αριθμός κατοίκων μετακινήθηκαν προς την Ανατολική Μακεδονία, στα χωριά Άνω Πορόια, Κάτω Τζουμαγιά, Αλιστράτη, Νιγρίτα, Σέρρες και αλλού.

Κατά την Ελληνική Επανάσταση του 1821 σημαντική ήταν η προσφορά των κατοίκων του Νυμφαίου, όπως η οικογένεια Μίχα Τσίρλη, που χρηματοδότησε τον αγώνα, του Νάκα, καθώς και των αδερφών Αντώνιου και Βασιλείου Ζούρκου. Στο Μακεδονικό κίνημα του 1878 κατά της συνθήκης του Αγίου Στεφάνου, ιδιαίτερη μορφή του Νυμφαίου αναδείχτηκε ο οπλαρχηγός Βασίλειος Ζούρκας. Κατά τον Μακεδονικό Αγώνα, οι κάτοικοι πρωτοστάτησαν στις Ελληνικές προσπάθειες με κυριότερο αγωνιστή, τον οπλαρχηγό Δημήτριο Γκόλνα. Στο χωριό επίσης υπάρχει και το μισογκρεμισμένο στρατηγείο του Παύλου Μελά στην οικία του Μίχα Τσίρλη.

Στην περιοχή δραστηριοποιείται η οργάνωση του Αρκτούρου με περιβαλλοντικό κέντρο ενημέρωσης για την καφέ αρκούδα 1,5 χλμ έξω από το χωριό. Στις εγκαταστάσεις φιλοξενούνται 13 αρκούδες, οι οποίες έχουν κατασχεθεί. Επίσης εντός του χωριού και στην Νίκειο Σχολή λειτουργεί Συνεδριακό Κέντρο του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Πίνακας : Κατανομή εκτάσεων σε κατηγορίες χρήσης γης ΔΕ Νυμφαίου

Κοινότητες	Μορφή αναγλύφου	Σύνολο εκτάσεων	Γεωργικές εκτάσεις	Βοσκότοποι	Δάση	Νερό	Οικισμοί	Άλλες
TK Νυμφαίου	Ο	28,2	0,7	6,8	20,9	0,0	0,3	0,0

1.2.3.6 Δημοτική Ενότητα Λεχόβου

Λέχοβο

Το Λέχοβο, έχει συνολική έκταση 22,8 χλμ². Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι 2,2 χλμ², οι βοσκότοποι καλύπτουν επιφάνεια 6,9 χλμ², οι δασικές εκτάσεις έχουν επιφάνεια 9,5 χλμ², η επιφάνεια που καλύπτεται από νερό είναι 3,2 χλμ², ενώ ο οικισμός καταλαμβάνει επιφάνεια 1,0 χλμ².

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ στο σύνολο της έκτασης της ΔΕ Λεχόβου εντοπίζονται οι εξής γενικές χρήσεις γης :

Πίνακας : Γενικές Χρήσεις Γης περιοχής Δ.Ε. Λεχόβου Δήμου Αμυνταίου

Είδος χρήσης γης	Χλμ ²
Γεωργικές περιοχές	
Αρόσιμη γη	0
Μόνιμες καλλιέργειες	0
Βοσκότοποι – Μεταβατικές δασώδεις/θαμνώδεις εκτάσεις	0,3
Βοσκότοποι – Συνδυασμοί θαμνώδους και/ή ποώδους βλάστησης	1,6
Βοσκότοποι – Εκτάσεις με αραιή ή καθόλου βλάστηση	0,5
Ετερογενείς γεωργικές ζώνες	0,8

Δάση ημι-φυσικές εκτάσεις	
Δάση	12,0
Μεταβατικές δασώδεις-θαμνώδεις εκτάσεις	2,9
Συνδυασμοί θαμνώδους και/ή ποώδους βλάστησης	2,4
Εκτάσεις με αραιή ή καθόλου βλάστηση	0
Εκτάσεις που καλύπτονται από νερά	
Χερσαία ύδατα	0,5
Εσωτερικές υγρές ζώνες	1,9
Τεχνητές περιοχές	
Αστική οικοδόμηση	1,0
Βιομηχανικές και εμπορικές ζώνες	0
Δίκτυα συγκοινωνιών	
Ορυχεία, χώροι απόρριψης απορριμμάτων και εργοτάξια	0

Το Λέχοβο είναι ορεινή κοινότητα, η οποία βρίσκεται 60 χλμ από την Φλώρινα, νότια αυτής, στα δυτικά του Αμυνταίου, ενώ μέσα από την κοινότητα διέρχεται η επαρχιακή οδός προς Καστοριά. Είναι κτισμένο στους πρόποδες του όρους Βέρνο. Αποτελούσε ανεξάρτητη κοινότητα από το 1917 έως το 2010, οπότε και εντάχθηκε διοικητικά στον Καλλικρατικό Δήμο Αμυνταίου.

Πριν την απελευθέρωση, ανήκε διοικητικά στο βιλαέτι Μοναστηρίου, στο σαντζάκι Κορυτσάς και στον καζά Καστοριάς, ενώ από το 1942 έως σήμερα ανήκει στο νομό Φλώρινας. Μέχρι το 1980 στην κοινότητα Λεχόβου ανήκε και ο οικισμός Χειμαδιό, ο οποίος στη συνέχεια εγκαταλείφθηκε από τους κατοίκους. Εκκλησιαστικά ανήκει στην Ιερά Μητρόπολη Καστοριάς.

Το χωριό ιδρύθηκε γύρω στο 1600 από κυνηγημένους αγωνιστές που μετείχαν στο επαναστατικό κίνημα του Μητροπολίτη Τρίκκης Διονυσίου του αποκαλούμενου Σκυλόσοφου (1540-1611). Ο αρχικός οικισμός ονομαζόταν Καντίλ-Κιόι, που σημαίνει το 'χωριό με το καντήλι'. Σταδιακά αυξήθηκε πληθυσμιακά και μετονομάστηκε σε Λέχοβο. Αρχικά οι κάτοικοι ήταν ελληνόφωνοι και αρβανιτόφωνοι, αλλά σταδιακά επικράτησε η αρβανίτικη διάλεκτος. Σημαντική αύξηση πληθυσμού υπήρξε στα χρόνια του Αλή Πασά από κατοίκους της Ηπείρου και του Σουλίου που κατέφυγαν στο χωριό. Κατά την επανάσταση του 1821 πολλοί Λεχοβίτες αγωνίστηκαν προσφέροντας στον αγώνα.

Έχουν προταθεί δύο εκδοχές για την προέλευση του τοπωνυμίου Λέχοβο. Η πρώτη είναι από τη θέση Λέλοβα Σουλίου, δεδομένου πως αρκετές οικογένειες προέρχονται από το Σούλι και τα Παρασούλια. Η δεύτερη είναι από την περιοχή Λέχοβα Κορινθίας, διότι στα χρόνια της τουρκοκρατίας εγκαταστάθηκαν στο χωριό αρκετές οικογένειες νομάδων από την Κορινθία.

Το 1951 το ελληνικό κράτος με βασιλικό διάταγμα μετονόμασε την κοινότητα σε Κοινότητα Ηρωϊκού για να τιμήσει την προσφορά του χωριού στους εθνικούς αγώνες, όμως οι κάτοικοι αντέδρασαν στην μετονομασία, με αποτέλεσμα το 1953 με νέο βασιλικό διάταγμα να επανέλθει η αρχική ονομασία Λέχοβο.

Το Λέχοβο παραμένει μέχρι τις μέρες μας ένα από τα λίγα μαστοροχώρια. Είναι χαρακτηριστικό ότι στο χωριό εδρεύει, από το 1914, το «Εθνικό Σωματείο Οικοδόμων και Λοιπών Επαγγελματιών Λεχόβου ο Άγιος Παντελεήμονας», ένα από τα πρώτα δέκα συνδικαλιστικά όργανα που ιδρύθηκαν στην Ελλάδα.

Πίνακας : Κατανομή εκτάσεων σε κατηγορίες χρήσης γης ΔΕ Λεχόβου

Κοινότητες	Μορφή αναγλύφου	Σύνολο εκτάσεων	Γεωργικές εκτάσεις	Βοσκότοποι	Δάση	Νερό	Οικισμοί	Άλλες
ΤΚ Λεχόβου	Ο	22,8	2,2	6,9	9,5	3,2	1,0	0,0

1.2.4 Κατανομή εκτάσεων στον Δήμο Αμυνταίου

Στο Δήμο Αμυνταίου οι γεωργικές εκτάσεις φτάνουν τα 217,70 χλμ² ή 217.700 στρέμματα καλύπτοντας το 36,9% των εκτάσεων του Δήμου στο σύνολό του. Οι εκτάσεις αυτές καλύπτουν την αρόσιμη γη, την γη των μόνιμων καλλιεργειών και τις ετερογενείς γεωργικές περιοχές.

Οι βοσκότοποι σε ποσοστό 32% ή 188.500 στρεμμάτων περιλαμβάνουν συνδυασμούς θαμνώδους και/ή ποώδους βλάστησης, μεταβατικές δασώδεις/θαμνώδεις εκτάσεις και εκτάσεις με αραιή ή καθόλου βλάστηση.

Τα δάση περιλαμβάνουν τα αμιγώς δασικά συστήματα, τις μεταβατικές δασώδεις και θαμνώδεις εκτάσεις, συνδυασμούς θαμνώδους και/ή ποώδους βλάστησης και εκτάσεις με αραιή ή καθόλου βλάστηση.

Πίνακας : Κατανομή εκτάσεων Δήμου Αμυνταίου σε κατηγορίες χρήσης γης σε χλμ²

Διοικητική Διαίρεση	Σύνολο εκτάσεων	Γεωργικές εκτάσεις		Βοσκότοποι		Δάση	
	χλμ ²	χλμ ²	%	χλμ ²	%	χλμ ²	%
ΔΕ Αμυνταίου	247,92	77,80	31,4	112,40	45,3	21,30	8,6
ΔΕ Αετού	137,44	57,10	41,5	21,50	15,6	38,80	28,2
ΔΕ Φιλώτα	131,07	74,90	57,1	32,80	25,0	0,60	0,0
ΔΕ Βαρικού	21,90	5,00	22,8	8,10	37,0	7,60	34,7
ΔΕ Νυμφαίου	28,20	0,70	0,02	6,80	24,1	20,90	74,1
ΔΕ Λεχόβου	22,80	2,20	9,6	6,90	30,2	9,50	41,7
Δ. Αμυνταίου	589,34	217,70	36,9	188,50	32,0	98,70	16,7
ΠΕ Φλώρινας	1.924,60	534,10	27,7	700,20	36,4	497,90	25,9
Π. Δυτ. Μακεδονίας	9.451,60	2.292,70	24,3	3.968,30	42,0	2.472,30	26,2
ΕΛΛΑΔΑ	131.957,40	39.435,90	29,9	52.191,50	39,5	29.378,10	22,3

1.2.5 Φυσικοί Πόροι

1.2.5.1 Δάση

Οι δασικές εκτάσεις αποτελούν το 16,70 % των συνολικών εκτάσεων του Δήμου καλύπτοντας επιφάνεια 98,70 χλμ².

Στα υψηλότερα υψόμετρα, εντοπίζονται συμπαγή αλλά και μικτά δάση οξιάς, δρυός, μαύρης και λευκόδερμης πεύκης, ελάτης και καστανιάς, ενώ παρεμβάλλονται συστήματα χασμοφυτικής βλάστησης και παραποτάμια πλατύφυλλα. Εντοπίζονται επίσης ορεινά και αλπικά λιβάδια.

Στις μεσαίες υψομετρικές ζώνες κυριαρχούν τα συστήματα χαμηλών και υψηλών θαμνώνων, όπως αείφυλλοι σκληρόφυλλοι σχηματισμοί, θαμνώνες φυλλοβόλων και μικτοί θαμνώνες αείφυλλων και φυλλοβόλων πλατύφυλλων. Το σύνολο σχεδόν των δασικών οικοσυστημάτων κατατάσσονται στα βιοκλιματικά καθοριζόμενα, καθώς η ισορροπία τους εξαρτάται από την εξέλιξη του εδάφους, της βλάστησης και της πανίδας υπό την επίδραση του βιοκλίματος. Η βλάστηση αυτών των οικοσυστημάτων ονομάζεται ζωνική καθώς συνδέεται με συγκεκριμένες κλιματικές ζώνες. Ωστόσο εντοπίζονται θύλακες συστημάτων τα οποία μπορούν να καταταχθούν στα εδαφικά εξαρτώμενα διότι υπόκεινται σε καθορισμό λόγω μορφολογικής ιδιαιτερότητας του εδάφους (πχ σημεία συγκέντρωσης ή ροής νερού).

Στην περιοχή ενδιαφέροντος περιλαμβάνεται το σύνολο ή τμήμα από τα παρακάτω υπό διαχείριση δάση :

- Δημοτικό Δάσος Κλειδίου
- Δημοτικό Δάσος Ξινού Νερού
- Δημοτικό Δάσος Φανού
- Δημόσιο Δάσος Ξινού Νερού
- Δημόσιο Δάσος Φανού
- Ιδιωτικό Δάσος «Ραδόσι»
- Δημοτικό Δάσος Αγραπιδιάς
- Δημοτικό Δάσος Ασπρογείων
- Δημοτικό Δάσος Λιμνοχωρίου
- Δημοτικό Δάσος Βαρικού
- Δημοτικό Δάσος Λεχόβου
- Δημοτικό Δάσος Νυμφαίου

Στις μεσαίες υψομετρικά ζώνες, εντοπίζονται αρκετά μεταβατικά συστήματα. Πρόκειται για αγρούς που εγκαταλείφθηκαν και σήμερα βρίσκονται σε φάση επανάκαμψης της φυσικής βλάστησης. Τέτοιες εκτάσεις εντοπίζονται συνήθως σε ημιορεινούς και ορεινούς οικισμούς και προκύπτουν ως αποτέλεσμα της εγκατάλειψης του ορεινού χώρου και άρα των παραδοσιακών καλλιεργητικών πρακτικών με αποτέλεσμα τη σταδιακή επανάκαμψη της φυσικής βλάστησης.

Το τοπιολογικό αποτέλεσμα είναι ιδιαίτερο καθώς διαμορφώνεται από το συνδυασμό ανθρωπογενών χρήσεων και φυσικών λειτουργιών. Οι ζώνες αυτές κατατάσσονται στα πλέον πλούσια και ενδιαφέροντα οικοσυστήματα.

Οι δασικές εκτάσεις στην περιοχή του Δήμου, είναι ή δημόσιου χαρακτήρα, ή δημοτικές ή κατέχονται από φυσικά πρόσωπα και αποδίδουν προσόδους από την παραγωγή ξυλείας. Εκτός από το οικονομικό όφελος που αποδίδουν παρουσιάζουν έντονο ενδιαφέρον και από άποψη προστασίας εδαφών, οικολογικής ισορροπίας, υδρονομικής οικονομίας, παροχής στέγης στην πανίδα της περιοχής, αντιρρυπαντικής δράσης και αναψυχής, τουρισμό και γενικότερα προστασίας και βελτίωσης του φυσικού περιβάλλοντος.

Τα δάση ως γνωστόν, πέρα από τις πλείστες άλλες ωφέλειες που μας παρέχουν (αισθητικές, αναψυχής, προστατευτικές κλπ), αποτελούν και μια σημαντική πηγή εσόδων για τους παραδασόβιους πληθυσμούς. Οι

οικονομικές απολαβές για τις παρακείμενες κοινότητες προέρχονται κυρίως από την ξύλευση των δασών, που βρίσκονται στην περιοχή του Δήμου και τα κύρια προϊόντα που παίρνουν είναι καυσόξυλα και τεχνική ξυλεία.

1.2.5.2 Προστατευόμενες περιοχές

Αφορά στο σύνολο των φυσικών περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής και αισθητικής ιδιαιτερότητας που εμπίπτουν σε θεσμικό καθεστώς προστασίας και διαχείρισης. Τέτοιες ζώνες που βάσει των ρυθμίσεων μπορούν είτε να επικαλύπτονται, είτε να είναι ανεξάρτητες ή μια από την άλλη, συνιστούν δίκτυα φυσικών περιοχών με ανεγνωρισμένη, αισθητική, περιηγητική και επιστημονική αξία, σε μια πλέον διακριτή ζώνη.

Η αξία αυτών των περιοχών είναι δεδομένη και τεκμηριώνεται από το πολυεπίπεδο πλαίσιο προστατευτικών ρυθμίσεων. Πρόκειται για περιοχές με σημαντική οικολογική αξία, με ανεγνωρισμένη αισθητική και τοπιολογική ιδιαιτερότητα. Η κάθε μια χωριστά διακρίνεται για τη μοναδικότητα και ευαισθησία των οικοσυστημάτων, για την ποικιλομορφία των αβιοτικών χαρακτηριστικών και για το σημαντικό μορφολογικό κάλλος. Το φυσικό τους απόθεμα ενισχύει δράσεις επιστημονικού και οικοτουριστικού ενδιαφέροντος.

Περιοχές Natura

Ο ορατός κίνδυνος εξαφάνισης πολλών ειδών χλωρίδας και πανίδας, αλλά και αλλοίωσης της σύνθεσης και υποβάθμισης πολλών οικοσυστημάτων κατά τη δεκαετία του 1980, έχει οδηγήσει στην έκδοση της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ «Για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας», από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Θεμέλιο λίθο για την επίτευξη του σκοπού της Οδηγίας αποτελεί η δημιουργία δικτύου προστατευόμενων περιοχών με την ονομασία «Natura 2000».

Το δίκτυο Natura 2000 αποτελεί ένα Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο περιοχών που φιλοξενούν φυσικούς τύπους οικοτόπων και οικοτόπους ειδών που είναι σημαντικοί σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Περιλαμβάνει δύο κατηγορίες περιοχών : «Τις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)» (Special Protection Areas-SPA) για την Ορνιθοπανίδα, όπως ορίζονται στην Οδηγία 79/409/ΕΚ, και «Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ)» (Site of Community Importance-SCI), όπως ορίζονται στην Οδηγία 92/43/ΕΟΚ.

Οι ΖΕΠ, μετά το χαρακτηρισμό τους από τα Κράτη Μέλη, εντάσσονται αυτόματα στο Δίκτυο Natura 2000, ενώ αντίθετα για τους ΤΚΣ απαιτείται επιστημονική αξιολόγηση και διαπραγμάτευση μεταξύ των Κρατών Μελών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μετά την οριστικοποίηση του καταλόγου των ΤΚΣ, τα Κράτη Μέλη υποχρεούνται να κηρύξουν τις περιοχές αυτές ως «Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ)» (Special Areas of Conservation-SAC) και να καθορίσουν τις προτεραιότητες για τη διατήρηση σε ικανοποιητική κατάσταση των τύπων οικοτόπων και ειδών κοινοτικού ενδιαφέροντος εντός αυτών.

Η Ελλάδα έχει χαρακτηρίσει σήμερα 202 ΖΕΠ, όπως αναφέρονται στο ΦΕΚ 1495/Β/2010. Μεταξύ αυτών, τρεις (3) καλύπτουν περιοχές του Δήμου Αμυνταίου και συγκεκριμένα οι ΖΕΠ :

1. Όρος Βόρας, GR 1240008
2. Λίμνη Πετρών, GR 1340007
3. Λίμνες Χειμαδίτιδα - Ζάζαρη, GR 1340008

Όσον αφορά του ΤΚΣ, η Ελλάδα έχει χαρακτηρίσει 241, εκ των οποίων 239 έχουν επίσης χαρακτηριστεί ως ΕΖΔ με το Ν 3937/2011(ΦΕΚ 60/Α). Μεταξύ αυτών, μία (1) καταλαμβάνει τμήμα της γεωγραφικής περιοχής του Δήμου Αμυνταίου και συγκεκριμένα :

1. Λίμνες Βεγορίτιδα – Πετρών, GR 1340004
2. Λίμνες Χειμαδίτιδα-Ζάζαρη, GR 1340005
3. Όρος Βέρνον-Κορυφή Βίτσι, GR 1340006

Οι περιοχές του Δήμου Αμυνταίου που υπάγονται στο Δίκτυο Natura 2000 παρουσιάζονται συνοπτικά στον παρακάτω πίνακα :

Πίνακας : Περιοχές του δικτύου Natura 2000 και έκταση αυτών στο Δήμο Αμυνταίου

Τίτλος	Κατηγορία	Κωδικός	Συνολική Έκταση (χλμ ²)
Όρος Βόρας	ΖΕΠ	GR 1240008	794,53
Λίμνη Πετρών	ΖΕΠ	GR 1340007	66,96
Λίμνες Χειμαδίτιδα - Ζάζαρη	ΖΕΠ	GR 1340008	51,93
Όρος Βέρνον	ΕΖΔ	GR 1340006	82,02
Λίμνες Χειμαδίτιδα - Ζάζαρη	ΕΖΔ	GR 1340005	40,64
Λίμνες Βεγορίτιδα – Πετρών	ΕΖΔ	GR 1340004	125,69

Καταφύγια Άγριας Ζωής

Ως καταφύγια άγριας ζωής χαρακτηρίζονται φυσικές περιοχές (χερσαίες, υδροτοπικές ή θαλάσσιες), που έχουν ιδιαίτερη σημασία ως σημαντικοί τόποι ανάπτυξης της άγριας χλωρίδας ή ως βιότοποι αναπαραγωγής, διατροφής, διαχείμασης ειδών της άγριας πανίδας, ή ως περιοχές αναπαραγωγής ψαριών και συγκέντρωσης γόνου, ή τέλος, ως σημαντικοί θαλάσσιοι οικότοποι.

Στο Δήμο Αμυνταίου εντοπίζονται τα ακόλουθα καταφύγια άγριας ζωής :

1. «Αμπέλια Δήμου Αμυνταίου – Κ715», (ΦΕΚ 425/Β/11.4.2003), με έκταση 32,31 χλμ²
2. «Περιοχή Καρά Ντουρού – Κ912», (ΦΕΚ 425/Β/11.4.2003), με έκταση 7,32 χλμ²
3. «Χίντσκο και Χειμαδίτιδα – Κ712», (ΦΕΚ 425/Β/11.4.2003), με έκταση 44,04 χλμ²

Ακόμα, σε αναγνώριση της ανάγκης λήψης μέτρων για την προστασία της λαγγόνας και της νανόχηνας, που αποτελούν μοναδικά απειλούμενα είδη πανίδας, έχει ξεκινήσει το 1997 με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ένα πρόγραμμα LIFE με τίτλο «Προστασία της λαγγόνας και της νανόχηνας στην Ελλάδα». Το πρόγραμμα αποσκοπεί στη διατήρηση και την αύξηση του πληθυσμού των δύο ειδών στην Ελλάδα, στην αναβάθμιση των βιοτόπων τους, στην εκπόνηση ενός εθνικού σχεδίου δράσης για την προστασία των δύο ειδών και στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού για τους κινδύνους και την ανάγκη προστασίας, τόσο των δύο ειδών, όσο και των βιοτόπων τους.

Το σύμπλεγμα των τεσσάρων λιμνών συντηρεί υψηλή ποικιλότητας ορνιθοπανίδα, χρησιμεύοντας ως τόποι φωλεοποίησης, διατροφής και ανάπαυσης των πτηνών. Στη λίμνη Πετρών έχουν παρατηρηθεί περισσότερα από 90 είδη πουλιών ενώ στο σύμπλεγμα των λιμνών Πετρών-Βεγορίτιδας έχουν παρατηρηθεί περισσότερα από 130 είδη, πολλά από τα οποία είναι απειλούμενα. Μεγάλη επίσης είναι η ποικιλία της ερπετοπανίδας.

1.2.5.3 Πεδιάδες-Ορεινοί Όγκοι

Οι πεδινές εκτάσεις του Δήμου Αμυνταίου περιλαμβάνονται στην πεδιάδα του οροπεδίου του Αμυνταίου, που αποτελεί και την φυσική λεκάνη στην οποία βρίσκονται και οι λίμνες Ζάζαρη, Χειμαδίτιδα και Πετρών, και στην πεδιάδα του Φιλώτα που αποτελεί τμήμα της λεκάνης Βεγορίτιδας – Πτολεμαΐδας.

Πίνακας : Χαρακτηρισμός περιοχών Δήμου Αμυνταίου σε σχέση με το υψόμετρο

Διοικητική Ενότητα	Χαρακτηρισμός	Έκταση (χλμ ²)
Δήμος Αμυνταίου		589,34
Δημοτική Ενότητα Αμυνταίου		247,92
ΔΚ Αμυνταίου	Π	25,38
ΤΚ Ξινού Νερού	Η	26,73
ΤΚ Αγ. Παντελεήμονα	Ο	53,52
ΤΚ Κέλλης	Ο	60,91
ΤΚ Πετρών	Η	26,14
ΤΚ Ροδώνα	Π	13,47
ΤΚ Φανού	Ο	13,31
ΤΚ Κλειδίου	Ο	28,43
Δημοτική Ενότητα Αετού		137,44
ΤΚ Αετού	Η	13,23
ΤΚ Σκλήθρου	Η	18,15
ΤΚ Αναργύρων	Π	18,50
ΤΚ Πεδινού	Π	16,10
ΤΚ Λιμνοχωρίου	Π	22,94
ΤΚ Βαλτονέρων	Π	8,12
ΤΚ Ασπρογείων	Ο	35,00
ΤΚ Αγραπιδέων	Η	5,40
Δημοτική Ενότητα Φιλώτα		131,07
ΤΚ Φιλώτα	Π	32,61
ΤΚ Λεβαίας	Π	16,52
ΤΚ Μανιακίου	Η	20,50
ΤΚ Βεγόρων	Π	9,60
ΤΚ Αντιγονείας	Η	22,51
ΤΚ Πελαργού	Η	12,29
ΤΚ Φαραγγίου	Η	17,02
Δημοτική Ενότητα Βαρικού		21,9
ΤΚ Βαρικού	Ο	21,9
Δημοτική Ενότητα Νυμφαίου		28,2
ΤΚ Νυμφαίου	Ο	28,2
Δημοτική Ενότητα Λεχόβου		22,8
ΤΚ Λεχόβου	Ο	22,8

Οι πεδινές εκτάσεις συνολικά του Δήμου καλύπτουν επιφάνεια 163,24 χλμ² και περιλαμβάνουν την περιοχή Αμυνταίου-Αετού και την περιοχή Φιλώτα, με ποσοστό κάλυψης 64% και 36% αντίστοιχα.

Οι πεδινές εκτάσεις της ΔΕ Αμυνταίου καλύπτει επιφάνεια 38,85 χλμ², δηλαδή ποσοστό 15,67% επί του συνόλου της έκτασης της ΔΕ. Η έκταση αυτή περιλαμβάνει ολόκληρη την έκταση της ΔΚ Αμυνταίου και ολόκληρη την έκταση της ΤΚ Ροδών. Πάντως στην πεδιάδα της περιοχής Αμυνταίου πρέπει να υπολογίζονται και τμήματα των κτηματικών περιοχών των ΤΚ Ξινού Νερού, Αγίου Παντελεήμονα, Πετρών και Φανού.

Οι πεδινές εκτάσεις της ΔΕ Αετού καλύπτουν την μεγαλύτερη επιφάνεια σε επίπεδο Δήμου δηλαδή 65,66 χλμ², ποσοστό επί της έκτασης της ΔΕ 48,00%. Ενώ οι πεδινές εκτάσεις της ΔΕ Φιλώτα καλύπτουν επιφάνεια 58,73 χλμ² και ποσοστό επί της συνολικής έκτασης της ΔΕ 44,81%. Το σύνολο των πεδινών εκτάσεων του Δήμου καλύπτει επιφάνεια 163,24 χλμ² που κατανέμονται 23,80% στην ΔΕ Αμυνταίου, 40,22% στην ΔΕ Αετού και 35,98% στην ΔΕ Φιλώτα.

Οι πεδινές εκτάσεις του Δήμου καταλαμβάνουν το 27,70% περίπου. Οι ημιορεινές εκτάσεις καταλαμβάνουν έκταση 161,99 χλμ² με ποσοστό 27,49%, ενώ οι ορεινές εκτάσεις καταλαμβάνουν επιφάνεια 264,10 χλμ² με ποσοστό 44,81%.

1.2.5.4 Βοσκότοποι

Οι βοσκότοποι καταλαμβάνουν συνολική έκταση 188,50 χλμ² δηλαδή ποσοστό 31,98% της συνολικής επιφάνειας του Δήμου. Το μεγαλύτερο ποσοστό 59,63% δηλαδή έκταση 112,40 χλμ² βρίσκονται στην ΔΕ Αμυνταίου.

Πίνακας : Βοσκότοποι ανά γεωγραφικό διαμέρισμα σε χλμ²

Γεωγραφικό Διαμέρισμα	Έκταση βοσκοτόπων (χλμ ²)	Ποσοστό %
Δήμος Αμυνταίου	188,50	
Δημοτική Ενότητα Αμυνταίου	112,40	59,63
Δημοτική Ενότητα Αετού	21,50	11,41
Δημοτική Ενότητα Φιλώτα	32,80	17,40
Δημοτική Ενότητα Βαρικού	8,10	4,30
Δημοτική Ενότητα Νυμφαίου	6,80	3,61
Δημοτική Ενότητα Λεχόβου	6,90	3,66

Η βοσκοϊκανότητα καθώς και η πυκνότητα βόσκησης, που αφορούν ορεινούς και ημιορεινούς βοσκοτόπους, έχουν εκτιμηθεί και συμπεριλαμβάνονται σε βιβλιογραφίες.

Με δεδομένα ότι η κάλυψη των διατροφικών αναγκών των ζώων θα πρέπει να προέρχεται από τη βοσκή για τουλάχιστον 7-8 μήνες το έτος και ότι η παραγωγικότητα των λιβαδιών της περιοχής ανέρχεται για τα ορεινά ποολίβαδα σε 70 κιλ/στρ τα θαμνολίβαδα τα 50 κιλ/στρ και για το δάση σε 40 κιλ/στρ, υπολογίζεται πως οι βοσκότοποι μπορούν τα παράγουν τροφή για 23.000 μικρά ζώα μαζί με τα παράγωγα.

Διαπιστώνεται λοιπόν η έλλειψη βοσκής σύμφωνα με την υφιστάμενη κατάσταση των βοσκοτόπων και τον συνολικό αριθμό των ζώων της περιοχής. Δεν έχει υπολογισθεί βέβαια η αξιοποίηση της βοσκήσιμης ύλης από τις γεωργικές καλλιέργειες (υπολείμματα) μετά τη συγκομιδή των κύριων προϊόντων. Θα πρέπει όμως να συνυπολογιστεί και η ανεπάρκεια σε έργα

υποδομής (ποτίστρες, δρόμοι) που καθιστούν δυσχερή την βόσκηση κάποιων εκτάσεων, τότε αναδεικνύεται το πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο κτηνοτροφικός τομέας.

1.2.5.5 Υδατικοί Πόροι

Η ευρύτερη περιοχή μελέτης του Δήμου, όπως γενικά και όλος ο Νομός Φλώρινας, έχει πλούσιο υδροφόρο ορίζοντα και διαθέτει τέσσερεις λίμνες, χειμάρους και μικρότερα ποτάμια. Βασικό ρόλο στην διαμόρφωση του υδρολογικού δικτύου της ευρύτερης περιοχής έχουν διαδραματίσει η γεωλογική σύσταση των σχηματισμών και η τεκτονική. Στην περιοχή επικρατούν Νεογενείς σχηματισμοί οι οποίοι αποδίδουν μέτρια έως καλή υδροφορία. Χαρακτηρίζεται από την επικράτηση σχηματισμών με ασήμαντη περατότητα (σερπεντίνη, σχιστόλιθοι), ενώ το υψόμετρό της μεταβάλλεται με απότομες κλίσεις.

Τα παραπάνω έχουν ως συνέπεια να υπερτερεί η επιφανειακή απορροή από την κατείσδυση και η περιοχή να διαρρέεται από ένα σχετικά πυκνό δίκτυο εποχιακών υδρορεμάτων, μικρής παροχής, τα οποία έχουν ως τελικό αποδέκτη τις λίμνες Ζάζαρη, Χειμαδίτιδα και Πετρών.

Οι λίμνες Ζάζαρη και Χειμαδίτιδα, καταλαμβάνουν έκταση 1,9 χλμ² και 9,5 χλμ² αντίστοιχα και προσφέρουν ένα ποικίλο τοπίο με δάση και καλλιεργήσιμη γη. Η Χειμαδίτιδα παρουσιάζει εκτεταμένα έλη με καλάμια και μικρή έκταση ελεύθερου νερού.

Από το νοτιοανατολικό τμήμα της πηγάζει το ρέμα Αμύντα, σε υψόμετρο 700 μ περίπου, το οποίο εκβάλλει στη λίμνη Πετρών μετά από διαδρομή 19 χλμ. Στο ρέμα εκβάλλει και η κεντρική αποστραγγιστική τάφρος απαγωγής των υπερχειλιζόντων νερών της λίμνης Χειμαδίτιδας. Οι δύο λίμνες που απέχουν περίπου 2 χλμ, επικοινωνούν με ενωτική τάφρο και αποτελούν τμήμα του ευρύτερου συμπλέγματος των λιμνών. Δέχονται άμεσα τα νερά της βροχής και του χιονιού αλλά και των ρεμάτων και χειμάρων της περιοχής, που αποστραγγίζουν την ευρύτερη περιοχή της λεκάνης απορροής τους.

Η διακύμανση της στάθμης της λίμνης Ζάζαρης καθορίζεται από ένα θυρόφραγμα το οποίο κατασκευάστηκε στο σημείο όπου ξεκινάει η ενωτική τάφρος των δύο λιμνών. Η κατώτατη στάθμη του θυροφράγματος καθορίζει την ελάχιστη στάθμη κάτω από την οποία σταματάει η εκροή προς τη λίμνη Χειμαδίτιδα. Αντίστοιχα η λίμνη Χειμαδίτιδα παρουσιάζει εκροή νερού προς την κεντρική αποστραγγιστική τάφρο.

Η λίμνη Πετρών και τμήμα της λίμνης Βεγορίτιδας, συγκαταλέγονται στους υδατικούς πόρους του Δήμου. Οι δύο αυτές λίμνες έχουν δημιουργηθεί στα όρια των νοτιοδυτικών απολήξεων του Βόρα με τα χαμηλότερα βορειοανατολικά σημεία της λεκάνης του Αμυνταίου, ως συνέχεια της υδρολογικής λεκάνης της Εορδαίας.

Η λίμνη Πετρών έχει επιφάνεια 12,4 χλμ² και μέγιστο βάθος 3,5 μ. Βρίσκεται χαμηλότερα από τις λίμνες Ζάζαρη και Χειμαδίτιδα, σε μέσο υψόμετρο 572 μ,

από τις οποίες δέχεται τα πλεονάζοντα νερά τους. Επίσης η λίμνη δέχεται και τα νερά από της αντλήσεις της ΔΕΗ για την αποστράγγιση του πεδίου εξόρυξης. Η λεκάνη απορροής της ανέρχεται σε 114 χλμ². Σημαντική πηγή τροφοδότησης είναι τα νερά φυσικής πηγής η οποία βρίσκεται σε μικρή απόσταση δυτικά του οικισμού, τα οποία διοχετεύονται κατά τη διάρκεια του φθινοπώρου και του χειμώνα με τη βοήθεια υδραύλακα στη λίμνη και τον υπόλοιπο χρόνο χρησιμοποιούνται για την άρδευση των αροτραίων καλλιεργειών του κάμπου Πετρών. Επίσης μπορεί να υπάρχουν, σύμφωνα με μαρτυρίες, πηγές μέσα στη λίμνη (ανάβρες).

Η λίμνη Βεγορίτιδα είναι η δεύτερη σε μέγεθος λίμνη της Ελλάδος, μετά την Πρέσπα και ανήκει σε δύο νομούς, το νομό Φλώρινας και το νομό Πέλλας. Η λίμνη Βεγορίτιδα είναι δύσκολο να περιγραφεί ως προς τα τυπικά της χαρακτηριστικά, αφού το μέγεθός της μεταβάλλεται συνέχεια, με τα νερά της να υποχωρούν έως το 2005 αλλά να επανακάμπουν την τελευταία δεκαετία. Από το 1986 υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν την πτώση και την επάνοδο των νερών της σε ανύποπτο χρόνο, δίχως αυτό να οφείλεται σε κλιματολογικούς παράγοντες.

Έχει μία μόνο καρστική διαρροή (καταβόθρα) με την οποία τροφοδοτεί τον ποταμό Εδεσσαίο. Γι' αυτόν τον λόγο, σε περιόδους βροχής η στάθμη της λίμνης ανεβαίνει και υπερχειλίζει τις γύρω εκτάσεις. Από το 1954 έχει διανοιχθεί σήραγγα μήκους 6 χλμ που διοχετεύει τα νερά της Βεγορίτιδας. Θεωρώντας τη στάθμη της λίμνης σε υψόμετρο σήμερα 517 μ, το μέγιστο βάθος μπορεί να φτάνει τα 75 μ., ενώ τη επιφάνειά της έχει έκταση περίπου 62χλμ². Είναι λίμνη αλπικού τύπου και τεκτονικής προέλευσης και αποδέκτης νερών μιας υδρολογικής λεκάνης έκτασης περίπου 1800 χλμ². Πιθανότατα έχει προέλθει από καρστικές προλιμναίες καθιζήσεις κατά τη διάρκεια μεγάλων γεωλογικών καθιζήσεων του παρελθόντος. Χαρακτηριστικά της είναι ο υψηλός βαθμός καρστικοποίησης, η δημιουργία, δηλαδή, λόγω χημικής διάβρωσης, υπόγειων κοιλοτήτων και η εμφάνιση μεγάλου συντελεστή κατείσδυσης των ατμοσφαιρικών κατακρημνισμάτων και η υπόγεια αποθήκευσή τους.

Το σύνολο των υπολεκανών της περιοχής, αποτελούν ένα κλειστό σύστημα χωρίς επιφανειακή απορροή προς θάλασσα και τελικός αποδέκτης όλων των βροχοπτώσεων και των νερών που ρέουν επιφανειακά είναι η λίμνη Βεγορίτιδα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οποιαδήποτε επέμβαση και να γίνει στις συνθήκες απορροής, κατείσδυσης, ή εκμετάλλευσης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων στην ευρύτερη περιοχή να επηρεάζει τελικώς τη λίμνη Βεγορίτιδα.

Η λίμνη θεωρείται σημαντικός υδροβιότοπος, ενώ μαζί με τις υπόλοιπες λίμνες αποτελούν ένα σημαντικό υδροτοπικό σύστημα της περιοχής με περιβαλλοντικό, οικολογικό, τουριστικό και πολιτισμικό ενδιαφέρον.

Στην περιοχή του Δήμου σημειώνονται πολλές πηγές, των οποίων η παροχή εξαρτάται άμεσα από το ετήσιο ύψος των ατμοσφαιρικών κατακρημνισμάτων, καθώς και αρκετοί χείμαρροι. Οι πλέον αξιόλογοι είναι αυτοί των Ασπρογείων και του Λεχόβου. Αυτοί, μαζί με άλλα μικρά ρέματα της περιοχής σχηματίζουν το χείμαρρο Σκλήθρου, που έχει νερό το μεγαλύτερο μέρος του έτους και αποτελεί τον κεντρικό προσαγωγό νερού προς την λίμνη Ζάζαρη. Η τελευταία

κατά τους χειμερινούς μήνες, υπερχειλίζει προς τη Χειμαδίτιδα και προς την κεντρική τάφρο του βάλτου που οδηγεί στον ποταμό Αμύντα και στη λίμνη Πετρών.

Γενικά το υδρολογικό δίκτυο της ευρύτερης περιοχής χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη μικρού αριθμού χειμάρρων. Οι σημαντικότεροι από αυτούς είναι ο χείμαρρος Σκλήθρου, το ρέμα του Αετού, το Νέο Ποτάμι και ο χείμαρρος των Ασπρογείων, το Ασπρόρεμα που εκφορτίζεται στον Ξηροπόταμο, το ρέμα Μεγάλη Γέφυρα, το ρέμα Αγίου Αθανασίου, το ρέμα Φούσιας, το ρέμα του Πεδινού, καθώς και μερικά ανώνυμα ρέματα που εξυπηρετούν την αποστράγγιση της περιοχής στο σύμπλεγμα των τεσσάρων λιμνών.

Η οικολογική αξία των υδάτινων ζωνών και παραϋδάτιων περιοχών είναι δεδομένη και αναγνωρίζεται από το πλήθος των προστατευτικών μέτρων και ρυθμίσεων που εφαρμόζονται. Οι λιμναίες και παραλίμνιες ζώνες συνιστούν υδροβιότοπους και περιοχές με μεγάλη βιολογική ποικιλότητα χλωρίδας και πανίδας. Ταυτόχρονα αποκτούν αισθητικό και περιγητικό ενδιαφέρον.

Πέρα από το ρόλο τους στην παραγωγικότητα των παραλίμνιων δραστηριοτήτων, συνιστούν φυσικά αποθέματα ικανά να ενισχύσουν και άλλες δραστηριότητες. Συνεπώς η αξία αυτών των περιοχών είναι ταυτόχρονα οικολογική και παραγωγική-οικονομική. Η εμπειρία δείχνει ότι πολλές λίμνες έχουν αναδειχθεί σε επιτυχημένα παραδείγματα σύζευξης οικολογικών και παραγωγικών επιδιώξεων.

Με βάση αυτήν την αξιολόγηση, οι λιμναίες περιοχές και γενικότερα οι υδάτινες ζώνες, συνιστούν περιβάλλοντα ιδιαίτερης αξίας με σημαντική δυνατότητα αξιοποίησης. Τα εν λόγω αποθέματα διακρίνονται για την αισθητική και τοπιολογική αξία ενώ η θεώρησή τους συνολικά, αναδεικνύει τη θέση τους ως ένα ενιαίο σύστημα στη μορφολογική δομή και εικόνα του Δήμου Αμυνταίου.

Η αλματώδης ανάπτυξη των αρδευόμενων εκτάσεων και κατά συνέπεια και των αντλούμενων ποσοτήτων νερού, μεταβάλλει ριζικά το υδατικό ισοζύγιο της περιοχής. Η ύπαρξη επίσης του λιγνιτωρυχείου και οι αντλήσεις που γίνονται για την προστασία και αποστράγγισή του, τεκμηριώνουν την αναγκαιότητα ανάπτυξης ενός συστήματος εμπλουτισμού των υπόγειων ιζηματογενών υδροφορέων. Ο εμπλουτισμός αυτός θα έχει ως στόχο :

- Την αντιμετώπιση μείωσης ή εξάντλησης του νερού στους εντατικά εκμεταλλευόμενους υδροφορείς.
- Την δημιουργία υδατικών αποθεμάτων κατά την υγρή περίοδο έτσι, ώστε να είναι δυνατή η απόληψη μεγαλύτερων όγκων νερού κατά την θερινή περίοδο.
- Την αποφυγή καθίζησης εδαφών λόγω υπεράντλησης των υδροφόρων στρωμάτων.
- Την βελτίωση της ποιότητας των επιφανειακών νερών μετά την διήθηση και ανάμειξη με τα υπόγεια νερά.
- Την μείωση του κόστους αποθήκευσης του νερού σε σχέση με εκείνο που απαιτείται με την κατασκευή φραγμάτων ή λιμνοδεξαμενών.
- Τον μηδενισμό των απωλειών του νερού από εξάτμιση.

- Την ελαχιστοποίηση του κινδύνου μόλυνσης των υπόγειων νερών σε σύγκριση με εκείνο των επιφανειακών νερών.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι για τις αρδεύσεις, η ετήσια κατανάλωση νερού είναι περίπου 70 εκατ μ³ και για τις ανάγκες της ΔΕΗ περίπου 10 εκατ μ³. Με την αξιοποίηση του ιζηματογενή υδροφορέα, ανορύχθηκαν μέχρι σήμερα περισσότερες από 600 υδρογεωτρήσεις, με αποτέλεσμα να παρατηρείται διαχρονική και συνεχής πτώση στάθμης του υδροφορέα ενώ με την επέκταση του ορυχείου είναι πιθανόν να καταστραφεί πλήρως.

Οι υδάτινοι πόροι της περιοχής επομένως, βρίσκονται σε καθεστώς υπερεκμετάλλευσης και η κατάσταση θα είναι σύντομα μη αναστρέψιμη αν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα. Απαιτείται η δραστηριοποίηση όλων των φορέων προκειμένου να γίνεται ορθολογική διαχείριση των υδάτων και να επανέλθει η ισορροπία στα υδατικά διαθέσιμα της περιοχής, σε τμήματα της λεκάνης όπου αυτό είναι δυνατό.

Για να γίνει αυτό δυνατό, πρέπει συμπληρωματικά με την πρόοδο της εξορυκτικής διαδικασίας του λιγνίτη και την δημιουργία εσωτερικών αποθέσεων να κατασκευαστούν στα πλαίσια αποκατάστασης του περιβάλλοντος, λιμνοδεξαμενές για αναπλήρωση των υπόγειων υδροφορέων.

1.2.5.6 Ορυκτοί Πόροι-Μεταλλεία

Όπως αναφέρθηκε στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, παράγεται το 75% του εθνικά καταναλισκόμενου ηλεκτρικού ρεύματος και η πρώτη ύλη για την παραγωγή αυτή είναι ο λιγνίτης. Ο λιγνίτης στην ευρύτερη περιοχή Πτολεμαΐδας, σχηματίστηκε κατά τη διάρκεια μιας μεγάλης χρονικής περιόδου (10 εκατομμύρια χρόνια περίπου) και εκτιμάται ότι οι διεργασίες τελείωσαν πριν 1 εκατομμύρια χρόνια. Η ευρύτερη λεκάνη Μοναστηρίου, Φλώρινας, Αμυνταίου, Πτολεμαΐδας, Κοζάνης και Σερβίων καλύπτονταν την εποχή εκείνη από αβαθείς λίμνες και έλη.

Οι κλιματολογικές συνθήκες ευνόησαν τη μεγάλη βλάστηση, υδροχαρών φυτών σε διάφορες θέσεις της λεκάνης. Με το χρόνο τα φυτά αυτά συγκεντρώθηκαν σε μεγάλες ποσότητες στον πυθμένα των λιμνών. Στη συνέχεια η βλάστηση καλύφθηκε από γαιώδη υλικά. Έτσι οι οργανικές ύλες των φυτών, ευρισκόμενες υπό πίεση και με την επίδραση διαφόρων μικροοργανισμών, μετατράπηκαν με το χρόνο σε στρώματα λιγνίτη.

Αυτό επαναλήφθηκε πολλές φορές και στο τέλος πάνω από τα νεώτερα στρώματα λιγνίτη επικάθισαν άλλα γαιώδη υλικά, τα λεγόμενα «υπερκείμενα». Έτσι προέκυψαν λιγνιτικά κοιτάσματα μορφής Zebra. Το πάχος των υπερκείμενων υλικών κυμαίνεται από 12 έως 230 μέτρα για τα ορυχεία που βρίσκονται σε λειτουργία. Τα υλικά αυτά είναι συνήθως άμμος, αμμοχάλικα, μαλακός ασβεστόλιθος και άργιλος. Αλλά και το κοίτασμα λιγνίτη δεν είναι ενιαίο διότι μέσα στο κοίτασμα αυτό υπάρχουν λεπτά στρώματα από γαιώδη υλικά και τα οποία επειδή βρίσκονται μεταξύ των λιγνιτικών στρωμάτων, ονομάζονται «ενδιάμεσα». Το μέσο πάχος των απολείψιμων στρωμάτων

λιγνίτη ανέρχεται σε 2 μέτρα περίπου, ο αριθμός των οποίων κυμαίνεται από 20 έως 30.

Το μεγαλύτερο λιγνιτικό δυναμικό της χώρας είναι συγκεντρωμένο σε τρεις περιοχές-λεκάνες κατά μήκος του άξονα Φλώρινα-Αμύνταιο-Πτολεμαΐδα-Κοζάνη-Σέρβια. Σταδιακά στην περιοχή Πτολεμαΐδας-Αμυνταίου δημιουργήθηκε ένα από τα μεγαλύτερα Λιγνιτικά Κέντρα στον κόσμο, ενώ τα λιγνιτικά κοιτάσματα υπολογίζονται σε 4,7 δις τόννοι. Στο Κέντρο αυτό λειτουργούν σήμερα τέσσερα λιγνιτωρυχεία :

Το Ορυχείο Νοτίου Πεδίου,
το Ορυχείο Καρδιάς,
το Ορυχείο Κυρίου Πεδίου και
το Ορυχείο Αμυνταίου.

Επίσης η ΔΕΗ Πτολεμαΐδας έχει ήδη ολοκληρώσει όλες τις σχετικές μελέτες και θα ξεκινήσει ένα νέο λιγνιτωρυχείο, το Ορυχείο Κλειδίου εξ αιτίας του οποίου θα μεταφερθεί ο οικισμός σε άλλη τοποθεσία. Επίσης στο Λιγνιτικό Κέντρο ανήκουν το εργοστάσιο Λιγνιτοπλίνθων και ο ατμοηλεκτρικός σταθμός ΛΙΠΤΟΛ. Τα σημαντικότερα στον νομό Φλώρινας είναι τα κοιτάσματα Απόφυσης και Αναργύρων του Αμυνταίου, με τα αποθέματά τους συνολικά να ξεπερνούν τα 450 εκατομμύρια τόννους.

Εκτός από τα ενεργά ορυχεία του Αμυνταίου και του Κλειδίου που βρίσκονται στον Δήμο, ένα μεγάλο τμήμα της εδαφικής του επικράτειας έχει παραχωρηθεί στην Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού για μελλοντική εκμετάλλευση με τις εξής αποφάσεις :

- Αποφ-Δ9-Α/Φ54/1342/14-7-1994
- ΦΕΚ 596/Β/24-8-1988

Με τις παραπάνω αποφάσεις, παραχωρείται το αποκλειστικό δικαίωμα έρευνας και εκμετάλλευσης στερεών καυσίμων ορυκτών υλών στις δύο παραπάνω περιοχές στην ΔΕΗ για τριάντα χρόνια από την ημέρα δημοσίευσης των αποφάσεων στην εφημερίδα της Κυβέρνησης. Η ΔΕΗ υποχρεώνεται επίσης μεταξύ άλλων όρων και περιορισμών, να τηρεί πλήρως τις διατάξεις περί προστασία και αποκατάστασης του φυσικού και εδαφικού περιβάλλοντος.

Επίσης μεγάλα τμήματα του Δήμου ανήκουν στην Επιθεώρηση Μεταλλείων Βορείου Ελλάδας και παραχωρήθηκαν με Βασιλικά Διατάγματα, ΦΕΚ, Συμβόλαια Μίσθωσης κλπ. Οι μεταλλευτικοί χώροι που βρίσκονται στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου είναι οι εξής :

- Δημόσιο Λιγνιτορυχείο Μπανίσης, παραχωρήθηκε με το ΒΔ 5.09.1918
- Δημόσιο Λιγνιτορυχείο Ρόσνα, παραχωρήθηκε με το ΒΔ 28.05.1919 (ΦΕΚ 119/31.05.1919)
- Δημόσιο Λιγνιτορυχείο Αμυνταίου, παραχωρήθηκε με το Συμβ. 20300/5.11.1924 ενώ το 2003 εκδόθηκε απόφαση του ΥΠΑΝ για έκπτωση της περιοχής Δ9Δ,Α/Φ7/12744/3833/25.07.2003

- Δημόσιο Λιγνιτωρυχείο Βεύης, παραχωρήθηκε με το Συμβ. 33851/30.5.1930 ενώ το 2003 εκδόθηκε απόφαση του ΥΠΑΝ για έκπτωση της περιοχής Δ9Δ,Α/Φ7/12745/3834/25.7.2003.

Στο υπέδαφος της περιοχής εκτός από τα πλούσια κοιτάσματα λιγνίτη υπάρχουν ορυκτά όπως βωξίτης, γρανίτης, διοξείδιο του άνθρακα και χαλαζιακές κροκάλες.

Το γεγονός της παραγωγής μεγάλου μέρους του ηλεκτρισμού της χώρας, εντάσσει την περιοχή σε μια συγκεκριμένη θεώρηση αποκατάστασης, η οποία δεν μπορεί να σχετιστεί με την παύση των εξορυκτικών δραστηριοτήτων. Στην προοπτική αποκατάστασης αυτών των χώρων, το στοιχείο της μορφολογικής και αισθητικής εξισορρόπησης των αλλοιωμένων επιφανειών, αποτελεί σίγουρα προτεραιότητα.

Στο ζήτημα όμως εύρεσης εναλλακτικών λύσεων επαναχρησιμοποίησης αυτών των επιφανειών, απαιτείται ειδικότερη έρευνα, λαμβάνοντας υπόψη παραμέτρους όπως η αναγέννηση των φυσικών πόρων (έδαφος, νερά, βλάστηση) αλλά και η ασφάλεια ανθρώπων και εγκαταστάσεων (ζητήματα πολιτικής προστασίας).

1.2.6 Προβλήματα Ρύπανσης

1.2.6.1 Γενικά για τη ρύπανση

Αναφορικά με την ποιότητα των υδάτινων πόρων του Δήμου, αυτή βρίσκεται σε μέτριο επίπεδο. Η ρύπανση οφείλεται κυρίως σε ανθρωπογενείς επιδράσεις αστικά λύματα, βιομηχανικά και κτηνοτροφικά απόβλητα, λιπάσματα, φυτοφάρμακα κλπ. Επίσης η αύξηση του αριθμού των αρδευτικών γεωτρήσεων αποτελεί την κύρια αιτία υποβάθμισης του υδροφόρου ορίζοντα. Ακόμη και η ανεξέλεγκτη επέκταση των καλλιεργειών προς τις όχθες των λιμνών είναι καταστροφική για τους καλαμιώνες και τα υγρά λιβάδια και γενικότερα για το οικοσύστημά τους.

Στην ατμόσφαιρα παρουσιάζονται προβλήματα επιβάρυνσης της ατμόσφαιρας στη περιοχή κυρίως λόγω των βιομηχανικών μονάδων της ΔΕΗ και λόγω της εκμετάλλευσης των λιγνιτωρυχείων της ευρύτερης λεκάνης της Πτολεμαΐδας.

Επίσης το γεγονός ότι διέρχονται οδικοί άξονες με σημαντικό κυκλοφοριακό φόρτο έχουν σαν αποτέλεσμα να υπάρχουν προβλήματα μόλυνσης και ηχορύπανσης.

Οι σημαντικότερες πηγές περιβαλλοντικής υποβάθμισης και ρύπανσης σχετίζονται με την εκμετάλλευση των λιγνιτωρυχείων της περιοχής Πτολεμαΐδας και Αμυνταίου. Αυτά επιφέρουν αναπόφευκτα σημαντικές επιπτώσεις που μεταβάλλουν κάποια από τα κύρια περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά της περιοχής που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Οι επιπτώσεις αυτές αποτελούν εν δυνάμει παράγοντες που τείνουν να υποβαθμίζουν τη δυνατότητα αξιοποίησης των εδαφών της περιοχής και μπορούν να διακριθούν σε άμεσες και έμμεσες.

Ως παραδείγματα άμεσων επιπτώσεων μπορούν να αναφερθούν η δημιουργία εκσκαφών και αποθέσεων άγονων υλικών, τα οποία συνεξορύσσονται μαζί με τον λιγνίτη προκειμένου να δημιουργηθεί πρόσβαση προς το κοίτασμα, ενώ ως χαρακτηριστικά παραδείγματα έμμεσων επιπτώσεων, μπορούν να αναφερθούν η υποβάθμιση της ποιότητας των επιφανειακών νερών και η πτώση της στάθμης του υδροφόρου ορίζοντα.

Αναλυτικότερα, ως κυριότεροι μηχανισμοί πρόκλησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (πρωτογενών και δευτερογενών) θεωρούνται οι εξής :

- Εκσκαφές και αποθέσεις γαιωδών υλικών (άγονων και τέφρας). Αυτές δεσμεύουν εκτάσεις για μεγάλα χρονικά διαστήματα και μεταβάλλουν την μορφολογία του εδάφους. Επίσης έχουν σαν αποτέλεσμα τη μετακίνηση των οικισμών, τη μεταβολή του υδρολογικού καθεστώτος, την εξαφάνιση χώρων διαβίωσης άγριας πανίδας και την υποβάθμιση της αισθητικής του τοπίου. Όλα αυτά οδηγούν φυσικά και στην μείωση της αξίας της γης.
- Αφαίρεση του γόνιμου καλύμματος του εδάφους. Μειώνεται η έκταση της αγροτικής γης και αυξάνονται οι επιφανειακές απορροές. Αυτό οδηγεί στην μείωση του αγροτικού εισοδήματος και στη ρύπανση των υδάτων.
- Έκλυση αιωρούμενων σωματιδίων στην ατμόσφαιρα. Οδηγεί στην υποβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της περιοχής.
- Πρόκληση οχλήσεων (θόρυβος, δονήσεις, κυκλοφορία φορτηγών κλπ). Οδηγούν στην υποβάθμιση της ποιότητας ζωής και της αξίας της γης.
- Διάθεση νερών από γεωτρήσεις, υδρογεωλογικής προστασίας των ορυχείων. Έχει σαν αποτέλεσμα την πτώση της στάθμης του υδροφόρου ορίζοντα. Αυτό οδηγεί σε προβλήματα στην άρδευση και σπανιότερα στην υποβάθμιση της ποιότητας των εκμεταλλεύσιμων υδατικών πόρων.
- Άμεσες επιφανειακές απορροές και διάθεση επιφανειακών απορροών που συλλέγονται στα αντλιοστάσια των ορυχείων σε φυσικά υδατορέματα. Αυξάνουν τη συγκέντρωση τοξικών ουσιών σε εδάφη/νερά και υποβαθμίζουν την αισθητική του χώρου. Δημιουργούν κίνδυνο για την υγεία των ανθρώπων και μειώνουν την δυνατότητα αξιοποίησης εδαφικών και υδατικών πόρων.

1.2.6.2 Φορείς προστασίας και ανάδειξης περιβάλλοντος

Περιβαλλοντικό Κέντρο Αρκτούρου

Το 1993 ιδρύθηκε το Κέντρο Προστασίας Αρκούδας στο Νυμφαίο με σκοπό την προστασία της αρκούδας. Το 1998 μετονομάστηκε σε Περιβαλλοντικό Κέντρο του Αρκτούρου. Η δραστηριοποίηση του Αρκτούρου γίνεται σε πολλούς τομείς, καθώς συμμετέχει και σε προγράμματα Ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας, όπως LIFE και INTERREG.

Η δράση του στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής είναι υψίστης σημασίας. Οι στόχοι του κέντρου αφορούν τα παρακάτω θέματα :

- Φροντίδα και περίθαλψη ζώων, τα οποία βρίσκονται σε κατάσταση αιχμαλωσίας.

- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού και των υπευθύνων κρατικών φορέων σε θέματα προστασίας και διαχείρισης του περιβάλλοντος.
- Περιβαλλοντική εκπαίδευση
- Προώθηση της επιστημονικής έρευνας και εφαρμογή της σε ειδικά θέματα διαχείρισης
- Ενίσχυση της διεθνούς επιστημονικής συνεργασίας
- Συμβολή στην αειφόρο ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής

Στο περιβαλλοντικό κέντρο του Αρκτούρου υπάρχει Κέντρο Ενημέρωσης για την καφέ Αρκούδα, το οποίο ευαισθητοποιεί το κοινό με την παροχή πληροφόρησης και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, το Καταφύγιο της Αρκούδας, το Καταφύγιο του Λύκου, στα οποία φιλοξενούνται ζώα πρώην αιχμάλωτα, το Κέντρο αναπαραγωγής και Διάδοσης Ελληνικού Ποιμενικού Σκύλου και Κτηνιατρικός Σταθμός με μόνιμο ειδικευμένο προσωπικό.

Εταιρεία Λιμναίου Τουρισμού Βεγορίτιδας και Πετρών

Αποτελεί πρωτοβουλία της Αστικής μη κερδοσκοπικής Εταιρείας Λιμναίου Τουρισμού Βεγορίτιδας και Πετρών, για την ανάδειξη και προστασία της φύσης, της ζωής και της ιστορίας στην περιοχή των λιμνών.

Η αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών τουρισμού και η αξιοποίηση του φυσικού και ιστορικού πλούτου, με εκδόσεις, εκδηλώσεις και δράσεις διαμορφώνουν το πλαίσιο λειτουργίας της εταιρείας. Οι τοπικές επιχειρήσεις που αποτελούν μέλη της εταιρείας στοχεύουν στην τουριστική ανάπτυξη, την προστασία και ανάδειξη των λιμνών και του φυσικού περιβάλλοντος και τη διατήρηση της παράδοσης.

Σύλλογος Προστασίας Λίμνης Βεγορίτιδας

Ο Σύλλογος Προστασίας λίμνης Βεγορίτιδας ιδρύθηκε το 2001 και σήμερα αριθμεί 350 περίπου μέλη. Σκοπός του είναι η προστασία και ανάδειξη της Βεγορίτιδας, μιας από τις ομορφότερες και μεγαλύτερες λίμνες της πατρίδας μας, σε συνδυασμό βέβαια με τις λίμνες, από τις οποίες εξαρτάται, δηλαδή την Πετρών, την Χειμαδίτιδα και την Ζάζαρη. Η λίμνη διοικητικά ανήκει στους πρώην νομούς Πέλλας και Φλώρινας, σήμερα Δήμους Έδεσσας και Αμυνταίου και στις Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας. Έτσι τα μέλη του συλλόγου προέρχονται από όλη τη γύρω περιοχή.

Ο Σύλλογος Προστασίας της λίμνης Βεγορίτιδας είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων. Κύριες δράσεις του Συλλόγου είναι η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των κατοίκων της περιοχής, καθώς και η κατάθεση προτάσεων για τη λήψη μέτρων αποκατάστασης, ανάπτυξης και προβολής των μοναδικών περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών των τεσσάρων λιμνών από τις αρμόδιες αρχές όπως και η ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού.

Τα μέσα για την επίτευξη των δράσεων είναι η πραγματοποίηση δειγματοληψιών για τη μέτρηση των ποιοτικών παραμέτρων των λιμνών, η συχνή επικοινωνία και συνεργασία με άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις αλλά και επιστήμονες, ειδικούς γύρω από περιβαλλοντικά, ιστορικά και πολιτιστικά

θέματα που αφορούν την περιοχή. Βασικό του εργαλείο είναι η εφημερίδα του «ΛΙΜΝΗ ΒΕΓΟΡΙΤΙΔΑ» και η ιστοσελίδα του www.lakevegoritida.gr, παράλληλα με την συμμετοχή ή διοργάνωση επιστημονικών ημερίδων, συναντήσεων και υπαίθριων εκδηλώσεων.

Περιβαλλοντικός Σύλλογος Πληττομένων Βαλτονέρου

Ο Περιβαλλοντικός Σύλλογος Πληττομένων Βαλτονέρου, είναι ένας Σύλλογος που στόχο έχει την περιβαλλοντική προστασία της περιοχής και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της. Βασική αιτία της ίδρυσης και λειτουργίας του Συλλόγου είναι τα αποτελέσματα της δραστηριότητας της ΔΕΗ στην περιοχή. Όπως λένε τα ίδια τα μέλη του Συλλόγου η δραστηριότητα του ορυχείου της ΔΕΗ έχει φέρει τους κατοίκους του Βαλτονέρου σε απόγνωση, καθώς η μόλυνση από την εξόρυξη του λιγνίτη, η αποστράγγιση του υδροφόρου ορίζοντα για την εξόρυξη του λιγνίτη, η υποβάθμιση της περιοχής, η πτώση της ποιότητας των αγροτικών προϊόντων λόγω σκόνης από το ορυχείο, καθώς και τα ρήγματα που έχουν δημιουργηθεί από το βάθος του ορυχείου μέσα στο οικισμό του Βαλτονέρου - είναι το μοναδικό χωριό που έχει κατεδαφίσει σπίτι το 2010 - εξώθησαν τους πολίτες να δημιουργήσουν έναν δυναμικό Σύλλογο.

Οι δράσεις του Συλλόγου συνίστανται στην περιβαλλοντική φροντίδα της περιοχής, την ύπαρξη πεζοπορικής ομάδας του Συλλόγου, τη λειτουργία κινηματογραφικής λέσχης, εθελοντικής ομάδας και τράπεζας αίματος. Ο Σύλλογος ακόμη διοργανώνει δεντροφυτεύσεις και διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις. Επίσης, ο Σύλλογος έχει καθιερώσει μουσική διαμαρτυρία μία φορά το χρόνο στο Βαλτόνερο, ενώ πραγματοποιεί συνεχείς επαφές με φορείς και υπηρεσίες για την λύση των προβλημάτων καθώς και ενημερωτικές συγκεντρώσεις των κατοίκων.

Άλλοι Σύλλογοι είναι ο Περιβαλλοντικός Σύλλογος Πληττομένων Κλειδιού, ο Σύλλογος Προστασίας Περιβάλλοντος και Εξωραϊσμού Αμυνταίου και Περιχώρων, ο Σύλλογος Προστασίας Περιβάλλοντος και Πολιτιστικής Κληρονομιάς Αμυνταίου και ο Φυσιολατρικός Ορειβατικός Σύλλογος Λεχόβου

1.2.7 Υποδομές εξυπηρέτησης δικτύων

1.2.7.1 Ύδρευση

Η πόλη του Αμυνταίου υδροδοτείται από τέσσερις υδρογεωτρήσεις και από μία πηγή και υπερκαλύπτει τις υδρευτικές της ανάγκες. Οι υπόλοιποι οικισμοί υδροδοτούνται από γεωτρήσεις και πηγές με ικανοποιητική ποσότητα νερού. Πρόβλημα αποτελεί ο ορεινός οικισμός της Κέλλης, ο οποίος υδροδοτείται από πηγές που όμως δεν καλύπτουν τις ανάγκες.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα των δικτύων είναι ο έλεγχός τους καθώς και η ανά πάσα στιγμή γνώση των δεδομένων τους. Τα τυπικά συστήματα τηλεμετρίας που εγκαθίστανται αποτελούνται από ένα πλήθος αισθητήρων, διασκορπισμένων σε διάφορα σημεία του δικτύου, καθώς και από ένα δίκτυο μετάδοσης της πληροφορίας των αισθητήρων σε έναν κεντρικό διαχειριστή. Οι αισθητήρες μετράνε διάφορες παραμέτρους του συστήματος, όπως η

πίεση, η στάθμη του νερού στις δεξαμενές, τον ρυθμό άντλησης, πληροφορίες από τις οποίες ο διαχειριστής μπορεί να βγάλει συμπεράσματα για τη σωστή λειτουργία του δικτύου και να εντοπίσει τυχόν διαρροές.

Το σύστημα συμπληρώνεται από συσκευές ελέγχου, όπως βαλβίδες, κινητήρες και πτερωτές, οι οποίες εγκαθίστανται σε κομβικά σημεία του δικτύου και ελέγχονται από το διαχειριστή με σκοπό την προσαρμογή της λειτουργίας του δικτύου στις εκάστοτε συνθήκες.

Σε μεγαλύτερα επίπεδα αυτοματισμού, ο ρόλος του διαχειριστή μπορεί να υποκατασταθεί από σύστημα ελέγχου, το οποίο θα διαχειρίζεται αυτόματα τις συσκευές ελέγχου.

Οι υδρευτικές γεωτρήσεις στον Δήμο Αμυνταίου είναι οι παρακάτω :

Πίνακας : Υδρευτικές γεωτρήσεις Δήμου Αμυνταίου

Διοικητική Ενότητα	Είδος	Βάθος (μ)	μ3/έτος
Δ.Ε. Αμυνταίου			
Δ.Κ. Αμυνταίου			
Βιβλιοθήκη	Γεώτρηση	200	96.000
Πευκάκια (παλιά γεώτρηση)	Γεώτρηση	220	96.000
Πευκάκια (νέα γεώτρηση)	Γεώτρηση	220	98.000
περιοχή Πετρών	Πηγή		98.000
Τ.Κ. Αγίου Παντελεήμονα			
Μοναστήρι	Γεώτρηση	170	61.510
Χερσολειβαδο 11	Γεώτρηση	142	30.000
Τ.Κ. Ξινού Νερού			
Πόϊρο	Γεώτρηση	200	70.000
Ρίντο	Γεώτρηση	200	89.535
Τ.Κ. Κέλλης			
Δρόμος προς Πέτρες	Γεώτρηση	250	30.000
Πιπερίτσα	Πηγές		
Τ.Κ. Κλειδίου			
Τάπολα	Πηγή		2.047
Σάπιο	Πηγή		4.093
Τ.Κ. Πετρών			
	Πηγή		29.020
Τ.Κ. Ροδώνα			
περιοχή Ξινού Νερού	Γεώτρηση	120	10.184
Τ.Κ. Φανού			
προφήτης Ηλίας	Γεώτρηση	200	8.090
Δ.Ε. Αετού			
Τ.Κ. Αετού			
Γυρίκι	Γεώτρηση	200	13.662
	Πηγή		56.925
Τ.Κ. Αγραπιδέων			
	Πηγή		11.160
Τ.Κ. Λιμνοχωρίου			
	Γεώτρηση	200	23.920
Τ.Κ. Λιμνοχωρίου/Τ.Κ. Αναργύρων			
Αμπέλια	Γεώτρηση	250	42.036
Τ.Κ. Ασπρογείων			
	Πηγή		19.440
Τ.Κ. Πεδινού/Τ.Κ. Βαλτονέρων			
Ραντόσι	Γεώτρηση	250	57.567
Τ.Κ. Σκλήθρου			

	Πηγή		49.476
Δ.Ε. Φιλώτα			
Τ.Κ. Φιλώτα			
Παρχάρ (περιοχή Κομνηνών)	Πηγή		84.800
περιοχή Πελαργού	Γεώτρηση	220	80.000
Εφεδρική (περιοχή Πελαργού)	Γεώτρηση	220	-
Τ.Κ. Λεβαίνας			
περιοχή Πελαργού	Γεώτρηση	220	95.140
Τ.Κ. Πελαργού			
	Γεώτρηση	150	30.225
Τ.Κ. Μανιακίου			
Βουνό	Γεώτρηση	220	46.373
Τ.Κ. Αντιγόνου			
	Γεώτρηση	200	44.920
Τ.Κ. Αντιγόνου/Τ.Κ. Βεγόρας			
	Γεώτρηση	250	25.550
Τ.Κ. Βεγόρας			
	Γεώτρηση	200	43.060
Τ.Κ. Φαραγγίου			
	Γεώτρηση	100	13.750
Δ.Ε. Βαρικού			
Τ.Κ. Βαρικού			
	Πηγή		59.335
Δ.Ε. Λεχόβου			
Τ.Κ. Λεχόβου			
Γκολίνα 1	Πηγή		3.010
Γκολίνα 2	Πηγή		9.035
Άγιος Παντελεήμων	Πηγή		3.010
Ίσβορο	Πηγή		15.055
Μεγάλη Γέφυρα	Γεώτρηση	90	110.500
Δ.Ε. Νυμφαίου			
Τ.Κ. Νυμφαίου			
ΧΑΝΘ	Πηγή		24.700
Μουτσιάλα	Πηγή		12.350
Λάκκος	Πηγή		4.920

Πίνακας : Υδρευτικές δεξαμενές Δήμου Αμυνταίου

Περιοχή	Θέση	Τροφοδοσία	Χωρητικότητα (μ ³)	Υλικό	Επεξεργασία	Ρύθμιση στάθμης	Εξοπλισμός
Αμύνταιο		Εσωτερικό δίκτυο	600	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση	Ασύρματο	Αντλιοστάσιο-πιεστικό
Αγ. Παντελεήμων		Εσωτερικό δίκτυο	300	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση	Ασύρματο/εσονσ ύρματο	Αντλιοστάσιο-πιεστικό
Πέτρες		Εσωτερικό δίκτυο	150	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση		Αντλιοστάσιο-πιεστικό
Κέλλη	Πηγές	Εσωτερικό δίκτυο	100	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση		
Κέλλη	Αγ. Αθανάσιος	Εσωτερικό δίκτυο	250	Σκυρόδεμα		Χρονοδιακόπτης	
Κέλλη	Α/Σ		50	Σκυρόδεμα		Χρονοδιακόπτης	Αντλιοστάσιο-πιεστικό

Φανός		Εσωτερικό δίκτυο	100	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση	Ασύρματο	Αντλιοστάσιο-πιεστικό
Ροδώνας		Εσωτερικό δίκτυο	100	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση	Ενσύρματο	Αντλιοστάσιο-πιεστικό
Ξινό Νερό	Ρίντο	Εσωτερικό δίκτυο	450	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση	Ασύρματο	
Ξινό Νερό	Πόϊρο	Δεξαμενή Ρίντο	50	Σκυρόδεμα		Ενσύρματο	Αντλιοστάσιο-πιεστικό
Κλειδί		Εσωτερικό δίκτυο	50	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση		
Βεγόρα		Εσωτερικό δίκτυο	300	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση	Ασύρματο	
Λεβαία		Εσωτερικό δίκτυο	150	Σκυρόδεμα		Ενσύρματο	
Λεβαία		Εσωτερικό δίκτυο	150	Σκυρόδεμα			
Φιλώτας	Ακραία	Εσωτερικό δίκτυο	100	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση		
Φιλώτας	Κεντρική	Εσωτερικό δίκτυο	100	Σκυρόδεμα		Ασύρματο	
Φιλώτας	Α/Σ	Δεξαμενές Λεβαΐας	50	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση		Αντλιοστάσιο-πιεστικό
Φιλώτας	Πόντιοι	Εσωτερικό δίκτυο	150	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση		
Πελαργός		Εσωτερικό δίκτυο	150	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση	Ασύρματο	
Πελαργός	Κομνηνά	Δεξαμενές Φιλώτα	300	Σκυρόδεμα			
Αντίγονο		Εσωτερικό δίκτυο	150	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση	Ενσύρματο	
Μανιάκι		Εσωτερικό δίκτυο	100	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση	Ασύρματο	
Φαράγγι		Εσωτερικό δίκτυο	100	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση	Ασύρματο	
Πεδινό	Ραντόσι	Δεξαμενές Πεδινού-Βαλτονέρων	25	Σκυρόδεμα		Χρονοδιακόπτης	
Πεδινό		Εσωτερικό δίκτυο	120	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση		
Αετός		Εσωτερικό δίκτυο	500	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση	Ασύρματο	
Αετός		Δεξαμενές Λιμνοχωρίου-Αναργύρων	60	Σκυρόδεμα		Ασύρματο	Αντλιοστάσιο-πιεστικό
Βαλτόνερα	Α/Σ	Υδατόπυργος Βαλτονέρων	60	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση		Αντλιοστάσιο-πιεστικό
Βαλτόνερα	Υδατόπυργος	Εσωτερικό δίκτυο	40	Σκυρόδεμα			
Λιμνοχώρι		Εσωτερικό δίκτυο	100	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση	Ασύρματο	
Αναργυροί		Εσωτερικό δίκτυο	140	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση	Ασύρματο	
Αγραπιδιές		Εσωτερικό δίκτυο	100	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση		
Σκλήθρο	Νέα	Εσωτερικό	70	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση		

	δεξαμενή	δίκτυο		μα	ση		
Σκλήθρο	Παλιά δεξαμενή	Εσωτερικό δίκτυο	70	Σκυρόδεμα			
Ασπρόγεια	Νέα δεξαμενή	Εσωτερικό δίκτυο	100	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση		
Ασπρόγεια	Παλιά δεξαμενή	Νέα δεξαμενή	100	Σκυρόδεμα		Ενσύρματο	
Βαρικό		Εσωτερικό δίκτυο	250	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση		Αντλιοστάσιο-πιεστικό
Νυμφαίο	Κεντρική	Εσωτερικό δίκτυο	500	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση	Ηλεκτροβάννα	
Νυμφαίο	Δεξαμενή ΧΑΝΘ	Κεντρική δεξαμενή	50	Σκυρόδεμα		Ενσύρματο	
Νυμφαίο	Α/Σ ΧΑΝΘ	Δεξαμενή ΧΑΝΘ	10	Σκυρόδεμα		Ενσύρματο	Αντλιοστάσιο-πιεστικό
Λέχοβο	Πηγές	Εσωτερικό δίκτυο	50	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση	Ενσύρματο	Αντλιοστάσιο-πιεστικό
Λέχοβο	Ίσβορο	Δεξαμενή εργ. κατοικιών	20	Σκυρόδεμα		Ασύρματο	Αντλιοστάσιο-πιεστικό
Λέχοβο	Εργ. κατοικίες	Εσωτερικό δίκτυο	200	Σκυρόδεμα	Χλωρίωση		Αντλιοστάσιο-πιεστικό

Τα συγχρηματοδοτούμενα έργα που έχουν εκτελεστεί στον Δήμο Αμυνταίου για την βελτίωση των δικτύων ύδρευσης είναι τα παρακάτω :

Πίνακας : Έργα ύδρευσης στην περιοχή του Δήμου Αμυνταίου

Ονομασία έργου	Τόπος	Προϋπολογισμός	Χρόνος	Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα
Υδρευση ΔΔ Δήμου Αμυνταίου	Άγ. Παντελεήμων-Κέλλη	770.359,87	2002-2004	3ο ΠΕΠ
Αντικατάσταση τμήματος εσωτερικού δικτύου ύδρευσης ΔΔ Πετρών	Πέτρες	100.000,00	2005-2006	3ο ΠΕΠ
Εσωτερικό δίκτυο ύδρευσης & σύνδεση με τις δεξαμενές & τις γεωτρήσεις του ΔΔ Ξινού Νερού	Ξινό Νερό	595.000,00	2006-2007	3ο ΠΕΠ
Αντικατάσταση δικτύου ύδρευσης Εργατικών Κατοικιών Αμυνταίου Ι	Αμύνταιο-Συνοικισμός Ανάληψη	191.000,00	2007-2008	Οργανισμός Εργατικών Κατοικιών
Αντικατάσταση εσωτερικού δικτύου ύδρευσης ΤΔ Φανού	Φανός	200.000,00	2009-2010	ΘΗΣΕΑΣ
Αντικατάσταση δικτύων ύδρευσης ΤΔ Ροδώνα	Ροδώνα	75.000,00	2009-2010	ΘΗΣΕΑΣ
Υδρευση Αμυνταίου	Αμύνταιο	4.351.513,00	2010-2013	ΕΣΠΑ
Εσωτερικό δίκτυο ύδρευσης ΤΚ Φιλώτα	Φιλώτας	1.000.000,00	2012-2014	ΕΣΠΑ
Εσωτερικό δίκτυο ύδρευσης ΤΚ Λεβαίας	Λεβαία	1.400.000,00	2012-2014	ΕΣΠΑ
Εξωτερικό δίκτυο ύδρευσης ΤΚ Κέλλης	Κέλλη	802.000,00	2012-2014	ΕΣΠΑ
Δεξαμενή ύδρευσης ΤΚ Αετού	Αετός	375.000,00	2012-2014	ΕΣΠΑ
Εσωτερικό δίκτυο	Φιλώτας	441.490,00	2006	3ο ΠΕΠ

Υδρευσης ΤΚ Φιλώτα				
Εσωτερικό δίκτυο Υδρευσης ΤΚ Φιλώτα	Φιλώτας	500.000,00	2009	3 ^ο ΕΑΠ
Υδρευση ΔΔ Αετού	Δήμος Αετού	88.041,00	2002	ΕΠΤΑ
Υδρευση ΔΔ Αετού του Δήμου Αετού	Αετός	705.000,00	2006	3 ^ο ΠΕΠ
Εσωτερικό δίκτυο Υδρευσης ΔΔ Αναργύρων	Ανάργυροι	379.000,00	2006	3 ^ο ΠΕΠ
Κατασκευή εσωτερικού δικτύου Υδρευσης ΔΔ Αναργύρων	Ανάργυροι	440.205,45	2007	ΕΑΠ

Πίνακας : Παροχές ύδρευσης ανά Τοπική Κοινότητα στον Δήμο Αμυνταίου

Τοπική Κοινότητα	Παροχές
Αμύνταιο	2.622
Άγιος Παντελεήμων	531
Ξινό Νερό	573
Πέτρες	177
Ροδώνας	74
Φανός	60
Κέλλη	247
Κλειδί	51
Φιλώτας	938
Λεβαία	441
Αντίγονο	249
Μανιάκι	276
Πελαργός	154
Φαράγγι	66
Βεγόρα	232
Αετός	400
Βαλτόνερα	277
Πεδινό	179
Ανάργυροι	220
Λιμνοχώρι	121
Σκλήθρο	190
Ασπρόγεια	120
Αγραπιδιά	60
Βαρικό	295
Λέχοβο	495
Νυμφαίο	185

1.2.7.2 Αποχέτευση

Στο μεγαλύτερο μέρος του Δήμου Αμυνταίου σε όλους τους οικισμούς υπάρχουν εσωτερικά δίκτυα ακαθάρτων. Στο Αμύνταιο το 55% του υφιστάμενου εσωτερικού δικτύου αποχέτευσης της πόλης του Αμυνταίου είναι χωριστικό και το υπόλοιπο 45% είναι παντοροϊκό.

Στον οικισμό του Αγίου Παντελεήμονα ολοκληρώθηκε πλήρες αποχετευτικό δίκτυο ακαθάρτων που τα οδηγεί σε βιολογικό καθαρισμό με υδροχαρή φυτά (καλάμια). Στην Κέλλη το δίκτυο είναι κατασκευασμένο σε πολύ μικρό βάθος και βρίσκεται πολύ κοντά στο δίκτυο ύδρευσης, ενώ σε πολλά σημεία η αποχέτευση είναι πιο ψηλά από την ύδρευση, ενώ παρουσιάζει σημαντικά προβλήματα λειτουργίας λόγω της διάβρωσης των τσιμεντοσωλήνων του δικτύου.

Πίνακας : Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (Ε.Ε.Λ.) Δήμου Αμυνταίου

Θέση	Εξυπηρετούμενοι Οικισμοί	Πληθυσμός Σχεδιασμού	Παροχή Σχεδιασμού (μ³/ημ)	Είδος Επεξεργασίας	Κατάσταση
Αμύνταιο-Λίμνη Πετρών	Αμύνταιο-Πέτρες-Ξινό Νερό	10.900	1.732	Γ'βάθμια	Λειτουργία
Άγ. Παντελεήμων	Άγ. Παντελεήμων	1.500	200	Γ'βάθμια	Λειτουργία
Φαράγγι	Φαράγγι	150	30	Β'βάθμια	Λειτουργία
Πεδινό	Πεδινό	620	138,2	Γ'βάθμια	Κατασκευή
Αετός	Αετός-Αγραπιδιά	1.600	311	Γ'βάθμια	Κατασκευή
Βαλτόνερα	Βαλτόνερα-Λιμνοχώρι	1.000	186,6	Γ'βάθμια	Κατασκευή
Σκλήθρο	Σκλήθρο	900	186,6	Γ'βάθμια	Κατασκευή
Ασπρόγεια	Ασπρόγεια	560	129,6	Γ'βάθμια	Κατασκευή
Σουλού	Φιλώτας-Λεβαία-Μανιάκι-Βεγόρα-Αντίγονο-Πελαργός	5.141	743	Γ'βάθμια	Προς Δημοπρασία
Λέχοβο	Λέχοβο	1.250	250	Γ'βάθμια	Σχεδιασμός
Βαρικό	Βαρικό	700	140	Γ'βάθμια	Σχεδιασμός

1.2.7.3 Άρδευση

Τοπικοί Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.)

Πίνακας : Καταγραφή Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ)

Επωνυμία Φορέα	Αρδευόμενη επιφάνεια (στρ)	Προμήθεια νερού	Σύνολο χλμ αγωγών	Ποσότητα νερού (μ³)
ΤΟΕΒ Αναργύρων	3.010	αναπέταση	4	1.502.000
ΤΟΕΒ Λιμνοχωρίου	3.800		41,2	1.600.000
ΤΟΕΒ Πετρών	1.788	υπό πίεση	23,2	842.400
ΤΟΕΒ Σκλήθρου	1.100	υπό πίεση		49.000

Δημοτικές αρδευτικές γεωτρήσεις

Πίνακας : Καταγραφή δημοτικών αρδευτικών γεωτρήσεων

Τοπική Κοινότητα	Τοποθεσία	Έναρξη χρήσης
Αγραπιδιές 1	Στρούγγες	2000
Αγραπιδιές 2	Άγιος Χαράλαμπος	1970
Αγραπιδιές 3	Σπυριάδης	1975
Αγραπιδιές 4	Κιλελέρ	1980
Αγραπιδιές 5	Σαββίδης	1975
Πέτρες 1	ΣΙΠΟ	1995
Πέτρες 2	Προφήτης Ηλίας	1995
Πέτρες 3	Τούρκικα Νεκροταφεία	1990
Πέτρες 4	Μπίγουρα	1975
Αετός 1	Γήπεδο	1995
Αετός 2	Χωράφι του Παπά	1990
Αετός 3	Γκλάμπλικ	2005
Αετός 4	Σκούπες	1997
Ανάργυροι 1	Στρούγγες	1985
Ανάργυροι 2	Γήπεδο	2000

Αντίγονο 1	Τρίγωνο	1995
Αντίγονο 2	Αγέλη	1995
Βαλτόνερα 1	Κοκκινόχωμα	1980
Βαλτόνερα 2	Εκκλησία	1990
Βαρικό 1	Ασπροπόταμος	1988
Βαρικό 2	Γέφυρα Θεοδώρου	1997
Βαρικό 3	Γκούρα	1987
Βαρικό 4	Ξύλινος δρόμος	1989
Βαρικό 5	Κάμπος άριστος	1998
Βαρικό 6	Γήπεδο	1996
Βαρικό 7	Πανταζής	1995
Βαρικό 8	Ραδουβάνκι	2006
Βαρικό 9	Βραψίνι	1998
Βεγόρα 1	Κηπάρια	1986
Βεγόρα 2	Εκκλησία	1993
Πεδινό	Τσέπο	1996
Πελαργός	προς Ξηροπόταμο	1965
Φαράγγι 1	Ποτάμι	1980
Φαράγγι 2	Ποτάμι	1980
Φαράγγι 3	Παλαιοχώρι	2004
Μανιάκι	προς Παπασόβα	1992
Ξινό Νερό 1	Μπόζο-στάση Ροδώνα	1983
Ξινό Νερό 2	Γήπεδο	1994
Λεβαία 1	Γήπεδο	1975
Λεβαία 2	Στρατόπεδο	1990
Λεβαία 3	Πετράκη	1960

Η ανεξέλεγκτη χρήση των ιδιωτικών αρδευτικών γεωτρήσεων, συμβάλλει στην υποβάθμιση του υπόγειου υδροφορέα. Το πρόβλημα συμπληρώνει η ευρέως διαδεδομένη άρδευση με καταιονισμό των εκτάσεων με συστήματα άρδευσης μεγάλων πιέσεων. Μόνο οι δενδρώδεις καλλιέργειες αρδεύονται με στάγδην άρδευση.

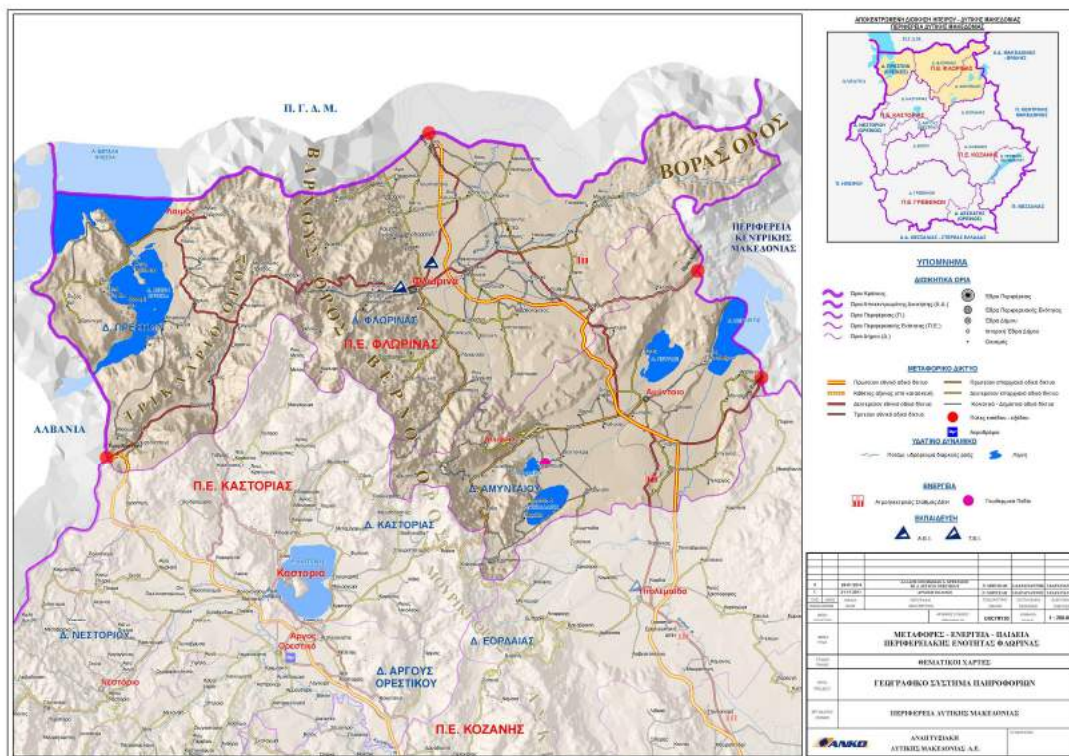
1.2.7.4 Ενέργεια

Το σύνολο του Δήμου Αμυνταίου, καλύπτεται ικανοποιητικά ως προς την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, σε σταθερή βάση και όλο το 24ωρο, ωστόσο παρατηρούνται συχνές πτώσεις τάσης στην περιοχή Αμυνταίου.

Υπάρχει ευρύ δίκτυο μέσης τάσης, το οποίο αναπτύσσεται στο σύνολο του Δήμου, όπου υπάρχουν επιχειρήσεις ή αγροτικές εκμεταλλεύσεις. Οι εκμεταλλεύσεις αυτές εξυπηρετούνται τοπικά με υποσταθμούς στους οποίους η τάση υποβαθμίζεται στο βαθμό που απαιτείται. Αντίστοιχα στο εσωτερικό των οικισμών υπάρχει δίκτυο μέσης και χαμηλής τάσης για την εξυπηρέτηση των οικιακών αναγκών, καθώς και των υπόλοιπων δραστηριοτήτων, που χωροθετούνται εντός ορίων των οικισμών.

Σύμφωνα με καταγραφή κατανάλωσης ενέργειας που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του προγράμματος eReNet στο Δήμο καταναλώνονται 308,5 GWh ετησίως. Ο αγροτικός τομέας ευθύνεται για το 18,6% της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας, ενώ τα Κτηριακές εγκαταστάσεις Εξοπλισμός και Βιοτεχνίες/Βιομηχανίες καταναλώνουν το μεγαλύτερο ποσοστό της ενέργειας που ανέρχεται στο 57,1% επί του συνόλου και οι μεταφορές το 24,3%. Η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας αφορά το 20,4% της καταναλισκόμενης, η

ενέργεια από τηλεθέρμανση 8,9%, από πετρέλαιο θέρμανσης 31% της ενέργειας, από πετρέλαιο κίνησης 25,7%, από βενζίνη 10,1%, από βιομάζα 3,4% και από ηλιοθερμική 0,5%

Εικόνα : Χάρτης σημείων ενέργειας Νομού Φλώρινας

Όσο αφορά την ενεργειακή κατανάλωση του Δήμου Αμυνταίου για τις ανάγκες ηλεκτροδότησης των κτηρίων και τις ανάγκες ηλεκτροφωτισμού των κοινόχρηστων χώρων και των χώρων πρασίνου, αυτή ανέρχεται σε περίπου 3.330 MWh, με συνολικό κόστος ηλεκτρικής ενέργειας να ανέρχεται στο ποσό των 832.500,00 €.

Η πολιτική του Δήμου Αμυνταίου για τον τομέα της γεωργίας θα εστιάσει στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του συνόλου των δημοτών που ασχολούνται με τη γεωργία προκειμένου να υιοθετήσουν όσο το δυνατόν σε μεγαλύτερο βαθμό τα μέτρα για τη μείωση των ενεργειακών καταναλώσεων.

Τα κτήρια του Δήμου παρουσιάζουν αυξημένη κατανάλωση θερμικής ενέργειας εξαιτίας των κλιματικών χαρακτηριστικών της περιοχής αλλά και της παλαιότητάς τους. Ωστόσο σε όλες τις κατηγορίες κτηρίων υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης που αφορούν τόσο στην ενεργειακή αναβάθμιση όσο και στην βελτίωση της ενεργειακής συμπεριφοράς των χρηστών.

Στην περιοχή Φιλώτα-Αμυνταίου, με την ύπαρξη του ατμοηλεκτρικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και παράλληλα της θερμικής ενέργειας οδήγησε σε σκέψεις για την εκμετάλλευση αυτής για την παροχή θερμότητας

στους γύρω οικισμούς. Έτσι κατασκευάστηκε το δίκτυο τηλεθέρμανσης για την εξυπηρέτηση των οικισμών Φιλώτα, Λεβαΐας και Αμυνταίου, με φορέα λειτουργίας την Δημοτική Επιχείρηση Τηλεθέρμανσης Ευρύτερης Περιοχής Αμυνταίου και ήδη υλοποιείται και η επέκταση του δικτύου με την ενσωμάτωση μεγαλύτερων τμημάτων των εξυπηρετούμενων οικισμών.

1.2.7.5 Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)

Ο Δήμος Αμυνταίου δεν έχει αναπτύξει υποδομές για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Ενδεικτικά αναφέρεται πως υπάρχουν εγκατεστημένα ιδιωτικά φωτοβολταϊκά συστήματα σε όλη την περιοχή του Δήμου ισχύος 100 kW.

Όσον αφορά τη δυνατότητα ανάπτυξης ΑΠΕ στην περιοχή του Δήμου, υπάρχει ενδιαφέρον από ιδιώτες τόσο για την ανάπτυξη φωτοβολταϊκών δικτύων, όσο και για την εγκατάσταση ανεμογεννητριών στις ορεινές περιοχές του Δήμου.

Για τα φωτοβολταϊκά υπήρχε αίτηση του 2012 από την εταιρεία Ηλιακή Φλώρινας ΑΕ για εγκαταστάσεις, αφενός στην θέση Βλάχοβα ισχύος 6,95 MW σε έκταση 122 στρεμμάτων και αφετέρου στη θέση Μεγάλη Πλαγιά, ισχύος 5,47 MW σε έκταση 92 στρεμμάτων στην περιοχή Αντιγόνου.

Επίσης δεύτερη αίτηση της ίδιας εταιρείας για τη θέση Μεγάλη Χαράδρα με λειτουργία τριών πάρκων ισχύος 12,70 MW σε συνολική έκταση 239 στρεμμάτων περίπου. Επίσης στην περιοχή Μεράς Αμυνταίου, η οποία είναι έκταση δημοσίου, διεκδικούμενη από τον Δήμο, έχουν υποβληθεί αιτήσεις ιδιωτών για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών.

Για τις ανεμογεννήτριες εκδήλωσαν ενδιαφέρον διάφορες εταιρείες σε διάφορες περιοχές του Δήμου και συγκεκριμένα :

- Εταιρεία AIREnergy στην θέση Αερόραχη Νυμφαίου για εγκατάσταση αιολικού πάρκου 39 MW.
- Εταιρεία EMEM Εναλλακτικές Μορφές Ενέργειας Μακεδονίας ΑΕ στην θέση Μηραγραϊίκα-Κορυφή-Κεφαλές, περιοχή Κλειδίου-Κέλλης, για εγκατάσταση αιολικού πάρκου 36 MW.
- Εταιρεία Μαλλιόντα Ενεργειακή ΕΠΕ στην θέση Τσούκα, περιοχής Νυμφαίου-Αετού για την εγκατάσταση αιολικού πάρκου 14 MW.
- Εταιρεία Βύσιμα Βενταβέλ Μ. ΕΠΕ στην θέση Βύσιμα περιοχής Κέλλης για την εγκατάσταση αιολικού πάρκου 36 MW.
- Εταιρεία Unigra-Αιολική 23 ΕΠΕ στη θέση Αετορράχη περιοχής Κέλλης για την εγκατάσταση αιολικού πάρκου 12 MW.
- Εταιρεία Unigra-Αιολική 26 ΕΠΕ στη θέση Γιδοβοσκή περιοχής Κέλλης για την εγκατάσταση αιολικού πάρκου 24 MW.
- Εταιρεία Unigra-Αιολική ΕΠΕ στη θέση Σπηλιά περιοχής Κέλλης για την εγκατάσταση αιολικού πάρκου 20 MW.
- Εταιρεία Volterra Ανώνυμη Εταιρεία Παραγωγής και Εμπορίας Ενέργειας στη θέση Δούκας περιοχής Λεχόβου για την εγκατάσταση αιολικού πάρκου 24 MW.

Σημειώνεται επίσης η προσπάθεια του Δήμου για τον καθορισμό χρήσης γης δημοτικής έκτασης 1.000 περίπου στρεμμάτων στην περιοχή του Σωτήρα και στη θέση του παλαιού αποκατεστημένου ΧΑΔΑ Αμυνταίου, για την εγκατάσταση και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου.

Υπάρχει δυνατότητα μετά την συνέχιση και ολοκλήρωση των διαδικασιών για την αδειοδότηση της συγκεκριμένης χρήσης, αφενός ο Δήμος να κατασκευάσει τις δικές του εγκαταστάσεις, αφετέρου να μισθώσει τμήματα της έκτασης σε ιδιώτες επενδυτές.

Αναφέρουμε χαρακτηριστικά πως από τις παραπάνω αναφερόμενες αιτήσεις ιδιωτών δεν έχει κατασκευαστεί καμία ενώ για ορισμένες έχουν εκδοθεί οι απαραίτητοι περιβαλλοντικοί όροι.

1.2.7.6 Διαχείριση Ομβρίων

Ο μοναδικός οικισμός στον οποίο έχουν κατασκευαστεί χωριστικά δίκτυα ομβρίων υδάτων είναι ο οικισμός του Αμυνταίου, όπου στα πλαίσια της κατασκευής του περιμετρικού δρόμου κατασκευάστηκαν ως υποδομή πλακοσκεπής οχετοί και δίκτυο με τσιμεντοσωλήνες για την παροχέτευση του νερού των ομβρίων στο ρέμα Αμύντας.

Το ποσοστό κάλυψης του οικισμού από το δίκτυο αποχέτευσης ομβρίων ανέρχεται περίπου στο 70% και το δίκτυο του περιμετρικού δρόμου καλύπτει περίπου το 30%. Όλος ο υπόλοιπος οικισμός καθώς και όλοι οι οικισμοί του Δήμου καλύπτονται από παντορροϊκά δίκτυα στα οποία διοχετεύονται και λύματα και όμβρια.

Τέλος για την προστασία των πολιτών και της ιδιωτικής και δημόσιας περιουσίας σχεδιάζονται αντιπλημμυρικές μελέτες για την διοχέτευση του ρέματος Πικουρίτσα στην ΤΚ Αγίου Παντελεήμονα, ενώ πρέπει να γίνουν σχετικές αντιπλημμυρικές μελέτες για την παροχέτευση και άλλων ρεμάτων που διέρχονται μέσα από οικισμούς.

Σημειώνεται χαρακτηριστικά πως πρέπει να γίνουν μελέτες για το ρέμα του Σκλήθρου στον οικισμό Σκλήθρο, το ρέμα του Λεχόβου εντός του οικισμού, το ρέμα του Βαρικού, τα σημεία του ρέματος στον Αετό κ.α.

1.2.7.7 Τηλεπικοινωνίες

Τα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας εξυπηρετούν ικανοποιητικά όλους τους οικισμούς της περιοχής του Δήμου.

Ο ΟΤΕ καλύπτει επαρκώς τη ζήτηση της περιοχής και γενικότερα τις ανάγκες των κατοίκων της περιοχής του Δήμου, ενώ υπάρχει δυνατότητα επέκτασης της υπάρχουσας τηλεφωνικής υποδομής.

Η κύρια πρόκληση του μέλλοντος αφορά στις τηλεπικοινωνίες, δηλαδή στη ραγδαία εισαγωγή νεότερων τεχνολογιών που θα αλλάξουν τον τρόπο

λειτουργίας των κατοίκων και των υπηρεσιών όπως συμβαίνει σε πολυάριθμα σχετικά παραδείγματα του εξωτερικού.

1.2.8 Καθαριότητα

Φορέας διαχείρισης των απορριμμάτων των Δήμων της Δυτικής Μακεδονίας είναι η ΔΙΑΔΥΜΑ. Αποτελεί φορέα για την οργάνωση των υπηρεσιών διαχείρισης απορριμμάτων σε επίπεδο Περιφέρειας και η έναρξη λειτουργίας της έγινε με το ΦΕΚ 2506/18.05.1998.

Η ΔΙΑΔΥΜΑ ΑΕ αποτελεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου και νομική βάση για την ίδρυσή της αποτέλεσαν οι διατάξεις του άρθρου 291 του παλαιού Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, σε συνδυασμό με το άρθρο 69 του Ν. 1416/84. Επιπλέον νομική βάση αποτελούν τα αναφερόμενα στο άρθρο 30 του Ν. 3536/2007(ΦΕΚ 114/Α/8.6.2006) όπως ισχύει κάθε φορά, καθώς και η ΚΥΑ 2527/2009 «Ειδικότερα ζητήματα και θέματα σχετικά με την λειτουργία, την άσκηση των δραστηριοτήτων και την άσκηση τιμολογιακής πολιτικής των ΦοΔΣΑ» (ΦΕΚ 83/Β/23.1.2009).

Σκοπός και αντικείμενο της εταιρείας είναι η εκπόνηση και εφαρμογή του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας σε ότι αφορά το σύνολο των φάσεων της διαχείρισης, όπως :

- Τη μηχανική αποκομιδή, συμπεριλαμβανομένης της πλύσης των κάδων προσωρινής αποθήκευσης
- Τη μεταφορά και μεταφόρτωση
- Την υγειονομική ταφή
- Την ανάκτηση και ανακύκλωση, συμπεριλαμβανομένης της μηχανικής επεξεργασίας και ενεργειακής αξιοποίησης των απορριμμάτων
- Τη διαχείριση ειδικών απορριμμάτων και αποβλήτων, όπως τα ογκώδη, τα μολυσματικά νοσοκομειακά, τα τοξικά και επικίνδυνα κλπ.

Η ΔΙΑΔΥΜΑ αποτελεί το φορέα σχεδιασμού, υλοποίησης και λειτουργίας του Συστήματος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Απορριμμάτων σε επίπεδο Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και τον επίσημο φορέα διαχείρισης στερεών αποβλήτων (ΦοΣΔΑ) σύμφωνα με όσα προβλέπει η ΚΥΑ 50910/2727/2003 «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση Στερεών Αποβλήτων-Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης» με την οποία ενσωματώνεται στο ελληνικό δίκαιο η Οδηγία 91/156/ΕΟΚ.

Οι υπόχρεοι ΟΤΑ πρώτου βαθμού είναι υποχρεωμένοι να διαθέτουν τα συλλεγόμενα στερεά απόβλητα στις εγκαταστάσεις της οικείας διαχειριστικής ενότητας δηλαδή του Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων που ορίζεται από το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων. Αρμόδιος για την προσωρινή αποθήκευση, μεταφόρτωση, αξιοποίηση και διάθεση των στερεών αποβλήτων και για τη λειτουργία των υφιστάμενων εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων και για την υλοποίηση των έργων ή δραστηριοτήτων είναι ο Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων.

Έτσι υπογράφεται προγραμματική σύμβαση μεταξύ του Δήμου και της ΔΙΑΔΥΜΑ ΑΕ, ως φορέα σχεδιασμού, υλοποίησης και λειτουργίας του ΟΔΣΑ, της διαχείρισης των Αστικών Στερεών Αποβλήτων, από το στάδιο της μεταφόρτωσης και μετά. Αναλυτικά τα ρεύματα στα οποία διακρίνονται τα ΑΣΑ, η διαχείριση των οποίων ανήκει στη ΔΙΑΔΥΜΑ ΑΕ είναι τα εξής :

- Τα Σύμμεικτα ΑΣΑ, κατά βάση αυτά που καταλήγουν στους πράσινους κάδους των απορριμμάτων και συλλέγονται από τα δημοτικά απορριμματοφόρα.
- Τα ανακυκλώσιμα ΑΣΑ (συμπεριλαμβανομένων των υλικών συσκευασίας), τα οποία αποτελούνται από το χαρτί, τα πλαστικά, το γυαλί, το μέταλλο και το αλουμίνιο και προέρχονται από τα προγράμματα ανακύκλωσης με διαλογή στην πηγή
- Τα ογκώδη ΑΣΑ τα οποία αποτελούνται από τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) δηλαδή τις λευκές συσκευές τους Η/Υ κλπ, τα υπόλοιπα ογκώδη, κυρίως είδη επίπλωσης, στρώματα, κουφώματα κλπ.

Αντικείμενο της παραπάνω σύμβασης αποτελεί η ενίσχυση της υπηρεσίας καθαριότητας του Δήμου Αμυνταίου από τη ΔΙΑΔΥΜΑ ΑΕ, με την παροχή υπηρεσιών μηχανικής αποκομιδής των σύμμεικτων οικιακού τύπου απορριμμάτων και ανακυκλώσιμων υλικών.

Το συνολικό κατ' έτος τίμημα για το Δήμο Αμυνταίου ανέρχεται στο ποσό των 215.000,00 € συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 13%, με το σύνολο των σύμμεικτων ΑΣΑ να ανέρχεται σε 6.000,00 τν.

Η ΔΙΑΔΥΜΑ ΑΕ, αναλαμβάνει :

- Να εξασφαλίσει την άριστη, συνεχή και ανελλιπή εκτέλεση των εργασιών αποκομιδής των κάδων σύμμεικτων, καλύπτοντας το κόστος λειτουργίας του προγράμματος στις περιοχές του Δήμου, διαθέτοντας το απαραίτητο προσωπικό (οδηγοί απορριμματοφόρων και πληρώματα/εργάτες). Στο κόστος λειτουργίας δεν περιλαμβάνεται το κόστος κίνησης και τακτικής/έκτακτης συντήρησης των οχημάτων συλλογής. Για την αποκομιδή των απορριμμάτων το προσωπικό της ΔΙΑΔΥΜΑ ΑΕ θα χρησιμοποιεί τα οχήματα που υποδεικνύει ο Δήμος Αμυνταίου. Τα απορριμματοφόρα παραχωρούνται κατά χρήση από τον Δήμο Αμυνταίου με ιδιωτικό συμφωνητικό σύστασης χρησιδανείου.
- Να περισυλλέγει τα οικιακού τύπου απορρίμματα και προσομοιάζοντα, καθώς και τα ανακυκλώσιμα υλικά, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά βρίσκονται μέσα στους κάδους προσωρινής αποθήκευσης. Η αποκομιδή των ΑΣΑ γίνεται βάση επαναλαμβανόμενων δρομολογίων. Επίσης εξυπηρετούνται με ειδικό δρομολόγιο η αποκομιδή των απορριμμάτων πανηγυριών ή των συναφών εκδηλώσεων, που λαμβάνουν χώρα στους οικισμούς του Δήμου.
- Εκκενώνει τα φορτία των απορριμμάτων που συλλέγει στις εγκαταστάσεις του ΟΣΔΑ.

- Προβαίνει σε καθημερινό έλεγχο καλής λειτουργίας και ασφάλειας των απορριμματοφόρων οχημάτων, πριν την έναρξη και με τη λήξη κάθε βάρδιας.

Ο Δήμος Αμυνταίου αναλαμβάνει :

- Να καταβάλει την αμοιβή ανάλογη της παροχής υπηρεσιών.
- Να καλύπτει το σύνολο του κόστους κίνησης και συντήρησης των απορριμματοφόρων που χρησιμοποιούνται στο πρόγραμμα, καθώς και κάθε άλλη δαπάνη που θα προκύπτει και δεν αποτελεί υποχρέωση της ΔΙΑΔΥΜΑ ΑΕ.
- Να παραχωρεί κατά χρήση τα απαιτούμενα απορριμματοφόρα στη ΔΙΑΔΥΜΑ ΑΕ.
- Να έχει διαθέσιμο συνεχώς εφεδρικό απορριμματοφόρο, που θα χρησιμοποιηθεί για την εφαρμογή του προγράμματος αποκομιδής σε περίπτωση βλάβης και ακινησίας οποιουδήποτε από τα οχήματα παραχωρηθούν κατά χρήση στη ΔΙΑΔΥΜΑ ΑΕ.
- Να έχει τον πλήρη συντονισμό του προγράμματος αποκομιδής των απορριμμάτων
- Να διασφαλίζει την νομιμότητα της κίνησης των απορριμματοφόρων

Για το 2016, η χρέωση αυξάνεται λόγω της μεταβολής του ΦΠΑ από 13% σε 23% και διαμορφώνεται όσον αφορά τα σύμμεικτα απορρίμματα σε 37€/tn (από 34 €/tn) και για το ανακυκλώσιμα υλικά (μεταφόρτωση, διαλογή και μεταφορά σε μονάδες ανακύκλωσης), σε 273 €/θέση ανακύκλωσης (από 251 €/θέση). Έτσι ο Δήμος Αμυνταίου έχει εγγράψει για τον προϋπολογισμό του 2016 συνολικό ποσό 236.815 € (για τη διαχείριση των σύμμεικτων απορριμμάτων 217.432 € και για τη διαχείριση των ανακυκλώσιμων υλικών ποσό 19.383 €). Επίσης εντός του 2015 θα επιστραφούν τα έσοδα που έχει η ΔΙΑΔΥΜΑ ΑΕ, από τις πωλήσεις των ανακυκλώσιμων υλικών, που ανακτήθηκαν το 2014, έτσι προβλέπεται και η επιστροφή των εσόδων από τις πωλήσεις των ανακυκλώσιμων υλικών του 2015, εντός του 2016 με έκδοση πιστωτικών τιμολογίων.

Το εβδομαδιαίο πρόγραμμα αποκομιδής απορριμμάτων από τους κάδους του Δήμου εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα :

Πίνακας : Εβδομαδιαίο πρόγραμμα αποκομιδής απορριμμάτων

ΔΕ Αμυνταίου		
KTZ 2808	Δευτέρα έως Σάββατο	Εντός ΔΚ Αμυνταίου και Σωτήρα
KHI 7853	Δευτέρα	Αμύνταιο-Αγ. Παντελεήμων-Πέτρες-Ροδώνα
KHI 4493	Τρίτη	Αμύνταιο-Κέλλη-Ξινό Νερό-Φανός
KHI 7853	Τετάρτη	Ανακύκλωση χαρτιού
KHI 7853	Πέμπτη	Αμύνταιο-Αγ. Παντελεήμων-Πέτρες-Ροδώνα
KHI 7853	Παρασκευή	Αμύνταιο-Κέλλη-Ξινό Νερό-Φανός
ΔΕ Αετού-Λεχόβου		
KHI 9293	Δευτέρα	Σκλήθρο-Αετός-Πεδινό
KHY 7853	Τρίτη	Ασπρόγεια-Λέχοβο-Βαρικό
KHI 9293	Τετάρτη	Νυμφαίο-Αγραπιδιές-Λιμνοχώρι-Βαλτόνερα
KHI 9293	Πέμπτη	Σκλήθρο-Αετός-Πεδινό
KHI 9293	Παρασκευή	Λέχοβο-Βαρικό
ΔΕ Φιλώτα		

ΚΗΥ 4592	Δευτέρα	Φιλώτας-Λεβαία
	Τρίτη	Φαράγγι-Μανιάκι-Βεγόρα
	Τετάρτη	Φιλώτας
	Πέμπτη	Αντίγονο-Πελαργός
	Παρασκευή	Φιλώτας-Ανάργυροι

Η συχνότητα αποκομιδής είναι ανάλογη της έκτασης και της πληθυσμιακής πυκνότητας, ενώ η αποκομιδή διενεργείται τουλάχιστον δύο φορές την εβδομάδα πλην του Νομφαίου που διενεργείται μία φορά. Κάδοι απορριμμάτων χωρητικότητας 1100 λίτρων υπάρχουν σε όλους τους οικισμούς και υπάρχει πρόγραμμα αντικατάστασης των μικρών κάδων με μεγαλύτερους αλλά και αντικατάσταση κάδων που έχουν υποστεί φθορές και υπάρχει προβληματική λειτουργία. Οι κάδοι ειδικά στο Αμύνταιο που είναι ημιαστική περιοχή γίνεται προσπάθεια να τοποθετούνται σε εσοχές πεζοδρομίων.

1.2.9 Πολιτική Προστασία

Το βασικό θεσμικό όργανο Πολιτικής Προστασίας που δραστηριοποιείται στο Δήμο Αμυνταίου είναι το Συντονιστικό Τοπικό Όργανο, καθώς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας δεν έχει στελεχωθεί, με αποτέλεσμα οι αντίστοιχες αρμοδιότητες, όπως για παράδειγμα η επιθεώρηση των πυροσβεστικών κρουσμών, αν ασκούνται αποκλειστικά με τη συνδρομή άλλων φορέων, εν προκειμένω από την Πυροσβεστική Υπηρεσία Πτολεμαΐδας.

Το Συντονιστικό Τοπικό Όργανο αποτελείται από το Δήμαρχο (πρόεδρος), αντιδημάρχους, ειδικευμένα στελέχη πολιτικής προστασίας της Περιφέρειας και του Νομού, εκπρόσωπο Στρατιωτικού Διοικητή της περιοχής, τον Διοικητή του Αστυνομικού Τμήματος της έδρας του Δήμου, εκπρόσωπο της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Πτολεμαΐδας, τον προϊστάμενο της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών, εκπρόσωπο της Δ/σης Δασών Φλώρινας και τέλος εκπροσώπους εθελοντικών οργανώσεων.

Σε γενικά πλαίσια, οι αρμοδιότητες του συντονιστικού οργάνου είναι ο συντονισμός και η επίβλεψη του έργου της πολιτικής προστασίας για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών που λαμβάνουν χώρα στα διοικητικά όρια του Δήμου.

Επιπλέον αρμοδιότητα αποτελεί η εισήγηση για το σχεδιασμό πολιτικής προστασίας της περιοχής, στο πλαίσιο του ετήσιου εθνικού σχεδιασμού, η εφαρμογή προγραμμάτων, μέτρων και δράσεων στο πλαίσιο του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού και η διάθεση και ο συντονισμός δράσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση καταστροφών.

Σημαντική αρμοδιότητα του εν λόγω οργάνου είναι ο σχεδιασμός και ο προγραμματισμός δράσης σε περίπτωση σεισμού. Οι κύριες σχετικές ενέργειες περιλαμβάνουν τον προέλεγχο των υφιστάμενων κτηριακών υποδομών, την καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης, τον προγραμματισμό και τη διενέργεια επιχειρησιακών ασκήσεων και τέλος, τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση διαδικασιών μεταβατικής κατάστασης.

Το Συντονιστικό Τοπικό Όργανο συνεδριάζει ανά τακτά διαστήματα και τουλάχιστον ετησίως για την προετοιμασία έκτακτων καταστάσεων όπως παγετού/χιονοπτώσεων, κακών καιρικών συνθηκών, αντιπυρικής περιόδου, σεισμών καθώς και πλημμυρικών φαινομένων.

Όσο αφορά στις υποδομές ο Δήμος Αμυνταίου έχει στην κατοχή του κατάλληλα μηχανήματα με έδρα το Αμύνταιο αλλά και τις ορεινές κοινότητες. Επίσης για τον αποχιονισμό εντός των οικισμών προχωρεί στη σύναψη συμβάσεων με ιδιώτες οι οποίοι διαθέτουν γεωργικούς ελκυστήρες ή μηχανήματα. Στους γεωργικούς ελκυστήρες προσαρμόζεται λεπίδα αποχιονισμού.

Επίσης για την κάλυψη θέσεων χειριστών μηχανημάτων προχωράει είτε στην πρόσληψη κατάλληλων ατόμων για εργασία πενταμήνου ή οκταμήνου. Επίσης υπάρχει σχεδιασμός για την σύναψη σύμβασης με ιδιώτη εργολάβο ο οποίος θα διαθέτει μηχανήματα και κατάλληλο προσωπικό χειριστών για την κάλυψη διπλών βαρδιών επιφυλακής σε περιπτώσεις ανάγκης.

Πίνακας : Οχήματα-Μηχανήματα αρμοδιότητας πολιτικής προστασίας

Είδος μηχανήματος-οχήματος	Τύπος	Αριθμ
Ισοπεδωτής γαιών	COMATSU GD521A-1E	2
Ισοπεδωτής γαιών	FIAT HITACHI-G170	1
Αλατοδιανομέας με λεπίδα αποχιονισμού	IVECO MAGIRUS	1
Αλατοδιανομέας με λεπίδα αποχιονισμού	DAIMLER AG-UNIMOG405/70	1
Εκχιονιστικό	DAIMLER-CHRYSLER	1
Μικρό αποχιονιστικό		1
Φορητό ανατρεπόμενο	IVECO MAGIRUS MP190E35W	1
Πολυμηχάνημα (Unimog)	DAIMLER-CHRYSLER	1
Πολυμηχάνημα	CATERPILLAR 226B	1
Πυροσβεστικό όχημα	MAZDA – BT50	1
Φορτωτής-εκσκαφέας	JCB-4CX-4WS-SM	2
Λεπίδες αποχιονισμού επί αγροτικού ελκυστήρα	-	3

1.2.10 Πολεοδομική Πληροφορία

1.2.10.1 Οικιστική Ανάπτυξη

Σύμφωνα με το παλαιότερο ΠΔ 160/95 (ΦΕΚ 92/Α) «Εδαφική Περιφέρεια, έδρα και ονομασία των συνδέσμων συμβουλίων περιοχής του Ν. Φλώρινας», η περιοχή αποτελούσε το Συμβούλιο Περιοχής 5^{ης} Εδαφικής Περιφέρειας, το οποίο περιελάμβανε τις κοινότητες Κέλλης, Κλειδίου, Πετρών, Αγ. Παντελεήμονα, Ξινού Νερού, Φαραγγίου, Μανιακίου, Βεγόρων, Ροδώνας, Φανού, Λεβαίας, Φιλώτα και Πελαργού. Το σύνολο των οικισμών του δήμου έχει οριοθετηθεί με απόφαση Νομάρχη.

Στα πλαίσια της γενικότερης πολεοδομικής οργάνωσης και σχεδιασμού έχουν εκπονηθεί μελέτες αποτύπωσης και πολεοδόμησης μόνο για τους οικισμούς Αγ. Παντελεήμονα και Ξινού Νερού, ενώ κρίνεται απαραίτητη η ολοκλήρωση αυτών με την εκπόνηση Μελέτης Πράξης Εφαρμογής. Επίσης έχει εκπονηθεί πολεοδομική μελέτη για τον Φιλώτα η οποία όμως πρέπει να ολοκληρωθεί με την μετάπτωση στο Κτηματολόγιο.

Ρόλο πολεοδομικού κέντρου για το Δήμο Αμυνταίου, αλλά και Τοπικού Κέντρου για την ευρύτερη περιοχή αποτελεί η πόλη του Αμυνταίου. Πρόκειται για οικισμό 3^{ου} επιπέδου, ο οποίος συγκεντρώνει λειτουργίες και υπηρεσίες που εξυπηρετούν τόσο το Δήμο, όσο και την ευρύτερη περιοχή του. Οι υπόλοιποι οικισμοί του Δήμου είναι 5^{ου} επιπέδου και εξαρτώνται από το Αμύνταιο που βρίσκεται σε κεντροβαρική θέση.

Το Αμύνταιο ως προκαποδιστριακός οικισμός έχει Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο από το 1986 σύμφωνα με το ΦΕΚ 1205/Δ/22.12.1986 , ενώ αργότερα το 1988 εγκρίθηκε η πολεοδομική μελέτη για την επέκταση του Αμυνταίου σύμφωνα με το ΦΕΚ 405/Δ/14.6.1988, αργότερα αναθεωρήθηκε το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο του Αμυνταίου σύμφωνα με το ΦΕΚ 637/Δ/14.6.2005 και τροποποιήθηκαν οι όροι και περιορισμοί δόμησης.

Όλοι οι υπόλοιποι οικισμοί της ΔΕ, 7 τον αριθμό, έχουν οριοθετηθεί με αποφάσεις Νομάρχη με βάση το ΠΔ 24.04.1985 (ΦΕΚ 181/Δ/03.05.1985), όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα από το ΠΔ 14.02.1987 (ΦΕΚ 133/Δ/23.02.1987).

Το Αμύνταιο διαθέτει εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο από το 1950 (ΦΕΚ 261/Α/9.11.1950), το οποίο αρχικά επεκτάθηκε το 1954 (ΦΕΚ 289/Α/27.11.1954), η δεύτερη επέκταση εγκρίθηκε το 1988 (ΦΕΚ 104/Δ/14.6.1988) ενώ το παλιό σχέδιο αναθεωρήθηκε το 2005 (ΦΕΚ 637/Δ/14.6.2005). Παρά την αστική του ανάπτυξη εξακολουθεί να αποτελεί ένα σημαντικό αγροτικό κέντρο που εξυπηρετεί μια ευρύτερη περιοχή.

Οι οριοθετημένοι οικισμοί είναι μικρού πληθυσμιακού μεγέθους κα έκτασης. Πρόκειται για οικιστικούς υποδοχείς πρώτης κατοικίας με αμιγώς αγροτικό χαρακτήρα. Στους οικισμούς της περιοχής κυριαρχεί η δόμηση πρώτης κατοικίας με τη μορφή μονοκατοικίας και δευτερευόντων κτισμάτων για αγροτικές χρήσεις. Λίγα είναι τα κτίσματα δεύτερης κατοικίας.

Λόγω του αγροτικού χαρακτήρα της περιοχής, η οικοδομική δραστηριότητα και ειδικότερα ο τομέας της κατοικίας δεν έχει ιδιαίτερη βαρύτητα στην τοπική οικονομία. Εξαιρέση αποτελεί η πόλη του Αμυνταίου όπου οι όροι και ο τρόπος δόμησης της κατοικίας και των κτισμάτων διαφέρουν, καθώς απεικονίζεται ο ημιαστικός του χαρακτήρας. Έτσι υπάρχουν τριώροφα και τετράώροφα κτίσματα με χρήση κατοικίας και κεντρικών λειτουργιών πόλης.

Η ανάπτυξη των οικισμών είναι συνήθως μονοκεντρική. Στο κέντρο υπάρχει η πλατεία γύρω από την οποία αναπτύσσονται χρήσεις εκπαίδευσης, εμπορίου, παροχής υπηρεσιών κλπ. Η κεντρική πλατεία αποτελεί τον μοναδικό υπαίθριο κοινόχρηστο χώρο, στις περισσότερες περιπτώσεις σαφώς καθορισμένο και διαμορφωμένο, η ύπαρξη της οποίας ταυτίζεται με το πάρκο και τους χώρους πρασίνου.

Στο σύνολό τους οι οικισμοί παρουσιάζουν αρκετά αδόμητα οικόπεδα στα περιφερειακά τους τμήματα. Επίσης μεγάλος αριθμός κατοικιών είναι ακατοίκητα και τα παλαιότερα από αυτά είναι ετοιμόρροπα. Η εικόνα των

κτισμάτων παραπέμπει στην τυπική αγροτική αρχιτεκτονική, με έντονα σημάδια λαϊκής μίμησης και μετεξέλιξης αστικών προτύπων.

Σημειώνεται επίσης πως σε πολλούς οικισμούς που γειτνιάζουν με το μέτωπο εξόρυξης της ΔΕΗ, παρουσιάστηκαν ρωγμές από τα ρήγματα που δημιουργούνται, λόγω των αντλήσεων που διενεργεί η ΔΕΗ για την αποστράγγιση του πεδίου εξόρυξης. Η σύγκρουση χρήσεων γης με την συνύπαρξη κατοικίας, αποθηκών και κτισμάτων αγροτικών χρήσεων, συμβάλλει στην αρνητική εικόνα των οικισμών, εικόνα που ενισχύεται και από την έλλειψη χώρων στάθμευσης.

Τα χαρακτηριστικά του δομημένου περιβάλλοντος στο Δήμο Αμυνταίου παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλία, η οποία σχετίζεται με τη γεωγραφική θέση, τις παραγωγικές δραστηριότητες, την ιστορική πορεία κάθε οικισμού. Παραδοσιακά αγροτικά σπίτια της Βαλκανικής αρχιτεκτονικής συνυπάρχουν με αρχοντικά πλουσίων εμπόρων και με νεότερες κλασικιστικές κατασκευές.

Μέσα από αρκετά σωζόμενα παραδοσιακά κτίσματα, ο επισκέπτης του Δήμου Αμυνταίου έχει τη δυνατότητα να παρακολουθήσει την εξέλιξη της ιδιωτικής και δημόσιας αρχιτεκτονικής σε πεδινούς, παραλίμνιους, ημιορεινούς και ορεινούς οικισμούς.

- Παραδοσιακή αρχιτεκτονική οικισμών

Μολονότι η σύγχρονη οικοδομική δραστηριότητα κυρίως μετά τις δεκαετίες του '60 και '70 αλλοίωσαν σε μεγάλο βαθμό την εικόνα του δομημένου χώρου στην περιοχή, μπορεί κανείς να εντοπίσει ακόμα και σήμερα διάσπαρτα δείγματα του τοπικού παραδοσιακού αρχιτεκτονικού στυλ. Πρόκειται κυρίως για διώροφα πετρόκτιστα σπίτια με μικρό εξώστη στον πάνω όροφο - συνήθως καλυμμένο με μικρή ατεωματική στέγη - τα οποία στέγαζαν τις δραστηριότητες διευρυμένων αγροτικών οικογενειών. Η διακόσμησή τους συνήθως περιορίζεται στη χρήση κεραμικών στοιχείων γύρω από τις εισόδους και τα παράθυρα. Χαρακτηριστικά δείγματα αυτής της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής διατηρούνται στον Άγιο Παντελεήμονα, στις Πέτρες, στο Ξινό Νερό, στον Αετό, το Σκλήθρο, τα Ασπρόγεια, το Λέχοβο και την Κέλλη.

Μία δεύτερη διακριτή ομάδα κτισμάτων στους οικισμούς του Δήμου είναι αυτή που ουσιαστικά αναπαραγάγει τα κλασικιστικά και εκλεκτικιστικά πρότυπα της αστικής αρχιτεκτονικής της περιόδου του Μεσοπολέμου. Πρόκειται για διώροφες πέτρινες κατοικίες, οι οποίες καλύπτονται πλέον με ασβεστοκονίαμα (στις περισσότερες περιπτώσεις επιχρωματισμένο) και φέρουν συνήθως γύψινα διακοσμητικά στοιχεία.

Τέλος, μία τρίτη ομάδα κτισμάτων εντοπίζεται στους ορεινούς οικισμούς του Δήμου (Κέλλη, Κλειδί, Σκλήθρο, Βαρικό, Ασπρόγεια) και αφορά σε πλίνθινες κατασκευές ενισχυμένες με τα απαραίτητα ξύλινα δομικά στοιχεία, οι οποίες χρησιμοποιούνταν κυρίως ως βοηθητικοί χώροι για τη στέγαση των διαφόρων αγροτοποιομενικών δραστηριοτήτων των νοικοκυριών (στάβλοι, αποθήκες, κουζίνες κλπ)

- Αστική Αρχιτεκτονική Αμυνταίου

Ο πρώτος οργανωμένος οικιστικός πυρήνας του Αμυνταίου δημιουργήθηκε στα τέλη του 19ου στην περιοχή του Σταθμού, ως αποτέλεσμα της αύξησης των απαιτήσεων υποστήριξης της λειτουργίας της νέας σιδηροδρομικής γραμμής Μοναστηρίου - Θεσσαλονίκης. Στις αρχές του 20ου αι. κτίστηκε το κτιριακό συγκρότημα της οικογένειας Χατζή, με χαρακτηριστικότερο το Ξενοδοχείο «Η Μεγάλη Ελλάδα», το οποίο αποτέλεσε για μεγάλο χρονικό διάστημα κέντρο της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας στην ευρύτερη περιοχή. Δυστυχώς, από τον ιστορικό αυτό οικιστικό πυρήνα σώζονται ελάχιστα δείγματα σήμερα που διατηρούν ζωντανή την μνήμη αυτής της πρώιμης ιστορικής περιόδου του Αμυνταίου.

Εκτός από το Σιδηροδρομικό Σταθμό, κυρίως στις βορειότερες παρυφές της πόλης, αλλά και σε διάσπαρτα σημεία στον οικιστικό ιστό, διατηρούνται ορισμένα δείγματα αστικής οικιστικής αρχιτεκτονικής, τα παλαιότερα από τα οποία χρονολογούνται στην περίοδο του Μεσοπολέμου. Τα κτίρια αυτά - μονώροφες ή διώροφες πέτρινες κατοικίες - ανήκουν σε μία ευρεία γκάμα αρχιτεκτονικών στυλ με κλασικιστικά και εκλεκτικιστικά διακοσμητικά στοιχεία. Από τα δημόσια κτίρια ξεχωρίζει αυτό του πρώην Α' Δημοτικού Σχολείου στο κέντρο της πόλης, το οποίο κτίστηκε το 1928 και αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα της αντίληψης της εποχής για τη σχολική αρχιτεκτονική, με μεγάλες αίθουσες διδασκαλίας, επιβλητικές εσωτερικές κλίμακες και αρκετούς βοηθητικούς χώρους.

- Οικιστικό Σύνολο Νυμφαίου

Ολόκληρο το χωριό αποτελεί ένα ιδιαίτερα εντυπωσιακό παράδειγμα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής και για το λόγο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως Παραδοσιακός Οικισμός. Τόσο η οργάνωση των κοινόχρηστων χώρων με τα καλοδιατηρημένα πέτρινα καλντερίμια, όσο και οι μορφές των πετρόκτιστων κτισμάτων μαρτυρούν τη μεγάλη οικονομική και κοινωνική άνθηση του Νυμφαίου κατά το παρελθόν.

Όσον αφορά στη διαχρονική εξέλιξη των κτισμάτων, είναι δυνατόν να διακριθούν κατασκευαστικές τρεις φάσεις με τις αντίστοιχες μορφές. Από τα τέλη του 18ου μέχρι τις αρχές του 19ου αιώνα τα σπίτια έχουν σχήμα «Γ», «Π» ή ορθογώνιο, ενώ στο δεύτερο μισό του 19ου αιώνα η μορφή των σπιτιών επηρεάζεται από κλασικιστικά πρότυπα των μεγάλων ελληνικών αστικών κέντρων. Στα σπίτια αυτής της περιόδου το κεντρικό τμήμα προεξέχει ελαφρά και ολοκληρώνεται σε τριγωνικό αέτωμα, με διάφορες παραλλαγές στις προσόψεις. Στην τρίτη φάση ανάπτυξης του οικισμού κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου, τα σπίτια εμφανίζουν επίπεδες όψεις με εξώστη στον όροφο και αετωματική απόληξη. Στο εσωτερικό τους τα αρχοντικά του Νυμφαίου διαθέτουν τζάκια σε όλα τα δωμάτια, ενώ σε κάποια από αυτά σώζεται πλούσιος ζωγραφικός διάκοσμος: αρχαίοι θεοί, ο Μέγας Αλέξανδρος, φιλόσοφοι, τοπία ενδεικτικά του τόπου απασχόλησης των ιδιοκτητών (π.χ. Πυραμίδες της Αιγύπτου), αλληγορικές παραστάσεις των εποχών του έτους, αντίγραφα αναγεννησιακών έργων κλπ. Από τα χαρακτηριστικότερα αρχοντικά ξεχωρίζουν αυτά των οικογενειών Τσίρλη, Μπουτάρη, Σωσσίδη κλπ.

Το πλέον επιβλητικό κτίριο του οικισμού είναι αναμφισβήτητα η Νίκειος Σχολή, ένα εκλεκτικιστικό κτίριο του 1928, το οποίο κτίστηκε με σχέδια που έφερε από τη Σουηδία ο καπνέμπορος Ι. Νίκου και λειτούργησε αρκετά χρόνια ως διδασκαλείο. Σήμερα εκεί φιλοξενείται το Κέντρο Ενημέρωσης για την Καφέ Αρκούδα του ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ, καθώς επίσης και ένας συνεδριακός χώρος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

- Μύλοι

Εκτός από τον ανεμόμυλο του Αγ. Παντελεήμονα, σε ορισμένους οικισμούς του Δήμου σώζονται κάποιοι νερόμυλοι (Ασπρόγεια, Σκληθρο, Βαρικό), ενώ στις Πέτρες υπάρχουν νερόμυλοι οι οποίοι λειτουργούν ακόμα και σήμερα.

- Τα ισχύοντα ΦΕΚ για κάθε Τοπική Κοινότητα του Δήμου είναι τα παρακάτω :

ΔΚ Αμυνταίου

ΦΕΚ 637/Δ/14.6.2005 – Αναθεώρηση εγκεκριμένου ρυμοτομικού οικισμού Αμυνταίου Ν. Φλώρινας και τροποποίηση όρων και περιορισμών δόμησης.

ΦΕΚ 352/Δ/6.6.1989 – Τροποποίηση της υπ' αριθμ 2037/1141/9.6.88 απόφασης, με θέμα «Αναθεώρηση εγκεκριμένου ρυμοτομικού, οικισμού Αμυνταίου Ν. Φλώρινας και τροποποίηση όρων και περιορισμών δόμησης».

ΦΕΚ 405/Δ/14.6.1988 – Έγκριση πολεοδομικής μελέτης του Δήμου Αμυνταίου Ν. Φλώρινας.

ΦΕΚ 1205/Δ/22.12.1986 – Έγκριση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΓΠΣ) του Δήμου Αμυνταίου Ν. Φλώρινας.

ΦΕΚ 231/Δ/11.7.1977 – Περί τροποποιήσεως και επεκτάσεως του ρυμοτομικού σχεδίου Αμυνταίου και καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων του.

ΦΕΚ 164/Δ/1.9.1969 – Περί καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων, των κειμένων εντός των ορίων οικισμών εχόντων εγκεκριμένον ρυμοτομικόν σχέδιον.

ΦΕΚ 289/Α/27.11.1954 – Περί επεκτάσεως του ρυμοτομικού σχεδίου Αμυνταίου Φλωρίνης και των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων αυτού.

ΦΕΚ 261/Α/9.11.1950 – Περί εγκρίσεως του πολεοδομικού σχεδίου του οικισμού Αμύνταιον Φλωρίνης και των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων αυτού.

ΦΕΚ 534/Δ/18.6.1986 – Καθορισμός ορίων και όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Σωτήρα Ν. Φλώρινας.

ΦΕΚ 264/Δ/18.4.1984 – Τροποποίηση του εγκεκριμένου Ρυμοτομικού σχεδίου Οικισμού Σωτήρα του Νομού Φλώρινας.

ΤΚ Ξινού Νερού

ΦΕΚ 1359/Δ/31.12.1986 – Καθορισμός ορίου και όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Ξινού Νερού Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Αγίου Παντελεήμονα

ΦΕΚ 792/Δ/3.8.1994 – Τροποποίηση εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου οικισμού Αγ. Παντελεήμονα Ν. Φλώρινας

ΦΕΚ 522/Δ/02.08.1991 – Τροποποίηση της 1631/16.5.1989 απόφασης Νομάρχη Φλώρινας με θέμα «Πολεοδόμηση και επέκταση οικισμού Αγ. Παντελεήμονα με πληθυσμό κάτω των 2000 κατοίκων».

ΦΕΚ 352/Δ/6.6.1989 – Πολεοδόμηση και επέκταση οικισμού Αγ. Παντελεήμονα με πληθυσμό κάτω των 2000 κατοίκων Ν. Φλώρινας.

ΦΕΚ 362/Δ/21.4.1986 – Καθορισμός ορίων και όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Αγ. Παντελεήμονα Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Κέλλης

ΦΕΚ 1237/Δ/28.12.1987 – Καθορισμός ορίων και όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Κέλλης Ν. Φλώρινας.

ΦΕΚ 1004/Δ/12.10.1987 – Καθορισμός ορίων και όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Κέλλης Ν. Φλώρινας

ΤΚ Πετρών

ΦΕΚ 749/Δ/8.9.1986 – Καθορισμός ορίων, όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Πέτρες Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Κλειδίου

ΦΕΚ 749/Δ/8.9.1986 – Καθορισμός ορίων, όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Κλειδί Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Ροδώνα

ΦΕΚ 749/Δ/8.9.1986 – Καθορισμός ορίων, όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Ροδώνα Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Φανού

ΦΕΚ 749/Δ/8.9.1986 – Καθορισμός ορίων, όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Φανός Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Φιλώτα

ΦΕΚ 522/Δ/02.08.1991 – Τροποποίηση της 742/10.3.1989 απόφασης Νομάρχης Φλώρινας με θέμα «Πολεοδόμηση και επέκταση οικισμού Φιλώτα με πληθυσμό κάτω των 2000 κατοίκων».

ΦΕΚ 1203/Δ/24.11.1992 – Τροποποίηση ρυμοτομικού σχεδίου (πολεοδόμησης και επέκτασης) οικισμού Φιλώτα Νομού Φλωρίνης.

ΦΕΚ 576/Δ/3.7.1986 – Καθορισμός ορίων και όρων και περιορισμών δόμησης τους οικισμούς Φιλώτα Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Λεβαΐας (Λακκιάς)

ΦΕΚ 864/Δ/22.9.1986 – Καθορισμός ορίων, όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Λακκιάς Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Αντιγόνου

ΦΕΚ 858/Δ/18.9.1986 – Καθορισμός ορίων, όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Αντίγονο Ν. Φλώρινας.

ΦΕΚ 646/Β/29.8.1972 – Περί κυρώσεως της οριστικής διανομής των οικοπέδων του συνοικισμού «Αντίγονος» Φλωρίνης έτους 1968-70.

ΤΚ Βεγόρων

ΦΕΚ 864/Δ/22.9.1986 – Καθορισμός ορίων, όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Βεγόρας Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Μανιακίου

ΦΕΚ 334/Δ/17.4.1988 – Καθορισμός ορίων και όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Μανιακίου του Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Πελαργού

ΦΕΚ 864/Δ/22.9.1986 – Καθορισμός ορίων, όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Πελαργού Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Φαραγγίου

ΦΕΚ 935/Δ/7.10.1986 – Καθορισμός ορίων και όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Φαραγγίου Ν. Φλώρινας

ΤΚ Αετού

ΦΕΚ 576/Δ/3.7.1986 – Καθορισμός ορίων και όρων και περιορισμών δόμησης τους οικισμούς Αετού Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Αγραπιδέων

ΦΕΚ 858/Δ/18.9.1986 – Καθορισμός ορίων, όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Αγραπιδιές Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Πεδινού

ΦΕΚ 522/Δ/02.08.1991 – Τροποποίηση της 1041/7.6.1988 απόφασης Νομάρχη Φλώρινας με θέμα «Πολεοδόμηση και επέκταση οικισμού Πεδινού με πληθυσμό κάτω των 2000 κατοίκων».

ΦΕΚ 522/Δ/02.08.1991 – Τροποποίηση ρυμοτομικού σχεδίου οικισμού Πεδινού Ν. Φλώρινας μεταξύ των οικοπέδων με αριθμούς 87 και 135.

ΦΕΚ 448/Δ/29.6.1988 – Πολεοδόμηση και επέκταση οικισμού Πεδινού με πληθυσμό κάτω των 2000 κατοίκων του Ν. Φλώρινας.

ΦΕΚ 362/Δ/21.4.1986 – Καθορισμός ορίων και όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Πεδινού Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Βαλτονέρων

ΦΕΚ 976/Δ/16.10.1986 – Σύνταξη ρυμοτομικού σχεδίου στην περιοχή επέκτασης του οικισμού Βαλτονέρων του Νομού Φλώρινας, συνεχόμενης με το όριο του οικισμού και καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησης.

ΦΕΚ 362/Δ/21.4.1986 – Καθορισμός ορίων και όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Βαλτονέρων Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Σκλήθρου

ΦΕΚ 1083/Δ/12.11.1986 – Καθορισμός ορίων, όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Σκλήθρου Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Λιμνοχωρίου

ΦΕΚ 1104/Δ/19.9.1996 – Συμπληρωματική επέκταση των ορίων του οικισμού Λιμνοχωρίου Ν. Φλώρινας.

ΦΕΚ 858/Δ/18.9.1986 – Καθορισμός ορίων, όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Λιμνοχώρι Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Αναργύρων

ΦΕΚ 1109/Δ/18.11.1986 – Καθορισμός ορίων, όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Αγ. Αναργύρων Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Βαρικού

ΦΕΚ 864/Δ/22.9.1986 – Καθορισμός ορίων, όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Βαρικού Ν. Φλώρινας.

ΦΕΚ 592/Δ/7.7.1986 – Καθορισμός ορίων και όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Βαρικού Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Λεχόβου

ΦΕΚ 576/Δ/3.7.1986 – Καθορισμός ορίων και όρων και περιορισμών δόμησης τους οικισμούς Λεχόβου Ν. Φλώρινας.

ΤΚ Νυμφαίου

ΦΕΚ 1237/Δ/28.12.1987 – Καθορισμός ορίων και όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Νυμφαίου Ν. Φλώρινας.

ΦΕΚ 1004/Δ/12.10.1987 – Καθορισμός ορίων και όρων και περιορισμών δόμησης στους οικισμούς Νυμφαίου Ν. Φλώρινας.

Στην παρούσα φάση ολοκληρώνεται και η Β2 Φάση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Καποδιστριακού Δήμου Αμυνταίου. Έχει εκπονηθεί η μελέτη ΓΠΣ, η μελέτη της γεωλογικής καταλληλότητας, η στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ενώ αναμένεται η οριστικοποίησή της, η έγκρισή της και η θεσμοθέτησή της με την έκδοση ΦΕΚ. Στα πλαίσια της μελέτης του ΓΠΣ προτείνονται ευρείες κατηγορίες ζωνών χρήσης γης στην εκτός σχεδίου περιοχή, καθώς και η επέκταση και πολεοδόμηση του οικισμού Αμυνταίου.

1.2.10.2 Κοινόχρηστοι Χώροι

Ο Δήμος Αμυνταίου, περιλαμβάνει συνολικά 29 οικισμούς, εκ των οποίων οι 2, ο συνοικισμός Ανάληψη και ο συνοικισμός Σωτήρα αποτελούν την οικιστική συνέχεια του οικισμού Αμυνταίου, ο πρώτος προς βορρά και ο δεύτερος δυτικά, επάνω στον άξονα της επαρχιακής οδού Αμυνταίου-Καστοριάς, ενώ ο οικισμός της Περικοπής στην Τοπική Κοινότητα των Ασπρογείων έχει εγκαταληφθεί από τους μόνιμους κατοίκους.

Όλοι οι οικισμοί είναι οργανικά αναπτυγμένοι σε οικιστικούς πυρήνες, συνεκτικού χαρακτήρα, με λίγους κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους. Η κυρίαρχη χρήση στους περισσότερους οικισμούς είναι η κατοικία σε συνδυασμό με λειτουργίες αγροτικού χαρακτήρα.

Στο Αμύνταιο υπάρχουν χώροι πρασίνου, πάρκα και παιδικές χαρές. Γενικά υπάρχει επάρκεια θεσμοθετημένων κοινόχρηστων χώρων στην πόλη, όμως εντοπίζονται και οικιστικές περιοχές όπου υπάρχει υψηλή δόμηση και όπου σημειώνεται έλλειψη σε ελεύθερους χώρους (κεντρικό κυρίως τμήμα της πόλης του Αμυνταίου).

Το κέντρο της πόλης του Αμυνταίου παρουσιάζει εικόνα αναρχίας, καθώς οι κοινόχρηστοι χώροι εμπλέκονται σε πολλά σημεία με τις λειτουργίες της κυκλοφορίας με αποτέλεσμα να δημιουργείται σε συγκεκριμένες ημέρες και ώρες κυκλοφοριακό πρόβλημα.

Εκείνο επίσης που παρατηρείται είναι σημειακές παρεμβάσεις με πεζοδρομήσεις περιμετρικά του κέντρου, χωρίς να βασίζονται σε κάποιο ορθολογικά εκπονημένο σχεδιασμό. Επιπλέον η πλειοψηφία των καθορισμένων κοινόχρηστων χώρων, στην επέκταση του οικισμού αλλά και στο κέντρο, παραμένει ανεκμετάλλευτη και αδιαμόρφωτη.

Στους υπόλοιπους οικισμούς υπάρχουν ελεύθεροι χώροι, κυρίως στην κεντρική πλατεία τους. Ενώ παρατηρείται συγκέντρωση κοινόχρηστων χώρων γύρω από τις εκκλησίες των οικισμών όπου βρίσκεται και η κεντρική τους πλατεία. Οι παιδικές χαρές γειτνιάζουν στους περισσότερους οικισμούς με τον χώρο της πλατείας και στο μεγαλύτερό τους ποσοστό χρήζουν βελτιώσεων.

Επίσης ελεύθεροι χώροι υπάρχουν γύρω από τα σχολεία των οικισμών και δημιουργείται εκεί ο πυρήνας των οικισμών, ενώ η ποιότητα του δημόσιου χώρου πλατεία και κοινόχρηστοι χώροι, χαρακτηρίζεται από μέτρια έως καλή. Η φροντίδα των κοινόχρηστων χώρων επαφίεται κυρίως στην ιδιωτική

πρωτοβουλία και το ενδιαφέρον των δημοτών στους κατά τόπους συλλόγους ή στο ενδιαφέρον και στην δραστηριοποίηση των προέδρων των τοπικών κοινοτήτων.

Αξίζει να σημειωθεί πως η παρουσία του φυσικού περιβάλλοντος γίνεται άμεσα αντιληπτή είτε στις ορεινές κοινότητες, είτε στις παραλίμνιες.

1.2.10.3 Χώροι Αστικού Πρασίνου

Σημαντικός αριθμός χώρων αστικού πρασίνου εντοπίζεται κυρίως στο Αμύνταιο και ιδιαίτερα στην πολεοδομημένη περιοχή της επέκτασης του οικισμού. Στην πλειοψηφία τους πρόκειται για μικρούς σε έκταση χώρους πρασίνου, διάσπαρτους εντός του οικιστικού ιστού της επέκτασης που δημιουργούν όμως οργανωμένα μικρές γειτονίες στο κέντρο των οποίων υπάρχουν οι χώροι αυτοί. Οι διάσπαρτοι χώροι συνδέονται μεταξύ τους με δίκτυο πεζοδρόμων ή αστικών δρόμων, έτσι το σχέδιο πόλης αποκτά συνάφεια.

Στο κέντρο του παλιού σχεδίου του οικισμού υπάρχουν τρεις μεγάλες πλατείες, οι δύο εκ των οποίων συνδέονται μεταξύ τους και στο κέντρο αυτών υπάρχουν τα κτήρια του παλαιού και διατηρητέου κτηρίου του Α Δημοτικού Σχολείου Αμυνταίου, με την εκκλησία των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, το παλιό κτήριο του Α Παιδικού Σταθμού, το κτήριο των Προσκόπων και το Πνευματικό Κέντρο Αμυνταίου τα οποία συνδέονται με το κεντρικό πάρκο Αμυνταίου. Ο δεύτερος χώρος είναι η πλατεία Αγοράς, που είναι και ο χώρος τέλεσης της λαϊκής αγοράς κάθε Δευτέρα.

1.2.10.4 Χώροι Στάθμευσης

Στον Δήμο Αμυνταίου και εντός των οικισμών, δεν υπάρχουν ειδικοί χώροι για την στάθμευση των οχημάτων. Οι προσφερόμενες θέσεις στο κέντρο των οικισμών διακρίνονται σε επιτρεπόμενη στάθμευση δίπλα στο κράσπεδο και σε χώρους εκτός οδών, όπως τα αδόμητα οικοπέδα. Οι χώροι αυτοί αποτελούν ιδιωτικές ιδιοκτησίες αλλά χρησιμοποιούνται ως κοινόχρηστοι χώροι ελεύθερης στάθμευσης δίχως να έχει προηγηθεί καμία συμφωνία με το Δήμο.

Στην ευρύτερη περιοχή των κέντρων των οικισμών υπάρχουν διάσπαρτοι υπαίθριοι χώροι στάθμευσης, διαφοροποιούμενοι ως προς την έκτασή τους και συνεπώς της χωρητικότητάς τους. Γενικά στους οικισμούς οι κυκλοφοριακές συνθήκες και η υπάρχουσα ρυμοτομία δε δημιουργούν ανάγκες διαμόρφωσης χώρων στάθμευσης.

Στην πόλη του Αμυνταίου προβλέπονται χώροι στάθμευσης. Συγκεκριμένα στο Αμύνταιο και στην πλατεία Αγοράς, τις ημέρες της εβδομάδας εκτός της Δευτέρας, όπου λειτουργεί η υπαίθρια λαϊκή αγορά, ο χώρος χρησιμοποιείται για την στάθμευση των οχημάτων στα σημεία που προβλέπονται από τον αρχικό σχεδιασμό της πλατείας. Επίσης υπάρχει ειδικά διαμορφωμένος χώρος βόρεια και νότια του χώρου των σιδηροδρομικών γραμμών, στο κέντρο του Αμυνταίου, ο οποίος και διαμορφώθηκε για την στάθμευση οχημάτων.

Επίσης υπάρχει θεσμοθετημένος χώρος στάθμευσης βαρέων οχημάτων, στο ΟΤ 2, από το εγκεκριμένο σχέδιο της επέκτασης ο οποίος όμως δεν έχει διαμορφωθεί ακόμη. Επίσης έχει διαμορφωθεί χώρος δημοτικού οικοπέδου στο ΟΤ 112 ως χώρος στάθμευσης που εξυπηρετεί τη στάθμευση οχημάτων επισκεπτών του Δημοτικού Καταστήματος και της αγοράς του Αμυνταίου.

Γενικά τα προβλήματα δημιουργούνται από την κακή χρήση του αυτοκινήτου για την μετάβαση στο κέντρο του οικισμού. Απαιτείται να εκπονηθεί σχέδιο για την αναδιοργάνωση της κυκλοφορίας σε όλη την πόλη, με το καθεστώς μονοδρομήσεων έτσι ώστε να αποφεύγονται οι διπλές κινήσεις σε δρόμους που δεν μπορούν να εξυπηρετήσουν φόρτους κυκλοφορίας σε συγκεκριμένες ημέρες και ώρες.

Επίσης μεγάλο μέρος του προβλήματος της κίνησης των αυτοκινήτων στο κέντρο θα λύσει η εκμετάλλευση και για την στάθμευση του χώρου των παλαιών σιδηροδρομικών γραμμών Αμυνταίου-Φλώρινας, μια και τμήμα της έκτασης θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και για την προσωρινή ή και μόνιμη στάθμευση οχημάτων.

1.2.10.5 Χώροι Περιαστικού Πρασίνου

Στον Δήμο Αμυνταίου υπάρχουν πολλοί λίγοι χώροι περιαστικού πρασίνου λόγω της γειτνίασης του οικιστικού περιβάλλοντος με την φύση και τον εξωαστικό χώρο.

Εντοπίζονται απλά διαμορφωμένα αλσύλια και δασωμένες περιοχές που περιλαμβάνουν :

- Την περιοχή Πευκάκια στο Αμύνταιο έκτασης περίπου 10 στρεμμάτων
- Το αλσύλιο στην εκκλησία της Αγία Παρασκευής στο Νυμφαίο με έκταση περίπου 15 στρέμματα
- Το δάσος ανατολικά του Σκλήθρου έκτασης περίπου 46 στρεμμάτων
- Το δάσος στην περιοχή Αγίου Αθανασίου στην Κέλλη με έκταση περίπου 68 στρέμματα
- Το δάσος στην περιοχή Προφήτη Ηλία στο Λέχοβο με έκταση περίπου 80 στρεμμάτων

Σημειώνεται πως μόνο ο χώρος στο Αμύνταιο είναι περίπου οργανωμένος με την έννοια πως εντός του χώρου υπάρχει δημοτικό αναψυκτήριο που όμως είναι σε κακή κατάσταση και δεν λειτουργεί. Ο χώρος καθαρίζεται και είναι προσβάσιμος χάρη στην ιδιωτική πρωτοβουλία των μελών του Συλλόγου «Αμύντας» στο Αμύνταιο.

1.2.11 Υποδομές Μεταφορών

1.2.11.1 Σιδηρόδρομοι

Από τον Δήμο Αμυνταίου, όπως έχει ήδη αναφερθεί, διέρχεται η σιδηροδρομική γραμμή για Φλώρινα και για Κοζάνη. Το Αμύνταιο και ο σιδηροδρομικός σταθμός εντός αυτού, αποτελεί κόμβο για την κίνηση επιβατών και

εμπορευμάτων. Η συνέχιση της λειτουργίας του σιδηροδρομικού δικτύου, η ενίσχυση και αναβάθμιση τόσο των γραμμών όσο και των σταθμών θα είναι σημαντικός παράγοντας για την ανάπτυξη της περιοχής.

1.2.11.2 Οδικό Δίκτυο

Το οδικό δίκτυο του Δήμου διακρίνεται σε κύριο (αυτό που συνδέει απευθείας τις Τοπικές Κοινότητες με την έδρα του Δήμου, το Αμύνταιο), δευτερεύον, αυτό που συνδέει τις Τοπικές Κοινότητες μεταξύ τους, σε αγροτικό και δασικό. Μέσα από την περιοχή του Δήμου επίσης διέρχεται σημαντικό τμήμα του Εθνικού και Επαρχιακού Δικτύου του Νομού αλλά και της Δυτικής Μακεδονίας.

Εθνικό Οδικό Δίκτυο

Ε.Ο. Βεύη-Κόμβος Αμυνταίου-Κόμβος Παραβεγορίτιδας (νέο τμήμα)
Ε.Ο. Κόμβος Παραβεγορίτιδας-Όρια Περιφ. Εν. Πέλλας
Βεύη-Κέλλη-Όρια Περιφ. Εν. Πέλλας
Βεύη-Αμύνταιο-Κόμβος Αμυνταίου (μέσω Κλειδιού)-Διασταύρωση με Επαρχιακή Οδό 20
Κόμβος Αμυνταίου-Όρια Περιφ. Εν. Κοζάνης (μέσω Α.Η.Σ. Αμυνταίου)

Πρωτεύον Επαρχιακό Δίκτυο

Αμύνταιο-Σωτήρα-Φανός-Πεδινό-Αετός-Αγραπιδιά-Σκλήθρο-Ασπρόγεια-Λέχοβο προς Βέργα (Όρια Περιφ. Εν. Καστοριάς)

Δευτερεύον Επαρχιακό Δίκτυο

Αμύνταιο-Ξινό Νερό
Αμύνταιο-Πέτρα
Αετός-Νυμφαίο
Ανάργυροι-Όρια Περιφ. Εν. Κοζάνης
Εθνική Οδός Φλώρινας-Κοζάνης-Φιλώτας-Αντίγονο-Μανιάκι-Φαράγγι-Όρια Περιφ. Εν. Πέλλας
Όρια Περιφ. Εν. Κοζάνης-Φιλώτας-Λεβαία(Λακκιά)-Αμύνταιο

Δημοτικό Οδικό Δίκτυο

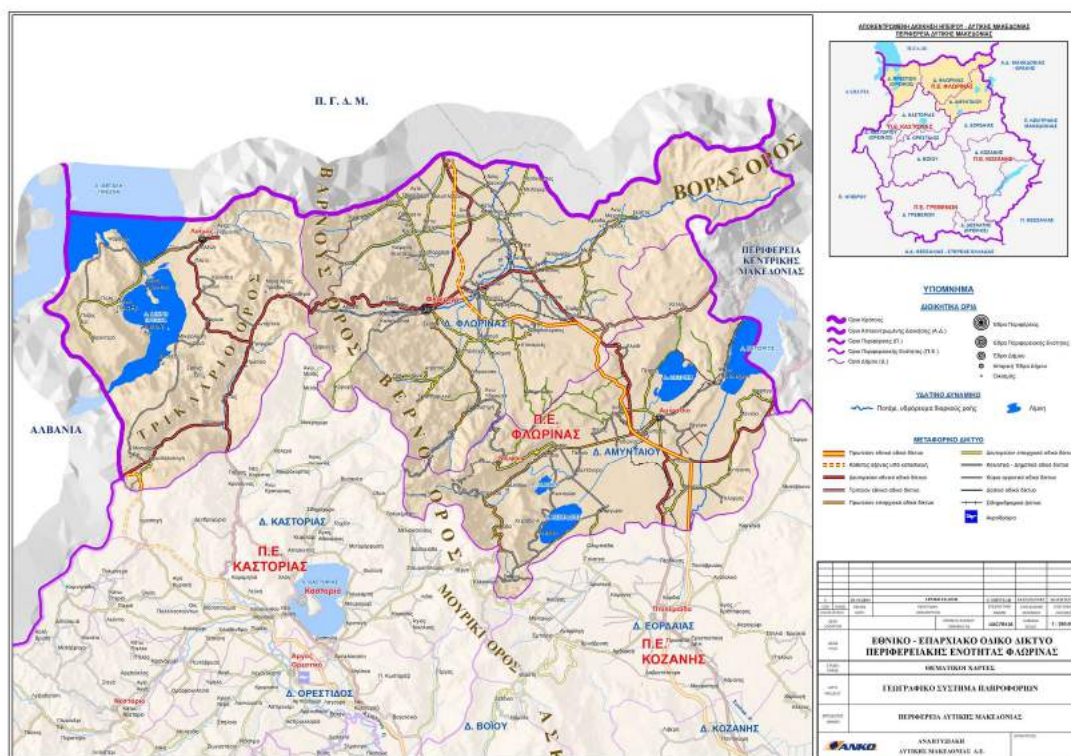
Αμύνταιο-Άγιος Παντελεήμονας-Όρια Περιφ. Εν. Πέλλης (προς Άρνισσα)
Αμύνταιο-Βεγόρα
Βεγόρα-Μανιάκι
Βεγόρα-Λεβαία
Διασταύρωση δευτερεύοντος επαρχιακού δικτύου-Πελαργός
Πέτρες-Κέλλη (παραλίμνιος λίμνης Πετρών)
Διασταύρωση Εθνικού οδικού δικτύου-Κλειδί
Διασταύρωση πρωτεύοντος επαρχιακού δικτύου-Ροδώνα
Διασταύρωση πρωτεύοντος επαρχιακού δικτύου-Φανός
Διασταύρωση πρωτεύοντος επαρχιακού δικτύου-Ξινό Νερό
Ξινό Νερό-Φανός
Πεδινό-Βαλτόνερα

Βαλτόνερα-Διασταύρωση προς Λιμνοχώρι-Λιμνοχώρι
Διασταύρωση προς Λιμνοχώρι-Ανάργυροι
Διασταύρωση πρωτεύοντος επαρχιακού δικτύου(Αετός)-Βαλτόνερα
Αετός-Λιμνοχώρι
Διασταύρωση πρωτεύοντος επαρχιακού δικτύου-Ασπρόγεια
Διασταύρωση πρωτεύοντος επαρχιακού δικτύου-Βαρικό
Ανάργυροι-Βαρικό
Βαρικό-Όρια Περιφ. Εν. Καστοριάς (προς ΙΜ Παναγίας και Κλεισούρα)
Βαρικό-Όρια Περιφ. Εν. Κοζάνης (προς Δροσερό)

Γενικά αρμόδιοι για τη συντήρηση όλων των δημοσίων οδών που δεν καθορίζεται ρητώς ότι υπάγονται στην αρμοδιότητα των υπηρεσιών της έδρας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και των Υπηρεσιών των Περιφερειακών Ενοτήτων που υπάγονται στην Περιφέρεια (ΦΕΚ 3307/Β/11.12.2012), είναι οι Δήμοι και οι Κοινότητες, ο καθένας για τα οδικά τμήματα που βρίσκονται εντός των ορίων της διοικητικής του έκτασης.

Αρμόδιοι για τη συντήρηση του Πρωτεύοντος και Δευτερεύοντος Επαρχιακού Δικτύου ειδικά για τα τμήματα που βρίσκονται εντός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων ή εντός των ορίων νομίμως υφιστάμενων οικισμών, είναι οι οικείοι Δήμοι και Κοινότητες.

Επίσης στις περιπτώσεις των διαδημοτικών οδών, που δεν είναι χαρακτηρισμένες ως επαρχιακές οδοί, αλλά η αρμοδιότητα συντήρησής τους ανήκει στις Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΦΕΚ και ειδικά για τα τμήματά τους που βρίσκονται εντός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων ή εντός των ορίων νομίμως υφισταμένων οικισμών, η αρμοδιότητα συντήρησής των ως άνω τμημάτων ανήκει στους οικείους Δήμους και Κοινότητες.

Εικόνα : Οδικός χάρτης Εθνικού και Επαρχιακού δικτύου Νομού Φλώρινας και Δήμου Αμυνταίου.

Το υφιστάμενο οδικό δίκτυο στον εξωαστικό χώρο είναι τοπικής σημασίας και παρέχει πρόσβαση στις εξωαστικές αγροτικές δραστηριότητες, που αναπτύσσονται στην περιφερειακή περιοχή. Έτσι υπάρχει άμεση επαφή και συνέχεια λειτουργίας των δρόμων εντός οικισμού με το περιφερειακό δίκτυο το οποίο σε πολύ μεγάλο ποσοστό αποτελεί συνέχεια και επέκταση του αστικού δικτύου.

Έτσι το αστικό δίκτυο συμπληρώνεται από ένα μεγάλο πλήθος αγροτικών δρόμων, στην πλειοψηφία χωματόδρομων που παρέχουν πρόσβαση στις καλλιέργειες και γενικά στις εκτός σχεδίου δραστηριότητες και ιδιοκτησίες.

Ως προς την ποιοτική κατάσταση των οδών, σε γενικές γραμμές χαρακτηρίζεται ως καλή, ωστόσο οι ασφαλτοστρωμένοι δρόμοι χρήζουν συνεχούς συντήρησης λόγω των εκτεταμένων φθορών κατά την διάρκεια του χειμώνα εξαιτίας παγετού.

Επίσης εκτεταμένες φθορές παρουσιάζονται στο αγροτικό και δασικό δίκτυο λόγω της συνεχούς χρήσης αλλά κυρίως λόγω των καιρικών συνθηκών που επικρατούν. Ειδικά στο δασικό δίκτυο παρουσιάζεται η ανάγκη κατασκευής αντιπλημμυρικών έργων, διευθετήσεων στην κοίτη χειμάρρων και οχετών για την διευθέτηση ομβρίων υδάτων.

Επίσης σημαντικό πρόβλημα παρουσιάζεται στις διασταυρώσεις των αγροτικών δρόμων με το επαρχιακό κυρίως δίκτυο αλλά και με το δημοτικό

δίκτυο. Στα σημεία των κόμβων, παρουσιάζονται εκτεταμένες φθορές από την κυκλοφορία γεωργικών μηχανημάτων.

Ακόμη προβλήματα παρουσιάζονται και από την έλλειψη σήμανσης στα σημεία των διασταυρώσεων καθώς και από την έλλειψη προστατευτικών πλευρικών στηθαίων, ιδιαίτερα στα σημεία που το αγροτικό δίκτυο γειτνιάζει με αποστραγγιστικές τάφρους.

Ακόμη στα σημεία των κόμβων υπάρχει μεγάλη ανάγκη για την κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων, όπου συχνά στις περιόδους βροχοπτώσεων, συγκεντρώνονται λιμνάζοντα ύδατα δυσχεραίνοντας την κυκλοφορία.

Μεγάλο πρόβλημα παρουσιάζεται στον δρόμο από ΤΚ Βαλτονέρου προς ΤΚ Αναργύρων με την παρουσία ρηγμάτων που εμφανίζονται εγκάρσια στον δρόμο εξαιτίας της λειτουργίας του ορυχείου της ΔΕΗ σε πολύ κοντινή απόσταση. Οι φθορές που παρουσιάζονται στο οδόστρωμα κυρίως λόγω των καθιζήσεων σε μεγάλα τμήματα του δρόμου καθιστούν την αποκατάστασή τους πολύ δύσκολη.

Η λύση της μετάθεσης του κύριου δρόμου δυτικότερα σε δρόμο του αναδασμού, ο οποίος ήδη βελτιώνεται και ασφαλτοστρώνεται κρίνεται η καλύτερη λύση, όμως θα χρειαστεί η κατασκευή γέφυρας διέλευσης της αποστραγγιστικής τάφρου για να καταστεί η παρέμβαση λειτουργική.

Επίσης στον επαρχιακό δρόμο ΤΚ Αετού προς ΤΚ Νυμφαίου που είναι και ο μοναδικός ασφαλτοστρωμένος πρόσβασης προς την ορεινή κοινότητα του Νυμφαίου, παρουσιάζει προβλήματα κατολισθήσεων στα πρηνή και απαιτείται η σύνταξη των απαιτούμενων μελετών από πλευράς των υπηρεσιών της ΠΕ Φλώρινας, για την κατασκευή τοιχείων αντιστήριξης για την προστασία του οδοστρώματος.

Επίσης η επαρχιακή οδός προς ΤΚ Λεχόβου και Καστοριά παρουσιάζει προβλήματα απότομων στροφών δίχως ορατότητα, προκαλώντας προβλήματα στην ασφάλεια των οχημάτων κυρίως κατά την χειμερινή περίοδο αλλά και καθ' όλη την διάρκεια του έτους ειδικά όταν έχει ομίχλη.

Εκεί θα χρειαστεί παρέμβαση βελτίωσης των γεωμετρικών χαρακτηριστικών των στροφών καθώς επίσης και βελτίωσης της χάραξης του δρόμου. Επίσης απαιτείται η τοποθέτηση προστατευτικών στηθαίων ασφαλείας σε επικίνδυνα σημεία του δρόμου.

Έλεγχος επίσης απαιτείται στην γέφυρα του δρόμου ΤΚ Βεγόρων με ΤΚ Μανιακίου επειδή με την ένταση των βροχοπτώσεων των τελευταίων ετών το ρέμα Σουλού παροχετεύει μεγάλο όγκο υδάτων προς τη λίμνη Βεγορίτιδα, προκαλώντας μεγάλες καταπτώσεις χωμάτων από τα πρηνή του ρέματος πέριξ και της γέφυρας.

Το φαινόμενο πρέπει να ελεγχθεί και να γίνουν οι απαραίτητες παρεμβάσεις, κυρίως με τοιχεία αντιστήριξης πέριξ της γέφυρας ή ακόμα και με διευθέτηση και προστασία της κοίτης του ρέματος ανάντη και κατόντη αυτού.

1.2.11.3 Ποδηλατόδρομοι

Στο Δήμο Αμυνταίου δεν υπάρχει δίκτυο ποδηλατόδρομων. Μόνο στον πρόσφατα υλοποιημένο περιμετρικό δρόμο της πόλης του Αμυνταίου υπάρχει σημασμένη ποδηλατική διαδρομή σε όλο το μήκος του δρόμου. Στον περιμετρικό ποδηλατόδρομο συνδέεται τμήμα μήκους 500 περίπου μέτρων, σε όλη την πλευρά του στρατοπέδου Παπαπέτρου, στην επαρχιακή οδό Αμυνταίου-Ξινού Νερού.

1.2.11.4 Αερολιμένες

Οι αεροπορικές μεταφορές στο Δήμο Αμυνταίου καλύπτονται μερικώς από τα μικρά αεροδρόμια της Κοζάνης και της Καστοριάς και κυρίως από τον αερολιμένα Θεσσαλονίκης.

1.2.11.5 Αστικές Μεταφορές

Οι μεταφορικές ανάγκες των κατοίκων, των μαθητών και των επισκεπτών ικανοποιούνται με ΙΧ οχήματα, με μισθωμένα οχήματα και λεωφορεία υπεραστικού ΚΤΕΛ Φλώρινας.

Στον Δήμο δεν υπάρχει μέχρι σήμερα αστική ή δημοτική συγκοινωνία, ενώ το μοναδικό μέσο μαζικής συγκοινωνίας αποτελούν τα υπεραστικά ΚΤΕΛ Φλώρινας. Η συγκοινωνία γενικά κρίνεται ικανοποιητική ενώ δεν υπάρχει σύνδεση μεταξύ των οικισμών του Δήμου. Η κυκλοφορία διενεργείται κυρίως από το κέντρο του Δήμου που είναι το Αμύνταιο προς τα άλλα αστικά κέντρα της Δυτικής Μακεδονίας και διέρχεται από μεγάλο αριθμό οικισμών του Δήμου.

Κατά τη σχολική περίοδο υπάρχουν δρομολόγια για την εξυπηρέτηση των μαθητών, εκτελούμενα από το ΚΤΕΛ, και αφορούν τις μετακινήσεις των μαθητών της ευρύτερης περιοχής προς την έδρα του Δήμου αλλά και προς τις έδρες των Δημοτικών Ενοτήτων που λειτουργούν δημοτικά και γυμνάσια.

Οι μετακινούμενοι προς τα εργοστάσια και ορυχεία της ΔΕΗ μετακινούνται με λεωφορεία της εταιρείας ή με ιδιωτικά ΙΧ.

Πίνακας : Σχολικά δρομολόγια με λεωφορείο εντός του Δήμου Αμυνταίου

Διαδρομή	Συνολικά χλμ
Αμύνταιο-Βεγόρα-Αμύνταιο-ΤΕΕ-Αμύνταιο-Λεβαία-Φιλώτας-Αμύνταιο-ΤΕΕ	33,5
Αμύνταιο-Βεγόρα-Αμύνταιο-ΤΕΕ-Αμύνταιο-Λεβαία-Φιλώτας-Αμύνταιο-ΤΕΕ(μόνο επιστροφή, απογευματινό)	17
Αμύνταιο-Αγ. Παντελεήμων-Αμύνταιο-ΤΕΕ	18
Αμύνταιο-Αγ. Παντελεήμων-Αμύνταιο-ΤΕΕ(μόνο επιστροφή, απογευματινό)	9
Αμύνταιο-Φαράγγι-Μανιάκι-Αντίγονο-Πελαργός-Φιλώτας-Λεβαία-Αμύνταιο-ΤΕΕ	77
Αμύνταιο-Φαράγγι-Μανιάκι-Αντίγονο-Πελαργός-Φιλώτας-Λεβαία-Αμύνταιο-ΤΕΕ(μόνο επιστροφή, απογευματινό)	38,5
Αμύνταιο-Λέχοβο-Ασπρόγεια-Σκλήθρο-Αγραπιδιές-Ασπρόγεια-Σκλήθρο-Αγραπιδιές-Αετός-Αμύνταιο-ΤΕΕ	83
Αμύνταιο-Λέχοβο-Ασπρόγεια-Σκλήθρο-Αγραπιδιές-Ασπρόγεια-Σκλήθρο-Αγραπιδιές-Αετός-Αμύνταιο-ΤΕΕ(μόνο επιστροφή, απογευματινό)	41,75
Αμύνταιο-Ξινό Νερό-Αμύνταιο-ΤΕΕ(δύο δρομολόγια)	38,5

Αμύνταιο-Ξινό Νερό-Αμύνταιο-ΤΕΕ(μόνο επιστροφή, απογευματινό)	19,5
Αμύνταιο-Πέτρες-Αμύνταιο-ΤΕΕ	15
Αμύνταιο-Ανάργυροι-Λιμνοχώρι-Βαλτόνερα-Πεδινό-Αετός-Φανός-Ροδώνας-Ξινό Νερό-Συνοικισμός Σωτήρα-Αμύνταιο-ΤΕΕ	78
Αμύνταιο-Ανάργυροι-Λιμνοχώρι-Βαλτόνερα-Πεδινό-Αετός-Φανός-Ροδώνας-Ξινό Νερό-Συνοικισμός Σωτήρα-Αμύνταιο-ΤΕΕ(μόνο επιστροφή, απογευματινό)	39
Αμύνταιο-Άγ. Παντελεήμων-Αμύνταιο-ΤΕΕ(μόνο επιστροφή, βραδινό)	9
Αμύνταιο-Φαράγγι-Μανιάκι-Αντίγονο-Πελαργός-Φιλώτας-Λεβαία-Αμύνταιο-ΤΕΕ(μόνο επιστροφή, βραδινό)	38,5
Αμύνταιο-Λέχοβο-Ασπρόγεια-Σκλήθρο-Αγραπιδιές-Ασπρόγεια-Σκλήθρο-Αγραπιδιές-Αετός-Αμύνταιο-ΤΕΕ(μόνο επιστροφή, βραδινό)	41,75
Σύνολο	597,00

Πίνακας : Ειδικές διαδρομές μαθητών με ταξί

Ειδικές διαδρομές με ταξί	Σύνολο χλμ	Χλμ εντός
Φλώρινα-Πέτρες-Αμύνταιο(Μουσικό Σχολείο)	82	28
Λεβαία-Βαλτόνερα-Φλώρινα	107	69
Ροδώνας-Αμύνταιο(ολοήμερο Α Δημοτικό Σχολείο)	15	15
Σωτήρας-Αμύνταιο(μαθητές Δημοτικού)	6	6
Πελαργός-Αντίγονο-Φιλώτας(ολοήμερο Νηπιαγωγείο)	12	12
Φλώρινα(ΕΠΑΣ)-Φιλώτας-Πτολεμαΐδα	56	25
Αντίγονο-Φιλώτας(μαθητές ολοήμερου Δημοτικού)	12	12
Αντίγονο-Φιλώτας(μαθητές ολοήμερου Δημοτικού)	12	12
Αντίγονο-Φιλώτας(μαθητές Δημοτικού)	12	12
Αντίγονο-Φιλώτας(μαθητές Δημοτικού)	12	12
Αντίγονο-Φιλώτας(μαθητές Δημοτικού)	12	12
Αντίγονο-Φιλώτας(μαθητές Δημοτικού)	12	12
Αντίγονο-Φιλώτας(μαθητές Δημοτικού)	12	12
Πελαργός-Φιλώτας(μαθητές Δημοτικού)	11	11
Πελαργός-Φιλώτας(μαθητές Δημοτικού)	11	11
Πελαργός-Φιλώτας(μαθητές Δημοτικού)	11	11
Φανός-Ξινό Νερό(μαθητές Δημοτικού)	13	13
Νυμφαίο-Αετός(μαθητές Δημοτικού)	18	18
Νυμφαίο-Αετός(μόνο επιστροφή, μαθητές Δημοτικού)	9	9
Λιμνοχώρι-Βαλτόνερα-Αετός(μαθητές Δημοτικού)	15	15
Λιμνοχώρι-Βαλτόνερα-Πεδινό-Αετός(μόνο επιστροφή, μαθητές Δημοτικού)	8,5	8,5
Ανάργυροι-Αετός(μαθητές Δημοτικού-ολοήμερο)	22	22
Ανάργυροι-Αετός(μαθητές Δημοτικού-ολοήμερο)	22	22
Ασπρόγεια-Αετός (μαθητές Δημοτικού)	24	24
Ασπρόγεια-Αγραπιδιές-Αετός(μαθητές Δημοτικού-ολοήμερο)	23	23
Σύνολο		438,5

1.2.11.6 Υπεραστικές Μεταφορές

Πίνακας : Δρομολόγια ΚΤΕΛ

Γραμμή	Δρομολόγια/ημέρα
Αμύνταιο-Θεσσαλονίκη	6
Θεσσαλονίκη-Αμύνταιο	5
Αμύνταιο-Αθήνα	2
Αθήνα-Αμύνταιο	2
Αμύνταιο-Κοζάνη	3
Κοζάνη-Αμύνταιο	3
Αμύνταιο-Λέχοβο	2
Λέχοβο-Αμύνταιο	2
Αμύνταιο-Ασπρόγεια/Λέχοβο	2
Λέχοβο/Ασπρόγεια-Αμύνταιο	2

Αμύνταιο-Φαράγγι	2
Φαράγγι-Αμύνταιο	2

1.2.12 Κάθετες υπηρεσίες του Δήμου στο Θεματικό Τομέα «Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής»

Οι κάθετες υπηρεσίες του Δήμου Αμυνταίου στο θεματικό τομέα 'Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής' είναι :

- Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας & Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης με το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας και Εύρυθμης Λειτουργίας Οικισμών, το Τμήμα Περιβάλλοντος και Τμήμα Τεχνικό και Ποιότητας Ζωής.
 - Τοπικοί Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων
- Αναλυτικότερα :

1.2.12.1 Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας & Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης

Η Διεύθυνση είναι αρμόδια για τη μελέτη, εκτέλεση και συντήρηση των κάθε είδους τεχνικών έργων του Δήμου, με στόχο την έγκαιρη, οικονομική και άριστη από επιστημονικής άποψης πραγματοποίησής τους. Συγχρόνως η Δ/ση είναι αρμόδια για την εξασφάλιση βελτιωμένων συνθηκών ασφαλούς μετακίνησης και κυκλοφορίας των δημοτών και των οχημάτων τους, καθώς και για τον έλεγχο των εγκαταστάσεων, την έκδοση αδειών εγκαταστάσεων και εγκαταστατών κυρίως στον τομέα των μεταφορών.

Επίσης είναι αρμόδια για την προστασία και αναβάθμιση του τοπικού φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, για την εξασφάλιση της αποκομιδής και της μεταφοράς των απορριμμάτων, της χωριστής αποκομιδής και μεταφοράς των ανακυκλώσιμων υλικών, την εξασφάλιση της καθαριότητας των κοινόχρηστων χώρων, καθώς και για την συντήρηση των χώρων πρασίνου.

Επίσης είναι αρμόδια για την ενεργειακή διαχείριση, τη λειτουργία των Κοιμητηρίων και των Δημοτικών Σφαγείων καθώς και για την Πολιτική Προστασία στο επίπεδο του Δήμου. Παράλληλα είναι αρμόδια για την εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού και για την εφαρμογή αυτού. Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος στον Θεματικό Άξονα «Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής» περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες :

- Τμήμα Πολιτικής Προστασίας και Εύρυθμης Λειτουργίας Οικισμών που περιλαμβάνει Γραφείο Καθαριότητας-Ανακύκλωσης-Πρασίνου, Γραφείο Ηλεκτροφωτισμού-Σήμανσης Οδών, Γραφείο Ύδρευσης-Αποχέτευσης-Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων, Γραφείο Κίνησης Οχημάτων-Διαχείρισης Αποθήκης και Γραφείο Πολιτικής Προστασίας.

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Καθαριότητας, Ανακύκλωσης και Πρασίνου περιλαμβάνουν :

1. Μεριμνά για την εκτέλεση εργασιών καθαριότητας των κοινόχρηστων χώρων μέσα στην περιφέρεια του Δήμου.
2. Μεριμνά σε συνεργασία με τον αρμόδιο αντιδήμαρχο για την εκτέλεση των εργασιών αποκομιδής απορριμμάτων.
3. Φροντίζει για την τήρηση μητρώου οδηγών και οχημάτων που αφορούν την αποκομιδή απορριμμάτων και διαχείριση εγγράφων και Αρχείου για τα θέματα αρμοδιότητας του τμήματος.
4. Είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης απορριμμάτων.
5. Φροντίζει για την εξασφάλιση και τις ενέργειες φύλαξης των παλαιών ΧΑΔΑ στα όρια του Δήμου.
6. Φροντίζει για την μελλοντική λειτουργία Χώρου Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων.
7. Μεριμνά για την εκτέλεση εργασιών καθαριότητας των κοινοχρήστων χώρων μέσα στην περιφέρεια του Δήμου (δρόμοι, πλατείες, χείμαρροι, πάρκα, αφοδευτήρια κλπ.).
8. Μεριμνά για την εκτέλεση εργασιών αποκομιδής, μεταφοράς και απόρριψης απορριμμάτων (π.χ. προερχόμενα από οικίες, καταστήματα, επιχειρήσεις, κοινόχρηστους χώρους).
9. Μεριμνά για την εκτέλεση προγραμμάτων ανακύκλωσης απορριμμάτων.
10. Είναι υπεύθυνο για την λειτουργία Χώρου Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων ή/και Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ενταφιασμός, ζύγιση απορριμμάτων, φύλαξη χώρου), αν αυτό αποτελεί αρμοδιότητα του Δήμου.
11. Καταρτίζει και εφαρμόζει βραχυπρόθεσμα λεπτομερή προγράμματα φυτεύσεων, συντήρησης, ποτίσματος, φυτοπροστασίας των χώρων πρασίνου του Δήμου.
12. Φροντίζει για την ανάλυση των προηγούμενων προγραμμάτων και καθορίζει τις ανάγκες σε τεχνικό εξοπλισμό, εργαλεία, ανθρώπινο δυναμικό κατά ειδικότητες, φυτά, λιπάσματα, φυτοφάρμακα, ανταλλακτικά κλπ.
13. Είναι υπεύθυνο για την εκπόνηση μελετών που σχετίζονται με το αντικείμενο και μέριμνα για την ανάθεση ανάλογων μελετών σε τρίτους και την τήρηση των σχετικών διαδικασιών ανάθεσης, παρακολούθησης, ελέγχου και παραλαβής μελετών (κατάρτιση προδιαγραφών, αξιολόγηση εκδηλώσεων ενδιαφέροντος, παρακολούθηση κλπ.).
14. Εισηγείται για την αναγκαιότητα ανάθεσης φυτοτεχνικών εργασιών σε τρίτους. Τήρηση των διαδικασιών ανάθεσης τέτοιων εργασιών σε τρίτους. Επίβλεψη των εργασιών που εκτελούνται από τρίτους.
15. Καταρτίζει τεχνικές προδιαγραφές για την προμήθεια τεχνικού εξοπλισμού, μηχανημάτων, φυτών, λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων κλπ. Συμμετοχή στις επιτροπές αξιολόγησης προσφορών και στις επιτροπές παραλαβής των προηγούμενων ειδών.
16. Είναι υπεύθυνο για την συγκρότηση, οργάνωση, συντονισμό και γενικά διοίκηση των συνεργείων του Τμήματος για την εκτέλεση των κηποτεχνικών εργασιών.
17. Είναι υπεύθυνο για την φύλαξη, καθαριότητα, μέριμνα για τη συντήρηση του εξοπλισμού των παιδικών χαρών του Δήμου.

18. Είναι υπεύθυνο για την τήρηση των διαδικασιών λειτουργίας των δημοτικών κοιμητηρίων σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους και τους ειδικότερους Κανονισμούς Λειτουργίας, Διοίκησης και Διαχείρισης του.
19. Φροντίζει για τον σχεδιασμό, εισηγήση και εφαρμογή προγραμμάτων βελτίωσης και ανανέωσης κοινών και οικογενειακών τάφων.
20. Φροντίζει για την τήρηση των διαδικασιών και αρχείων καταγραφής των γεγονότων και πληροφοριακών στοιχείων που σχετίζονται με τη λειτουργία των δημοτικών κοιμητηρίων.
21. Σε συνεργασία με την Οικονομική Υπηρεσία φροντίζει για την τήρηση των διαδικασιών και αρχείων που σχετίζονται με τις οικονομικές δοσοληψίες των πολιτών ως προς τη λειτουργία των κοιμητηρίων και την απόδοση των εισπραττόμενων ποσών σύμφωνα με τις διαχειριστικές διαδικασίες του Δήμου.
22. Μεριμνά για την καθαριότητα, τη φύλαξη, τη διακόσμηση και την τήρηση των κανόνων λειτουργίας στους χώρους των κοιμητηρίων.
23. Μεριμνά για τη συντήρηση / κατασκευή των τάφων και τη συντήρηση της τεχνικής υποδομής και του πράσινου στους χώρους, τα κτίρια και γενικά στις εγκαταστάσεις των δημοτικών κοιμητηρίων.
24. Φροντίζει για την εκτέλεση εργασιών ταφής και εκταφής, καθώς επίσης και για την λειτουργία Οστεοφυλακίου.

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Ηλεκτροφωτισμού και Σήμανσης Οδών περιλαμβάνουν :

1. Είναι υπεύθυνο για την εκτέλεση εργασιών που αφορούν στην επέκταση, συντήρηση, επισκευή και βελτίωση του δικτύου ηλεκτροφωτισμού των οδών και γενικά των κοινοχρήστων υπαίθριων χώρων του Δήμου καθώς και του φωτισμού για την ανάδειξη των δημοτικών κτιρίων, μνημείων και αρχαιολογικών χώρων της περιοχής του Δήμου.
2. Σε συνεργασία με το Γραφείο Τεχνικών Έργων του Τμήματος Ποιότητας Ζωής, φροντίζει για την εκτέλεση εργασιών για την επέκταση, συντήρηση και επισκευή της σήμανσης και διαγράμμισης οδών για τη ρύθμιση της κυκλοφορίας στην περιοχή του Δήμου.
3. Σε συνεργασία με το Γραφείο Τεχνικών Έργων του Τμήματος Ποιότητας Ζωής, φροντίζει για την εκτέλεση εργασιών για την εγκατάσταση και συντήρηση κάθε είδους πληροφοριακών πινακίδων στην περιοχή του Δήμου (πινακίδες ονομασίας οδών και πλατειών, αρίθμησης κτιρίων, παροχής πληροφοριών σε θέματα του Δήμου, στάσεων συγκοινωνιακών μέσων και άλλα).
4. Φροντίζει για την εκτέλεση εργασιών για την τοποθέτηση και συντήρηση προστατευτικών μέσων για την ασφάλεια της κυκλοφορίας των οχημάτων και των πεζών.
5. Σε συνεργασία με το Γραφείο Τεχνικών Έργων του Τμήματος Ποιότητας Ζωής, φροντίζει για την εκτέλεση εργασιών που αφορούν στη συντήρηση / επισκευή ή βελτίωση των ηλεκτρομηχανολογικών συσκευών ή Η/Μ εξοπλισμού των κτιρίων και γενικά εγκαταστάσεων του Δήμου.

6. Εκτέλεση εργασιών που αφορούν στη συντήρηση/ επισκευή, τροφοδότηση με καύσιμα κάθε είδους κινητών μηχανημάτων και οχημάτων (αυτοκίνητα, δίκυκλα) του Δήμου.
7. Μεριμνά και λαμβάνει μέτρα για την προστασία της ζωής και της περιουσίας των κατοίκων από δραστηριότητες που εγκυμονούν κινδύνους, σε συνεργασία και με τη Δημοτική Αστυνομία. Στο πλαίσιο αυτό ελέγχει τη σήμανση των εργασιών που εκτελούνται στις οδούς και ελέγχει την τήρηση των υποχρεώσεων αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στις οδούς.
8. Επίσης λαμβάνει και ελέγχει την εφαρμογή μέτρων για την προστασία από επικίνδυνες οικοδομές, και από έλλειψη μέτρων ασφάλειας και υγιεινής, και ελέγχει τα υφιστάμενα μέτρα ασφάλειας σε εργασίες που εκτελούνται.

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Ύδρευσης, Αποχέτευσης και Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (Ε.Ε.Λ.) περιλαμβάνουν :

1. Εισηγείται για τη σκοπιμότητα ανάθεσης μελετών ύδρευσης-αποχέτευσης σε τρίτους εκτός του Δήμου (προμελέτες, προκαταρκτικές μελέτες, οριστικές μελέτες, μελέτες εφαρμογής). Κατάρτιση προδιαγραφών μελετών και τήρηση των διαδικασιών ανάθεσης συγκεκριμένων μελετών σε τρίτους (Σύνταξη διακηρύξεων, τευχών προδιαγραφών, αξιολόγηση εκδηλώσεων ενδιαφέροντος, εισήγηση σχετικών αποφάσεων, σύνταξη συμβάσεων κλπ.).
2. Σε συνεργασία με το Γραφείο Τεχνικών Έργων του Τμήματος Ποιότητας Ζωής, συμμετέχει στην παρακολούθηση της εκπόνησης μελετών τεχνικών έργων που ανατίθενται σε τρίτους, τήρηση των διαδικασιών παρακολούθησης ελέγχου και παραλαβής των μελετών από ποιοτικής και συμβατικής άποψης.
3. Σε συνεργασία με το Γραφείο Τεχνικών Έργων του Τμήματος Ποιότητας Ζωής, συντάσσει τεχνικές μελέτες είτε για έργα που θα εκτελεσθούν με αυτεπιστασία είτε για έργα που θα ανατεθούν σε τρίτους, στις περιπτώσεις που αποφασίζεται η εκπόνηση μελετών από τις υπηρεσίες του Δήμου.
4. Σε συνεργασία με το Γραφείο Τεχνικών Έργων του Τμήματος Ποιότητας Ζωής, μπορεί να εισηγηθεί την σκοπιμότητα ανάθεσης της κατασκευής υδραυλικών τεχνικών έργων σε τρίτους. Καταρτίζει προδιαγραφές τεχνικών έργων και είναι υπεύθυνο για την τήρηση των διαδικασιών ανάθεσης έργων σε τρίτους (δημοπρατήσεις, αξιολόγηση προσφορών, εισήγηση σχετικών αποφάσεων, σύνταξη σχεδίων συμβάσεων κλπ.).
5. Σε συνεργασία με το Γραφείο Τεχνικών Έργων του Τμήματος Ποιότητας Ζωής, μεριμνά για την σύνταξη μελετών έργων συντήρησης και βελτίωσης του υδρευτικού και αποχετευτικού δικτύου αρμοδιότητας Δήμου.
6. Μεριμνά για τη συνεχή και την ομαλή υδροδότηση όλων των σημείων της πόλης όλο το 24ωρο και τη σωστή λειτουργία του υδρευτικού και αποχετευτικού συστήματος, καθώς και όλων των λειτουργιών που αφορούν τις εργασίες άντλησης και διανομής νερού.

7. Μεριμνά για την καλή συντήρηση και την γρήγορη επισκευή βλαβών στο κεντρικό δίκτυο, καθώς επίσης και την επιμέλεια της τοποθέτησης υδρομέτρων.
8. Είναι υπεύθυνο για την καταγραφή των ενδείξεων των υδροπαροχών και ενημέρωση της αρμόδια υπηρεσίας.
9. Μεριμνά για την ασφάλεια, τον καθαρισμό και την υγειονομική προστασία των υδατοδεξαμενών.
10. Είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση της σωστής λειτουργίας των υδρομέτρων των υδροληπτών και εξακρίβωση λαθροληψιών.
11. Μεριμνά για την κατασκευή έργων, μικροεπεκτάσεων, συνδέσεων και αντικατάσταση φθαρμένων δικτύων ύδρευσης / αποχέτευσης.
12. Φροντίζει για την χλωρίωση των δεξαμενών.
13. Φροντίζει για την έγκαιρη προμήθεια των διαφόρων ανταλλακτικών, υλικών και χημικών υλών που απαιτούνται για τη συνεχή και απρόσκοπτη λειτουργία των δικτύων ύδρευσης.
14. Μεριμνά για την τήρηση και εφαρμογή του ειδικού κανονισμού λειτουργίας της υπηρεσίας ύδρευσης / αποχέτευσης του Δήμου.
15. Συνεργάζεται με την υπηρεσία εσόδων για την έκδοση των δικαιωμάτων ύδρευσης / αποχέτευσης και την παροχή στοιχείων για τους νέους καταναλωτές.
16. Φροντίζει για την άρση των προβλημάτων που εμφανίζονται στη λειτουργία των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων.
17. Είναι υπεύθυνο για την τήρηση λεπτομερούς αρχείου αποτελεσμάτων λειτουργίας συμβάντων και εργασιών συντήρησης.
18. Είναι υπεύθυνο για την συντήρηση του εξοπλισμού.
19. Είναι υπεύθυνο για την εκτέλεση των απαραίτητων χημικών, βιολογικών και μικροβιολογικών αναλύσεων δειγμάτων πόσιμου νερού και λυμάτων από τα δίκτυα της μονάδας επεξεργασίας και τους αποδέκτες.
20. Διαμορφώνει πρόγραμμα λειτουργίας και συντήρησης της εγκατάστασης επεξεργασίας των λυμάτων και είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση της λειτουργίας της σύμφωνα με το παραπάνω πρόγραμμα.
21. Εισηγείται την κατασκευή πρόσθετων έργων ή τη λήψη άλλων μέτρων, με στόχο τη βελτίωση της αποδοτικότητας των εγκαταστάσεων.
22. Μεριμνά για την συντήρηση του εξοπλισμού της εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων σε συνεργασία με το συνεργείο συντήρησης ή το προσωπικό άλλων γραφείων και τμημάτων.
23. Σε συνεργασία με το Γραφείο Προστασίας Περιβάλλοντος του Τμήματος Περιβάλλοντος μεριμνά για τον έλεγχο της ποιότητας των αποβλήτων ειδικών καταναλωτών (π. χ. βιοτεχνίες, βιομηχανίες) που εκβάλλουν στο δίκτυο.
24. Σε συνεργασία με το Γραφείο Προστασίας Περιβάλλοντος του Τμήματος Περιβάλλοντος μεριμνά για τον έλεγχο της ρύπανσης των υδάτινων αποδεκτών.
25. Σε συνεργασία με το Γραφείο Προστασίας Περιβάλλοντος του Τμήματος Περιβάλλοντος συμβάλλει στην φύλαξη και στην διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.
26. Μεριμνά για την διαχείριση στερεών αποβλήτων, σε επίπεδο προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, επεξεργασίας, ανακύκλωσης και εν γένει αξιοποίησης, διάθεσης, λειτουργίας σχετικών

εγκαταστάσεων, κατασκευής μονάδων επεξεργασίας και αξιοποίησης, καθώς και αποκατάστασης υφιστάμενων χώρων εναπόθεσης (ΧΑΔΑ). Η διαχείριση πραγματοποιείται, σύμφωνα με τον αντίστοιχο σχεδιασμό, που καταρτίζεται από την Περιφέρεια κατά την ειδικότερη ρύθμιση του άρθρου 186 παρ στ' αριθμ. 29 του νόμου Καλλικράτη.

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Κίνησης Οχημάτων και Διαχείρισης Αποθήκης περιλαμβάνουν :

1. Είναι υπεύθυνο για την συγκρότηση, οργάνωση, συντονισμό και γενικά διοίκηση των συνεργείων του Τμήματος.
2. Είναι υπεύθυνο για την ετοιμασία του Προγράμματος Δράσης του Συνεργείου (καθορισμός αναγκών έργων, συντηρήσεων, επεμβάσεων, καθορισμοί προτεραιοτήτων κλπ).
3. Μεριμνά για την ανάλυση του προηγούμενου προγράμματος για τον καθορισμό αναγκών του συνεργείου σε τεχνικό εξοπλισμό, εργαλεία, ανθρώπινο δυναμικό κατά ειδικότητες, ποσότητες υλικών κατ' είδος κλπ.
4. Μεριμνά για την εφαρμογή του προγράμματος κατανομής των οχημάτων του Δήμου, τον έλεγχο λειτουργίας τους, τις απαραίτητες αδειοδοτήσεις, τακτικές και έκτακτες συντηρήσεις.
5. Είναι υπεύθυνο για την επίβλεψη από διοικητική και τεχνική άποψη των έργων που εκτελεί το συνεργείο με αυτεπιστασία και των αντίστοιχων εργασιών συντηρήσεων.
6. Μεριμνά για την συγκρότηση, οργάνωση και διοίκηση ενεργειών άμεσου επέμβασης σε περιπτώσεις επείγουσών εργασιών εκτός προγράμματος (π.χ. άμεσες επισκευές εγκαταστάσεων δημοτικών κτιρίων ή σχολείων).
7. Φροντίζει για τη στελέχωση και την εκπαίδευση του προσωπικού του συνεργείου.
8. Εισηγείται για την αναγκαιότητα χρησιμοποίησης συνεργείων τρίτων με την ανάθεση των σχετικών εργασιών. Επίβλεψη εργασιών που εκτελούνται από συνεργεία τρίτων από τεχνική και χρονική άποψη.
9. Σε συνεργασία με το Γραφείο Προμηθειών και Διενέργειας Διαγωνισμών, μεριμνά για την έγκαιρη προμήθεια των υλικών των έργων που εκτελεί το συνεργείο.
10. Είναι υπεύθυνο για την εκτέλεση επιμετρήσεων εργασιών που εκτελεί το συνεργείο και έλεγχος των πιστοποιήσεων που υποβάλλονται από συνεργεία τρίτων. Ενημέρωση και συνεργασία με το Γραφείο Προμηθειών και Υποστήριξης.
11. Είναι υπεύθυνο για τον χειρισμό, για τη συντήρηση και αξιοποίηση των μηχανημάτων, τεχνικών μέσων και εργαλείων που χρησιμοποιεί το συνεργείο.
12. Είναι υπεύθυνο για την εκτέλεση εργασιών κατασκευής, επισκευής και συντήρησης έργων κτιριακών, διαμόρφωσης υπαίθριων χώρων, οδοποιίας και λοιπών τεχνικών έργων υποδομής.
13. Είναι υπεύθυνο για την τήρηση των διαδικασιών καταγραφής, συγκέντρωσης και ενημέρωσης του Γραφείου Υποστήριξης της Διεύθυνσης με πρωτογενή κυρίως στοιχεία απασχόλησης τεχνικού προσωπικού, απασχόλησης μηχανημάτων και ανάλωση υλικών και με

στοιχεία προόδου καθ' ενός από τα έργα του προγράμματος δράσης του συνεργείου.

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Πολιτικής Προστασίας περιλαμβάνουν :

1. Την ευθύνη για την αντιμετώπιση σε καιρό ειρήνης, έκτακτων αναγκών.
 2. Την μέριμνα για τη διαχείριση εγγράφων που αφορούν την Πολιτική Προστασία και την τήρηση σχετικού αρχείου.
 3. Την ευθύνη για τη συγκρότηση και διοργάνωση των ομάδων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών.
 4. Την ευθύνη συγκρότησης και τήρησης καταστάσεων οδηγών και χειριστών μηχανημάτων, τηλεφώνων προσώπων και υπηρεσιών.
 5. Την ευθύνη για την ενημέρωση των κατοίκων της περιοχής του Δήμου για τα θέματα έκτακτων καταστάσεων.
- Τμήμα Περιβάλλοντος που περιλαμβάνει το Γραφείο Προστασίας Περιβάλλοντος, Γραφείο Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας, Γραφείο Χωροταξίας & Πολεοδομικών Εφαρμογών.

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Προστασίας Περιβάλλοντος περιλαμβάνουν :

1. Είναι υπεύθυνο για την συγκέντρωση στοιχείων, την επί τόπου διερεύνηση και καταγραφή αδυναμιών της περιοχής του Δήμου σε θέματα περιβάλλοντος (π.χ. διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων, αποκατάσταση χώρων, απομάκρυνση οχλουσών δραστηριοτήτων, πηγές ρύπανσης, προστασία διαχείριση βιοτόπων κλπ).
2. Συνθέτει εκθέσεις προς τεκμηρίωση των αδυναμιών και των προβλημάτων της περιοχής και τήρηση σχετικού αρχείου.
3. Μεριμνά για την επεξεργασία των στοιχείων που συγκεντρώνονται / καταγράφονται και εισήγηση προγραμμάτων επεμβάσεων του Δήμου ή άλλων αρμόδιων φορέων για τη βελτίωση της υπάρχουσας κατάστασης.
4. Τηρεί συνεργασίες με αντίστοιχου αντικειμένου Περιφερειακές ή Κεντρικές Υπηρεσίες και φορείς για την από κοινού ρύθμιση περιβαλλοντικών θεμάτων που απασχολούν την περιοχή του Δήμου και για την ανάπτυξη αντίστοιχων κοινών προγραμμάτων.
5. Συνεργάζεται με το Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής για θέματα σχεδιασμού/ προγραμματισμού της δράσης του Δήμου σε ζητήματα προστασία περιβάλλοντος.
6. Μεριμνά για την επεξεργασία προτάσεων προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για την προστασία και διαχείριση δασικών περιοχών του Δήμου.
7. Σε συνεργασία με το Τμήμα Ποιότητας Ζωής διατυπώνει προτάσεις για την μελέτη και εκτέλεση έργων υποδομής (π.χ. δασικής οδοποιίας, κτιρίων, διευθέτησης δασικών χειμάρρων, κατασκευής υδατοδεξαμενών, κατασκευής σημείων υδροληψίας για πυροσβεστικά οχήματα, υποδομών βοσκοτόπων, χώρων αναψυχής, αντιπυρικών ζωνών κλπ.).
8. Διατυπώνει προτάσεις προς το Δασαρχείο ή στο Τμήμα Αναδασώσεων του Υπουργείου Γεωργίας για την αναδάσωση περιοχών.
9. Σε συνεργασία με το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας συμμετέχει στην οργάνωση της πυροπροστασίας των δασών.

10. Σε συνεργασία με το Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής μεριμνά για την υποβολή προτάσεων στην Ε.Ε. και στο Υπουργείο Γεωργίας για χρηματοδότηση ενεργειών προστασίας / αξιοποίησης δασών και ανάπτυξης ορεινών / μειονεκτικών περιοχών.
11. Εισηγείται για τη σκοπιμότητα ανάθεσης περιβαλλοντικών μελετών σε τρίτους εκτός του Δήμου (προμελέτες, προκαταρκτικές μελέτες, οριστικές μελέτες, μελέτες εφαρμογής). Κατάρτιση προδιαγραφών μελετών και τήρηση των διαδικασιών ανάθεσης συγκεκριμένων μελετών σε τρίτους (Σύνταξη διακηρύξεων, τευχών προδιαγραφών, αξιολόγηση εκδηλώσεων ενδιαφέροντος, εισήγηση σχετικών αποφάσεων, σύνταξη συμβάσεων κλπ.).
12. Παρακολουθεί την εκπόνηση περιβαλλοντικών μελετών που ανατίθενται σε τρίτους, τήρηση των διαδικασιών παρακολούθησης ελέγχου και παραλαβής των μελετών από ποιοτικής και συμβατικής άποψης.
13. Είναι υπεύθυνο για την σύνταξη περιβαλλοντικών μελετών ή άλλων μελετών αρμοδιότητας του, είτε για έργα που θα εκτελεστούν με αυτεπιστασία είτε για έργα που θα ανατεθούν σε τρίτους, στις περιπτώσεις που αποφασίζεται η εκπόνηση μελετών από τις υπηρεσίες του Δήμου.

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας περιλαμβάνουν :

1. Είναι υπεύθυνο για την μελέτη και εφαρμογή προγραμμάτων βελτίωσης της δημόσιας υγείας καθώς και η οργάνωση αυτοτελώς ή σε συνεργασία με τις αντίστοιχες περιφερειακές υπηρεσίες ειδικών προγραμμάτων για την προστασία και προαγωγή της Δημόσιας Υγείας στην περιοχή αρμοδιότητάς τους, κατά τις ρυθμίσεις της παρ 7 του άρθρου 14 του ν. 3172/03 (ΦΕΚ 197 Α).
2. Μεριμνά για την εφαρμογή – τήρηση των προβλεπόμενων διατάξεων που αφορούν την ύδρευση, αποχέτευση, κοιμητήρια, δημοτικούς χώρους άθλησης, γυμναστήρια, κατασκηνώσεις, δημοτικές και λαϊκές αγορές, πανηγύρεις, την καθαριότητα και τη διαχείριση των απορριμμάτων, λουτρών και αποχωρητηρίων, παιδικούς, βρεφικούς, βρεφονηπιακούς σταθμούς και νηπιαγωγείων, κέντρων αναψυχής και ψυχαγωγίας ηλικιωμένων, τη λειτουργία περιπτέρων και κυλικίων εντός κοινόχρηστων χώρων, την ηχορύπανση και την προστασία του περιβάλλοντος γενικότερα.
3. Μεριμνά για την λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας, όπως ο υγειονομικός έλεγχος των δημοτικών δεξαμενών νερού, ο υγειονομικός έλεγχος των καταστημάτων και επιχειρήσεων που λειτουργούν στην περιφέρειά τους, ο έλεγχος της ηχορύπανσης, της κοινής ησυχίας και της εκπομπής ρύπων, θορύβων και άλλων επιβαρύνσεων του περιβάλλοντος από τροχοφόρα, η περισυλλογή και εν γένει η μέριμνα για τα αδέσποτα ζώα και δημιουργία καταφυγίων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
4. Είναι υπεύθυνο για ζητήματα σχολικής υγιεινής / σχολικά κυλικεία, τήρηση κανόνων υγιεινής των δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων.

5. Μεριμνά για την αντιμετώπιση προβλημάτων ανθυγιεινών εστιών (από στάσιμα νερά, εγκαταλελειμμένα σπίτια, οικόπεδα χωρίς περίφραξη κλπ).
6. Σε συνεργασία με αρμόδιες Περιφερειακές ή Κεντρικές Υπηρεσίες μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων καταπολέμησης εντόμων και τρωκτικών υγειονομικής σημασίας (εντομοκτονίες-μυοκτονίες).
7. Μεριμνά για την χλωρίωση των δεξαμενών, εργασία η οποία θα εκτελείται από το Γραφείο Ύδρευσης-Αποχέτευσης.
8. Είναι υπεύθυνο για την χορήγηση βιβλιαρίων υγείας στους εκδροσφαγείς.
9. Είναι υπεύθυνο για την συνδρομή στο έργο του ΕΦΕΤ και την διενέργεια ελέγχων ή άλλων πράξεων, που ζητούν τα εντεταλμένα όργανα του ΕΦΕΤ και σύμφωνα με τις οδηγίες τους.
10. Είναι υπεύθυνο για τον ορισμό ιατρών προς εξέταση επαγγελματιών και εργαζομένων σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και για την χορήγηση σε αυτούς βιβλιαρίων υγείας.
11. Μεριμνά για την χορήγηση της Κάρτας Αναπηρίας, μετά από σχετική γνωμοδότηση της αρμόδιας Επιτροπής Πιστοποίησης Αναπηρίας.
12. Είναι υπεύθυνο για την υλοποίηση α) προγραμμάτων δημόσιας υγιεινής που οργανώνονται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή από άλλα Υπουργεία, το κόστος των οποίων βαρύνει απευθείας τον προϋπολογισμό του αντίστοιχου υπουργείου, β) εκτάκτων προγραμμάτων δημόσιας υγιεινής, το οποία εκτελούνται με έκτακτη χρηματοδότηση, γ) προγραμμάτων δημόσιας υγείας που χρηματοδοτούνται από πόρους της ευρωπαϊκής ένωσης.
13. Είναι υπεύθυνο για την έκδοση τοπικών υγειονομικών διατάξεων και τη λήψη μέτρων σε θέματα δημόσιας υγιεινής.
14. Μεριμνά για την πληροφόρηση δημοτών για θέματα δημόσιας υγείας.
15. Εισηγείται την επιβολή κυρώσεων σε ιατρούς, οι οποίοι πωλούν φάρμακα χωρίς άδεια, καθώς και σε βάρος ιατρών και φαρμακοποιών για κατοχή ή πώληση δειγμάτων φαρμάκων.
16. Μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων για την καταπολέμηση λοιμωδών και παρασιτικών νοσημάτων ζώων.
17. Είναι υπεύθυνο για την επιβολή ή άρση υγειονομικών μέτρων, λόγω εμφάνισης βαριάς επιζωοτίας για την έκδοση πιστοποιητικών προς μεταφορά ζώων.
18. Μεριμνά για τον ορισμό ελεγκτή γιατρού ΟΓΑ για τα ΝΠΔΔ του νομού.

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Χωροταξίας & Πολεοδομικών Εφαρμογών περιλαμβάνουν :

1. Είναι υπεύθυνο για την συγκέντρωση στοιχείων, επί τόπου διερεύνηση και καταγραφή αδυναμιών του φυσικού και δομημένου χώρου της περιοχής του Δήμου.
2. Συντάσσει εκθέσεις προς τεκμηρίωση των αδυναμιών/ προβλημάτων της περιοχής και τηρεί σχετικό αρχείο.
3. Με βάση τα συμπεράσματα και αποτελέσματα σχετικών μελετών, είναι υπεύθυνο για την εισήγηση αποφάσεων, ρυθμίσεων και

- προγραμμάτων εφαρμογής για τη βελτίωση των πολεοδομικών, οικιστικών προβλημάτων της περιοχής του Δήμου.
4. Υποστηρίζει την συμμετοχή του Δήμου στις διαδικασίες χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού.
 5. Μεριμνά για την αξιοποίηση σύγχρονων πολεοδομικών εργαλείων από το Δήμο για την οικιστική ανάπτυξη, την κάλυψη στεγαστικών αναγκών, την ανάπτυξη περιοχών και την αντιμετώπιση προβλημάτων κυκλοφορίας / στάθμευσης (π.χ. ζώνες ειδικής ενίσχυσης, ζώνες ειδικών κινήτρων, ζώνες ενεργού πολεοδομίας, κοινωνικός συντελεστής δόμησης, μεταφορά συντελεστού δόμησης).
 6. Μεριμνά για συνεργασίες με αντίστοιχου αντικείμενου Περιφερειακές ή Κεντρικές Υπηρεσίες και φορείς για την από κοινού ρύθμιση θεμάτων Χωροταξικού / Πολεοδομικού σχεδιασμού που απασχολούν την περιοχή του Δήμου και για την ανάπτυξη αντίστοιχων κοινών προγραμμάτων.
 7. Είναι υπεύθυνο για την παροχή προς κάθε ενδιαφερόμενο πληροφοριών που σχετίζονται με το σχέδιο πόλης και γενικά την χωροταξική/ πολεοδομική ανάπτυξη της περιοχής.
 8. Συνεργάζεται με το Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής για θέματα σχεδιασμού / προγραμματισμού της δράσης του Δήμου σε ζητήματα Χωροταξίας / Πολεοδομίας.
 9. Είναι υπεύθυνο για την σύνταξη διαγραμμάτων εφαρμογής και διαγραμμάτων εφαρμοσμένης κατάστασης.
 10. Είναι υπεύθυνο για τον έλεγχο και εφαρμογή ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος πριν από την έγκριση πράξεων εφαρμογής.
 11. Είναι υπεύθυνο για τον έλεγχο τοπογραφικών διαγραμμάτων που προορίζονται για σύνταξη πράξεων τακτοποίησης και αναλογισμού ή πράξεων εφαρμογής.
 12. Μεριμνά για την σύνταξη Πράξεων Εφαρμογής ή εισηγείται για την ανάθεση αντίστοιχων πράξεων σε τρίτους.
 13. Είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση του προγράμματος Καθαρές Θάλασσες-Καθαρές Ακτές του Υπουργείου Περιβάλλοντος.
 14. Μεριμνά για την εφαρμογή πολεοδομικών σχεδίων και συναφών εκτελεστών πράξεων, που δεν έχουν γενικότερο χαρακτήρα.
 15. Είναι υπεύθυνο για τον έλεγχο της εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος κατ' άρθρο 115 ΚΒΠΝ.
 16. Είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή εγκεκριμένων σχεδίων επί του εδάφους κατά την πρόβλεψη της παρ 1 του άρθρου 155 ΚΒΠΝ.
 17. Είναι υπεύθυνο για την έκδοση οικοδομικών αδειών, τον προέλεγχο για την έκδοσή τους, έλεγχο μελετών για οικοδομικές άδειες, συναφούς χαρακτήρα πολεοδομικές αρμοδιότητες.
 18. Είναι υπεύθυνο για τον έλεγχο των αρχιτεκτονικών, στατικών, υδραυλικών και ηλεκτρομηχανολογικών μελετών, μελέτη θερμομόνωσης, μελέτη παθητικής πυροπροστασίας, έλεγχος φορολογικών στοιχείων για την έκδοση ή αναθεώρηση οικοδομικών αδειών κτηρίων.
 19. Είναι υπεύθυνο για την επίβλεψη τοπογραφικών μελετών και μελετών Πράξεων Εφαρμογής Σχεδίων Πόλεων.
 20. Είναι υπεύθυνο για την έκδοση απόφασης για τον καθορισμό μεμονωμένων κτηρίων ή περιοχών, εντός των οποίων οι όψεις των

- κτηρίων πρέπει να αποπερατώνονται μέσα σε έξι έτη από την έκδοση οικοδομικής άδειας σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ 6 του ν. 1577/85(ΦΕΚ 210 Α).
21. Μεριμνά για την σύνταξη προκαταρκτική πρόταση ανάπλασης ορισμένης περιοχής, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις των άρθρων 9 και 10 του ν. 2508/97(ΦΕΚ 124 Α).
 22. Γνωμοδοτεί για παρέκκλιση από τους όρους δόμησης κατασκευή κτηρίων που προορίζονται για γεωκτηνοτροφικές, γεωπτηνοτροφικές ή υδατοκαλλιεργητικές εγκαταστάσεις, καθώς και εγκαταστάσεις αποθήκευσης λιπασμάτων, φαρμάκων, ιχθυοτροφών, γεωργικών και αλιευτικών εφοδίων, γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων, στεγάστρων σφαγής ζώων και δεξαμενών από οποιοδήποτε υλικό.
 23. Είναι υπεύθυνο για την χορήγηση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας στεγνοκαθαριστηρίων, πλυντηρίων ρούχων, σιδηρωτηρίων ρούχων και ταπητοκαθαριστηρίων.
 24. Μεριμνά, σύμφωνα με τις ισχύουσες πυροσβεστικές διατάξεις, για την τήρηση των υποχρεώσεων καθαρισμού, από τους ιδιοκτήτες, νομείς και επικαρπωτές, των οικοπεδικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων, που βρίσκονται εντός πόλεων, κωμοπόλεων και οικισμών και σε απόσταση έως 100 μέτρα από τα όριά τους, καθώς και η υποχρέωση αυτεπαγγέλτου καθαρισμού από τους Δήμους σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των υπόχρεων. Σε βάρος εκείνων που δεν συμμορφώνονται επιβάλλεται πρόστιμο ανά τετραγωνικό μέτρο του οικείου χώρου, που θα καθορίζεται από το Δημοτικό Συμβούλιο με εισήγηση του Γραφείου, το οποίο και αποτελεί έσοδο του οικείου Δήμου, βεβαιούνται εις βάρος τους η ισόποση σχετική δαπάνη του Δήμου προς καθαρισμό και υποβάλλεται μήνυση για το αδίκημα του άρθρου 433 του Ποινικού Κώδικα.
 25. Είναι υπεύθυνο για τον έλεγχο και επιβολή προστίμων για την κατασκευή αυθαιρέτων κτισμάτων.
 26. Μεριμνά για την διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων, προκειμένου να διαπιστωθεί η ποιότητα χαλύβων οπλισμού σκυροδέματος.
 27. Μεριμνά για την διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων, προκειμένου να διαπιστωθεί η ποιότητα των προϊόντων τσιμέντου.
- Τμήμα Τεχνικό και Ποιότητας Ζωής που περιλαμβάνει το Γραφείο Τεχνικών Έργων, Γραφείο Μεταφορών-Επικοινωνιών, Γραφείο Προσβασιμότητας ΑμεΑ και Γραφείο Διαχείρισης Δημοτικών Νεκροταφείων.

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Τεχνικών Έργων περιλαμβάνουν :

1. Συνεργάζεται με το Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής κατά το σχεδιασμό των προγραμμάτων δράσης του Δήμου που αφορούν την υλοποίηση τεχνικών έργων.
2. Εισηγείται για τη σκοπιμότητα ανάθεσης συγκεκριμένων μελετών τεχνικών έργων σε τρίτους εκτός του Δήμου (προμελέτες, προκαταρκτικές μελέτες, οριστικές μελέτες, μελέτες εφαρμογής). Κατάρτιση προδιαγραφών μελετών και τήρηση των διαδικασιών

- ανάθεσης συγκεκριμένων μελετών σε τρίτους (Σύνταξη διακηρύξεων, τευχών προδιαγραφών, αξιολόγηση εκδηλώσεων ενδιαφέροντος, εισηγήση σχετικών αποφάσεων, σύνταξη συμβάσεων κλπ.).
3. Παρακολουθεί την εκπόνηση μελετών τεχνικών έργων που ανατίθενται σε τρίτους, τήρηση των διαδικασιών παρακολούθησης ελέγχου και παραλαβής των μελετών από ποιοτικής και συμβατικής άποψης.
 4. Συντάσσει τεχνικές μελέτες είτε για έργα που θα εκτελεστούν με αυτεπιστασία είτε για έργα που θα ανατεθούν σε τρίτους, στις περιπτώσεις που αποφασίζεται η εκπόνηση μελετών από τις υπηρεσίες του Δήμου.
 5. Εισηγείται για τη σκοπιμότητα ανάθεσης της κατασκευής τεχνικών έργων σε τρίτους. Κατάρτιση προδιαγραφών τεχνικών έργων και τήρηση των διαδικασιών ανάθεσης έργων σε τρίτους (δημοπρατήσεις, αξιολόγηση προσφορών, εισηγήση σχετικών αποφάσεων, σύνταξη σχεδίων συμβάσεων κλπ.).
 6. Φροντίζει για την μελέτη και την υλοποίηση συγκοινωνιακών έργων συντήρησης και βελτίωσης του οδικού δικτύου αρμοδιότητας Δήμου (κατασκευές νέων έργων οδοποιίας, συντήρηση υφιστάμενου οδικού δικτύου, κατασκευές γεφυρών, κόμβων και διαβάσεων κλπ).
 7. Φροντίζει για την μελέτη και υλοποίηση κτιριακών έργα (κατασκευή, συντήρηση, επισκευή, διακόσμηση και εξοπλισμός των δημοτικών κτιρίων και εγκαταστάσεων).
 8. Φροντίζει για την μελέτη και υλοποίηση έργων διαμόρφωσης, διαρρύθμισης και εξωραϊσμού των κοινοχρήστων χώρων στην περιοχή του Δήμου (πεζόδρομοι, πλατείες, παιδικές χαρές, τεχνικά έργα χώρων πρασίνου, αθλητικοί χώροι, αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία, κοιμητήρια κλπ).
 9. Φροντίζει για την μελέτη και υλοποίηση υδραυλικών και εγγειοβελτιωτικών έργων σε συνεργασία με το Γραφείο Ύδρευσης και Αποχέτευσης του Τμήματος Συντήρησης Υποδομών και Εύρυθμης Λειτουργίας Οικισμών.
 10. Εκτελεί κάθε φύσης σχεδιαστικές εργασίες για τις ανάγκες της Υπηρεσίας.
 11. Φροντίζει για την παρακολούθηση και τήρηση της νομοθεσίας που έχει σχέση με την ανάθεση, παρακολούθηση, εκτέλεση και παραλαβή μελετών και τεχνικών έργων.
 12. Μεριμνά για την παραλαβή από τα αρμόδια τμήματα μελετών των σχετικών φακέλων των έργων μετά την δημοπράτησή τους, μεριμνά σε συνεργασία με το τμήμα νομικής υποστήριξης του Δήμου την σύνταξη και υπογραφή των συμβάσεων των διαφόρων τεχνικών έργων.
 13. Εισηγείται τον ορισμό επιβλέποντος μηχανικού για κάθε έργο που θα δημοπρατηθεί ή θα ανατεθεί.
 14. Επιβλέπει την εκτέλεση τεχνικών έργων που εκτελούνται είτε με αυτεπιστασία είτε από τρίτους. Τήρηση των διαδικασιών παρακολούθησης και ελέγχου εκτέλεσης και παραλαβής τεχνικών έργων από ποιοτικής, ποσοτικής άποψης και συμβατικής άποψης.
 15. Μεριμνά για την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων κατασκευής των έργων.
 16. Ελέγχει και θεωρεί τις υποβαλλόμενες από τους εργολάβους πιστοποιήσεις εκτελεσθεισών εργασιών, ανακεφαλαιωτικούς πίνακες

- κλπ και τις προωθεί για θεώρηση στις αρμόδιες υπηρεσίες και την οικονομική υπηρεσία για έκδοση εντάλματος πληρωμής.
17. Μεριμνά για την παραλαβή των περαιωμένων έργων από τις αρμόδιες επιτροπές, καθώς και για την προώθηση προς αρχειοθέτηση των σχετικών φακέλων από την γραμματεία του τμήματος.
 18. Εξασφαλίζει την διαρκή βελτίωση των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών στις πόλεις και τους οικισμούς όπως η κατασκευή και συντήρηση και διαχείριση συστημάτων ύδρευσης, αφαλάτωσης, τηλεθέρμανσης, έργων ηλεκτροφωτισμού και κοινόχρηστων χώρων, δημιουργία χώρων πρασίνου, χώρων αναψυχής, πλατειών και λοιπών υπαίθριων χώρων.
 19. Μεριμνά και λαμβάνει μέτρα για την προστασία της ζωής και της περιουσίας των κατοίκων, όπως ο έλεγχος σήμανσης των εργασιών που εκτελούνται στις οδούς και της τήρησης των υποχρεώσεων αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στις οδούς του δημοτικού δικτύου, η λήψη μέτρων και ο έλεγχος για την προστασία από επικίνδυνες οικοδομές, από έλλειψη μέτρων ασφαλείας και υγιεινής σε εργασίες που εκτελούνται και γενικότερα από δραστηριότητες που εγκυμονούν κινδύνους για την ζωή και την περιουσία των κατοίκων.
 20. Μεριμνά και λαμβάνει μέτρα για την προστασία και αναβάθμιση της αισθητικής των πόλεων και οικισμών.
 21. Μεριμνά και λαμβάνει μέτρα για την απρόσκοπτη πρόσβαση στους κοινόχρηστους χώρους.
 22. Μεριμνά για την ονομασία των οδών, πλατειών, η τοποθέτηση πινακίδων πληροφορίας και η αρίθμηση των κτισμάτων.
 23. Φροντίζει για την εισήγηση περί καθορισμού χώρων και όρων λειτουργίας λαϊκών αγορών και των εμποροπανηγύρεων, για άσκηση υπαίθριων εμπορικών δραστηριοτήτων, που διενεργούνται στην περιφέρειά τους, κατά την σχετική νομοθεσία, καθώς και των χώρων για την προσωρινή διαμονή μετακινούμενων πληθυσμιακών ομάδων.
 24. Εισηγείται για τον καθορισμό χώρων για την τοποθέτηση πλασιών προβολής υπαίθριας διαφήμισης, καθώς και ο προσδιορισμός ειδικότερων προδιαγραφών κατασκευής και προϋποθέσεων τοποθέτησης διαφημιστικών πλασιών, σύμφωνα με τις τοπικές ιδιαιτερότητες στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας.
 25. Φροντίζει για την ρύθμιση κάθε θέματος, το οποίο αφορά στην εγκατάσταση, λειτουργία και στην συντήρηση ανελκυστήρων, καθώς και η χορήγηση των σχετικών επαγγελματικών αδειών, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του άρθρου 4 του πδ 78/06 (ΦΕΚ 80 Α) και των σχετικών ΚΥΑ.
 26. Φροντίζει για την χορήγηση άδειας δομικής ή μηχανικής κατασκευής προς εγκατάσταση κεραιάς σταθμού στην ξηρά, σύμφωνα με το άρθρο 24 α του ν. 2075/92 (ΦΕΚ 129 Α), όπως ισχύει και η επιβολή κυρώσεων στους παραβάτες.
 27. Φροντίζει για την χορήγηση άδειας εγκατάστασης και άδειας λειτουργίας φωτοβόλων, σωλήνων, φωτεινών επιγραφών και ηλεκτροκίνητων ανυψωτικών μηχανημάτων, καθώς και ο έλεγχος της λειτουργίας αυτών.
 28. Ενημερώνει το Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής για την πρόοδο της υλοποίησης των έργων του Τμήματος.

29. Παρέχει διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών και τα Τμήματά της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Μεταφορών και Επικοινωνιών περιλαμβάνουν :

1. Μεριμνά για τις Αστικές συγκοινωνίες. Καθορισμός αστικών γραμμών λεωφορείων, της αφετηρίας, της διαδρομής, των στάσεων και του τέρματος των αντίστοιχων γραμμών, καθώς και ο καθορισμός των προδιαγραφών των στάσεων και στεγάστρων αναμονής επιβατών αστικών και υπεραστικών γραμμών.
2. Καθορίζει και εισηγείται για τα κόμιστρα αστικών φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου.
3. Φροντίζει για τον καθορισμό, σχεδιασμό, κατασκευή και εκμετάλλευση χώρων στάθμευσης και έλεγχος της στάθμευσης αυτοκινήτων, καθώς και απαγόρευση δημιουργίας θέσεων στάθμευσης στους χώρους στάσεων και στεγάστρων αναμονής επιβατών αστικών και υπεραστικών γραμμών.
4. Μεριμνά για την ρύθμιση κυκλοφορίας, καθορισμός πεζοδρόμων, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας, απομάκρυνση εγκαταλελειμμένων οχημάτων και γενικότερα λήψη μέτρων για την αποφυγή δυσμενών επιδράσεων στην ασφάλεια της κυκλοφορίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
5. Μεριμνά για την εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών, καθώς και η μελέτη εκτέλεση και επίβλεψη εργασιών σήμανσης, σηματοδότησης και ηλεκτροφωτισμού του οδικού δικτύου του Δήμου.
6. Εισηγείται για τον καθορισμό του εξωτερικού χρωματισμού των ΤΑΞΙ.
7. Φροντίζει για την ανάκληση άδειας κυκλοφορίας αστικού λεωφορείου, από τον κύκλο εργασίας, εντός του ιδίου ημερολογιακού έτους κατ' άρθρο 31 του ν. 2963/01.
8. Φροντίζει για την χορήγηση αδειών άσκησης επαγγέλματος τεχνιτών επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων.
9. Φροντίζει για την χορήγηση αδειών άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα επιβατών και εμπορευμάτων.
10. Φροντίζει για την χορήγηση, ανανέωση, ανάκληση και αφαίρεση αδειών εκγυμναστών, καθώς και ίδρυσης και λειτουργίας σχολών υποψηφίων οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών.
11. Μεριμνά για την έκδοση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας συνεργείων επισκευής και συντήρησης επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων και λοιπών συναφών εγκαταστάσεων, καθώς και η διενέργεια επιθεωρήσεων και ηλεκτρολογικών ελέγχων.
12. Μεριμνά για την χορήγηση εξουσιοδοτήσεων σε συνεργεία συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων για διάθεση Κάρτας Ελέγχου Καυσαερίων (ΚΕΚ) καθώς και η παρακολούθηση και ο έλεγχος των Κέντρων Ελέγχου Καυσαερίων.

13. Μεριμνά για την χορήγηση εξουσιοδοτήσεων σε συνεργεία συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων για τοποθέτηση συστημάτων περιορισμού ταχυτήτων.
14. Φροντίζει για την θεώρηση των Καρτών Επιθεώρησης και Επισκευής των ενοικιαζόμενων οχημάτων.
15. Σε συνεργασία με το Γραφείο Ηλεκτρομηχανολογικού Εξοπλισμού, Ηλεκτροφωτισμού και Σήμανσης Οδών του Τμήματος Συντήρησης Υποδομών και Εύρυθμης Λειτουργίας Οικισμών μεριμνά για την επέκταση, συντήρηση και επισκευή του δικτύου φωτεινής σηματοδότησης για τη ρύθμιση της κυκλοφορίας στην περιοχή του Δήμου, επίσης στην εγκατάσταση και συντήρηση κάθε είδους πληροφοριακών πινακίδων στην περιοχή του Δήμου (πινακίδες ονομασίας οδών και πλατειών, αρίθμησης κτιρίων, παροχής πληροφοριών σε οδηγούς και διερχομένους, πινακίδες στάσεων συγκοινωνιακών μέσων κλπ). Ακόμη συνεργάζεται στην εκτέλεση εργασιών απομάκρυνσης παράνομων διαφημιστικών πινακίδων και στην εκτέλεση εργασιών σήμανσης και διαγράμμισης οδών, καθώς και τοποθέτησης και συντήρησης προστατευτικών μέσων για την ασφάλεια της κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών.
16. Μεριμνά για την απομάκρυνση εγκαταλελειμμένων οχημάτων.

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Προσβασιμότητας Ατόμων με Αναπηρία περιλαμβάνουν :

1. Προωθεί και παρακολουθεί τις πάσης φύσεως ενέργειες των υπηρεσιών του Δήμου για την λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας και των λοιπών διευκολύνσεων για τα άτομα με αναπηρίες όπως της εύκολης προσέγγισης (χώροι στάθμευσης, πεζοδρόμια), της εισόδου και κίνησης εντός των κτιρίων των υπηρεσιών (θύρες, διάδρομοι, ανελκυστήρες), της δημιουργίας των απαραίτητων προϋποθέσεων για την πληροφόρηση και εξυπηρέτηση από τους αρμόδιους υπαλλήλους, την διευκόλυνσή τους στην χρήση των τηλεφώνων για το κοινό και την διαμόρφωση χώρων υγιεινής.
2. Παρακολουθεί, κατευθύνει, ελέγχει τα εκτελούμενα έργα για την εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων. Φροντίζει για την άμεση συμμόρφωση προς τις υφιστάμενες υποχρεώσεις που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις.
3. Καταγράφει τα προβλήματα προσβασιμότητας και λοιπών διευκολύνσεων για τα ΑμεΑ στους χώρους που αναπτύσσει τις δραστηριότητές του ο Δήμος.
4. Μεριμνά για τη σύνταξη τεχνικών προδιαγραφών, τεχνικών δελτίων έργου, αρχιτεκτονικών και λοιπών μελετών, επιχειρησιακών προγραμμάτων δράσης και προϋπολογισμού δαπάνης για την εκτέλεση των αναγκαίων μέτρων προσβασιμότητας και λοιπών διευκολύνσεων των ατόμων με αναπηρίες.
5. Παρακολουθεί τις εξελίξεις της τεχνολογίας και της νομοθεσίας στα πιο πάνω θέματα και μεριμνά για την εισαγωγή και εφαρμογή ανάλογων μεθόδων και καινοτόμων πρακτικών για την βελτίωση της ποιότητας ζωής των ΑμεΑ.

6. Μεριμνά για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των υπαλλήλων του Δήμου και των πολιτών στην κατανόηση των αναγκών και των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες.
7. Συνεργάζεται με άλλους φορείς στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό για την ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών, στοιχείων, τεχνογνωσίας και την αμοιβαία συνδρομή στα παραπάνω θέματα.
8. Μεριμνά για την κωδικοποίηση της σχετικής νομοθεσίας που αφορά τα άτομα με αναπηρίες.

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Διαχείρισης των Δημοτικών Νεκροταφείων περιλαμβάνουν :

1. Την τήρηση των διαδικασιών λειτουργίας των δημοτικών κοιμητηρίων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και τους ειδικότερους κανονισμούς λειτουργίας του Δήμου.
2. Την μέριμνα για την δημιουργία κέντρων αποτέφρωσης νεκρών καθώς και τη χορήγηση άδειας ταφής και αποτέφρωσης νεκρών.
3. Την μέριμνα για την τήρηση των διαδικασιών και αρχείων καταγραφής των κάθε είδους πληροφοριών και στοιχείων που σχετίζονται με την λειτουργία των δημοτικών κοιμητηρίων.
4. Την μέριμνα για την καθαριότητα, ευπρέπεια, διακόσμηση των χώρων των κοιμητηρίων καθώς και για τη συντήρηση και κατασκευή των ταφώνων και των λοιπών τεχνικών στοιχείων και υποδομών και πρασίνου των κοιμητηρίων.

1.2.12.2 Τοπικοί Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων

Οι Τοπικοί Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ) είναι Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που διέπονται από τον Ν. 3881/1958 και των κατ'εξουσιοδότηση κανονιστικών πράξεων αυτού, λειτουργούν ως αναγκαστικοί συνεταιρισμοί, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα οργανισμού με ανταποδοτική λειτουργία.

Οι ΤΟΕΒ έχουν αρμοδιότητες σχετικές με τη διοίκηση, συντήρηση και λειτουργία των εγγειοβελτιωτικών έργων, τη ρύθμιση της χρήσης και τη διανομή του αρδευτικού νερού, την αστυνόμευση του νερού, την επιβεβαίωση και επιβολή αρδευτικών εισφορών και τη μέριμνα για σύνταξη μελετών για την κατασκευή ή τη συμπλήρωση έργων για την καλύτερη συντήρηση και λειτουργία του δικτύου. Δεν αποτελούν Νομικά Πρόσωπα των Δήμων, αλλά η λειτουργία τους εποπτεύεται από αυτούς σύμφωνα με το άρθρο 94 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α). Μέλη των ΤΟΕΒ αποτελούν οι ιδιοκτήτες αγροτεμαχίων, οι οποίοι εκλέγουν τους αντιπροσώπους τους και το Διοικητικό Συμβούλιο των Οργανισμών. Τέλος οι οικονομικοί πόροι των ΤΟΕΒ προέρχονται κυρίως από τις ανταποδοτικές εισφορές των μελών τους.

1.3 Η περιοχή του Δήμου και οι κάθετες υπηρεσίες στο Θεματικό Τομέα «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός»

1.3.1. Δομές Κοινωνικής Υποστήριξης

1.3.1.1 Υγεία

Κέντρα Υγείας – Αγροτικά Ιατρεία

Στο Δήμο Αμυνταίου λειτουργεί το Κέντρο Υγείας Αμυνταίου, το οποίο βρίσκεται εκτός σχεδίου πόλεως και εξυπηρετεί όλους τους οικισμούς του Δήμου. Υπάρχει επίσης και το Κέντρο Φυσικής Αποκατάστασης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες, ενώ μέσα στην πόλη του Αμυνταίου συναντώνται αρκετά ιδιωτικά ιατρεία.

Ειδικά για το ΚΑΦΚΑ, αυτό ιδρύθηκε το 1996, εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας και έχει πανελλήνια εμβέλεια και χαρακτήρα. Το Κέντρο έχει δυνατότητα φιλοξενίας 100 ατόμων.

Σκοπός του είναι η φυσική και κοινωνική αποκατάσταση ατόμων με αναπηρίες και λειτουργούν τμήματα φυσικοθεραπείας, εργοθεραπείας, λογοθεραπείας καθώς και τμήματα επαγγελματικής κατάρτισης.

Στους περισσότερους από τους υπόλοιπους οικισμούς του Δήμου δεν συναντώνται εγκαταστάσεις υγείας. Στα παλαιά κοινοτικά καταστήματα των Τοπικών Κοινοτήτων στεγάζονται αίθουσες εξέτασης αγροτικών ιατρείων που λειτουργούν συνήθως μία φορά την εβδομάδα. Επίσης σε κανέναν οικισμό δεν σημειώνεται παραμονή ασθενοφόρου του ΕΚΑΒ για έκτακτα περιστατικά. Αυτά αντιμετωπίζονται από το Κέντρο Υγείας Αμυνταίου.

Η εικόνα του τομέα της υγείας στην περιοχή χαρακτηρίζεται από ελλείψεις και κενά που πρέπει να καλυφθούν, καθώς καθημερινά αυξάνονται οι απαιτήσεις αλλά και οι ανάγκες για καλύτερη και πληρέστερη περίθαλψη των ασθενών.

Νοσοκομεία

Σε ότι αφορά την νοσοκομειακή περίθαλψη σε δευτεροβάθμιο και τριτοβάθμιο επίπεδο, οι κάτοικοι του Δήμου εξυπηρετούνται από το Γενικό Νοσοκομείο Φλώρινας «Ελένη Θ. Δημητρίου» και το Γενικό Νοσοκομείο Πτολεμαΐδας «Μποδοσάκειο», καθώς επίσης και από το Γενικό Νοσοκομείο Καστοριάς κυρίως για τον οικισμό Λεχόβου.

Το πιο κοντινό νοσοκομείο είναι το Νοσοκομείο Πτολεμαΐδας με μέσο χρόνο μετάβασης τα 20-25 λεπτά. Ακόμα οι κάτοικοι της περιοχής εξυπηρετούνται και στο Γενικό Νοσοκομείο Κοζάνης «Μαμάτσειο» και με την λειτουργία της Εγνατίας γίνεται μετάβαση και στη Θεσσαλονίκη για πιο εξειδικευμένα περιστατικά.

Άλλες Δομές Υγείας

Στον Δήμο υπάρχουν δύο κτήρια οικοτροφείων, ένα αρρένων και ένα θηλέων, που είναι ιδιοκτησίας της Εκκλησίας, όμως δεν λειτουργούν και είναι κλειστά. Επίσης λειτουργούν φαρμακεία.

1.3.1.2 Πρόνοια

Υπηρεσίες προς τους πολίτες του Δήμου Αμυνταίου στον τομέα της πρόνοιας παρέχονται μέσω των ΝΠΔΔ του Δήμου και συγκεκριμένα την Δημοτική Κοινωφελή Επιχείρηση Δήμου Αμυνταίου και το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης-Αθλητισμού. Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν την λειτουργία παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών, Κέντρων Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων, Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι, Κοινωνικό Παντοπωλείο κ.α.

Παιδικοί – Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Στο Δήμο Αμυνταίου λειτουργούν δώδεκα (12) Παιδικοί Σταθμοί, οι οποίοι καθημερινά εξυπηρετούν εργαζόμενες μητέρες, αλλά και οικογένειες που έχουν ανάγκη φροντίδας από διάφορα κοινωνικά αίτια, εκτελώντας με αυτόν τον τρόπο σημαντικό κοινωνικό έργο. Οι Παιδικοί Σταθμοί που λειτουργούν στην Δήμο Αμυνταίου περιγράφονται στον παρακάτω πίνακα :

Πίνακας : Καταγραφή Παιδικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών

Χωρική Ενότητα	Αριθμός μαθητών		Αριθμός Εκπαιδευτικών	
	2014	2015	2014	2015
ΔΚ Αμυνταίου	73	46	5	5
ΤΚ Αγίου Παντελεήμονα	19	6	1	1
ΤΚ Ξινού Νερού	18	7	1	1
ΤΚ Κέλλης	10	4	2	2
Σύνολο ΔΕ Αμυνταίου	120	63	9	9
ΤΚ Φιλώτα	20	10	1	1
ΤΚ Λεβαΐας	13	5	2	1
ΤΚ Αντιγόνου	9	2	1	-
ΤΚ Βεγόρας	8	1	1	-
ΤΚ Μανιακίου	20	10	1	1
Σύνολο ΔΕ Φιλώτα	70	28	5	3
ΤΚ Αετού	10	4	2	2
ΤΚ Πεδινού	12	11	2	2
ΤΚ Σκλήθρου	8	6	1	1
Σύνολο ΔΕ Αετού	30	21	5	5
ΔΕ/ΤΚ Βαρικού	5	8	1	1
ΔΕ/ΤΚ Λεχόβου	12	5	1	1

Οι παιδικοί σταθμοί του Αντιγόνου και της Βεγόρας έχουν διακόψει προσωρινά τη λειτουργία τους.

Πρόσφατα ο Δήμος Αμυνταίου μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ ολοκλήρωσε την κατασκευή δύο νέων κτηριακών εγκαταστάσεων Παιδικών Σταθμών στο Αμύνταιο, του Α Παιδικού Σταθμού με προϋπολογισμό 1.055.000,00 € και τον Β Παιδικό Σταθμό με προϋπολογισμό 975.000,00 €, με στόχο την μεταστέγαση των δομών στα νέα κτήρια από το παλιό κτήριο παιδικού σταθμού στο κέντρο του Αμυνταίου.

Η λειτουργία των Παιδικών Σταθμών ξεκινά την 1^η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31^η Ιουλίου του επόμενου έτους. Το ωράριο λειτουργίας των σταθμών είναι από 07:00 έως και τις 15:00 και είναι κατάλληλο για τις ανάγκες των πολιτών του Δήμου. Η λειτουργία των σταθμών χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» στο οποίο υποβλήθηκαν 64 αιτήσεις και εγκρίθηκαν 47. Μεγάλο μέρος της λειτουργίας καλύπτεται από τον Δήμο Αμυνταίου με την μορφή επιχορηγήσεων.

Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ)

Τα Κ.Α.Π.Η. στον Δήμο Αμυνταίου είναι τα ακόλουθα :

ΚΑΠΗ Αμυνταίου – μέλη 546

ΚΑΠΗ Αγ. Παντελεήμονα – μέλη 36

ΚΑΠΗ Φιλώτα – μέλη 250

ΚΑΠΗ Αετού – μέλη 440

Υπεύθυνος για την λειτουργία των ΚΑΠΗ είναι το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης-Αθλητισμού, ενώ το σημαντικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν είναι η έλλειψη προσωπικού για τη στελέχωσή τους.

Πρόγραμμα 'Βοήθεια στο Σπίτι'

Το πρόγραμμα κατ' οίκον στήριξης ηλικιωμένων και ΑμεΑ «Βοήθεια στο Σπίτι» στοχεύει στην οργάνωση και συστηματική παροχή υπηρεσιών κοινωνικής εργασίας, νοσηλευτικής φροντίδας και οικογενειακής βοήθειας για την κάλυψη βασικών αναγκών των ηλικιωμένων και ΑμεΑ. Υπεύθυνη για την λειτουργία του προγράμματος είναι η Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Αμυνταίου. Η δομή εδρεύει στο Αμύνταιο και καλύπτει όλους του οικισμούς του Δήμου.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα τρίτης ηλικίας που δεν αυτοεξυπηρετούνται πλήρως, με προτεραιότητα αυτούς που ζουν μόνοι τους ή δεν έχουν την πλήρη φροντίδα της οικογένειας ή που το εισόδημά τους δεν τους επιτρέπει να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες για την βελτίωση της ποιότητας ζωής τους.

Η σύνθεση για το προσωπικό της επιχείρησης για το έτος 2014 ήταν :

- Μία υπάλληλος γραφείου, αορίστου χρόνου προερχόμενη από την πρώην κοινωφελή επιχείρηση δήμου Φιλώτα.
- Μία κοινωνιολόγος, από το πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι της δομής Φιλώτα.
- Μία νοσηλεύτρια και μία οικογενειακή βοηθός που απασχολούνται στο πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι της δομής Φιλώτα.
- Μία κοινωνική λειτουργός και μία οικογενειακή βοηθός που απασχολούνται στο πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι της δομής Αμυνταίου.
- Μία κοινωνική λειτουργός και μία οικογενειακή βοηθός που απασχολούνται στο πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι της δομής Αετού.
- Μία ψυχολόγος και μία νοσηλεύτρια που απασχολούνται στο πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι της δομής Λεχόβου-Βαρικού καθώς και μία οικογενειακή βοηθός που προσλήφθηκε για οκτώ μήνες.

- Δύο νοσηλεύτριες οι οποίες απασχολούνται στο πρόγραμμα της δομής Αμυνταίου και της δομής Αετού.

Το προσωπικό των προγραμμάτων Βοήθεια στο Σπίτι χρηματοδοτείται σε ποσοστό 100% από εθνικούς πόρους μέσω της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης ΑΕ.

Οι δομές Βοήθεια στο Σπίτι, Αμυνταίου, Φιλώτα, Αετού και Λεχόβου-Βαρικού υλοποίησαν με επιτυχία το κοινωνικό τους έργο σαν συνέχεια της δράσης «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής μέσω κατ' οίκον υπηρεσιών φροντίδας σε εξαρτώμενα μέλη των οικογενειών ανέργων και αναγνωρισμένα επαπειλούμενων με ανεργία εργαζομένων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης» της ΕΕΤΑΑ. Ταυτόχρονα παρείχαν υπηρεσίες σε πολύ μεγάλο αριθμό ωφελουμένων που προέρχονται από παλαιότερα προγράμματα της Περιφέρειας.

Οι δομές διαθέτουν τον απαιτούμενο εξοπλισμό για την υλοποίηση του τόσο ευαίσθητου και σημαντικού έργου που προσφέρουν καθώς και διοικητική υποστήριξη.

Σε καθημερινή βάση προσφέρονται υπηρεσίες όπως ιατρική φροντίδα με παρακολούθηση και τήρηση φαρμακευτικής αγωγής, υποστηρικτική κοινωνική εργασία και ενημέρωση, διασφάλιση ατομικής υγιεινής, διατήρηση υγιεινής και καθαριότητας της οικίας, συνταγογράφηση, διεκπεραίωση υποθέσεων προς ΔΕΚΟ, τράπεζες κλπ, καθώς και υπηρεσίες κοινωνικής επανένταξης τόσο των εξυπηρετούμενων όσο και του οικογενειακού περιβάλλοντος. Τα

ο προσωπικό των δομών βρέθηκε κοντά σε όλες τις περιπτώσεις που του ζητήθηκε βοήθεια, ακόμη και για πολίτες που δεν είναι ενταγμένοι στο πρόγραμμα ως εξυπηρετούμενοι. Επίσης προσφέρονται υπηρεσίες λόγω των ειδικοτήτων των απασχολούμενων και σε περιστατικά καταγγελιών μέσω της εισαγγελίας λόγω έλλειψης αρμόδιων κοινωνικών υπηρεσιών.

Κοινωνικά Προγράμματα

Από τον Ιούνιο του 2015 η Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση συμμετέχει ως εταίρος στην Κοινωνική Σύμπραξη της ΠΕ Φλώρινας για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής (ΕΠ ΕΒΥΣ) για το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους (ΤΕΒΑ/FEAD).

Το ΤΕΒΑ υποστηρίζει Εθνικά Συστήματα μέσω των οποίων διανέμονται στους απόρους τρόφιμα ή/και βασική υλική συνδρομή, καθώς επίσης και δραστηριότητες σχετικά με την συλλογή, μεταφορά, αποθήκευση και διανομή δωρεάν τροφίμων.

Στηρίζει επίσης συνοδευτικά μέτρα συμπληρώνοντας την παροχή τροφίμων ή/και βασικής υλικής συνδρομής καθώς και δραστηριότητες που συμβάλλουν στην κοινωνική ενσωμάτωση των απόρων. Το πεδίο εφαρμογής του ΤΕΒΑ εξειδικεύεται στην Ελλάδα μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής.

Επαγγελματική Κατάρτιση

Η Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση, στα πλαίσια του Κέντρου διά Βίου Μάθησης, επιπέδου 2 υλοποίηση με επιτυχία τα παρακάτω προγράμματα κατά το έτος 2014 :

- Τον Απρίλιο του 2014 ολοκληρώθηκε η υλοποίηση του προγράμματος κατάρτισης «Επιταγή εισόδου στην αγορά εργασίας για νέους ανέργους ηλικίας έως 29 ετών», μέσω της Ειδικής Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της Γενικής Γραμματείας Διαχείρισης Κοινοτικών και άλλων Πόρων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Η θεωρητική κατάρτιση του προγράμματος για τα δύο τμήματα των καταρτιζόμενων συνολικής διάρκειας 80 ωρών ολοκληρώθηκε στις 27/11/13, ενώ αντίστοιχα η πρακτική κατάρτισή τους διάρκειας 500 ωρών ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2013 και ολοκληρώθηκε με επιτυχία τον Απρίλιο 2014.
- Τον Νοέμβριο του 2014 ξεκίνησαν οι διαδικασίες για την υλοποίηση του προγράμματος κατάρτισης «Επιταγή εισόδου για νέους ηλικίας 25 έως 29 ετών σε ιδιωτικές επιχειρήσεις για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας», μέσω της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΥΕ/ΕΚΤ) της Γενικής Γραμματείας Διαχείρισης Κοινοτικών και άλλων Πόρων του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. Η ολοκλήρωση τόσο της θεωρητικής όσο και της πρακτικής άσκησης των έξι καταρτιζόμενων πραγματοποιείται κατά το τρέχον έτος.

Συμβουλευτικός Σταθμός Νέων

Ο Συμβουλευτικός Σταθμός Νέων είναι η από κοινού διοργάνωση δράσεων αλληλεγγύης για τις ειδικές πληθυσμιακές ομάδες και η συνεργασία για την υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης και πρόληψης σε θέματα προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας. Η δράση αναπτύχθηκε στην Φλώρινα, αλλά καλύπτει το σύνολο του Νομού, άρα και τον Δήμο Αμυνταίου.

Η δραστηριότητα περιλαμβάνει τη διαχείριση περιστατικών σε σχολικές μονάδες, εκτέλεση προγραμμάτων, δράσεις πρόληψης και ευαισθητοποίησης, δράσεις με μαθητές και μαθήτριες, δράσεις με εκπαιδευτικούς και δράσεις για την ευρύτερη κοινότητα.

Περιλαμβάνει επίσης γενικές ψυχοκοινωνικές υπηρεσίες για παιδιά και εφήβους, τους γονείς και τους εκπαιδευτικούς τους, ιδιαίτερα :

για παιδιά και εφήβους που χρειάζονται προστασία,
επαγγελματικό προσανατολισμό και συμβουλευτική,
για παιδιά και εφήβους που έχουν διαπράξει αδίκημα ή διατρέχουν τον κίνδυνο να γίνουν δράστες αξιόποινων πράξεων,
φύλαξη και απασχόληση παιδιών,
πρόληψη της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών,
για άτομα με αναπηρίες,
ψυχοθεραπεία για ενήλικες,
για γυναίκες,

για ηλικιωμένους,
 ψυχοκοινωνικές υπηρεσίες για τους εξυπηρετούμενους από το νοσοκομείο
 Φλώρινας,
 άλλες κατηγορίες,
 για άτομα με χαμηλό εισόδημα, ανεξαρτήτως κατηγορίας.

1.3.1.3 Ειδικές Πληθυσμιακές Ομάδες

Με την πάροδο των χρόνων, η κοινωνία εξοικειώθηκε με την παρουσία των οικονομικών μεταναστών και παλιννοστούντων από την πρώην Σοβιετική Ένωση, καθώς η ένταξή τους στην τοπική κοινωνία έχει πραγματοποιηθεί σε σημαντικό βαθμό.

Ειδικότερα τα παιδιά των οικογενειών αυτών πηγαίνουν σε όλες τις βαθμίδες των σχολείων, μεγάλος αριθμός δε αυτών έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα και έχουν δημιουργήσει κοινωνικούς δεσμούς με τους συνομηλίκους τους. Ο μεγαλύτερος αριθμός μεταναστών εγκαταστάθηκαν στα όρια του Δήμου μετά το 1995.

1.3.1.4 Εθελοντικός Τομέας

1.3.1.5 Κοινωνικό Παντοπωλείο

Ο Δήμος Αμυνταίου ίδρυσε το κοινωνικό παντοπωλείο, με γνώμονα την κοινωνική αλληλεγγύη και την υποστήριξη ευπαθών ομάδων του πληθυσμού που πλήττονται από τις συνέπειες της μεγάλης οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Επιδίωξη ήταν η συμβολή στην μερική άρση των συνεπειών, της φτώχειας, της ανεργίας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Στόχο απέτελεσε η παροχή ειδών πρώτης ανάγκης σε συνανθρώπους που δεν διέθεταν την δυνατότητα αγοράς και διαβίωναν σε συνθήκες φτώχειας.

Για το έτος 2014-2015 το Κοινωνικό Παντοπωλείο του Δήμου Αμυνταίου, εξυπηρέτησε 270 άτομα. Δικαιούχους αποτελούν Έλληνες πολίτες, δημότες ή κάτοικοι του Δήμου, αλλοδαποί που κατοικούν στο Δήμο και διαμένουν μόνιμα στη χώρα μας. Κύριο κριτήριο ένταξης των δικαιούχων αποτελεί το εισόδημα, ενώ λαμβάνονται υπόψη παράγοντες, όπως η οικογενειακή κατάσταση, τα κοινωνικά προβλήματα, η ανεργία, τα προβλήματα υγείας και αναπηρίας. Με βάση τα παραπάνω το Κοινωνικό Παντοπωλείο εξυπηρετεί ζευγάρια ή οικογένειες με χαμηλό εισόδημα, κοινωνικοοικονομικά προβλήματα ή ανεργία. Άτομα με ειδικές ανάγκες ή με αναπηρία 67% και άνω, με οικονομικά προβλήματα. Ακόμη μοναχικά άτομα με χαμηλό εισόδημα ή ανεργία.

1.3.2 Υποδομές Εκπαίδευσης και διὰ Βίου Μάθησης

1.3.2.1 Επίπεδο Εκπαίδευσης Δήμου Αμυνταίου

Πίνακας : Σχολεία Α'βάθμιας και Β'βάθμιας εκπαίδευσης Δήμου Αμυνταίου

Χωρική Ενότητα	Είδος Σχολείου	Αριθμός μαθητών		Αριθμός Εκπαιδευτικών	
		2014	2015	2014	2015
ΔΚ Αμυνταίου	1 ^ο Νηπιαγωγείο	60	47	5	5

	2 ^ο Νηπιαγωγείο	30	29	3	3
	3 ^ο Νηπιαγωγείο				
	4 ^ο Νηπιαγωγείο	34	33	3	3
	Ειδικό Νηπιαγωγείο	1		1	
	1 ^ο Δημοτικό Σχολ.	160	155	17	20
	2 ^ο Δημοτικό Σχολ.	108	98	11	11
	3 ^ο Δημοτικό Σχολ.	114	118	12	14
	Ειδικό Δημοτικό Σχολ.	4	5	3	3
	Γυμνάσιο Αμυνταίου	238	271	37	42
	Μουσικό Σχολείο	93	83	35	22
	Γενικό Λύκειο Αμυνταίου	184	176	20	19
	ΕΠΑΛ Αμυνταίου	197	196	31	28
ΤΚ Ξινού Νερού	Νηπιαγωγείο	17	22	2	2
	Δημοτικό Σχολείο	61	49	12	11
ΤΚ Αγ. Παντελεήμονα	Νηπιαγωγείο	13	19	2	2
	Δημοτικό Σχολείο	44	47	8	8
ΤΚ Κέλλης	Νηπιαγωγείο	10	9	2	2
	Δημοτικό Σχολείο	53	49	10	9
ΤΚ Πετρών					
	Δημοτικό Σχολείο				
Σύνολο ΔΕ Αμυνταίου	Νηπιαγωγεία	7	165	159	18
	Δημοτικά	7	544	521	73
	Γυμνάσια & Λύκεια	5	712	726	123
ΤΚ Φιλώτα	Νηπιαγωγείο Φιλώτα	28	37	4	4
	Δημοτικό Σχολείο	143	145	15	14
	Γυμνάσιο Φιλώτα	105	103	19	19
	Γενικό Λύκειο Φιλώτα	57	67	18	18
ΤΚ Λεβαΐας	Νηπιαγωγείο Λεβαΐας	13	13	2	2
	Δημοτικό Σχολείο	45	45	10	11
ΤΚ Βεγόρων	Νηπιαγωγείο Βεγόρων	10	7	1	1
	Δημοτικό Σχολείο	23	23	3	3
ΤΚ Αντιγόνου	Νηπιαγωγείο Αντιγόνου	11	5	2	1
	Δημοτικό Σχολείο				
ΤΚ Μανιακίου	Νηπιαγωγείο Μανιακίου	12	11	2	2
	Δημοτικό Σχολείο	28	30	3	3
ΤΚ Πελαργού					
ΤΚ Φαραγγίου	Δημοτικό Σχολείο				
Σύνολο ΔΕ Φιλώτα	Νηπιαγωγεία	5	74	73	11
	Δημοτικά	4	239	243	31
	Γυμνάσια & Λύκεια	2	162	170	37
ΤΚ Αετού	Νηπιαγωγείο Αετού	27	22	3	3
	Δημοτικό Σχολείο	105	89	10	11
	Γυμνάσιο Αετού	57	65	12	12
ΤΚ Πεδινού	Δημοτικό Σχολείο				
ΤΚ Βαλτονέρων					
ΤΚ Λιμνοχωρίου					
ΤΚ Αναργύρων	Νηπιαγωγείο Αναργύρων				
	Δημοτικό Σχολείο				
ΤΚ Σκλήθρου	Νηπιαγωγείο Σκλήθρου	15	11	2	2
	Δημοτικό Σχολείο	38	38	4	5
Σύνολο ΔΕ Αετού	Νηπιαγωγεία	2	42	33	5
	Δημοτικά	2	143	127	14
	Γυμνάσια	1	57	65	12

ΔΕ/ΤΚ Βαρικού	Νηπιαγωγείο Βαρικού	7	4	2	1
	Δημοτικό Σχολείο	24	23	4	4
ΔΕ/ΤΚ Λεχόβου	Νηπιαγωγείο Λεχόβου	13	13	2	1
	Δημοτικό Σχολείο	45	50	7	9
	Γυμνάσιο Λεχόβου	19	14	11	15

1.3.2.2 Υποδομές Δημόσιας Εκπαίδευσης

Στον προηγούμενο πίνακα παρουσιάζεται το σύνολο των δημοσίων σχολείων του Δήμου Αμυνταίου, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στον Δήμο Αμυνταίου λειτουργούν 16 Νηπιαγωγεία, 15 Δημοτικά Σχολεία, 5 Γυμνάσια και 4 Λύκεια.

Σύμφωνα με πρόσφατη απόφαση του Υπουργείου Παιδείας (ΦΕΚ 2451/2013), ο μέγιστος αριθμός μαθητών ανά τμήμα στα γυμνάσια και λύκεια της χώρας δεν πρέπει να ξεπερνά τον αριθμό των είκοσι επτά (27) μαθητών. Αντίστοιχα με παλαιότερη απόφαση που εξακολουθεί να ισχύει ως σήμερα (ΦΕΚ 1507/2006), καθορίζεται ότι ο μέγιστος αριθμός μαθητών ανά τμήμα στα μονοθέσια έως τριθέσια δημοτικά σχολεία είναι δεκαπέντε (15) μαθητές και είκοσι πέντε (25) μαθητές στα υπόλοιπα. Στα νηπιαγωγεία ο αντίστοιχος αριθμός είναι είκοσι πέντε (25) νήπια.

Πίνακας : Αριθμός και αναλογίες μαθητών και εκπαιδευτικών στο Δήμο Αμυνταίου 2015

	Χωρική Ενότητα	Νηπιαγωγεία	Δημοτικά	Γυμνάσια/ Λύκεια	Σύνολο
Αριθμός Μαθητών	ΔΕ Αμυνταίου	159	521	726	1.406
	ΔΕ Φιλώτα	73	243	170	486
	ΔΕ Αετού	33	127	65	225
	ΔΕ Βαρικού	4	23		27
	ΔΕ Λεχόβου	13	50	14	77
	Δήμος Αμυνταίου	282	964	975	2.221
	Σύνολο χώρας	154.783	589.967	529.595	1.274.345
Αριθμός Εκπαιδευτικών	ΔΕ Αμυνταίου	17	76	111	204
	ΔΕ Φιλώτα	10	31	37	78
	ΔΕ Αετού	5	16	12	33
	ΔΕ Βαρικού	1	4		5
	ΔΕ Λεχόβου	1	9	15	25
	Δήμος Αμυνταίου	34	136	175	345
	Σύνολο χώρας	11.499	59.699	53.848	125.046
Αριθμός Μαθητών/ Εκπαιδευτικό	ΔΕ Αμυνταίου	9,35	6,85	6,54	6,89
	ΔΕ Φιλώτα	7,37	7,84	4,59	6,23
	ΔΕ Αετού	6,60	7,94	5,41	6,82
	ΔΕ Βαρικού	4	5,75		5,40
	ΔΕ Λεχόβου	13	5,55	0,93	3,08
	Δήμος Αμυνταίου	8,29	7,09	5,57	6,44
	Σύνολο χώρας	13,5	9,9	9,8	10,2

1.3.2.3 Ιδιωτικά Σχολεία-Φροντιστήρια

Εντός των ορίων του Δήμου Αμυνταίου δεν λειτουργούν ιδιωτικά σχολεία πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Όσων αφορά τα

φροντιστήρια λειτουργούν φροντιστήρια ξένων γλωσσών καθώς και φροντιστήρια προετοιμασίας των παιδιών σε όλες τις βαθμίδες της σχολικής εκπαίδευσης.

1.3.3 Πολιτιστική Υποδομή και Δραστηριότητες

Πέρα από τις δράσεις που κατά καιρούς πραγματοποιούν οι τοπικοί σύλλογοι, υπάρχουν μια σειρά από θεσμοθετημένες εκδηλώσεις που διοργανώνονται κάθε χρόνο στην περιοχή του Δήμου. Αυτές μπορούμε να τις διακρίνουμε με βάση το χαρακτήρα και το αντικείμενό τους στις παρακάτω κατηγορίες :

Θεσμοθετημένες Εκδηλώσεις

Αμύνταια. Είναι εκδηλώσεις πολιτιστικού χαρακτήρα που γίνονται κάθε χρόνο στον Αύγουστο και λαμβάνουν χώρα σε όλα τις τοπικές κοινότητες της ΔΕ Αμυνταίου. Περιλαμβάνουν συναυλίες, εκθέσεις φωτογραφίας και ζωγραφικής, θεατρικές παραστάσεις και προβολές. Η Εμποροπανήγυρης Αμυνταίου η οποία διοργανώνεται το πρώτο δεκαήμερο του Οκτωβρίου και συγκεντρώνει πλήθος μικροπωλητών και πλήθος επισκεπτών τόσο από την ευρύτερη περιοχή όσο και το σύνολο της Περιφέρειας. Μάλιστα τα τελευταία χρόνια παρατηρείται και προσέλευση από τη γειτονική ΠΓΔΜ. Είναι ετήσια συνάθροιση μικροπωλητών στο Αμύνταιο θεωρείται η μεγαλύτερη στην Δυτική Μακεδονία και σηματοδοτεί την έναρξη της μακράς χειμερινής περιόδου στην περιοχή. Έχει καθιερωθεί πλέον ως τοπικός, αλλά και υπερτοπικός θεσμός, ενώ από τους κατοίκους του Αμυνταίου θεωρείται ως ένα πολύ σημαντικό πολιτιστικό και κοινωνικό γεγονός για την πόλη. Τα τελευταία χρόνια η ενεργή συμμετοχή του Δήμου στην οργάνωση της εμποροπανήγυρης (τακτική διανομή των χώρων υποδοχής των μικροπωλητών, κατασκευή των υποδομών, ευταξία και καθαρισμός της πόλης μετά τη λήξη) έχει συμβάλλει καθοριστικά στη βελτίωση της αισθητικής εικόνας του σημαντικού αυτού κοινωνικοοικονομικού γεγονότος.

Τα τσίρι-τσίρι Βάρβαρα που αναβιώνουν στις αρχές Δεκεμβρίου στο Αμύνταιο στην παραμονή της γιορτής της Αγίας Βαρβάρας. Το μοναδικό πανελλαδικά αυτό έθιμο έχει, σύμφωνα με κάποιους μελετητές, ρωμαϊκές καταβολές. Η χριστιανική εκδοχή συνδέει το άναμμα της φωτιάς τη νύχτα της 3 προς 4 Δεκεμβρίου με την Αγία Βαρβάρα, η οποία σώθηκε όταν αποπειράθηκαν να την κάψουν. Η προετοιμασία ξεκινάει μέρες πριν από τις παρέες της κάθε γειτονιάς, που μαζεύουν ξύλα ώστε η φωτιά που θα ανάψουν να είναι η ψηλότερη, ενώ τα μέλη της παρέας πηδούν πάνω από τη φωτιά. Μετά ακολουθεί με τη συνοδεία των χάλκινων της περιοχής λαϊκό γλέντι μέχρι το ξημέρωμα γύρω από τις φωτιές. Η θεσμοθετημένη οργάνωση των σχετικών εκδηλώσεων έχει τα τελευταία χρόνια λάβει έναν ιδιαίτερο χαρακτήρα, αφού έχουν κινητοποιηθεί όλοι οι φορείς της περιοχής (Δήμος, Πολιτιστικοί Σύλλογοι) και με συντονισμένο τρόπο υποστηρίζουν τόσο την προβολή των εκδηλώσεων, όσο και την υποδοχή των επισκεπτών. Ενδεικτικό της νέας αυτής πνοής είναι η συγκέντρωση των μελών όλων των φορέων σε μία κεντρική φωτιά στο παλαιότερο κομμάτι της πόλης, όπου το γλέντι πλέον γίνεται κοινό.

Στις 27 Ιουλίου διοργανώνεται στον Άγιο Παντελεήμονα «Το Κουρμπάνι». Παρά το γεγονός ότι το συγκεκριμένο πανηγύρι συνδέεται άμεσα με τη συγκεκριμένη

Θρησκευτική γιορτή, έχει να επιδείξει έναν ξεχωριστό χαρακτήρα λόγω των ιδιαίτερων εθιμικών δρώμενων που λαμβάνουν χώρα, αλλά και την καθολική συμμετοχή των κατοίκων. Την παραμονή της γιορτής του Αγίου γίνεται στο έξω από τον περίβολο της ομώνυμης εκκλησίας η θυσία του μοσχαριού (κουρμπάνι), το οποίο στη συνέχεια μαγειρεύεται σε μεγάλα καζάνια και μοιράζεται στους κατοίκους του χωριού και τους επισκέπτες. Το λαϊκό γλέντι στις πλατείες του χωριού την παραμονή και την ημέρα της γιορτής, καθώς και οι ποικίλες εξαήμερες εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται τα τελευταία χρόνια με πρωτοβουλία του Πολιτιστικού Συλλόγου και την αιγίδα του Δήμου (ναυαθλητικές δραστηριότητες στην πλαζ, συναυλίες, μουσικοχορευτικές παραστάσεις, αγώνες δρόμου κλπ) συνιστούν ένα από τα σημαντικότερα θερινά πολιτιστικά γεγονότα για την ευρύτερη περιοχή του Δήμου Αμυνταίου.

Το Καρναβάλι του Ξινού Νερού που αποτελεί το μοναδικό οργανωμένο Καρναβάλι του νομού. Οι αποκριάτικες εκδηλώσεις που διαρκούν πέντε ημέρες οργανώνονται κάθε χρόνο από τον Πολιτιστικό Σύλλογο και υποστηρίζονται από το Δήμο. Οι εκδηλώσεις περιλαμβάνουν παραδοσιακούς χορούς, χορό μεταμφιεσμένων, με αποκορύφωμα την παρέλαση αρμάτων και πεζοπόρων ομάδων την τελευταία Κυριακή της Αποκριάς. Την Καθαρά Δευτέρα το πρωί, στην τοποθεσία Πεύκα γίνεται το πέταγμα του χαρταετού με τη συνοδεία λαϊκής ορχήστρας και την προσφορά τοπικών εδεσμάτων στους επισκέπτες. Οι αποκριάτικες εκδηλώσεις στο Ξινό Νερό έχουν αποκτήσει τα τελευταία χρόνια υπερτοπική σημασία, αφού ουσιαστικά πρόκειται για τις μοναδικές οργανωμένες καρναβαλικές δραστηριότητες στο Νομό Φλώρινας.

Οι μεταμφιέσεις (νταβατσάρια), το λαϊκό γλέντι, ο αγιασμός των υδάτων της λίμνης και η ημέρα της Μπάμπως (Μπάμπιντεν) συνιστούν την κορύφωση των εκδηλώσεων του Δωδεκαήμερου στο πλαίσιο του παραδοσιακού εθιμικού βίου και συνδέονται με τον κύκλο αναπαραγωγής της ζωής και της αγροτικής σοδειάς. Ειδικά σε έναν οικισμό όπως ο Άγιος Παντελεήνας, όπου κυριαρχεί το υγρό στοιχείο, η ημέρα των Θεοφανείων είναι ξεχωριστή και τα παλιότερα παγανιστικά έθιμα ενσωματώθηκαν στον εορτασμό της ημέρας. Δυστυχώς, τα τελευταία χρόνια δεν γιορτάζεται το Μπάμπιντεν, καθώς ο σύγχρονος τρόπος ζωής και οι εργασιακές υποχρεώσεις των κατοίκων δεν επιτρέπουν τη συνέχισή του. Η ημέρα των Θεοφανείων, αν και έχει χάσει πολλά από τα στοιχεία του παραδοσιακού εορτασμού, περιλαμβάνει εκτός από τον αγιασμό των υδάτων και τα παραδοσιακά κάλαντα και πολιτιστικές εκδηλώσεις στην πλατεία του χωριού.

Το παραδοσιακό πέταγμα του χαρταετού με τη συνοδεία σαρακοστιανών εδεσμάτων, κρασιού και τοπικών μουσικών συγκροτημάτων έχει γίνει θεσμός εδώ και πολλά χρόνια σε πολλούς οικισμούς του Δήμου Αμυνταίου. Στην έδρα του Δήμου, το Αμύνταιο, οι εκδηλώσεις πραγματοποιούνται στον οικισμό των Εργατικών Κατοικιών υπό την αιγίδα του Δήμου και την υποστήριξη πολλών τοπικών φορέων (στρατός, σύλλογοι, οινοποιεία κλπ) και προσελκύουν επισκέπτες από την ευρύτερη περιοχή. Παρόμοιες διοργανώσεις γίνονται στον Άγιο Παντελήμονα, στο Ξινό Νερό, στο Φαράγγι, στο Φιλώτα και στο Λέχοβο.

Οίνος και Πολιτισμός. Είναι εκδηλώσεις που γίνονται άνοιξη-καλοκαίρι-φθινόπωρο σε συνεργασία με την ΕΝΟΑΜ (ένωση οινοπαραγωγών του

αμπελώνα της Μακεδονίας) και σχετίζονται με το κατ' εξοχήν προϊόν της περιοχής το κρασί. Στις εκδηλώσεις που γίνονται με την συμμετοχή όλων των οινοποιείων οργανώνονται σεμινάρια χωρικής οινοποίησης και μία φορά το χρόνο στα πλαίσια των εκδηλώσεων βραβεύεται το καλύτερο κρασί που έχει παραχθεί στα σπιτικά κελάρια.

1.3.3.1 Θρησκευτική Παράδοση

Μία από τις πλέον μακραίωνες εκφάνσεις του πολιτισμού της περιοχής είναι η θρησκευτική παράδοση των κατοίκων. Η πατροπαράδοτη πίστη των κατοίκων του λεκανοπεδίου στις αρχές της Ορθοδοξίας γίνεται φανερή στο σύνολο του κοινωνικού και εθιμικού τους βίου, σε όλη τη διάρκεια του χρόνου. Ο σημαντικός αριθμός παλαιότερων και νεότερων ναών σε όλους τους οικισμούς του Δήμου Αμυνταίου, η λειτουργία παλαιών και νέων μοναστηριών και τα παραδοσιακά πανηγύρια εορτασμού της μνήμης Αγίων αποτελούν τα πιο ζωντανά δείγματα της θρησκευτικής παράδοσης της περιοχής.

Ιεροί Ναοί

Η ναοδομία στους οικισμούς του λεκανοπεδίου σχετίζεται άμεσα με την ιστορική πορεία των οικισμών και τις εκδηλώσεις θρησκευτικότητας των κατοίκων. Όλοι οι οικισμοί του Δήμου διαθέτουν τουλάχιστον από έναν εν λειτουργία ναό, ενώ σε αρκετούς υπάρχουν περισσότεροι από έναν, μαζί με άλλα ξωκλήσια και προσκυνητάρια στις παρυφές των χωριών.

Μία διακριτή κατηγορία ναών είναι αυτοί που σύμφωνα με τις κτητορικές τους επιγραφές σε εμφανή σημεία μπορούν με ασφάλεια να χρονολογηθούν στις αρχές και τα μέσα του 19^{ου} αιώνα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ο ναός του Αγίου Νικολάου στα παλιά κοιμητήρια του Αμυνταίου, μία τρίκλιτη ξυλόστεγη βασιλική με οκταγωνικό τρούλο και πυργοειδές κωδωνοστάσιο, ο οποίος σύμφωνα με σωζόμενη μαρμαρίνη επιγραφή εγκαινιάστηκε στις 6 Ιουνίου 1821. Στα 1844 χρονολογείται η τρίκλιτη βασιλική του Αγίου Δημητρίου στο Σκλήθρο, στα 1847 ο Άγιος Γεώργιος Αετού, στα 1852 η Μεταμόρφωση του Σωτήρος στα Ασπρόγεια, ενώ στις αρχές του 19^{ου} αιώνα ενδεχομένως χρονολογείται και ο Αγ. Αθανάσιος στο Ξινό Νερό λόγω των μορφολογικών του χαρακτηριστικών.

Στο δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα χρονολογούνται μία σειρά ναών, οι οποίοι παρουσιάζουν κοινά μορφολογικά και αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά (πετρόκτιστες τρίκλιτες βασιλικές), ενώ ο εσωτερικός τους διάκοσμος (τοιχογραφίες, εικόνες, ξυλόγλυπτα, λιθανάγλυφα κλπ) είναι αρκετά πλούσιος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο Άγιος Δημήτριος στο Λέχοβο (1868), με εξωνάρθηκα και πλούσιο ξυλόγλυπτο τέμπλο, ενώ την ίδια περίοδο (1867) χρονολογείται ο Άγιος Γεώργιος στο Σκλήθρο, ναός με εξωνάρθηκα και κωδωνοστάσιο, στο εσωτερικό του οποίου σώζεται ξυλόγλυπτος άμβωνας και λιθανάγλυφα αρχιτεκτονικά μέλη. Ο Άγιος Νικόλαος στο Νυμφαίο, μολονότι κτίστηκε στα 1867, έχει υποστεί διάφορες καταστροφές και ανακατασκευές, με αποτέλεσμα να μπορεί κανείς να παρακολουθήσει την εξέλιξη της εσωτερικής του διακόσμησης από το τελευταίο τέταρτο του 19^{ου} αιώνα μέχρι σήμερα.

Η διαδικασία κατασκευής ναών συνεχίζεται στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, κυρίως στους οικισμούς όπου εγκαταστάθηκαν πρόσφυγες μετά το 1922. Οι ναοί σε όλα τα χωριά αυτά έχουν ιδιαίτερη συμβολική και συναισθηματική αξία για τους κατοίκους, αφενός γιατί συνήθως η εκκλησία ήταν το πρώτο κτίσμα (μαζί με το Σχολείο) το οποίο οι κάτοικοι φρόντιζαν να κτίσουν με συλλογική δουλειά και αφετέρου γιατί σε κάποιες περιπτώσεις στους νέους ναούς οι πρόσφυγες φυλάσσουν κειμήλια που έφεραν μαζί τους από τις χαμένες πατρίδες.

Τέλος, υπάρχει μία ομάδα ναών, οι οποίοι έχουν πρόσφατα αναπαλαιωθεί ή ανακαινισθεί πλήρως, με αποτέλεσμα η μορφή και η διακόσμησή τους να έχει διαφοροποιηθεί σε σχέση με την αρχική. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν η Αγία Παρασκευή Αμυνταίου (η παλιά εκκλησία ήταν κτίσμα του 1850 περίπου), η Αγία Παρασκευή στον Αγ. Παντελεήμονα (μέσα φυλάσσονται ιερά βιβλία και εικόνες από το 18^ο αι.), ο ναός Αγίων Κων/νου και Ελένης στο Αμύνταιο (ο παλιότερος ναός κτίστηκε το 1920) κλπ.

Ιερές Μονές

Η μοναστική παράδοση στην περιοχή του λεκανοπεδίου Αμυνταίου ενδέχεται να είναι αρκετά παλιά, αφού για παράδειγμα ένας από τους τοπικούς θρύλους στον Άγιο Παντελεήμονα αφηγείται πως τη θέση της σημερινής εκκλησίας του Αγίου υπήρχε μοναστήρι που κατακλύστηκε από τα νερά της λίμνης. Στα τέλη του 19^{ου} αιώνα - συγκεκριμένα στα 1892 - χρονολογείται η λειτουργία της Μονής Ταξιάρχου Μιχαήλ στον Αετό που βρίσκεται δυτικά του σημερινού χωριού και κατά την παράδοση κτίστηκε με δαπάνη του Νυμφαϊώτη εμπόρου Μ. Τσίρλη ή Μίχα. Πάνω από την είσοδο, καθώς και στο εσωτερικό του ναού σώζονται ενδιαφέρουσες λαϊκότροπες τοιχογραφίες του κλεισουργιότη ζωγράφου Ν. Παπαγιάννη.

Σήμερα στην περιοχή λειτουργούν δύο νεότευκτα μοναστήρια. Στον Άγιο Παντελεήμονα και στο δρόμο προς τη λίμνη Πετρών βρίσκεται το γυναικείο Μοναστήρι των Αγίων Παντελεήμονος και Μητρός Ευβούλης, το οποίο κτίστηκε στις της δεκαετίας του 2000. Στις εγκαταστάσεις του φιλοξενείται μικρό εργαστήριο παρασκευής παραδοσιακών ζυμαρικών και πωλητήριο θρησκευτικών μικροαντικειμένων και τοπικών προϊόντων.

Επίσης, νεότευκτη είναι και η Ιερά Μονή Αγ. Γρηγορίου Παλαμά, η οποία βρίσκεται έξω από το Αντίγονο κοντά στην επαρχιακή οδό Αμυνταίου - Έδεσσας και λόγω της θέσης της δέχεται πολλούς προσκυνητές.

1.3.3.2 Λαογραφικές Συλλογές

Η οργάνωση και οι λειτουργίες της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής και θρησκευτικής της ζωής των κατοίκων της περιοχής του λεκανοπεδίου του Αμυνταίου μέσα στο πέρασμα του χρόνου συνιστούν έναν ιδιαίτερο παραδοσιακό πολιτισμό, επηρεασμένο και από τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά, αλλά και τις επαφές των κατοίκων με τις γειτονικές περιοχές.

Η αγάπη των πολιτών για τον τόπο και το ενδιαφέρον των φορέων της κοινωνίας των πολιτών είχαν ως αποτέλεσμα τη συλλογή, διατήρηση και έκθεση από ολόκληρη σχεδόν την περιοχή του Δήμου Αμυνταίου ενός ιδιαίτερα

σημαντικού λαογραφικού υλικού, τόσο σε ποσότητα όσο και σε αξία. Σε ένα πλήθος αντικειμένων κάθε είδους, εγγράφων, φωτογραφιών, σχεδίων, αναπαραστάσεων ο επισκέπτης των λαογραφικών συλλογών του λεκανοπεδίου μπορεί να αναζητήσει τα ειδικά χαρακτηριστικά του πολύχρωμου λαϊκού πολιτισμού της περιοχής και να παρακολουθήσει σημαντικά «στιγμιότυπα» της καθημερινής ζωής των κατοίκων.

Λαογραφική Συλλογή Αμυνταίου

Στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αμυνταίου φιλοξενείται από το 2000 μία πλούσια συλλογή αντικειμένων που σχετίζονται με το λαϊκό πολιτισμό της περιοχής. Η πρωτοβουλία για τη δημιουργία της συλλογής ανήκει στο ζεύγος Κων/νου και Δόμνας Ούντση, οι οποίοι με πολύ κόπο συνέλεξαν για χρόνια αντικείμενα από ολόκληρη την περιοχή, τα οποία τελικά δώρισαν στο Δήμο Αμυνταίου για την ίδρυση ενός λαογραφικού μουσείου.

Η έκθεση περιλαμβάνει παραδοσιακά αγροτικά και επαγγελματικά εργαλεία, οικιακά σκεύη καθημερινής χρήσης, κοσμήματα, θρησκευτικές εικόνες, εργόχειρα, κλπ. Ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον τμήμα της συλλογής αποτελείται από μια σειρά πλήρων χειροποίητων ενδυμασιών, οι οποίες προέρχονται τόσο από τα χωριά της περιφέρειας Αμυνταίου, όσο και από γειτονικές περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας, της Ηπείρου κλπ. Η ποικιλία των ενδυμασιών αυτών δεν περιορίζεται μόνο στο εύρος της γεωγραφικής τους κατανομής, αλλά αφορά και στις πολλαπλές στιγμές του κοινωνικού και εθιμικού βίου που αποτυπώνουν: αστικές και χωριάτικες, γαμήλιες και καθημερινές, παιδικές και ενήλικων.

Μέσα από την ποικιλία και την παρουσίαση των αντικειμένων της συλλογής σε ξεχωριστές θεματικές ενότητες περιγράφονται τα βασικά χαρακτηριστικά των οικοτεχνικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων (υφαντική, πηλοπλαστική, αργυροχρυσοχοΐα, αμπελουργία, αλιεία κλπ) των κατοίκων του προηγούμενου αιώνα στο λεκανοπέδιο του Αμυνταίου. Επιπλέον, εντυπωσιακός είναι και ο αριθμός των αντικειμένων που παραπέμπουν στις περισσότερες «προσωπικές», αλλά και κοινωνικές εκφάνσεις της ζωής: ενθύμια, προσευχητάρια, παιδικά βιβλία, πολυτελή σερβίτσια, έπιπλα αποκαλύπτουν ένα γοητευτικό κόσμο οικογενειακών συνηθειών και κοινωνικών συναναστροφών.

Σπίτι των χρυσικών στο Νυμφαίο

Σε ένα πρόσφατα ανακαινισμένο αρχοντικό στεγάζεται μία εξαιρετικά σημαντική συλλογή με κύριο θεματικό άξονα την τέχνη της αργυροχρυσοχοΐας, την οποία υπηρέτησαν για αιώνες οι κάτοικοι του Νυμφαίου.

Η ποικιλία και η κατάσταση διατήρησης των αντικειμένων που αποτελούν τη συλλογή (παλιά εργαλεία, μηχανές, καλούπια για κοσμήματα, σχέδια, ζυγαριές κλπ) σκιαγραφούν με γλαφυρό τρόπο τις διαδικασίες επεξεργασίας της πρώτης ύλης και τις τεχνικές κατασκευής. Η μεγάλη ποικιλία από πραγματικά αριστουργήματα της τέχνης των χρυσικών από τον 18^ο μέχρι και τον 20^ο αιώνα αποδεικνύει με τον καλύτερο τρόπο τους λόγους για τους οποίους οι χρυσοί της Νέβεςκας ήταν φημισμένοι σε ολόκληρη τη Βαλκανική Χερσόνησο.

Στα περίτεχνα «κασελάκια» με τα οποία οι χρυσοί μετέφεραν τα υλικά και τα εργαλεία τους, τα κοσμήματα από ασήμι και χρυσό, τα οικιακά σκεύη και πολυτελή σερβίτσια, αλλά και στα περίτεχνα διακοσμημένα θρησκευτικά κειμήλια (ιερά σκεύη και βιβλία, ιερατικά άμφια, εικόνες κλπ) αποτυπώνεται η αίγλη μίας από τις πιο δραστήριες κοινότητες της περιοχής. Όλο αυτό το υλικό συμπληρώνεται και από σημαντικό αριθμό φωτογραφιών, προσωπογραφιών, εγγράφων, συμφωνητικών, οικογενειακών κειμηλίων, τα οποία περιγράφουν το σύνολο σχεδόν της επαγγελματικής και κοινωνικής ζωής των κατοίκων του Νυμφαίου.

Επίσης, στη συλλογή περιλαμβάνονται σημαντικά κειμήλια από την περίοδο του Μακεδονικού Αγώνα (επιστολές του Παύλου Μελά, του Γερμανού Καραβαγγέλη, επίσημα έγγραφα κλπ), κατά τη διάρκεια του οποίου οι κάτοικοι του Νυμφαίου διαδραμάτισαν ενεργό ρόλο.

Λαογραφική Συλλογή Λεχόβου

Η λαογραφική συλλογή φιλοξενείται στο κτίριο της Αστικής Σχολής, ενός συγκροτήματος που στέγαζε από το 1900 ένα από τα πιο ακμαία σχολεία της Δυτικής Μακεδονίας. Το υλικό που έχει συγκεντρωθεί προέρχεται αποκλειστικά από το Λέχοβο και απαρτίζεται σε μεγάλο ποσοστό από αντικείμενα της καθημερινής παραδοσιακής ζωής των ανθρώπων του τόπου: αγροτικά και ποιμενικά εργαλεία, κεραμικά και μεταλλικά οικιακά σκεύη, εργαλεία και προϊόντα υφαντουργίας, ενδυμασίες, κοσμήματα κλπ. Ιδιαίτερα σημαντικά είναι και τα κειμήλια εκκλησιαστικής τέχνης (εικόνες, σκεύη, ιερά βιβλία κλπ), τα οποία προέρχονται από υστεροβυζαντινά και μεταβυζαντινά εκκλησιαστικά μνημεία της περιοχής.

Ξεχωριστή και με μεγάλη σημασία για το Λέχοβο είναι η ενότητα που περιλαμβάνει τα εργαλεία και αντικείμενα που σχετίζονται με την κύρια επαγγελματική ενασχόληση των Λεχοβιτών, την οικοδομική, μια παράδοση που έχει τις απαρχές της στον 18ο και 19ο αιώνα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα αντικείμενα, καθώς και τα θρησκευτικά κειμήλια που απαρτίζουν τη συλλογή είναι ο,τι οι κάτοικοι κατάφεραν να διασώσουν από την καταστροφική μανία των Γερμανών κατακτητών, οι οποίοι πυρπόλησαν ολόκληρο το χωριό στις 23-07-1944.

Λαογραφική Συλλογή Ευξείνου Λέσχης Φιλώτα

Η συλλογή συνιστά μία προσπάθεια διάσωσης και προβολής των αναμνήσεων των προσφύγων από τις χαμένες πατρίδες, καθώς και της καθημερινής ζωής στα πρώτα χρόνια μετά την εγκατάστασή τους στο Φιλώτα. Η συλλογή, η οποία αρχικά στεγάστηκε στο κτίριο της Ευξείνου Λέσχης, φιλοξενείται σήμερα στο ανακαινισμένο κτίριο του παλαιού Δημοτικού Σχολείου Φιλώτα. Μέσα από το υλικό της συλλογής περιγράφεται το σύνολο σχεδόν των δραστηριοτήτων του πρώτου πυρήνα προσφύγων που εγκαταστάθηκε στην περιοχή μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή.

Οι πληροφορίες που είναι δυνατόν να εξαχθούν από την παρουσίαση των αντικειμένων αφορούν στον οικιακό βίο, στις αγροτοποιομενικές εργασίες, στις

επαγγελματικές δραστηριότητες και στον εθιμικό βίο, ο οποίος έχει έναν ιδιαίτερο χαρακτήρα λόγω της καταγωγής των κατοίκων του Φιλώτα.

Όλα τα παραπάνω στοιχεία τεκμηριώνονται και από το πλούσιο φωτογραφικό αρχείο της Λέσχης, στο οποίο αποτυπώνονται με πολύ γλαφυρό τρόπο όλες οι εκφάνσεις της ζωής της προπολεμικής, κυρίως, κοινότητας. Επιπλέον, ένας σεβαστός αριθμός εγγράφων της περιόδου του Μεσοπολέμου αποτελεί σημαντική πηγή πληροφοριών που αφορούν στη διοικητική και εκκλησιαστική οργάνωση, στις επαγγελματικές συμφωνίες, αλλά και τις αγοραπωλησίες γης και ακίνητης περιουσίας.

Λαογραφική Συλλογή Ροδώνα

Στο παλιό σχολείο του χωριού στεγάζεται μία αξιόλογη συλλογή αντικειμένων του παραδοσιακού πολιτισμού της περιοχής, η οποία αποτελεί καρπό της προσπάθειας της μικρής αυτής κοινότητας να διασωθούν οι μνήμες του παρελθόντος. Μνήμες φορτισμένες από το προσφυγικό παρελθόν των κατοίκων του Ροδώνα, οι οποίοι ήρθαν με την ανταλλαγή των πληθυσμών του 1922 - αλλά και νωρίτερα - από τον Καύκασο, μεταφέροντας τις παραδόσεις των χαμένων πατρίδων.

Η συλλογή περιλαμβάνει ξύλινα χειροποίητα αγροτικά εργαλεία, μεταλλικά εργαλεία τεχνιτών, οικιακά πήλινα και χάλκινα σκεύη, μικροέπιπλα κλπ, τα οποία περιγράφουν γλαφυρά την αγροτική και οικιακή ζωή του τόπου. Το ιδιαίτερο ενδιαφέρον της συλλογής συνίσταται στο ότι τα αντικείμενα που σχετίζονται με την αγροτική παραγωγή καλύπτουν όλα στάδια των γεωργικών παραγωγικών δραστηριοτήτων: όργωμα, σπορά, θερισμός, αλωνισμός, διαλογή καρπών.

Το προφίλ των οικονομικών δραστηριοτήτων των κατοίκων της περιοχής συμπληρώνουν τα εργαλεία των διαφόρων επαγγελματιών, με περισσότερο ενδιαφέροντα αυτά που χρησιμοποιούνταν στην επεξεργασία του ξύλου.

Τα αντικείμενα οικιακής χρήσης σκιαγραφούν όλες τις οικιακές δραστηριότητες ενός παραδοσιακού νοικοκυριού, όπως η παρασκευή, το σερβίρισμα και η αποθήκευση της τροφής, το γνέσιμο και τη ύφανση του μαλλιού κλπ.

Λαογραφική Συλλογή Πελαργού

Η συλλογή στεγάζεται στο παλιό πετρόκτιστο Δημοτικό Σχολείο, το πρώτο κτίσμα μαζί με την εκκλησία του χωριού που κατασκευάστηκε με συλλογική δουλειά από τους πρόσφυγες μόλις εγκαταστάθηκαν στη νέα τους πατρίδα. Το κτίριο ανακαινίστηκε και εξοπλίστηκε κατάλληλα για να στεγάσει τα αντικείμενα που οι κάτοικοι πρόσφεραν και σχετίζονται με τις αγροτικές και ποιμενικές δραστηριότητες, την καθημερινή οικιακή ζωή, τα παραδοσιακά επαγγέλματα, τα έθιμα και τις παραδόσεις, τη λαϊκή τέχνη κλπ. Οι πληροφορίες από την παρουσίαση των αντικειμένων ενισχύονται και από φωτογραφικό υλικό με χαρακτηριστικά στιγμιότυπα από τη ζωή στο χωριό τον προηγούμενο αιώνα.

Λαογραφική Συλλογή Ξινού Νερού

Η Λαογραφική Συλλογή Ξινού Νερού ξεκίνησε ως μία πρωτοβουλία της Τοπικής Κοινότητας Ξινού Νερού και μίας ομάδας δραστήριων γυναικών του χωριού. Η

προσπάθεια ξεκίνησε τρία χρόνια πριν την ίδρυση της Συλλογής, στο πλαίσιο του εορτασμού των 100 χρόνων από την κατασκευή του σχολείου του Ξινού Νερού, με τη συγκέντρωση παλιών αντικειμένων και φωτογραφιών. Η ομάδα γυναικών βοηθούμενη από την Τοπική Κοινότητα και το Δήμο Αμυνταίου κατάφερε να ιδρύσει τη Λαογραφική Συλλογή που στεγάζεται στο κτήριο της παλιάς Αστυνομίας.

Στη Συλλογή προβάλλεται η πλούσια ιστορία και η πολιτιστική κληρονομιά του Ξινού Νερού, ενός χωριού με βαθιές ιστορικές ρίζες και πλούσιο λαϊκό πολιτισμό, ενώ ταυτόχρονα αξιοποιήθηκε ένα κτίριο που παρέμενε ανενεργό. Το σημαντικότερο είναι ότι η δημιουργία της Λαογραφικής Συλλογής είναι αποτέλεσμα της δημιουργικής δύναμης της κοινωνίας και συγκεκριμένα μίας ομάδας κατοίκων με αγάπη για τον τόπο και τη λαϊκή παράδοση.

Λαογραφική Συλλογή Αγραπιδιών

Το 2011 εγκαινιάστηκε η Λαογραφική Συλλογή Αγραπιδιών, που στεγάζεται στο πρώην δημοτικό σχολείο του χωριού. Το μουσείο ετοιμάστηκε με την εθελοντική εργασία των μελών του Πολιτιστικού Συλλόγου και τη στήριξη του Δήμου Αμυνταίου, ενώ τα εκθέματα που παρουσιάζονται είναι προσφορές των κατοίκων του χωριού.

1.3.3.3 Φιλαρμονική Ορχήστρα

Στα πλαίσια των πολιτιστικών δραστηριοτήτων της ΔΗ.Κ.Ε.Α. ήταν και η ίδρυση της Φιλαρμονικής του Δήμου Αμυνταίου (16/02/2012). Η φιλαρμονική απαρτίζεται από το Μουσικό Σώμα (Μπάντα) που είναι και τα τακτικά μέλη αυτής και τη σχολή Μαθητείας μουσικών. Μέσω της σχολής Μαθητείας γίνεται η επιμόρφωση και εκπαίδευση δοκίμων - μαθητευομένων μουσικών, για την ενίσχυση του μουσικού σώματος της Φιλαρμονικής αλλά και της μουσικής παιδείας τους.

Κατά το έτος 2014 η Φιλαρμονική Δήμου Αμυνταίου αριθμούσε δώδεκα (14) τακτικά μέλη που συμμετείχαν σε δημόσιες εμφανίσεις, σε εκδηλώσεις για τοπικές και εθνικές εορτές αλλά και σε όλες γενικά τις εκδηλώσεις του Δήμου και σύμφωνα πάντα με το πρόγραμμα δημοσίων εμφανίσεων που καταρτίστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΗ.Κ.Ε.Α. για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα. Ο συνολικός αριθμός των δημοσίων εμφανίσεων της Φιλαρμονικής για το έτος 2014 ανήλθε στις δεκαεννέα.

1.3.3.4 Μνημεία – Αξιοθέατα

- Προϊστορικό Νεκροταφείο Αγίου Παντελεήμονα

Στην περιοχή στα δυτικά του σημερινού οικισμού τοποθετείται το εκτεταμένο νεκροταφείο της Πρώιμης Εποχής Σιδήρου (1000 - 550 π.Χ.) που εντοπίστηκε στα τέλη του 19ου αιώνα κατά την κατασκευή της σιδηροδρομικής γραμμής Θεσσαλονίκης – Μοναστηρίου. Κατά τη διάρκεια της ανασκαφής στα 1898 - μιας από τις πρώτες αυτού του είδους στα Βαλκάνια - από το Ρωσικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο Κωνσταντινούπολης αποκαλύφθηκαν 376 κιβωτιόσχημοι τάφοι, με μονές ή πολλαπλές ταφές. Οι περισσότερες ήταν πλούσια κτερισμένες με μικροαντικείμενα (χάλκινα αγαλματίδια, μικρογραφικά

αγγεία, στοιχεία καλλωπισμού κλπ) και κοσμήματα (πόρπες, περόνες, δαχτυλίδια, σκουλαρίκια, βραχιόλια) από χαλκό, σίδηρο, γυαλί, οστό, πηλό και σπανιότερα χρυσό. Από την κεραμική ξεχωρίζουν οι πρόχοι, τα μόνωτα και δίσκα κύπελλα, καθώς και ορισμένα αγγεία με αμαυρόχρωμη γραπτή διακόσμηση. Δυστυχώς, από τον πλούτο των ευρημάτων της πρώτης αυτής ανασκαφής τίποτε δεν έχει απομείνει στην περιοχή, αφού ένα μέρος τους βρίσκεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, ένα άλλο στο Μουσείο Μπενάκη, ενώ το μεγαλύτερο μέρος των ευρημάτων βρίσκεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Κωνσταντινούπολης.

Από το 2001 ξεκίνησε μία νέα φάση αρχαιολογικής δραστηριότητας στο χώρο του νεκροταφείου, η οποία διεξάγεται από την ΙΖ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Οι έρευνες έχουν μέχρι σήμερα αποκαλύψει πλήθος νέων στοιχείων για τη νεκρόπολη, η οποία αποτελούνταν από μικρούς και μεγαλύτερους κυκλικούς τύμβους. Ανάμεσα στα ευρήματα συγκαταλέγονται 460 αγγεία διαφόρων τύπων και μεγεθών, ενώ σημαντικός είναι και ο αριθμός των μικροαντικειμένων από χαλκό, σίδηρο και πηλό. Σύμφωνα με τα πρώτα συμπεράσματα της έρευνας, η διακοπή της χρήσης του νεκροταφείου στα μέσα του 6ου αι. π.Χ. μετά από τετρακόσια περίπου χρόνια θα πρέπει να σχετιστεί με την εγκατάλειψη της γειτονικής κώμης της ίδιας περιόδου.

Σήμερα στο χώρο του νεκροταφείου μπορεί κανείς να παρακολουθήσει την εξέλιξη των εργασιών αποκάλυψης, συντήρησης και ανάδειξης των αρχαιοτήτων.

- **Ανεμόμυλος Αγίου Παντελεήμονα**

Πρόκειται για ένα από τα παλαιότερα σωζόμενα κτίσματα του Δήμου, αφού χρονολογείται στα μέσα του 18^{ου} αι. κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας και έχει χαρακτηριστεί διατηρητέο μνημείο από τη 4η Εφορία Νεοτέρων Μνημείων. Η χωροθέτησή του σε κεντρικό υπερυψωμένο σημείο του οικισμού, καθώς και τα ιδιαίτερα αρχιτεκτονικά του χαρακτηριστικά καθιστούν τον ανεμόμυλο σημείο αναφοράς για ολόκληρη την περιοχή.

Ο ανεμόμυλος και το παρακείμενο μικρό παραδοσιακό μπακάλικο διαμορφώθηκαν ως Κέντρο Πληροφόρησης για τις λίμνες Βεγορίτιδα και Πέτρων, όπου ο επισκέπτης ενημερώνεται για την περιοχή μέσα από κείμενα, ψηφιακές εικόνες, εκπαιδευτικό παιχνίδι και ταινία.

- **Κάλε Αγίου Παντελεήμονα - Πετρών**

Στο λόφο που δεσπόζει πάνω από τη βόρεια όχθη της λίμνης των Πετρών και στην τοποθεσία που ονομάζεται Κάλε σώζονται ερείπια οχυρώσεων και κατοικιών, τα οποία εκτείνονται μέχρι την όχθη της λίμνης. Τα κτίσματα χρονολογούνται στη βυζαντινή περίοδο, με καλύτερα σωζόμενα τα ερείπια τρίκλιτης βασιλικής, η οποία ενδεχομένως εξυπηρετούσε τις θρησκευτικές ανάγκες της φρουράς του κάστρου. Το μέγεθος του ναού (12,30 x 13,70 μ.), οι κτιστές πεσσοτοιχίες, καθώς και οι μέθοδοι κατασκευής υποδεικνύουν ότι το κτίσμα πιθανότατα αποτελούσε το καθολικό μονής αρχαιότερης του 11ου αι. Ο αρχαιολόγος Αντώνης Κεραμόπουλος, ο οποίος επισκέφτηκε το χώρο στις αρχές της δεκαετίας του '30, υποστήριξε ότι το τείχος θα πρέπει να

κατασκευάστηκε στα χρόνια των αρχαίων Μακεδόνων βασιλέων και να επιδιορθώθηκε επί βασιλείας του Ιουστινιανού.

Σύμφωνα με γραπτές πηγές, στο οχυρό αυτό δολοφονήθηκε το 1015 ο Ράντομιρ - γιος του τσάρου Σαμουήλ και διάδοχος του βουλγαρικού θρόνου - από τον εξάδελφό του Βλαντισλάβ κατά τη διάρκεια κυνηγιού στην περιοχή της λίμνης των Πετρών.

Η πρόσβαση στο χώρο του Κάλε γίνεται από μονοπάτι που ξεκινάει από τον αγροτικό δρόμο Αγίου Παντελεήμονα – Πετρών.

- Ελληνιστική Πόλη Πετρών

Η πόλη βρίσκεται στη θέση Γκραντίστα, 1,5 χλμ. βορειοδυτικά του σημερινού χωριού και καλύπτει μία έκταση 15 - 20 εκταρίων. Ο χώρος είναι γνωστός ήδη από τις αρχές του 20ου αι., όταν το 1913 ο Νικόλαος Παπαδάκης κατέγραψε και δημοσίευσε τις εντοιχισμένες επιγραφές στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου, οι οποίες προέρχονται από τον οικισμό. Είκοσι χρόνια αργότερα, ο καθηγητής Αντώνιος Κεραμόπουλος πιστοποίησε την ύπαρξη θεμελίων οικιών μετά από την περιορισμένη ανασκαφική έρευνα την οποία πραγματοποίησε.

Η συστηματική έρευνα του οικισμού ξεκίνησε το 1982 από την ΙΖ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Τα πρωιμότερα λείψανα εγκατοίκησης στο χώρο, με βάση την κεραμική που σποραδικά έχει εντοπιστεί, ανάγονται στην Ύστερη Εποχή Χαλκού και στην Πρώιμη Εποχή Σιδήρου.

Ο οικισμός που ήκμασε στην περίοδο ανάμεσα στον 3ο και τον 1ο π.Χ. αι. αποτελεί τυπικό παράδειγμα κώμης της Άνω Μακεδονίας με γεωργοκτηνοτροφική οικονομία. Ορισμένοι μελετητές πιστεύουν ότι η θέση μπορεί να ταυτιστεί με την Κέλλη των μεσαιωνικών οδοιπόρων, αφού βρίσκεται πολύ κοντά στην Εγνατία Οδό. Η ανασκαφική έρευνα έχει φέρει μέχρι στιγμής στο φως ένα ισχυρό τείχος το οποίο περικλείει έναν οικισμό με ελεύθερη πολεοδομική οργάνωση, που αξιοποιεί με τον καλύτερο τρόπο τις καμπύλες του λόφου, πάνω στον οποίο βρίσκεται.

Οι οικιστικοί χώροι είναι οργανωμένοι σε ομάδες των τριών με κοινούς εξωτερικούς τοίχους. Διώροφες κατασκευές, χωρίς αυλή, με υπόγειους χώρους για αποθήκες και εργαστήρια, τα σπίτια των Πετρών συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόηση της ελληνιστικής κατοικίας. Τα ισόγεια είναι κτισμένα με αργολιθοδομή ενώ οι όροφοι με ελαφρότερα υλικά και ξυλοδεσιές. Το εσωτερικό ήταν διακοσμημένο με κονιάματα διακοσμημένα

Ένα σύστημα δρόμων διέσχιζε τον οικισμό, ενώ έχουν βρεθεί και οι υδροδοτικοί πηλοσωλήνες που καταλήγουν σε κρήνες και πηγάδια. Σημαντικά δημόσια οικοδομήματα αποτελούσαν το ιερό του Διός - σύμφωνα με την επιγραφή που βρέθηκε στο εσωτερικό του - και ο μεγάλος υπόγειος πιθεώνας (αποθηκευτικός χώρος με πιθάρια) που εντοπίστηκε σε κοντινή απόσταση.

Ο οικισμός έχει να επιδείξει πλούτο και υψηλό βιοτικό επίπεδο, γεγονός που ανάγεται στις βεβαιωμένες εμπορικές και πολιτιστικές του επαφές με πόλεις της Κεντρικής και Ανατολικής Μακεδονίας καθώς επίσης και με τη Δύση. Στον

οικισμό λειτουργούσαν πολλά εργαστήρια κεραμικής, μεταλλοτεχνίας και πιθανότατα γλυπτικής. Παράλληλα το πλήθος των γεωργικών εργαλείων μαρτυρά τις γεωργικές ασχολίες των κατοίκων.

Ο οικισμός εγκαταλείφθηκε στα μέσα του 1ου αι. π. Χ. και μεταφέρθηκε στη θέση του σημερινού χωριού των Πετρών. Λείψανα της ρωμαϊκής περιόδου έχουν εντοπιστεί κοντά στο γήπεδο, ενώ υπάρχουν και διάσπαρτα αρχιτεκτονικά μέλη και επιτύμβιες στήλες που χρησιμοποιήθηκαν κατά καιρούς από τους κατοίκους ως οικοδομικό υλικό.

Ο αρχαιολογικός χώρος έχει πρόσφατα συντηρηθεί και είναι επισκέψιμος, ενώ οι αρχαιότητες υποστηρίζονται από πλούσιο πληροφοριακό υλικό (κείμενα, σχέδια, φωτογραφίες, αναπαραστάσεις).

- Μεταβυζαντινός Ναός Αγίου Νικολάου Πετρών

Ο ναός, που βρίσκεται στο βόρειο άκρο του σύγχρονου οικισμού των Πετρών και στους πρόποδες του λόφου Κουρία, ανήκει στον τύπο της τρίκλιτης ξυλόστεγης βασιλικής με νάρθηκα και γυναικωνίτη και κτίστηκε στο πρώτο μισό του 18ου αιώνα. Είναι κατασκευασμένος από λαξευμένες αλλά και αργές πέτρες, ενώ σε διάφορα σημεία του ήταν εντοιχισμένες επιτύμβιες ανάγλυφες στήλες ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων από τον παρακείμενο αρχαιολογικό χώρο των Πετρών.

Η πλούσια εσωτερική διακόσμηση με τοιχογραφίες και λατρευτικές εικόνες, καθώς και το τέμπλο θεωρούνται αντιπροσωπευτικά της εκκλησιαστικής τέχνης του 18ου και 19ου αιώνα, με χαρακτηριστικά έργα των λαϊκών αγιογράφων της Δυτικής Μακεδονίας. Από την αγιογράφιση του ναού σώζονται τοιχογραφίες στην αψίδα του Ιερού, στην Πρόθεση και στο νότιο τοίχο που χρονολογούνται περίπου στα 1840, όταν στην περιοχή της Φλώρινας εργαζόταν για τη διακόσμηση των εκκλησιών συνεργείο Χιοναδιτών αγιογράφων.

Από τα παλαιότερα δείγματα φορητών εικόνων ξεχωρίζουν αυτές του Αγίου Σπυρίδωνα και του Ιωάννη του Προδρόμου, οι οποίες χρονολογούνται στα μέσα του 18ου αιώνα.

Στα δυτικά του ναού σώζεται το τριώροφο πυργοειδές κωδωνοστάσιο του 19ου αιώνα, το οποίο μαζί το ναό και το διάκοσμο του έχει πρόσφατα αναστηλωθεί και συντηρηθεί.

- Νεολιθικός Λιμναίος Οικισμός Μεταμόρφωσης του Σωτήρα

Ιδιαίτερα σημαντικά για την προϊστορία του ευρύτερου λεκανοπεδίου του Αμυνταίου είναι τα ευρήματα που έχουν προκύψει από τις έρευνες που διεξάγονται τα τελευταία χρόνια στο νεολιθικό λιμναίο οικισμό κοντά στο εκκλησάκι της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα.

Η παρουσία του νερού ευνόησε τη διατήρηση των κατασκευαστικών στοιχείων ενός νεολιθικού πασσαλόπηκτου σπιτιού, με ξύλινο δάπεδο και τοίχους από καλάμια και ενισχυμένους με πηλό. Στο δάπεδο του σπιτιού βρέθηκε μεγάλος αριθμός οστέινων και λίθινων εργαλείων, αγγεία προετοιμασίας, κατανάλωσης και αποθήκευσης της τροφής, 63 πήλινα ειδώλια (πολλά από τα

οποία ανθρωπόμορφα), καθώς και έξι λακκοειδείς ταφές ενηλίκων ανδρών και γυναικών, παιδιών και ενός βρέφους.

- Εγνατία Οδός

Μολονότι μέχρι σήμερα η αρχαιολογική έρευνα δεν έχει καταφέρει να εντοπίσει κατασκευαστικά λείψανα του τεράστιου αυτού ρωμαϊκού τεχνικού έργου - και επομένως δεν υπάρχει κάποιο «ορατό» στοιχείο - υπάρχουν άλλες εξίσου σημαντικές ενδείξεις (οδοδείκτης από την περιοχή των στενών του Κλειδιού, αναφορές στις ιστορικές πηγές για ενδιάμεσους σταθμούς) που τεκμηριώνουν τη διέλευση της Εγνατίας από την περιοχή.

«Πατώντας» πάνω σε αρχαιότερους μακεδονικούς δρόμους, η Εγνατία Οδός ξεκίνησε να κατασκευάζεται στα μέσα του 2ου αι. π.Χ. από το ρωμαίο ανθύπατο Γναίο Εγνάτιο με στόχο την απρόσκοπτη κίνηση ανθρώπων, αγαθών και ιδεών κατά μήκος του άξονα Ανατολής - Δύσης, αλλά και τη βαλκανική ενδοχώρα.

Όσον αφορά στην περιοχή του Αμυνταίου, θεωρείται από τους ειδικούς βέβαιο ότι η Εγνατία περνούσε από τη νότια όχθη της Βεγορίτιδας (αν και παλαιότερα είχε υποστηριχθεί η άποψη ότι περνούσε από τη βόρεια όχθη), συνέχιζε στις παρυφές της σημερινής πόλης του Αμυνταίου και μέσω των στενών του Κιλί Ντερβέν, οδηγούσε προς τη Λυγκησίδα και την πεδιάδα της Πελαγονίας. Η χρήση της Εγνατίας για οικονομικούς και στρατιωτικούς κατά περίπτωση λόγους συνεχίστηκε μέχρι τα παλαιοχριστιανικά και τα πρώιμα βυζαντινά χρόνια.

- Αρχαιότητες περιοχής Φιλώτα

Σε ολόκληρη την περιοχή στις παρυφές του οικισμού (π.χ. στη νότια και βόρεια είσοδο, στην περιοχή Αμπελάκια, στη θέση «του Τούρκου ο Μύλος» κλπ) έχουν εντοπιστεί λείψανα εγκαταστάσεων που καλύπτουν χρονολογικά μία μεγάλη περίοδο από την Εποχή του Χαλκού μέχρι και τα ελληνιστικά και ρωμαϊκά χρόνια.

Από το σημαντικό αυτό σύνολο αρχαιολογικών θέσεων πιο συστηματικά ερευνήθηκαν οι αρχαιότητες στην περιοχή «Αμπέλια – Ορνιθώνες», στο σημείο όπου χαράχτηκε και κατασκευάστηκε ο νέος δρόμος Φιλώτα – Πτολεμαΐδας – Κοζάνης στα μέσα της δεκαετίας του 1990. Τα παλαιότερα λείψανα ανθρωπίνης δραστηριότητας στη συγκεκριμένη θέση (θραύσματα διακοσμημένων αγγείων, τμήμα σπιτιού με κτιστό δάπεδο) χρονολογούνται στην Αρχαιότερη Νεολιθική περίοδο, ενώ η προϊστορική εγκατάσταση συνεχίζεται μέχρι την Πρώιμη Εποχή του Χαλκού.

Στα ελληνιστικά και ρωμαϊκά χρόνια χρονολογείται ο αγροτικός οικισμός που διερευνήθηκε σε μεγαλύτερη έκταση, με την αποκάλυψη τμημάτων σπιτιών και ενός οχυρωματικού περιβόλου, όπου βρέθηκαν αγγεία, ειδώλια, νομίσματα, εργαλεία διαφορετικών οικιστικών φάσεων. Ιδιαίτερα αξιόλογοι είναι και οι δύο κλίβανοι για το ψήσιμο αγγείων (ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων αντίστοιχα), από τους οποίους διασώθηκαν σε καλή κατάσταση αρκετά από τα κατασκευαστικά τους στοιχεία.

Τέλος, ανασκάφτηκε και ένα αρκετά μεγάλο νεκροταφείο των Βυζαντινών χρόνων με 177 ταφές, από τις οποίες στις γυναικείες βρέθηκαν χάλκινα και σιδερένια κοσμήματα.

- Αρχαιότητες περιοχής Κλειδίου

Κατά τις εργασίες εξόρυξης λιγνίτη στην περιοχή του Κλειδίου το 2006 ανασκάφτηκε μέρος ενός νεκροταφείου του 3ου - 4ου αι. μ.Χ., όπου συνολικά αποκαλύφθηκαν 12 λακκοειδείς και 3 κιβωτιόσχημοι ασύλητοι τάφοι. Η πλειοψηφία των ταφών είχαν προσανατολισμό Β προς Ν και στο ανώτερο τμήμα τους ήταν σκεπασμένοι με πέτρες.

Το σύνολο σχεδόν των ταφών ήταν κτερισμένες με ταφικά αγγεία (οινοχόες, τριφυλλόσχημα και τρίωτα αγγεία), χάλκινα κοσμήματα (δαχτυλίδια, ενώτια, βραχιόλια), εξαρτήματα ένδυσης (πόρπες, ελάσματα, χάντρες κλπ). Ενδιαφέρον στοιχείο ορισμένων από τις ταφές ήταν η παρουσία των λεγόμενων «χαρώνειων οβολών» στο στόμα ή το στήθος του νεκρού, συνήθεια που ανάγεται σε προηγούμενες ιστορικές περιόδους, καθώς και η ύπαρξη «θησαυρών» χάλκινων νομισμάτων.

Στην ίδια περιοχή του ορυχείου στο Κλειδί οι περιορισμένης έκτασης ανασκαφικές έρευνες αποκάλυψαν ενδείξεις για την ύπαρξη ενός εκτεταμένου οικισμού (πολίχνης) της παλαιοχριστιανικής περιόδου, με διάρκεια ζωής μέχρι και τα μεταβυζαντινά χρόνια. Αποκαλύφθηκαν σωροί από πέτρες και κεραμίδες που ενδεχομένως ανήκαν σε κτίρια, σιδερένια και χάλκινα εργαλεία, αγνύθες κλπ. Η ύπαρξη ενός τέτοιου οικισμού, σε συνδυασμό με την ανεύρεση στο παρελθόν οδόσημου της ελληνιστικής εποχής, την ύπαρξη οχύρωσης στην κορυφή Λίλικ, αλλά και τις ενδείξεις για ύπαρξη οικισμών στις θέσεις «Οροβο» και «Στάρο Σέλο», πιστοποιούν τη σημασία του στενού που ονομάζεται Κιλί Ντερβέν πάνω στην Εγνατία Οδό, ως το φυσικό πέρασμα από την Εορδαία προς την Λυγκηστίδα.

1.3.3.5 Χώροι αναψυχής

Στον χώρο του Δήμου υπάρχουν πολλές περιοχές που συνδέονται με τοπικά πανηγύρια και εκδηλώσεις της πρωτομαγιάς και οι οποίες αποτελούν αξιοσημείωντους χώρους αναψυχής και θέασης του ιδιαίτερου περιβάλλοντος της περιοχής. Ενδεικτικά αναφέρουμε τους χώρους στον Προφήτη Ηλία Λεχόβου, την περιοχή Λινούρια και την τοποθεσία Κόστα στο Νυμφαίο, την περιοχή Άγιο Πνεύμα στον Άγιο Παντελεήμονα, τον Άγιο Αθανάσιο Κέλλης, την περιοχή του Προφήτη Ηλία στο Λέχοβο, τον οικισμό των Ασπρογείων, οι περιοχές των Αγίων Θεοδώρων και τα Κιόσκια στο Λιμνοχώρι, η περιοχή του Προφήτη Ηλία στο Φανό, η περιοχή Ραντόσι στο Ξινό Νερό, η περιοχή Λόφος μεταξύ Λεβαίας και Φιλώτα και το άλσος Πευκάκια στο Αμύνταιο είναι μερικές από τις περιοχές με ημιοργανωμένους χώρους αναψυχής στον Δήμο Αμυνταίου.

Η περαιτέρω αξιοποίηση όλων των παραπάνω χώρων και τοποθεσιών θα συνέβαλλε στην πολιτιστική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής.

1.3.3.6 Τοπικά έθιμα και Πολιτιστικά Γεγονότα

Οι δραστηριότητες που σχετίζονται με τον εθιμικό βίο των κατοίκων της περιοχής συμπίπτουν τις περισσότερες φορές με θρησκευτικές γιορτές πανελληνίας εμβέλειας, ωστόσο παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες που προκύπτουν από τα ειδικά κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής και από την πολιτισμική ταυτότητα των κατοίκων κάθε χωριού.

Έτσι, σε όλους τους οικισμούς του Δήμου οργανώνονται λαϊκά γλέντια στις θρησκευτικές εορτές των πολιούχων Αγίων, ενώ ιδιαίτερα είναι τα έθιμα κατά τη διάρκεια του χειμώνα και ειδικότερα της περιόδου των Χριστουγέννων, με άναμμα φωτιάς σε πολλούς από τους οικισμούς του Δήμου, δρώμενα που σχετίζονται με το μαρασμό και την αναμενόμενη αναγέννηση της φύσης και των προϊόντων της γης κλπ.

Το βασικό τους κοινό γνώρισμα όλων αυτών των εθιμικών δραστηριοτήτων είναι η «αντοχή» τους στο χρόνο, αφού παραδίδονται αναλλοίωτες από γενιά σε γενιά και υποστηρίζονται από την καθολική συμμετοχή των κατοίκων λόγω της μεγάλης κοινωνικής τους σημασίας. Μάλιστα, τα τελευταία χρόνια οι διάφορες δράσεις προβολής σε τοπικό και υπερτοπικό επίπεδο από την πλευρά των φορέων της περιοχής έχουν ως αποτέλεσμα την προσέλκυση επισκεπτών εκτός της περιοχής του Αμυνταίου.

Τοπικά Πανηγύρια

Η έκφραση του θρησκευτικού συναισθήματος των κατοίκων της γίνεται φανερό με την καθολική τους συμμετοχή στα θρησκευτικά πανηγύρια με αφορμή τις γιορτές των Αγίων και των ναών σε όλους τους οικισμούς. Οι εορταστικές ιερουργίες, οι λιτανείες εικόνων και κειμηλίων, καθώς και οι παράλληλες πολιτιστικές εκδηλώσεις συνιστούν σημαντικά γεγονότα για τη ζωή των κατοίκων, τα οποία επαναλαμβάνονται κάθε χρόνο με σεβασμό στην παράδοση και στους εκκλησιαστικούς κανόνες.

Πίνακας : Καταγραφή πανηγύρεων στον Δήμο Αμυνταίου

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΤΟΠΟΣ	ΠΑΝΗΓΥΡΙΑ – ΓΙΟΡΤΕΣ
10 Φεβρουαρίου	Μανιάκι	Αγ. Χαραλάμπους
Άνοιξη	Ξινό Νερό	Αγ. Γεωργίου
Άνοιξη	Φιλώτας	Αγ. Γεωργίου
Άνοιξη	Λεβαία	Αγ. Γεωργίου
Άνοιξη	Σκλήθρο	Ζωδόχου Πηγής
Άνοιξη	Φανός	Ζωδόχου Πηγής
21 Μαΐου	Αμύνταιο	Αγ. Κωνσταντίνου & Ελένης
Άνοιξη – αρχές καλοκαιριού	Αμύνταιο	Αναλήψεως
Άνοιξη – αρχές καλοκαιριού	Πελαργός	Αναλήψεως
29 Ιουνίου	Πέτρες	Απ. Πέτρου & Παύλου
30 Ιουνίου	Κλειδί	Δώδεκα Αποστόλων

1 Ιουλίου	Ανάργυροι	Αγ. Κοσμά & Δαμιανού Αναργύρων
20 Ιουλίου	Λέχοβο	Πρ. Ηλία
26 Ιουλίου	Ροδώνας	Αγ. Παρασκευής
26 Ιουλίου	Φιλώτας	Αγ. Παρασκευής
27 Ιουλίου	Αγ. Παντελεήμονας	Αγ. Παντελεήμονα
6 Αυγούστου	Σωτήρας	Μεταμόρφωση Σωτήρος
6 Αυγούστου	Ασπρόγεια	Μεταμόρφωση Σωτήρος
15 Αυγούστου	Λιμνοχώρι	Κοίμηση της Θεοτόκου
15 Αυγούστου	Βεγόρα	Κοίμηση της Θεοτόκου
15 Αυγούστου	Αντίγονο	Κοίμηση της Θεοτόκου
26 Οκτωβρίου	Πεδινό	Αγ. Δημητρίου
8 Νοεμβρίου	Αετός	Ταξιάρχων Μιχαήλ & Γαβριήλ

1.3.3.7 Πολιτιστικοί Σύλλογοι

Στο Δήμο Αμυνταίου δραστηριοποιούνται, κυρίως πολιτιστικοί σύλλογοι με πλούσια δραστηριότητα και ενεργά μέλη, συμβάλλοντας στην προώθηση του τοπικού πολιτισμού, αλλά και των τοπικών εθίμων, οργανώνοντας συχνά σημαντικά για την περιοχή πολιτιστικά γεγονότα.

Στην έδρα του Δήμου λειτουργούν ένα Πολιτιστικό Κέντρο, ένα Πνευματικό Κέντρο και το Λαογραφικό Μουσείο Αμυνταίου. Επίσης λειτουργεί το Μουσείο Αμπελοοινικής Κληρονομιάς στο οποίο φιλοξενείται συλλογή αντικειμένων και εργαλείων που αφορούν την αμπελοκαλλιέργεια και την οινοποίηση.

Παράλληλα στον οικισμό Ροδώνα λειτουργεί Λαογραφικό Μουσείο με εκθέματα αγροτικών εργαλείων, ενώ στον οικισμό της Κέλλης λειτουργεί από τον Εθνικό Οργανισμό Πρόνοιας εργαστήριο χειροποίητης ταπητουργίας.

Πίνακας : Πολιτιστικοί σύλλογοι Δήμου Αμυνταίου

1	Ε.Σ. Αμύντας Αμυνταίου
2	Στέγη Ποντίων Αμυνταίου και Περιχώρων
3	Ενωτικός Σύλλογος Λεχοβιτών «Προφήτης Ηλίας»
4	Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών Αμυνταίου
5	Πολιτιστικός Ξινού Νερού
6	Πολιτιστικός Σύλλογος Αετού
7	Εκπολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Σκλήθρου «Άγιος Γεώργιος»
8	Πολιτιστικός Σύλλογος Βαρικού
9	Εύξεινος Λέσχη Φιλώτα
10	Σύλλογος Θρακιωτών Φιλώτα
11	Πολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος «Η Κρήτη»
12	Πολιτιστικός Σύλλογος Πεδινού
13	Πολιτιστικός Σύλλογος Βαλτονέρου
14	Ποντιακός Σύλλογος Λακκιάς
15	Μορφωτικός Πολιτιστικός Σύλλογος Αγραπιδιάς
16	Πολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Φανού «Ζωοδόχος Πηγή»
17	Λαογραφικός Πολιτιστικός Σύλλογος Πελαργού
18	Μορφωτικός Πολιτιστικός Σύλλογος Κέλλης

19	Ποντιακός-Μικρασιατικός Σύλλογος Βεγόρας
20	Πολιτιστικός Σύλλογος «Η Αμάσεια» Μανιακίου
21	Πολιτιστικός Σύλλογος Ασπρογείων
22	Πολιτιστικός Σύλλογος Νυμφαίου
23	Πολιτιστικός Σύλλογος Παλινοστούντων Ελληνοποντίων «Ο Καύκασος» Αμυνταίου
24	

Επίσης στο Δήμο δραστηριοποιούνται οι παρακάτω σύλλογοι Γυναικών

Πίνακας : Σύλλογοι Γυναικών

1	Σύλλογος Γυναικών Λεβαΐας
2	Σύλλογος Γυναικών Αμυνταίου
3	Σύνδεσμος Γυναικών Φιλώτα
4	Σύλλογος Γυναικών Αγίου Παντελεήμονα
5	Σύλλογος Γυναικών Σκλήθρου «Η Αγία Παρασκευή»
6	Σύλλογος Γυναικών Αετού
7	Σύλλογος Γυναικών Αναργύρων

Ακόμη δραστηριοποιούνται ο Φιλοζωικός Σύλλογος και ο Σύλλογος Καρκινοπαθών Αμυνταίου και Περιχώρων «Μαζί για τη Ζωή».

1.3.3.8 Αδελφοποιήσεις – Δικτυώσεις Πόλεων

Οι πράξεις αδελφοποίησης πόλεων προβλέπονται στο άρθρο 20 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006) και έχουν ως στόχο τη μεταξύ τους προαγωγή των οικονομικών, πολιτιστικών, μορφωτικών και κοινωνικών σχέσεων. Οι αδελφοποιήσεις μεταξύ πόλεων είναι ένας θεσμός που προωθεί τη φιλία και τη συνεργασία μεταξύ των λαών.

Αποτελεί δε μια σημαντική ευκαιρία για τους φορείς και τους κατοίκους των αδελφοποιημένων πόλεων, να συνεργαστούν σε διάφορους τομείς. Κοινωνική συμμετοχή, οικονομική ανάπτυξη, πολιτιστική κληρονομιά, αποτελούν μερικούς από τους τομείς στους οποίους η αδελφοποίηση μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο. Δίνεται η ευκαιρία να αναπτυχθούν σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ πόλεων με διαφορετική κουλτούρα που με την αδελφοποίηση προσφέρεται το ιδανικό πλαίσιο για την ανταλλαγή εμπειριών.

Σήμερα ο Δήμος είναι αδελφοποιημένος με τον Δήμο Καραβά Κύπρου. Η Αδελφοποίηση του Δήμου Αμυνταίου με το Δήμο Καραβά Κύπρου αποφασίστηκε με την υπ' αριθ. 244/2007 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Αμυνταίου και διατηρείται έως σήμερα. Το σχετικό πρωτόκολλο αδελφοποίησης και συνεργασίας μεταξύ των δύο Δήμων υπεγράφη στις 23/8/2008.

Επίσης πρέπει να αναφερθούν οι προσπάθειες του Δήμου για την αδελφοποίηση με τον Δήμο RESEN της Π.Γ.Δ.Μ., με το Δήμο ZEITZ της Γερμανίας και το Δήμο KONIN της Πολωνίας.

1.3.4 Αθλητικές Υποδομές και Δραστηριότητες

Η υλοποίηση αθλητικών δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων, καθώς και η διαχείριση των αθλητικών υποδομών, είναι αρμοδιότητα του Δήμου Αμυνταίου.

Υπάρχουν σχεδόν σε κάθε κοινότητα γήπεδα ποδοσφαίρου τα οποία τα διαχειρίζονται οι τοπικοί σύλλογοι.

Επίσης υπάρχουν κλειστά γυμναστήρια εν λειτουργία, στο Αμύνταιο, στον Αετό και στο Λέχοβο ενώ το κλειστό γυμναστήριο Φιλώτα δεν ολοκληρώθηκε λόγω ελλείψεων χρηματοδότησης της ΓΓΑ. Επίσης το ανοικτό γήπεδο Αμυνταίου στον συνοικισμό Ανάληψη, αποτελεί ιδιοκτησία του Ελληνικού Δημοσίου και ουδέποτε παραχωρήθηκε στον Δήμο.

Επίσης ο Δήμος έχει υλοποιήσει την κατασκευή στο Αμύνταιο, μικρών γηπέδων 5x5 ποδοσφαίρου καθώς και ανοικτών γηπέδων καλαθοσφαίρας και αντισφαίρισης.

Πίνακας : Αθλητικοί Σύλλογοι που δραστηριοποιούνται στον Δήμο Αμυνταίου

Αθλητικός Σύλλογος Αμυνταίου «Φίλιππος»
Αθλητικός Σύλλογος Αμυνταίου «Μεγ. Αλέξανδρος»
Ε.Σ. Αμύντας
Αθλητικός Πολιτιστικός Σύλλογος «Αίαντας Αμυνταίου»
Γ.Σ. «Ερμής» Αμυνταίου
Α.Π.Σ. «Ελπίδες» Αμυνταίου
Α.Π.Σ. «Βόρας» Αμυνταίου
«Φίλιππος» Αμυνταίου
«Μακεδονικός» Αγίου Παντελεήμονα
Αθλητικός Σύλλογος Ξινού Νερού
Αθλητικός Σύλλογος Κέλλης «Απόλλων»
Ε.Μ.Α.Σ. «Θύελλα» Φιλώτα
Μορφωτικός Πολιτιστικός Σύλλογος Φιλώτα
Αθλητικός Σύλλογος «Αριστέας» Φιλώτα
Αθλητικός Γυμναστικός Σύλλογος «Δάφνη» Λεβιάας
Αθλητικός Σύλλογος «Δόξα» Μανιακίου
Αθλητικός Πολιτιστικός Σύλλογος «Μέγας Αλέξανδρος» Πελαργού
Αθλητικός Σύλλογος «Μέγας Αλέξανδρος» Αετού
«Διγενής» Σκλήθρου
Αθλητικός Μορφωτικός Σύλλογος «Θησέας» Λεχόβου
«Διαγόρας» Βαρικού

1.3.4.1 Διοργανώσεις-Εκδηλώσεις-Αγώνες

Το Νομικό Πρόσωπο του Δήμου Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης-Αθλητισμού του Δήμου Αμυνταίου με φορέα χρηματοδότησης την Γενική Γραμματεία Αθλητισμού υλοποίησε τα παρακάτω προγράμματα άθλησης για όλους :

- Αθλητισμός και Παιδί
- Αθλητισμός στην Εφηβική Ηλικία
- Αθλητισμός και Γυναίκα

Στα πλαίσια των Προγραμμάτων Άθλησης για Όλους το Νομικό Πρόσωπο υπέβαλλε πρόταση για την συνέχιση των παραπάνω προγραμμάτων και για την περίοδο 2015-2016. Επίσης διοργανώνει δύο αθλητικές εκδηλώσεις.

Η πρώτη είναι ο Ποδηλατικός Γύρος, που διοργανώνεται τον Αύγουστο και περιλαμβάνει την συμμετοχή όλων των ηλικιακών κατηγοριών με σκοπό την

ψυχαγωγία των αθλουμένων και την περιήγησή τους στα αξιοθέατα και τις λίμνες της περιοχής.

Η δεύτερη είναι ο Αγώνας Δρόμου Υγείας σε Ανώμαλο Έδαφος, που διοργανώνεται τον Ιούνιο, της οποίας κύριος σκοπός είναι η συμμετοχή όλων των ηλικιακών κατηγοριών σε ανώμαλο δρόμο μήκους περίπου 12 χιλιομέτρων.

1.3.5 Οι Κάθετες Υπηρεσίες του Δήμου στο Θεματικό Τομέα «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός»

Οι κάθετες υπηρεσίες στο θεματικό τομέα «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός» είναι :

- Διεύθυνση Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών με το Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού
- Ενιαία Σχολική Επιτροπή Α'βάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Αμυνταίου
- Ενιαία Σχολική Επιτροπή Β'βάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Αμυνταίου
- Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης-Αθλητισμού
- Κοινωφελής Δημοτική Επιχείρηση Δήμου Αμυνταίου

1.3.5.1 Διεύθυνση Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση στον θεματικό άξονα που εξετάζεται, είναι αρμόδια για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής, των πολιτικών ισότητας των φύλων. Είναι αρμόδια για την προώθηση και ρύθμιση ζητημάτων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, την προώθηση της Δια Βίου Μάθησης, καθώς και για το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς. Ειδικότερα στο θεματικό άξονα η Διεύθυνση περιλαμβάνει την παρακάτω διοικητική ενότητα :

- Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού που περιλαμβάνει ειδικότερα το Γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας των φύλλων και το Γραφείο Παιδείας και δια Βίου Μάθησης, Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Το Γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας των φύλλων έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες :

Αρμοδιότητες Σχεδιασμού, Συντονισμού, Παρακολούθησης Κοινωνικών Πολιτικών

1. Διεξάγει κοινωνικές έρευνες, σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών ή συμμετέχει σε δράσεις που αποσκοπούν στην υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα της βρεφικής και παιδικής ηλικίας και της τρίτης ηλικίας, με την ίδρυση και λειτουργία νομικών προσώπων, ιδρυμάτων και επιχειρήσεων (παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί, βρεφοκομεία, ορφανοτροφεία, κέντρα ανοικτής περιθαλψής και ημερήσιας φροντίδας, ψυχαγωγίας και αναψυχής ηλικιωμένων, γηροκομείων κλπ).

2. Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετέχει σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη αθίγγανων, παλιννοστούντων ομογενών, μεταναστών, και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας.
3. Διεξάγει κοινωνικές έρευνες, σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών που αφορούν την κοινωνική φροντίδα της οικογένειας, του παιδιού, των εφήβων, των ηλικιωμένων, των ατόμων με αναπηρία καθώς και ευπαθών κοινωνικών ομάδων.
4. Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών ή συμμετέχει σε δράσεις που στοχεύουν στην υποστήριξη και φροντίδα της υγείας των δημοτών με την ίδρυση και λειτουργία εγκαταστάσεων για την παροχή υπηρεσιών υγείας και την προαγωγή της ψυχικής υγείας (με τη δημιουργία δημοτικών και κοινοτικών ιατρείων, κέντρων αγωγής υγείας, κέντρων υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με αναπηρία, κέντρων ψυχικής υγείας, κέντρων συμβουλευτικής στήριξης των θυμάτων της ενδοοικογενειακής βίας και βίας κατά συνοικούντων προσώπων και κέντρων πρόληψης κατά εξαρτησιογόνων ουσιών).
5. Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων και πρωτοβουλιών που στοχεύουν στην πρόληψη της παραβατικότητας στην περιοχή του Δήμου, με τη δημιουργία Τοπικών Συμβουλίων Πρόληψης Παραβατικότητας.
6. Μεριμνά για την προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης με τη δημιουργία τοπικών δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης, εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων εθελοντών.
7. Συντονίζει, παρακολουθεί και αξιολογεί την άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής σε τοπικό επίπεδο (πχ μέσω της εκπόνησης και περιοδικής αναπροσαρμογής ενός «Τοπικού Συμφώνου Κοινωνικής Πολιτικής»).
8. Οργανώνει, παρακολουθεί και αξιολογεί τη δικτύωση τοπικών φορέων Κοινωνικής Φροντίδας, όπως: οι κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου, οι κοινωνικές υπηρεσίες των Νομικών Προσώπων του Δήμου, οι Μ.Κ.Ο, οι υπηρεσίες και δομές Κοινωνικής προστασίας της Περιφέρειας και του Κράτους, τα αντιπροσωπευτικά σώματα των ομάδων-χρηστών

Αρμοδιότητες Εποπτείας και Ελέγχου

1. Χορηγεί άδεια ίδρυσης και λειτουργίας δημοτικών και ιδιωτικών παιδικών ή βρεφονηπιακών σταθμών.
2. Ασκεί έλεγχο και εποπτεία στα ιδρύματα παιδικής προστασίας ιδιωτικού δικαίου (ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί) και ευθύνεται για τη λειτουργία των παιδικών εξοχών.
3. Χορηγεί άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ιδρυμάτων παιδικής πρόνοιας σε ιδιώτες, καθώς και σε συλλόγους ή σωματεία που επιδιώκουν φιλανθρωπικούς σκοπούς.
4. Ασκεί εποπτεία επί των φιλανθρωπικών σωματείων και ιδρυμάτων, εγκρίνει τον προϋπολογισμό τους και παρακολουθεί και ελέγχει τις επιχορηγήσεις, που δίδονται σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με κοινωφελείς σκοπούς.
5. Μεριμνά για τον διορισμό των μελών διοικητικών συμβουλίων και εποπτεύει και ρυθμίζει θέματα λειτουργίας ιδρυμάτων προστασίας και αγωγής οικογένειας του παιδιού, (όπως Κέντρων Παιδικής Μέριμνας, Παιδικών Σταθμών, Παιδικών Εξοχών, παραρτημάτων ΠΙΚΠΑ και ΚΕΠΕΠ).

6. Χορηγεί άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων περίθαλψης ηλικιωμένων ή ατόμων, που πάσχουν ανίατα από κινητική αναπηρία.
7. Μεριμνά για τον ορισμό μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των Ταμείων Πρόνοιας και Προστασίας Πολυτέκνων, όταν η έδρα των Ταμείων είναι στο Δήμο.

Αρμοδιότητες εφαρμογής κοινωνικών πολιτικών

1. Υλοποιεί δράσεις και προγράμματα κοινωνικής πολιτικής συμπληρωματικά με τις δράσεις και τα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής που υλοποιούνται από τα Νομικά πρόσωπα του Δήμου. Στο πλαίσιο αυτό ενδεικτικά : διενεργεί κοινωνικές έρευνες για τη χορήγηση των επιδομάτων πρόνοιας, σε συνεργασία με το Γραφείο Εφαρμογής Προγραμμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας, ασκεί κοινωνική εργασία με άτομα, οικογένειες και κοινωνικές ομάδες, λειτουργεί μονάδες συμβουλευτικής, ψυχολογικής και κοινωνικής υποστήριξης, συνεργάζεται με τα σχολεία της περιοχής για ενημέρωση σε κοινωνικά θέματα (AIDS, ναρκωτικά κλπ) και σε συνεργασία με τους συλλόγους γονέων διοργανώνει Σχολές Γονέων, υλοποιεί προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισης ψυχοκοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων (προσφύγων, μεταναστών, παλιννοστούντων, φυλακισμένων, υπερηλίκων και άλλα.), υλοποιεί δράσεις προστασίας περιθαλπομένων σε ιδρύματα κλειστής περίθαλψης, υλοποιεί δράσεις προστασίας μονογονεϊκών οικογενειών

Αρμοδιότητες Εφαρμογής Προγραμμάτων Κοινωνικής Προστασίας

1. Μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας που στοχεύουν στη στήριξη αστέγων και οικονομικά αδυνάτων πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις :
 - (α) Μεριμνά για την παροχή οικονομικής ενίσχυσης των αυτοστεγαζομένων, για τη σχετική μίσθωση ακινήτων, τη ρύθμιση διαφόρων θεμάτων κοινωνικής κατοικίας και την επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της οικείας νομοθεσίας.
 - (β) Εκδίδει πιστοποιητικά οικονομικής αδυναμίας.
 - (γ) Μεριμνά για την καταβολή επιδομάτων σε τυφλούς, κωφάλαλους, ανασφάλιστους παραπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους, διανοητικά καθυστερημένους, ανίκανους προς εργασία, υποφέροντες από εγκεφαλική παράλυση (σπαστικούς), απροστάτευτους ανήλικους, υποφέροντες από αιμολυτική αναιμία και βαριά ανάπηρους, καθώς και σε λοιπά άτομα δικαιούμενα παροχής κοινωνικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, καθώς και των οικείων κανονιστικών ρυθμίσεων.
 - (δ) Εισηγείται την δωρεάν παραχώρηση της χρήσης οικημάτων ένεκα απορίας ή για άλλους σοβαρούς λόγους.
 - (ε) Προβαίνει στην αναγνώριση δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής.
 - (στ) Εισηγείται την έκδοση αποφάσεων παροχής κοινωνικής προστασίας.
 - (ζ) Εισηγείται την χορήγηση αδειών διενέργειας λαχειοφόρων αγορών, εράνων και φιλανθρωπικών αγορών.
 - (η) Χορηγεί κάρτες αναπηρίας έπειτα από γνωμάτευση της Επιτροπής Πιστοποίησης Αναπηρίας

2. Επιμελείται των θεμάτων που αφορούν ασφαλισμένους του ΟΓΑ δημότες και εκδίδει βιβλιάρια και βεβαιώσεις σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία που διέπει τους ασφαλισμένους αυτούς.
3. Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη προς το Γραφείο Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού και τα Γραφεία του (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).

Αρμοδιότητες Πολιτικών Ισότητας των φύλων

1. Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων και μέτρων που στοχεύουν στην ισότητα γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς. Στο πλαίσιο αυτό μεριμνά για :
 - (α) τη λήψη μέτρων για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και των παιδιών
 - (β) την ανάπτυξη δράσεων για την καταπολέμηση των κοινωνικών στερεότυπων με βάση το φύλο
 - (γ) την ανάπτυξη ειδικών προγραμμάτων για ευπαθείς ομάδες γυναικών
 - (δ) την ανάπτυξη δράσεων για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην απασχόληση
 - (ε) τη λήψη μέτρων για την εναρμόνιση επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων
 - (στ) την ανάπτυξη δράσεων για την κοινωνική και πολιτική συμμετοχή των γυναικών και την προώθησή τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων

1.3.5.2 Ενιαία Σχολική Επιτροπή Α'βάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Αμυνταίου

Σκοπός του Νομικού Προσώπου είναι :

η διαχείριση των πιστώσεων που διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των αντίστοιχων σχολείων (θέρμανση, φωτισμός, ύδρευση, τηλέφωνο, αποχέτευση, αγορά αναλώσιμων υλικών κλπ),
η αμοιβή καθαριστριών,
η εκτέλεση έργων για την επισκευή και τη συντήρηση των αντίστοιχων σχολείων και του κάθε είδους εξοπλισμού τους,
η εισήγηση προς τις αντίστοιχες διευθύνσεις Α'βάθμιας εκπαίδευσης για τον εφοδιασμό από τον Οργανισμό Σχολικών Κτηρίων των αντίστοιχων σχολείων με έπιπλα και εξοπλιστικά είδη και από το Υπουργείο Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με βιβλία για τις αντίστοιχες σχολικές βιβλιοθήκες,
η διαχείριση των εσόδων από την ενδεχόμενη εκμετάλλευση των σχολικών κυλικείων, καθώς και
η λήψη κάθε άλλου μέτρου που κρίνεται αναγκαίο για τη στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων.

1.3.5.3 Ενιαία Σχολική Επιτροπή Β'βάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Αμυνταίου

Σκοπός του Νομικού Προσώπου, είναι :

η διαχείριση των πιστώσεων που διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των αντίστοιχων σχολείων (θέρμανση, φωτισμός, ύδρευση, τηλέφωνο, αποχέτευση, αγορά αναλώσιμων υλικών κλπ),
η αμοιβή καθαριστριών,

η εκτέλεση έργων για την επισκευή και τη συντήρηση των αντίστοιχων σχολείων και του κάθε είδους εξοπλισμού τους,
η εισήγηση προς τις αντίστοιχες διευθύνσεις Β'βάθμιας εκπαίδευσης για τον εφοδιασμό από τον Οργανισμό Σχολικών Κτηρίων των αντίστοιχων σχολείων με έπιπλα και εξοπλιστικά είδη και από το Υπουργείο Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με βιβλία για τις αντίστοιχες σχολικές βιβλιοθήκες,
η διαχείριση των εσόδων από την ενδεχόμενη εκμετάλλευση των σχολικών κυλικείων, καθώς και
η λήψη κάθε άλλου μέτρου που κρίνεται αναγκαίο για τη στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων.

1.3.5.4 Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης-Αθλητισμού

Σκοπός του Νομικού Προσώπου είναι η οργάνωση και λειτουργία υπηρεσιών, με γνώμονα την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών των κατοίκων που περιλαμβάνουν :

1. Η υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα βρεφικής-παιδικής ηλικίας καθώς και την τρίτης ηλικίας.
2. Η δημιουργία και λειτουργία Κέντρου πρόληψης από εξαρτησιογόνες ουσίες, δημιουργία και λειτουργία Δημοτικού Ιατρείου, δημιουργία και λειτουργία Προγράμματος για την στήριξη των νέων που έχουν παραβατική συμπεριφορά.
3. Ο σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων ή η συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη αθίγγανων, παλιννοστούντων ομογενών, μεταναστών και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας.
4. Η προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης με τη δημιουργία τοπικών δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης, εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων εθελοντών που θα δραστηριοποιούνται για την επίτευξη των στόχων και την υποβοήθηση του έργου της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης του Δήμου και της Κοινότητας.
5. Η πληροφόρηση των δημοτών για θέματα δημόσιας υγείας.
6. Η εφαρμογή προγραμμάτων ή η συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών, βρεφοκομείων, ορφανοτροφείων, κέντρων ανοικτής περίθαλψης και ημερήσιας φροντίδας, ψυχαγωγίας και αναψυχής ηλικιωμένων, γηροκομείων, μονάδων κοινωνικής μέριμνας, κέντρων ημερήσιας φροντίδας, κέντρων για ΑμεΑ, ελληνικής γλώσσας για τους μετανάστες, αναψυχής ατόμων με αναπηρία, η λειτουργία Κέντρων Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ).
7. Η μέριμνα για τη στήριξη αστέγων και οικονομικά αδύνατων δημοτών, με την παραχώρηση δημοτικών οικοπέδων σε αυτούς ή με την παροχή χρηματικών βοηθημάτων, ειδών διαβίωσης και περίθαλψης σε κατοίκους που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα διαβίωσης.
8. Η λειτουργία Αθλητικού Κέντρου.
9. Η λειτουργία κολυμβητηρίου.
10. Η λειτουργία γυμναστηρίου.

11. Η διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων.
12. Η συμμετοχή σε προγράμματα μαζικού αθλητισμού.
13. Η λειτουργία τμημάτων αθλητισμού και άθλησης.

1.3.5.5 Κοινωφελής Δημοτική Επιχείρηση Δήμου Αμυνταίου

Σκοποί της επιχείρησης αποτελούν :

Στον τομέα της Παιδείας

1. Η λειτουργία κέντρου δημιουργικής απασχόλησης παιδιών.
2. Η λειτουργία κέντρου δημιουργικής απασχόλησης παιδιών με ειδικές ανάγκες.
3. Η λειτουργία πάρκου κυκλοφοριακής αγωγής.
4. Η λειτουργία σχολής χορού, ζωγραφικής και γλυπτικής.
5. Η λειτουργία ωδείου.
6. Η λειτουργία φιλαρμονικής ορχήστρας.
7. Η υλοποίηση προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και συναφείς προς το αντικείμενο αυτό δραστηριότητες της διοικητικής περιφέρειας της πιστοποιημένης έδρας της.
8. Η διασύνδεση καταρτιζομένων με την αγορά εργασίας και η προώθησή τους στην απασχόληση και γενικά δράσεις προώθησης και υποστήριξης της απασχόλησης.
9. Η λειτουργία παρατηρητηρίου απασχόλησης.
10. Η υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης κοινωνικού αποκλεισμού.
11. Η υλοποίηση σχετικών με τα παραπάνω αντικείμενα ερευνών, μελετών, ημερίδων, συνεδρίων, έκδοσης εκπαιδευτικών βοηθημάτων για τους καταρτιζόμενους.
12. Η συμμετοχή σε ολοκληρωμένα προγράμματα Εθνικά και Κοινοτικά, Κοινοτικές Πρωτοβουλίες και δράσεις.
13. Η υλοποίηση αυτοχρηματοδοτούμενων ή συγχρηματοδοτούμενων σεμιναρίων, προγραμμάτων κατάρτισης, επανακατάρτισης, επιμόρφωσης, προσαρμοσμένων στις εκπαιδευτικές ανάγκες δημοσίων φορέων, επιχειρήσεων ή και ομάδων πολιτών μέσα από την εκπόνηση σχεδίου ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού του κάθε επί μέρους συνόλου.
14. Η υλοποίηση ερευνών και η εκπόνηση μελετών που συνδέονται με την βελτίωση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, τη συστηματική ανίχνευση των εκπαιδευτικών αναγκών, τη διαμόρφωση πολιτικών ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού.
15. Κάθε δραστηριότητα που απορρέει από τις υποχρεώσεις προς το κατά περίπτωση εφαρμοζόμενο σύστημα πιστοποίησης από το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΚΕΠΙΣ).

Στον τομέα του Πολιτισμού

1. Η λειτουργία βιβλιοθήκης.
2. Η λειτουργία πολιτιστικού και πνευματικού κέντρου.
3. Η λειτουργία μουσείου.
4. Η λειτουργία λαογραφικών συλλογών και μουσείων.
5. Η λειτουργία πινακοθήκης.
6. Η λειτουργία κινηματογράφου και θεάτρου.

7. Η διοργάνωση συναυλιών, θεατρικών παραστάσεων και άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων.
8. Η προστασία μουσείων, μνημείων, σπηλαίων, καθώς και αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής και των εγκαταστάσεων αυτών.
9. Η προώθηση πολιτιστικών ανταλλαγών, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
10. Η ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού.

Στον τομέα του Περιβάλλοντος

1. Η εκπόνηση τοπικών προγραμμάτων για την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.
2. Η προστασία και διαχείριση των υδάτινων πόρων, η προστασία του εδάφους και των εσωτερικών υδάτων από την αλιεία (λιμνοθάλασσες, λίμνες, ιχθυοτροφεία, ποταμοί) και η καταπολέμηση της ρύπανσης στην περιφέρειά τους.
3. Η ίδρυση και λειτουργία σφαγείων.
4. Η ίδρυση και λειτουργία δημοτικών εργαστηρίων.
5. Η παροχή συνδρομής στην αρμόδια πυροσβεστική υπηρεσία, με κάθε πρόσφορο μέσο που διαθέτουν, για την αντιμετώπιση πυρκαγιών, ιδίως σε περιοχές που έχουν δασικό χαρακτήρα.
6. Η παρακολούθηση του προγράμματος Καθαρές Ακτές-Καθαρές Θάλασσες του Υπουργείου Περιβάλλοντος.
7. Η εκπόνηση και υλοποίηση προγράμματος προστασίας αγρίων ζώων.
8. Η λειτουργία εργαστηρίου για τον έλεγχο της ρύπανσης του Δήμου.
9. Η διαχείριση μιας ιαματικής πηγής της περιοχής.

Επίσης στους σκοπούς της επιχείρησης περιλαμβάνονται

1. Η οργάνωση δημοτικής συγκοινωνίας.
2. Η εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων έρευνας και τεχνολογίας για την ανάπτυξη της περιοχής τους.
3. Η εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων και πολιτικών προώθησης της απασχόλησης για την ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου

Ακόμη ως διακριτή δράση θα συνεχιστεί η υλοποίηση των προγραμμάτων Βοήθεια στο Σπίτι των πρώην Δήμων Αμυνταίου, Φιλώτα, Αετού και των πρώην Κοινοτήτων Λεχόβου και Βαρικού.

1.4 Η Περιοχή του Δήμου και οι Κάθετες Υπηρεσίες στο Θεματικό Τομέα «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση»

1.4.1 Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός και Απασχόληση στο Δήμο Αμυνταίου

1.4.1.1 Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός

Σύμφωνα με τους επίσημους ορισμούς, ως οικονομικά ενεργός πληθυσμός, ή εργατικό δυναμικό, νοείται το άθροισμα των απασχολούμενων και των ανέργων, ενώ ως μη οικονομικά ενεργός τα άτομα άνω των 15 ετών που δεν συμπεριλαμβάνονται στους απασχολούμενους και στους ανέργους.

Πίνακας : Οικονομικά ενεργός πληθυσμός (στοιχεία του 2001)

Περιοχή	Οικονομικώς ενεργοί	Μη
---------	---------------------	----

	Σύνολο	Απασχολούμενοι					Άνεργοι	ενεργοί
		Σύνολο	Πρωτογενής	Δευτερογενής	Τριτογενής	Άνευ		
Ελλάδα	4.614.499	4.102.089	591.669	892.187	2.401.168	217.065	542.410	5.245.094
Π.Δ.Μ.	112.232	93.981	18.059	27.808	45.181	2.933	18.259	151.336
Ν. Φλώρινας	20.504	17.795	4.779	3.949	8.253	814	2.709	27.771
Δ. Αμυνταίου	6.577	5.664	1.753	1.538	2.103	270	913	9.897
ΔΕ Αμυνταίου	2.928	2.510	473	639	1.272	126	418	4.617
ΔΕ Αετού	1.294	1.117	545	255	257	60	177	1.778
ΔΕ Φιλώτα	1.678	1.430	636	384	356	54	248	2.291
ΔΕ Βαρικού	235	217	82	65	46	24	18	371
ΔΕ Λεχόβου	375	325	13	184	122	6	50	708
ΔΕ Νυμφαίου	67	65	4	11	50	0	2	132

1.4.1.2 Απασχόληση

Από τα διαθέσιμα στοιχεία, διαπιστώνεται ότι η απασχόληση στο σύνολο της περιοχής είναι ισορροπημένη στους τρεις τομείς της παραγωγής. Έτσι στον πρωτογενή ανέρχεται στο 29%, στον δευτερογενή στο 17,5% και στον τριτογενή 34%. Στο εσωτερικό όμως της περιοχής του Δήμου εμφανίζονται μεγάλες διαφοροποιήσεις από οικισμό σε οικισμό.

Πίνακας : Απασχολούμενοι κατά κλάδο επαγγελματικής δραστηριότητας

Γεωργία-Δασοκομία-Αλιεία	1.280
Κατασκευές	412
Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο	577
Μεταφορά-Αποθήκευση	131
Παροχής καταλύματος-Παροχής Εστίασης	290
Διοικητικές και Υποστηρικτικές Υπηρεσίες	53
Δημόσια Διοίκηση-Άμυνα-Κοινωνική Ασφάλιση	401
Εκπαίδευση	285
Ανθρώπινη Υγεία-Κοινωνική Μέριμνα	168
Άλλοι Κλάδοι	1.256

Πίνακας : Απασχολούμενοι κατά επάγγελμα

Ανώτερα Διευθυντικά Στελέχη	208
Επαγγελματίες	482
Τεχνικοί	267
Υπάλληλοι Γραφείου	167
Παροχή Υπηρεσιών-Πωλητές	907
Γεωργοί-Κτηνοτρόφοι-Δασοκόμοι-Αλιείς	1.131
Τεχνίτες	716
Χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων-Μηχανημάτων	484
Ανεπίδοτοι εργάτες-Μικροεπαγγελματίες	491

Το Αμύνταιο, όπως έχει ήδη αναφερθεί, αποτελεί το κέντρο παροχής υπηρεσιών της ευρύτερης περιοχής. Η παρουσία της ΔΕΗ στην περιοχή φαίνεται ότι δεν περιθωριοποίησε τον πρωτογενή τομέα που αποτελεί στήριγμα για την οικονομία της περιοχής.

Μεγάλο ποσοστό απασχόλησης στον δευτερογενή τομέα εμφανίζεται στην κοινότητα Λεχόβου, μια και ο κλάδος των κατασκευών αποτελεί παραδοσιακή ενασχόληση των κατοίκων του οικισμού.

Πίνακας : Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός κατά επίπεδο εκπαίδευσης

Ενεργός πληθυσμός (6.248)	
Απόφοιτοι Ανωτάτων και Ανωτέρων Σχολών	1.088
Απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	2.221
Απόφοιτοι τριτάξιου γυμνασίου	1.360
Άλλοι	1.579
Μη ενεργός πληθυσμός (10.725)	
Απόφοιτοι Ανωτάτων και Ανωτέρων Σχολών	353
Απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	1.135
Απόφοιτοι τριτάξιου γυμνασίου	1.276
Άλλοι	7.961

1.4.1.3 Ανεργία

Οι κάτοικοι του Δήμου έρχονται αντιμέτωποι με το πρόβλημα της ανεργίας, το οποίο μάλιστα εντείνεται με το πέρασμα των ετών, εξαιτίας της οικονομικής κρίσης. Γενικά οι δείκτες ανεργίας στον Δήμο ακολουθούν τους δείκτες ανεργίας στο σύνολο του Νομού που τα τελευταία χρόνια φθάνει μέχρι το 22%.

Πίνακας : Άνεργοι κατά επίπεδο εκπαίδευσης (ΕΛΣΤΑΤ 2011)

Απόφοιτοι Ανωτάτων και Ανωτέρων Σχολών	230
Απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	563
Απόφοιτοι τριτάξιου γυμνασίου	285
Άλλοι	317

1.4.2 Παραγωγικοί Τομείς και Τοπική Οικονομία

1.4.2.1 Πρωτογενής τομέας

Ως αγροτικές ζώνες λαμβάνονται οι κατηγορίες κάλυψης γης που χαρακτηρίζονται ως αρόσιμη γη, μόνιμες καλλιέργειες και λιβάδια. Τα αγροτικά συστήματα καταλαμβάνουν τις χαμηλότερες υψομετρικά ζώνες και αφορούν εκτάσεις ετησίων και δενδρωδών καλλιεργειών, αρδευόμενων ή μη. Οι εκτάσεις αυτές σε συνδυασμό με τα ακαλλιέργητα τμήματα, τις χέρσες περιοχές και τα δίκτυα των μικρών και μεγάλων χειμάρρων, συγκροτούν τα αγροτικά οικοσυστήματα, στα οποία καθοριστικό χαρακτήρα δίνουν οι ανθρώπινες δραστηριότητες, η γεωργία και η κτηνοτροφία.

Η συχνή εναλλαγή ημιορεινών και πεδινών περιοχών, καθώς και μικρών υψωμάτων και λόφων, οδηγεί εκ των πραγμάτων σε μια ποικιλία καλλιεργειών, αλλά και σε εναλλαγή μικροενδιαιτημάτων, με αποτέλεσμα την αύξηση της βιοποικιλότητας στα οικοσυστήματα αυτού του τύπου.

Η διατήρηση της δομής και του χαρακτήρα του αγροτικού τοπίου, είναι συνυφασμένη με την ισορροπία των αγροτικών οικοσυστημάτων. Ωστόσο, αυτά είναι γενικά ασταθή, λόγω των ισχυρών εξωτερικών επιδράσεων που δέχονται και που αφορούν την παρουσία ή απουσία νερού, στη χρήση φυτοφαρμάκων, στην συχνή άρρωση κλπ.

Ο Δήμος Αμυνταίου είναι αγροτική περιοχή, καθώς οι αγροτικές εκτάσεις και τα βοσκοτόπια καταλαμβάνουν το 69% της συνολικής επιφάνειας του Δήμου. Περίπου το 31% του ενεργού πληθυσμού του Δήμου δραστηριοποιείται στον πρωτογενή τομέα. Η γεωργία στηρίζεται στην παραδοσιακή οικογενειακή εκμετάλλευση.

Οι γεωργικές εκτάσεις που περιλαμβάνουν τις καλλιεργούμενες εκτάσεις και τις εκτάσεις σε αγρανάπαυση, καταλαμβάνουν έκταση 217,70 στρεμμάτων δηλαδή το 37% της συνολικής επιφάνειας του Δήμου. Παρά την αύξηση του ποσοστού της καλλιεργούμενης γης, παρατηρείται μείωση του ποσοστού των απασχολούμενων όσο και του απόλυτου αριθμού των ατόμων που απασχολούνται στον πρωτογενή τομέα. Βέβαια από τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία δεν μπορούν να βγουν ασφαλή συμπεράσματα για το σημερινό αριθμό απασχολούμενων και να επιβεβαιωθεί κάποια πιθανή στροφή του εργατικού δυναμικού προς τον πρωτογενή τομέα.

Όσο αφορά την κατανομή των καλλιεργούμενων εκτάσεων, όπως προκύπτει από τους πίνακες που ακολουθούν, αποτελούνται κυρίως από αροτραίες ετήσιες καλλιέργειες. Σημαντικό όμως ποσοστό καταλαμβάνουν οι δενδρώδεις καλλιέργειες και οι αμπελώνες. Σημειώνεται πως παραδοσιακά στις περιοχές του Αμυνταίου υπήρχαν εκτεταμένοι αμυγδαλώνες οι οποίοι τα τελευταία χρόνια φθίνουν και ίσως θα μπορούσε να αποτελέσει σημαντική κατηγορία καλλιέργειας.

Γεωργία

Ετήσιες καλλιέργειες

Οι σημαντικότερες ετήσιες καλλιέργειες του Δήμου Αμυνταίου αποτελούν ο μαλακός σίτος, ο σκληρός σίτος, το κριθάρι, η σίκαλη και ο αραβόσιτος. Οι ετήσιες καλλιέργειες καλύπτουν εκτάσεις 104.800 στρέμματα. Μικρότερη έκταση καλύπτουν άλλα κτηνοτροφικά φυτά όπως τα τριφύλλια. Σημαντικότερη καλλιέργεια αποτελεί ο αραβόσιτος που στο σύνολο του Δήμου καταλαμβάνει 41.619 στρέμματα δηλαδή το 39,7 % με παραγωγή 52.117 τν ετησίως περίπου. Τέλος οι καλλιέργειες κηπευτικών, αν και δεν είναι τόσο ανεπτυγμένες σε έκταση είναι αρκετά σημαντικές για την περιοχή του Δήμου.

Πίνακας : Καταγραφή εκτάσεων ετήσιων καλλιεργειών στον Δήμο Αμυνταίου (στοιχεία 2013)

	Έκταση (στρ)	Ποσότητα (τν)
Σίτος Μαλακός		
ΔΕ Αμυνταίου	5.511,00	1.318,27
ΔΕ Αετού	1.340,00	311,25
ΔΕ Φιλώτα	2.851,00	706,70
Σύνολο	9.702,00	2.336,22
Σίτος Σκληρός		
ΔΕ Αμυνταίου	7.172,00	1.341,88
ΔΕ Αετού	646,00	134,75
ΔΕ Φιλώτα	16.979,00	3.486,92
Σύνολο	24.797,00	4.963,55
Κριθάρι		
ΔΕ Αμυνταίου	9.806,00	2.292,99
ΔΕ Αετού	4.240,00	1.119,30

ΔΕ Φιλώτα	3.905,00	1.100,25
Σύνολο	17.951,00	4.512,54
Σίκαλη		
ΔΕ Αμυνταίου	7.841,00	1.544,73
ΔΕ Αετού	1.873,00	372,42
ΔΕ Φιλώτα	1.017,00	286,54
Σύνολο	10.731,00	2.203,69
Αραβόσιτος		
ΔΕ Αμυνταίου	9.043,00	10.335,43
ΔΕ Αετού	10.135,00	12.917,05
ΔΕ Φιλώτα	22.441,00	28.865,50
Σύνολο	41.619,00	52.117,98

Επίσης άλλες καλλιέργειες στον Δήμο Αμυνταίου αποτελούν τα ζαχαρότευτλα 3.195 στρ, οι πατάτες 2.335 στρ, τα όσπρια 1.524 στρ, διάφορα λαχανικά 1.970 στρ.

Δενδρώδεις καλλιέργειες

Οι δενδρώδεις καλλιέργειες στο Δήμο Αμυνταίου καλύπτουν έκταση 14.389,53 στρεμμάτων με το μεγαλύτερο ποσοστό 10.711,83 στρέμματα δηλαδή το 74% να είναι στην ΔΕ Φιλώτα.

Η σημαντικότερη δενδρώδης καλλιέργεια είναι η καλλιέργεια ροδακίνων είτε ως επιτραπέζια, είτε ως βιομηχανικά. Γενικά στον Δήμο Αμυνταίου οι εκτάσεις που καλλιεργούνται για φρούτα καλύπτουν 12.487,63 στρέμματα με σημαντικότερες καλλιέργειες ροδακίνων, αχλαδιών, μήλων και κερασιών.

Σημειώνεται πως το σημαντικότερο στοιχείο καταγράφεται από το υπερδιπλασιασμό των καλλιεργήσιμων δενδρωδών εκτάσεων την περίοδο 2001-2013 με τα στοιχεία του 2001 να καταγράφουν τις καλλιέργειες σε έκταση 7.814,40 στρέμματα ενώ το 2013 καταγράφονται 14.389,53 στρέμματα.

Πίνακας : Καταγραφή δενδρωδών καλλιεργειών στον Δήμο Αμυνταίου (στοιχεία 2013)

	Έκταση (στρ)	Δέντρα
Ροδακινιές / Αχλαδιές		
ΔΕ Αμυνταίου	245,80	12.782
ΔΕ Αετού	108,00	5.621
ΔΕ Φιλώτα	5.379,00	279.708
Σύνολο	5.732,80	298.111
Αμυγδαλιές / Καρυδιές		
ΔΕ Αμυνταίου	529,80	21.192
ΔΕ Αετού	664,80	26.592
ΔΕ Φιλώτα	666,90	26.676
ΔΕ Λεχόβου	3,00	120
ΔΕ Βαρικού	37,40	1.496
Σύνολο	1.901,90	76.076
Λοιπές δενδρώδεις		
ΔΕ Αμυνταίου	640,90	32.045
ΔΕ Αετού	1.402,70	70.135
ΔΕ Φιλώτα	4.665,93	233.296
ΔΕ Λεχόβου	15,00	750
ΔΕ Βαρικού	30,30	1.515
Σύνολο	6.754,83	337.741

Η καλλιέργεια της αμπέλου είναι μια από τις σημαντικότερες καλλιέργειες του Δήμου και παράγει το 85% της ποσότητας των σταφυλιών του Νομού.

Η αμπελοκαλλιέργεια καλύπτει περίπου 8.250 στρέμματα. Η ποιότητα, η υποδομή και η παράδοση συντελούν στο να κατέχει η καλλιέργεια της αμπέλου πρωτεύοντα ρόλο μεταξύ των άλλων καλλιεργειών συνεισφέροντας το 27% του συνόλου της ακαθάριστης προσόδου του πρωτογενούς τομέα.

Τα αμπέλια καλλιεργούνται σε τρεις κυρίως κοινότητες του Δήμου, τον Άγιο Παντελεήμονα, το Ξινό Νερό και τις Πέτρες, καθώς και στο Αμύνταιο. Το παρόν και το μέλλον της αμπελοκαλλιέργειας διαγράφεται αισιόδοξο, εξαιτίας της προσπάθειας των τοπικών παραγόντων και φορέων που έχουν δημιουργήσει δομές και υποδομές στήριξης της παραγωγής. Την άποψη αυτή μπορεί να στηρίξει και η διεθνής συγκυρία (εμπόριο, κατανάλωση) όπου η κατανάλωση ποιοτικών προϊόντων κρασιού αυξάνεται συνεχώς.

Κτηνοτροφία

Οι βασικές διαπιστώσεις για την κτηνοτροφία που απορρέουν από τα στατιστικά δεδομένα είναι ότι από τον συνολικό αριθμό κεφαλών ζώων, το βασικό είδος που κυριαρχεί στις κτηνοτροφικές επιχειρήσεις του Δήμου Αμυνταίου είναι τα αιγοπρόβατα με 54.815 κεφαλές. Έτσι η αιγοπροβατοτροφία αναδεικνύεται σε σημαντικό παράγοντα της περιοχής του Δήμου.

Επίσης σε σημαντικούς αριθμούς υπάρχουν τα βοοειδή τα οποία θα μπορούσαν να αναπτυχθούν περαιτέρω. Τα λοιπά ζωικά είδη εκτρέφονται σε περιορισμένο αριθμό. Σε σχέση με την καταγραφή του 2001 όπου κυριαρχεί και πάλι η αιγοπροβατοτροφία ο αριθμός των αιγοπροβάτων παρουσιάζει σημαντική αύξηση κατά 6.523 κεφαλές που αντιστοιχεί σε ποσοστό περίπου +12%, ενώ στα βοοειδή παρουσιάζεται σημαντική μείωση κατά 2.059 κεφαλές που αντιστοιχεί στο -34%

Πίνακας : Καταγραφή ζωικού δυναμικού Δήμου Αμυνταίου (στοιχεία 2001)

	Αιγοπρόβατα	Βοοειδή
ΔΕ Αμυνταίου	23.614	2.033
ΔΕ Αετού	12.073	2.958
ΔΕ Φιλώτα	6.678	525
ΔΕ Λεχόβου	2.359	4
ΔΕ Βαρικού	3.568	482
Σύνολο ζωικού δυναμικού	48.292	6.002

Πίνακας : Καταγραφή ζωικού δυναμικού Δήμου Αμυνταίου (στοιχεία 2013)

	Αιγοπρόβατα	Βοοειδή
ΔΕ Αμυνταίου	24.288	1.266
ΔΕ Αετού	12.244	1.994
ΔΕ Φιλώτα	12.592	322
ΔΕ Λεχόβου	2.818	87
ΔΕ Βαρικού	2.873	274
Σύνολο ζωικού δυναμικού	54.815	3.943

Μελισσοκομία

Η εν λόγω δραστηριότητα δεν είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη, ωστόσο παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια αύξηση και θα μπορούσε να αποτελέσει σημαντικό παράγοντα αύξησης του εισοδήματος και της απασχόλησης.

Αλιεία

Η αλιευτική παραγωγή είναι ελάχιστη, παρόλο που στην περιοχή του Αμυνταίου υπάρχουν τέσσερις λίμνες. Με την αλιεία ασχολούνται ερασιτεχνικά ή ημιεπαγγελματικά, ενώ δεν υπάρχουν συστηματικές εκτροφές (ιχθυοκαλλιέργειες). Η εκμετάλλευση των επιφανειακών νερών για ιχθυοπαραγωγή γίνεται περιστασιακά και με εμπειρικές μεθόδους. Μέχρι σήμερα δεν έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικές προσπάθειες για ορθολογική αλιευτική αξιοποίηση των λιμνών. Ανασταλτικός παράγοντας για την παραγωγική εκμετάλλευση των λιμνών είναι η μόλυνση των υδάτων από τη διοχέτευση των αστικών και βιομηχανικών λυμάτων, καθώς και της γεωργικής δραστηριότητας γύρω από αυτές.

Στο Δήμο Αμυνταίου υφίσταται ο Αλιευτικός-Πιστωτικός συνεταιρισμός «ο Φάρος», που ιδρύθηκε το 1926, τα μέλη του οποίου στην πλειοψηφία τους ασκούν την αλιεία ερασιτεχνικά ή για συμπλήρωση εισοδήματος, ενώ δραστηριοποιούνται και αλιείς από την ευρύτερη περιοχή. Για την αλιεία διατίθενται μικρές βάρκες (πλάβες). Επίσης δραστηριοποιείται στην περιοχή Λιμνοχωρίου ο Αλιευτικός Συνεταιρισμός Λιμνοχωρίου, τα μέλη του οποίου ασκούν την αλιεία επαγγελματικά διαθέτοντας τις ποσότητες ψαριών που αλιεύονται στην τοπική αγορά.

Συνεταιριστική Δράση

Στο Δήμο Αμυνταίου η γεωργία βασίζεται στην παραδοσιακή οικογενειακή εκμετάλλευση με κατεύθυνση τη φυτική παραγωγή, εκτός από τις ορεινές περιοχές, όπου η κατεύθυνση είναι κτηνοτροφική. Σε κάθε Δημοτική Ενότητα έχει συσταθεί ο πρωτοβάθμιος συνεταιρισμός με κύρια δραστηριότητα την πιστωτική πολιτική. Οι Συνεταιρισμοί αντιμετωπίζουν διοικητικά και λειτουργικά προβλήματα με αποτέλεσμα ο ρόλος τους να περιορίζεται στη διάθεση των γεωργικών εφοδίων. Στο Δήμο υπάρχουν δεκαπέντε αγροτικοί πιστωτικοί συνεταιρισμοί και δύο αλιευτικοί. Στην περιοχή δραστηριοποιείται η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΑΣ) Αμυνταίου η οποία έχει ως μέλη τους αγροτικούς συνεταιρισμούς όλης της λεκάνης του Αμυνταίου.

Η ΕΑΣ Αμυνταίου ιδρύθηκε το 1946. Σήμερα απασχολεί 35 άτομα και αποτελείται από 24 συνεταιρισμούς μέλη, ενώ συνεταιριζόμενοι αγρότες είναι 2.250 άτομα σε όλη τη λεκάνη του Αμυνταίου. Το 10% του κύκλου εργασιών προέρχεται από εξαγωγές κρασιών κυρίως σε χώρες όπως η Γερμανία, Καναδάς, Αυστραλία και Σουηδία. Το 50% του παραγόμενου προϊόντος διοχετεύεται στην αγορά της Δυτικής Μακεδονίας και το υπόλοιπο σε όλη την Ελλάδα. Δραστηριότητες της ΕΑΣ αποτελούν :

- Το Οινοποιείο Αμυνταίου που ιδρύθηκε το 1959 και σήμερα είναι δυναμικότητας 2000 τόνων κρασιού
- Το Ψυγείο-Διαλογητήριο εμβαδού 3.500 μ² στην κτηματική περιοχή Βεγόρας με σκοπό την συγκέντρωση, διαλογή και συντήρηση προϊόντων που παράγονται στην ευρύτερη περιοχή.

- Βιομηχανικό σφαγείο
- Συγκέντρωση δημητριακών και ξηραντήριο καλαμποκιού
- Σούπερ Μάρκετ
- Προμήθεια γεωργικών εφοδίων και φυτοφαρμάκων
- Σποροπαραγωγή σιτηρών
- Λογιστική εξυπηρέτηση αγροτικών πιστωτικών συνεταιρισμών
- Πιστοποιημένος μηχανολογικός εξοπλισμός με ISO 9000 & ISO 22000.

1.4.2.2 Δευτερογενής & Τριτογενής τομέας

Στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Αμυνταίου δεν υπάρχει οργανωμένη περιοχή με την έννοια του χώρου υποδοχής του μεταποιητικού τομέα, κατά συνέπεια κάθε επιχείρηση επιλέγει τον τόπο εγκατάστασης με κριτήρια κυρίως την ιδιοκτησίας οικοπέδου ή κτηρίου ή την συμφερότερη τιμή της γης.

Σχετικά με το μέγεθος και το είδος των μεταποιητικών επιχειρήσεων, σημειώνεται ότι αντιστοιχεί στο μέγεθος της τοπικής αγοράς. Εξαιρέση αποτελούν οι μονάδες εμφιάλωσης κρασιού, οι οποίες έχουν εμβέλεια μεγαλύτερη από την τοπική αγορά και μια μονάδα συγκέντρωσης και τυποποίησης του γάλακτος.

Σημαντικά ενισχύει την τοπική οικονομία η παρουσία και λειτουργία της ΔΕΗ, αλλά αυτή είναι μια εξωγενής παρέμβαση την οποία δεν μπορεί να επηρεάσουν πρωτοβουλίες τοπικού επιπέδου.

Ο κλάδος του κρασιού αποτελεί το μεγάλο πλεονέκτημα της περιοχής αφού παράγει προϊόντα 'brand name' άριστης ποιότητας τα οποία είναι γνωστά στην αγορά με επιτυχημένες εξαγωγές.

Η σύνδεση της τοπικής αγροτικής παραγωγής με τη μεταποίηση αποδίδει τα καλύτερα αποτελέσματα για την τοπική οικονομία, αφού ενισχύει το αίσθημα ασφάλειας στους αγρότες αλλά και διασφαλίζει πρώτη ύλη σε σύγχρονες μεταποιητικές επιχειρήσεις.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η αξιοποίηση των πηγών Ξινού Νερού στην ομώνυμη Τοπική Κοινότητα. Η μονάδα εμφιάλωσης λειτουργεί με ευθύνη του Δήμου και είναι επιβεβλημένος ο εκσυγχρονισμός της.

Πίνακας : Σύνολο επιχειρήσεων δευτερογενούς τομέα στα όρια του Δήμου Αμυνταίου

Βιοτεχνικές	Εμπορικές	Επαγγελματικές	Τουριστικές	Σύνολο
253	489	547	10	1.299

Στον τριτογενή τομέα, η πόλη του Αμυνταίου αποτελεί το εμπορικό κέντρο και κέντρο παροχής υπηρεσιών της ευρύτερης περιοχής του Δήμου. Το Αμύνταιο έχει αναδειχθεί σε κέντρο εμπορίου και υπηρεσιών λόγω της κεντρικής γεωγραφικής του θέσης αλλά και της γειννίας του με κύριους οδικούς άξονες που επιτρέπουν την εύκολη πρόσβαση.

Στην ανάδειξη αυτή σημαντικό ρόλο παίζει και η μεγάλη απόσταση από το άλλο αστικό κέντρο του νομού, την πόλη της Φλώρινας.

Πίνακας : Σύνολο Επιχειρήσεων Βιοτεχνικού τομέα Δήμου Αμυνταίου

Είδος Επιχειρήσεων	Σύνολο
Αρτοποιεία	19
Βιοτεχνίες νερών-οίνων-ποτών	8
Επεξεργασία γούνας	19
Επισκευή υποδημάτων	2
Ζαχαροπλαστική	8
Ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις	8
Κατασκευή επίπλων-Κουφωμάτων	51
Μάρμαρα-μωσαϊκά	7
Μηχανουργεία	3
Ραφεία	6
Σιδηροκατασκευές	28
Συνεργεία-Βουλκανιζατέρ	2
Τυροκομεία	2
Υδραυλικές εγκαταστάσεις	22
Ζωοτροφές	1
Πλυντήριο Αυτοκινήτων	5
Επεξεργασία Κρέατος	4
Στεγνοκαθαριστήρια	4
Παραγωγή Οικοδομικών Υλικών	4
Επεξεργασία Αγροτικών Προϊόντων	4
Κατασκευές γενικά	6
Παραγωγή προγραμμάτων Η/Υ	1
Τυπογραφείο	1
Φωτογραφείο	1
Ασβεστοποιία	1
Καφεκοπτείο	2
Επισκευή ηλεκτρονικών ειδών	2
Διάφορες	1
Βιοτεχνία Λεβητών Θέρμανσης	1
Εργαστήριο Κηροπλαστικής	1
Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας	7
Παραγωγή πάγου	1
Επισκευές ρολογιών	1
Κατασκευή ψάθινων ειδών	5
Βιοτεχνίες κοπής ξύλου	1
Ταπετσαρίες επίπλων	1
Επεξεργασία Αλιευμάτων-Ιχθυοκαλλιέργεια	2
Υφαντήριο	1
Κατασκευή βουρτσών	1
Βιοτεχνίες ενδυμάτων-φασόν	7
Εργαστήριο παρασκευής γιαουρτιού	1
Φανοποιείο Αυτοκινήτων	1
Σύνολο Επιχειρήσεων	253

Σημειώνεται ότι για επιπλέον εξειδικευμένες υπηρεσίες οι κάτοικοι της περιοχής απευθύνονται κυρίως στην πόλη της Πτολεμαΐδας και όχι στην Φλώρινα. Από τα διαθέσιμα στοιχεία του είδους των επιχειρήσεων διαπιστώνεται ότι τα καταστήματα εμπορίου και παροχής υπηρεσιών καλύπτουν τουλάχιστον τις βασικές καθημερινές ανάγκες των κατοίκων.

Πίνακας : Σύνολο επιχειρήσεων Εμπορικού τομέα Δήμου Αμυνταίου

Είδος Επιχειρήσεων	Σύνολο
Αυτοκίνητα-ανταλλακτικά-εξαρτήματα	14
Βιβλιοπωλεία	8
Εμπορία επίπλων	5

Εμπορία ηλεκτρικών ειδών	17
Εμπορία μηχανημάτων	10
Εμπορία οικοδομικών υλικών	30
Εμπορία οπωρικών	13
Εμπορία σιδηρικών-χρωμάτων	23
Εμπορία ψιλικών	12
Εμπόριο απορρυπαντικών-χαρτικών	16
Εμπόριο υγρών-στερεών καυσίμων	22
Εμπόριο υποδημάτων	10
Εμπόριο υφασμάτων	7
Ενδύματα-εσώρουχα	25
Παντοπωλεία-Σούπερ Μάρκετ	60
Περίπτερα	14
Κρεοπωλεία	23
Πρατήριο Καυσίμων	9
Εμπορία ποδηλάτων-αθλητικών ειδών	4
Σχολές οδηγών	1
Εμπορία φυτοφαρμάκων-γεωργικών ειδών	4
Εμπορία ειδών οικιακής χρήσης	11
Εμπόριο ωρολογίων-κοσμημάτων	6
Εμπόριο καλλυντικών	12
Εμπόριο δίσκων και κασετών	2
Εμπορία φυτών-Ανθοπωλεία	6
Εμπορία ειδών ζαχαροπλαστικής	15
Εμπορία ειδών κινητής τηλεφωνίας-Η/Υ	5
Εμπόριο ελαστικών	3
Εμπόριο ποτών-ξηρών καρπών	7
Διάφορα	15
Εμπόριο παλαιών σιδήρων	2
Εμπόριο αγροτικών προϊόντων	22
Κυλικεία	12
Είδη αλιείας-κατοικίδιων συντροφιάς	3
Εμπόριο οπτικών ειδών	1
Εμπόριο ταπήτων	1
Εμπόριο ζώντων ζώων	5
Ψυγείο-Διαλογητήριο	1
Εμπόριο ξυλείας	4
Υδραυλικά-είδη υγιεινής	4
Εμπόριο υαλοπινάκων	1
Εμπορία αυτόματων μηχανημάτων	1
Εμπορία ποτών	1
Εμπορία μεταλλικών νερών	1
Εμπόριο ιχθύων	2
Εμπόριο κεριών	1
Εμπόριο κλιματιστικών	1
Εμπόριο πλαστικών υλών-νταμιτζάνων	1
Εμπόριο ειδών σελοποίησης	1
Διάφορες μεσιτείες	2
Σύνολο Επιχειρήσεων	479

Συνολικά στο δευτερογενή τομέα η απασχόληση ανέρχεται περίπου στο 17,5% ενώ στον τριτογενή η απασχόληση φθάνει στο 34%. Στο εσωτερικό όμως της περιοχής εμφανίζονται μεγάλες διαφοροποιήσεις από οικισμό σε οικισμό.

Πίνακας : Σύνολο Επιχειρήσεων Επαγγελματικού τομέα Δήμου Αμυνταίου

Είδος Επιχειρήσεων	Σύνολο
Ψητοπολεία-Οβελιστήρια	67

Καφενεία-Καφετερίες	132
Εστιατόρια-Ταβέρνες	22
Μπαρ-Κυλικεία	15
Αναψυκτήρια-Ηλεκτρονικά	18
Συνεργεία αυτοκινήτων	15
Ηλεκτρολογεία αυτοκινήτων	2
Βουλκανιζατέρ	4
Χωματουργικές εργασίες	64
Εργολαβίες-Κατασκευές	27
Εργολάβοι καθαριότητας	32
Αυτοκινηστές	19
Γυμναστήρια	3
Σχολή Οδηγών	1
Λογιστικά γραφεία	5
Μεταφορά Μεταλλευμάτων	21
Πρακτορεία Προ-πο	2
Φροντιστήρια	12
Κομμωτήρια-Αισθητικοί	27
Ασφαλιστικοί Σύμβουλοι	13
Γραφεία τελετών	2
Ζαχαροπλαστεία-γαλακτοπωλεία	4
Υδραυλικές εγκαταστάσεις	3
Ταχυμεταφορές	1
Μεσιτείες	2
Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	1
Διάφορα	17
Υπηρεσίες ραδιοφώνου	2
Στεγνοκαθαριστήρια	1
Πλυντήρια αυτοκινήτων	1
Πωλήσεις video	1
Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών	2
Μεταφορές επίπλων	1
Γεωτρήσεις	1
Υπηρεσίες καθαρισμού υφασμάτων	1
Εργασίες ηλεκτρολόγου	2
Υπηρεσίες ηλεκτρονικού	1
Υπηρεσίες φύλαξης	1
Εκμετάλλευση αυτόματων πωλητών	1
Ραδιοσταθμός	1
Σύνολο Επιχειρήσεων	547

Πίνακας : Οικοποιεία περιοχής Δήμου Αμυνταίου

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΠΟΛΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ
Κτήμα Άλφα Α.Ε.	Αμύνταιο	2386024077 / 6974380083	www.alpha-estate.com
Κτήμα Κυρ Γιάννη Α.Ε.	Αμύνταιο	2386061120	www.kiryianni.gr
Κτήμα Παύλου	Αμύνταιο	2386061405	www.pavlouestate.com
Οικοποιείο ΕΑΣ Αμυνταίου	Αμύνταιο	2386023813	www.easamynantaiou.gr
Οικοποιείο Καρανίκα	Αμύνταιο	6945326267	www.karanika.com
Οικοποιείο Μυλωνά	Αμύνταιο	2386020106 / 6945475141	

Οινοποιείο Χατζή	Αμύνταιο	2386024215	
Οινοποιία Βεγορίτις	Αμύνταιο	2386061120 / 6946508512	www.vegoritis.com.gr

Πίνακας : Ξενοδοχειακές Μονάδες στα όρια του Δήμου Αμυνταίου

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΠΟΛΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ
Ξενοδοχείο ΑΙΘΡΙΟΝ	Αμύνταιο	2386020146 / 6944529735	www.aithrion-hotel.gr
Ξενοδοχείο ΑΤΕΡΟΝ	Αμύνταιο	2386020000 / 6945292909	www.ateron.gr
Ξενοδοχείο ΜΠΕΛΛΑ ΤΟΥΜΠΑ	Αμύνταιο	2386061270	www.pateli-hotel.gr
Ξενοδοχείο ΠΑΝΟΡΑΜΑ	Αμύνταιο	2386061399 / 6944524822	www.panorama-florina.gr
Ξενώνας ΒΡΑΧΟΣ	Αμύνταιο	2386061486 / 6973657990	
Ξενώνας ΚΟΝΤΟΣΩΡΟΣ	Αμύνταιο	2386081256 / 6974323565	www.kontosoros.gr
Ξενώνας ΛΙΜΝΗ	Αμύνταιο	2386061211	
Ξενώνας ΗΔΙΣΤΟΝ	Λέχοβο	2386071072	www.hdiston.gr
Ξενώνας ΤΣΟΥΤΣΑΣ	Λέχοβο	2386071248	6973959223
Ξενοδοχείο ΝΕΒΕΣΚΑ	Νυμφαίο	2386031442	www.neveska.gr
Ξενώνας CASA MARE	Νυμφαίο	2386031107	www.casamare.gr
Ξενώνας NIVES	Νυμφαίο	2386031253	www.nymfaio.com
Ξενώνας ΑΘΗΝΑ	Νυμφαίο	2386031141	www.xenonasathina.gr
Ξενώνας ΓΚΟΥΡΑ ΝΤΙ ΒΑΛΛΕ	Νυμφαίο	6972929612 / 6972929612	www.tsoutsashotel.gr
Ξενώνας ENTERNE	Νυμφαίο	2386031230	www.enterne.gr
Ξενώνας ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ	Νυμφαίο	2386031138 / 6974121103	www.nymfeomania.com
Ξενώνας ΛΑ ΓΚΑΛΜΠΑ	Νυμφαίο	2386031314	www.lagalba.gr
Ξενώνας ΛΑ ΜΟΑΡΑ	Νυμφαίο	2386031377 / 6956290904	www.lamoara.gr
Ξενώνας ΛΑ ΜΟΥΝΤΕ	Νυμφαίο	6945541314	
Ξενώνας ΛΑ ΜΠΕΤΛΟΥ	Νυμφαίο	2386041282	
Ξενώνας ΛΑ ΣΟΑΡΕ	Νυμφαίο	2386031377 / 6956290904	www.lamoara.gr
Ξενώνας ΛΙΝΟΥΡΙΑ	Νυμφαίο	2386031133	
Ξενώνας ΝΥΜΦΕΣ - SPA	Νυμφαίο	6942966577	www.nymfeshotel.gr
Ξενώνας ΑΓΚΩΝΑΡΙ	Σκλήθρο	2386031080 / 6972252717	www.agonari.gr

Ξενώνας ΑΕΤΟΖΙ	Σκλήθρο	2386041160 / 6974070232	www.aetozl.gr
Ξενώνας ΖΑΖΑΡΗ	Σκλήθρο	2386081000 / 6945434792	www.zazari.gr
Ξενώνας Η ΝΥΜΦΗ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ	Σκλήθρο	2386041333 / 6970807562	www.inimfitislilnns.gr

Πίνακας : Επιχειρήσεις Εστίασης στον Δήμο Αμυνταίου

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΠΟΛΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ
Tramonto	Αμύνταιο	2386023136	
Κοντοσώρος	Αμύνταιο	2386081256	www.kontosoros.gr
Κουτούκι Σταθμός	Αμύνταιο	2386081161	
Κουτούκι Τροχός	Αμύνταιο	2386023820	
Μπέλλα Τούμπα (εστ.)	Αμύνταιο	2396061270	www.pateli-hotel.gr
Ναουμίδης Πλαζ	Αμύνταιο	2386061238	
Νυχτέρι	Αμύνταιο	2386022124	
Οίνου Γης	Αμύνταιο	6946884573	
Ράγες	Αμύνταιο	2386022882	
Στέκι	Αμύνταιο	2386061197	
Συνάντηση	Αμύνταιο	2386061356	
Ψησταριά	Βεύη	2386026459	
Ψησταριά	Βεύη	2386026724	
Το Στέκι	Λέχοβο	2386071150 / 6976706161	www.tosteki.gr
Κάσα Μάρε - Αρχοντικό	Νυμφαίο	2386031107	
Λινούρια (εστ.)	Νυμφαίο	2386031030	
Μπέκας	Νυμφαίο	2386031100	
Νέβεσκα (εστ.)	Νυμφαίο	2386031442	
Πλατεία	Νυμφαίο	2386031321	
Θωμάς	Σκλήθρο	2386031080	www.agonari.gr
Λανάρα	Σκλήθρο	2386041160	www.aetozl.gr

Άτυπα ο Δήμος Αμυνταίου προχώρησε πριν από κάποια χρόνια στην παραχώρηση με εκποίηση τεμαχίων στην περιοχή Μεράς για την εγκατάσταση επιχειρήσεων. Η ενέργεια αυτή σταμάτησε μετά την εφαρμογή του Εθνικού Κτηματολογίου και στον χαρακτηρισμό της έκτασης αυτής ως δημόσιας

έκτασης. Η επιτυχία όμως του εγχειρήματος σημαίνει ότι αυτό πρέπει να αποκτήσει οργανωμένη μορφή με την απαίτηση της λήψης της ιδιοκτησίας της περιοχής και της εφαρμογής των μελετών που ήδη εκπόνησε ο Δήμος με δικά του μέσα, για την κατασκευή έργων υποδομής και ένταξη του χώρου σε συγκεκριμένο νομοθετικό πλαίσιο. Παρόμοια άτυπη περιοχή συγκέντρωσης μικρών επιχειρηματικών μονάδων υπάρχει και στον Άγιο Παντελεήμονα.

Παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

Ιδιαίτερη σημασία για τον Δήμο έχει η περιοχή Μεράς Αμυνταίου στην οποία από το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Αμυνταίου προτείνεται η ανάπτυξη ΒΙΟΠΑ, ως σημειακός τόπος ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων, εντασσόμενος στην ευρεία ζώνη ανάπτυξης πέριξ του κάθετου άξονα Κοζάνη-Φλώρινα-Νίκη, καθώς αναμένεται να συμβάλλει θετικά στο ακαθάριστο τοπικό αλλά και Περιφερειακό εισόδημα και στην απασχόληση.

Αναφορικά με τις περιοχές χωροθέτησης εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης ηλιακής ενέργειας, χαρακτηρίζονται ως περιοχές προτεραιότητας, ενδεικτικά, οι περιοχές εκείνες που είναι άγονες ή δεν είναι υψηλής παραγωγικότητας και κατά προτίμηση αθέατες από πολυσύχναστους χώρους και με δυνατότητες διασύνδεσης με το Δίκτυο ή το Σύστημα. Δόκιμη γι' αυτήν την περίπτωση περιοχή είναι η περιοχή του Σωτήρα Αμυνταίου, καθώς και άλλες περιοχές που είναι χαρακτηρισμένες ως 'χέρσο'.

Οι περιοχές αξιοποίησης υδατικού δυναμικού εντοπίζονται κυρίως στην δυτική πλευρά του Δήμου, σε ημιορεινές και ορεινές περιοχές, όπου η ύπαρξη του φυσικού πόρου σε συνδυασμό με την υψομετρική διαφορά εξασφαλίζουν τη σκοπιμότητα και βιωσιμότητα του έργου.

Για τις αιολικές εγκαταστάσεις καμιά περιοχή της Περιφέρειας δεν εντάσσεται στις Περιοχές Αιολικής Προτεραιότητας και επομένως ο Δήμος μπορεί να θεωρηθεί ως Περιοχή Αιολικής Καταλληλότητας. Η χωροθέτηση των αιολικών εγκαταστάσεων τόσο εντός του Π.Α.Π., όσο και εντός του Π.Α.Κ. αποκλείονται εντός :

- Των κυρηγμένων διατηρητέων μνημείων της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και των οριοθετημένων αρχαιολογικών ζωνών προστασίας που έχουν καθοριστεί με τις διατάξεις του άρθρου 91 του Ν 1892/1991 ή καθορίζονται κατά τις διατάξεις του Ν 3028/2002.
- Των περιοχών απολύτου προστασίας της φύσης και προστασίας της φύσης που καθορίζονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 19 παρ 1 και 2 και 21 του Ν 1650/1986.
- Των ορίων των Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Υγρότοποι Ραμσάρ).
- Των πυρήνων των Εθνικών Δρυμών και των κηρυγμένων μνημείων της φύσης και των αισθητικών δασών.
- Των οικοτόπων προτεραιότητας περιοχών της Επικράτειας που έχουν ενταχθεί ως τόποι κοινοτικής σημασίας στο δίκτυο Φύση 2000 σύμφωνα με την απόφαση 2006/613/ΕΚ της επιτροπής.
- Των εντός σχεδίου πόλεων και ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2000 κατοίκων περιοχών.

- Των ΠΟΤΑ του άρθρου 29 του Ν 2545/1997, των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα του άρθρου 10 του Ν 2742/1999 των θεματικών πάρκων και των τουριστικών λιμένων.
- Των ατύπως διαμορφωμένων, στο πλαίσιο της εκτός σχεδίου δόμησης, τουριστικών και οικιστικών περιοχών.
- Των ακτών κολύμβησης που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας των νερών κολύμβησης που συντονίζεται από το ΥΠΕΧΩΔΕ.
- Των τμημάτων των λατομικών περιοχών και μεταλλευτικών και εξορυκτικών ζωνών που λειτουργούν επιφανειακά.
- Άλλων περιοχών ή ζωνών που υπάγονται σήμερα σε ειδικό καθεστώς χρήσεων γης, βάσει του οποίου δεν επιτρέπεται η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων και για όσο χρόνο ισχύουν.

Στον χώρο του Δήμου μπορούν να έχουν εφαρμογή οι κατευθύνσεις κατηγοριών περιοχών με περιθώρια ανάπτυξης ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Έτσι για τις περιοχές αυτές οι κατευθύνσεις που δίνονται είναι :

- Διατήρηση, προστασία και ανάδειξη των φυσικών, ιστορικών, αρχιτεκτονικών σημείων του χώρου με 'μοναδικά' χαρακτηριστικά καθώς και της κλίμακας των οικισμών.
- Προσαρμογή της τυπολογίας των καταλυμάτων και άλλων σχετικών με τον τουρισμό υποδομών σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής και των ειδικών εναλλακτικών μορφών που υποστηρίζουν.
- Επανάχρηση αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων και παροχή κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες κατηγορίας 3 αστέρων τουλάχιστον.
- Παροχή κινήτρων για το εκσυγχρονισμό υφιστάμενων τουριστικών μονάδων με παράλληλη αναβάθμιση σε τύπους και κατηγορίες καταλυμάτων και επέκταση αυτών και συμπληρώσεις με ειδικές τουριστικές υποδομές.
- Αξιοποίηση των εκάστοτε τοπικών πόρων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ειδικών εναλλακτικών μορφών τουρισμού.
- Δημιουργία υποδομών στήριξης, προώθηση προγραμμάτων εκπαίδευσης και πιστοποίησης απασχολούμενων σε ειδικές εναλλακτικές μορφές τουρισμού.
- Λήψη μέτρων για την έγκαιρη πρόληψη φαινομένων υποβάθμισης της ποιότητας των φυσικών και ανθρωπογενών πόρων.
- Συγκρότηση τοπικών πολυθεματικών δικτύων και βελτίωση της προσβασιμότητας μεταξύ των πόλων και των πόρων που τα συγκροτούν με περιβαλλοντικά ήπιες παρεμβάσεις.
- Κατασκευή νέων, συμπλήρωση και αναβάθμιση υφιστάμενων τεχνικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και πολιτιστικών υποδομών.
- Δημιουργία δικτύων μονοπατιών και διαδρομών περιβαλλοντικής ευαισθησίας και εκπαίδευσης.
- Προώθηση τοπικών συμφώνων ποιότητας και προγραμμάτων στήριξης αγροτικών και παραδοσιακών μεταποιητικών δραστηριοτήτων φιλικών προς το περιβάλλον και λειτουργικής διασύνδεσης τους με τουριστικές μονάδες.

- Αναβάθμιση και μετατροπή υφιστάμενων ξενοδοχειακών καταλυμάτων σε σύνθετα τουριστικά καταλύματα ήπιας ανάπτυξης.
- Πολιτικές, ολοκληρωμένης τουριστικής ανάπτυξης μέσω οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων ήπιας ανάπτυξης και σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων ήπιας ανάπτυξης έναντι της σημειακής χωροθέτησης τουριστικών καταλυμάτων.

Για τις ορεινές περιοχές με στόχο τον τουρισμό προτείνονται :

- Η μέριμνα για την προστασία, αναβάθμιση και ανάδειξη επιλεγμένων πόρων του ορεινού χώρου που ενδιαφέρουν τον τουρισμό.
- Η βελτίωση της προσβασιμότητας.
- Η συγκρότηση τοπικών αλληλοσυμπληρούμενων πολυθεματικών δικτύων.
- Αξιοποίηση του οικιστικού πλεονάσματος των οικισμών που φθίνουν και εγκαταλείπονται και προβολή των προορισμών.
- Διατήρηση της ποιότητας των φυσικών και ανθρωπογενών πόρων με μέτρα πρόληψης των κινδύνων υποβάθμισής τους.
- Λήψη ειδικών μέτρων αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης υποδομών που αφορούν σε άλλες παραγωγικές δραστηριότητες.
- Προσαρμογή νέων εγκαταστάσεων στα μορφολογικά πρότυπα και την κλίμακα των οικισμών.
- Δημιουργία βασικών προτύπων καθώς και εξειδικευμένων, κατά περίπτωση, κανόνων για το σχεδιασμό και τη δόμηση λαμβάνοντας υπόψη της παραδοσιακή αρχιτεκτονική και τις τοπικές παραδόσεις, χρήσης υλικών και μορφών δόμησης.
- Υιοθέτηση πρακτικών που θα εξασφαλίζουν μειωμένη κατανάλωση ενέργειας και χρήση φιλικών προς το περιβάλλον υλικών.
- Δημιουργία ειδικών κατασκευαστικών προτύπων για την εκτέλεση έργων υποδομών στον ορεινό χώρο.
- Δημιουργία δικτύων πεζοπορικών διαδρομών και μονοπατιών τοπικού, εθνικού και ευρωπαϊκού χαρακτήρα και διαδρομών και χώρων περιβαλλοντικής αγωγής και ευαισθητοποίησης.
- Αξιοποίηση των εκάστοτε τοπικών πόρων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ειδικών εναλλακτικών μορφών τουρισμού.
- Αποκατάσταση και αξιοποίηση παλαιών κελυφών, επανάχρηση αξιόλογων κτηρίων ή συνόλων και παροχή κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτηρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες.
- Παροχή κινήτρων για εκσυγχρονισμό υφιστάμενων τουριστικών μονάδων με παράλληλη αναβάθμιση σε τύπους και κατηγορίες καταλυμάτων και συμπληρώσεις με ειδικές τουριστικές υποδομές.
- Σημειακή χωροθέτηση τουριστικών καταλυμάτων με τους εκάστοτε ισχύοντες όρους δόμησης.
- Πολιτικές ολοκληρωμένης τουριστικής ανάπτυξης μέσω οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων ήπιας ανάπτυξης ή σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων ήπιας ανάπτυξης.

Για την ανάπτυξη Υδατοκαλλιεργειών γλυκών υδάτων, στα πλαίσια της Δυτικής Μακεδονίας δεν καθορίζονται Περιοχές Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών στο χερσαίο χώρο, διότι οι περιοχές αυτές εξαρτώνται άμεσα από την ύπαρξη

οικοσυστημάτων γλυκών υδάτων. Λόγω της ύπαρξης αυτών των οικοσυστημάτων στην περιοχή του Δήμου μπορούν να δημιουργηθούν Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιέργειών.

- Οι μονάδες της κατηγορίας αυτής χωροθετούνται μεμονωμένα, κατά το δυνατόν εγγύς σε πηγές τροφοδότησής τους με νερό, όπως οι λίμνες.
- Επειδή ο συγκεκριμένος τύπος υδατοκαλλιέργειας εξαρτάται άμεσα από τη διαθεσιμότητα νερού κρίνεται σκόπιμο, οι κατευθύνσεις για τον κλάδο, να λαμβάνουν υπόψη και τα διαχειριστικά σχέδια των λεκανών απορροής.
- Η ίδρυση μονάδων υδατοκαλλιέργειας στις περιοχές Natura, είναι δυνατή σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται από τα νομικά καθεστώτα προστασίας τους.

1.4.3 Οι Κάθετες Υπηρεσίες στο Θεματικό Τομέα «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση»

Οι κάθετες υπηρεσίες στο θεματικό τομέα «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση» είναι :

- Διεύθυνση Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών με το Τμήμα Διοικητικών Υπηρεσιών και το Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών
- Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης με το Τμήμα Τεχνικό και Ποιότητας Ζωής και το Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης.
- Δημοτική Επιχείριση Τηλεθέρμανσης Ευρύτερης Περιοχής Αμυνταίου (ΔΕΤΕΠΑ).

Αναλυτικότερα :

1.4.3.1 Διεύθυνση Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών

- Τμήμα Διοικητικών Υπηρεσιών που στο θεματικό άξονα περιλαμβάνει το Γραφείο Απασχόλησης και Τουρισμού.

Το Γραφείο Απασχόλησης και Τουρισμού περιλαμβάνει τις ακόλουθες αρμοδιότητες :

Αρμοδιότητες σε θέματα Απασχόλησης

1. Σχεδιάζει, εισηγείται την εφαρμογή και εφαρμόζει τοπικά προγράμματα δράσης και τοπικές πρωτοβουλίες ή συμμετέχει σε ανάλογες δράσεις και πρωτοβουλίες, για την προώθηση και διεύρυνση της απασχόλησης στην περιοχή του Δήμου.
2. Μεριμνά για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής κατάρτισης προωθώντας την ίδρυση και λειτουργία Κέντρων Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης σε συνεργασία και με το Γραφείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Πολιτισμού του Τμήματος Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού και με τη Διεύθυνση Δια Βίου Μάθησης και Απασχόλησης της αντίστοιχης Περιφέρειας και λαμβάνοντας υπόψη τις προγραμματικές επιλογές για θέματα επαγγελματικής κατάρτισης του περιφερειακού προγράμματος δια βίου μάθησης.

3. Μεριμνά για την απορρόφηση του εργατικού δυναμικού της περιοχής του Δήμου με την ανάπτυξη συμβουλευτικών δράσεων προς τους ανέργους και την προώθηση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Μεριμνά για τη δημιουργία και λειτουργία μηχανισμών ενημέρωσης των ανέργων για τις ευκαιρίες απασχόλησης στην περιοχή.

Αρμοδιότητες σε θέματα Τουρισμού

1. Τηρεί μητρώα και στοιχεία που αφορούν την υφιστάμενη κατάσταση του τουρισμού στην περιοχή του Δήμου (τουριστικά αξιοθέατα, τουριστικές επιχειρήσεις, τουριστικές υποδομές, στοιχεία απασχόλησης, οικονομικά στοιχεία κλπ).
2. Σχεδιάζει και εισηγείται προγράμματα δράσεων παρέμβασης του Δήμου για την ανάπτυξη του τουρισμού στην περιοχή και την αναβάθμιση των παρεχομένων τουριστικών υπηρεσιών, σε συνεργασία με τους τουριστικούς επαγγελματικούς φορείς της περιοχής. Μεριμνά για την εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών.
3. Μεριμνά για το σχεδιασμό και την πραγματοποίηση προγραμμάτων τουριστικής προβολής της περιοχής του Δήμου (π.χ. παραγωγή τουριστικού υλικού και εκδόσεις πρακτικών οδηγών για τους ταξιδιώτες, συμμετοχή σε εκθέσεις τουρισμού, δημιουργία δικτύων επικοινωνίας και συνεργασίας με άλλες περιοχές εντός και εκτός της χώρας κλπ).
4. Μεριμνά για την εφαρμογή μηχανισμών ενημέρωσης / πληροφόρησης των επισκεπτών της περιοχής.

- Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών που περιλαμβάνει το Γραφείο Προϋπολογισμού και Λογιστηρίου, το Γραφείο Εσόδων και Περιουσίας, το Γραφείο Προμηθειών και Διενέργειας Διαγωνισμών, το Γραφείο Ταμειακής Υπηρεσίας και το Γραφείο Εσωτερικού Ελέγχου.

Το Γραφείο Προϋπολογισμού και Λογιστηρίου περιλαμβάνει τις παρακάτω αρμοδιότητες :

Αρμοδιότητες σε θέματα προϋπολογισμού και οικονομικής πληροφόρησης

1. Μεριμνά για την τήρηση του συστήματος κατάρτισης των Προϋπολογισμών του Δήμου.
2. Συνεργάζεται με τις επιμέρους δημοτικές υπηρεσίες για την παροχή οικονομικών στοιχείων , κατευθύνσεων και προτύπων που θα επιτρέπουν την κατάρτιση από τις υπηρεσίες των προϋπολογισμών τους σε συνάρτηση με τα αντίστοιχα προγράμματά τους.
3. Συγκεντρώνει τους επιμέρους προϋπολογισμούς των υπηρεσιών και διαμορφώνει και εισηγείται τους συνολικούς Προϋπολογισμούς του Δήμου προς έγκριση από τα αρμόδια όργανα.
4. Παρακολουθεί την εκτέλεση των Προϋπολογισμών, επισημαίνει τις αποκλίσεις μεταξύ απολογιστικών και προϋπολογιστικών μεγεθών , μεριμνά για την ερμηνεία των αποκλίσεων και εισηγείται τις αναγκαίες διορθωτικές ενέργειες.
5. Συνεργάζεται με τις υπόλοιπες υπηρεσίες του Δήμου για την τήρηση των διαδικασιών αμφίδρομης ενημέρωσης και ροής των οικονομικών πληροφοριών που σχετίζονται με την εκτέλεση και την αναθεώρηση των προϋπολογισμών κάθε υπηρεσίας .

6. Μεριμνά για την σύνταξη και υποβολή στα αρμόδια όργανα τα περιοδικά οικονομικά απολογιστικά στοιχεία, σύμφωνα με το σύστημα οικονομικής πληροφόρησης που εφαρμόζει ο Δήμος.
7. Παρακολουθεί την κατάρτιση και την εξέλιξη των ταμειακών προγραμμάτων του Δήμου. Διερευνά τις ταμειακές ανάγκες και εισηγείται τις κατάλληλες μεθόδους για την αντιμετώπιση των ταμειακών αναγκών του Δήμου (π.χ. δανεισμός) . Μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων που σχετίζονται με την κάλυψη των ταμειακών αναγκών του Δήμου.
8. Συνεργάζεται με τις τράπεζες και μεριμνά για την αξιοποίηση των διαθεσίμων του Δήμου.

Αρμοδιότητες σε θέματα λογιστηρίου και αποθηκών

1. Τηρεί το σύστημα λογιστικής απεικόνισης των οικονομικών πράξεων του Δήμου (Γενική και αναλυτική λογιστική). Τηρεί τις σχετικών λογιστικές διαδικασίες καθώς και τα αντίστοιχα λογιστικά βιβλία και στοιχεία που προβλέπονται από την νομοθεσία.
2. Τηρεί τα αρχεία των κάθε είδους παραστατικών που απαιτούνται για την ενημέρωση του συστήματος λογιστικής απεικόνισης των οικονομικών πράξεων του Δήμου.
3. Παρακολουθεί και μεριμνά για την εκπλήρωση όλων των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων του Δήμου.
4. Παρακολουθεί και ελέγχει τη λογιστική συμφωνία των δοσοληπτικών λογαριασμών με τράπεζες, προμηθευτές, πιστωτές και άλλους συναλλασσόμενους με τον Δήμο , καθώς και των δοσοληπτικών λογαριασμών με τα νομικά πρόσωπα και τα ιδρύματα του Δήμου.
5. Εκδίδει τις λογιστικές και οικονομικές καταστάσεις που συνδέονται με το τηρούμενο λογιστικό σχέδιο (πχ. ισολογισμοί και αποτελέσματα χρήσης) και ενημερώνει σχετικά τα αρμόδια όργανα του Δήμου με βάση τις ισχύουσες διαδικασίες.
6. Παρέχει κάθε είδους πληροφόρηση προς τα αρμόδια όργανα του Δήμου και τις υπόλοιπες δημοτικές υπηρεσίες για την εξέλιξη των λογιστικών μεγεθών του Δήμου.
7. Μεριμνά για την παροχή κάθε είδους στοιχείων που ζητούνται από Δημόσιες/Ελεγκτικές Υπηρεσίες σύμφωνα με τις διαδικασίες που ισχύουν εκάστοτε.
8. Τηρεί ειδικά συστήματα λογιστικής και οικονομικής διαχείρισης Προγραμμάτων και Έργων στα οποία συμμετέχει ο Δήμος και που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή/και από ευρωπαϊκούς ή διεθνείς πόρους.
9. Τηρεί αρχείο Παραστατικών Διαχείρισης των προηγούμενων προγραμμάτων και έργων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους ειδικούς κανονισμούς των φορέων από τους προέρχεται η σχετική χρηματοδότηση.
10. Μεριμνά για την ετοιμασία των περιοδικών οικονομικών αναφορών που σχετίζονται με την πρόοδο των προηγούμενων προγραμμάτων και έργων.
11. Τηρεί το αρχείο συμβάσεων για υπηρεσίες, έργα και προμήθειες που αναθέτει ο Δήμος. Παραλαμβάνει και ελέγχει τα κάθε φύσης παραστατικά που απαιτούνται κατά περίπτωση για την πληρωμή των οφειλών του Δήμου στους αντίστοιχους δικαιούχους και ελέγχει την

- ύπαρξη των προϋποθέσεων για τη διενέργεια πληρωμών του Δήμου με βάση τις διατάξεις των αντιστοίχων συμβάσεων.
12. Ελέγχει την πρόβλεψη των οφειλών στους αντίστοιχους κωδικούς του προϋπολογισμού του Δήμου και ελέγχει την επάρκειας των αντίστοιχων πιστώσεων.
 13. Εκδίδει τα εντάλματα πληρωμής των οφειλών του Δήμου και τα αποστέλλει στο Ταμείο για πληρωμή.
 14. Μεριμνά για την παραλαβή από τους αντίστοιχους προμηθευτές των κάθε είδους υλικών παγίων (μηχανήματα-εξοπλισμός) ή αναλωσίμων που απαιτεί η λειτουργία του Δήμου.
 15. Μεριμνά για την ενημέρωση των διαχειριστικών βιβλίων των αποθηκών (κατά ποσότητα και αξία) με τα εισαγόμενα και εξαγόμενα είδη, και την τήρηση των διαδικασιών χορήγησης των ειδών που τηρούνται στα αποθέματα των αποθηκών του Δήμου.
 16. Παρακολουθεί τα αποθεμάτων των αποθηκών και διατυπώνει εισηγήσεις για την ανάγκη ανανέωσής τους. Συνεργάζεται σχετικά με τις δημοτικές υπηρεσίες που κάνουν χρήση των υλικών των αποθηκών.
 17. Τηρεί το αρχείο των παγίων κινητών περιουσιακών στοιχείων του Δήμου (μηχανήματα, οχήματα, συσκευές, εξοπλισμός κλπ.) και παρακολουθεί την κατανομή των παγίων αυτών στις υπηρεσίες του Δήμου.
 18. Τηρεί τις διαδικασίες χαρακτηρισμού υλικών ως ακρήστων ή ως υλικών που πλεονάζουν και τήρηση των διαδικασιών καταστροφής, απομάκρυνσης ή εκποίησης τους.
 19. Μεριμνά για την τήρηση των διαδικασιών των περιοδικών απογραφών των κάθε είδους υλικών και εξοπλισμού του Δήμου.
 20. Συγκεντρώνει τα στοιχεία μεταβολών και των αντιστοίχων καταβληθέντων παροχών ή καταλογισθέντων ποσών προς το προσωπικό του Δήμου, που έχουν επίδραση στην διαμόρφωση των αμοιβών του και μεριμνά για την έκδοση των μισθολογικών καταστάσεων και την πληρωμή των αμοιβών.
 21. Μεριμνά για τη έκδοση βεβαιώσεων καταβληθεισών αμοιβών προς το προσωπικό του Δήμου και για τον υπολογισμό και την απόδοση προς τα ασφαλιστικά ταμεία των αντιστοίχων ασφαλιστικών εισφορών.

Το Γραφείο Εσόδων και Περιουσίας έχει ως αρμοδιότητες :

1. Συγκεντρώνει στοιχεία για την εξακρίβωση των υπόχρεων και του ύψους των χρηματικών υποχρεώσεων προς τον Δήμο των φυσικών και νομικών προσώπων για φόρους, εισφορές, τέλη, δικαιώματα που περιοδικά πρέπει να καταβάλλονται στο Δήμο με βάση τις ισχύουσες εκάστοτε διατάξεις της νομοθεσίας.
2. Ελέγχει την ακρίβεια των μεγεθών με βάση τα οποία υπολογίζονται το ύψος ανά υπόχρεο των προηγούμενων φόρων, εισφορών, τελών, δικαιωμάτων κλπ.
3. Δημιουργεί και τηρεί αρχεία υπόχρεων για την καταβολή των επιμέρους ποσών που αποτελούν τακτικά έσοδα του Δήμου.
4. Επεξεργάζεται στοιχεία και υπολογίζει περιοδικά το ύψος των οφειλομένων ποσών κατά κατηγορία προσόδου και υπόχρεο. Καταρτίζει βεβαιωτικούς καταλόγους υπόχρεων και αντίστοιχων οφειλόμενων ποσών κατά κατηγορία προσόδου.

5. Μεριμνά για την ενημέρωση των υπόχρεων για την καταβολή των προηγούμενων οφειλομένων ποσών και μεριμνά για την τήρηση των διαδικασιών που ισχύουν για τις προσφυγές των υπόχρεων όταν αμφισβητούν το ύψος των οφειλόμενων ποσών.
6. Οριστικοποιεί τους βεβαιωτικούς καταλόγους μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών των τυχόν προσφυγών για την εκτέλεση των αντιστοιχών εισπράξεων.
7. Τηρεί τις αντίστοιχες διαδικασίες και εκδίδει βεβαιώσεις που σχετίζονται με την εισπραξη διαφόρων τελών, δικαιωμάτων ή εισφορών.
8. Παρακολουθεί και μεριμνά για την τήρηση όλων των οικονομικών δοσοληψιών που σχετίζονται με τη λειτουργία της παροχής υπηρεσιών του Δήμου μέσω των νεκροταφείων, σφαγείων, δημοτικών αγορών, της ύδρευσης κλπ.
9. Τηρεί τις διαδικασίες που σχετίζονται με την αποδοχή και την αξιοποίηση των δωρεών και των κληροδοτημάτων προς τον Δήμο, σύμφωνα με τους αντιστοιχούς όρους.
10. Τηρεί τα αρχεία της δημοτικής ακίνητης περιουσίας σε ηλεκτρονική και φυσική μορφή (φάκελοι με στοιχεία περιγραφικά και ιδιοκτησιακά έγγραφα).
11. Μεριμνά για την διερεύνηση μεθόδων αξιοποίησης της δημοτικής ακίνητης περιουσίας και διατυπώνει σχετικές εισηγήσεις προς τα αρμόδια όργανα του Δήμου.
12. Μεριμνά για την προώθηση της αξιοποίησης της δημοτικής ακίνητης περιουσίας σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Δήμου και τη διαχείριση της εκμετάλλευσης της δημοτικής ακίνητης περιουσίας (πχ. κατάρτιση συμβάσεων μισθώσεων, μέριμνα είσπραξης μισθωμάτων κλπ).
13. Μεριμνά για την εκμίσθωση δημοτικών εκτάσεων γης για βιομηχανικούς ή βιοτεχνικούς σκοπούς, κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, εγκαταστάσεις θερμοκηπίων και για μονάδες στους τομείς αλιείας.
14. Μεριμνά για την παραχώρηση χρήσης δημοτικών ακινήτων ή τη καταβολή μισθώματος προς κάλυψη στεγαστικών αναγκών της πυροσβεστικής υπηρεσίας.

Το Γραφείο Προμηθειών και Διενέργειας Διαγωνισμών έχει αρμοδιότητες :

1. Σχεδιάζει και εισηγείται τις εσωτερικές διαδικασίες για την κατάρτιση του προγράμματος απαιτούμενων προμηθειών και υπηρεσιών (εκτός του πεδίου του Ν. 3316 / 2005) του Δήμου, συγκεντρώνει τις αιτήσεις των δημοτικών υπηρεσιών, εξετάζει την σκοπιμότητα αυτών και διαμορφώνει περιοδικά προγράμματα για την προμήθεια κάθε είδους υλικών, εξοπλισμού και υπηρεσιών και εισηγείται αυτά για έγκριση στα αρμόδια όργανα του Δήμου (υλικά για την εκτέλεση τεχνικών έργων, ανταλλακτικά, λιπαντικά, καύσιμα, λιπάσματα, φυτοφάρμακα, μηχανήματα, εργαλεία, έπιπλα, είδη γραφείου, μισθώσεις μεταφορικών μέσων, ασφαλίσσεις κλπ).
2. Διενεργεί έρευνες αγοράς για την τεκμηρίωση της διαθεσιμότητας των ειδών ή των υπηρεσιών που ενδιαφέρουν το Δήμο και τη λήψη στοιχείων τιμών προμήθειας ή υπηρεσίας.

3. Διενεργεί τις διαδικασίες για την ανάθεση των προμηθειών και των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, ήτοι μεριμνά για την κατάρτιση προδιαγραφών σε συνεργασία με τα αρμόδια κάθε φορά τμήματα του Δήμου, καταρτίζει το σχέδιο της διακήρυξης, των συμβάσεων και όλων των αποφάσεων και εισηγείται τη συγκρότηση όλων των επιτροπών που απαιτούνται (διενέργειας διαγωνισμών, αξιολόγησης των προσφορών και παραλαβής των ειδών) στο κάθε φορά αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο του Δήμου, παρακολουθεί τη λειτουργία τους και γενικά μεριμνά για όλα τα ζητήματα που αφορούν την εκτέλεση κάθε προμήθειας ή υπηρεσίας μέχρι και την οριστική παραλαβή της, σύμφωνα πάντοτε με τις ισχύουσες διατάξεις.
4. Μεριμνά για την τήρηση των διαδικασιών χαρακτηρισμού υλικών / εξοπλισμού ως ακρήστων ή ως υλικών που πλεονάζουν και τηρεί τις διαδικασίες καταστροφής, απομάκρυνσης ή εκποίησης των υλικών αυτών.
5. Τηρεί τα πληροφοριακά αρχεία και έγγραφα των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών (αρχείο προμηθευομένων ειδών, αρχείο προμηθευτών, αρχείο φακέλων προμηθειών).

Το Γραφείο Ταμειακής Υπηρεσίας περιλαμβάνει τις αρμοδιότητες :

1. Διενεργεί τις πληρωμές προς τους δικαιούχους με βάση τα Εντάλματα Πληρωμών και μετά από έλεγχο των δικαιολογητικών που ορίζει ο νόμος.
2. Καταγράφει τις διενεργούμενες πληρωμές σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες και μεριμνά για την απόδοση των κάθε φύσης κρατήσεων υπέρ τρίτων που αντιστοιχούν στα επιμέρους εντάλματα πληρωμής.
3. Παραλαμβάνει τους βεβαιωτικούς καταλόγους των υποχρεών και των αντιστοίχων οφειλομένων στο Δήμο ποσών κατά κατηγορία εσόδου. Εκδίδει και μεριμνά για την κοινοποίηση ειδικών προσκλήσεων προς τους οφειλότες.
4. Διενεργεί τις εισπράξεις των οφειλών προς τον Δήμο και ενημερώνει το λογιστικό σύστημα του Δήμου με τις σχετικές ταμειακές εγγραφές.
5. Παρακολουθεί την τακτοποίηση των υποχρεώσεων των οφειλετών προς τον Δήμο και ενημερώνει τις αρμόδιες υπηρεσίες για τις καθυστερούμενες οφειλές.
6. Παρακολουθεί και ελέγχει τους υπαλλήλους άλλων υπηρεσιών του Δήμου που ασχολούνται με εισπράξεις. (αποκεντρωμένες υπηρεσίες, κοιμητήρια, σφαγεία, δημοτικές αγορές κλπ).
7. Τηρεί τις διαδικασίες συναλλαγών με τις Τράπεζες για την τοποθέτηση των χρηματικών διαθεσίμων και την διενέργεια εισπράξεων και πληρωμών μέσω επιταγών.
8. Τηρεί το αναγκαίο φυσικό ταμείο στα γραφεία του Δήμου.
9. Τηρεί αρχεία των κάθε είδους παραστατικών και αντιστοίχων δικαιολογητικών που χρησιμοποιούνται για την ενημέρωση του λογιστικού συστήματος του Δήμου με τις ταμειακές εγγραφές.
10. Παρακολουθεί την ταμειακή ρευστότητα και προγραμματίζει τις πληρωμές σε συνεργασία και με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες.

11. Μεριμνά για τη σύσταση και την εύρυθμη λειτουργία των αποκεντρωμένων Γραφείων Οικονομικών Θεμάτων σε δημοτικές ενότητες του Δήμου.

Το Γραφείο Εσωτερικού Ελέγχου περιλαμβάνει τις αρμοδιότητες :

1. Μεριμνά για τον εσωτερικό έλεγχο των υπηρεσιών του Δήμου για τη χρήση και τη διαχείριση των πόρων.
2. Συντάσσει έκθεση και ενημερώνει το Δημοτικό Συμβούλιο ανά εξάμηνο για τον διενεργούμενο έλεγχο, τα πορίσματα αυτού, την πρόοδο της ελεγκτικής εργασίας και τον βαθμό υλοποίησης των προτάσεων για βελτίωση.
3. Προωθεί την αξιοπιστία, τη δικαιοσύνη και την κατάλληλη συμπεριφορά των δημοσίων υπαλλήλων, ενώ παράλληλα επιδιώκει να μειώσει τον κίνδυνο της διαφθοράς εισηγούμενο: ελέγχους για τις υπάρχουσες ή τις προτεινόμενες διαδικασίες, καθορισμό οργανωτικών ή ελεγκτικών κινδύνων, αναθεώρηση των προτεινόμενων αλλαγών στους υπάρχοντες νόμους, κανόνες και στην εφαρμογή των διαδικασιών, αναθεώρηση συμβολαίων για πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων.
4. Συνεργάζεται με τις ελεγκτικές Υπηρεσίες του Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.
5. Ερευνά αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας, προκειμένου να προσδιορίσει ανάρμοστες, ανεπαρκείς, παράνομες, ψευδείς ή καταχρηστικές πράξεις που έχουν ήδη γίνει και συγκεντρώνει τα στοιχεία που θα οδηγήσουν σε αποφάσεις σχετικές με εγκληματικές διώξεις, πειθαρχικές ενέργειες ή άλλες διορθωτικές κινήσεις.
6. Οι ελεγκτές βοηθούν τις υπηρεσίες να έχουν προνοητικότητα προσδιορίζοντας τις μελλοντικές τάσεις και επικεντρώνοντας την προσοχή τους στις πιθανές προκλήσεις προτού αυτές εξελιχθούν σε κρίσεις. Επιπροσθέτως, μέσω του ελέγχου βασισμένου στην ανάλυση κινδύνου (risk based auditing), η ελεγκτική διαδικασία παρέχει χρήσιμες πληροφορίες στον οργανισμό για τη διαχείριση των κινδύνων

1.4.3.2 Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης

- Τμήμα Τεχνικό και Ποιότητας Ζωής με το Γραφείο Βιομηχανίας-Εμπορίου

Το Γραφείου Βιομηχανίας και Εμπορίου έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες :

Βιομηχανία και Εμπόριο

1. Μεριμνά για την σύσταση επιτροπής φιλικού διακανονισμού για την εξώδικη επίλυση των διαφορών ανάμεσα σε προμηθευτές και σε καταναλωτές ή ενώσεις καταναλωτών, η τήρηση αρχείων των πορισμάτων της οικείας επιτροπής καθώς και η τήρηση μητρώου καταναλωτών.
2. Μεριμνά για την προστασία του καταναλωτή με την δημιουργία Γραφείων Ενημέρωσης του καταναλωτή σχετικά με τα θέματα που αφορούν τα δικαιώματά του, την ποιότητα των προσφερόμενων

- αγαθών και υπηρεσιών και τις επιπτώσεις τους στην υγεία και το περιβάλλον σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές.
3. Προσδιορίζει ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις για την ίδρυση και εγκατάσταση καταστημάτων, επιχειρήσεων και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων της δικαιοδοσίας τους που επηρεάζουν το φυσικό, πολιτιστικό και αρχιτεκτονικό περιβάλλον, καθώς και την αισθητική φυσιογνωμία και τις εν γένει λειτουργίες της πόλης.
 4. Προσδιορίζει τους όρους και τις ώρες λειτουργίας μουσικής σε καταστήματα, τα οποία λειτουργούν στην πόλη, στο πλαίσιο των υγειονομικών και κανονιστικών διατάξεων της διοίκησης.
 5. Χορηγεί άδειες παραγωγών και η θεώρησή τους από τον οικείο Δήμο, όπου ο παραγωγός κατοικεί.
 6. Φροντίζει για την υλοποίηση ή συμμετοχή σε ολοκληρωμένα τοπικά σχέδια και προγράμματα δράσης και πρωτοβουλίες για την εφαρμογή και ανάπτυξη πολιτικών προώθησης της απασχόλησης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης διαφόρων κατηγοριών ανέργων, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.
 7. Φροντίζει για την προώθηση και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και υπηρεσιών επαγγελματικής κατάρτισης, με την ίδρυση και λειτουργία Κέντρων Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης προσαρμοσμένα στις τοπικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες και κυρίως των πληθυσμών των ορεινών, αγροτικών και νησιωτικών περιοχών, στο πλαίσιο του εθνικού και ευρωπαϊκού σχεδιασμού.
 8. Συμβάλλει στην απορρόφηση του εργατικού δυναμικού της περιοχής με την ανάπτυξη συμβουλευτικών δράσεων που παρέχονται δωρεάν προς τους ανέργους, με στόχο την υποστήριξη και ενθάρρυνσή τους για την εξεύρεση απασχόλησης, καθώς και στην προώθηση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας, με την δημιουργία Δημοτικών και Κοινοτικών Γραφείων Ενημέρωσης για την Απασχόληση, σε συνεργασία με τους αρμόδιους δημόσιους φορείς και τις επιχειρήσεις της περιοχής.
 9. Φροντίζει για την αξιοποίηση του δυναμικού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
 10. Συμβάλλει στην μεγιστοποίηση των ωφελειών από την εξόρυξη του καύσιμου του λιγνίτη.
 11. Φροντίζει για την αξιοποίηση της απορριπτόμενης θερμότητας (τηλεθέρμανση) από την ΑΗΣ Αμυνταίου σε συνεργασία με άλλους φορείς (ΔΕΤΕΠΑ) και ότι άλλο έχει σχέση με την έρευνα τεχνολογία, ενέργεια ανάπτυξη βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων.
- Αρμοδιότητες ρύθμισης εμπορικών δραστηριοτήτων
1. Μελετά και εισηγείται τη ρύθμιση θεμάτων εμπορικής δραστηριότητας που επηρεάζουν τις λειτουργίες και το περιβάλλον της πόλης και την ποιότητα ζωής των κατοίκων, σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις. Τα θέματα αυτά αφορούν ιδίως :
 - (α) Τον καθορισμό των χώρων και των όρων λειτουργίας των υπαίθριων εμπορικών δραστηριοτήτων (λαϊκές αγορές και εμποροπανηγύρεις).
 - (β) Τον καθορισμό των χώρων και των όρων για την προσωρινή διαμονή μετακινουμένων πληθυσμιακών ομάδων.

(γ) Τον καθορισμό των προδιαγραφών και των όρων της υπαίθριας διαφήμισης.

(δ) Τον προσδιορισμό των ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων για την ίδρυση και εγκατάσταση καταστημάτων και επιχειρήσεων, στο βαθμό που επηρεάζουν το περιβάλλον και τις λειτουργίες της πόλης.

(ε) Τον προσδιορισμό των όρων και των ωρών λειτουργίας μουσικής σε καταστήματα.

(στ) Τον καθορισμό των ωρών έναρξης και λήξης της εργασίας των ναυτεργατών και των αρτεργατών.

(ζ) Τον καθορισμό των χρονικών ορίων λειτουργίας καταστημάτων και επιχειρήσεων, (η) Τον καθορισμό των ανώτατου αριθμού των αδειών υπαίθριου πλανόδιου εμπορίου και τη συγκρότηση της Επιτροπής Υπαίθριου Πλανόδιου Εμπορίου.

(θ) Την έγκριση της λειτουργίας Κυριακάτικων Αγορών.

(ι) Την έκδοση αποφάσεων για την ίδρυση, τη διάλυση και τον καθορισμό του τρόπου της εν γένει λειτουργίας Λαϊκών Αγορών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία περιλαμβανομένης της χορήγησης επαγγελματικών και παραγωγικών αδειών καθώς και κάθε άλλου συναφούς αντικείμενου (Η αρμοδιότητα δεν αφορά έκδοση αδειών των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης).

(ια) Την συγκρότηση Επιτροπών για τον έλεγχο των πωλητών, παραγωγών και επαγγελματιών των λαϊκών αγορών.

(ιβ) Την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων.

(ιγ) Τη λήψη απόφασης σχετικά με τον καθορισμό των ωρών ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των φαρμακείων και φαρμακαποθηκών, καθώς και τον καθορισμό για κάθε έτος του αριθμού των φαρμακείων που διημερεύουν και διανυκτερεύουν.

2. Παρακολουθεί και ελέγχει την εφαρμογή των αποφάσεων των σχετικών με τα προηγούμενα θέματα εμπορικής δραστηριότητας και εισηγείται τη λήψη μέτρων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
3. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τα ζώα συντροφιάς και την τήρηση των διατάξεων της τουριστικής νομοθεσίας από τις επιχειρήσεις τουριστικού ενδιαφέροντος κατά τις ειδικότερες προβλέψεις του νόμου.

Αρμοδιότητες προστασίας του καταναλωτή

1. Μεριμνά για την προστασία του καταναλωτή με τη δημιουργία και λειτουργία μηχανισμών ενημέρωσής του (π.χ. Γραφείο Ενημέρωσης Καταναλωτή).
2. Εισηγείται για τη σύσταση της επιτροπής φιλικού διακανονισμού για την εξώδικη επίλυση των διαφορών ανάμεσα σε προμηθευτές και σε καταναλωτές ή ενώσεις καταναλωτών, τηρεί αρχεία των πορισμάτων της οικείας επιτροπής καθώς και μητρώο καταναλωτών.

Αρμοδιότητες χορήγησης αδειών εμπορικών και γενικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων

1. Εισηγείται την χορήγηση αδειών για την άσκηση εμπορικών και γενικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις. Οι άδειες αυτές αφορούν ιδίως:
- (α) Τις άδειες παραγωγών που διαθέτουν τα αγροτικά τους προϊόντα τους

σε λαϊκές αγορές (εκτός από άδειες στους νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης).

(β) Την ίδρυση, λειτουργία και εγκατάσταση των καταστημάτων και επιχειρήσεων οι όροι λειτουργίας και εγκατάστασης των οποίων καθορίζονται από την νομοθεσία και τους αντίστοιχους υγειονομικούς κανονισμούς και διατάξεις

(γ) Την ίδρυση και λειτουργία καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος (βλ. άρθρο 80 του ΚΔΚ).

(δ) Την εγκατάσταση και λειτουργία κινηματογράφων, θεάτρων και παρεμφερών επιχειρήσεων και τη διενέργεια των προβλεπόμενων επιθεωρήσεων.

(ε) Την ίδρυση και λειτουργίας παιδοτόπων, και διαφόρων ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων (λούνα πάρκ, τσίρκο, πίστες αυτοκινητιδίων, μουσικών συναυλιών και άλλων καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

(στ) Τα τεχνικά ψυχαγωγικά παίγνια και την παροχή υπηρεσιών διαδικτύου.

(ζ) Τη λειτουργία μουσικών οργάνων.

(η) Την άσκηση υπαίθριου στάσιμου εμπορίου, εμποροπανηγύρεων και υπαίθριων χριστουγεννιάτικων αγορών .

(θ) Τα ζώηλατα οχήματα.

(ι) Την εγκατάσταση και χρήση του οικήματος για την άσκηση δραστηριότητας από εκδιδόμενα πρόσωπα.

(ια) Τη διενέργεια διαφήμισης, την τοποθέτηση πλαισίων υπαίθριας διαφήμισης, την τοποθέτηση επιγραφών προσδιορισμού επαγγελματικής δραστηριότητας σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και την παραχώρηση χώρων για την προβολή δραστηριοτήτων σε νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς.

(ιβ) Τη λειτουργία καταστημάτων εκμίσθωσης μοτοποδηλάτων.

(ιγ) Την ίδρυση υπεραγορών λιανικού εμπορίου .

(ιδ) Την άσκηση υπαίθριου πλανόδιου εμπορίου.

(ιε) Την συμμετοχή σε Κυριακάτικες Αγορές.

(ιστ) Την άσκηση επαγγέλματος κουρέα, κομμωτή, τεχνίτη περιποίησης χεριών και ποδιών, καθώς και τη συγκρότηση σχετικής εξεταστικής επιτροπής και Πειθαρχικού Συμβουλίου, σε συνεργασία με την υπηρεσία Δη μ. Υγείας.

(ιζ) Τη λειτουργία εκθέσεων βιβλίου.

(ιη) Την οργάνωση εκθέσεων (εκτός των Διεθνών), τη ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας τους και την εποπτεία αυτών.

(ιθ) Την καταλληλότητα εκθεσιακών χώρων στεγασμένων μόνιμα ή προσωρινά ή υπαίθριων ή μικτών.

2. Παρακολουθεί και ελέγχει την τήρηση των προϋποθέσεων υπό τις οποίες χορηγούνται οι ανωτέρω άδειες και εισηγείται τη λήψη μέτρων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις π.χ. ανάκληση άδειας, αφαίρεση άδειας, επιβολή προστίμων.
3. Ελέγχει την εφαρμογή των διατάξεων περί υπαίθριας διαφήμισης, των προδιαγραφών των διαφημιστικών πλαισίων και επιγραφών, προβαίνει στην αφαίρεση
4. Ελέγχει για το θέμα των παράνομων υπαίθριων διαφημίσεων και επιγραφών και εισηγείται την επιβολή των προβλεπόμενων προστίμων, με τις προϋποθέσεις και όρους που προβλέπονται από την κείμενη

νομοθεσία.

- Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης με το Γραφείο Αγροτικής Παραγωγής και Αλιείας,

Το Γραφείο Αγροτικής Παραγωγής & Αλιείας έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες :

Τομέας της φυτικής παραγωγής.

1. Ερευνά και μελετά κάθε θέμα για την ανάπτυξη της γεωργίας, καθώς και τη διατήρηση του γεωργικού πληθυσμού στις εστίες του.
2. Μεριμνά για την ανάπτυξη, προστασία, εκτίμηση και παρακολούθηση της φυτικής παραγωγής.
3. Προωθεί προγράμματα εγκατάστασης νέων αγροτών και μεριμνά για τη σύνδεση αγροτικής παραγωγής και τουριστικής ανάπτυξης, σε συνεργασία με την υπηρεσία Τουρισμού.
4. Εκτιμά και παρακολουθεί τη γεωργική παραγωγή, τις απολαμβανόμενες από τους παραγωγούς τιμές γεωργικών προϊόντων και την πορεία των αγορών των γεωργικών προϊόντων και μεριμνά για τη λήψη αντιπροσωπευτικών τιμών προϊόντων.
5. Συνεργάζεται με την Τεχνική υπηρεσία για τη μελέτη και εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν στη γεωργία και ιδίως αυτών που σχετίζονται με την αγροτική οδοποιία, την κατασκευή λιμνοδεξαμενών, τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων και τα εγγειοβελτιωτικά έργα.
6. Ασκεί εποπτεία επί των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.), των Προσωρινών Διοικουσών Επιτροπών (Π.Δ.Ε.) και των Τοπικών Επιτροπών Άρδευσης (Τ.Ε.Α.) σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
7. Συνεργάζεται με ιδρύματα έρευνας της αγροτικής παραγωγής, ενημερώνει τον αγροτικό πληθυσμό για τις βελτιωμένες μεθόδους παραγωγής και οργάνωσης των εκμεταλλεύσεων για την αντιμετώπιση τεχνικών, οικονομικών και διαρθρωτικών προβλημάτων, στο πλαίσιο των προγραμμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και μεριμνά για την ευρύτερη διάδοση στον αγροτικό κόσμο, μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, γνώσεων για την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων καλλιέργειας.
8. Μεριμνά για την καλύτερη οργάνωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στο πλαίσιο σχεδίων βελτίωσης.
9. Εισηγείται για την χορήγηση, ανανέωση, ανάκληση ή μεταβίβαση αδειών λειτουργίας καταστημάτων λιανικής πώλησης αγροτικών φαρμακευτικών προϊόντων.
10. Μεριμνά για τη σύσταση και την εύρυθμη λειτουργία του Γραφείου Γεωργικής Ανάπτυξης του Δήμου. Παρακολουθεί τη λειτουργία του Γραφείου αυτού παρέχοντας κατευθύνσεις και πρότυπα για τη δράση τους. Ειδικότερα το Γραφείο Γεωργικής Ανάπτυξης :
 - (α) Συνεργάζεται με τους αγρότες και τις συνεταιριστικές οργανώσεις τους για την διερεύνηση και επισήμανση των τεχνικών και οικονομικών προβλημάτων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

(β) Παρέχει τεχνική βοήθεια για την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων εργασίας, με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των παραγομένων προϊόντων και τη μείωση κόστους παραγωγής τους.

(γ) Μεριμνά για την οργάνωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την εν γένει αντιμετώπιση των προβλημάτων στα διάφορα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, στα πλαίσια των εκάστοτε εφαρμοζομένων προγραμμάτων γεωργικής και κτηνοτροφικής ανάπτυξης.

(δ) Διενεργεί επιτόπιους ελέγχους, ύστερα από εντολή του Τμήματος Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης, με σκοπό την υλοποίηση κοινοτικών προγραμμάτων (οικονομικές ενισχύσεις στη φυτική και ζωική παραγωγή) και μεριμνά για την χορήγηση βεβαιώσεων (αγροτικά αυτοκίνητα, αγροτικές αποθήκες, λαϊκές αγορές, εκτίμηση ζημιών και άλλων).

(ε) Ενημερώνει το Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης για τα ζητήματα της περιοχής που αφορούν τον αγροτικό κόσμο και λαμβάνει κατευθύνσεις και πρότυπα για την αντιμετώπισή τους.

Αρμοδιότητες ζωικής παραγωγής

1. Ερευνά και μελετά κάθε θέμα για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, καθώς και τη διατήρηση του κτηνοτροφικού πληθυσμού στις εστίες του.
2. Μεριμνά για την ανάπτυξη, προστασία, εκτίμηση και παρακολούθηση της ζωικής παραγωγής.
3. Συνεργάζεται με την Τεχνική υπηρεσία για τη μελέτη και την εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν τη κτηνοτροφία όπως παράδειγμα τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων.
4. Μεριμνά για τη διαχείριση των βοσκοτόπων.
5. Συνεργάζεται με ιδρύματα έρευνας της κτηνοτροφικής παραγωγής, ενημερώνει τον αγροτικό πληθυσμό για τις βελτιωμένες μεθόδους παραγωγής και οργάνωσης των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων για την αντιμετώπιση τεχνικών, οικονομικών και διαρθρωτικών προβλημάτων, στο πλαίσιο των προγραμμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και μεριμνά για την ευρύτερη διάδοση στον αγροτικό κόσμο, μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, γνώσεων για την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων κτηνοτροφικής παραγωγής.
6. Μεριμνά για την εφαρμογή και τον έλεγχο του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής του ζωικού κεφαλαίου του Δήμου (ενώτια για την ατομική αναγνώριση των ζώων, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, διαβατήρια ζώων, τήρηση ατομικών μητρώων).
7. Μεριμνά για τα αδέσποτα ζώα (περισυλλογή, δημιουργία και λειτουργία καταφυγίων κλπ).
8. Εισηγείται για την χορήγηση αδειών λειτουργίας καταστημάτων και εγκαταστάσεων που σχετίζονται με το εμπόριο ή την αξιοποίηση ζώων (καταστήματα διατήρησης, εμπορίας και διακίνησης ζώων, καταστήματα πώλησης σκύλων ή γατών, κτηνοπτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, αυτοκίνητα που μεταφέρουν ζώα, ζωολογικοί κήποι).
9. Εισηγείται για την χορήγηση, ανανέωση, ανάκληση ή μεταβίβαση αδειών λειτουργίας καταστημάτων λιανικής πώλησης κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων.
10. Εφαρμόζει, οργανώνει και εποπτεύει την τεχνητή σπερματέγχυση και τον συγχρονισμό του οίστρου των ζώων.

11. Γνωματεύει για την υγειονομική καταλληλότητα των ζώων, όταν πρόκειται για πλανόδια έκθεση ζώων.
12. Εισηγείται για την χορήγηση άδειας για τη λειτουργία κτηνιατρικού γραφείου για τα παραγωγικά ζώα, ειδικής άδειας για την αποθήκευση φαρμακευτικών κτηνιατρικών προϊόντων και αδειών λειτουργίας ιδιωτικών κτηνιατρείων και κτηνιατρικών κλινικών τα οποία και εποπτεύει.
13. Εφαρμόζει προγράμματα για την καταπολέμηση λοιμωδών και παρασιτικών νοσημάτων ζώων, σε συνεργασία με την υπηρεσία Δημ. Υγείας για τα νοσήματα που μεταδίδονται και στον άνθρωπο.
14. Επιβάλλει ή αίρει υγειονομικά μέτρα, λόγω εμφάνισης βαριάς επιζωοτίας για την έκδοση πιστοποιητικών προς μεταφορά ζώων.

Αρμοδιότητες Αλιείας

1. Διενεργεί όλες τις κατάλληλες δραστηριότητες για την άσκηση εποπτείας και ελέγχου στον τομέα της αλιείας στην περιοχή δικαιοδοσίας του Δήμου.
2. Ερευνά και μελετά κάθε θέμα για την ανάπτυξη της αλιείας, καθώς και τη διατήρηση του αλιευτικού πληθυσμού στις εστίες του.
3. Συνεργάζεται με την Τεχνική υπηρεσία για τη μελέτη και την εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν την αλιεία. Μεριμνά για την κατασκευή και λειτουργία αλιευτικών καταφυγίων, υποδομών και εξοπλισμών σε λιμένες αλιευτικούς ή λιμένες που εξυπηρετούν αλιευτικά σκάφη.
4. Γνωμοδοτεί για την παραχώρηση, μίσθωση και αναμίσθωση υδάτινων εκτάσεων για την ίδρυση, επέκταση και μετεγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιέργειας εντατικής ή ημιεντατικής μορφής των ιχθυοτροφών υδάτων, καθώς και για την χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας τους.
5. Συγκεντρώνει και τηρεί στοιχεία των υδατοκαλλιεργειών και της αλιείας στα εσωτερικά ύδατα καθώς και στοιχεία των πάσης φύσεως αλιευτικών εκμεταλλεύσεων.
6. Καταρτίζει μελέτες και συντάσσει εκλαϊκευμένα έντυπα που αφορούν δραστηριότητες θαλάσσιας αλιείας, υδατοκαλλιεργειών και προστασίας των υδάτινων οικοσυστημάτων και διοργανώνει ενημερωτικές συναντήσεις με αλιείς, υδατοκαλλιεργητές και γενικά εργαζόμενους σε επιχειρήσεις του αλιευτικού τομέα.
7. Εισηγείται τη λήψη αποφάσεων για την ανάπτυξη και ρύθμιση ζητημάτων του τομέα της αλιείας στην περιοχή του Δήμου, σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις. Οι αποφάσεις αυτές αφορούν ιδίως:
 - (α) την καταστροφή, εκποίηση και έγκριση του αποτελέσματος της σχετικής δημοπρασίας ή διάθεσης των δημευθέντων υλικών και μέσων αλιείας.
 - (β) την εφαρμογή του προγράμματος ανάπτυξης των ιχθυοκαλλιεργειών με την έγκαιρη και επαρκή παραγωγή του αναγκαίου γόνου για τον εφοδιασμό με αυτόν των ενδιαφερομένων ιδιωτών.
 - (γ) την έγκριση για τη διενέργεια εμπλουτισμού λιμνών και ποταμών και τον καθορισμό της απαγορευτικής περιόδου αλιείας με κάθε μέσο και εργαλείο στις λίμνες.
 - (δ) τον καθορισμό των όρων χορήγησης ερασιτεχνικών αδειών αλιείας και για τον περιορισμό της αλιείας.

(ε) τη διάθεση σε δημόσιες υπηρεσίες ή σε ερευνητικά ιδρύματα ή σε νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα των πλωτών μέσων, εργαλείων και λοιπού εξοπλισμού που δημεύθηκε, εφόσον δεν έχει πλειστηριασθεί.

(ζ) την έγκριση για διενέργεια αθλητικής αλιείας.

(η) την επιβολή ειδικών ή πρόσθετων περιοριστικών μέτρων της αλιείας για ποτάμους, λιμναίους, και άλλους υδάτινους χώρους.

(θ) την έγκριση αντικατάστασης αλιευτικού σκάφους.

(ι) την επιβολή κυρώσεων σε όσους δεν παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την παραγωγή και αξία αλιευμάτων των επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών.

(ια) τη σύμφωνη γνώμη για την εισαγωγή από το εξωτερικό ζώντων υδρόβιων ζώων και φυτών ή φυκών ή των αγών τους για τεχνητή εκτροφή ή εμπλουτισμό υδάτων.

(ιβ) την έγκριση της χορήγησης, από τις αρμόδιες αρχές, αδειών αλιείας στα επαγγελματικά ή ερασιτεχνικά σκάφη αλιείας.

(ιγ) τον καθορισμό της διάρκειας, έναρξης και λήξης της απαγορευτικής περιόδου αλιείας στους ποταμούς και τις λίμνες χωρικής αρμοδιότητας του Δήμου.

(ιδ) του καθορισμού του αριθμού των με μηχανικό αλιευτικό συγκρότημα (γρι-γρι) αλιευόντων συγκροτημάτων και των προϋποθέσεων με τις οποίες διενεργείται η αλιεία.

(ιε) τον καθορισμό περιορισμών κατά τη διενέργεια αλιείας εντός των τεχνικών λιμνών για την προστασία των έργων που υπάρχουν σε αυτές.

(ιστ) την απαγόρευση ή έγκριση χρησιμοποίησης ορισμένων αλιευτικών εργαλείων στις λίμνες.

(ιζ) την έκτακτη αναστολή των αδειών αλιείας για ορισμένη περίοδο σε περιοχή χωρικής αρμοδιότητας του Δήμου, όταν το επιβάλλει η προστασία της ιχθυοπαραγωγής και η ρύθμιση της αλιείας.

(ιη) την πρόταση για εγγραφή πιστώσεων για απαλλοτρίωση υδάτινων και χερσαίων εκτάσεων.

(κ) την αξιοποίηση, ιχθυοτροφικά, των μη εκμεταλλεύσιμων τελμάτων ή άγονων εκτάσεων σε συνεργασία με τις υπηρεσίες.

(κα) τις εξαιρέσεις υποχρέωσης προσκόμισης αλιευμάτων στις ιχθυόσκαλες.

(κβ) τη σύσταση τριμελών συμβουλίων εκδίκασης αλιευτικών προσφυγών.

(κγ) την έγκριση και την τροποποίηση καταστατικών αλιευτικών συνεταιρισμών και την παροχή σ' αυτούς τεχνικών οδηγιών.

(κδ) την έγκριση και τροποποίηση ή συμπλήρωση του είδους των εργαλείων με τα οποία και μόνον επιτρέπεται η αλιεία στις λίμνες.

(κε) την κοπή των καλάμων στις λίμνες.

(κστ) την παροχή γνώμης για κάθε τεχνική τροποποίηση ή διαρρύθμιση που αφορά ή θίγει τα κρητιδώματα και τη χερσαία ζώνη των ιχθυοσκαλών.

8. Εισηγείται την χορήγηση αδειών στον τομέα της αλιείας στην περιοχή του Δήμου, σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις. Οι άδειες αυτές αφορούν ιδίως:

(α) τα αλιευτικά σκάφη για τη διενέργεια δοκιμαστικής αλιείας.

(β) τις ερασιτεχνικές άδειες αλιείας.

(γ) τη χρήση καταδυτικών συσκευών σε περιπτώσεις διεξαγωγής ερευνών.

(δ) τις επαγγελματικές άδειες αλιείας.

(ε) τη μεταβίβαση κυριότητας επαγγελματικής άδειας αλιείας σκάφους.

(στ) την αντικατάσταση μηχανής αλιευτικού σκάφους.

(ζ) την άδεια αλιείας γόνου ιχθύων και λοιπών υδρόβιων οργανισμών.

9. Αντιμετωπίζει θέματα και εισηγείται μέτρα που αφορούν τη διακίνηση, μεταποίηση, τυποποίηση, συντήρηση και εμπορία των αλιευτικών προϊόντων σε συνεργασία με αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.

1.4.3.3 Δημοτική Επιχείριση Τηλεθέρμανσης Ευρύτερης Περιοχής Αμυνταίου (ΔΕΤΕΠΑ).

Αρμοδιότητες της επιχείρησης είναι :

- Η εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος Τηλεθέρμανσης στο Δήμο Αμυνταίου, με περιοχή αρμοδιότητας της επιχείρησης σε όλη την εδαφική περιφέρεια του νέου Δήμου, όπως αυτός διευρύνθηκε με τις διατάξεις του Ν 3852/2010, που θα πραγματοποιείται με τη συμπαραγωγή θερμότητας με τη μέθοδο της συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας από τον ΑΗΣ Αμυνταίου-Φιλώτα.
- Η παραγωγή θερμικής ενέργειας ή η συμπαραγωγή ενέργειας (θερμικής και ηλεκτρικής) από αυτόνομες μονάδες (λέβητες) με χρήση οποιασδήποτε καύσιμης ύλης.
- Η πώληση του τελικού προϊόντος (θερμική ενέργεια), στους καταναλωτές.
- Η διαχείριση, αξιοποίηση και εμπορία των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, που προέρχονται από το αντικείμενο δραστηριότητας της επιχείρησης ή των δραστηριοτήτων των οικείων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- Η μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, επίβλεψη, διοίκηση και λειτουργία των δικτύων φυσικού αερίου, σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθεσία.

1.4.3.4 Αμιγής Δημοτική Επιχείρηση Εμπορικής και Βιομηχανικής Επιχείρησης Ξινό Νερό

Η επιχείρηση εκμετάλλευσης του μεταλλικού νερού Ξινό Νερό, λειτουργεί από το 1958. Το 1992 περιήλθε στην ιδιοκτησία της κοινότητας Ξινού Νερού ως Αμιγής Κοινοτική Επιχείρηση. Με την υπαγωγή της κοινότητας Ξινού Νερού στον διευρυμένο Δήμο Αμυνταίου από 1.1.1999 έγινε Δημοτική Επιχείρηση. Η σύσταση και λειτουργία της διέπεται από τις διατάξεις του ΠΔ 323/89 και των Ν, 2218/94, 2307/95 και έχει έδρα την ΤΚ Ξινού Νερού. Διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο αποτελείται από δύο άτομα και εποπτεύεται από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Η επιχείρηση εμφιαλώνει φυσικό μεταλλικό νερό και παράγει και εμφιαλώνει αεριούχα αναψυκτικά. Η ζήτηση για το προϊόν είναι αυξημένη επειδή έχει καθιερωθεί στην ελληνική αγορά, ως υγιεινό και εξαιρετικής ποιότητας προϊόν. Σήμερα απασχολούνται στην επιχείρηση περίπου 15 άτομα.

1.5 Οργανόγραμμα, Εσωτερικό Περιβάλλον και Οριζόντιες Υπηρεσίες του Δήμου

1.5.1 Διάρθρωση Υπηρεσιών του Δήμου - Οργανόγραμμα

Ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) του Καλλικρατικού Δήμου Αμυνταίου εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 357/2012 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Αμυνταίου και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 1408/Β/10.06.2013. Η διάρθρωση των υπηρεσιών του Δήμου με βάση τον ΟΕΥ παρουσιάζεται παρακάτω.

1.5.1.1 Διάρθρωση κεντρικών υπηρεσιών

Οι κεντρικές υπηρεσίες είναι εγκατεστημένες στην έδρα του Δήμου, που είναι το Αμύνταιο, και περιλαμβάνουν τις παρακάτω οργανικές μονάδες ομαδοποιημένες σε ενότητες συναφούς σκοπού και αντικειμένου, η αναφορά των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών αναφέρονται εντός της παρένθεσης στα αντίστοιχα άρθρα του Ο.Ε.Υ. :

Ενότητα Α : Υπηρεσίες υπαγόμενες απευθείας στο Δήμαρχο

1. Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων (άρθρο 3, ΟΕΥ)
2. Νομική Υπηρεσία (άρθρο 4, ΟΕΥ)
3. Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας (άρθρο 5, ΟΕΥ)
4. Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας (άρθρο 6, ΟΕΥ)

Ενότητα Β : Υπηρεσίες Υποστήριξης – Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού

1. Διεύθυνση Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών (άρθρο 7, ΟΕΥ) που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες :
 - α) Τμήμα Διοικητικών Υπηρεσιών (άρθρο 7, ΟΕΥ)
 - α1) Γραφείο Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου
 - α2) Γραφείο Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου
 - α3) Γραφείο Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας
 - α4) Γραφείο Αλλοδαπών και Μετανάστευσης
 - α5) Γραφείο Απασχόλησης και Τουρισμού
 - β) Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών (άρθρο 7, ΟΕΥ)
 - β1) Γραφείο Προϋπολογισμού και Λογιστηρίου
 - β2) Γραφείο Εσόδων και Περιουσίας
 - β3) Γραφείο Προμηθειών και Διενέργειας Διαγωνισμών
 - β4) Γραφείο Ταμειακής Υπηρεσίας
 - β5) Γραφείο Εσωτερικού Ελέγχου
 - γ) Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού (άρθρο 7, ΟΕΥ)
 - γ1) Γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων
 - γ2) Γραφείο Παιδείας και Διά βίου Μάθησης, Πολιτισμού και Αθλητισμού
 - δ) Τμήμα Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) (άρθρο 7, ΟΕΥ)

Ενότητα Γ : Υπηρεσίες Υποστήριξης Περιβάλλοντος, Ποιότητας Ζωής και Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης

1. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης (άρθρο 8, ΟΕΥ), που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες :

α) Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης, Πληροφορικής και Διαφάνειας (άρθρο 8, ΟΕΥ)

α1) Γραφείο Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης

α2) Γραφείο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας

α3) Γραφείο Διαφάνειας

α4) Γραφείο ΚΟΣΕ

β) Τμήμα Πολιτικής Προστασίας και Εύρυθμης Λειτουργίας Οικισμών (άρθρο 8, ΟΕΥ)

β1) Γραφείο Καθαριότητας, Ανακύκλωσης και Πρασίνου

β2) Γραφείο Ηλεκτροφωτισμού και Σήμανσης Οδών

β3) Γραφείο Ύδρευσης, Αποχέτευσης και Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ)

β4) Γραφείο Πολιτικής Προστασίας

γ) Τμήμα Περιβάλλοντος (άρθρο 8, ΟΕΥ)

γ1) Γραφείο Προστασίας Περιβάλλοντος

γ2) Γραφείο Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας

γ3) Γραφείο Χωροταξίας & Πολεοδομικών Εφαρμογών

δ) Τμήμα Τεχνικό και Ποιότητας Ζωής (άρθρο 8, ΟΕΥ)

δ1) Γραφείο Τεχνικών Έργων

δ2) Γραφείο Μεταφορών και Επικοινωνιών

δ3) Γραφείο Βιομηχανίας και Εμπορίου

δ4) Γραφείο Προσβασιμότητας Ατόμων με Αναπηρία

δ5) Γραφείο Διαχείρισης Δημοτικών Νεκροταφείων

ε) Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης (άρθρο 8, ΟΕΥ)

ε1) Γραφείο Αγροτικής Παραγωγής

ε2) Γραφείο Αλιείας

1.5.1.2 Διάρθρωση αποκεντρωμένων υπηρεσιών

Οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στην έδρα δημοτικών ενοτήτων, εξυπηρετούν τις τοπικές κοινότητες της ενότητας και περιλαμβάνουν υπηρεσίες οι οποίες υπάγονται διοικητικά σε αντίστοιχες Διευθύνσεις ή Τμήματα των Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου.

Ενότητα Α : Αποκεντρωμένες υπηρεσίες με έδρα την τοπική κοινότητα Αετού (άρθρο 9, ΟΕΥ)

1. Γραφείο ΚΕΠ

2. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη

Ενότητα Β : Αποκεντρωμένες υπηρεσίες με έδρα την τοπική κοινότητα Βαρικού (άρθρο 10, ΟΕΥ)

1. Γραφείο ΚΕΠ

Ενότητα Γ : Αποκεντρωμένες υπηρεσίες με έδρα την τοπική κοινότητα Λεχόβου (άρθρο 11, ΟΕΥ)

1. Γραφείο ΚΕΠ
2. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη

Ενότητα Δ : Αποκεντρωμένες υπηρεσίες με έδρα την τοπική κοινότητα Νυμφαίου (άρθρο 12, ΟΕΥ)

1. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη

Ενότητα Ε : Αποκεντρωμένες υπηρεσίες με έδρα την τοπική κοινότητα Φιλώτα (άρθρο 13, ΟΕΥ)

1. Γραφείο ΚΕΠ
2. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη

Ο Δήμος διοικείται από το Δημοτικό Συμβούλιο, την Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, την Εκτελεστική Επιτροπή και το Δήμαρχο. Οι αρμοδιότητες των οργάνων αυτών ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις.

Όργανα Διοίκησης στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, των Δημοτικών Κοινοτήτων και των Τοπικών Κοινοτήτων του Δήμου είναι, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, το Συμβούλιο και ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Δημοτικής Κοινότητας (ή εκπρόσωπος της Τοπικής Κοινότητας) αντίστοιχα. Οι αρμοδιότητες των οργάνων αυτών ορίζονται στις κείμενες διατάξεις.

Τον Δήμαρχο επικουρούν οι Αντιδήμαρχοι που ορίζει ο Δήμαρχος και στους οποίους μεταβιβάζει την άσκηση αρμοδιοτήτων καθ' ύλην (άσκηση εποπτείας συγκεκριμένων δημοτικών υπηρεσιών) και κατά τόπο (εποπτεία αποκεντρωμένων υπηρεσιών και ζητημάτων που αφορούν συγκεκριμένες Δημοτικές Ενότητες).

Οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες στις έδρες των Δημοτικών ενότητων εποπτεύονται συνολικά από τον αντίστοιχο αντιδήμαρχο που ορίζεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Κάθε αποκεντρωμένη υπηρεσία υπάγεται διοικητικά και ακολουθεί κατά την άσκηση των θεματικών αρμοδιοτήτων της, τις οδηγίες και κατευθύνσεις της αντίστοιχης υπερκείμενης θεματικής διοικητικής ενότητας (πχ το αποκεντρωμένο Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων διοικείται και ακολουθεί τις οδηγίες και τα πρότυπα που ορίζει η Κεντρική Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών).

Όλες οι υπηρεσίες του Δήμου συνεργάζονται με το Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής, κατά το σχεδιασμό και την παρακολούθηση εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, των ετήσιων προγραμμάτων και γενικά των προγραμμάτων δράσης του Δήμου.

Όλες οι κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου συνεργάζονται με τα αποκεντρωμένα Γραφεία Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη, προκειμένου αυτά να ενημερώνουν και να πληροφορούν τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες.

Επίσης παραλαμβάνουν αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεων τους από τις κεντρικές υπηρεσίες και διαβιβάζουν πλήρεις τους φακέλους των

υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωσή τους δημοτική υπηρεσία και παραλαμβάνουν από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνούν για την παράδοσή τους στους πολίτες.

Ο Δήμαρχος μπορεί να συγκαλεί περιοδικά ή κατά περίπτωση Συντονιστικά Συμβούλια στα οποία μετέχουν με εκπροσώπους τους το σύνολο ή μέρος των υπηρεσιών του Δήμου. Παράλληλα και για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και απόδοσης του έργου του Δήμου, είναι δυνατός ο ορισμός με απόφαση Δημάρχου :

- α) Μόνιμων ή κατά περίπτωση διατμηματικών επιτροπών ή ομάδων εργασίας για την επεξεργασία ζητημάτων που αφορούν περισσότερες διοικητικές ενότητες του Δήμου,
- β) Ομάδων διοίκησης έργου ή προγράμματος,
- γ) Συντονιστών για την εκτέλεση έργων ή προγραμμάτων με αξιοποίηση προσωπικού και από διάφορες διοικητικές ενότητες,
- δ) Υπαλλήλων-συνδέσμων μεταξύ διοικητικών ενότητων με ισχυρή αλληλεξάρτηση.

1.5.1.3 Κάθετες υπηρεσίες Δήμου

Διεύθυνση Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών

Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης

Νομικά Πρόσωπα Δήμου

Δημοτική Επιχείριση Τηλεθέρμανσης Ευρύτερης Περιοχής Αμυνταίου (ΔΕΤΕΠΑ)

Ενιαία Σχολική Επιτροπή Α' βάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Αμυνταίου

Ενιαία Σχολική Επιτροπή Β' βάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Αμυνταίου

Κοινωφελής Δημοτική Επιχείρηση Δήμου Αμυνταίου

Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης – Αθλητισμού

Για τον Δήμο Αμυνταίου, οι Διευθύνσεις που αναφέρονται παραπάνω περιλαμβάνουν όπως έχει ήδη αναφερθεί τμήματα και γραφεία τα οποία είτε είναι ανενεργά επειδή δεν έχουν στελεχωθεί, είτε υπολειπούνται γιατί καλύπτονται όλες οι θέσεις που προβλέπονται από το ΟΕΥ.

1.5.1.4 Οριζόντιες υπηρεσίες Δήμου

Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων

Νομική Υπηρεσία

Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας

Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας

Γραφεία ΚΕΠ.

Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη

Για τις παραπάνω υπηρεσίες αναφέρουμε ενδεικτικά πως η Νομική Υπηρεσία και το Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας δεν λειτουργούν διότι δεν καλύπτονται με προσωπικό οι θέσεις που προβλέπονται στον ΟΕΥ. Μερικά από τα υπόλοιπα τμήματα υπολειτουργούν γιατί δεν στελεχώνονται με επαρκή αριθμό υπαλλήλων.

1.5.1.5 Αρμοδιότητες οριζόντιων υπηρεσιών Δήμου

Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων με αρμοδιότητες :

Παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τον Δήμαρχο και ιδίως:

1. Προγραμματίζει, οργανώνει και ρυθμίζει τις συναντήσεις του Δημάρχου.
2. Διεξάγει και διεκπεραιώνει την προσωπική αλληλογραφία του Δημάρχου και τηρεί το πρωτόκολλο και το αρχείο αυτής.
3. Τηρεί αρχείο των κάθε είδους αποφάσεων του Δήμου προς χρήση του Δημάρχου, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Δημάρχου.
4. Παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τους κατέχοντες θέσεις Ειδικών Συμβούλων ή Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών.
5. Σχεδιάζει και εισηγείται τη επικοινωνιακή πολιτική για την προώθηση της αποστολής και των στόχων του Δήμου και αντίστοιχα σχεδιάζει και εισηγείται και προωθεί την εφαρμογή των προγραμμάτων των ενεργειών που είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της επικοινωνιακής αυτής πολιτικής.
6. Οργανώνει και υλοποιεί κάθε είδους εκδηλώσεις του Δήμου (συνέδρια, συνελεύσεις, εορτές κλπ, καθώς και προγράμματα προβολής του έργου και των υπηρεσιών που παρέχει ο Δήμος.
7. Σχεδιάζει, εισηγείται και εφαρμόζει προγράμματα ενημέρωσης των πολιτών για τις επιδιώξεις, στόχους και υπηρεσίες του Δήμου με γενικό στόχο τη δραστηριοποίηση των πολιτών για την προώθηση των τοπικών συμφερόντων.
8. Παρακολουθεί συστηματικά τα δημοσιεύματα (έντυπα και ηλεκτρονικά) σχετικά με τις δραστηριότητες του Δήμου και ενημερώνει σχετικά τα όργανα διοίκησης και τις υπηρεσίες του Δήμου. Τηρεί αρχείο των δημοσιεύσεων καθώς και των σχετικών απαντήσεων του Δήμου.
9. Διαχειρίζεται τις σχέσεις του Δήμου με τον ηλεκτρονικό και έντυπο τύπο και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και επιμελείται των δημοσιευμάτων και των δελτίων τύπου του Δήμου.

10. Επιμελείται των ενημερωτικών εκδόσεων ή εκπομπών του Δήμου στα ΜΜΕ.

Η Νομική Υπηρεσία έχει ως αρμοδιότητες να παρέχει νομική υποστήριξη προς τα αιρετά όργανα του Δήμου και τις δημοτικές υπηρεσίες για την προώθηση των επιδιώξεων/ στόχων/ συμφερόντων του Δήμου. Ειδικότερα η Υπηρεσία:

1. Παρέχει νομικές συμβουλές και γνωμοδοτήσεις προς τα πολιτικά όργανα διοίκησης του Δήμου (Δημοτικό Συμβούλιο, Επιτροπές, Δήμαρχος κλπ) διασφαλίζοντας το νομότυπο των πράξεων του Δήμου.
2. Παρέχει νομικές συμβουλές και κατευθύνσεις προς τις επί μέρους υπηρεσίες του Δήμου, καθώς και στα ιδρύματα και στα άλλα νομικά πρόσωπα του Δήμου, για την διασφάλιση του νομότυπου των δράσεων τους.
3. Επεξεργάζεται και γνωμοδοτεί για πράξεις της δημόσιας διοίκησης που αφορούν το Δήμο.
4. Επεξεργάζεται και ελέγχει νομικά όλες τις συμβάσεις που συνάπτει ο Δήμος με τρίτους, καθώς και τις προκηρύξεις του Δήμου για την ανάθεση έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε τρίτους.
5. Εκπροσωπεί τον Δήμο σε νομικές υποθέσεις εντός και εκτός των Δικαστηρίων και των Διοικητικών Αρχών, για την προάσπιση των συμφερόντων του Δήμου.
6. Παρακολουθεί την σχετική νομοθεσία και νομολογία και τηρεί και επικαιροποιεί αρχείο με τις νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις που ενδιαφέρουν το Δήμο.
7. Τηρεί το αναγκαίο αρχείο εγγράφων και πληροφοριών για τις ανάγκες της Νομικής Υπηρεσίας.

Το Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας είναι αρμόδιο για την παροχή διοικητικής βοήθειας σε άτομα που έχουν αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις δημοτικές υπηρεσίες ή στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ). Ειδικότερα το Γραφείο :

1. Σχεδιάζει και εφαρμόζει συστήματα και διαδικασίες για την εξυπηρέτηση των δημοτών που έχουν αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις δημοτικές υπηρεσίες ή στα ΚΕΠ και χρειάζονται να έλθουν σε επαφή με τις επιμέρους υπηρεσίες για συγκεκριμένες ανάγκες τους.
2. Μεριμνά για τη δημιουργία και την αποτελεσματική λειτουργία δικτύων εθελοντών που αναλαμβάνουν την εξυπηρέτηση των ανωτέρω δημοτών για την εκτέλεση των δοσοληψιών τους με τις δημοτικές υπηρεσίες και τα ΚΕΠ για λογαριασμό τους.
3. Δέχεται αιτήματα των ανωτέρω δημοτών με βάση τις σχετικές διαδικασίες και μεριμνά για την ικανοποίησή τους, με την αξιοποίηση τόσο των υπαλλήλων του Γραφείου όσο και των δικτύων εθελοντών.
4. Συνεργάζεται με τα αρμόδια ΚΕΠ για την διεκπεραίωση υποθέσεων των ανωτέρω δημοτών σε ζητήματα αρμοδιότητας των ΚΕΠ.
5. Σχεδιάζει και προωθεί κάθε άλλη σχετική ενέργεια για την καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών με αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις δημοτικές υπηρεσίες ή στα ΚΕΠ.

Το Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας είναι αρμόδιο για την αποτελεσματική και αποδοτική άσκηση των αρμοδιοτήτων που έχουν θεσπισθεί με το άρθρο 1 του Νόμου 3731 / 2008, όπως αυτό ισχύει. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό η Δημοτική Αστυνομία :

1. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν την ύδρευση, την άρδευση και την αποχέτευση, όπως αυτές περιλαμβάνονται στην εκάστοτε κείμενη νομοθεσία, στις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές αρχές και στις αποφάσεις των διοικητικών συμβουλίων των δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης και αποχέτευσης.
2. Ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και στις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές αρχές, για τη χρήση των αλσών και των κήπων, των πλατειών, των παιδικών χαρών και των λοιπών κοινόχρηστων χώρων.
3. Ελέγχει την τήρηση των όρων οι οποίοι προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και στις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές αρχές, για τη χρήση και λειτουργία των δημοτικών αγορών, των εμποροπανηγύρεων, των ζωοπανηγύρεων, των χριστουγεννιάτικων αγορών και γενικά των υπαίθριων δραστηριοτήτων.
4. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στο υπαίθριο εμπόριο και στις λαϊκές αγορές.
5. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στην υπαίθρια διαφήμιση, καθώς και τον έλεγχο της τήρησης ειδικότερων προδιαγραφών κατασκευής και προϋποθέσεων τοποθέτησης διαφημιστικών πλασιών, που τυχόν έχουν τεθεί με τοπικές κανονιστικές αποφάσεις, από τις δημοτικές αρχές.
6. Ελέγχει την τήρηση της καθαριότητας σε κοινόχρηστους υπαίθριους χώρους της εδαφικής περιφέρειας του οικείου δήμου και γενικότερα την τήρηση των κανόνων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία και τις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές αρχές για την αναβάθμιση της αισθητικής των πόλεων και των οικισμών.
7. Ελέγχει την τήρηση των μέτρων που επιβάλλονται για την πρόληψη πυρκαγιών σε κοινόχρηστους υπαίθριους χώρους.
8. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στην κυκλοφορία των πεζών, τη στάση και στάθμευση των οχημάτων, στην επιβολή των διοικητικών μέτρων του άρθρου 103 του ν. 2696/1999, όπως ισχύει, για την παράνομη στάθμευση οχημάτων, καθώς και την εφαρμογή των διατάξεων, που αναφέρονται στην κυκλοφορία τροχοφόρων στους πεζόδρομους, πλατείες, πεζοδρόμια και γενικά σε χώρους που δεν προορίζονται για τέτοια χρήση και στην εκπομπή θορύβων από αυτά. Οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται, παράλληλα και κατά περίπτωση, και από την Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.) και το Λιμενικό Σώμα. Όταν κατά την άσκηση τους επιλαμβάνονται η Δημοτική Αστυνομία και η Ελληνική Αστυνομία ή το Λιμενικό Σώμα, ταυτόχρονα, το συντονισμό έχει η Ελληνική Αστυνομία ή το Λιμενικό Σώμα, κατά περίπτωση.
9. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων, που αφορούν στη ρύθμιση της κυκλοφορίας με υποδείξεις και σήματα των τροχονόμων στο δημοτικό οδικό δίκτυο και στα τμήματα του εθνικού και επαρχιακού δικτύου που διέρχονται μέσα από κατοικημένες περιοχές. Η αρμοδιότητα αυτή εξασκοιουθεί να ασκείται, παραλλήλως και κατά περίπτωση, από την

- Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.) και το Λιμενικό Σώμα. Όταν κατά την άσκηση της επιλαμβάνονται η Δημοτική Αστυνομία και η Ελληνική Αστυνομία ή το Λιμενικό Σώμα, ταυτόχρονα, το συντονισμό έχει η Ελληνική Αστυνομία ή το Λιμενικό Σώμα κατά περίπτωση.
10. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων, που αφορούν τα εγκαταλελειμμένα οχήματα.
 11. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων, που αφορούν στη σήμανση των εργασιών που εκτελούνται στις οδούς και στις υποχρεώσεις αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στο δημοτικό οδικό δίκτυο και ελέγχει για τη λήψη μέτρων ασφάλειας και υγιεινής σε εργασίες που εκτελούνται.
 12. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στη λειτουργία παιδότοπων.
 13. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στη λειτουργία καταστημάτων, επιχειρήσεων, θεάτρων, κινηματογράφων, ψυχαγωγικών και λοιπών δραστηριοτήτων, για τις οποίες αρμόδιος για τη χορήγηση, ανάκληση και αφαίρεση αδειών ίδρυσης, εγκατάστασης, λειτουργίας και ασκήσεως τους είναι ο οικείος Δήμος, εκτός από τις περιπτώσεις εκείνες για τις οποίες έχουν ορισθεί άλλες αρχές αρμόδιες για το σχετικό έλεγχο.
 14. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων για την ηχορύπανση, την κοινή ησυχία και τη λειτουργία μουσικής στα καταστήματα και στα δημόσια κέντρα.
 15. Εκτελεί τις διοικητικές κυρώσεις που αφορούν τη λειτουργία καταστημάτων και επιχειρήσεων, των οποίων την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας χορηγούν οι δημοτικές αρχές.
 16. Ελέγχει την τήρηση διατάξεων που αφορούν τους οργανωμένους από τους Δήμους χώρους προσωρινής εγκατάστασης μετακινούμενων πληθυσμιακών ομάδων.
 17. Ελέγχει την εφαρμογή των μέτρων που λαμβάνονται από τις δημοτικές αρχές για δραστηριότητες και καταστάσεις που εγκυμονούν κινδύνους για τη ζωή και την περιουσία των κατοίκων και ειδικότερα από τις επικίνδυνες οικοδομές, καθώς και την εφαρμογή των κανονιστικών πράξεων που τίθενται από αυτές για την προστασία της υγείας των κατοίκων από τις οχλούσες δραστηριότητες που αναφέρονται σε αυτές.
 18. Ελέγχει την τήρηση των σχετικών διατάξεων, που αφορούν στο Γενικό Οικοδομικό Κανονισμό.
 19. Αφαιρεί την άδεια οικοδομής για οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές στο Ι.Κ.Α.
 20. Ελέγχει την τήρηση των μέτρων για την προστασία των μουσείων, μνημείων, σπηλαίων, αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής του Δήμου και των εγκαταστάσεων αυτών, που λαμβάνονται από τις οικείες δημοτικές αρχές.
 21. Συμμετέχει στην εφαρμογή των σχεδίων πολιτικής προστασίας.
 22. Ελέγχει επιχειρήσεις τουριστικού ενδιαφέροντος, σχετικά με την εφαρμογή της τουριστικής νομοθεσίας (βεβαίωση παραβάσεων, εκτέλεση διοικητικών κυρώσεων, θεώρηση τιμοκαταλόγων των δωματίων των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και καταλυμάτων) στις περιπτώσεις που αυτές λειτουργούν σε νομούς ή νησιά όπου δεν εδρεύουν υπηρεσίες του ΕΟΤ.

23. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων για το ωράριο λειτουργίας των κέντρων διασκέδασης και των συναφών καταστημάτων, καθώς και των εμπορικών καταστημάτων και των καταστημάτων τροφίμων.
24. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τα ζώα συντροφιάς.
25. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τις κάθε είδους κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές αρχές, καθώς και την επιβολή των πάσης φύσεως διοικητικών μέτρων που προβλέπονται από αυτές.
26. Προστατεύει τη δημοτική και κοινοτική περιουσία.
27. Διενεργεί αυτοψία για την εξακρίβωση των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την έκδοση διοικητικών πράξεων από τα όργανα του Δήμου και, ιδίως, διενεργεί αυτοψία και συντάσσει έκθεση για την έκδοση πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής και για τη χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας.
28. Επιδίδει τα πάσης φύσεως έγγραφα του οικείου Δήμου ή άλλων Δημοτικών Αρχών εντός των διοικητικών ορίων του οικείου Δήμου.

Οι αρμοδιότητες του Τμήματος είναι ιδίως οι εξής :

Αρμοδιότητες επιχειρησιακού σχεδιασμού

1. Σχεδιάζει όλα τα θέματα που έχουν σχέση με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό, την τακτική και μεθοδολογία δράσης και την αποτελεσματικότητα του έργου της δημοτικής αστυνομίας (μέθοδοι αστυνόμευσης, κανόνες και μέτρα αστυνομικής τακτικής και πρακτικής, μέθοδοι αξιοποίησης προσωπικού, στολές προσωπικού κλπ).
2. Σχεδιάζει και εισηγείται κανονισμούς για τη λειτουργία και τον τρόπο δράσης της δημοτικής αστυνομίας.
3. Τηρεί αρχείο αναφορών / δελτίων συμβάντων και επεξεργάζεται στατιστικά στοιχεία για τη δράση και τα αποτελέσματα από την αξιοποίηση της δημοτικής αστυνομίας.
4. Υποδέχεται τις αναφορές / δελτία συμβάντων, τις αξιολογεί και μεριμνά για την ενημέρωση των δημοτικών υπηρεσιών ή και άλλων δημόσιων υπηρεσιών, όταν απαιτείται, για τις περαιτέρω ενέργειες.
5. Συγκεντρώνει τυχόν παράπονα και υποδείξεις των πολιτών σχετικά με το αντικείμενο της δημοτικής αστυνομίας, τηρεί σχετικά αρχεία και συμμετέχει στην διαχείριση όσων σχετικών μέτρων και αποφάσεων λαμβάνονται.
6. Μεριμνά για την ενημέρωση του κοινού για το αντικείμενο και το έργο της δημοτικής αστυνομίας.
7. Μεριμνά για την εκπαίδευση του προσωπικού της δημοτικής αστυνομίας.
8. Μεριμνά για την εξασφάλιση και συντήρηση των τεχνικών μέσων, καθώς και του ιματισμού και των λοιπών εφοδίων του προσωπικού της δημοτικής αστυνομίας.

Αρμοδιότητες αστυνόμευσης

1. Συγκροτεί τις περιπόλους και διενεργεί όλες τις αστυνομικές φύσεως ενέργειες (περίπολοι, έρευνες, έλεγχοι κλπ) σύμφωνα με το αντικείμενο της δημοτικής αστυνομίας και τους σχετικούς κανονισμούς.
2. Συμπληρώνει αναφορές και δελτία συμβάντων για τα αποτελέσματα της αστυνομικής δράσης.

3. Συγκεντρώνει τυχόν παράπονα και υποδείξεις των πολιτών σχετικά με το αντικείμενο της δημοτικής αστυνομίας και συμμετέχει στην διαχείριση όσων σχετικών μέτρων και αποφάσεων λαμβάνονται.
4. Μεριμνά για τη διενέργεια των αναγκαίων εργασιών συντήρησης των τεχνικών μέσων και εφοδίων που χρησιμοποιεί η δημοτική αστυνομία.

Καμία από τις προηγούμενες υπηρεσίες, που υπάγονται απευθείας στον Δήμαρχο δεν έχει στελεχωθεί μέχρι σήμερα με αποτέλεσμα να μην ασκούνται οι προαναφερθείσες αρμοδιότητες, σύμφωνα με τον ΟΕΥ και σε μόνιμη βάση από συγκεκριμένα στελέχη του Δήμου. Οι αρμοδιότητες αυτές καλύπτονται από άλλες Διευθύνσεις, είτε από εξωτερικούς συνεργάτες (νομική υποστήριξη) ή και καθόλου (δημοτική αστυνομία).

1.5.1.6 Επιτελικές Υπηρεσίες

Διεύθυνση Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών

- Τμήμα Διοικητικών Υπηρεσιών

Γραφείο Υποστήριξης των Πολιτικών Οργάνων του Δήμου

Το Γραφείο Υποστήριξης των Πολιτικών Οργάνων παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη στα αιρετά διοικητικά όργανα του Δήμου. Ειδικότερα το γραφείο :

1. Παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τα συλλογικά διοικητικά αιρετά όργανα του Δήμου, δηλαδή το Δημοτικό Συμβούλιο, την Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής και την Εκτελεστική Επιτροπή (οργάνωση συνεδριάσεων, τήρηση πρακτικών συνεδριάσεων, παραγωγή , διεκπεραίωση, διαχείριση και αρχειοθέτηση εγγράφων, ρύθμιση συναντήσεων, τήρηση πρωτοκόλλου, τήρηση αρχείου αποφάσεων συλλογικών οργάνων κλπ).
2. Παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τα ατομικά διοικητικά αιρετά όργανα του Δήμου, δηλαδή τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου, τον Δήμαρχο, τους Αντιδημάρχους, καθώς και το Γενικό Γραμματέα (οργάνωση και ρύθμιση συναντήσεων, παραγωγή , διεκπεραίωση, διαχείριση και αρχειοθέτηση εγγράφων, τήρηση πρωτοκόλλου, τήρηση αρχείου αποφάσεων ατομικών οργάνων κλπ).
3. Παρέχει διοικητική υποστήριξη προς τη Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης, το Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών, τις Επιτροπές του Δημοτικού Συμβουλίου, καθώς και προς το Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης.
4. Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στις Δημοτικές Παρατάξεις.
5. Μεριμνά για την ενημέρωση των πολιτικών οργάνων και των υπηρεσιών του Δήμου για τις αποφάσεις που λαμβάνουν τα όργανα του Δήμου.
6. Τηρεί το αρχείο των εκπροσώπων του Δήμου σε διάφορους φορείς και όργανα και μεριμνά για την αποστολή στοιχείων στους εκπροσώπους και την παραλαβή και διεκπεραίωση των εκθέσεων που υποβάλλουν στο Δήμο.

Γραφείο Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου

Αρμοδιότητες σε θέματα δημοτικής κατάστασης

1. Τηρεί και ενημερώνει τα μητρώα του δημοτολογίου και τα μητρώα αρρένων, σύμφωνα με τις ισχύουσες θεσμοθετημένες διαδικασίες και τηρεί τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την κείμενη νομοθεσία για τη δημιουργία και τήρηση του Εθνικού Δημοτολογίου.
2. Μεριμνά για την πρόσληψη και αλλαγή επωνύμου, καθώς και την πρόσληψη πατρωνύμου και μητρωνύμου από παιδιά, που γεννήθηκαν χωρίς γάμο των γονέων τους ή είναι αγνώστων γονέων.
3. Μεριμνά για τον εξελληνισμό του ονοματεπωνύμου Ελλήνων του εξωτερικού, ομογενών αλλοδαπών, που αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια και παλιννοστησάντων ομογενών, που έχουν την ελληνική ιθαγένεια.
4. Χορηγεί άδειες πολιτικού γάμου και μεριμνά για την τέλεση των γάμων αυτών.
5. Ενημερώνει περιοδικά τις δημόσιες υπηρεσίες για τις μεταβολές προσωπικής κατάστασης που προκύπτουν από τα τηρούμενα στοιχεία.
6. Εκδίδει κάθε είδους πιστοποιητικά ατομικής και οικογενειακής κατάστασης καθώς και κάθε είδους βεβαιώσεις, καταλόγους και πίνακες με τα στοιχεία που αναγράφονται στα ανωτέρω Μητρώα.
7. Συνεργάζεται με άλλους Δήμους και δημόσιες υπηρεσίες στις περιπτώσεις μεταβολών των μητρώων σε αντιστοιχία προς ανάλογα αρχεία που τηρούνται εκεί.
8. Μεριμνά για την τήρηση των υποχρεώσεων του Δήμου που προκύπτουν από την ισχύουσα εκλογική νομοθεσία.

Αρμοδιότητες σε θέματα Ληξιαρχείου

1. Τηρεί και ενημερώνει τα ληξιαρχικά βιβλία και αρχεία, στα οποία καταχωρούνται τα ληξιαρχικά γεγονότα που συμβαίνουν στην περιφέρεια του Δήμου (γεννήσεις, γάμοι, θάνατοι) καθώς και κάθε μεταγενέστερο γεγονός που συνδέεται με αυτά (π.χ. διαζύγια), σύμφωνα με τις ισχύουσες θεσμοθετημένες διαδικασίες.
2. Τηρεί αρχεία επισήμων εγγράφων ληξιαρχικών γεγονότων.
3. Εκδίδει αποσπάσματα των ληξιαρχικών πράξεων ή άλλα θεσμοθετημένα πιστοποιητικά.
4. Ενημερώνει τα αντίστοιχα Τμήματα άλλων Δήμων για τα ληξιαρχικά γεγονότα που επηρεάζουν τα στοιχεία των μητρώων / αρχείων που τηρούνται στα Τμήματα αυτά.
5. Συνεργάζεται με Ληξιαρχεία άλλων Δήμων σε περιπτώσεις μεταβολών ή προσθήκης ληξιαρχικών πράξεων που βρίσκονται καταχωρημένες εκεί.

Γραφείο Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας

Αρμοδιότητες σε θέματα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού

1. Σχεδιάζει, εισηγείται και συντονίζει την εφαρμογή των διαδικασιών και εσωτερικών κανονισμών που ρυθμίζουν τις σχέσεις του Δήμου με το προσωπικό του, στο πλαίσιο πάντοτε των γενικότερων ρυθμίσεων της Πολιτείας.
2. Στο πλαίσιο και των πολιτικών ανθρώπινου δυναμικού που θεσπίζει η Πολιτεία για τον δημόσιο τομέα, μεριμνά για τον προσδιορισμό των αναγκών θέσεων εργασίας ανά διοικητική ενότητα του Δήμου σε συνεργασία με το Γραφείο Προγραμματισμού και Οργάνωσης του Τμήματος Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής και την

- κατάρτιση / επικαιροποίηση των περιγραφών αρμοδιοτήτων των επιμέρους θέσεων.
3. Παρακολουθεί την κάλυψη των διαφόρων θέσεων εργασίας στις διοικητικές ενότητες του Δήμου με στόχο τόσο την αξιοποίηση των προσόντων των στελεχών όσο και την απρόσκοπτη και διαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτικών υπηρεσιών.
 4. Εισηγείται, έπειτα από σχετικά αιτήματα των αρμόδιων Προϊσταμένων, τις κατάλληλες εσωτερικές μετακινήσεις στελεχών για την αποτελεσματικότερη κάλυψη των επιμέρους θέσεων εργασίας με βάση τα προσόντα των στελεχών.
 5. Αξιολογεί τα προσόντα των νεοπροσλαμβανομένων στελεχών και διαμορφώνει σχετικές προτάσεις προς τους προϊσταμένους των προς κάλυψη θέσεων.
 6. Μεριμνά για την εφαρμογή του συστήματος αξιολόγησης των εργαζομένων στο Δήμο και την τήρηση των σχετικών στοιχείων.
 7. Εισηγείται και παρακολουθεί την υλοποίηση μέτρων επιπρόσθετης στήριξης του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου (πχ. οργάνωση μετακινήσεων του προσωπικού στις εγκαταστάσεις του Δήμου, παιδικοί σταθμοί κλπ).
 8. Μεριμνά για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου με τον προσδιορισμό των αναγκών βελτίωσης των προσόντων και ικανοτήτων των εργαζομένων και την εισήγηση και την παρακολούθηση της υλοποίησης των συμφωνουμένων μέτρων βελτίωσης.
 9. Σχεδιάζει, εισηγείται και οργανώνει προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης και επιμόρφωσης του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου. Παρακολουθεί την υλοποίηση των προγραμμάτων και μεριμνά για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων από την υλοποίηση των προγραμμάτων αυτών στην πράξη.
 10. Μεριμνά για την βελτίωση των ανθρωπίνων σχέσεων μέσα στο Δήμο με τον σχεδιασμό, την εισήγηση και την οργάνωση σχετικών προγραμμάτων (πχ. εκδηλώσεις, ταξίδια κλπ).
- Αρμοδιότητες σε θέματα μητρώων και διαδικασιών προσωπικού
1. Μεριμνά για την τήρηση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων που ισχύουν εκάστοτε και ρυθμίζουν τις σχέσεις του Δήμου με το ανθρώπινο δυναμικό του (πχ. θέματα μισθολογικά, ωραρίου, αδειών, ασθενειών, υπερωριών, απολύσεων, διεκδικήσεων κλπ).
 2. Μεριμνά για τη διενέργεια και ολοκλήρωση των διαδικασιών πρόσληψης ανθρώπινου δυναμικού για την κάλυψη συγκεκριμένων θέσεων εργασίας με βάση τις νόμιμες διαδικασίες.
 3. Τηρεί τα Μητρώα του Προσωπικού στο οποίο καταγράφονται τα στοιχεία της ατομικής και οικογενειακής του κατάστασης, οι κάθε είδους μεταβολές στην εργασιακή του ζωή (προσλήψεις, απολύσεις, αλλαγές θέσεων εργασίας, αμοιβές, άδειες, απουσίες, αξιολογήσεις κλπ) και τα προσόντα του.
 4. Σχεδιάζει και εισηγείται βελτιώσεις και παρακολουθεί την εφαρμογή όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με την απασχόληση των εργαζομένων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (τήρηση ωραρίου, έγκριση και πραγματοποίηση υπερωριών κλπ).
 5. Συγκεντρώνει τα στοιχεία απασχόλησης και τις μεταβολές των στοιχείων των εργαζομένων που επηρεάζουν τις αμοιβές τους και ενημερώνει

έγκαιρα τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες , ώστε να προωθείται έγκαιρα η πληρωμή των εργαζομένων και η απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών.

6. Συνεργάζεται με τους Προϊσταμένους των επιμέρους διοικητικών ενότητων του Δήμου και τους ενημερώνει για τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται σε εργασιακά θέματα (διαχείριση παρουσιών, υπερωριών, βεβαιώσεων προς το προσωπικό κλπ).
7. Εκδίδει κάθε είδους βεβαιώσεις προς το προσωπικό για θέματα που άπτονται της απασχόλησής τους στο Δήμο.
8. Μεριμνά για την θέσπιση και την εφαρμογή των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων, σύμφωνα με την νομοθεσία. Παρέχει κάθε διοικητική υποστήριξη στους τεχνικούς ασφαλείας και στους γιατρούς εργασίας που προσφέρουν τις αντίστοιχες υπηρεσίες τους στο Δήμο σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους που καθορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία. Σύμφωνα με τις αρμοδιότητες αυτές:
 - (α) Ο τεχνικός ασφαλείας παρέχει προς τα όργανα διοίκησης του Δήμου, στους εργαζόμενους και στους εκπροσώπους τους, υποδείξεις και συμβουλές, γραπτά ή προφορικά, σε θέματα σχετικά με την ασφάλεια της εργασίας και την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων.
 - (β) Ο γιατρός εργασίας παρέχει προς τα όργανα διοίκησης του Δήμου, στους εργαζόμενους και στους εκπροσώπους τους, υποδείξεις και συμβουλές, γραπτά ή προφορικά, σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τη σωματική και ψυχική υγεία των εργαζομένων και επιβλέπει την εφαρμογή των μέτρων προστασίας της υγείας των εργαζομένων.
 - (γ) Ο γιατρός εργασίας και ο τεχνικός ασφαλείας καταχωρούν τις γραπτές υποδείξεις τους σε ειδικό βιβλίο. Τα όργανα διοίκησης του Δήμου λαμβάνουν γνώση των υποδείξεων αυτών ενυπογράφως.

Αρμοδιότητες σε θέματα διοικητικής μέριμνας

1. Μεριμνά για την φύλαξη, την ασφάλεια και την καθαριότητα των κάθε είδους εγκαταστάσεων του Δήμου.
2. Μεριμνά για την συντήρηση και αποκατάσταση βλαβών των κτιριακών και των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων του Δήμου.
3. Μεριμνά για τις μετακινήσεις και μεταφορές του προσωπικού του Δήμου.
4. Μεριμνά για τη λειτουργία του Κεντρικού Πρωτοκόλλου του Δήμου και διεκπεραιώνει τα σχετικά έγγραφα σε συνεργασία με τις γραμματείες των επιμέρους υπηρεσιών.
5. Μεριμνά για τη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου του Δήμου.
6. Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη προς τη Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών και τα Τμήματά της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).
7. Μεριμνά για τη σύσταση και την εύρυθμη λειτουργία των αποκεντρωμένων Γραφείων Διοικητικών Θεμάτων σε δημοτικές ενότητες του Δήμου

Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης

- Τμήμα Πληροφορικής, Οργάνωσης, Προγραμματισμού και Διαφάνειας

Γραφείο Προγραμματισμού Ανάπτυξης και Οργάνωσης με αρμοδιότητες :

1. Προσδιορισμός στόχων, ετήσιων και μεσοπρόθεσμων, που αφορούν τον προγραμματισμό τεχνικής δραστηριότητας του Δήμου ως προς την εκτέλεση νέων τεχνικών έργων στην περιοχή του Δήμου την εκτέλεση εργασιών συντήρησης της υφιστάμενης κοινόχρηστης υποδομής και τις εργασίες των λοιπών τομέων της Τεχνικής Υπηρεσίας.
2. Προγραμματισμός ετήσιος και μεσοπρόθεσμος μελετών και κατασκευών νέων έργων και συντηρήσεων που αναλαμβάνει ο Δήμος και εργασιών των λοιπών τομέων της Τεχνικής Υπηρεσίας και καθορισμός των προϋποθέσεων υλοποίησής τους (χρονοδιάγραμμα, τεχνικός εξοπλισμός, ανθρώπινο δυναμικό, πόροι κλπ.).
3. Παρακολούθηση της υλοποίησης του προηγούμενου προγραμματισμού και την τήρηση απολογιστικών και στατιστικών στοιχείων.
4. Προγραμματισμός προμηθειών του Δήμου και εισήγηση της σκοπιμότητας τους σε συνεργασία με το Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών.
5. Συνεχής έρευνα και παρακολούθηση των εξελίξεων στην περιοχή του Δήμου και τεκμηρίωσή τους μέσω της συγκέντρωσης στατιστικών στοιχείων και δεικτών, που περιγράφουν την οικονομική, περιβαλλοντική, κοινωνική, πολιτιστική κλπ κατάστασή της.
6. Συγκέντρωση πληροφοριών από το εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου που επηρεάζουν τις δραστηριότητές του (π.χ. πλαίσια του εθνικού, περιφερειακού και νομαρχιακού προγραμματισμού, χρηματοδοτήσεις, δημόσιες πολιτικές, κατευθύνσεις των συλλογικών οργάνων της Τ.Α., προγράμματα φορέων υποστήριξης της Τ. Α., προγράμματα Ε.Ε.).
7. Φροντίδα για τη συγκέντρωση μελετών και τεχνογνωσίας που είναι δυνατόν να βοηθήσουν τις επιδιώξεις του Δήμου (π.χ. κλαδικές και αναπτυξιακές μελέτες, έρευνες, ειδικές μελέτες διαμόρφωσης και τυποποίησης τεχνογνωσίας στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κλπ).
8. Εισηγήσεις προς τα αιρετά όργανα για την οργάνωση των διαδικασιών στρατηγικού / επιχειρησιακού προγραμματισμού του Δήμου συνολικά και στους επί μέρους τομείς (Τεχνικά, Πολεοδομικά, Περιβαλλοντικά, Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά ζητήματα).
9. Υποστήριξη των διαδικασιών σύνταξης των μεσοπρόθεσμων και ετήσιων Προγραμμάτων του Δήμου και υποστήριξη της λειτουργίας του Δήμου ως φορέα προγραμματισμού στο πλαίσιο της διαδικασίας του αναπτυξιακού προγραμματισμού της Χώρας.
10. Υποστήριξη των διαδικασιών προώθησης της υλοποίησης, παρακολούθησης της εφαρμογής, αξιολόγησης και αναθεώρησης των μεσοπρόθεσμων και ετήσιων Προγραμμάτων του Δήμου.
11. Διερεύνηση των πηγών χρηματοδότησης και διατύπωση προτάσεων για την εξεύρεση πόρων για την υλοποίηση του προγράμματος δράσης του Δήμου.
12. Συνεργασία με τους ειδικούς συνεργάτες, τους προϊσταμένους και τα επιστημονικά στελέχη του Δήμου και από κοινού διατύπωση εισηγήσεων προς τα αιρετά όργανα.
13. Συγκέντρωση του σχετικού υλικού που απαιτείται για την τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων από το Δ.Σ., τη Δ.Ε., τις επιτροπές του Δημοτικού Συμβουλίου και τα Τοπικά Συμβούλια.) Συνεργασία με τις υπηρεσίες της Ν.Α., της ΤΕΔΚ,

- της Περιφέρειας, των Κεντρικών Φορέων καθώς και με τους φορείς διαδημοτικής συνεργασίας στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου.
14. Ενημέρωση της Δημοτικής αρχής για τα προγράμματα της Ε.Ε. που ενδιαφέρουν το Δήμο και υποστήριξη των αρμόδιων υπηρεσιών στο σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στην αξιολόγηση σχετικών ενεργειών.
 15. Κατάρτιση αιτήσεων (σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες) συμμετοχής του Δήμου σε συγκεκριμένα προγράμματα και η παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίησής τους.
 16. Αναζήτηση συνεργασιών στο εσωτερικό και εξωτερικό για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν τα προγράμματα.
 17. Διακίνηση μέσα στο Δήμο εντύπων και άλλων μέσων πληροφόρησης για τις ευρωπαϊκές εξελίξεις που αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση.
 18. Ενημέρωση των υπαλλήλων και των αιρετών στα Κοινοτικά ζητήματα.

Γραφείο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) με αρμοδιότητες :

1. Υποστήριξη του Δήμου και των θυγατρικών φορέων του σε θέματα βελτίωσης της οργάνωσης και των διαδικασιών διοίκησης και λειτουργίας.
2. Υποστήριξη στην ίδρυση / λειτουργία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Δημοτικών Επιχειρήσεων.
3. Οργάνωση και εκτέλεση προγραμμάτων επιμόρφωσης του προσωπικού του Δήμου καθώς και οργάνωση προγραμμάτων ενημέρωσης των αιρετών οργάνων.
4. Φροντίδα για την εγκατάσταση, βελτίωση και σωστή λειτουργία του μηχανογραφικού εξοπλισμού του Δήμου, καθώς και την εποπτεία της συντήρησης των εφαρμογών.
5. Διαμορφώνει και εισηγείται τη στρατηγική του Δήμου σε ότι αφορά την ανάπτυξη, επέκταση και βελτίωση των συστημάτων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) και τα ζητήματα της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
6. Συγκεντρώνει στοιχεία, προσδιορίζει τις ανάγκες και τις απαιτήσεις και εισηγείται για τα αναγκαία έργα ανάπτυξης και βελτίωσης των συστημάτων ΤΠΕ που πρέπει να αξιοποιεί ο Δήμος για την υποστήριξη των λειτουργιών του.
7. Προδιαγράφει και εισηγείται την μεθοδολογία ανάπτυξης των αναγκαίων συστημάτων ΤΠΕ και την υλοποίηση μηχανισμών επιχειρησιακής υποστήριξης των συστημάτων και των χρηστών των εφαρμογών.
8. Μεριμνά για την μελέτη, ανάπτυξη και εγκατάσταση των συστημάτων ΤΠΕ με την αξιοποίηση και εξειδικευμένων τρίτων.
9. Προδιαγράφει τα νέα συστήματα ή τις νέες λειτουργίες συστημάτων ΤΠΕ, παρακολουθεί την ανάπτυξή τους και παραλαμβάνει τα συστήματα.
10. Σχεδιάζει, εγκαθιστά και παρέχει υπηρεσίες συνεχούς συντήρησης δικτυακών τόπων και ιστοσελίδων καλύπτοντας τις σχετικές ανάγκες του Δήμου.
11. Παρακολουθεί την ποιότητα των δεδομένων που τηρούνται στα συστήματα ΤΠΕ του Δήμου.
12. Διαχειρίζεται και συντηρεί τις εφαρμογές και τις βάσεις δεδομένων που σχεδιάζει και εγκαθιστά ο Δήμος για τις ανάγκες του.
13. Διαχειρίζεται το περιεχόμενο των συστημάτων και της ανάκτησης

- δεδομένων για τα συστήματα ΤΠΕ που λειτουργούν στο Δήμο.
14. Μεριμνά για την αξιοποίηση τρίτων για την επεξεργασία δεδομένων σύμφωνα με σχετικές ανάγκες του Δήμου.
 15. Εκπαιδεύει τους χρήστες των συστημάτων ΤΠΕ του Δήμου και μεριμνά για την παροχή κάθε είδους υποστήριξης προς τους χρήστες ώστε να είναι σε θέση να λειτουργούν και να αξιοποιούν αποτελεσματικά τα συστήματα.
 16. Μεριμνά για τη δημιουργία των κατάλληλων αναφορών επιτελικής πληροφόρησης με την αξιοποίηση των στοιχείων που τηρούνται στα πληροφορικά συστήματα του Δήμου.
 17. Μεριμνά για την τήρηση των βαθμών ασφαλείας της πρόσβασης στις πληροφορίες που τηρούνται στα πληροφοριακά συστήματα του Δήμου, ώστε να εξασφαλίζεται η εμπιστευτικότητά τους.
 18. Εξασφαλίζει την ασφάλεια των δεδομένων και την βελτίωση της χρηστικότητας των ιστοσελίδων και των βάσεων δεδομένων του Δήμου.
 19. Προσδιορίζει τις ανάγκες των δημοτικών υπηρεσιών σε εξοπλισμό πληροφορικής και επικοινωνιών, προσδιορίζει τις απαιτήσεις του εξοπλισμού αυτού σε αναβάθμιση και εισηγείται τα αναγκαία προγράμματα για την προμήθεια και εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού.
 20. Προσδιορίζει τις τεχνικές προδιαγραφές και προδιαγράφει και εισηγείται την μεθοδολογία προμήθειας και εγκατάστασης του αναγκαίου εξοπλισμού πληροφορικής και επικοινωνιών.
 21. Μεριμνά για την παρακολούθηση της παραλαβής και την εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού ΤΠΕ.
 22. Μεριμνά για την άρτια λειτουργία του δικτύου των κεντρικών και περιφερειακών συστημάτων.
 23. Εισηγείται για την θέσπιση κανόνων ασφαλούς χρήσης του δικτύου και των συστημάτων ΤΠΕ και παρακολουθεί και ελέγχει την τήρηση των κανόνων αυτών.
 24. Μεριμνά για την συνεχή συντήρηση και την αποκατάσταση βλαβών του εξοπλισμού ΤΠΕ του Δήμου.

Γραφείο Διαφάνειας με αρμοδιότητες :

1. Σχεδιάζει, ενημερώνει τις δημοτικές υπηρεσίες και μεριμνά για την εφαρμογή κάθε είδους διαδικασίας και ενέργειας που διασφαλίζουν την διαφάνεια στις σχέσεις του δήμου προς τρίτους. Προς τούτο χρησιμοποιεί κάθε πρόσφορο μέσο και κυρίως τις κατάλληλες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.).
2. Μεριμνά για την εξασφάλιση της έγκαιρης πρόσβασης από κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο σε πληροφορίες που έχουν σχέση με τις προκηρύξεις του Δήμου για την εκτέλεση έργων και την προμήθεια υλικών και υπηρεσιών, σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες.
3. Μεριμνά για την εξασφάλιση της πρόσβασης των δημοτών και κάθε τρίτου σε πληροφορίες που έχουν σχέση με την δομή, την οργάνωση και τις αρμοδιότητες των δημοτικών υπηρεσιών, καθώς και τους κανονισμούς τις διαδικασίες και τις προϋποθέσεις παροχής από το Δήμο υπηρεσιών στους δημότες.
4. Μεριμνά για την εφαρμογή της νομοθεσίας σε θέματα ανάθεσης από το Δήμο της εκτέλεσης έργων και της προμήθειας υλικών και υπηρεσιών.

5. Μεριμνά για την έγκαιρη πληροφόρηση των δημοτών για κάθε είδους προγράμματα και δράσεις που σχεδιάζει ο Δήμος και απευθύνονται στους δημότες και μεριμνά για την εξασφάλιση της αρχής της ίσης πρόσβασης των δημοτών στις δραστηριότητες αυτές.
6. Υποδέχεται υποδείξεις, προτάσεις και παράπονα των δημοτών και τους ενημερώνει για τα δικαιώματά τους και τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους. Μεριμνά επίσης για τον εφοδιασμό τους με τα απαραίτητα πληροφοριακά στοιχεία και έντυπα.
7. Μεριμνά για την πληροφόρηση των δημοτών σχετικά με απολογιστικά στοιχεία που αφορούν εκπλήρωση στόχων, ολοκλήρωση προγραμμάτων και έργων που αναλαμβάνει και προωθεί ο Δήμος.
8. Σχεδιάζει ειδικά προγράμματα πληροφόρησης των δημοτών για την εξέλιξη και υλοποίηση των δραστηριοτήτων του Δήμου και μεριμνά για την πραγματοποίησή τους.
9. Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την έκδοση και διακίνηση, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή: Χάρτας Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων δημοτών και κατοίκων, Οδηγού του Δημότη για τις παρεχόμενες υπηρεσίες του Δήμου, Κανονισμού πληροφόρησης των πολιτών και Κανονισμού Διαβούλευσης.
10. Μεριμνά για την τήρηση μητρώου πολιτών προς τους οποίους ο Δήμος προσφέρει συγκεκριμένες υπηρεσίες.
11. Μεριμνά για την εφαρμογή διαδικασιών διαβούλευσης για αποφάσεις και ζητήματα που αφορούν το Δήμο.
12. Λειτουργεί τηλεφωνικές γραμμές επικοινωνίας πολιτών με το Δήμο για την υποδοχή παραπόνων ή παροχή διοικητικών πληροφοριών προς τους πολίτες.
13. Σχεδιάζει και εφαρμόζει συστήματα και διαδικασίες για την εξυπηρέτηση των δημοτών που έχουν αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις δημοτικές υπηρεσίες ή στα ΚΕΠ και χρειάζονται να έλθουν σε επαφή με τις επιμέρους υπηρεσίες για συγκεκριμένες ανάγκες τους.
14. Μεριμνά για τη δημιουργία και την αποτελεσματική λειτουργία δικτύων εθελοντών που αναλαμβάνουν την εξυπηρέτηση των ανωτέρω δημοτών για την εκτέλεση των δοσοληψιών τους με τις δημοτικές υπηρεσίες και τα ΚΕΠ για λογαριασμό τους.
15. Δέχεται αιτήματα των ανωτέρω δημοτών με βάση τις σχετικές διαδικασίες και μεριμνά για την ικανοποίησή τους, με την αξιοποίηση τόσο των υπαλλήλων του Γραφείου όσο και των δικτύων εθελοντών.
16. Συνεργάζεται με τα αρμόδια ΚΕΠ για την διεκπεραίωση υποθέσεων των ανωτέρω δημοτών σε ζητήματα αρμοδιότητας των ΚΕΠ.
17. Σχεδιάζει και προωθεί κάθε άλλη σχετική ενέργεια για την καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών με αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις δημοτικές υπηρεσίες ή στα ΚΕΠ.

Γραφείο Κ.Ο.Σ.Ε. με αρμοδιότητες :

1. Υποστηρίζει την εκπλήρωση του έργου του Κ.Ο.Σ.Ε. (Κομβικό Σημείο Επαφής) του Δήμου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 του Ν. 3882 / 2010 (ΦΕΚ Α'166).
2. Φροντίζει για την διαρκή και συστηματική καταγραφή υπό μορφή καταλόγου μεταξύ άλλων των μεταδεδομένων, συνόλων γεωχωρικών

δεδομένων των δημοσίων αρχών που εκπροσωπεί, των αναλογικών γεωχωρικών δεδομένων των δημοσίων αρχών που εκπροσωπεί, των δεδομένων που περιλαμβάνουν εμμέσως γεωχωρική πληροφορία, του πλήθους κόστους και είδους των αδειών χρήσης λογισμικών συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών διαχείρισης γεωχωρικών δεδομένων και διάχυσης γεωχωρικών δεδομένων στο διαδίκτυο, του πλήθους κόστους είδους και όρων διάθεσης των γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών προς άλλες δημόσιες αρχές και τρίτους.

3. Μεριμνά για την υποχρέωση ενημέρωσης του ΟΚΧΕ για την πρόθεση οποιουδήποτε οργάνου δημόσιας αρχής που εκπροσωπείται από το ΚΟΣΕ να προμηθευτεί, να παράγει ή να επικαιροποιήσει γεωχωρικά δεδομένα.
4. Μεριμνά για την εισήγηση προς τις δημόσιες αρχές που εκπροσωπούν για την λήψη των αναγκαίων τεχνικών και διοικητικών μέτρων ώστε τα γεωχωρικά δεδομένα, μεταδεδομένα και υπηρεσίες των δημοσίων αρχών να εντάσσονται στην ΕΥΓΕΠ, τα πληροφοριακά συστήματα, βάσεις δεδομένων, εφαρμογές και δικτυακές υπηρεσίες που αναπτύσσονται από τις δημόσιες αρχές και αφορούν τα γεωχωρικά δεδομένα και υπηρεσίες να συμφωνούν με τις προβλέψεις του ισχύοντος νόμου.
5. Εφαρμόζει τις προβλέψεις της Εθνικής Πολιτικής Γεωπληροφορίας και του Εθνικού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας Γεωπληροφορίας και Υπηρεσιών.
6. Συμμετέχει στις ομάδες εργασίας που συγκροτεί ο ΟΚΧΕ σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 18 του Ν. 3882/2010.

1.5.2 Προσωπικό Δημοτικών Υπηρεσιών και Νομικών Προσώπων

1.5.2.1 Δημοτικές Υπηρεσίες

Πίνακας : Εγκεκριμένες θέσεις προσωπικού στον ΟΕΥ του Δήμου Αμυνταίου

ΘΕΣΕΙΣ / ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΘΕΣΕΩΝ	Καλυμμένες Θέσεις	Αριθμός νέων Θέσεων άρ. 33 Ν.4024/2011	Σύνολο Θέσεων
ΕΙΔΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ			
Γενικός Γραμματέας	0/0		
Γραμματεία Δημάρχου	0/0		
Ειδικοί Σύμβουλοι	2/3		
Δικηγόροι	0/2		
ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ			
Θέσεις ΠΕ	13/18		
Θέσεις ΤΕ	11/19		
Θέσεις ΔΕ	33/48		
Θέσεις ΥΕ	5/17		
ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ			
Διάφορες ειδικότητες	4/4		
ΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ (ΙΔΑΧ)			
Θέσεις ΠΕ	0/0		
Θέσεις ΤΕ	0/0		
Θέσεις ΔΕ	5/5		
Θέσεις ΥΕ	22/22		
ΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ (ΙΔΟΧ)			
Διάφορες ειδικότητες	40		

Πίνακας : Αριθμός υφιστάμενου προσωπικού σε σχέση με το εγκεκριμένο από τον ΟΕΥ του Δήμου Αμυνταίου

Κλάδος ΠΕ	Προβλεπόμενες θέσεις	Καλυμμένες θέσεις	Κενές θέσεις
ΠΕ Διοικητικών	5	5	0
ΠΕ Διοικητικών - Οικονομικών	2	1	1
ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών	3	2	1
ΠΕ Ηλεκτρολόγων Μηχανικών	1	0	1
ΠΕ Χημικών Μηχανικών	1	1	0
ΠΕ Γεωπόνων	1	1	0
ΠΕ Βιολόγων (Ιχθυολόγου)	1	0	1
ΠΕ Δημοτικής Αστυνομίας	1	0	1
ΠΕ Διεκπεραίωσης υποθέσεων πολιτών	3	3	0
Σύνολο θέσεων ΠΕ	18	13	5
ΤΕ Πολιτικών Μηχανικών	3	1	2
ΤΕ Μηχανολόγων Μηχανικών	3	3	0
ΤΕ Τοπογράφων Μηχανικών	1	0	1
ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπόνων	2	0	2
ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού	2	1	1
ΤΕ Οικονομικού – Λογιστικού	1	1	0
ΤΕ Δημοτικής Αστυνομίας	1	0	1
ΤΕ Διοίκηση μονάδων Τ.Α.	1	0	1
ΤΕ Διεκπεραίωσης υποθέσεων πολιτών	5	5	0
Σύνολο θέσεων ΤΕ	19	11	8
ΔΕ Διοικητικών	23	18	5
ΔΕ Ελεγκτών Εσόδων – Εξόδων	1	1	0
ΔΕ Εισπρακτόρων	1	1	0
ΔΕ Δημοτικής Αστυνομίας	3	0	3
ΔΕ Ηλεκτρολόγων	2	2	0
ΔΕ Χειριστών Μηχανημάτων	6	4	2
ΔΕ Οδηγών Αυτοκινήτων	6	3	3
ΔΕ Τεχνιτών Υδραυλικών	4	4	0
ΔΕ Τεχνιτών	2	0	2
Σύνολο θέσεων ΔΕ	48	33	15
ΥΕ Κλητήρων – Θυρωρών - Γενικών Καθηκόντων	1	0	1
ΥΕ Εργατών Καθαριότητας	8	2	6
ΥΕ Εργατών Γενικών Καθηκόντων	3	0	3
ΥΕ Εργατών Ύδρευσης – Αποχέτευσης	2	0	2
ΥΕ Εργατών (Συνεργείων)	1	1	0
ΥΕ Εργατών επισκευών-συντήρησης έργων, συντήρησης κατασκευών	1	1	0
ΥΕ Εργατών (Κήπων)	1	1	0
Σύνολο θέσεων ΥΕ	17	5	12

Οι ειδικότητες και τα προσόντα του υφιστάμενου προσωπικού είναι κατάλληλα για τις λειτουργίες του Δήμου, σε καμία των περιπτώσεων όμως το υφιστάμενο προσωπικό δεν επαρκεί αριθμητικά για την κάλυψη των σημερινών, καθώς και μελλοντικών αναγκών. Υπάρχει έντονος προβληματισμός για την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών σε ενδεχόμενες περιπτώσεις μακροχρόνιας απουσίας υπαλλήλων, λόγω ασθένειας, άδειας ανατροφής, άδειας άνευ αποδοχών, ενδεχόμενης συνταξιοδότησης ή αποχώρησης από οποιαδήποτε άλλη αιτία.

Ακόμη και ο χαρακτηρισμός των Υπηρεσιών ως υποστελεχωμένων αποτελεί ευφημισμό, αφού στην πραγματικότητα οι οργανικές μονάδες είναι κατ'

ελάχιστον στελεχωμένες, ώστε απλά να συμβάλλουν στη συνολική λειτουργία του Δήμου σε ένα αξιοπρεπές επίπεδο.

Με βάση την αξιολόγηση του υφιστάμενου προσωπικού σε σχέση με τον ΟΕΥ, ο αριθμός των εργαζομένων που υπηρετεί σήμερα στον Δήμο είναι κατά πολύ μικρότερος από το προβλεπόμενο, ιδιαίτερα σε υπηρεσίες αιχμής, με αποτέλεσμα να μην επαρκεί, αφού δεν υπάρχουν βασικές ειδικότητες για την λειτουργία των τμημάτων ενώ άλλες δεν προβλέπονται καθόλου στον ΟΕΥ.

Ειδικότερα υπάρχει κενό στις θέσεις των ηλεκτρολόγων μηχανικών για την στελέχωση έστω και κατ' ελάχιστο του Τμήματος Προγραμματισμού, με αποτέλεσμα την αποσπασματική αντιμετώπιση των αναγκών μηχανοργάνωσης από εξωτερικούς συνεργάτες.

Ακόμη δεν υπηρετεί κανένας εργαζόμενος ΥΕ Εργατών Νεκροταφείου με αποτέλεσμα οι πάγιες και διαρκείς ανάγκες της ευαίσθητης υπηρεσίας των νεκροταφείων να καλύπτονται αποκλειστικά είτε με προσωπικό ορισμένου χρόνου είτε με έργα επισκευών και διευθετήσεων.

Επιπλέον υπηρετούν δύο μόνο υπάλληλοι ΔΕ Ηλεκτρολόγων που δεν επαρκούν για την συντήρηση του εκτεταμένου δικτύου ηλεκτροφωτισμού, ενώ στις θέσεις των οδηγών και χειριστών μηχανημάτων οι θέσεις δεν επαρκούν με αποτέλεσμα οι ανάγκες να καλύπτονται αποκλειστικά με προσωπικό ορισμένου χρόνου.

Επίσης υπάρχουν μεγάλα κενά στις θέσεις του εργατικού προσωπικού, με αποτέλεσμα οι ανάγκες να καλύπτονται αποκλειστικά από προσωπικό ορισμένου χρόνου.

1.5.2.2 Νομικά Πρόσωπα

Τα δεδομένα για τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου, τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες που αναπτύσσουν αναφέρονται σε άλλα κεφάλαια.

1.5.3 Αξιολόγηση Οργανωτικής Δομής Δήμου Αμυνταίου

Στην αξιολόγηση της οργανωτικής δομής του Δήμου Αμυνταίου πέραν του ΟΕΥ του Δήμου, λαμβάνονται υπόψη και οι αρμοδιότητες των Νομικών Προσώπων του Δήμου, όπως περιγράφηκαν παραπάνω.

Ο υφιστάμενος ΟΕΥ, χαρακτηρίζεται από οργανωτική άποψη κατάλληλος και μπορεί να αντιμετωπίσει τις τρέχουσες ανάγκες του Δήμου, αν εφαρμοσθεί όμως στο σύνολό τους. Ωστόσο, δε βρίσκει εφαρμογή στην πράξη.

Τα σημαντικότερα προβλήματα της οργανωτικής δομής των Δημοτικών Υπηρεσιών, οφείλονται στη μερική εφαρμογή του ισχύοντος ΟΕΥ, κυρίως λόγω της υποστελέχωσης του Δήμου, της μη κάλυψης όλων των οργανικών θέσεων, της αποχώρησης υπαλλήλων διαφόρων κλάδων και ειδικοτήτων ιδιαίτερα από την τεχνική υπηρεσία, στους περιορισμένους οικονομικούς πόρους που διατίθενται στην περίοδο της κρίσης και της αναστολής

προσλήψεων προσωπικού κάθε βαθμίδας και ειδικότητας λόγω του μεσοπρόθεσμου.

Τα ανωτέρω προβλήματα έχουν ως συνέπεια την πλημμελή κάλυψη των αρμοδιοτήτων ορισμένων Δημοτικών Υπηρεσιών και Νομικών Προσώπων του Δήμου, τη δημιουργία αλληλοεπικαλύψεων μεταξύ Δημοτικών Υπηρεσιών και Νομικών Προσώπων σε διάφορους τομείς, μεταξύ των Δημοτικών Υπηρεσιών αλλά και μεταξύ των υπαλλήλων που χειρίζονται τα θέματα, με συνεπακόλουθο την έλλειψη συντονισμού, την κακή επικοινωνία και συνεργασία και τη δημιουργία εντάσεων μεταξύ της διοίκησης και του σώματος των υπαλλήλων του Δήμου.

Επομένως κρίνεται επιτακτική η ανάγκη ανακατανομής των αρμοδιοτήτων, συγχώνευσης παλαιών ή δημιουργίας νέων Τμημάτων των Δημοτικών Υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων, τα οποία πρέπει να αντιμετωπισθούν στη βάση οργανωμένου σχεδίου ανασυγκρότησης της οργανωτικής δομής του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων.

Ειδικά για κάποια από τα Νομικά Πρόσωπα που δεν έχουν επαρκή στελέχωση αλλά και οργανωτική δομή, οι Δημοτικές Υπηρεσίες παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες. Οι υπηρεσίες αυτές αφορούν την διενέργεια προμηθειών, την κατασκευή έργων συντήρησης και επισκευών, την παροχή ταμειακών υπηρεσιών κλπ.

Περαιτέρω θα πρέπει να αναφερθεί ότι στα πλαίσια της παροχής υπηρεσιών του Δήμου προς τρίτους, οι υπάλληλοι του Δήμου απασχολούνται με παράλληλα καθήκοντα ως ανταποκριτές του ΟΓΑ και του ΕΛΓΑ. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη συνολική επιβάρυνση του προσωπικού των Δημοτικών Υπηρεσιών με τις συγκεκριμένες εργασίες και τον περιορισμό του χρόνου τους για την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων της θέσης που καλύπτουν.

Είναι προφανές ότι τα προηγούμενα δεδομένα, σηματοδοτούν την ανάγκη άμεσων αλλαγών στη συνολική οργανωτική δομή του Δήμου, στις Δημοτικές Υπηρεσίες και τα Νομικά Πρόσωπα. Στα πλαίσια της αντιμετώπισης των προαναφερθέντων οργανωτικών προβλημάτων και επισημάνσεων και με στόχο την παροχή καλύτερων υπηρεσιών προς τους πολίτες-χρήστες των υπηρεσιών, οι ΟΤΑ, επομένως και ο Δήμος Αμυνταίου, δύνανται θεσμικά να ασκήσουν τις αρμοδιότητες των Νομικών τους Προσώπων.

Στην περίπτωση αυτή, είναι δυνατό να επιτευχθεί καλύτερος συντονισμός, εξοικονόμηση πόρων και καλύτερη αξιοποίηση του υφιστάμενου προσωπικού.

Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη στελέχωση των Δημοτικών Υπηρεσιών, σε περίπτωση συγκέντρωσης των εν λόγω αρμοδιοτήτων στο Δήμο, οι δημοτικές λειτουργίες να επιβαρυνθούν σημαντικά, καθώς δεν προβλέπεται άμεσα η ενίσχυση των αντίστοιχων οργανωτικών δομών του Δήμου, τα οποία κυρίως αναμένεται να αναλάβουν το μεγαλύτερο βάρος της συγκεκριμένης επιλογής.

Λαμβάνοντας υπόψη τις νέες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί, την ανάγκη διαρκούς μέριμνας για την εξοικονόμηση πόρων, που όμως δεν πρέπει να αποβαίνει σε βάρος της προάσπισης και προαγωγής του δημοσίου συμφέροντος, καθώς επίσης και το γεγονός ότι ο υφιστάμενος ΟΕΥ, ως δομικό στοιχείο του Δήμου δεν πληροί τις νέες απαιτήσεις της κοινωνίας, όπως έχουν διαμορφωθεί την τελευταία περίοδο, κρίνεται αναγκαίος ο σχεδιασμός και η θέσπιση νέου ΟΕΥ, τόσο για το Δήμο, όσο και για τα Νομικά του Πρόσωπα.

Η εναλλακτική πρόταση για την δημιουργία ενός νέου ΟΕΥ, πρέπει να βασίζεται στις παρακάτω παραμέτρους :

- Τον μόνιμο πληθυσμό του Δήμου Αμυνταίου
- Τις νέες αρμοδιότητες των Δήμων
- Τη διαφύλαξη του Δημόσιου χαρακτήρα των προσφερόμενων υπηρεσιών
- Την εξασφάλιση επαρκών οικονομικών πόρων
- Την εξασφάλιση επαρκούς προσωπικού
- Την δημιουργία συγκροτημένης δομής των υπηρεσιών του Δήμου για την επίτευξη του μέγιστου δυνατού αποτελέσματος
- Τους τυχόν θεσμικούς περιορισμούς που προκύπτουν από τις συστατικές πράξεις και το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο.

Σε κάθε περίπτωση ο νέος οργανωτικός σχεδιασμός πρέπει να προσανατολίζεται στην κατεύθυνση

- της κατά το δυνατόν ομαδοποίησης συναφών λειτουργιών του Δήμου
- του περιορισμού των ιεραρχικών επιπέδων
- της διατήρησης των μηχανισμών διοίκησης, εποπτείας και συντονισμού
- της διατήρησης των αποκεντρωμένων δομών που λειτουργούν στον Δήμο.

Με βάση τις προηγούμενες παραμέτρους και με στόχο όσον αφορά την ομαδοποίηση των λειτουργιών και την ενίσχυση και αναβάθμιση του Δήμου ως οργανισμού παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες, είναι απαραίτητο να ληφθούν υπόψη η ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Νομικών Προσώπων και των Δημοτικών Υπηρεσιών, ο περιορισμός των οργανωτικών μονάδων του ΟΕΥ του Δήμου και η ενοποίηση των υπηρεσιών.

1.5.4 Συστήματα Διαχείρισης, Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Εξυπηρέτηση του Πολίτη

Οι Δημοτικές Υπηρεσίες κυρίως καθώς και η ΔΕΤΕΠΑ, έχουν αναπτύξει σε σημαντικό βαθμό συστήματα διαχείρισης όπως Διαχειριστική Επάρκεια, παλαιότερα ISO 9001/2008, Επιμορφώσεις και Κατάρτιση, Σύστημα Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων, Σύστημα Προγραμματισμού και Παρακολούθησης Έργων.

Ο Δήμος Αμυνταίου διαθέτει Διαδικτυακή Πύλη, η οποία λειτουργεί στη διεύθυνση <http://www.amyntaio.gr> και εξυπηρετεί στην πληροφόρηση των

πολιτών τόσο για τις υπηρεσίες που παρέχονται από τον ίδιο το Δήμο, όσο και από τα Νομικά του Πρόσωπα.

Στους πολίτες του Δήμου Αμυνταίου παρέχεται Ηλεκτρονική Εξυπηρέτηση 1^{ου} Επιπέδου, καθώς τα άλλα τέσσερα επίπεδα δεν έχουν αναπτυχθεί μέχρι σήμερα. Συγκεκριμένα παρέχεται πληροφόρηση όσο αφορά την δομή του Δήμου καθώς και πρόσβαση στις αποφάσεις του Δήμου, Δημοτικό Συμβούλιο και Οικονομική Επιτροπή.

Ενώ ήδη οι υπηρεσίες του Δήμου επεξεργάζονται τρόπο για την ανάρτηση πληροφοριών που να αφορούν τα δικαιολογητικά των οποίων απαιτείται η προσκόμιση και τους φορείς που εμπλέκονται για την διευθέτηση θεμάτων και την παροχή υπηρεσίας.

Την επόμενη περίοδο, κρίνεται επιτακτική η ανάγκη ανάπτυξης των συστημάτων διαχείρισης και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, κυρίως της ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης των πολιτών, τόσο για τις Δημοτικές Υπηρεσίες όσο και για το Νομικά Πρόσωπα, με στόχο την βελτίωση της παροχής υπηρεσιών, τη δημιουργία κινήτρου για τη χρήση των νέων τεχνολογιών, αλλά και την εξοικονόμηση ανθρωπίνων πόρων για τη λειτουργία του Δήμου.

1.5.5 Κτηριακές Υποδομές, Εγκαταστάσεις και Τεχνικός Εξοπλισμός

Το μεγαλύτερο τμήμα των δημοτικών υπηρεσιών στεγάζεται στο κτήριο του Δημαρχείου στην οδό Γρ. Νικολαΐδη 2, στο Αμύνταιο. Τμήμα των τεχνικών υπηρεσιών κυρίως εργατοτεχνικό προσωπικό, συνεργεία επισκευής βλαβών δικτύων, συνεργεία αποκομιδής απορριμμάτων, στεγάζονται σε κτήριο και δημοτική έκταση στην εκτός σχεδίου περιοχή βόρεια της πόλης του Αμυνταίου και σε μικρή απόσταση από αυτό. Η έκταση αυτή λειτουργεί ως αμαξοστάσιο του Δήμου.

Η δυναμικότητα των κτηρίων επαρκεί για τις ανάγκες λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών, καθώς σε γενικές γραμμές ο αριθμός των εργαζομένων υπολείπεται της δυναμικότητάς τους.

Σημαντικό πρόβλημα λειτουργικότητας του κτηρίου του Δημαρχείου αποτελεί η έλλειψη προσβασιμότητας των ΑμεΑ καθώς ο υφιστάμενος ανελκυστήρας υπολείπεται από τις σύγχρονες προδιαγραφές εξυπηρέτησης ΑμεΑ. Τέλος εντοπίζεται η ανάγκη εγκατάστασης συστημάτων ασφαλείας στα περισσότερα κτήρια του Δήμου για προστασία από κακόβουλες ενέργειες.

Όσον αφορά στο μηχανολογικό εξοπλισμό και στα συστήματα πληροφορικής και εξοπλισμού γραφείου στις δημοτικές υπηρεσίες, οι ελλείψεις που παρατηρούνται είναι σημαντικές ιδιαίτερα στην αναβάθμιση των συστημάτων ούτως ώστε αυτά να είναι λειτουργικά.

Τα σημαντικότερα προβλήματα παρουσιάζονται στις διαδικασίες συντήρησης και αντικατάστασης της κτηριακής υποδομής και του τεχνικού εξοπλισμού που χρησιμοποιεί ο Δήμος και είναι τα ακόλουθα :

- Ελάχιστοι διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι
- Δυσκίνητο και χρονοβόρο νομικό πλαίσιο
- Έλλειψη τεχνικού προσωπικού συντήρησης εξοπλισμού, πρόληψης φθορών και εκτίμησης και επιδιόρθωσης βλαβών
- Απαρχαιωμένο ηλεκτρολογικό δίκτυο στο κτήριο διοίκησης
- Δυσλειτουργίες στη συντήρηση οχημάτων
- Γερασμένος στόλος οχημάτων/μηχανημάτων με ασύμφορη λειτουργία

Πίνακας : Τεχνικός Εξοπλισμός μηχανών γραφείου και ηλεκτρονικών υπολογιστών

Δημοτική Υπηρεσία / Νομικό Πρόσωπο	Πλήθος	Είδος	Ανάγκες που εξυπηρετεί
Γραφείο Δημάρχου	1	LAPTOP	Δήμαρχος
Γραφείο Δημάρχου	2	PC	Σύμβουλοι Δημάρχου
Γραφείο Δημάρχου	1	PC	Γραμματεία Δημάρχου
Διοίκηση	3	PC	Αντιδήμαρχοι- Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου
Δ/ση Διοικητικών & Οικονομικών	1	PC	Δ/ντής Διοικητικών & Οικονομικών
Διοικητικές Υπηρεσίες	2	PC	Υποστήριξη Διοίκησης
Διοικητικές Υπηρεσίες	2	PC	Υποστήριξη Διοίκησης
Διοικητικές Υπηρεσίες	6	PC	Εξυπηρέτηση πολίτη
Διοικητικές Υπηρεσίες	1	PC	Ληξιαρχος
	9	Εκτυπωτής	Εξυπηρέτηση πολίτη
	2	Εκτυπωτής-φαξ	Εξυπηρέτηση πολίτη
	4	Πολυμηχάνημα	Εξυπηρέτηση πολίτη
Διοικητικές Υπηρεσίες	2	PC	Γραφείο προσωπικού
Διοικητικές Υπηρεσίες	1	Εκτυπωτής	Γραφείο προσωπικού
Διοικητικές Υπηρεσίες	1	Πολυμηχάνημα	Γραφείο προσωπικού
Διοικητικές Υπηρεσίες	1	PC	Δ/ση Διοικητικών & Οικονομικών
Ληξιαρχείο	1	PC	Εξυπηρέτηση πολίτη
Οικονομική Υπηρεσία	9	PC	Οικονομική Υπηρεσία
Οικονομική Υπηρεσία	1	Πολυμηχάνημα	Οικονομική Υπηρεσία
Οικονομική Υπηρεσία	11	Εκτυπωτής	Οικονομική Υπηρεσία
Τεχνική Υπηρεσία	14	PC	Τεχνικές Υπηρεσίες
Τεχνική Υπηρεσία	1	LAPTOP	Τεχνικές Υπηρεσίες
Τεχνική Υπηρεσία	1	PC	Τηλεχειρισμός ύδρευση
Τεχνική Υπηρεσία	1	PC	Δεδομένα καιρού
Τεχνική Υπηρεσία	1	Πολυμηχάνημα	Τεχνικές Υπηρεσίες
Τεχνική Υπηρεσία	8	Εκτυπωτής	Τεχνικές Υπηρεσίες
Τεχνική Υπηρεσία	1	Εκτυπωτής-φαξ	Τεχνικές Υπηρεσίες
Τεχνική Υπηρεσία	1	PLOTTER	Τεχνικές Υπηρεσίες
Νομικό πρόσωπο	1	PC	Παιδικοί Σταθμοί
Νομικό πρόσωπο	1	Εκτυπωτής	Παιδικοί Σταθμοί
Νομικό πρόσωπο	1	φαξ	Παιδικοί Σταθμοί
Νομικό πρόσωπο	1	PC	Σχολεία
Νομικό πρόσωπο	1	Εκτυπωτής	Σχολεία
Κοινωφελής Επιχείρ.	1	PC	Πρόνοια

Πίνακας : Στοιχεία Μηχανημάτων έργου και οχημάτων

Σάρωθρο	DULEVO-DULEVO 5000
Σάρωθρο	KARCHER-ICC1

Σάρωθρο	RAVO bv-340EUROIII/340CD
Σάρωθρο	RAVO bv-340EUROIII/340CD
Σάρωθρο	RAVO bv-340EUROIII/340CD
Εκσκαφέας - Φορτωτής	JCB-4CX-4WS-SM
Εκσκαφέας - Φορτωτής	JCB-4CX-4WS-SM
Πολυμηχάνημα	CATERPILLAR 226B
Ισοπεδωτής γαιών	COMATSU GD521 A-1E
Ισοπεδωτής γαιών	COMATSU GD521 A-1E
Καλαθοφόρο	MERCEDES BENZ-814
Αλατοδιανομέας-Λεπίδα αποχιονισμού	IVECO MAGIRUS
Ισοπεδωτής γαιών	FIAT HITACHI-G170
Πολυμηχάνημα (Unimog)	DAIMLER-CHRYSLER
Εκχιονιστικό	DAIMLER CHRYSLER
Διαξονικός ελκυστήρας (τρακτέρ χλοοκοπτικό)	HURLIMMAN-H435DT PRINCE
Πυροσβεστικό όχημα	MAZDA-BT50
Αλατοδιανομέας-Λεπίδα-Φρέζα	DAIMLER AG-UNIMOG 405/70(420)
Λεωφορείο	FIAT-IVECO-CC100E18M/P
Λεωφορείο	FIAT-IVECO-A50C13
Λεωφορείο	FORD WERKE-TRANSIT FT350L
Λεωφορείο	FIAT-IVECO-A50C13
Λεωφορείο	FIAT-IVECO-A50C13
Λεωφορείο	FIAT-IVECO-A50C13
Λεωφορείο	FIAT-IVECO-A50C13
Λεωφορείο	FIAT-IVECO-A50C13
Λεωφορείο	FIAT-IVECO-A50C13
Επιβατικό	ROVER-LAND ROVER
Επιβατικό (βοήθεια στο σπίτι)	HYUNDAI MOTOR-MATRIX
Επιβατικό (βοήθεια στο σπίτι)	HYUNDAI MOTOR-MATRIX
Επιβατικό (βοήθεια στο σπίτι)	HYUNDAI MOTOR
Επιβατικό (βοήθεια στο σπίτι)	HYUNDAI MOTOR-MATRIX
Επιβατικό (για μεταφορά ΑμεΑ)	HYUNDAI MOTOR C
Επιβατικό	SCODA
Επιβατικό	MITSUBISHI
Επιβατικό	DACIA-LOGAN
Επιβατικό	LADA NIVA
Επιβατικό	FIAT-ALFA ROMEO 146
Επιβατικό	RENAULT KOLEOS
Ασθενοφόρο	VOLKSWAGEN
Ημιφορτηγό	MAZDA-B2600
Ημιφορτηγό	MAZDA-B2600
Ημιφορτηγό	NISSAN-NAVARA
Ημιφορτηγό	NISSAN MOTOR-NISSAN PICK UP
Ημιφορτηγό	NISSAN
Ημιφορτηγό	TOYOTA KUN 25
Ημιφορτηγό	TOYOTA KUN 25
Ημιφορτηγό	PEUGEOT-PARTNER GBWJYB
Ημιφορτηγό-αυτοκίνητο	TOYOTA-HILUX
Ημιφορτηγό-αυτοκίνητο	TOYOTA-HILUX
Ημιφορτηγό-αυτοκίνητο	TOYOTA-HILUX
Φορτηγό-ανατρεπόμενο	IVECO SPA-C65C00
Φορτηγό-ανατρεπόμενο	IVECO MAGIRUS-MP190E35W(4x4)
Φορτηγό-ανατρεπόμενο	FIAT IVECO-50C13
Φορτηγό-απορριμματοφόρο	FIAT IVECO-100E18
Φορτηγό-απορριμματοφόρο	NEFFEDI-TS-35CB
Φορτηγό-απορριμματοφόρο	DAIMLER CHRYSLER-1018AK
Φορτηγό-απορριμματοφόρο	MAN-10.225LAC
Φορτηγό-απορριμματοφόρο	IVECO SPA-IS52CI2BA(50C17)
Φορτηγό-απορριμματοφόρο	IVECO SPA-150E25 A1NM02

Φορτηγό-απορριματοφόρο	IVECO-ML150E21K
Φορτηγό-απορριματοφόρο	MERCEDES BENZ-1517
Φορτηγό-απορριματοφόρο	MERCEDES BENZ-1422
Φορτηγό-απορριματοφόρο	MERCEDES-2024
Νεκροφόρα	DACIA 1304-PICK UP
Νεκροφόρα	FORD COURIER

1.5.6 Βασικές Συνεργασίες και άλλα Θέματα

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφονται βασικές συνεργασίες του Δήμου Αμυνταίου καθώς και άλλα πρόσθετα θέματα που αφορούν στο θεματικό τομέα Εσωτερικό Περιβάλλον του Δήμου.

Οι βασικές συνεργασίες αφορούν εξωτερικούς συνεργάτες στους τομείς

- Της προμήθειας και υποστήριξης λογισμικού, της συντήρησης του hardware και της ιστοσελίδας του Δήμου.
- Της νομικής εκπροσώπησης του Δήμου από ιδιώτες δικηγόρους.
- Της ανάθεσης μελετών για την προετοιμασία του Δήμου στην διεκδίκηση κυρίως συγχρηματοδοτούμενων έργων και προγραμμάτων.
- Της υποστήριξης του Δήμου σε θέματα πολεοδομίας και έκδοσης αδειών δόμησης από την Υπηρεσία Δόμησης του Δήμου Φλώρινας.

1.6 Ακίνητη Περιουσία Δήμου Αμυνταίου

Τα στοιχεία για την ακίνητη περιουσία του Δήμου αντλήθηκαν από τα καταγεγραμμένα στοιχεία του Δήμου και από τα δηλωθέντα στο φορολογικό έντυπο Ε9-Βεβαίωση Δηλωθείσας Περιουσιακής Κατάστασης του Δήμου Αμυνταίου. Σε αυτό δηλώνονται οικήματα, καταστήματα, οικόπεδα, αγροτεμάχια, κοινωφελής και κοινόχρηστοι χώροι, είτε είναι εντός σχεδίου οικισμών, είτε στην εκτός σχεδίου περιοχή. Το σύνολο της αντικειμενικής αξίας των καταγεγραμμένων και δηλωθέντων ακινήτων ανέρχεται στα 3.902.414,16 €.

1.6.1 Περιουσιακή Κατάσταση

Πίνακας : Γη εκτός σχεδίου πόλεων και οικισμών Δήμου Αμυνταίου

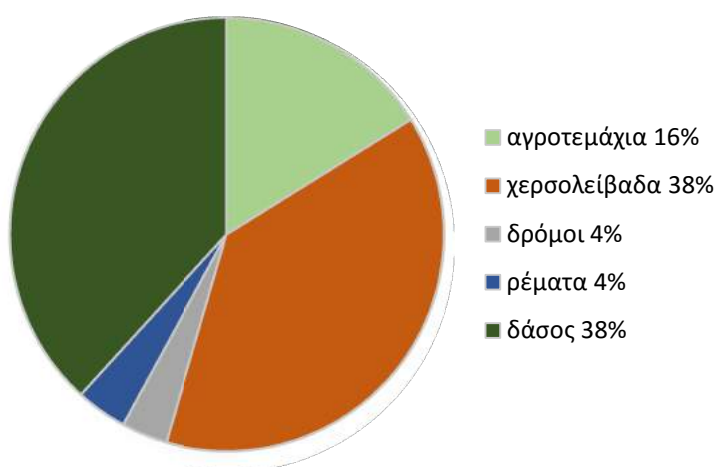
	Έκταση (στρ)	Πλήθος τεμαχίων	Χαρακτηρισμός
ΔΕ Αμυνταίου			
ΔΚ Αμυνταίου	974,64	69	Αγροτεμάχια
	225,96	9	Ρέματα
	58,00	12	Δρόμοι
ΤΚ Αγ. Παντελεήμονα	2.437,66	46	Αγροτεμάχια
	5.538,66	47	Χερσολειβαδα
	291,28		Δρόμοι
	68,06	21	Ρέματα
ΤΚ Ξινού Νερού	2.876,47	15	Αγροτεμάχια
	9,00	3	Αγρ/χια αναδασμού
	190,91		Δρόμοι αναδασμού
	4,21	3	Ρέματα
ΤΚ Πετρών	112,53	21	Αγροτεμάχια
	474,50	31	Ρέματα
	272,92	31	Δρόμοι
ΤΚ Κλειδίου	5.063,50	1	Δασοβοσκή
ΤΚ Ροδώνα	69,54	5	Αγροτεμάχια

	14,12	4	Ρέματα
	121,54	11	Δρόμοι
TK Φανού	68,14	5	Αγροτεμάχια
	381,56	16	Ρέματα
	152,08	20	Δρόμοι
TK Κέλλης	15.825,94	2	Χερσολειβαδα
	35.231,22		
ΔΕ Φιλώτα			
TK Φιλώτα	79,06	13	Αγροτεμάχια
	1.293,78	41	Ρέματα
	197,93	26	Χερσολειβαδο
	259,58		Δρόμοι
TK Αντιγόνου	1.250,95	7	Αγροτεμάχια
	30,75	4	Δρόμοι
	11,50	1	Ρέματα
TK Βεγόρων	2.915,33	54	Αγροτεμάχια
	64,62	10	Δρόμοι
	60,17	8	Ρέματα
TK Λεβαίας	2.583,62	39	Αγροτεμάχια
	115,03	12	Δρόμοι
TK Μανιακίου	67,42	11	Αγροτεμάχια
	444,00	2	Χερσολειβαδο
TK Πελαργού	8.272,28	4	Χερσολειβαδο
	136,09		Δρόμοι
TK Φαραγγίου	45,62	4	Αγροτεμάχια
	17.827,73		
ΔΕ Αετού			
TK Αετού	126,69	10	Αγροτεμάχια
	11,21	1	Χερσολειβαδο
	143,31		Δρόμοι
TK Αγραπιδέων	1.677,23	35	Χερσολειβαδο
	3.450,35	2	Δάσος
	95,55		Δρόμοι
	103,25	4	Ρέματα
TK Λιμνοχωρίου	358,57	7	Χερσολειβαδο
	53,96	15	Αγροτεμάχιο
	984,18	1	Δάσος
TK Πεδινού	646,01	42	Αγροτεμάχια
	289,90	8	Χερσολειβαδο
	31,37	3	Ρέματα
	241,26		Δρόμοι
TK Σκλήθρου	13,44	5	Αγροτεμάχια
	579,80	34	Ρέματα-τάφροι
	302,47	17	Δρόμοι
TK Αναργύρων	736,95	8	Αγροτεμάχια
	253,97	37	Ρέματα
	313,70		Δρόμοι
TK Βαλτονέρων	50,78	4	Αγροτεμάχια
	10,85	2	Ρέματα
	168,76		Δρόμοι
	10.643,56		
ΔΕ Βαρικού			
TK Βαρικού	9,41	3	Αγροτεμάχια
	4,62	1	Χερσολειβαδο
	70,87	8	Ρέματα
	262,47		Δρόμοι
	347,37		
ΔΕ Λεχόβου			

ΤΚ Λεχόβου			
	3.477,69	14	Χερσολειβαδο
	3,90	5	Αγρός
	425,00	1	Δάσος
	3.906,59		
ΔΕ Νυμφαίου			
ΤΚ Νυμφαίου	14,00	10	Αγροτεμάχια
	26.074,16	2	Δάσος
	26.088,16		

Πίνακας : Κατανομή εκτάσεων με βάση τον χαρακτηρισμό

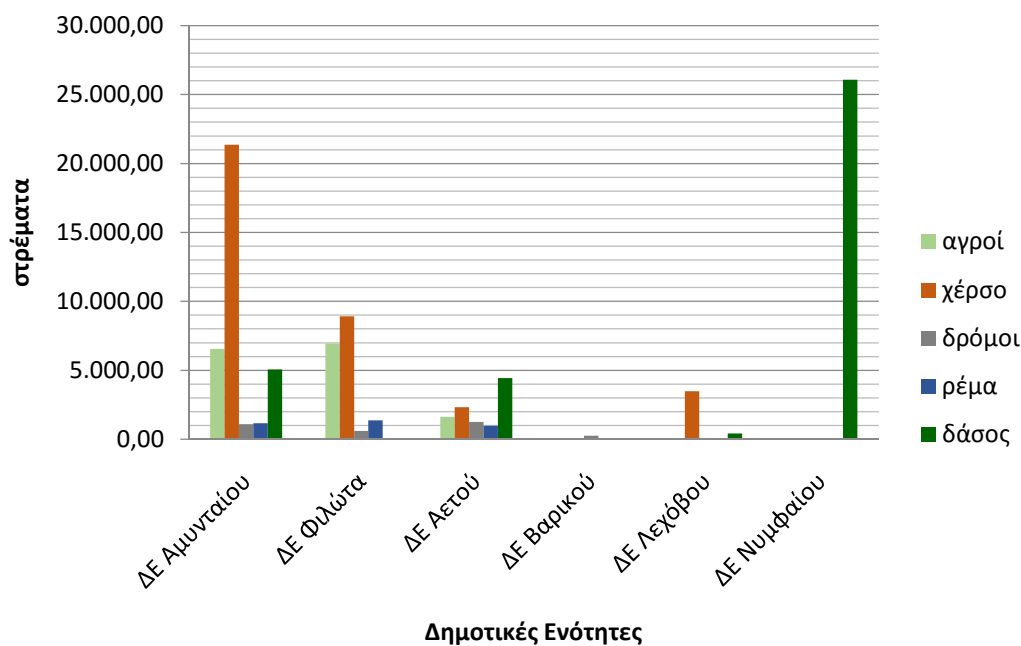
Αγροτεμάχια	Χερσολειβαδα	Δρόμοι	Ρέματα	Δάσος
15.145,12	36.098,03	3.220,32	3.583,97	35.961,19

Εικόνα : Κατανομή καταγεγραμμένων δημοτικών εκτάσεων, εκτός σχεδίου περιοχής

Πίνακας : Κατανομή καταγεγραμμένων δημοτικών εκτάσεων ανά ΔΕ

Περιοχή	Αγροτεμάχια	Χερσολειβαδα	Δρόμοι	Ρέματα	Δάσος
ΔΕ Αμυνταίου	6.547,98	21.364,60	1.086,73	1.168,41	5.063,50
ΔΕ Φιλώτα	6.942,00	8.914,21	606,07	1.365,45	-
ΔΕ Αετού	1.627,83	2.336,91	1.265,05	979,24	4.434,53
ΔΕ Βαρικού	9,41	4,62	262,47	70,87	-
ΔΕ Λεχόβου	3,90	3.477,69	-	-	425,00
ΔΕ Νυμφαίου	14,00	-	-	-	26.074,16

Εικόνα : Γράφημα κατανομής καταγεγραμμένων εκτάσεων ανά Δημοτική Ενότητα

Πίνακας : Οικοπέδων και κτηρίων Δήμου Αμυνταίου

Περιοχή	Έκταση (στρ)	Πλήθος τεμαχίων	Χαρακτηρισμός
ΔΕ Αμυνταίου			
ΔΚ Αμυνταίου	52,06	40	Οικόπεδα
	29,76	41	Χώρος Πρασίνου
	20,27	2	Πλατείες
	34,65		Δρόμοι
ΤΚ Αγ. Παντελεήμονα	42,01	48	Οικόπεδα
	37,30		Δρόμοι
ΤΚ Ξινού Νερού	10,81	8	Οικόπεδα
	1,16	2	Πλατείες
	2,27	5	Κτήριο
ΤΚ Πετρών	22,79	10	Οικόπεδα
	4,49		Δρόμοι
	0,78	5	Κτήριο
ΤΚ Ροδώνα	12,19	8	Οικόπεδα
	0,43	3	Κτήριο
ΤΚ Φανού	5,29	4	Οικόπεδα
	0,15	2	Κτήριο
ΤΚ Κέλλης	16,57	10	Οικόπεδα
	1,94	9	Κτήριο
ΤΚ Κλειδίου	3,29	5	Οικόπεδα
	0,66	3	Κτήριο
ΔΕ Φιλώτα			
ΤΚ Φιλώτα	33,13	31	Οικόπεδα
	1,12	4	Κτήριο
ΤΚ Αντιγόνου	14,59	9	Οικόπεδα
	0,27	2	Κτήριο
ΤΚ Βεγόρων	21,76	8	Οικόπεδα
	1,84	2	Πλατεία
	0,21	1	Κτήριο
ΤΚ Λεβαίας	8,55	3	Οικόπεδα

	1,22	2	Πράσινο
	1,53	1	Πλατεία
	0,32	2	Κτήριο
TK Μανιακίου	5,65	9	Οικόπεδα
	0,44	1	Πλατεία
	0,84	5	Κτήριο
TK Πελαργού	19,57	5	Οικόπεδα
	6,07	10	Πλατεία
	0,24	1	Κτήριο
TK Φαραγγίου	2,23	3	Οικόπεδα
	0,75	1	Πλατεία
	0,29	1	Πράσινο
	0,20	2	Κτήριο
ΔΕ Αετού			
TK Αετού	10,53	8	Οικόπεδα
	0,57	4	Κτήριο
TK Αγραπιδέων	1,81	2	Οικόπεδα
	0,24	2	Κτήριο
	33,13		Δρόμοι
TK Λιμνοχωρίου	4,87	3	Οικόπεδα
	0,11	2	Κτήριο
TK Πεδινού	6,68	1	Οικόπεδα
TK Σκλήθρου	7,56	5	Οικόπεδα
	53,40		Δρόμοι
TK Αναργύρων	13,07	7	Οικόπεδα
	0,80	1	Πλατεία
	0,32	1	Πράσινο
	0,50	2	Κτήριο
TK Ασπρογείων	1,80	3	Οικόπεδο
	0,38	2	Κτήριο
TK Βαλτονέρων	19,03	13	Οικόπεδο
	0,60	1	Πράσινο
	1,22	2	Πλατεία
	0,34	2	Κτήριο
	56,85		Δρόμοι
ΔΕ Βαρικού			
TK Βαρικού	0,22	2	Οικόπεδα
	0,22	1	Κτήριο
ΔΕ Λεχόβου			
TK Λεχόβου	8,29	5	Οικόπεδα
	0,50	2	Κτήριο
ΔΕ Νυμφαίου			
TK Νυμφαίου	32,76	33	Οικόπεδα
	0,46	1	Πλατεία
	0,37	1	Πράσινο
	2,48	14	Κτήριο

1.6.2 Αξιοποίηση Ακίνητης Περιουσίας

Αρχίζει και γίνεται πραγματικότητα η συνειδητοποίηση της μεγάλης αξίας των φυσικών και οικονομικών περιουσιακών στοιχείων και για το λόγο αυτό γίνεται προσπάθεια να αξιοποιηθούν αυτά με τέτοιο τρόπο, ώστε να αποτελέσουν μία

σημαντική πηγή εσόδων. Τα έσοδα από την ακίνητη περιουσία προέρχονται κυρίως από την διαχείριση των εκμισθωμένων ακινήτων και τα μερίσματα.

Σε αυτό που διαφέρει η ελληνική τοπική αυτοδιοίκηση όσον αφορά την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας της, είναι η έλλειψη σοβαρής και επιστημονικά εμπεριστατωμένης προσέγγισης του θέματος.

Ένα σημαντικό ζήτημα αποτελούν οι μεγάλες εκτάσεις στα όρια του Δήμου που αποτελούν ιδιοκτησία ελληνικού δημοσίου. Ένα από τα πιο τυπικά εμπόδια στη διαδικασία εκχώρησης της ακίνητης περιουσίας του δημοσίου, είναι η απουσία έκδοσης και εφαρμογής κυβερνητικών ρυθμίσεων, οι οποίες διασφαλίζουν τις πρακτικές διαδικασίες.

Η εφαρμογή των ρυθμίσεων αυτών υστερεί χρονικά, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για αστικές περιοχές, παρόλο που η εκχώρηση γης θα έπρεπε να στηρίζεται στην εξής απλή αρχή, ότι «όλες οι εκτάσεις που βρίσκονται μέσα στα διοικητικά όρια των Δήμων εκχωρούνται στον οικείο ΟΤΑ, με την εξαίρεση των δασικών και αποκαλυφθεισών εκτάσεων και των δημοσίων κτηρίων».

Επιπλέον αιτίες σύγχυσης και αβεβαιότητας στην κατανομή κρατικής και δημοτικής ακίνητης περιουσίας αποτελούν και οι παρακάτω λόγοι :

- Πολλές τοπικές αρχές διεκδικούν περιουσιακά στοιχεία, η ιδιοκτησία των οποίων παραμένει ακόμη ασαφής.
- Η αδυναμία αντιστοίχισης των λογιστικών αρχείων με τα απογραφικά αρχεία των τοπικών αρχών, η οποία δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, δημιουργεί επιπλέον προβλήματα.
- Η διοικητική μεταρρύθμιση, είτε έχει αλλάξει τα γεωγραφικά όρια των αρμοδιοτήτων, είτε έχει εισάγει νέα, επιπρόσθετα επίπεδα αυτοδιοίκησης, γεγονός που περιπλέκει ακόμη περισσότερο τη διαδικασία μεταβίβασης της ακίνητης περιουσίας.

Για να μπορέσει ο Δήμος, να εφαρμόσει αποτελεσματικές διαχειριστικές μεθόδους αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας τους χρειάζεται έναν ισχυρό υποστηρικτικό μηχανισμό, ο οποίος θα προσφέρει νομική και τεχνική κάλυψη, ενώ ταυτόχρονα θα διευκολύνει την πρόσβαση σε χρηματοπιστωτικούς πόρους.

Τέλος τα στελέχη της τοπικής αυτοδιοίκησης συνήθως δεν έχουν εξειδικευμένη γνώση ή και εμπειρία σχετικά με την ολοκληρωμένη διαχείριση της ακίνητης περιουσίας.

Ο σχεδιασμός κάποιας στρατηγικής είναι ανύπαρκτος και αδύνατος, αφού απαιτεί ένα πιο συμπαγές γνωστικό υπόβαθρο. Σε αυτήν την κατάσταση, έρχεται να προστεθεί και ο δισταγμός με τον οποίο αντιμετωπίζουν τα ίδια τα στελέχη όχι μόνο το θέμα της αγοράς της ακίνητης περιουσίας στο σύνολό της, αλλά και την πιθανότητα πρόσληψης εξειδικευμένου εξωτερικού συνεργάτη.

Υπάρχει ένας πυρήνας από συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, τα οποία αποτελούν ενιαίο μέρος κάθε αποτελεσματικού και υπεύθυνου διαχειριστικού συστήματος το οποίο πρέπει να δημιουργήσει ο Δήμος. Τα χαρακτηριστικά αυτά είναι :

- Η κατηγοριοποίηση της ακίνητης περιουσίας, βασισμένη σε λειτουργικούς και οικονομικούς σκοπούς.
- Η συστηματική καταγραφή και απογραφή της.
- Η αιτιολόγηση απόκτησης ακίνητης περιουσίας από τον δημόσιο τομέα.
- Η διαχείριση της περιουσίας και ο εντοπισμός εσόδων και εξόδων που αποφέρει κάθε τμήμα της.
- Η καταγραφή της χρηματικής αξίας της περιουσίας και του δικαιώματος επίσχεσης.
- Η περιοδική αξιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας κάθε περιουσιακού στοιχείου που βασίζεται σε στρατηγικά κριτήρια όπως ανάλυση κόστους, επαρκής ανταπόδοση της επένδυσης κ.α.
- Η χρήση λογικών κριτηρίων και γραπτών οδηγιών για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την απόκτηση, κατοχή και εκποίηση της ακίνητης περιουσίας.

Η διαχείριση της ακίνητης περιουσίας αποτελεί πολιτική επιλογή. Διαθέτει πόρους και ιδεολογία, αντικείμενο και στόχους. Είναι φυσικό διαφορετικές πολιτικές και ιδεολογικές προσεγγίσεις να καταλήγουν σε διαφορετικά διαχειριστικά συστήματα. Ανεξάρτητα όμως με ποιο πρίσμα αντιμετωπίζεται η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας, αυτή έχει να προσφέρει πολλά στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, όχι λύνοντας το οικονομικό πρόβλημα αλλά βοηθώντας την οικονομική και κοινωνική πολιτική.

Η ακίνητη περιουσία του Δήμου αξιοποιείται κυρίως με την εκμίσθωση των εκτάσεων στους ενδιαφερόμενους για πολυετή χρήση, κατόπιν δημοπρασίας εφόσον υπάρχει υψηλή ζήτηση.

1.7 Οικονομικά Στοιχεία Δήμου και Νομικών Προσώπων

Οι τοπικές αρχές έχουν αναλάβει έναν πρωταγωνιστικό ρόλο στον τομέα της κοινωνικής συνοχής, της οικονομικής ευημερίας και της βιώσιμης ανάπτυξης. Όμως η θέση τους, όπως επίσης και ο ρόλος που τους έχει ανατεθεί, δεν μπορούν να εξεταστούν ανεξάρτητα από τα οικονομικά μέσα που έχουν στην διάθεσή τους.

Το ζήτημα της οικονομικής αυτοτέλειας της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με το βαθμό αυτονομίας που απολαμβάνει το κάθε επίπεδο τοπικής διακυβέρνησης. Προϋποθέτει την ενίσχυση, αφενός με πόρους και αφετέρου με φορολογική εξουσία έτσι, ώστε να μπορεί να διαχειρίζεται τους φόρους αυτούς, σύμφωνα με τις τοπικές ιδιαιτερότητες και ανάγκες, αναδεικνύοντας με τον τρόπο αυτό τα ανταγωνιστικά της πλεονεκτήματα.

Ο σχεδιασμός της δημοσιονομικής αυτονομίας της τοπικής αυτοδιοίκησης, ο βαθμός δηλαδή της οικονομικής ανεξαρτησίας τους από το κεντρικό κράτος,

επηρεάζει τη συμπεριφορά και καθορίζει την έκβαση σε ζητήματα, όπως είναι η αποτελεσματικότητα του δημόσιου τομέα, η ισότητα στην πρόσβαση των τοπικών δημοσίων υπηρεσιών ή τη μακροπρόθεσμη δημοσιονομική συμπεριφορά.

Μία τοπική αυτοδιοίκηση με περιορισμένα ίδια έσοδα, είναι αναγκασμένη να επαφίεται στις κρατικές επιχορηγήσεις και τις άλλου είδους επιδοτήσεις για να καλύψει τις δαπάνες που δημιουργούνται από την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, την παροχή υπηρεσιών, ακόμη και από τα λειτουργικά της έξοδα.

Η έλλειψη επαρκών οικονομικών πόρων δημιουργεί συνεπώς μία σχέση εξάρτησης ανάμεσα στις τοπικές αυτοδιοικήσεις και το κεντρικό κράτος, η οποία με τη σειρά της μεταφράζεται σε ελευθερία με όρια στη λήψη αποφάσεων, σε πιθανούς περιορισμούς στη διαχείριση των οικονομικών της πόρων και σε συνεχείς ελέγχους σχετικά με το πώς και το που δαπανώνται τα έσοδα κάθε τοπικής αρχής.

1.7.1 Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Αμυνταίου

Πίνακας : Πραγματοποιηθέντα έσοδα και δαπάνες για το οικονομικό έτος 2014 και πρόβλεψη αυτών για το οικονομικό έτος 2015

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
ΕΣΟΔΑ €			
		2014	2015
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ		
01	Πρόσοδοι από την ακίνητη περιουσία	405.272,85	373.132,00
02	Πρόσοδοι από την κινητή περιουσία	66.925,43	64.000,00
03	Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	538.429,76	540.000,00
04	Έσοδα από λοιπά τέλη, δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών	94.067,90	40.525,00
05	Φόροι και εισφορές	10.133,31	30.379,00
06	Έσοδα από επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες	3.816.638,81	3.805.075,00
07	Λοιπά τακτικά έσοδα	23.179,22	51.533,00
Γενικό σύνολο τακτικών εσόδων		4.954.647,28	4.904.644,00
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ		
11	Έσοδα από εκποίηση κινητής και ακίνητης περιουσίας	2.789,78	152.744,00
12	Επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών	86.976,59	36.064,00
13	Επιχορηγήσεις για επενδυτικές δαπάνες	5.424.287,81	4.790.707,00
14	Δωρεές-κληρονομίες-κληροδοσίες	0,00	0,00
15	Προσαυξήσεις-Πρόστιμα-Παράβολα	138.901,91	68.000,00
16	Λοιπά έκτακτα έσοδα	1.320,00	872,00
Γενικό σύνολο εκτάκτων εσόδων		5.654.276,00	5.048.387,00
2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (ΠΟΕ) ΠΟΥ ΘΑ ΒΕΒΑΙΩΘΟΥΝ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ		
21	Έσοδα ΠΟΕ Τακτικά	514.675,85	300.000,00
22	Έσοδα ΠΟΕ Έκτακτα	0,00	0,00
Γενικό σύνολο εσόδων παρελθόντων οικονομικών ετών (ΠΟΕ)		514.675,85	300.000,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ		
31	Εισπράξεις από δάνεια	0,00	0,00
32	Εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα έσοδα κατά τα παρελθόντα έτη	298.156,78	220.000,00
Γενικό σύνολο εισπράξεων από δάνεια και απαιτήσεις από ΠΟΕ		298.156,78	220.000,00

4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ		
41	Εισπράξεις υπέρ του δημοσίου και τρίτων	1.072.965,47	1.020.317,00
42	Επιστροφές χρημάτων	25.745,73	5.000,00
	Γενικό σύνολο εισπράξεων υπέρ του δημοσίου και τρίτων	1.098.711,20	1.025.317,00
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ		
51	Χρηματικό υπόλοιπο από τακτικά έσοδα	728.203,76	1.109.715,00
52	Χρηματικό υπόλοιπο από έκτακτα έσοδα	2.857.062,80	3.075.718,00
	Γενικό σύνολο χρηματικού υπολοίπου	3.585.266,56	4.185.433,00
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	16.105.733,76	15.683.781,00
	ΔΑΠΑΝΕΣ €		
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ		
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	1.911.239,13	1.972.949,00
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	416.045,18	513.664,00
62	Παροχές τρίτων	1.096.982,68	970.945,00
63	Φόροι και τέλη	20.280,04	38.431,00
64	Λοιπά γενικά έξοδα	89.637,64	209.367,00
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημόσιας πίστης	67.715,60	67.718,00
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	392.208,90	526.654,00
67	Πληρωμές για μεταβιβάσεις εισοδημάτων σε τρίτους παραχωρήσεις-παροχές-επιχορηγήσεις-επιδοτήσεις-δωρεές	1.461.347,84	1.293.451,00
68	Λοιπά έξοδα	7.725,27	13.000,00
	Σύνολο Εξόδων χρήσης	5.463.182,28	5.606.179,00
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ		
71	Αγορές κτηρίων, τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	121.637,79	200.000,00
73	Έργα	4.877.272,59	4.720.621,00
74	Μελέτες, έρευνες, πειραματικές εργασίες και ειδικές δαπάνες	311.525,91	166.086,00
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	0,00	0,00
	Σύνολο Επενδύσεων	5.310.436,29	5.086.707,00
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ, ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ		
81	Πληρωμές οφειλών παρελθόντων οικονομικών ετών (ΠΟΕ)	64.282,23	622.357,00
82	Λοιπές αποδόσεις	1.082.400,14	1.034.550,00
83	Επιχορηγούμενες πληρωμές αποδόσεων ΠΟΕ	0,00	0,00
85	Προβλέψεις μη είσπραξης εισπρακτέων υπολοίπων βεβαιωθέντων κατά τα παρελθόντα οικονομικά έτη	0,00	0,00
	Σύνολο πληρωμές ΠΟΕ, αποδόσεις και προβλέψεις	1.146.682,37	1.656.907,00
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ		
91	Αποθεματικό	0,00	0,00
	Σύνολο Αποθεματικό	0,00	0,00
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ	11.920.300,94	12.349.793,00

Πίνακας : Πραγματοποιηθέντα έσοδα και δαπάνες ετών 2011-2014 του Δήμου Αμυνταίου

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
ΕΣΟΔΑ €					
		2014	2013	2012	2011
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ				
01	Πρόσοδοι από την	405.272,85	378.509,70	414.131,77	458.387,82

	ακίνητη περιουσία				
02	Πρόσοδοι από την κινητή περιουσία	66.925,43	89.784,49	81.311,36	38.492,46
03	Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	538.429,76	369.200,24	161.013,65	455.094,30
04	Έσοδα από λοιπά τέλη, δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών	94.067,90	81.856,75	81.545,22	97.995,02
05	Φόροι και εισφορές	10.133,31	33.878,03	14.228,62	31.081,02
06	Έσοδα από επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες	3.816.638,81	3.707.074,81	4.118.521,42	5.235.363,67
07	Λοιπά τακτικά έσοδα	23.179,22	53.840,18	54.892,14	73.945,39
Γενικό σύνολο τακτικών εσόδων		4.954.647,28	4.714.144,20	4.925.644,18	6.390.359,68
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ				
11	Έσοδα από εκποίηση κινητής και ακίνητης περιουσίας	2.789,78	0,00	0,00	0,00
12	Επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών	86.976,59	458.761,55	42.610,98	314.565,47
13	Επιχορηγήσεις για επενδυτικές δαπάνες	5.424.287,81	5.784.799,18	5.172.604,07	3.138.353,94
14	Δωρεές-κληρονομίες-κληροδοσίες	0,00	9.639,80	17.500,00	500,00
15	Προσαυξήσεις-Πρόστιμα-Παράβολα	138.901,91	108.707,37	100.467,63	181.748,18
16	Λοιπά έκτακτα έσοδα	1.320,00	1.517,50	43.264,50	2.414,00
Γενικό σύνολο εκτάκτων εσόδων		5.654.276,00	6.363.425,40	5.376.447,18	3.637.581,59
2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (ΠΟΕ) ΠΟΥ ΘΑ ΒΕΒΑΙΩΘΟΥΝ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ				
21	Έσοδα ΠΟΕ Τακτικά	514.675,85	311.341,03	377.968,00	91.797,89
22	Έσοδα ΠΟΕ Έκτακτα	0,00	0,00	0,00	0,00
Γενικό σύνολο εσόδων παρελθόντων οικονομικών ετών (ΠΟΕ)		514.675,85	311.341,03	377.968,00	91.797,89
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ				
31	Εισπράξεις από δάνεια	0,00	0,00	0,00	0,00
32	Εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα έσοδα κατά τα παρελθόντα έτη	298.156,78	205.883,17	179.612,11	165.461,18
Γενικό σύνολο εισπράξεων από δάνεια και απαιτήσεις από ΠΟΕ		298.156,78	205.883,17	179.612,11	165.461,18
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ				
41	Εισπράξεις υπέρ του δημοσίου και τρίτων	1.072.965,47	982.922,67	1.141.265,92	1.092.515,80
42	Επιστροφές χρημάτων	25.745,73	9.002,26	16.896,58	61.083,36
Γενικό σύνολο εισπράξεων υπέρ του δημοσίου και τρίτων		1.098.711,20	991.924,93	1.158.162,50	1.153.599,16

5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ				
51	Χρηματικό υπόλοιπο από τακτικά έσοδα	728.203,76	844.470,20	867.839,00	300.115,02
52	Χρηματικό υπόλοιπο από έκτακτα έσοδα	2.857.062,80	3.314.693,27	1.331.815,24	926.293,74
	Γενικό σύνολο χρηματικού υπολοίπου	3.585.266,56	4.159.163,47	2.199.654,24	1.226.408,76
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	16.105.733,76	16.745.882,20	14.217.488,21	12.665.208,26
	ΔΑΠΑΝΕΣ €				
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ				
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	1.911.239,13	1.947.095,04	2.180.808,76	2.858.290,21
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	416.045,18	413.524,92	815.483,28	946.235,99
62	Παροχές τρίτων	1.096.982,68	1.113.108,82	464.762,23	464.372,99
63	Φόροι και τέλη	20.280,04	22.764,95	22.447,16	23.649,76
64	Λοιπά γενικά έξοδα	89.637,64	100.860,88	89.968,26	75.645,52
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημόσιας πίστης	67.715,60	61.245,10	214.720,38	146.282,55
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	392.208,90	474.640,36	549.349,90	462.789,34
67	Πληρωμές για μεταβιβάσεις εισοδημάτων σε τρίτους παραχωρήσεις-παροχές-επιχορηγήσεις-επιδοτήσεις-δωρεές	1.461.347,84	1.636.227,36	1.264.791,73	1.158.338,07
68	Λοιπά έξοδα	7.725,27	0,00	40,96	234,56
	Σύνολο Εξόδων χρήσης	5.463.182,28	5.769.467,43	5.602.372,66	6.135.838,99
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ				
71	Αγορές κτηρίων, τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	121.637,79	190.011,36	179.362,46	157.438,78
73	Έργα	4.877.272,59	5.005.868,46	2.241.882,48	2.603.123,75
74	Μελέτες, έρευνες, πειραματικές εργασίες και ειδικές δαπάνες	311.525,91	168.847,04	278.164,67	96.009,06
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	0,00	0,00	0,00	0,00
	Σύνολο Επενδύσεων	5.310.436,29	5.364.726,86	2.699.409,61	2.856.571,59
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ, ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ				
81	Πληρωμές οφειλών παρελθόντων οικονομικών ετών (ΠΟΕ)	64.282,23	585.123,00	683.021,23	352.384,82
82	Λοιπές αποδόσεις	1.082.400,14	982.536,80	1.073.521,24	1.120.758,62
83	Επιχορηγούμενες πληρωμές αποδόσεων ΠΟΕ	0,00	458.761,55	0,00	0,00
85	Προβλέψεις μη εισπραξης	0,00	0,00	0,00	0,00

	εισπρακτέων υπολοίπων βεβαιωθέντων κατά τα παρελθόντα οικονομικά έτη				
	Σύνολο πληρωμές ΠΟΕ, αποδόσεις και προβλέψεις	1.146.682,37	2.026.421,35	1.756.542,47	1.473.143,44
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ				
91	Αποθεματικό	0,00	0,00	0,00	0,00
	Σύνολο Αποθεματικό	0,00	0,00	0,00	0,00
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ		11.920.300,94	13.160.615,64	10.058.324,74	10.465.554,02

Από την εξέταση των στοιχείων που παρουσιάζονται παραπάνω συνάγονται τα παρακάτω :

- Από το σύνολο των εσόδων, τα τακτικά απολογιστικά για το έτος 2014 αποτελούν το 30,76% ενώ τα αντίστοιχα προϋπολογιστικά για το έτος 2015 το 31,27%.
- Τα έκτακτα έσοδα συμμετέχουν στο σύνολο των εσόδων, στον απολογισμό του 2014 με ποσοστό 35,11%, ενώ στον προϋπολογισμό του 2015 με ποσοστό 32,19%.
- Τα συνολικά έξοδα χρήσης, ανήλθαν στο ποσοστό 45,83% το 2014 και για το έτος 2015 προϋπολογίζονται στο ίδιο περίπου ποσοστό των συνολικών εξόδων 45,39%.
- Οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού, η υψηλότερη κατηγορία εξόδων, συμμετείχαν στο σύνολο των εξόδων σε ποσοστό 16,03% το έτος 2014, ενώ για το έτος 2015 προβλέπεται συμμετοχή σε ποσοστό 15,98%.
- Οι επενδύσεις κάλυψαν το 44,55% το 2014 και η πρόβλεψη για το 2015 ανέρχεται περίπου στο 41,19%.
- Το χρηματικό υπόλοιπο της χρήσης του 2014 ήταν 4.185.433,00 €, το οποίο και μεταφέρεται αυτοτελώς στην επόμενη χρήση του 2015.
- Τα τακτικά και έκτακτα έσοδα ανέρχονται σε 10.070.493,61 € και από αυτά τα ανταποδοτικά έσοδα είναι 538.429,76 €, ποσοστό 5,34%. Οι κρατικοί πόροι για επενδύσεις ανέρχονται στα 9.327.903,21 € δηλαδή ποσοστό 92,62%.
- Τα έξοδα χρήσης ανέρχονται στο ποσό των 5.463.182,28 €, δηλαδή ποσοστό επί των εξόδων 45,83%, τα έξοδα επενδύσεων στο ποσό των 5.310.436,29 €, ποσοστό 44,55%, πληρωμές ΠΟΕ Λειτουργικών δαπανών ποσό 64.282,23 € και Αποδόσεις εισφορών ποσό 1.082.400,14 €, ποσοστό 9,08%.

Στους παραπάνω πίνακες περιλαμβάνονται τα έσοδα και τα αντίστοιχα έξοδα για επενδύσεις που χρηματοδοτούνται από έκτακτες πηγές χρηματοδότησης όπως τα Επιχειρησιακά Προγράμματα ΕΣΠΑ.

1.7.2 Οικονομικά Στοιχεία Νομικών Προσώπων

Ενιαία Σχολική Επιτροπή Α'βάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Αμυνταίου

Η ενιαία σχολική επιτροπή Α'βάθμιας εκπαίδευσης συστάθηκε με την έναρξη του «Καλλικράτη», με την υπ' αριθ. 85/2011 (ΦΕΚ 933/Β/23.05.2011) Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Αμυνταίου. Περιλαμβάνει όλα τα σχολεία Α'βάθμιας

εκπαίδευσης που λειτουργούν στο Δήμο και αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου.

Πόροι του ΝΠΔΔ είναι η ετήσια τακτική επιχορήγηση από τους ΚΑΠ, η ετήσια τακτική επιχορήγηση του Δήμου και η τυχόν έκτακτη επιχορήγηση το ύψος της οποίας διαμορφώνεται ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες που οδηγούν στην καταβολή της έκτακτης επιχορήγησης, πρόσοδοι της σχολικής περιουσίας, εκποιήσεις περιουσιακών στοιχείων, κάθε είδους εισφορές, δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες και κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

Περιουσία της σχολικής επιτροπής είναι η κινητή και ακίνητη περιουσία των σχολικών επιτροπών που ενσωματώθηκαν στην ενιαία επιτροπή, καθώς και κάθε άλλη κινητή ή ακίνητη περιουσία που τυχόν έχει αποκτηθεί ή αφιερωθεί στο νομικό πρόσωπο.

Σύμφωνα με την απόφαση 1/10.2.2015 περί Έγκρισης απολογισμού οικονομικού έτους 2014 ο απολογισμός εμφανίζει τα παρακάτω

Πίνακας : Απολογισμός Ενιαίας Σχολικής Επιτροπής Α'βάθμιας Εκπαίδευσης οικονομικού έτους 2014

Έσοδα	
Επιχορηγήσεις	227.242,20
Έσοδα σχολικής περιουσίας	1.036,16
Σύνολο	228.278,36
Έξοδα	
Έξοδα	214.802,64
Αποθεματικό	13.475,72
Σύνολο	228.278,36

Το αποθεματικό βρίσκεται σε λογαριασμό τράπεζας της Επιτροπής καθώς και στους επί μέρους λογαριασμούς των σχολικών μονάδων που τηρούνται στην Τράπεζα Πειραιώς.

Ενιαία Σχολική Επιτροπή Β'βάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Αμυνταίου

Η ενιαία σχολική επιτροπή Β'βάθμιας εκπαίδευσης συστάθηκε με την έναρξη του «Καλλικράτη», με την υπ' αριθ. 87/2011 (ΦΕΚ 913/Β/20.05.2011) Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Αμυνταίου. Περιλαμβάνει όλα τα σχολεία Β'βάθμιας εκπαίδευσης που λειτουργούν στο Δήμο και αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου.

Πόροι του ΝΠΔΔ είναι η ετήσια τακτική επιχορήγηση από τους ΚΑΠ, η ετήσια τακτική επιχορήγηση του Δήμου και η τυχόν έκτακτη επιχορήγηση το ύψος της οποίας διαμορφώνεται ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες που οδηγούν στην καταβολή της έκτακτης επιχορήγησης, πρόσοδοι της σχολικής περιουσίας, εκποιήσεις περιουσιακών στοιχείων, κάθε είδους εισφορές, δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες και κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

Περιουσία της σχολικής επιτροπής είναι η κινητή και ακίνητη περιουσία των σχολικών επιτροπών που ενσωματώθηκαν στην ενιαία επιτροπή, καθώς και κάθε άλλη κινητή ή ακίνητη περιουσία που τυχόν έχει αποκτηθεί ή αφιερωθεί στο νομικό πρόσωπο.

Σύμφωνα με την απόφαση 1/27.3.2015 περί Έγκρισης απολογισμού οικονομικού έτους 2014 ο απολογισμός εμφανίζει τα παρακάτω

Πίνακας : Απολογισμός Ενιαίας Σχολικής Επιτροπής Β'βάθμιας Εκπαίδευσης οικονομικού έτους 2014

Έσοδα	
Επιχορηγήσεις	195.575,98
Έσοδα σχολικής περιουσίας	5.061,96
Σύνολο	200.637,94
Έξοδα	
Έξοδα	168.033,99
Αποθεματικό	32.603,95
Σύνολο	200.637,94

Το αποθεματικό βρίσκεται σε λογαριασμό τράπεζας της Επιτροπής καθώς και στους επί μέρους λογαριασμούς των σχολικών μονάδων που τηρούνται στην Τράπεζα Πειραιώς.

Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης-Αθλητισμού

Το νέο Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία ΝΠΔΔ Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης-Αθλητισμού, συστάθηκε με την 78/11.4.2011 (ΦΕΚ 678/Β/28.4.2011) απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Αμυνταίου. Περιλαμβάνει τα παρακάτω Νομικά Πρόσωπα :

- ΝΠΔΔ Παιδικών Σταθμών Δήμων Αετού, Αμυνταίου, Φιλώτα, και Κοινοτήτων Βαρικού και Λεχόβου
- ΚΑΠΗ Δήμων Αετού και Φιλώτα
- ΚΑΠΗ Αμυνταίου
- ΚΑΠΗ Αγίου Παντελεήμονα
- Λαογραφικών Μουσείων Αμυνταίου και Ροδώνα
- Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο Αμυνταίου
- ΝΠΔΔ Αθλητικών Εγκαταστάσεων Δήμου Αετού
- Κοινοτικό Αθλητικό Κέντρο Λεχόβου

Πόροι του ΝΠΔΔ αποτελούν η ετήσια τακτική επιχορήγηση του Δήμου και η τυχόν έκτακτη επιχορήγηση το ύψος της οποίας διαμορφώνεται ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες που οδηγούν στην καταβολή της έκτακτης επιχορήγησης, κάθε είδους εισφορές-επιχορηγήσεις-δωρεές-κληρονομίες και κληροδοσίες, εισπράξεις από το αντίτιμο των πραγμάτων ή των υπηρεσιών που παρέχει το ΝΠΔΔ, πρόσδοδοι από την δική του περιουσία, καθώς και από τη συμμετοχή του σε προγράμματα χρηματοδότησης

Περιουσία του Νομικού Προσώπου, είναι η κινητή και ακίνητη περιουσία των σχολικών επιτροπών που ενσωματώθηκαν στην ενιαία επιτροπή, καθώς και κάθε άλλη κινητή ή ακίνητη περιουσία που τυχόν έχει αποκτηθεί ή αφιερωθεί στο νομικό πρόσωπο.

Πίνακας : Απολογιστικά στοιχεία ΝΠΔΔ Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης-Αθλητισμού οικονομικού έτους 2014

Απολογιστικά στοιχεία Εσόδων οικονομικού έτους 2014		
Περιγραφή	Προϋπολογισμός	Εισπράξεις

Μισθώματα από αστικά ακίνητα	384,00	384,00
Τόκοι χρηματικών καταθέσεων σε τράπεζες	100,00	137,95
Εισφορές μελών ΚΑΠΗ	2.500,00	1.400,00
ΚΑΠ για την κάλυψη γενικών αναγκών	825.000,00	825.992,24
ΚΑΠ για την κάλυψη εκλογικής αποζημίωσης υπαλλήλων	0,00	5.352,00
Πρόγραμμα ΕΕΤΑΑ	117.600,00	96.324,55
Καταπτώσεις εγγυήσεων	4.830,00	4.830,00
Εισφορά του Δημοσίου σε αποδοχές και έξοδα παράστασης	25.000,00	24.977,34
Φόροι μισθωτών υπηρεσιών	51.100,00	48.822,72
Φόροι και χαρτόσημο	3.500,00	1.147,44
Φόροι προμηθευτών, εργολάβων, επαγγελματιών	6.100,00	3.933,61
Λοιπές κρατήσεις υπέρ Δημοσίου	1.250,00	720,00
Εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς και ταμεία	185.300,00	148.802,03
Εισφορά για το εφάπαξ βοήθημα του Ν103/75	2.000,00	0,00
Κρατήσεις στις αποδοχές για την εξόφληση δανείων	16.350,00	16.168,44
Λοιπές κρατήσεις υπέρ τρίτων	1.000,00	578,37
Επιστροφή εν γένει χρημάτων	3.526,25	5.618,38
Επιστροφές χρημάτων	2.000,00	0,00
Χρηματικό υπόλοιπο προερχόμενο από τακτικά έσοδα	22.566,54	98.781,96
Χρηματικό υπόλοιπο προερχόμενο από έκτακτα έσοδα	8.832,57	0,00
Σύνολο	1.278.969,36	1.283.971,03
Απολογιστικά στοιχεία Εξόδων οικονομικού έτους 2014		
Περιγραφή	Προϋπολογισμός	Πληρωμές
Δαπάνες επιμόρφωσης, συνέδρια, σεμινάρια	2.500,00	2.195,08
Αμοιβές νομικών, συμβολαιογράφων	3.000,00	2.766,88
Έξοδα παράστασης Δημάρχου	5.500,00	5.142,60
Αποζημίωση για συμμετοχή σε συμβούλια και επιτροπές	2.500,00	0,00
Ταχυδρομικό τέλη	200,00	0,00
Τηλεφωνικά τέλη	8.000,00	6.440,80
Δαπάνες δεξιώσεων και εορτών	200,00	0,00
Αμοιβές και προμήθειες τραπεζών	1.000,00	380,32
Λοιπές υποχρεωτικές πληρωμές για μεταβιβάσεις εισοδημάτων σε τρίτους	20.000,00	20.000,00
Απόδοση φόρων μισθωτών υπηρεσιών	51.100,00	48.822,72
Απόδοση φόρων προμηθευτών, εργολάβων, επαγγελματιών	6.100,00	3.933,61
Λοιπές αποδόσεις κρατήσεων υπέρ Δημοσίου	1.250,00	720,00
Εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς και ταμεία	185.997,33	148.802,03
Εισφορά για το εφάπαξ βοήθημα του Ν103/75	2.000,00	0,00
Κρατήσεις στις αποδοχές για εξόφληση δανείων	16.350,00	16.168,44
Λοιπές επιστροφές	2.000,00	1.512,10
Τακτικές αποδοχές (15.6011)	485.000,00	482.444,00
Αποζημίωση υπερωριακής εργασίας	500,00	0,00
Τακτικές αποδοχές (15.6021)	35.000,00	35.000,00
Τακτικές αποδοχές (15.6041)	112.200,00	100.521,67
Εργοδοτικές εισφορές προσωπικού ΔΔ	30.000,00	25.525,80
Εργοδοτικές εισφορές έκτακτου προσωπικού	32.000,00	27.541,86
Λοιπές παραδοχές σε είδος	6.500,00	4.503,58
Αμοιβές νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου	8.000,00	5.709,60
Μισθώματα μεταφορικών μέσων	1.000,00	0,00
Λοιπά μισθώματα	3.500,00	2.859,60
Συντήρηση και επισκευή κτιρίων ακινήτων του Δήμου	10.750,00	5.549,77
Συντήρηση και επισκευή λοιπών μηχανημάτων	1.000,00	788,00
Συντήρηση και επισκευή επίπλων και λοιπού εξοπλισμού σκευών και λοιπού εξοπλισμού	2.000,00	1.153,99
Συντήρηση εφαρμογών λογισμικού	8.500,00	6.648,15
Φωτισμός και κίνηση	30.000,00	28.926,00
Δημοσίευση προκηρύξεων	1.000,00	0,00

Έξοδα πολιτιστικών δραστηριοτήτων	16.000,00	14.424,75
Έξοδα αθλητικών δραστηριοτήτων	4.500,00	1.040,99
Έξοδα οργάνωσης κοινωνικών δραστηριοτήτων	2.000,00	1.805,29
Έξοδα λειτουργίας συσσιτίων	22.000,00	18.846,93
Προμήθεια βιβλίων κλπ	1.000,00	0,00
Προμήθεια γραφικής ύλης και λοιπά υλικά γραφείων	5.000,00	4.738,80
Προμήθεια εντύπων και υλικών μηχανογράφησης και πολλαπλών εκτυπώσεων	1.500,00	1.077,91
Λοιπές προμήθειες ειδών γραφείου	1.500,00	658,57
Είδη κατασκήνωσης	8.000,00	3.661,67
Προμήθεια υγιεινομικού και φαρμακευτικού υλικού	500,00	215,13
Προμήθεια χημικού υλικού	500,00	0,00
Προμήθεια ειδών καθαριότητας και ευπρεπισμού	6.500,00	5.123,98
Προμήθεια καυσίμων για θέρμανση και φωτισμό	90.000,00	48.285,62
Υλικά συντήρησης και επισκευής κτιρίων	6.000,00	5.882,87
Υλικά συντήρησης και επισκευής λοιπών εγκαταστάσεων	2.000,00	1.938,58
Ανταλλακτικά επίπλων και σκευών και λοιπού εξοπλισμού	2.000,00	1.551,50
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα και λογισμικά	1.000,00	0,00
Λοιπός εξοπλισμός	3.000,00	1.183,20
Διάφορα έξοδα	1.800,00	0,00
Απόδοση εισφοράς υπέρ του Δημοσίου στις αποδοχές και τα έξοδα παράστασης	25.000,00	24.977,34
Φόροι και χαρτόσημα Δημάρχων και Αντιδημάρχων	3.500,00	1.147,44
Λοιπές κρατήσεις υπέρ τρίτων	1.000,00	578,37
Αποθεματικό	22,03	0,00
Σύνολο	1.278.969,36	1.121.465,54
Χρηματικό υπόλοιπο σε νέα χρήση έτους 2015		162.505,49

Κοινωφελής Δημοτική Επιχείρηση Δήμου Αμυνταίου

Η Κοινωφελής Δημοτική Επιχείρηση Δήμου Αμυνταίου προήλθε από τη συγχώνευση των κοινωφελών επιχειρήσεων των πρώην Δήμων Αμυνταίου και Φιλώτα καθώς και του Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης Δήμου Αμυνταίου, σύμφωνα με το ΦΕΚ 679/Β/28.04.2011.

Πόροι της κοινωφελούς επιχείρησης αποτελούν η χρηματοδότηση από το Δήμο Αμυνταίου για τις δραστηριότητες και τις παρεχόμενες υπηρεσίες με βάση το επιχειρησιακό σχέδιο του άρθρου 259 του Ν 3463/2006, τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών του άρθρου 268 του Ν 3463/2006, η συμμετοχή σε επιδοτούμενα προγράμματα από τους πόρους της ευρωπαϊκής ένωσης και εθνικών φορέων, οι δωρεές και τα κληροδοτήματα καθώς και ενισχύσεις από νομικά πρόσωπα του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα και από φυσικά πρόσωπα, λοιπές επιχειρήσεις και η παροχή υπηρεσιών σχετικών με τους καταστατικούς σκοπούς της επιχείρησης προς τρίτους.

Πίνακας : Ισολογισμός Δημοτικής Κοινωφελούς Επιχείρησης Δήμου Αμυνταίου για το οικονομικό έτος 2014

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
	Ποσά κλειόμενης Χρήσης 2014		
	Αξία κτήσης	Αποσβέσεις	Αναποσ. Αξία
Έξοδα Εγκατάστασης			
2.Λοιπά έξοδα εγκατάστασης	7.239,35	7.239,35	0,00
Σύνολο			0,00
Πάγιο Ενεργητικό			
Ενσώματες ακινητοποιήσεις			
3.Μηχανήματα-Τεχν. εγκ/σεις-Εξοπ.	1.300,00	1.299,98	0,02
6.Επίπλα & λοιπός εξοπλισμός	55.192,50	51.344,91	3.847,59

Σύνολο	55.516,49	51.820,22	3.847,61
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Απαιτήσεις			
1.Πελάτες			22.879,08
11.Χρεώστες Διάφοροι			93.233,51
12.Λογ/σμοί διαχείρισης προκαταβολών και πιστώσεων			11.460,01
Σύνολο απαιτήσεων			127.572,60
Διαθέσιμα			
1.Ταμείο			14,15
3.Καταθέσεις όψεως			54.138,08
Σύνολο διαθεσίμων			54.152,23
Σύνολο κυκλοφορ. ενεργητικού			181.724,83
Μεταβατικοί λογ. ενεργητικού			
2.Έσοδα χρήσης εισπρακτέα			96.468,25
Σύνολο			96.468,25
Γενικό Σύνολο Ενεργητικού			282.040,69
Λογαριασμοί τάξεως χρεωστικοί			
2.Χρεωστικοί λογ. εγγυήσεων			0,00
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσά προηγούμενης Χρήσης 2013		
Έξοδα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης	Αποσβέσεις	Αναποσ. Αξία
2.Λοιπά έξοδα εγκατάστασης	7.239,35	7.239,35	0,00
Σύνολο			0,00
Πάγιο Ενεργητικό			
Ενσώματες ακινητοποιήσεις			
3.Μηχανήματα-Τεχν. εγκ/σεις-Εξοπ.	1.300,00	1299,98	0,02
6.Επιπλα & λοιπός εξοπλισμός	54.216,49	50.520,24	3.696,25
Σύνολο	55.516,49	51.820,22	3.696,27
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Απαιτήσεις			
1.Πελάτες			19.935,42
11.Χρεώστες Διάφοροι			84.850,49
12.Λογ/σμοί διαχείρισης προκαταβολών και πιστώσεων			0,00
Σύνολο απαιτήσεων			104.785,91
Διαθέσιμα			
1.Ταμείο			5,87
3.Καταθέσεις όψεως			83.445,35
Σύνολο διαθεσίμων			83.451,22
Σύνολο κυκλοφορ. ενεργητικού			188.237,13
Μεταβατικοί λογ. ενεργητικού			
2.Έσοδα χρήσης εισπρακτέα			104.467,91
Σύνολο			104.467,91
Γενικό Σύνολο Ενεργητικού			296.401,31
Λογαριασμοί τάξεως χρεωστικοί			
2.Χρεωστικοί λογ. εγγυήσεων			7.820,66

ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
		Κλ. Χρήση 2014	Πρ. Χρήση 2013
Ίδια Κεφάλαια			
Μετοχικό κεφάλαιο			
1.Καταβεβλημένο		202.541,09	202.541,09
2.Οφειλόμενο		0,00	0,00
Σύνολο		202.541,09	202.541,09
Αποθεματικά κεφάλαια			
1.Τακτικό αποθεματικό		1.468,96	1.468,96
Αποτελέσματα σε νέο			
1.Υπόλοιπο κερδών ή ζημιών σε νέο		-23.960,15	-25.520,41

Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		180.049,90	178.489,64
Υποχρεώσεις			
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
1.Προμηθευτές		28.913,95	16.662,52
5.Υποχρ. από φόρους & τέλη		3.190,92	4.086,80
6.Ασφαλιστικοί Οργανισμοί		5.649,80	13.658,42
11.Πιστωτές Διάφοροι		63.902,17	80.014,16
Σύνολο υποχρεώσεων		101.656,84	114.421,90
Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού			
2.Έξοδα χρήσης δουλευμένα		333,95	3.489,77
Σύνολο μεταβατικών		333,95	3.489,77
Γενικό Σύνολο Παθητικού		282.040,69	296.401,31
Λογαριασμοί τάξεως πιστωτικοί			
2.Πιστωτικοί Λογαριασμοί εγγυήσεων		0,00	7.280,66

Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης

Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		Κλ. χρήση 2014	Πρ. χρήση 2013
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)		277.731,49	307.886,81
Μείον:Κόστος πωλήσεων		216.290,30	228.259,06
Μικρά απ/τα εκμετάλλευσης		61.441,19	79.627,75
Πλέον:Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης		0,00	0,00
Σύνολο		61.441,19	79.627,75
Μείον:1.Έξοδα διοικητικής λειτουργίας		33.268,94	39.460,35
2.Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως		26.100,67	26.335,89
		59.369,61	65.796,24
Μερικά απ/τα εκμετάλλευσης		2.071,58	13.831,31
Μείον:3.Χρεωστικοί τόκοι & συναφή Εξ		7,00	29,00
Πλέον:4.Πιστωτικοί τόκοι & συναφή Εσ		103,08	40,24
		96,08	11,24
Ολικά αποτελέσματα χρήσεως		2.167,66	13.842,55
Πλέον (ή μείον) έκτακτα απ/τα			
Πλέον:1.Έκτακτα & ανόργανα έσοδα		0,00	0,00
2.Έκτακτα κέρδη		0,13	11.487,51
3.Έσοδα προηγ. χρήσεων		0,00	376,20
Μείον:1.Έκτακτα & ανόργανα έξοδα		419,54	7.359,69
3.Έξοδα προηγ. χρήσεων		187,99	546,11
		-607,40	3.957,91
Οργανικά & Έκτακτα απ/τα		1.560,26	17.800,46
Μείον:Συν. Αποσβέσεων παγίων στοιχ		824,67	4.705,95
Μείον:Οι από αυτές ενσ. Λειτουργικού Κόστους		824,67	4.705,95
		0,00	0,00
Καθαρά απ/τα χρήσης προ φόρων		1.560,26	17.800,46

Πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων

		Κλ. χρήση 2014	Πρ. χρήση 2013
Καθαρά αποτελέσματα Χρήσης		1.560,26	17.800,46
Υπόλοιπο κερδών ή ζημιών πρ. χρήσ.		-25.520,41	-43.320,87
Σύνολο		-23.960,15	-25.520,41
Μείον:1. Φόρος Εισοδήματος		0,00	0,00
Κέρδη ή ζημιές προς διάθεση εις νέο		-23.960,15	-25.520,41
Διάθεση κερδών			
1. Τακτικό Αποθεματικό		0,00	0,00
2. Πρώτο Μέρισμα		0,00	0,00
8. Υπόλοιπο Κερδών		-23.960,15	-25.520,41
Σύνολο		-23.960,15	-25.520,41

Δημοτική Επιχείρηση Τηλεθέρμανσης Ευρύτερης Περιοχής Αμυνταίου (ΔΕΤΕΠΑ)

Το νέο καταστατικό της Δημοτικής Επιχείρησης προσαρμόστηκε στις διατάξεις των άρθρων 109 και 111 του Ν 3852/2010 και στις διατάξεις του Ν 1069/1980 και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 749/Β/6.5.2011.

Η επωνυμία της επιχείρησης από «Διαδημοτική Επιχείρηση Τηλεθέρμανσης Ευρύτερης Περιοχής Αμυνταίου» μετατράπηκε σε «Δημοτική Επιχείρηση Τηλεθέρμανσης Ευρύτερης Περιοχής Αμυνταίου», με μέτοχο της επιχείρησης τον Δήμο Αμυνταίου με ποσοστό κατά 100%, με την περιοχή αρμοδιότητας της επιχείρησης να διευρύνεται στα όρια του νέου Καλλικρατικού Δήμου.

Πόροι της επιχείρησης αποτελούν :

- Η χρέωση της σύνδεσης με το δίκτυο τηλεθέρμανσης ή φυσικού αερίου.
- Τα εισπραττόμενα ποσά για τη δαπάνη της μετατόπισης αγωγών και συνδέσεων, εναλλακτών ή άλλων συναφών εργασιών.
- Η αξία των καταναλισκόμενων θερμικών μονάδων.
- Οι συνεισφορές τρίτων για εκτέλεση έργων κατά προτεραιότητα.
- Τα εισπραττόμενα ποσά για οποιαδήποτε απαραίτητη δαπάνη σχετική με τις προσφερόμενες υπηρεσίες.
- Τα εισπραττόμενα ποσά από την αξιοποίηση, διαχείριση και εμπορία των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Δάνεια, κληρονομίες και δωρεές.
- Τα έσοδα από την περιουσία της επιχείρησης ή από το τίμημα της εκποίησής της.
- Επιχορηγήσεις από το κράτος και τα λοιπά Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού ή Δημοσίου Τομέα.
- Κάθε άλλος πόρος προερχόμενος από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Πίνακας : Ισολογισμός οικονομικού έτους 2014 Δημοτικής Επιχείρησης Τηλεθέρμανσης (ΔΕΤΕΠΑ) Δήμου Αμυνταίου

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΧΡΗΣΕΩΣ 2014			
	Αξία κτήσεως	Αποσβέσεις	Αναπόσβεστη Αξία
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ			
1.Έξοδα ιδρύσεως & πρώτης εγκ/σης	703.056,79	703.056,79	0,00
4.Λοιπά έξοδα εγκ/σης	83.265,41	78.348,51	4.916,90
Σύνολο εξόδων εγκατάστασης	786.322,20	781.405,30	4.916,90
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ενσώματώσεις ακινητοποιήσεις			
3.Κτήρια-εγκ/σεις κτηρίων-τεχνικά έργα	3.169.116,40	1.602.802,53	1.566.313,87
4.Μηχ/τα-τεχνικ. εγκ/σεις & λοιπός μηχ. εξ.	13.779.965,42	5.938.794,56	7.841.170,86
5.Μεταφορικά μέσα	35.314,87	28.763,63	6.551,24
6.Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	38.787,14	30.134,05	8.653,09
7.Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκ.	1.383/720,21	0,00	1.383.720,21
	18.406.904,04	7.600.494,77	10.806.409,27
Σύνολο ακινητοποιήσεων	18.406.904,04	7.600.494,77	10.806.409,27
Συμμετοχές & άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις			
7.Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			5.129,20
Σύνολο παγίου Ενεργητικού			10.811.538,47

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Αποθέματα			
5.Προκαταβολές για αγορές αποθεμάτων			573,09
			573,09
Απαιτήσεις			
1.Πελάτες	507.109,31		
Μείον:Προβλέψεις	83.962,54		423.146,77
11.Χρεώστες διάφοροι			254.143,95
			677.290,72
Διαθέσιμα			
1.Ταμείο			1.000,00
3.Καταθέσεις όψεως και προθεσμίες			1.844.369,97
			1.845.369,97
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού			2.523.233,78
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
1.Έξοδα επόμενων χρήσεων			1.295,45
2.Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα			7.190,17
			8.485,62
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			13.348.174,77
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ			
2.Χρεωστικοί λογαριασμοί εγγυήσεων και			
Εμπράγματων ασφαλειών			1.150.859,10
4.Λοιποί λογ/σμοί τάξεως			7.468.772,69
			8.619.631,79
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο			
1.Καταβεβλημένο			5.243.757,34
			5.243.757,34
Διαφορές αναπρ/γης-Επιχ. επενδύσεων			
3.Επιχορηγ. επενδύσεων παγίων στοιχείων			3.965.742,03
			3.965.742,03
Αποτελέσματα εις νέο			
1.Υπόλοιπο ζημιών/κερδών χρήσεως			596.386,09
			596.386,09
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων			9.805.885,46
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ & ΕΞΟΔΩΝ			
1.Προβλέψεις για αποζημίωση			21.890,81
προσωπικού λόγω εξόδου από υπηρεσία			
Σύνολο			21.890,81
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
2.Δάνεια τραπεζών			564.892,05
3.Δάνεια ταμειυτηρίων			733.566,73
			1.298.458,78
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
1.Προμηθευτές			1.746.628,37
2α.Επιταγές πληρωτέες			593,45
4.Προκαταβολές πελατών			29.449,99
5.Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη			14.828,75
6.Ασφαλιστικοί οργανισμοί			3.014,03
7.Μακροπροθ.υποχρ.πληρ.στην επόμενη			394.788,48
χρήση			
11.Πιστωτές διάφοροι			938,24
			2.190.241,31
Σύνολο υποχρεώσεων			3.488.700,09

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ			
2.Έξοδα χρήσεως δεδουλευμένα			31.698,41
			31.698,41
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ			13.348.174,77
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ			
2.Πιστωτικοί λογαριασμοί εγγυήσεων και εμπράγματων ασφαλειών			1.150.859,10
4.Λοιποί λογ/σμοί τάξεως			7.468.772,69
			8.619.631,79

2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Ως πρωταρχικό στοιχείο της διοικητικής μεταρρύθμισης δεν πρέπει να αποτελεί το χωροταξικό, αλλά η αποτελεσματική μεταφορά των αρμοδιοτήτων από την κεντρική διοίκηση, με τρόπο τέτοιο, ώστε η παροχή τους στους πολίτες να είναι οικονομικά αποτελεσματικότερη και κοινωνικά αποδοτικότερη.

Σήμερα παρά το γεγονός πως οι ΟΤΑ εξαρτώνται από την επιχορήγηση των δημοσίων δαπανών, τα αιτήματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για μεταφορά και ενίσχυση με επί πλέον πόρους παραμένουν επίκαιρα. Επιπλέον η προσπάθεια ενίσχυσης της τοπικής αυτοδιοίκησης δεν έπρεπε να σταματήσει με την έκδοση του Νόμου Καλλικράτη αλλά να αποτελεί μια συνεχή προσπάθεια.

Ένα από τα βασικά ζητούμενα της σύγχρονης τοπικής αυτοδιοίκησης είναι ο τρόπος με τον οποίο θα μπορέσει να αυξήσει τα ίδια έσοδα. Όλα συγκλίνουν πως η διαχείριση της ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ αποτελεί έναν κοιμισμένο γίγαντα. Η τοπική αυτοδιοίκηση, είναι κάτοχος ενός σημαντικού όγκου ακίνητης περιουσίας που περιλαμβάνει εκτός των άλλων, μεγάλες εκτάσεις γης, οικιστικά συγκροτήματα, κτήρια, υπηρεσίες, ανοικτούς χώρους αλλά και άλλου είδους υποδομές.

Παραδοσιακά η ακίνητη περιουσία υπόκειται σε δυσκίνητες γραφειοκρατικές διαδικασίες, ενώ οι διάφορες υπηρεσίες που εμπλέκονται στα σχέδια διαχείρισης πολλές φορές δεν έχουν ξεκάθαρες αρμοδιότητες.

Το κόστος ευκαιρίας από τη μη αποτελεσματική διαχείριση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας είναι μεγάλο και έχει οικονομικές επιπτώσεις σε πολλούς τοπικούς προϋπολογισμούς και υπηρεσίες. Το κόστος ευκαιρίας σχετίζεται με την υπερχρέωση από περιουσίες που χρησιμοποιούνται για κυβερνητικές λειτουργίες, το χαμένο εισόδημα από την ακατάλληλη χρήση της πλεονάζουσας περιουσίας και την παροχή μη ικανοποιητικών υπηρεσιών, λόγω της αναποτελεσματικής χρήσης.

Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στους ευρωπαϊκούς ΟΤΑ δεν είναι παντού οι ίδιες. Το μέγεθος, η ποιότητα και το κόστος των επιπτώσεων αυτών εξαρτάται από τις οικονομικές δυνατότητες των τοπικών και περιφερειακών ΟΤΑ, την ιστορία τους, τη σχετική τους πολιτική και οικονομική αυτονομία και ελευθερία κινήσεων και τέλος από τις σχέσεις του κεντρικού κράτους με την τοπική αυτοδιοίκηση. Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης του ευρωπαϊκού ΟΤΑ ήταν άμεσες και έμμεσες.

Ως άμεσες θεωρούνται οι απώλειες επενδύσεων και φορολογικών εσόδων, το αυξημένο κόστος δανεισμού και η περιορισμένη ταμειακή ρευστότητα. Ως έμμεσες θεωρούνται οι αυξημένες δαπάνες, η απώλεια μελλοντικών φορολογικών εσόδων και η μείωση των ρυθμών μεγέθυνσης.

Η σημαντικότερη πάντως αναμενόμενη επίπτωση είναι η αύξηση της ζήτησης των τοπικών δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών. Οι πολίτες στρέφουν το βλέμμα τους πολύ περισσότερο τώρα στην πλησιέστερη σε αυτούς μορφή

εξουσίας. Οι τοπικές αυτοδιοικήσεις που επλήγησαν λιγότερο από την χρηματοπιστωτική κρίση, ήταν αυτές που είχαν μια σχετική οικονομική αυτονομία και αυτοτέλεια και μπόρεσαν να την εκφράσουν δημιουργώντας εκ τον προτέρων, μηχανισμούς απορρόφησης των κραδασμών.

Πίνακας : Διαμόρφωση κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε μονάδες αγοραστικής δύναμης

Περίοδος	Ελλάδα	ΕΕ27	ΕΕ15	Ευρωζώνη
2001	86		115	112
2002	90		114	111
2003	93		114	110
2004	94		113	109
2005	91		113	109
2006	92		112	109
2007	90		111	109
2008	93		111	109
2009	94		110	109
2010	87		110	108
2011	79		110	108

Πίνακας : Διαμόρφωση χρέους της Γενικής Κυβέρνησης της Ελλάδας ως ποσοστό του ΑΕΠ

Περίοδος	Ποσοστό	Περίοδος	Ποσοστό
2001	103,7	2007	107,4
2002	101,7	2008	112,9
2003	97,4	2009	129,7
2004	98,6	2010	148,3
2005	100,0	2011	170,3
2006	106,1	2012	156,9

Πίνακας : Διάρθρωση Δημοσίων Δαπανών έτους 2011

Είδος	Ελλάδα	Γερμανία	Πορτογαλία
Παιδεία	2,4	16,8	9,7
Κοινωνική Προστασία	11,1	32,8	6,4
Γενικές Υπηρεσίες	39,5	16,0	31,7
Υγεία	-	1,6	5,3
Οικονομικές Υπηρεσίες	20,2	11,3	19,0
Άλλες	26,8	21,5	28,0

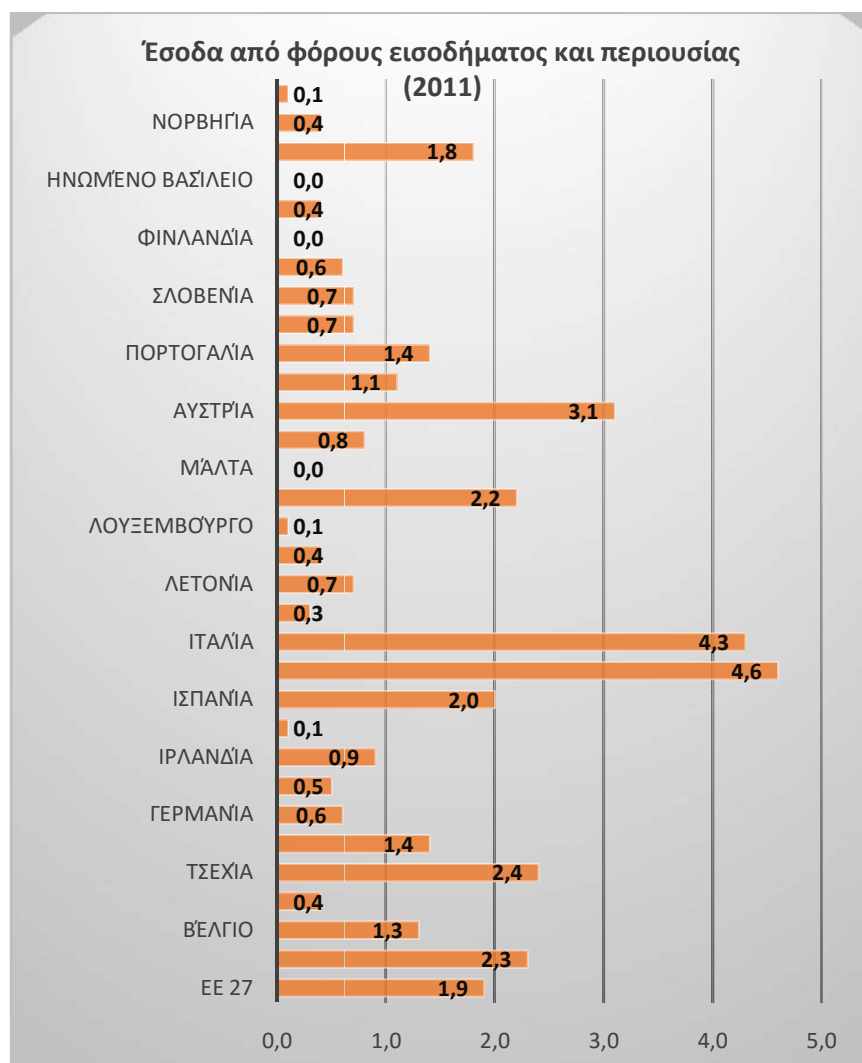
Σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας ένας μικρός προς μεσαίο Δήμος, με πληθυσμό από 10.000 έως 30.000 κατοίκους, ο μέσος αριθμός προσωπικού ανέρχεται στους 93, ο μέσος αστικός πληθυσμός φθάνει το 38% και ο μέσος αγροτικός το 62% με την απασχόληση στον πρωτογενή τομέα να βρίσκεται στο 39,1% του ενεργού πληθυσμού και στον δευτερογενή τομέα στο 20,4%. Ο μέσος όρος Εσόδων και ο μέσος όρος Δαπανών για έναν μικρό προς μεσαίο Δήμο (πληθυσμός 10.000-30.000) διαμορφώνονται ως εξής:

Πίνακας : Διαμόρφωση μέσου όρου Εσόδων και Δαπανών για Μικρούς προς Μεσαίους Δήμους στα πλαίσια του Καλλικράτη

Μέσοι Όροι Εσόδων	
Πρόσοδοι από ακίνητη περιουσία	132.319
Πρόσοδοι από κινητή περιουσία	65.885
Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	1.652.898
Έσοδα από τέλη-δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών	301.932
Φόροι-Εισφορές	208.057

Μέσο Σύνολο Συνολικών Εσόδων μικρών προς μεσαίων Δήμων	5.370.236
Μέσοι Όροι Δαπανών	
Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού	2.543.609
Αμοιβές Αιρετών και τρίτων	187.776
Παροχές τρίτων	1.120.801
Φόροι-Τέλη	18.861
Λοιπά γενικά έξοδα	156.997
Τοκοχρεολύσια	437.830
Μέσο Σύνολο Συνολικών Εξόδων μικρών προς μεσαίων Δήμων	5.906.711

Κατά κανόνα οι αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελούν το μεγαλύτερο εργοδότη. Επιπλέον η διαδικασία αποκέντρωσης με τις μεταφερόμενες προς τις τοπικές αρχές αρμοδιότητες, συνοδεύεται σε μεγάλο βαθμό από την παράλληλη μεταφορά εργαζομένων, οι οποίοι είναι απαραίτητοι και για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των αρμοδιοτήτων αυτών. Στο σύνολο των εργαζομένων στο Δημόσιο Τομέα, αυτοί που εργάζονται στην τοπική αυτοδιοίκηση αποτελεί περίπου το 40%. Το ποσοστό αυτό αντικατοπτρίζει την σημασία που έχουν οι τοπικές αρχές στην ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας, καθώς και το ρόλο τους στην προώθηση και στήριξη των τοπικών συμφερόντων.

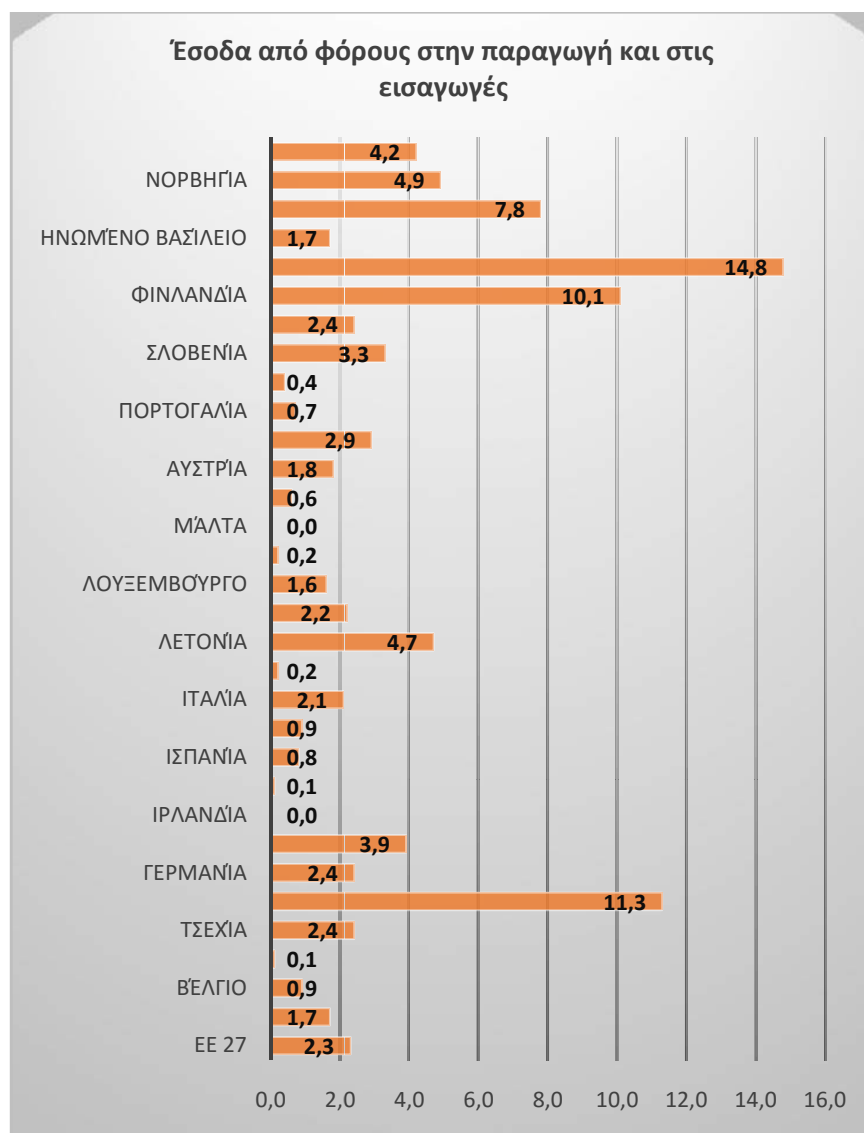
Εικόνα : Γράφημα Έσοδα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από Φόρους Εισοδήματος και περιουσίας στην Ευρώπη το 2011 ως ποσοστό του ΑΕΠ(στοιχεία ΟΟΣΑ)

Οι διάφορες κατηγορίες τοπικών φόρων που εισπράττονται από τους Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ευρώπη περιλαμβάνουν αυτούς της Ακίνητης Περιουσίας, Εισοδήματος, Επιτηδεύματος, Δεύτερης Κατοικίας, Σκύλων, Διασκέδασης, Αυτοκίνητα, Απόβλητα, Παροχή Ηλεκτρικής Ενέργειας, Μεταφορές, Διαφήμιση, Κατάληψη χώρων, Μεταβίβαση Ακινήτων, Τυχερών Παιγνίων, Παρεπιδημούντων, Αγορές, Τράπεζες, Υπεραξίας Ακινήτων.

Σχεδόν σε όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ εφαρμόζουν το φόρο ακίνητης περιουσίας. Ο φόρος ακίνητης περιουσίας που είναι αποκλειστικά δημοτικός φόρος, ταιριάζει ιδιαίτερα σε τοπικό επίπεδο, αφού η ακίνητη περιουσία είναι εξορισμού σταθερή χωρικά και εύκολα διακριτή.

Στο σύνολο του τοπικού δημόσιου τομέα, τα φορολογικά έσοδα αντιπροσωπεύουν, κατά μέσο όρο το 6,6% του ΑΕΠ και περίπου το ¼ των συνολικών φορολογικών εσόδων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κάθε χώρας, η φορολογία που ανέρχεται στα 750 δις €, αντιπροσωπεύει το 47% των τοπικών εσόδων, αν και παρουσιάζει διαφορές ανάλογα με τη χώρα. Ωστόσο, επειδή τα συνολικά αυτά ποσά περιλαμβάνουν τόσο τα ίδια φορολογικά έσοδα που αναδιανέμονται, δεν διευκολύνουν την αποτύπωση της πραγματικής κατάστασης, σχετικά με τη δυνατότητα των τοπικών αρχών να εισπράττουν ίδια έσοδα.

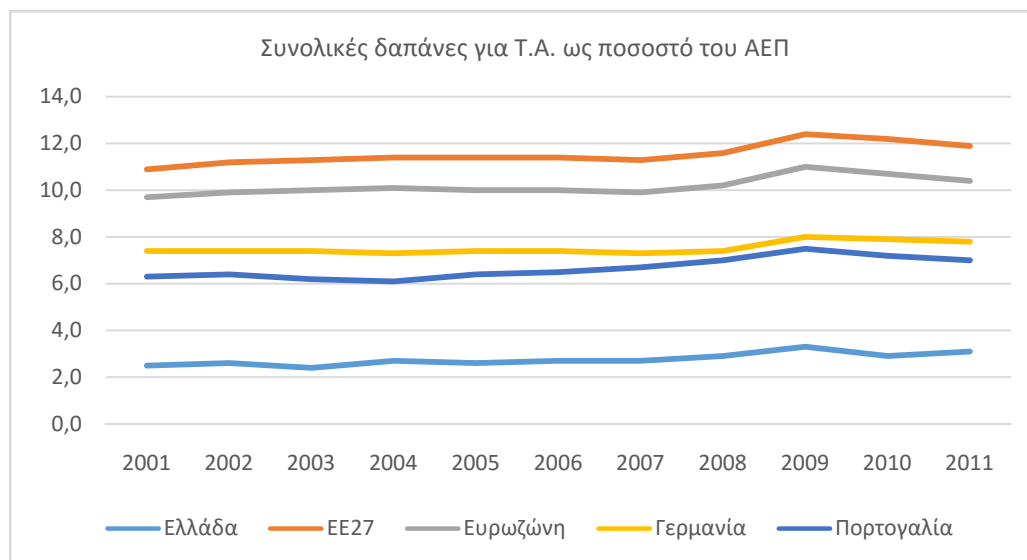
Εικόνα : Γράφημα Εσόδων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από Φόρους στην παραγωγή και στις εισαγωγές στην Ευρώπη το 2011 ως ποσοστό του ΑΕΠ (στοιχεία ΟΟΣΑ)

Όταν γίνεται αναφορά στα τοπικά φορολογικά έσοδα, είναι αναγκαίο να διαφοροποιούνται τα ίδια φορολογικά έσοδα από τα φορολογικά έσοδα που αναδιανέμονται. Στην ΕΕ τα ίδια φορολογικά έσοδα αντιπροσωπεύουν κατά μέσο όρο το 57% των φορολογικών εσόδων και το 27% των συνολικών εσόδων των τοπικών αρχών. Τα έσοδα από κοινούς φόρους αντιπροσωπεύουν το 20% των συνολικών εσόδων και το 43% των φορολογικών εσόδων.

Πίνακας : Συνολικές δαπάνες Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως ποσοστό του ΑΕΠ την περίοδο 2001-2011

Περίοδος	Ελλάδα	ΕΕ27	Ευρωζώνη	Γερμανία	Πορτογαλία
2001	2,5	10,9	9,7	7,4	6,3
2002	2,6	11,2	9,9	7,4	6,4
2003	2,4	11,3	10,0	7,4	6,2
2004	2,7	11,4	10,1	7,3	6,1
2005	2,6	11,4	10,0	7,4	6,4
2006	2,7	11,4	10,0	7,4	6,5

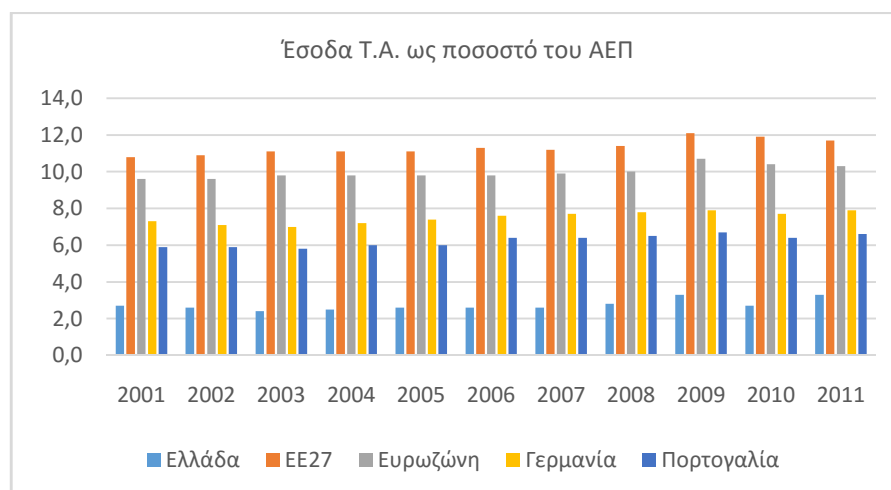
2007	2,7	11,3	9,9	7,3	6,7
2008	2,9	11,6	10,2	7,4	7,0
2009	3,3	12,4	11,0	8,0	7,5
2010	2,9	12,2	10,7	7,9	7,2
2011	3,1	11,9	10,4	7,8	7,0

Εικόνα : Γράφημα Συνολικών Δαπανών για την Τοπική Αυτοδιοίκηση ως ποσοστό του Α.Ε.Π.

Πίνακας : Σύνολο Εσόδων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως ποσοστό του ΑΕΠ

Περίοδος	Ελλάδα	ΕΕ27	Ευρωζώνη	Γερμανία	Πορτογαλία
2001	2,7	10,8	9,6	7,3	5,9
2002	2,6	10,9	9,6	7,1	5,9
2003	2,4	11,1	9,8	7,0	5,8
2004	2,5	11,1	9,8	7,2	6,0
2005	2,6	11,1	9,8	7,4	6,0
2006	2,6	11,3	9,8	7,6	6,4
2007	2,6	11,2	9,9	7,7	6,4
2008	2,8	11,4	10,0	7,8	6,5
2009	3,3	12,1	10,7	7,9	6,7
2010	2,7	11,9	10,4	7,7	6,4
2011	3,3	11,7	10,3	7,9	6,6

Εικόνα : Γράφημα Συνόλου Εσόδων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως ποσοστό του ΑΕΠ

Στην Ελλάδα οι κύριες επιχορηγήσεις(δημοσιονομικές μεταβιβάσεις;) για τους ΟΤΑ, ονομάζονται ΚΑΠ. Το κράτος συνεισφέρει με ένα ποσοστό των εσόδων του από το Φόρο Εισοδήματος, το Φόρο Ακίνητης Περιουσίας και το ΦΠΑ. Αντίστοιχα για τις Περιφέρειες συνεισφέρει με ένα ποσοστό του Φόρου Εισοδήματος και του ΦΠΑ.

Οι επιχορηγήσεις αποτελούν οικονομικές παροχές που κατανέμονται στις τοπικές αυτοδιοικήσεις, από την κεντρική κυβέρνηση. Η χρηματοδότηση μέσω των επιχορηγήσεων θεωρείται ότι δεν προασπίζει την τοπική αυτονομία, αφού με τον τρόπο αυτό οι τοπικές αυτοδιοικήσεις παραμένουν εξαρτημένες από την αρχή που είναι υπεύθυνη για την κατανομή των επιχορηγήσεων.

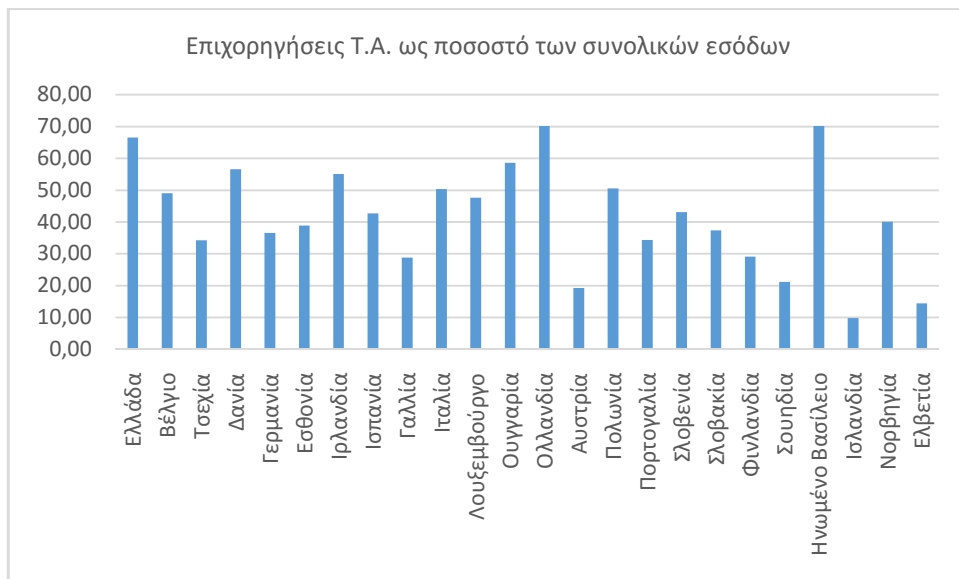
Οι επιχορηγήσεις μπορούν να είναι είτε γενικής, είτε ειδικής μορφής. Οι γενικές επιχορηγήσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν ελεύθερα από τις τοπικές αυτοδιοικήσεις, οι οποίες και επωφελούνται από αυτές. Οι ειδικές επιχορηγήσεις χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων μόνο δαπανών όπως χρηματοδότηση συγκεκριμένης αρμοδιότητας που έχει μεταφερθεί, χρηματοδότηση συγκεκριμένης λειτουργίας που εκτελεί η αρχή, επιχορηγήσεις κινήτρων, επιχορηγήσεις υπό προϋποθέσεις, επιχορηγήσεις για οικονομικές δυσκολίες, επιχορηγήσεις ειδικού τύπου, έκτακτες επιχορηγήσεις κλπ.

Οι κατηγορίες των κριτηρίων κατανομής των επιχορηγήσεων περιλαμβάνουν :

- Δημογραφικά κριτήρια όπως αριθμό κατοίκων, ηλικιακή δομή, πληθυσμιακή πυκνότητα, ποσοστό ηλικιωμένων, ποσοστό ανέργων, αριθμό μεταναστών, αριθμό μειονοτήτων κ.α.
- Γεωμορφολογικά κριτήρια όπως συνολική έκταση των ΟΤΑ, τοπογραφία, ορεινούς ή απομακρυσμένους οικισμούς, κλιματικές ιδιαιτερότητες κ.α.
- Οικονομικά κριτήρια όπως διαφορές στο δημοσιονομικό πλούτο, οικονομικές ανάγκες περιοχών κ.α.
- Κοινωνικοοικονομικά κριτήρια όπως ΑΕΠ, ποιότητα υποδομών, εύρος δικτύων, το επίπεδο κοινωνικών υπηρεσιών, τον αριθμό των επιχειρήσεων που βρίσκονται στα όρια μιας περιοχής κ.α.

Πίνακας : Κρατικές επιχορηγήσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως ποσοστό του συνολικού τους εισοδήματος στα κράτη της Ευρώπης

Κράτος	Ποσοστό	Κράτος	Ποσοστό
Ελλάδα	66,56	Αυστρία	19,33
Βέλγιο	49,05	Πολωνία	50,53
Τσεχία	34,31	Πορτογαλία	34,42
Δανία	56,63	Σλοβενία	43,16
Γερμανία	36,57	Σλοβακία	37,42
Εσθονία	38,93	Φινλανδία	29,19
Ιρλανδία	55,06	Σουηδία	21,20
Ισπανία	42,76	Ηνωμένο Βασίλειο	70,20
Γαλλία	28,89	Ισλανδία	9,89
Ιταλία	50,40	Νορβηγία	40,15
Λουξεμβούργο	47,67	Ελβετία	14,43
Ουγγαρία	58,59	Ολλανδία	70,18

Εικόνα : Γράφημα των κρατικών επιχορηγήσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ευρώπη ως ποσοστό του συνόλου των εσόδων (στοιχεία ΟΟΣΑ 2009)

Είναι γενικά αποδεκτό ότι η οικονομική αυτοτέλεια των τοπικών αρχών εμφανίζεται ως αποτέλεσμα πολλών διαφορετικών παραγόντων που δεν έχουν την ίδια βαρύτητα, ανάλογα με τη χώρα ή το επίπεδο διακυβέρνησης, επηρεάζουν όμως, σε σημαντικό ποσοστό το επίπεδο και το βαθμό της οικονομικής αυτονομίας. Οι σημαντικότεροι από αυτούς τους παράγοντες είναι η φορολογία, οι επιχορηγήσεις, τα έσοδα που προέρχονται από αγαθά και υπηρεσίες και η οικονομική διαχείριση.

2.1 Μεθοδολογία Αξιολόγησης – SWOT Ανάλυση

Η ανάλυση SWOT αποτελεί εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού, το οποίο χρησιμοποιείται για την ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου, ώστε να ληφθούν οι απαραίτητες αποφάσεις για τον καθορισμό των στόχων που θα τεθούν στους τέσσερις αναπτυξιακούς άξονες προτεραιότητας. Γενικά χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις σχεδιασμού, αξιολόγησης ή επίλυσης προβλημάτων στις οποίες ουσιαστική σημασία έχει η διάκριση εξωτερικού και εσωτερικού περιβάλλοντος.

Κατά την διαδικασία της SWOT ανάλυσης καταγράφονται οι δυνατότητες και τα προβλήματα/ανάγκες του Δήμου, καθώς και οι ευκαιρίες και οι περιορισμοί, που υπάρχουν στο εξωτερικό περιβάλλον.

Οι δυνατότητες και τα προβλήματα/ανάγκες για την ανάλυση SWOT προκύπτουν μέσω της αξιολόγησης της υφιστάμενης κατάστασης του Δήμου, όπως περιγράφεται ανά άξονα προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος και αφορούν στη δομή, την οργάνωση και τους πόρους του Δήμου, δηλαδή των στοιχείων που συγκροτούν το εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου ως οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης πχ το φυσικό περιβάλλον, τις υποδομές, τις κοινωνικές υπηρεσίες, το πολιτιστικό περιβάλλον, την

ιστορικότητα της περιοχής, το επίπεδο απασχόλησης και τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας κλπ.

Πίνακας : Διαμόρφωση πολιτικών στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδιασμού

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	Επιταχυντικές πολιτικές	Σταθεροποιητικές πολιτικές
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ	Διαρθρωτικές πολιτικές	Προληπτικές πολιτικές

Οι ευκαιρίες και οι περιορισμοί της ανάλυσης SWOT προκύπτουν, λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα από την ανάλυση των στοιχείων του εξωτερικού περιβάλλοντος, που επηρεάζουν τον Δήμο σε οικονομικό, τεχνολογικό, πολιτικό (νομικό και κοινωνικό) πολιτιστικό επίπεδο.

Οι παράγοντες του εξωτερικού περιβάλλοντος προσδιορίζουν τις ευκαιρίες για ανάπτυξη, που προσφέρουν παράγοντες του ίδιου του Δήμου, που όμως δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα και τη λειτουργία του και τις ευρύτερες Περιφερειακές, Εθνικές και Ευρωπαϊκές αναπτυξιακές πολιτικές, που θα πρέπει να εκμεταλλευτεί ο στρατηγικός σχεδιασμός του Δήμου, καθώς και τους περιορισμούς που ενδέχεται να επηρεάσουν την εφαρμογή του επιχειρησιακού προγράμματος, ώστε να αντιμετωπισθούν.

Έτσι, συνδυάζοντας τις δυνατότητες και τα προβλήματα/ανάγκες του Δήμου με τις ευκαιρίες και τους περιορισμούς του εξωτερικού περιβάλλοντος θα προκύψουν :

- Επιταχυντικές πολιτικές (συνδυάζοντας δυνατότητες με ευκαιρίες) που αποβλέπουν στην επιτάχυνση του ρυθμού ανάπτυξης και στη διατήρηση και διεύρυνση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος ενός τομέα.
- Διαρθρωτικές πολιτικές (συνδυάζοντας προβλήματα/ανάγκες με ευκαιρίες) που αντιμετωπίζουν τις διαχρονικές στρεβλώσεις και αναπτυξιακές στερήσεις και συμβάλλουν στη διατηρησιμότητα και βιωσιμότητα του ρυθμού τοπικής ανάπτυξης.
- Σταθεροποιητικές πολιτικές (συνδυάζοντας δυνατότητες με περιορισμούς), που αποτελούν στοχευμένες πολιτικές, που εξουδετερώνουν ή αντισταθμίζουν συγκεκριμένες αρνητικές εξελίξεις ή τάσεις στο αναπτυξιακό περιβάλλον.
- Προληπτικές πολιτικές (συνδυάζοντας προβλήματα/ανάγκες με περιορισμούς), δηλαδή επιλεκτικές πολιτικές, που προλαμβάνουν και αμβλύνουν αρνητικές επιδράσεις στο ρυθμό ανάπτυξης.

2.1.1 Στρατηγική «ΕΥΡΩΠΗ 2020» - Σύμφωνα Εταιρικής Σχέσης 2014-2020

Η Ευρωπαϊκή Ένωση καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να ξεπεράσει την κρίση και να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για μια πιο ανταγωνιστική οικονομία με περισσότερες θέσεις εργασίας.

Στόχος της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» είναι η προαγωγή μιας ανάπτυξης, έξυπνης, με αποτελεσματικότερες επενδύσεις στην εκπαίδευση, την έρευνα και

την καινοτομία, βιώσιμης χάρη στην αποφασιστική μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και χωρίς αποκλεισμούς, με ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στη μείωση της φτώχειας.

Η στρατηγική επικεντρώνεται σε πέντε φιλόδοξους στόχους στους τομείς της απασχόλησης, της καινοτομίας, της εκπαίδευσης, της μείωσης της φτώχειας και του κλίματος/της ενέργειας.

Πίνακας : Στόχοι της Ελλάδας σε σχέση με τη Στρατηγική E2020

Στρατηγική «Ευρώπη 2020»	Στόχοι «Ευρώπη 2020»	Υφιστάμενη κατάσταση στην Ελλάδα		Στόχοι της χώρας για το 2020
Επενδύσεις σε E & A (% του ΑΕΠ)	3%	0,57%(2007) 0,67%(2011)		0,67%
Ποσοστό απασχόλησης (ηλικίες 20-64)	75%	64%(2010) 59,9%(2011) 55,3%(2012)		70%
Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου (%)	Κάτω από 10%	13,7%(2010) 13,1%(2011) 11,4%(2012)		9,7%
Ολοκλήρωση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (%)	Τουλάχιστον 40% των νέων ηλικίας 30-34 ετών	28,4%(2010) 28,9%(2011) 30,9%(2012)		32%
Μείωση αριθμού ατόμων σε κατάσταση ή σε κίνδυνο φτώχειας ή αποκλεισμού	20 εκατομμύρια	3.046.000(2008) 3.031.000(2010) 3.403.000(2011) 3.795.100(2012)		Μείωση κατά 450.000
Ενεργειακή απόδοση-μείωση κατανάλωσης ενέργειας σε Mtoe	Αύξηση ενεργειακής απόδοσης κατά 20% που αντιστοιχεί στη μείωση της πρωτογενούς ενεργειακής κατανάλωσης κατά 368 Mtoe	29,79 Mtoe(2009) 27,61 Mtoe(2010) 27,03 Mtoe(2011)		Μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας κατά 2,85 Mtoe το 2020
Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ποσοστιαία ως προς το 1990	-20% (ή -30% εάν οι συνθήκες το επιτρέψουν)	Σύνολο εκπομπών (MtCO ₂ -eq) 104,67(1990) 135,11(2005) 117,57(2010) 114,42(2011) 110,67(2012)	Εκπομπές εκτός ΣΕΔΕ (MtCO ₂ -eq) 63,84(2005) 57,64(2010) 59,96(2011) 44,83(2012)	Εκπομπές για τομείς εκτός ΣΕΔΕ -4% (σε σχέση με τις τιμές του 2005, απόφαση 406/2009/ΕΚ)
Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ως % επί της μικτής τελικής κατανάλωσης ενέργειας)	20%	8,43%(2009) 9,73%(2010) 11,03%(2011) 13,83%(2012)		20% με βάση το Ν. 3851/2010

Η επίτευξη αυτών των στόχων συνδέεται άμεσα με τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά (ΕΚΤ, ΕΤΠΑ και Ταμείο Συνοχής) και τα Επενδυτικά Ταμεία (ΕΓΤΑΑ, ΕΤΘΑ) και καταδεικνύει τις προσπάθειες που πρέπει να καταβληθούν και την απόσταση που πρέπει να καλυφθεί στη χώρα μας.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων εκπονήθηκαν τα Εθνικά Επιχειρησιακά Προγράμματα της νέας προγραμματικής περιόδου 2014-2020, τα οποία εγκρίθηκαν πρόσφατα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) αποτελούνται από επτά (7) εθνικά :

1. ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία»
2. ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»
3. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού-Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»
4. «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα»
5. «Αγροτική Ανάπτυξη»
6. «Αλιεία και Θάλασσα»
7. «Τεχνική Βοήθεια»

και δεκατρία (13) περιφερειακά ΕΠ.

Για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των διαρθρωτικών πόρων της ΕΕ, ο Δήμος Αμυνταίου θα πρέπει να συντονίσει τις προτεραιότητές του με αυτές των εθνικών επιχειρησιακών και να επιτύχει τη μέγιστη δυνατή ωριμότητα έργων, με στόχο την επίτευξη των θεματικών στόχων που περιγράφονται στο νέο ΕΣΠΑ.

Βασικές προϋποθέσεις για την απορρόφηση των ευρωπαϊκών πόρων είναι η ύπαρξη ολοκληρωμένου σχεδιασμού τοπικής ανάπτυξης, ο οποίος να περιλαμβάνει όλες τις παρεμβάσεις (έργα, δράσεις, δομές), αλλά και τις απαραίτητες συνεργασίες για την επίτευξη των στόχων του.

2.1.1.1 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας 2014-2020 (ΕΠ-ΠΔΜ 2014-2020)

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (ΕΠ-ΠΔΜ) 2014-2020, εκπονήθηκε σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονιστικού Πλαισίου για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, που προωθεί τη σύνδεση της πολιτικής συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την στρατηγική «Ευρώπη 2020» μέσω ενός ενιαίου σχεδιασμού για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης – του Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου (ΚΣΠ), που καθορίζει τη στρατηγική προσέγγιση για τις δράσεις των διαρθρωτικών πολιτικών με τον προσδιορισμό έντεκα θεματικών στόχων σε Κοινοτικό επίπεδο, στους οποίους θα πρέπει να επικεντρώνονται οι δράσεις που θα συγχρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Επενδυτικά Ταμεία.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του ΕΠ-ΠΔΜ 2014-2020 ανέρχεται σε 330,7 εκ. €. Το 80% του ποσού αποτελεί την Κοινοτική Συνδρομή (264,6 εκ €) και το 20% την Εθνική Συμμετοχή (66,1 εκ €).

Το ΕΠ καλείται να συνδράμει καθοριστικά αφενός στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της Δυτικής Μακεδονίας και την ανάκαμψη από τις επιπτώσεις της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης, και αφετέρου στην ανάδειξη των ιδιαίτερων αναπτυξιακών της χαρακτηριστικών με έμφαση στην αντιμετώπιση της ανεργίας, μέσα από στοχευμένες και προσεκτικά επιλεγμένες παρεμβάσεις που θα αποφέρουν σημαντική προστιθέμενη αξία και θα συμβάλλουν στους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για μια ανάπτυξη έξυπνη, με επενδύσεις στην έρευνα-καινοτομία-επιχειρηματικότητα-εκπαίδευση, βιώσιμη, με

επενδύσεις αποδοτικής χρήσης των φυσικών πόρων και μετάβασης σε οικονομία με μειωμένη χρήση του άνθρακα, χωρίς αποκλεισμούς, με έμφαση στη δημιουργία θέσεων εργασίας και τη μείωση της φτώχειας.

Οι τομείς προτεραιότητας ανά κλάδο που αποτυπώνονται στο σχέδιο της Περιφέρειας και με αναφορά στην χωρική τους διάσταση είναι :

- Ο κλάδος Ενέργειας/ΑΠΕ-Τηλεθέρμανσης (κυρίως στις ΠΕ Κοζάνης και Φλώρινας)
- Ο κλάδος της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Απορριμμάτων (σε όλες τις ΠΕ)
- Οι παραδοσιακοί κλάδοι της Αγροτικής Ανάπτυξης και Μεταποίησης
- Ο κλάδος του Τουρισμού (σε όλες τις ΠΕ)

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελείται από τους παρακάτω 13 Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) που περιλαμβάνουν 21 Επενδυτικές Προτεραιότητες :

Πίνακας : Χρηματοδοτήσεις ΕΠ-ΠΔΜ 2014-2020 ανά Άξονα Προτεραιότητας, Επενδυτική Προτεραιότητα και Ομάδες Δράσεων

Άξονες Προτεραιότητας		Συνολικό Ποσό	%
1	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	10.360.312	3,1
1.1	Ενίσχυση των υποδομών έρευνας και καινοτομίας και των ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και της προαγωγής των κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος		
1	Ενίσχυση ερευνητικών υποδομών για την προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας σε τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας		
1.1	Δράσεις αναβάθμισης των υφιστάμενων και δημιουργίας νέων ερευνητικών υποδομών		
1.2	Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Ε & Κ, ανάπτυξης δεσμών και συνεργιών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης		
1	Αύξηση της συμμετοχής των επιχειρήσεων σε προγράμματα έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας σε τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας		
1.1	Δράσεις συνεργασιών και δικτύωσης μεταξύ ερευνητικών φορέων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων σε τομείς προτεραιότητας του σχεδίου στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας		
1.1.1	Ενίσχυση των συνεργασιών μεταξύ ερευνητικών φορέων, ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ΜΜΕ		
1.1.2	Προώθηση συνεργατικών σχηματισμών/δικτύωσης/συστάδων καινοτομίας-γνώσης		
1.2	Δράσεις προώθησης της έρευνας και της καινοτομίας στις επιχειρήσεις σε τομείς προτεραιότητας του σχεδίου στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας		
1.2.1	Παροχή κινήτρων για στροφή στην έρευνα και καινοτομία-προώθηση της καινοτομίας των επιχειρήσεων με κουπόνια καινοτομίας		
1.2.2	Δράσεις ενίσχυσης καινοτομίας-προαγωγής Κέντρων Ικανότητας Εξειδίκευσης		
1.2.3	Δημιουργία νέων τεχνοβλαστών		

1.2.4	Χρήση καινοτόμων μηχανισμών οικονομικής στήριξης της έρευνας		
2	Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	10.360.312	3,1
2.1	Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ για ηλεκτρονική κυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονικό πολιτισμό και ηλεκτρονική υγεία		
1	Βελτίωση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις		
1.1	Υπηρεσίες και εφαρμογές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης		
1.2	Δράσεις ανάδειξης του πολιτισμού και βελτίωσης της τουριστικής κίνησης		
1.3	Υπηρεσίες και εφαρμογές ηλεκτρονικής παιδείας και ηλεκτρονικού περιεχομένου		
1.4	Υπηρεσίες και εφαρμογές υγείας-πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης		
3	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων	31.080.937	9,4
3.1	Προαγωγή της επιχειρηματικότητας ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής αξιοποίησης νέων ιδεών και ενίσχυσης της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων και μέσω θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων		
1	Βελτίωση της επιχειρηματικότητας με έμφαση στην καινοτομία και στους τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας		
1.1	Δράσεις ενίσχυσης επιχειρήσεων για την εφαρμογή καινοτομιών ή/και αποτελεσμάτων έρευνας και τεχνολογίας		
1.2	Δημιουργία θερμοκοιτίδας και στήριξη επιχειρήσεων θερμοκοιτίδας (incubator)		
1.3	Δημιουργία δομών στήριξης ανταγωνιστικότητας, καινοτομίας και εξωστρέφεια επιχειρήσεων		
1.4	Δράσεις ενίσχυσης επιχειρήσεων για δημιουργία συνεργατικών σχημάτων (clusters) και δικτύων (networks) με έμφαση στους τομείς προτεραιότητας		
3.2	Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές και να συμμετέχουν οι διαδικασίες καινοτομίας		
1	Ενίσχυση του εξωστρεφούς προσανατολισμού των επιχειρήσεων		
1.1	Δράσεις ενίσχυσης επιχειρήσεων και συστάδων επιχειρήσεων με εξωστρεφή προσανατολισμό με έμφαση στα τοπικά προϊόντα και τις υπηρεσίες		
4	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	27.307.908	8,3
4.1	Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων και στον τομέα της στέγασης		
1	Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και χρήσης ΑΠΕ με έμφαση στις υποδομές του δημοσίου τομέα		
1.1	Δράσεις ανάπτυξης-αναβάθμισης δικτύων τηλεθέρμανσης		
1.2	Δράσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των δημοσίων κτηρίων		
1.3	Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης πολιτών για την εξοικονόμηση ενέργειας και τις ΑΠΕ, καθώς και δράσεις δημιουργίας πληροφοριακών εργαλείων για την ανακαίνιση των κτηρίων		
4.2	Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας στις τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, καθώς και της υιοθέτησης αυτών		

1	Ανάπτυξη τεχνολογικών εφαρμογών δέσμευσης και αξιοποίησης του διοξειδίου του άνθρακα των ατμοηλεκτρικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας		
1.1	Δράσεις δέσμευσης και αξιοποίησης του διοξειδίου του άνθρακα των ατμοηλεκτρικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας		
5	Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων	24.354.612	7,4
5.1	Προαγωγή επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφαλίζοντας την ανθεκτικότητα σε καταστροφές και αναπτύσσοντας συστήματα διαχείρισης καταστροφών		
1	Βελτίωση της πρόληψης, αντιμετώπισης και διαχείρισης των κινδύνων με έμφαση στους φυσικούς κινδύνους		
1.1	Δράσεις πρόληψης, αντιμετώπισης και διαχείρισης πλημμυρικών φαινομένων		
1.2	Δράσεις πρόληψης, αντιμετώπισης και διαχείρισης πυρκαγιών και λοιπών κινδύνων		
1.2.1	Δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και διασφάλισης της προστασίας των πολιτών από φαινόμενα φυσικών κινδύνων		
6	Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	61.111.089	18,5
6.1	Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις		
1	Βελτίωση της διαχείρισης των υδατικών πόρων σύμφωνα με το σχέδιο διαχείρισης λεκανών απορροής της Περιφέρειας		
1.1	Έργα επέκτασης και αναβάθμισης υποδομών ύδρευσης για την εξασφάλιση της επάρκειας του νερού		
1.2	Δράσεις βελτίωσης διαχείρισης των υδατικών πόρων σύμφωνα με το σχέδιο διαχείρισης λεκανών απορροής της Περιφέρειας		
1.2.1	Δράσεις αποτελεσματικής οργάνωσης υπηρεσιών διαχείρισης υδάτων		
1.2.2	Δράσεις διασφάλισης ποιότητας πόσιμου νερού		
1.2.3	Δράσεις για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού (εξοικονόμηση νερού και ανάκτηση κόστους ύδατος)		
1.2.4	Δράσεις προστασίας και διαχείρισης υδατικών πόρων		
1.2.5	Δράσεις για τις σημειακές πηγές απορρίψεων που ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση		
1.3	Κατασκευή υποδομών διαχείρισης αστικών αποβλήτων (αποχετευτικά δίκτυα και ΕΕΛ)		
1.3.1	Δράσεις ολοκληρωμένης διαχείρισης και παρακολούθησης λειτουργίας των ΕΕΛ της Περιφέρειας		
6.2	Διατήρηση, προστασία, προαγωγή και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς		
1	Ενίσχυση της προστασίας και ανάδειξης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και σύνδεση με την τουριστική ανάπτυξη		
1.1	Έργα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των τουριστικών προορισμών αναδεικνύοντας τοπικά πλεονεκτήματα		
1.1.1	Δράσεις σχεδίου ολοκληρωμένης τουριστικής προβολής Περιφέρειας		
1.2	Έργα ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς και λειτουργικής τους δικτύωσης		
1.2.1	Δράσεις ανάπτυξης δικτύων θεματικών πολιτιστικών		

	διαδρομών, εκδηλώσεων, πολιτιστικών φεστιβάλ και δημιουργίας και προβολής δικτύων προσβάσιμων προορισμών (διαδρομών, υποδομών και μέσων) τουριστικού ενδιαφέροντος για ΑμεΑ		
6.3	Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προαγωγής των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων μέσω και του δικτύου NATURA 2000 και των 'πράσινων' υποδομών		
1	Βελτίωση της διαχείρισης, προστασίας και ανάδειξης των προστατευόμενων περιοχών της Περιφέρειας		
1.1	Δράσεις ενίσχυσης του εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών και διαχειριστικών δομών περιοχών NATURA 2000		
1.2	Δράσεις για την αποκατάσταση, διατήρηση και αξιοποίηση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων των τόπων NATURA 2000		
1.2.1	Δράσεις ερμηνείας περιβάλλοντος-ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης και προσέλευσης επισκεπτών σε προστατευόμενες περιοχές		
6.4	Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, για την ανάπτυξη των πόλεων, αναζωογόνησης και απολύμανσης των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό θορύβου		
1	Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος με έμφαση στις περιοχές ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης		
1.1	Δράσεις βελτίωσης της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα		
1.1.1	Δράσεις καταγραφής, παρακολούθησης και μείωσης του θορύβου		
1.2	Δράσεις περιβαλλοντικής αναβάθμισης-ανάκτησης του οικιστικού ιστού, προστασίας των ελεύθερων χώρων στα αστικά κέντρα με έμφαση στις υποβαθμισμένες περιοχές		
1.2.1	Δράσεις δημιουργίας δικτύων ποδηλατοδρόμων και διαδρομών περιπάτου		
1.3	Δράσεις Χωροταξικής και Πολεοδομικής Οργάνωσης		
7	Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	54.032.942	16,3
7.1	Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ		
1	Βελτίωση των μεταφορικών υποδομών που συνδέουν την Περιφέρεια με το ΔΕΔ-Μ		
1.1	Κατασκευή τμημάτων κάθετων αξόνων Εγνατίας οδού (Νίκη Φλώρινας-Κοζάνη-όρια Ν. Λάρισας)		
7.2	Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων στην υποδομή ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων		
1	Βελτίωση της ποιότητας των ενδοπεριφερειακών μετακινήσεων μέσω της σύνδεσης αστικών κέντρων και περιοχών ιδιαίτερου ενδιαφέροντος με τους κάθετους άξονες και την Εγνατία οδό		
1.1	Έργα λειτουργικής αναβάθμισης και οδικής ασφάλειας του ενδοπεριφερειακού οδικού δικτύου και διασύνδεσης με τους κάθετους άξονες και την Εγνατία οδό		
8	Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού	1.753.367	0,5
8.1	Προώθηση της αυτοαπασχόλησης, της επιχειρηματικότητας και της δημιουργίας επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων		

	καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων		
1	Ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης και την επιχειρηματικότητας, με έμφαση στους τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας		
1.1	Έξυπνη εξειδίκευση και απασχόληση, δημιουργία μόνιμων θέσεων εργασίας μέσω ολοκληρωμένου πλέγματος δράσεων για την απασχόληση		
1.1.1	Χρηματοδοτικά κίνητρα για την ίδρυση νέων επιχειρήσεων με έμφαση στην καινοτομία (επιδότησεις, μικροχρηματοδοτήσεις, τοπικά κεφάλαια, ταμεία)		
1.1.2	Εκπαίδευση, κατάρτιση και συμβουλευτική υποστήριξη εν δυνάμει επιχειρηματιών και υφισταμένων επιχειρήσεων		
1.1.3	Δικτύωση νέων επιχειρήσεων με Ερευνητικά Ινστιτούτα, Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Κοινωνικούς Εταίρους συμπεριλαμβανομένων και διακρατικών ενεργειών		
1.2	Δράσεις ενίσχυσης της καινοτομικής και επιχειρηματικής κουλτούρας		
1.2.1	Προγράμματα Ενίσχυσης της Επιχειρηματικής Εκκίνησης για ανέργους με παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής-κατάρτισης-επιχειρηματικής καθοδήγησης-πρακτικής-πιστοποίησης-επιταγή εισόδου στην αγορά εργασίας και τεχνικής υποστήριξης		
1.2.2	Πρόγραμμα Ενίσχυσης Τοπικών Δικτύων Επιχειρηματικότητας στους τομείς της διανομής-έρευνας και ανάπτυξης προϊόντων-προβολής και προώθησης-δημιουργίας θέσεων εργασίας		
1.3	Δράσεις ενθάρρυνσης της επιχειρηματικότητας και την αυτοαπασχόλησης με έμφαση στους τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας		
1.3.1	Προγράμματα χρηματοδοτικής στήριξης της αυτοαπασχόλησης για ανέργους σε τομείς με συγκριτικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα		
1.3.1	Περιφερειακό Ταμείο Μικροχρηματοδοτήσεων Μικροδανείων για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και αυτοαπασχόλησης των ανέργων με χρηματοδοτήσεις Κεφαλαίων επένδυσης και Κεφαλαίων Κίνησης		
9	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης (ΕΤΠΑ)	23.240.115	7,0
9.1	Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωσης των ανισοτήτων όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθηση της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας		
1	Βελτίωση-ολοκλήρωση υποδομών Α'βάθμιας και Β'βάθμιας υγείας και πρόνοιας		
1.1	Δράσεις επέκτασης και αναβάθμισης υποδομών Α'βάθμιας και Β'βάθμιας υγείας		
1.1.1	Δράσεις ανάπτυξης εξειδικευμένων δομών υγείας		
1.2	Δράσεις ανάπτυξης και αναβάθμισης κοινωνικών υποδομών		
1.2.1	Δράσεις βελτίωσης προσβασιμότητας ΑμεΑ		
10	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης (ΕΚΤ)	21.308.834	6,4
10.1	Ενεργός ένταξη, με σκοπό, μεταξύ άλλων, της προώθησης της ισότητας των ευκαιριών και της ενεργού συμμετοχής και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας		

1	Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για μειονεκτούντα άτομα που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας		
1.1	Στοχευμένα προγράμματα κατάρτισης, συνδεδεμένα με πρακτική άσκηση σε κλάδους αιχμής της οικονομίας της Περιφέρειας τα οποία οδηγούν σε πιστοποίηση		
1.2	Προσφορά ισχυρών κινήτρων για πρόσληψη στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας		
1.3	Δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και της αυτοαπασχόλησης μέσω ολοκληρωμένων προγραμμάτων συμβουλευτικής υποστήριξης και δομών επιχειρηματικής καθοδήγησης		
1.4	Παροχή υπηρεσιών φροντίδας και φιλοξενίας παιδιών για άτομα που έχουν την ευθύνη φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που βιώνουν ή κινδυνεύουν από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό με στόχο την ένταξή τους ή την παραμονή τους στην αγορά εργασίας		
1.5	Δράσεις απόκτησης γνώσεων σε βασικές δεξιότητες πληροφορικής καθώς και μαθήματα αλφαριθμητισμού με στόχο την ένταξη στην αγορά εργασίας		
1.6	Στοχευμένα μέτρα ενίσχυσης της διαχειριστικής ικανότητας και της ενθάρρυνσης της συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών		
10.2	Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση της ισότητας των ευκαιριών		
1	Καταπολέμηση των άμεσων, έμμεσων και πολλαπλών διακρίσεων και εμποδίων λόγω αναπηρίας ή ψυχικής ασθένειας		
1.1	Υποστήριξη ατόμων με αναπηρία που δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν και αποφυγή ιδρυματισμού. Μείωση της ακούσιας νοσηλείας		
1.2	Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης για παιδιά και εφήβους με νοητική υστέρηση ή/και αναπηρίες		
1.3	Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Ολοκληρωμένης Φροντίδας		
1.4	Κέντρο Δημέρευσης ατόμων με αναπηρία		
1.5	Δικτύωση και κοινωνική εκπροσώπηση των ΑΜΕΑ		
1.6	Συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη		
1.7	Εξατομικευμένη επαγγελματική συμβουλευτική και κατάρτιση για την προώθηση στην αγορά εργασίας		
1.8	Ευαισθητοποίηση και πληροφόρηση της κοινωνίας και των επιχειρήσεων για θέματα διακρίσεων και πρόσβασης στην αγορά εργασίας		
1.9	Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες		
1.10	Ανάπτυξη προγραμμάτων υποστήριξης των ατόμων με ψυχική αναπηρία/Ενίσχυση της αυτό-εκπροσώπησης των ίδιων των ατόμων με ψυχική αναπηρία/Εκπαίδευση και υποστήριξη της οικογένειας του ατόμου με ψυχική αναπηρία/Ενημέρωση-ευαισθητοποίηση για τον περιορισμό του στίγματος κλπ		
10.3	Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος		
1	Βελτίωση προσβασιμότητας και συμμετοχή μειονεκτούντων ατόμων στα αγαθά της υγείας και της πρόνοιας		
1.1	Δράσεις αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης για Ευπαθείς-Κοινωνικές Ομάδες		
1.2	Δράσεις Κοινωνικής Φροντίδας και Προστασίας.		

10.4	Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση		
1	Αύξηση της απασχόλησης ευάλωτων ομάδων μέσω προώθησης της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων		
1.1	Οικονομική υποστήριξη για την έναρξη της δραστηριότητας		
1.2	Χρηματοδοτικά εργαλεία (Επιχορήγηση κεφαλαίου στη βάση δημιουργούμενων θέσεων απασχόλησης, Επιστρεπτές επιχορηγήσεις, Διευκόλυνση της πρόσβασης σε πιστωτικά προϊόντα κλπ)		
1.3	Χορήγηση μικροδανείων		
1.4	Δικτύωση Κοινωνικών Επιχειρήσεων		
1.5	Δημιουργία και υλοποίηση Τοπικών Οικονομικών Συμφωνιών για την ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας		
1.6	Ενέργειες ευαισθητοποίησης για την Κοινωνική Οικονομία και Επιχειρηματικότητα		
11	Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση	59.740.115	18,1
11.1	Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση		
1	Δημιουργία σύγχρονων υποδομών Γ'βάθμιας Εκπαίδευσης και βελτίωση-ολοκλήρωση υποδομών Α'βάθμιας και Β'βάθμιας εκπαίδευσης		
1.1	Δράσεις ανάπτυξης και αναβάθμισης υποδομών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης		
1.2	Δράσεις ανάπτυξης και αναβάθμισης υποδομών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης		
1.3	Δράσεις ανάπτυξης και αναβάθμισης υποδομών προσχολικής εκπαίδευσης		
12	Τεχνική Βοήθεια (ΕΤΠΑ)	5.654.781	1,7
1	Ενίσχυση της αποτελεσματικής διαχείρισης και εφαρμογής του προγράμματος		
1.1	Δράσεις προετοιμασίας, εφαρμογής, παρακολούθησης επιθεώρησης		
1.1.1	Δράσεις ενίσχυσης της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων		
1.2	Δράσεις αξιολόγησης και εκπόνησης μελετών προετοιμασίας δράσεων του προγράμματος		
1.3	Δράσεις πληροφόρησης και δημοσιοποίησης του προγράμματος		
13	Τεχνική Βοήθεια (ΕΚΤ)	432.417	0,1
1	Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας διαχείρισης και εφαρμογής του προγράμματος (ΕΚΤ)		
1.1	Δράσεις προετοιμασίας, εφαρμογής, παρακολούθησης, επιθεώρησης (ΕΚΤ)		
1.1.1	Δράσεις ενίσχυσης της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων (ΕΚΤ)		
1.2	Δράσεις αξιολόγησης και εκπόνησης μελετών προετοιμασίας δράσεων του προγράμματος ΕΚΤ		
1.3	Δράσεις πληροφόρησης και δημοσιοποίησης των δράσεων ΕΚΤ		
Σύνολο Προγράμματος		330.737.741	100

2.2 Κρίσιμα Ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

Η παρούσα ενότητα επιχειρεί μια συνολική αξιολόγηση των όσων αναλυτικά περιγράφηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο, με σκοπό τον εντοπισμό των κρίσιμων προς διαχείριση ζητημάτων σε κάθε τομέα πολιτικής.

Τα κρίσιμα αυτά ζητήματα ομαδοποιούνται στους παρακάτω τρεις θεματικούς άξονες, ακολουθώντας την ανάλυση που προηγήθηκε :

- Α. Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής.
- Β. Κοινωνική Πολιτική, παιδεία, πολιτισμός, αθλητισμός.
- Γ. Τοπική Οικονομία και απασχόληση

Επιπλέον, η οργάνωση του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και των νομικών του προσώπων αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων σε όλους τους τομείς παρέμβασης. Επομένως ο τέταρτος τομέας ανάλυσης κρίσιμων ζητημάτων είναι το :

Δ. Εσωτερικό Περιβάλλον

Τα κρίσιμα ζητήματα κάθε θεματικού τομέα προκύπτουν μετά την ανάλυση SWOT, που εξετάζει τις δυνατότητες, τα προβλήματα/ανάγκες, τις ευκαιρίες και τους περιορισμούς.

Γενικά, ως κρίσιμα ζητήματα πρέπει να θεωρούνται τα ολιγάριθμα και σημαντικά, στρατηγικής σημασίας, προβλήματα (ανάγκες) της περιοχής του Δήμου, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά προτεραιότητα την επόμενη περίοδο, αξιοποιώντας τις σχετικές δυνατότητες και ευκαιρίες, προκειμένου να εκπληρώσει καλύτερα την αποστολή του.

Στην ανάλυση που ακολουθεί παρουσιάζονται με συστηματικό τρόπο τα κρίσιμα στοιχεία που συνθέτουν την παρούσα κατάσταση, οι ευκαιρίες που παρουσιάζονται στο σημερινό πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον αλλά και οι απειλές που ενδεχομένως επηρεάζουν αρνητικά τη μελλοντική θέση της περιοχής και καταγράφονται οι προοπτικές με στόχο τον προσανατολισμό των αναπτυξιακών παρεμβάσεων και την επιλογή των στόχων άσκησης τοπικής αναπτυξιακής πολιτικής.

2.2.1 Πρώτος Θεματικός Άξονας : ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης	
Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ – ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Έλλειψη γεωχωρικών δεδομένων χρήσεων γης σε ψηφιακή μορφή. Έλλειψη καταγραφής και συστηματικής παρακολούθησης των φυσικών πόρων του Δήμου. Καταγραφή συστημάτων δασικών εκτάσεων που περιλαμβάνουν αμιγώς δασώδεις εκτάσεις αλλά και εκτάσεις με θαμνώδη ή διάσπαρτη βλάστηση. Εξορθολογισμός της διαχείρισης βοσκοτόπων. Κίνδυνος απομάκρυνσης ή και εξαφάνισης ειδών από ρύπανση λόγω έλλειψης σχεδιασμού προστασίας και φύλαξης περιοχών φυσικού κάλλους. Καταπάτηση δημοτικών εκτάσεων. Ανεξέλεγκτη απόρριψη απορριμμάτων σε παραλίμνιες ή δασικές εκτάσεις. Η ανεξέλεγκτη εναπόθεση μπαζών οδηγεί σε υποβάθμιση του περιβάλλοντος και των φυσικών αποδεκτών. Προβλήματα ρύπανσης (νιτρορύπανσης) από την εντατική χρήση των γεωργικής γης με αποτέλεσμα να απειλούνται τα υδροφόρα στρώματα. Σημειακή ρύπανση από διάσπαρτες κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις. Επιχειρήσεις χαμηλής όχλησης εντός σχεδίου πόλης και εντός ορίου οικισμών. Παρουσία εγκαταστάσεων σε εκτός θεσμοθετημένων χώρων περιοχές. Απουσία θεσμοθετημένων χώρων για την εγκατάσταση βιοτεχνικών και εμπορικών επιχειρήσεων. Οι έντονοι ρυθμοί οικιστικής και βιομηχανικής ανάπτυξης, σε συνδυασμό με την άναρχη δόμηση σε οικισμούς και την κατασκευή έργων υποδομής των προηγούμενων χρόνων, που αν και έλυσαν προβλήματα, έγιναν δίχως συνολικό σχεδιασμό με αποτέλεσμα να δημιουργούν προβλήματα χωροθέτησης, ελέγχου των φυσικών ρεμάτων, ελέγχου των υπογείων και επιφανειακών υδάτων. Καθαρισμός και διευθέτηση υδατορρεμάτων του Δήμου για αντιπλημμυρική θωράκιση της περιοχής. Τάση εγκατάλειψης των ορεινών περιοχών του Δήμου. Η υπεράντληση των υδροφορέων προκαλεί την πτώση στάθμης τους, με το πρόβλημα να είναι πιο έντονο το καλοκαίρι λόγω αυξημένης ζήτησης.	Γειτονία με δύο χώρες συνδεδεμένων με την Ευρωπαϊκή Ένωση, Αλβανία και ΠΓΔΜ. Υπαρξη σημαντικών Αρχαιολογικών χώρων. Χαρακτηρισμένος ενεργειακός Δήμος, ένας από τους πέντε (5) της Ελλάδος. Ηλιακό-αιολικό δυναμικό, δυναμικό βιομάζας, γεωθερμία, τηλεθέρμανση εν λειτουργία, αποθέματα λιγνίτη. Δημιουργία μηχανισμού διαχείρισης και ανάδειξης των τεσσάρων (4) λιμνών του Δήμου. Δημιουργία μηχανισμού διαχείρισης και ανάδειξης των ορεινών όγκων και δασικών εκτάσεων της περιοχής του Δήμου. Τα δάση αποτελούν λόγω της έκτασης και της χωρικής τους συνέχειας, σημαντικούς βιότοπους ειδών, αλλά και παράγοντες προστασίας του ευρύτερου περιβάλλοντος, μέσω των αντιρρυπαντικών και αντιδιαβρωτικών τους λειτουργιών. Αξιοποίηση δημοτικών εκτάσεων κοντά σε περιοχές φυσικού κάλλους. Πλούσιοι φυσικοί πόροι σε χλωρίδα και πανίδα. Αξιοποίηση δημοτικών εκτάσεων αλλά και εκτάσεων δημοσίου για αναδάσωση με σκοπό την εκμετάλλευση για ενεργειακούς σκοπούς. Αποβολή των καταπατητών από παραλίμνιες εκτάσεις με οριοθέτηση των όχθων των λιμνών και δημιουργία ζώνης ανάπτυξης και προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος της κάθε λίμνης. Οριοθέτηση και διευθέτηση των κύριων ρεμάτων του Δήμου. Ανάπλαση παρόχθιων περιοχών με αξιοποίηση διαδρομών. Παραχώρηση χρήσης ακινήτων δημοσίου για λόγους οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης. Αποκατάσταση χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων, ενημέρωση των κατοίκων και αξιοποίηση των χώρων αυτών. Αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας στις πεδινές περιοχές του Δήμου. Σημαντικής έκτασης βοσκοτόποι για την υποστήριξη της κτηνοτροφίας. Δυνατότητα για έλεγχο και προστασία των υδροφορέων και λήψη μέτρων για τον εμπλουτισμό τους. Η νομοθεσία και οι ευρωπαϊκές οδηγίες μπορούν να βοηθήσουν στην επιβολή μέτρων για να προληφθεί περαιτέρω υποβάθμιση αλλά κυρίως να δημιουργήσει μηχανισμούς

	πρόληψης, ελέγχου, εφαρμογής νομοθεσίας και κανονισμών αστυνόμευσης και κατάλληλων διορθωτικών παρεμβάσεων. Ρυμοτομικός σχεδιασμός χώρου ΒΙΟΠΑ και δυνατότητα ίδρυσης επιχειρήσεων. Ολοκλήρωση, έγκριση και αξιοποίηση της δρομολογημένης Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης λιμνών Βεγορίτιδας και Πετρών. Επιβάλλεται συστηματικός έλεγχος της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων και των ειδικότερων δεσμεύσεων των υφιστάμενων εκμεταλλεύσεων αξιοποίησης των ορυκτών πρώτων υλών για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στους αποδέκτες και στο τοπίο.
Κίνδυνοι/Περιορισμοί	Ευκαιρίες
Η καταστροφή του περιβάλλοντος από ανεξέλεγκτη καταπάτηση των παραλίμνιων εκτάσεων λόγω πρόσβασης σε προστατευμένες περιοχές. Τα προβλήματα ρύπανσης ή υποβάθμισης των φυσικών αποδεκτών αποτελούν μόνιμη απειλή Η υποβάθμιση του περιβάλλοντος μπορεί να συντελέσει δυσμενώς στην εικόνα του Δήμου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Κάθε καταδίκη μπορεί να αναστείλει χρηματοδοτικά προγράμματα ή να επιφέρει βαριά πρόστιμα για την περιοχή ή την χώρα. Πιέσεις διατάραξης δασικών συστημάτων λόγω παράνομης υλοτόμησης, η οποία εμφανίζει έξαρση λόγω της αύξησης της ζήτησης σε καύσιμη ξυλεία. Η βελτίωση της προσβασιμότητας του ορεινού χώρου, τόσο με την κατασκευή σημαντικών οδικών συνδέσεων, όσο και με τη δασική οδοποιία, που ως επακόλουθο έχει την αύξηση της επισκεψιμότητας και άρα όχλησης των προστατευόμενων περιοχών, ενώ επίσης βοηθά και την λαθροθηρία. Κίνδυνος καταστροφής ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς Κίνδυνος διάβρωσης του εδάφους ή και κατάληψης αιγιαλού λόγω του αναγλύφου και της απορροής των ομβρίων Κίνδυνος από την ανεξέλεγκτη ανάπτυξη των ορυχείων εξόρυξης λιγνίτη. Εντός περιοχών οικολογικής ιδιαιτερότητας υπάρχουν ζώνες ενδιαφέροντος και δέσμευσης για την αξιοποίηση των ορυκτών πρώτων υλών για την εξορυκτική βιομηχανία. Έλλειψη βασικών υποδομών εξυπηρέτησης και φιλοξενίας σε ορεινές περιοχές. Υδροδότηση και προσβασιμότητα ορεινών περιοχών και κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων. Η υποβάθμιση των υπόγειων υδροφορέων είναι τεράστιος κίνδυνος γιατί αφενός μειώνεται η ποσότητα του πόσιμου νερού, αφετέρου η υποβάθμιση πολλές φορές δεν είναι αναστρέψιμη με δυσμενή αποτελέσματα για την κοινωνία και την ανάπτυξη.	Χρήση εθνικών και ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών προγραμμάτων. Θεσμοθέτηση περιοχών ως περιοχές φυσικού κάλλους. Προγράμματα LIFE και INTERREG, Τοπικός Πόρος Ανάπτυξης. Αυξημένη κινητικότητα στην καινοτόμο επιχειρηματικότητα. Ανάπτυξη της έννοιας της συστάδας επιχειρήσεων. Ευρωπαϊκές και εθνικές χρηματοδοτήσεις για προώθηση της καινοτομίας. Δυνατότητα δημιουργίας ευνοϊκού επενδυτικού περιβάλλοντος. Ενεργοποίηση και συμμετοχή φορέων με ενδιαφέρον και εμπειρία σε θέματα προστασίας και ανάδειξης τοπικής χλωρίδας και πανίδας. Εκπόνηση Διαχειριστικών Μελετών για κάθε δημοτικό δάσος και συνεργασία με τον εποπτεύοντα φορέα που είναι η Δ/νση Δασών Φλώρινας. Προώθηση της δημιουργίας ενιαίων δικτύων φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, οργάνωση χώρων και διαδρομών και ανάδειξη και αξιοποίησή τους με συνεργασία των αρμόδιων αρχών στο πλαίσιο του αναθεωρημένου ΠΣΧΑΑ. Εκπόνηση θεματικών σχεδίων διαχείρισης του αγροτικού τομέα με δραστηριότητες εντός των περιοχών υψηλής φυσικής και περιβαλλοντικής αξίας. Σύσταση φορέων λειτουργίας και διαχείρισης των περιοχών προς ενεργειακή αξιοποίηση (χώροι εκπαίδευσης, σχολικών εκδρομών, τουρισμού). Σύσταση φορέων λειτουργίας και διαχείρισης κτηνοτροφικών περιοχών (χώροι πρακτικής εκπαίδευσης σπουδαστών και φοιτητών, χώροι σχολικών εκδρομών, χώροι παιδικών κατασκηνώσεων, χώροι φιλοξενίας και τουρισμού). Κατασκευή έργων υπερτοπικού χαρακτήρα. Ειδικά για την εκμετάλλευση του λιγνίτη, θα πρέπει να αναπτυχθεί η εκμετάλλευση άλλων

Χρονοβόρες διαδικασίες για την ολοκλήρωση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου και καθορισμού χρήσης περιοχών. Τα μεγάλα έργα υδρονομίας, επηρεάζουν την συνεκτικότητα των διαφόρων οικοτόπων, αυξάνουν την απώλεια ενδιαιτημάτων, προκαλούν την κινητικότητα της πανίδας και αλλάζουν το μικροκλίμα του ορεινού χώρου. Πτώση στάθμης των λιμνών λόγω υπεράντλησης των υδροφόρων της περιοχής για αγροτικές ανάγκες αλλά και ανάγκες της ΔΕΗ. Ποιοτική επιβάρυνση λίμνης Βεγορίτιδας από τα βιομηχανικά απόβλητα του ρέματος Σουλίου. Ποιοτική επιβάρυνση των νερών των λιμνών από τις απορροές της γεωργοκτηνοτροφίας. Επιδείνωση του ευτροφικού χαρακτήρα των λιμνών.	μορφών παραγωγής ενέργειας έτσι ώστε τεκμηριωμένα να αντικαταστήσει μερικώς την παραγωγή ηλεκτρικού από λιγνίτη, ώστε να επιλύονται προβλήματα συγκρούσεων χρήσεων γης και προσβασιμότητας του πόρου. Επέκταση του ΓΠΣ στα όρια του Καλλικρατικού Δήμου. Ο καθορισμός χρήσεων γης σε μελέτη ΓΠΣ Καλλικρατικού Δήμου, θα πρέπει να ενσωματώνει τις προβλέψεις προστασίας των διαχειριστικών μελετών, τις δεσμεύσεις προστασίας/ανάδειξης των παραδοσιακών και αξιολογών οικισμών και των αρχαιολογικών χώρων/μνημείων, τις προβλέψεις προστασίας όπως προκύπτουν από το σχέδιο διαχείρισης υδάτων ανά λεκάνη απορροής και την αναπτυξιακή/τουριστική και αγροτική δυναμική όπως εντοπίζεται στους ορεινούς όγκους και στις χαμηλές ζώνες. Αξιοποίηση χώρων παλαιών ΧΑΔΑ. Χρηματοδότηση δράσεων για την προστασία και ανάδειξη του τοπικού οικιστικού, πολιτιστικού, φυσικού περιβάλλοντος και αγροτικής κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένης της προαγωγής της διαχείρισης γεωργικών οικοσυστημάτων, μέσα από ΠΑΑ 2014-2020. Εκπόνηση διαχειριστικών μελετών τόσο για τα επιφανειακά όσο και για τα υπόγεια ύδατα, με τον συνεχή έλεγχο και προστασία των υδροφορέων, έλεγχο στάθμης των γεωτρήσεων, ποιοτικό έλεγχο των νερών, εφαρμογή τηλεμετρίας, εγκατάλειψη των αρδευτικών αντλήσεων και εφαρμογή εναλλακτικών και εφεδρικών συστημάτων. Εφαρμογή έργων στα πλαίσια μιας ενιαίας διαχείρισης έτσι ώστε να διασφαλίζονται όλες οι περιοχές για το μέλλον. Με την σύνθεση και διατύπωση ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης να αντιληφθούμε καθαρά και σε βάθος όλα τα προβλήματα με τις πραγματικές τους διαστάσεις, με τόλμη και αληθινή πρόθεση ανάδειξης των θεμάτων και όχι συγκάλυψης των επιπτώσεων που υποθηκεύουν το μέλλον.
Συνθετική διάγνωση	
Η περιοχή του Δήμου Αμυνταίου, εκτείνεται στην βόρεια πλευρά της πεδιάδας της Εορδαίας και περιλαμβάνει ως επί το πλείστο ορεινές και ημιορεινές εκτάσεις σε ποσοστό 73%, ενώ οι πεδινές εκτάσεις αποτελούν το 27% περίπου. Περιλαμβάνει συνολικά 217.700 στρέμματα γεωργικών εκτάσεων και 188.500 στρέμματα βοσκοτόπων, γεγονός που ερμηνεύει τον κυρίως αγρο-κτηνοτροφικό χαρακτήρα του Δήμου. Τα παραπάνω αποτελούν σημαντικούς πόρους, πάνω στους οποίους στηρίζεται ο πρωτογενής παραγωγικός τομέας του Δήμου και ως εκ τούτου χρήζουν ορθολογικής διαχείρισης και προστασίας. Στα κρίσιμα ζητήματα για τις καλλιεργήσιμες εκτάσεις, καταγράφονται η εντατική χρήση της γεωργικής γης, η εκτεταμένη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και λιπασμάτων, η κατάτμηση της γης σε μικρούς γεωργικούς κλήρους, καθώς και η υπεράντληση των υδάτων τόσο από την ΔΕΗ για την αποστράγγιση του εξορυκτικού μετώπου, όσο και για άρδευση μέσω γεωτρήσεων. Όσο αφορά τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, αυτές σε πολλές περιπτώσεις	

αναπτύσσονται εντός των εγκεκριμένων ορίων των οικισμών, προκαλώντας συγκρουσιακές σχέσεις με την οικιστική χρήση. Στα κρίσιμα ζητήματα για την κτηνοτροφία καταγράφονται η μη ορθολογική διαχείριση των βοσκοτόπων, η διατήρηση κτηνοτροφικών μονάδων εντός των ορίων των οικισμών και η ανυπαρξία καθεστώτος μεταφοράς των μονάδων σε οριοθετημένες περιοχές με αποτέλεσμα να μην αποφεύγονται οι συγκρούσεις χρήσεων γης με τη γεωργία και την οικιστική ανάπτυξη. Καθίσταται επομένως κρίσιμη η απαίτηση για ενίσχυση των υποδομών εξυπηρέτησης πχ προσβασιμότητα, υδροδότηση, διαχείριση κτηνοτροφικών αποβλήτων κλπ, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον.

Όσον αφορά τις ορεινές περιοχές του Δήμου, σε αυτές υπάρχουν ορεινές κοινότητες με έντονη κτηνοτροφική δραστηριότητα, που παρουσιάζουν όμως προβλήματα υδροδότησης και παρουσίας των κτηνοτροφικών επιχειρήσεων εντός των ορίων των οικισμών. Είναι απαραίτητο να αναπτυχθούν πολιτικές που θα αντιστρέψουν το φαινόμενο της σταδιακής εγκατάλειψης των οικισμών, μέσα από την ανάπτυξη εναλλακτικών δραστηριοτήτων αγροτουρισμού, οικοτουρισμού, ορεινού-περιγηγικού τουρισμού κλπ.

Σημαντική θέση στο Δήμο καταλαμβάνει το υδάτινο στοιχείο με την παρουσία τεσσάρων φυσικών λιμνών Ζάζαρης, Χειμαδίτιδας, Πετρών και Βεγορίτιδας και πολλών υδατορεμάτων καθώς και της αποστραγγιστικής τάφρου και του Αμύντα που συνδέει την Χειμαδίτιδα με την Πετρών. Όλα τα υδατορέματα, η αποστραγγιστική τάφρος καθώς και το ρέμα Αμύντας, χρήζουν τακτικού καθαρισμού, ενώ απαραίτητη για την αντιπλημμυρική θωράκιση του Δήμου σε περιοχές του Δήμου που έχουν δημιουργηθεί κατά καιρούς πλημμυρικά φαινόμενα.

Η περιοχή του Δήμου είναι πλούσια σε υψηλής αισθητικής και οικολογικής αξίας προστατευόμενες περιοχές, οι οποίες διακρίνονται για την πλούσια χλωρίδα και πανίδα τους.

Σημαντικό είναι και το δασικό περιβάλλον στα όρια του Δήμου με τις περιοχές του Βιτσίου, στο Νυμφαίο, Ασπρόγεια, Λέχοβο και Βαρικό, υπάρχουν σημαντικά δάση οξιάς, δρυός και πεύκης.

Η οικολογική, παραγωγική και αισθητική αξία των δασών διασφαλίζεται από ένα ισχυρό διαχειριστικό πλαίσιο το οποίο διαμορφώνεται από νομοθετικές ρυθμίσεις και θεσμικές συγκροτήσεις. Το βασικό πρότυπο της διαχείρισης των δασών είναι συνυφασμένο με το ιδιοκτησιακό τους καθεστώς. Μέρος της διαχείρισης του δασικού πλούτου αποτελούν οι παρεμβάσεις αναδάσωσης.

Κοινό χαρακτηριστικό των παραπάνω πλούσιων φυσικών πόρων αποτελεί η ελλιπής αξιοποίηση και ανάδειξή τους. Κρίνεται συνεπώς σκόπιμο να αναπτυχθεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο προστασίας, αξιοποίησης και ανάδειξης αυτών, με στόχο την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουριστικής δραστηριότητας, αναψυχής και πολιτισμού όπως παρατηρητήρια φύσης, φυσιολατρικές διαδρομές, ξενώνες μικρής κλίμακας, δραστηριότητες ήπιας αναψυχής, αθλητικές δραστηριότητες υπαίθρου, εκπαιδευτικές δραστηριότητες και δραστηριότητες έρευνας που προάγουν την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και συντελούν στην περαιτέρω προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος.

Για την χωρική οργάνωση των περιοχών είναι απαραίτητος ο προσδιορισμός και η τεκμηρίωση ζωνών αγροτικών συστημάτων και η αντιμετώπισή τους ως περιοχές προστασίας. Έμφαση πρέπει να δίνεται σε γεωργικές ζώνες υψηλής παραγωγικότητας καθώς και στην προστασία συγκεκριμένων αγροτικών πυρήνων και πρακτικών με ισχυρή και τοπική παράδοση και εξειδίκευση. Για την δόμηση σε τέτοιες περιοχές πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι φυσικές και τοπολογικές ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής. Κατά τη χωροθέτηση έργων και δραστηριοτήτων σε ζώνες αγροτικών συστημάτων, θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερο βάρος σε όρους που αφορούν στη διάθεση λυμάτων, υγρών και στερεών αποβλήτων ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα των αποδεκτών και άρα οι φυσικοί πόροι του συστήματος. Επίσης θα πρέπει να υιοθετούνται συγκεκριμένα και δεσμευτικά μέτρα αισθητικής ένταξης. Το θεσμικό πλαίσιο καθορισμού χρήσεων γης θα πρέπει να αποτελεί βασική εισροή κατά τη διαδικασία χωροθέτησης και έκδοσης περιβαλλοντικών όρων.

Η χωροθέτηση έργων και δραστηριοτήτων θα πρέπει να συνάδει με τις προβλέψεις προστασίας/ανάδειξης των παραδοσιακών/αξιόλογων οικισμών και των αρχαιολογικών χώρων/μνημείων. Ειδικότερα, θα πρέπει να τίθενται επιπρόσθετοι όροι με την κατάσταση επιβάρυνσης των λιμνών, οι οποίες θεωρούνται ήδη σε κίνδυνο. Βάση του αυξημένου καθεστώτος προστασίας και της οικολογικής ιδιαιτερότητας της περιοχής, κάποιες ενδεικτικές

διαχειριστικές και ελεγκτικές προτεραιότητες αφορούν στην ολοκλήρωση των υποδομών διαχείρισης των αστικών λυμάτων των οικισμών, στην ανάπτυξη δράσεων προστασίας του υδρολογικού ισοζυγίου και της ποιότητας των υδάτων των λιμνών, στον έλεγχο των τουριστικών ροών, στην ενίσχυση του μηχανισμού ελέγχου του δασικού πλούτου αναφορικά με τις πυρκαγιές και τις παράνομες υλοτομίες.

Επίσης επιβάλλεται ο έλεγχος της εφαρμογής του τεχνολογικού εκσυγχρονισμού και της εφαρμογής των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών των μονάδων παραγωγικής αξιοποίησης των ορυκτών πρώτων υλών με στόχο τη βελτίωση των αποδόσεων, την προστασία των πόρων, τη μείωση των επιπτώσεων στους αποδέκτες και την εν γένει επίτευξη βιώσιμων συνθηκών αναπαραγωγής σε οικονομικούς-κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς όρους. Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί σε ολοκληρωμένα προγράμματα αποκατάστασης των περιοχών και εξεύρεσης εναλλακτικών χρήσεων των εξοφλημένων εκμεταλλεύσεων των ορυκτών πρώτων υλών με τρόπο που να συνεκτιμά τις λειτουργίες του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της εγγύς περιοχής τους.

Κρίσιμα ζητήματα χρήσεων γης – φυσικών πόρων

Έλλειψη φύλαξης των παραλίμνιων και παραποτάμιων περιοχών

Ορθολογική διαχείριση βοσκοτόπων

Κίνδυνος καταστροφής ιστορικών και πολιτιστικών μνημείων

Ανάπτυξη της ορεινής ζώνης του Δήμου

Υπερχείλιση ρεμάτων

Κίνδυνος ρύπανσης επιφανειακών υδατικών ρεμάτων από ανεξέλεγκτη χρήση γεωργικών φαρμάκων

Αποτελεσματική προστασία όλων των υπογείων υδάτων από κάθε μορφή ρύπανσης.

Ελεγχόμενη άντληση με εξασφάλιση εναλλακτικών πηγών υδροδότησης και άρδευσης, ώστε να εξασφαλίζονται κατά τους θερινούς μήνες οι απαραίτητες εφεδρείες.

Εφαρμογή και επέκταση του ΓΠΣ

Αναξιοποίητη έκταση για την ίδρυση του ΒΙΟΠΑ λόγω ιδιοκτησιακού καθεστώτος

Εφαρμογή ρυμοτόμησης της περιοχής του ΒΙΟΠΑ

Συγκέντρωση οχλουσών εγκαταστάσεων σε θεσμοθετημένους χώρους

Οριοθέτηση και διευθέτηση ρεμάτων

Οριοθέτηση οριογραμμής λιμνών

Ορθολογική διαχείριση αρδευτικού και πόσιμου νερού

Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση των επιφανειακών υδάτων

Αντικατάσταση όλων των πεπαλαιωμένων δικτύων ύδρευσης

Καθαρισμός και διευθέτηση αποστραγγιστικών καναλιών και τάφρων

Εφαρμογή κλειστού δικτύου για την άρδευση αγροκτημάτων και καλλιεργειών

Πλήρης αξιοποίηση Γ' βάθμιας επεξεργασίας νερού για άρδευση

Σύσταση φορέων λειτουργίας και διαχείρισης περιοχών

Προώθηση της δημιουργίας ενιαίων δικτύων φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, οργάνωση χώρων και διαδρομών και ανάδειξη και αξιοποίησή τους με συνεργασία των αρμόδιων αρχών

Ορθολογική διαχείριση της αγροτικής γης υψηλής παραγωγικότητας

Εκπόνηση θεματικών σχεδίων διαχείρισης του αγρικού τομέα με δραστηριότητες εντός των περιοχών υψηλής φυσικής και περιβαλλοντικής αξίας

Δημιουργία ζωνών υψηλής φύτευσης

Διοικητικές αποβολές καταπατητών

Τοπογραφική αποτύπωση δημοτικών εκτάσεων για την καλύτερη διαχείρισή τους

Αυστηρή εφαρμογή κανονισμού καθαριότητας για τους ρυπαίνοντες

Εφαρμογή νομοθεσίας για τον έλεγχο της διάθεσης όλων των ειδών αποβλήτων

Σχεδιασμός έργων σε συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς

Ανάπτυξη δράσεων για την προστασία και ανάδειξη του τοπικού οικιστικού, πολιτιστικού, φυσικού περιβάλλοντος και αγροτικής κληρονομιάς.

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : **ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ**

Υδρευση-Αποχέτευση-Διαχείριση Ομβρίων

Προβλήματα & Περιορισμοί

Δυνατότητες & Ευκαιρίες

Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Ασυνεχής ροή στα δίκτυα ύδρευσης λόγω οριακής επάρκειας νερού. Προβλήματα υδροδότησης σε Τοπικές Κοινότητες του Δήμου όπως η Κέλλη ή το Λιμνοχώρι. Απώλειες λόγω διαρροών δικτύων, κλοπών νερού και μη εγκατάστασης υδρομετρητών σε όλες τις κοινότητες. Προστασία και αντιμετώπιση φθορών στις υδατοδεξαμενές του Δήμου. Παρά τις προσπάθειες η διανομή νερού είναι ανεπαρκής λόγω ανεπάρκειας στις δυνατότητες ορισμένων συστημάτων και υποδομών. Η αύξηση των δραστηριοτήτων έχει σαν συνέπεια την αύξηση των αναγκών σε πόσιμο νερό. Η συντήρηση των γεωτρήσεων και δικτύων είναι ιδιαίτερα δύσκολη και δαπανηρή. Η μεγάλη διασπορά των υδραγωγείων έχει σαν συνέπεια την δυσκολία απολύμανσης και απόλυτου ελέγχου των συστημάτων. Απαιτείται η χρηματοδότηση για την αντικατάσταση παλαιών δικτύων οικισμών. Παρ' όλο που έχουν κατασκευαστεί ή κατασκευάζονται τα περισσότερα δίκτυα αποχέτευσης των οικισμών τα οποία καταλήγουν στους αντίστοιχους ΕΕΛ, υπάρχουν οικισμοί στους οποίους δεν έχει γίνει μελέτη ώστε να δρομολογηθούν τα απαραίτητα έργα. Διαχείριση ομβρίων και αντιπλημμυρική θωράκιση του Δήμου. Προβλήματα εισπραξιμότητας οφειλών ύδρευσης-αποχέτευσης. Ολοκλήρωση μελετών αποχέτευσης για τις ορεινές κοινότητες του Δήμου με την μελέτη για λειτουργία Ε.Ε.Λ.	Θα πρέπει να προγραμματιστεί η αξιοποίηση πολλών εναλλακτικών νέων πηγών υδροδότησης, καθώς και η αξιοποίηση των νερών υπερχείλισης από δεξαμενές υδροδότησης. Υπαρξη δικτύων ύδρευσης σε όλους του οικισμούς του Δήμου. Θα πρέπει να συνταχθεί διαχειριστικό σχέδιο αξιοποίησης των πηγών υδροδότησης. Θα πρέπει να συνταχθεί και να εφαρμοστεί ειδικό πρόγραμμα ελέγχου διαρροών, όπου θα είναι δυνατόν ο εντοπισμός και η επισκευή των σημαντικότερων διαρροών. Αξιοποίηση εμπειρίας της τεχνικής υπηρεσίας σε θέματα ύδρευσης και αποχέτευσης και διαχείρισης συγχρηματοδοτούμενων έργων με το αντικείμενο αυτό. Θα πρέπει να γίνουν νέες μελέτες, ούτως ώστε να γίνει δυνατή η υποβολή προτάσεων για την αντικατάσταση πεπαλαιωμένων δικτύων ύδρευσης. Θα πρέπει να εφαρμοστούν νέες τεχνολογίες για την παραγωγή νερού υψηλής ποιότητας για την υπερκάλυψη αναγκών και να γίνει δυνατή η αυτοματοποίηση όλων των συστημάτων. Υπάρχουν δυνατότητες αντιμετώπισης των λυμάτων των οικισμών σε τοπικά συστήματα επεξεργασίας και διάθεσής τους. Τα καθαρισμένα λύματα μπορούν να διατεθούν για ανάπτυξη και συντήρηση δενδροκομικών καλλιεργειών. Σημαντικό χαρακτηριστικό της διαχειριστικής πολιτικής απορρέει από το ειδικό βάρος που έχει η ΔΕΗ στη ρύθμιση των υδάτων της περιοχής. Οι παρεμβάσεις υδρονομίας με στόχο τον ενεργειακό εφοδιασμό της χώρας διαμορφώνουν το καθεστώς χρήσης των υδάτων δημιουργώντας παράλληλα νέα τοπία και μορφολογικές μεταβολές του αναγλύφου.
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
Η διακοπόμενη υδροδότηση δεν είναι ασφαλής για την ποιότητα του νερού που φθάνει στον καταναλωτή, προκαλεί προβλήματα στους κατοίκους, ενώ η μεταφορά του νερού με βυτία δεν λύνει το πρόβλημα. Με την διακοπόμενη ροή αυξάνονται τα ζημιές στα δίκτυα ύδρευσης και στα υδρόμετρα. Σε περιοχές που δεν υπάρχει αποχέτευση συνήθως κατασκευάζονται σηπτικοί και απορροφητικοί βόθροι. Πολλές ιδιωτικές μονάδες παραγωγής καθώς και κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις δεν διαθέτουν συστήματα επεξεργασίας υγρών αποβλήτων. Κακότεχνη, μη στεγανή κατασκευή των ιδιωτικών συστημάτων λυμάτων είναι σύνηθες	Η σύνταξη κατάλληλων μελετών θα κάνει δυνατή την διεκδίκηση μεγάλων έργων σε χρηματοδοτικά ευρωπαϊκά προγράμματα. Με επαρκείς ποσότητες καθαρού νερού σε συνεχή ροή, ο Δήμος θα υποστηρίξει σωστά την ανάπτυξη της περιοχής με πλήρη ανταποδοτικότητα, ώστε βιώσιμα να παρέχει υψηλής αξίας υπηρεσίες ύδρευσης, ώστε να ανταποκρίνεται στους σκοπούς ύπαρξής του σύμφωνα με την νομοθεσία και τις προσδοκίες των κατοίκων/πελατών. Ο Δήμος ενέταξε τις αποχετεύσεις των οικισμών σε προγράμματα ΕΣΠΑ και ήδη προχωράει στην υλοποίησή τους. Θα πρέπει να προβλεφθούν οι απαραίτητες χρηματοδοτήσεις για την εκπόνηση μελετών έτσι ώστε να διασφαλιστεί η δυνατότητα υποβολής προτάσεων για διεκδίκηση

φαινόμενο. Οι υπερχειλίσσεις βόθρων στα ρέματα και κάθε ανεξέλεγκτη διάθεση λυμάτων είναι απειλές για το περιβάλλον, τα υπόγεια νερά και την δημόσια υγεία. Σε μερικές περιπτώσεις δίκτυα αποχέτευσης διοχετεύουν τα λύματα στα ρέματα. Η ανεξέλεγκτη και αυθαίρετη διάθεση λυμάτων είναι παράνομη, αντιαισθητική και επικίνδυνη.	χρηματοδοτήσεων έργων. Η Ευρωπαϊκή και Ελληνική νομοθεσία επιβάλλουν την πλήρη αδρανοποίηση της λάσπης ή την παραγωγή υλικού κατάλληλου για τη γεωργία. Η ένταξη όλων των έργων σε ευρωπαϊκό χρηματοδοτικό πρόγραμμα, είναι σοβαρή προϋπόθεση για τη δυνατότητα ολοκλήρωσης των έργων που θα εξυπηρετούν το σύνολο των οικισμών του Δήμο Αμυνταίου. Διακανονισμός οφειλών ύδρευσης-αποχέτευσης. Κατευθύνσεις ενίσχυσης της λειτουργικής, τοπιολογικής και παραγωγικής αξίας των υδατικών συστημάτων εντοπίζονται σε δράσεις ποιοτικής και ποσοτικής προστασίας των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, σε παρεμβάσεις προστασίας και ανάδειξης της φυσικής περιμέτρου των παρεμβάσεων ρύθμισης και εκτροπής των επιφανειακών απορροών για ενεργειακούς και παραγωγικούς σκοπούς. Κεντρική αναφορά υιοθέτησης δράσεων και προγραμμάτων προστασίας θα πρέπει να αποτελούν τα συμπεράσματα σχεδίων εκπόνησης διαχείρισης υδατικών πόρων ανά λεκάνη απορροής.
Συνθετική διάγνωση	
Όλοι οι οικισμοί του Δήμου Αμυνταίου διαθέτουν δίκτυο ύδρευσης και υδρεύονται είτε από υδρευτικές γεωτρήσεις, είτε από φυσικές πηγές. Προβλήματα συνεχούς υδροδότησης έχει η ορεινή κοινότητα της Κέλλης, όπου υπάρχει πρόβλημα λόγω του γεωλογικού αναγλύφου της. Επίσης στην κοινότητα του Λιμνοχωρίου υπάρχει πρόβλημα καταλληλότητας των πόσιμων νερών της περιοχής. Η ποιότητα νερού με βάση της χημικές και μικροβιολογικές αναλύσεις που γίνονται σε τακτικά διαστήματα, είναι σε πολύ καλό επίπεδο. Ως προς την επάρκεια του νερού αυτή χαρακτηρίζεται ως πολύ καλή. Μικροπροβλήματα πάντως παρουσιάζονται στην πίεση κυρίως σε περιόδους αιχμής κατά την διάρκεια του θέρους. Όσο αφορά τα δίκτυα ύδρευσης, τμήματα αυτού από αμιαντοσωλήνες έχουν αντικατασταθεί από PVC στους περιφερειακούς οικισμούς, είτε μέσω έργων από πόρους του Δήμου, είτε μέσω χρηματοδοτικών ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Όλοι οι οικισμοί διαθέτουν δεξαμενές ύδρευσης ή υδατόπυργους. Τοπικά προβλήματα λόγω παλαιότητας των δεξαμενών αντιμετωπίζονται με έργα αποκατάστασης και στεγάνωσης από πόρους του Δήμου Αμυνταίου. Τα δίκτυα αποχέτευσης είναι παντοροϊκού τύπου, ενώ μόνο στον οικισμό του Αμυνταίου, γίνεται προσπάθεια κατασκευής χωριστικού δικτύου ακαθάρτων και ομβρίων. Στην ΔΕ Αμυνταίου υπάρχει και λειτουργεί η Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων Αμυνταίου στην οποία καταλήγουν τα λύματα του Αμυνταίου, Πετρών και Ξινού Νερού. Ενώ προβλέπεται και η σύνδεση των οικισμών Σωτήρα, Ροδώνια και Φανού. Επίσης θα εξεταστεί η δυνατότητα παροχέτευσης των λυμάτων της Κέλλης στην ΕΕΛ Αμυνταίου. Η κοινότητα του Αγίου Παντελεήμονα αποχετεύει στην ΕΕΛ Αγ. Παντελεήμονα. Στην ΔΕ Αετού ολοκληρώνεται η κατασκευή πέντε ΕΕΛ σε διαφορετικές κοινότητες οι οποίες θα δέχονται τα λύματα του συνόλου των κοινοτήτων της ΔΕ. Στην ΔΕ Φιλώτα αναμένεται η ένταξη έργου σε ευρωπαϊκό χρηματοδοτικό πρόγραμμα, μέσω του οποίου προβλέπεται η αντικατάσταση των δικτύων αποχέτευσης των οικισμών, η κατασκευή εξωτερικού δικτύου προσαγωγής και η κατασκευή Εγκατάστασης Επεξεργασίας Λυμάτων στην περιοχή του Φιλώτα. Για τις υπόλοιπες μελέτες απαιτείται η εκπόνηση των απαραίτητων μελετών που θα περιλαμβάνουν εσωτερικά και εξωτερικά δίκτυα αποχέτευσης καθώς και κατασκευή και	

Λειτουργία Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων.

Στην πόλη του Αμυνταίου, έχει κατασκευαστεί δίκτυο αποχέτευσης ομβρίων με αποδέκτη το ρέμα Αμύντας. Το δίκτυο αυτό είναι κατά μήκος του νεοκατασκευασμένου περιμετρικού δρόμου Αμυνταίου στις περιοχές ανατολικά, βόρεια και δυτικά. Εντοπισμένες δράσεις διαχείρισης ομβρίων είναι απαραίτητες για την αντιπλημμυρική θωράκιση του Δήμου.

Κατά τη χωροθέτηση έργων και δραστηριοτήτων σε υδάτινες ζώνες ή έργων αξιοποίησης υδάτινων πόρων, θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερο βάρος σε όρους που αφορούν τη διάθεση λυμάτων, υγρών και στερεών αποβλήτων ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα των αποδεκτών και άρα των υδατικών διαθεσίμων. Ειδικά στις χαρακτηρισμένες περιοχές για την ποιοτική και ποσοτική υποβάθμιση των αποθεμάτων, θα πρέπει να ακολουθείται αυστηρότερο καθεστώς ελέγχου και αδειοδότησης χρήσης των νερών, βασιζόμενο ωστόσο στις ισχύουσες περιοριστικές διατάξεις που εκδίδονται ανά Περιφερειακή Ενότητα. Επίσης θα πρέπει να υιοθετούνται συγκεκριμένα και δεσμευτικά μέτρα αισθητικής ένταξης έργων και δραστηριοτήτων. Το θεσμικό πλαίσιο καθορισμού χρήσεων γης θα πρέπει να αποτελεί βασική εισροή κατά τη διαδικασία χωροθέτησης και έκδοσης περιβαλλοντικών όρων.

Κρίσιμα ζητήματα υποδομών εξυπηρέτησης δικτύων

Υδρευση-Αποχέτευση-Διαχείριση Ομβρίων

Έλεγχος διαρροών δικτύων, κλοπών νερού και σφαλμάτων υδρομετρητών.

Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών για παραγωγή νερού υψηλής ποιότητας για κάλυψη αναγκών.

Αυτοματοποίηση όλων των συστημάτων με την εγκατάσταση συστημάτων τηλεμετρίας.

Αξιοποίηση των πόρων των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων.

Απαιτείται η κατασκευή δικτύων αποχέτευσης και κατασκευής ΕΕΛ που θα καλύπτουν το σύνολο των οικισμών του Δήμου.

Έγκαιρη ολοκλήρωση των απαραίτητων πολεοδομικών μελετών.

Ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθησίας των κατοίκων, μέσω της ενημέρωσης και σωστή αστυνόμευση μπορούν να συμβάλλουν στη μείωση των προβλημάτων.

Κατάλληλη προετοιμασία για ένταξη έργων σε Ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά προγράμματα.

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ	
Άρδευση	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Έλλειψη ολοκληρωμένης πολιτικής ορθολογικής διαχείρισης των υδατικών πόρων της περιοχής. Στις περισσότερες περιπτώσεις το αρδευτικό νερό προέρχεται από ιδιωτικές γεωτρήσεις. Σημαντικές απώλειες ύδατος στα αρδευτικά δίκτυα των ΤΟΕΒ. Παλαιωμένος ενεργοβόρος ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός με υψηλό ενεργειακό κόστος άρδευσης στους ΤΟΕΒ. Υπογειοποίηση αρδευτικών δικτύων. Διαχείριση δημοτικών γεωτρήσεων άρδευσης με κατασκευή νέων δικτύων. Ελλιπέστατη ενημέρωση πολιτών για την εξοικονόμηση νερού στις διάφορες χρήσεις.	Επέκταση δικτύων ΤΟΕΒ και δημιουργία νέων δικτύων με εκμετάλλευση των δημοτικών αρδευτικών γεωτρήσεων. Δημιουργία λιμνοδεξαμενών για την συγκέντρωση των πλεοναζόντων επιφανειακών υδάτων.
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
Περιορισμένη συμμετοχή αγροτών στα συλλογικά δίκτυα άρδευσης των ΤΟΕΒ. Άρδευση από ιδιωτικές γεωτρήσεις. Δεν υπάρχει εξειδίκευση και εφαρμογή σχεδίων διαχείρισης υδάτων.	Αξιοποίηση υδάτων από τις αντλήσεις της ΔΕΗ για την αποστράγγιση του εξορυκτικού μετώπου. Εκμετάλλευση των επεξεργασμένων υδάτων από τις Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων. Διακανονισμός οφειλών άρδευσης.

	Ελαχιστοποίηση ενεργειακού κόστους γεωτρήσεων και αντλιοστασίων με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού. Χρήση στοιχείων ΕΜΣΥ για τον εξορθολογισμό της διαχείρισης αρδευτικού νερού. Χρηματοδότηση υποδομών εγγείων βελτιώσεων όπως αρδευτικά δίκτυα, τεχνητός εμπλουτισμός υδάτων, υδροληψίες, μελέτες έργων, μελέτες και υπηρεσίες σχετικά με την παρακολούθηση των υδάτων, από το ΠΑΑ 2014-2020.
Συνθετική διάγνωση	
Οι αρδευόμενες εκτάσεις της γεωγραφικής περιοχής του Δήμου Αμυνταίου εξυπηρετούνται από συλλογικά αρδευτικά δίκτυα αρμοδιότητας τεσσάρων Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ), δημοτικές αρδευτικές γεωτρήσεις και από πλήθος ιδιωτικών γεωτρήσεων, γεγονός που δυσχεραίνει την παρακολούθηση και εποπτεία της διαχείρισης του αρδευτικού νερού. Η εποπτεία των ΤΟΕΒ με βάση το Ν. 3852/2010 ασκείται από τους ΟΤΑ, χωρίς ωστόσο να υπάρχει περαιτέρω πρόβλεψη όσον αφορά τους απαιτούμενους πόρους, γεγονός που καθιστά την παρακολούθηση της διαχείρισης του αρδευτικού νερού προβληματική. Επίσης δεν υπάρχει υπεύθυνος για την εποπτεία των ΤΟΕΒ από την πλευρά του Δήμου μια και το Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών, Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης, είναι ανενεργό. Συνολικά τα υφιστάμενα αρδευτικά έργα παρουσιάζουν σημαντικά προβλήματα λειτουργικότητας τα οποία συνοπτικά είναι : • Σημαντικές απώλειες ύδατος, λόγω ανοικτών τμημάτων και της παλαιότητας του δικτύου διανομής, • Υψηλή ενεργειακή κατανάλωση και συνεπώς κόστος λειτουργίας λόγω του πεπαλαιωμένου πλέον ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού καθώς και των σημαντικών απωλειών ύδατος στο δίκτυο διανομής, • Ανορθολογική χρήση του αρδευτικού νερού. Επίσης αν και δεν είναι γνωστός ο ακριβής αριθμός των ιδιωτικών αρδευτικών γεωτρήσεων, υπολογίζεται ότι ο μεγαλύτερος αριθμός των αρδευόμενων ετησίως εκτάσεων καλύπτονται από ιδιωτικές γεωτρήσεις. Κατά συνέπεια, κρίνεται απαραίτητη η αξιοποίηση των στοιχείων του ΕΜΣΥ και των στοιχείων των ΤΟΕΒ για τον εξορθολογισμό της χρήσης αρδευτικού νερού και την αειφορική διαχείριση των διαθέσιμων υδατικών πόρων του Δήμου. Στο πλαίσιο αυτό, κρίνεται επίσης απαραίτητο να μελετηθεί η διαχείριση των δημοτικών αρδευτικών γεωτρήσεων αν είναι δυνατό να περιέλθει σε άλλο φορέα, να εξεταστεί η δυνατότητα της αξιοποίησης του αντλούμενου ύδατος από μέρους της ΔΕΗ για την αποστράγγιση του πεδίου εξόρυξης και η αποθήκευσή του για αρδευτικές χρήσης και επίσης η αξιοποίηση της πλεονάζουσας ποσότητας φυσικής απορροής του νερού προς τις λίμνες για άρδευση.	
Κρίσιμα ζητήματα υποδομών εξυπηρέτησης δικτύων Άρδευση	
Καταγραφή και αξιολόγηση του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού των υφιστάμενων δικτύων γεωτρήσεων με σκοπό την αντικατάστασή του	
Μελέτη και υλοποίηση έργων βελτίωσης των υφιστάμενων υποδομών εγγείων βελτιώσεων και την υπογειοποίηση των επιφανειακών δικτύων όπου υπάρχουν	
Καθαρισμός της κεντρικής αποστραγγιστικής τάφρου και καθαρισμός αρδευτικών καναλιών	
Εξοικονόμηση ενέργειας στους ΤΟΕΒ και εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού	
Κεντρικό σύστημα καταγραφής και παρακολούθησης της κατανάλωσης αρδευτικού νερού	
Ενίσχυση των ΤΟΕΒ	
Διαχείριση δημοτικών γεωτρήσεων άρδευσης	
Ενημέρωση των πολιτών με στόχο την εξοικονόμηση υδατικών πόρων και την ενίσχυση της συμμετοχής τους στα συλλογικά δίκτυα	

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ Ενέργεια - ΑΠΕ	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Έλλειψη μακροπρόθεσμων στόχων και στρατηγικών αποφάσεων για την εξοικονόμηση ενέργειας και τη διαχείριση των ΑΠΕ. Μη χρήση ΑΠΕ με πλήρη εξάρτηση από παραδοσιακές πηγές ενέργειας. Απουσία προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας σε σχολεία, γήπεδα και δημοτικά κτήρια. Ελλιπής καταγραφή και παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας του Δήμου. Έλλειψη σχεδιασμού για την εξοικονόμηση και την ορθολογική διαχείριση ενέργειας στο Δήμο. Η άντληση νερού από μεγάλα βάθη για την υδροδότηση και την άρδευση υδροβόρων καλλιεργειών, είναι ιδιαίτερα ενεργοβόρες δραστηριότητες με αποτέλεσμα το αξιοσημείωτο κόστος επιβάρυνσης. Διακοπές και πτώσεις τάσης του δικτύου της ΔΕΗ στον Δήμο. Το ενεργειακό ισοζύγιο είναι προβληματικό. Οι συχνές διακοπές προκαλούν σοβαρά προβλήματα στην ομαλή υδροδότηση των κοινοτήτων ιδιαίτερα το καλοκαίρι.	Πληθυσμός των οικισμών δεκτικός σε νέες προτάσεις. Ενδιαφέρον των πολιτών για τις μεθόδους που προάγουν την ποιότητα της ζωής. Λόγω των κλιματολογικών συνθηκών ευνοείται η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Εφαρμογή λαμπτήρων εξοικονόμησης ενέργειας στα δημοτικά κτήρια και στον δημοτικό φωτισμό στους κοινόχρηστους χώρους. Θα πρέπει να εξεταστεί από το Δήμο η εκμετάλλευση ηλιακού και αέριου δυναμικού για την εγκατάσταση ΑΠΕ. Να εξεταστεί η δυνατότητα παραγωγής βιοαερίου με χρήση βιομάζας. Πρόθεση για εγκατάσταση συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας στα σχολεία.
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
Αύξηση επικίνδυνων ρύπων με αποτέλεσμα την απειλή της δημόσιας υγείας.	Χρηματοδότηση από Ευρωπαϊκά Προγράμματα. Χρηματοδοτήσεις για την σύνταξη των απαραίτητων μελετών. Εκπαίδευση των πολιτών για την απόκτηση συλλογικής και κοινωνικής συνείδησης. Εγκατάσταση ηλιακών ή αιολικών συστημάτων ενέργειας για αυτοκατανάλωση στις γεωτρήσεις.
Συνθετική διάγνωση	
Το σύνολο του Δήμου Αμυνταίου καλύπτεται ικανοποιητικά ως προς την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, σε σταθερή βάση και όλο το 24ωρο. Παρατηρούνται όμως συχνές πτώσεις τάσης στην πόλη του Αμυνταίου. Παρατηρείται επίσης πλήρης εξάρτηση του Δήμου από παραδοσιακές πηγές ενέργειας των οποίων η παρακολούθηση κατανάλωσης χαρακτηρίζεται ελλιπής. Όσο αφορά την θέρμανση τρεις κοινότητες του Δήμου, ο Φιλώτας, η Λεβαία και το Αμύνταιο καλύπτονται στο μεγαλύτερο τμήμα τους από δίκτυο τηλεθέρμανσης το οποίο διοχετεύει ατμό από τον ΑΗΣ Αμυνταίου. Ο Δήμος δεν έχει αναπτύξει υποδομές για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας. Η μοναδική ενέργεια ήταν η προσπάθεια για καθορισμό χρήσης γης δημοτικής έκτασης για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων. Στα θετικά για το θεματικό άξονα, καταγράφεται το αυξανόμενο ενδιαφέρον των ιδιωτών για την ανάπτυξη κυρίως φωτοβολταϊκών συστημάτων αλλά και ανεμογεννητριών.	
Κρίσιμα ζητήματα υποδομών εξυπηρέτησης δικτύων Ενέργεια - ΑΠΕ	
Η αυξανόμενη ρύπανση και μόλυνση του αστικού περιβάλλοντος λόγω ανεξέλεγκτης κατανάλωσης ενέργειας.	

Καταγραφή και παρακολούθηση ενεργειακής κατανάλωσης στο Δήμο
Ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών κτηρίων
Εξορθολογισμός ηλεκτροφωτισμού κοινόχρηστων χώρων
Η ασυνείδητη, επιβλαβής και ασύδοτη χρήση των ενεργειακών πόρων.
Η ενημέρωση των πολιτών για τις ΑΠΕ.
Διευκόλυνση επενδυτών κατά την διαδικασία αδειοδότησης φωτοβολταϊκών πάρκων.
Η αξιοποίηση πόρων από τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα.
Επέκταση δικτύου παροχής τηλεθέρμανσης στις κοινότητες του Δήμου Αμυνταίου.

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Πολλές περιοχές και οικισμοί έχουν αναπτυχθεί άναρχα με στενούς ή αδιάνοικτους δρόμους, όπου δεν μπορεί να αναπτυχθεί ικανοποιητικό σύστημα συλλογής χωρίς να δημιουργεί οχλήσεις στους πολίτες. Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμη ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα διαχείρισης απορριμμάτων που να λειτουργεί και οι κάτοικοι να συμμετέχουν στους σκοπούς του προγράμματος αυτού. Έλλειψη ενημέρωσης των δημοτών για την διαχείριση απορριμμάτων. Ανυπαρξία συνείδησης διαχωρισμού απορριμμάτων στην πηγή και χωριστή διαδικασία συλλογής των διαφορετικών απορριμμάτων. Δεν υπάρχει παιδεία στους δημότες πάνω σε θέματα καθαριότητας και απόθεσης των απορριμμάτων στους κάδους. Έλλειψη προσωπικού στο Τμήμα Καθαριότητας και κάλυψη πάγιων αναγκών του Δήμου με συμβάσεις ΙΔΟΧ. Ανυπαρξία διαχείρισης ογκωδών απορριμμάτων και αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ). Εξορθολογισμός και μείωση του κόστους συλλογής και αποκομιδής απορριμμάτων. Έλλειψη συστήματος διαλογής στην πηγή βιοαποδομήσιμων αποβλήτων και κομποστοποίησής τους. Αναθεώρηση Κανονισμού Καθαριότητας.	Συμπράξεις με φορείς όπως η ΔΙΑΔΥΜΑ, το Πανεπιστήμιο Κοζάνης, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο κλπ, με εξειδικευμένους καθηγητές σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος και διαχείρισης στερεών αποβλήτων, δυνατότητες ανακύκλωσης, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για αλλαγή του κλίματος στις σχέσεις εμπιστοσύνης Δήμου-Κράτους-Πολίτη που θα βοηθήσει στην κοινωνική αποδοχή εγκαταστάσεων διαχείρισης απορριμμάτων. Ανακύκλωση οργανικών απορριμμάτων με διαχωρισμό στην πηγή, ούτως ώστε να χρησιμοποιηθούν, με την μέθοδο της αναερόβιας χώνευσης, για την παραγωγή βιοαερίου και λιπάσματος/εδαφοβελτιωτικού. Αποκατάσταση χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων και αξιοποίηση των χώρων αυτών. Περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις για χώρους απόρριψης προϊόντων εκσκαφής. Συμμετοχή στο πρόγραμμα ανακύκλωσης κενών συσκευασιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων του ΕΣΥΦ.
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
Οι πολίτες πολλές φορές είναι δύσπιστοι για τις δράσεις του Δήμου, ιδιαίτερα όταν αυτές αφορούν τα απορρίμματα, με αποτέλεσμα την αντίδραση σε προσπάθειες για την χωροθέτηση των εγκαταστάσεων που θα διαχειριστούν τα απορρίμματα και να ελλοχεύει ο κίνδυνος για παράταση της εκκρεμότητας. Ρύπανση των οδών και των κοινοχρήστων χώρων με αποτέλεσμα την άσχημη εικόνα του Δήμου. Η επικείμενη αλλαγή του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων.	Αξιοποίηση χρηματοδοτικών προγραμμάτων και εντάξεις σε προγράμματα που να αφορούν τη διαχείριση των στερεών απορριμμάτων έτσι ώστε να ενταχθούν τα απαραίτητα έργα. Ανάπτυξη και εφαρμογή τοπικών σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων. Προώθηση οικιακής κομποστοποίησης.
Συνθετική διάγνωση	
Η υφιστάμενη κατάσταση στους τομείς της συλλογής και αποκομιδής απορριμμάτων και	

καθαριότητας του Δήμου κρίνεται καλή, παρά τη σημαντική υποστελέχωση της υπηρεσίας καθαριότητας και την έλλειψη τεχνικών μέσων.

Κάδοι απορριμμάτων απλοί υπάρχουν σε όλους τους οικισμούς, πολλοί από αυτούς όμως δεν λειτουργούν ικανοποιητικά, ενώ ένας μεγάλος αριθμός χρήζει αντικατάστασης λόγω φθορών. Σε γενικές γραμμές, ο αριθμός των κάδων που προβλέπονται, επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες των κατοίκων του Δήμου.

Η αποκομιδή των απορριμμάτων πραγματοποιείται από ... απορριματοφόρα οχήματα του Δήμου, βάσει προγράμματος αποκομιδής που εφαρμόζεται ανά Δημοτική Ενότητα, με υπεύθυνους τους αρμόδιους χωρικούς αντιδημάρχους. Τα προγράμματα αυτά αναπροσαρμόζονται ανάλογα με τις ανάγκες. Στον υλικοτεχνικό εξοπλισμό του Δήμου περιλαμβάνονται

Σημαντικές ελλείψεις παρουσιάζονται σε προσωπικό, καθώς στον Δήμο υπηρετούν μόνο ... οδηγοί απορριματοφόρου-φορτηγού και ... εργάτες καθαριότητας, ενώ οι ανάγκες καλύπτονται σχεδόν αποκλειστικά με οκτάμηνες συμβάσεις ΙΔΟΧ.

Όσον αφορά τα ογκώδη απορρίμματα και τα ΑΕΚΚ θα πρέπει να αναφερθεί ότι δεν υπάρχει σχετική υποδομή στο Δήμο Αμυνταίου και υπεύθυνοι για την διαχείρισή τους είναι οι πολίτες.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο Δήμος Αμυνταίου, διαθέτει Κανονισμό Καθαριότητας, ο οποίος ωστόσο απαιτεί αναθεώρηση.

Κρίσιμα ζητήματα Καθαριότητας

Πλύσιμο κάδων και συχνό καθάρισμα στους χώρους γύρω από αυτούς.

Πρόσβαση και θεσμοθετημένη συνεργασία του Δήμου με το Εθνικό Κτηματολόγιο για την εύρεση ιδιοκτητών ακαθάρτων οικοπέδων.

Πλύσιμο πεζοδρομίων και πεζοδρομίων κατά τις νυκτερινές ώρες.

Αξιοποίηση πόρων από Ευρωπαϊκά Προγράμματα.

Ελλείψεις στον στόλο οχημάτων αποκομιδής απορριμμάτων.

Ανακύκλωση οργανικού κλάσματος αστικών απορριμμάτων με διαχωρισμό στην πηγή.

Ανεπάρκεια προσωπικού για την καθαριότητα οδών και κοινόχρηστων χώρων και την αποκομιδή απορριμμάτων.

Αυστηρή εφαρμογή κανονισμού καθαριότητας για τους ρυπαίνοντες.

Ανάπτυξη και εφαρμογή τοπικού σχεδίου διαχείρισης αποβλήτων

Πρώθηση οικιακής κομποστοποίησης

Αναθεώρηση Κανονισμού Καθαριότητας

Δημιουργία πράσινων σημείων

Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών αναφορικά με την ανακύκλωση απορριμμάτων στο πλαίσιο και των διευρυμένων υποχρεώσεων που προκύπτουν από το υπό διαμόρφωση ΕΣΔΑ

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Ελλιπής στελέχωση της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών, Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης. Καθυστέρηση της ολοκλήρωσης του ΓΠΣ Καποδιστριακού Δήμου Αμυνταίου και κατ' επέκταση καθυστέρηση στην εκπόνηση ΓΠΣ και των υπόλοιπων Δημοτικών Ενοτήτων του Καλλικρατικού Δήμου. Καθυστερήσεις στην υλοποίηση των υπαρχόντων εγκεκριμένων πολεοδομικών σχεδίων (πράξεων εφαρμογής). Έλλειψη κτηματολογίου στις περισσότερες Τοπικές Κοινότητες του Δήμου.	Εμπειρία προσωπικού Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών, Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης. Κομβική θέση του Δήμου. Αναβάθμιση των υφιστάμενων υποδομών για καταγραφές. Αρχαιολογικοί χώροι. Εμβέλεια ερευνητικών και πανεπιστημιακών ιδρυμάτων. Υψηλές δυνατότητες για οικονομική ανάπτυξη. Έγκριση του ΓΠΣ στα όρια του Καποδιστριακού Δήμου Αμυνταίου και επέκτασή του στα όρια του Καλλικρατικού Δήμου.

Έλλειψη ρυμοτομικών σχεδίων σε πολλούς οικισμούς του Δήμου. Ανεπάρκεια πόρων για την υλοποίηση των προβλεπόμενων υποδομών στις εντός σχεδίου περιοχές. Άναρχη δόμηση στις εκτός σχεδίου περιοχές. Ανεπαρκής έλεγχος χρήσεων γης. Έλλειψη επαρκούς σχεδίου προστασίας ευαίσθητων περιοχών. Εντεινόμενη καταστροφή της γεωργικής γης. Προβληματικές κυκλοφορίες τόσο στις εντός σχεδίου όσο και στις εκτός σχεδίου περιοχές. Περιβαλλοντική υποβάθμιση περιοχών. Έλλειψη πολιτικής στέγασης λόγω περιορισμών θεσμικού πλαισίου. Δυσλειτουργίες θεσμικού πλαισίου, χρονοβόρες διαδικασίες, συγκεντρωτισμός και έλλειψη πόρων. Επιχειρήσεις χαμηλής όχλησης εντός σχεδίου πόλης περιοχή και στα εγκεκριμένα όρια των οικισμών. Απουσία θεσμοθετημένων περιοχών με καθορισμένες χρήσεις γης. Διεκδίκηση δημοσίων εκτάσεων. Ειδικά για το Αμύνταιο, αλλά και τους υπόλοιπους κομβικούς οικισμούς, λαμβάνοντας υπ' όψη τις ευρωπαϊκές αποδεκτές παραμέτρους, είναι πόλεις υποβαθμισμένες, χωρίς πράσινο στο βαθμό που τους αναλογεί, χωρίς πλατείες με την πραγματική έννοια του όρου, χωρίς χώρους περιπάτου, με αναξιοποίητους φυσικούς πόρους, με αποτέλεσμα η κοινωνική ζωή εξελίσσεται μόνο στο κέντρο των οικισμών. Για το Αμύνταιο ο χώρος των παλαιών σιδηροδρομικών γραμμών, μεταμορφώνεται σε χώρο συσσώρευσης σκουπιδιών, μαζί με το χώρο ανάμεσα στις δύο σιδηροδρομικές γραμμές που έχει ήδη χαρακτηριστεί ως Ζώνη Ειδικής Μελέτης Πολεοδόμησης. Αντιδράσεις από ορισμένους κατοίκους που θίγονται κατά την εφαρμογή του σχεδίου πόλης. Καθυστερήσεις στην υλοποίηση των δικτύων της πόλης. Καταπάτηση δημοτικών εκτάσεων. Ειδικά κοινόχρηστοι χώροι εντός ορίων οικισμών που έχουν καταπατηθεί από ιδιώτες με αποτέλεσμα να μην τις εκμεταλλεύεται ο Δήμος. Έλλειψη πεζοδρομίων, σύμφωνα με τις απαιτούμενες προδιαγραφές. Καταλήψεις πεζοδρομίων από ιδιώτες και επιχειρήσεις για ανάπτυξη εμπορικών δραστηριοτήτων. Πολλά δέντρα που έχουν φυτευτεί στα πεζοδρόμια από τους ιδιώτες δεν αποτελούν το κατάλληλο είδος και δεν είναι φυτεμένα σε κατάλληλη θέση με αποτέλεσμα να δημιουργούν προβλήματα κυκλοφορίας πεζών, αναπήρων κλπ. Δεν υπάρχουν σε όλους τους οικισμούς	Έγκριση του ΒΙΟΠΑ. Έγκριση περιοχών για ίδρυση κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, έτσι ώστε να αποφεύγεται η ανάμιξη των εγκαταστάσεων αυτών με την κατοικία. Ο πληθυσμός της πόλης είναι δεκτικός αλλά ανεκπαιδευτος σε νέες προτάσεις. Ενδιαφέρον των πολιτών για τις μεθόδους που προάγουν την ποιότητα ζωής μέσα στην πόλη. Υπάρχουν πολλά αιτήματα για διανοίξεις και αναπλάσεις σε υποβαθμισμένες περιοχές. Οι υποβαθμισμένες περιοχές βρίσκονται σε άμεση επαφή με το κέντρο των οικισμών και το σύνολο των δραστηριοτήτων τους, συνεπώς δεν είναι δύσκολη ή αδύνατη η αξιοποίησή τους. Μπορούν αν αναπτυχθούν κοινωνικές και πολιτιστικές παρεμβάσεις αστικών διαμερισμάτων με τη συνεργασία φορέων και πολιτών της πόλης. Δημιουργία μηχανισμού καταγραφής και αποτύπωσης δημοτικών εκτάσεων και περιοχών, προς εκμετάλλευση. Αποβολή καταπατητών. Οριοθέτηση και διευθέτηση ρεμάτων εντός σχεδίου πόλης περιοχών. Αναπλάσεις περιοχών. Καθορισμός χρήσεων γης σε δημοτικές εκτάσεις. Κατασκευές πεζοδρομίων, διανοίξεις δρόμων, καθαρισμός πεζοδρόμων. Επιβολή προστίμων σε όσους κάνουν κατάχρηση των πεζοδρομίων. Δημιουργία ποδηλατοδιαδρομών και πεζοδιαδρομών εντός των αστικών ή ημιαστικών περιοχών. Οι καιρικές συνθήκες είναι ευνοϊκές για την ανάπτυξη χλωρίδας στην περιοχή. Οι κάτοικοι και οι φορείς της πόλης μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στη διατήρηση του πρασίνου, αν ευαισθητοποιηθούν. Συντήρηση και φύλαξη κοινόχρηστων χώρων και παιδικών χαρών με δημιουργία και αυστηρή τήρηση Κανονισμού Προστασία Κοινόχρηστων χώρων και Πάρκων και ενημέρωση προς τους πολίτες. Απαλλοτριώσεις κοινόχρηστων χώρων, έτσι ώστε να αποδεσμευτούν και να γίνει εκμετάλλευση από το Δήμο. Δημιουργία χώρων αστικού πρασίνου σύμφωνα με ΓΠΣ και με Πολεοδομικές Μελέτες που πρέπει αν εκπονηθούν. Δημιουργία εθελοντικής ομάδας γειτονιάς για την προστασία των πάρκων και των κοινόχρηστων χώρων. Εφαρμογή των αναγκαστικών απαλλοτριώσεων για την απόκτηση γης προς δημιουργία χώρων νέων Κοιμητηρίων. Δημιουργία χώρων οστεοφυλακείων στους χώρους Κοιμητηρίων έτσι ώστε να
--	---

περιοχές πρασίνου, ενώ εκεί που υπάρχει εγκεκριμένο ρυμοτομικό αυτό δεν έχει υλοποιηθεί, ειδικά όσο αφορά την απόδοση των προβλεπόμενων κοινόχρηστων χώρων και την διάνοιξη δρόμων. Έλλειψη προστασίας κοινόχρηστων χώρων και χώρων παιδικών χαρών. Υπάρχει έλλειψη χώρων πρασίνου στις Τοπικές Κοινότητες, πρόβλημα στο οποίο συντελεί η υπέρβαση της χωρητικότητας του οικιστικού χώρου, καθώς και η αυθαίρετη εκτός σχεδίου δόμηση. Ανεπάρκεια χωρητικότητας σε χώρους Κοιμητηρίων που απαιτεί επεκτάσεις, είτε για νέες ταφές, ή δημιουργία χώρων για Οστεοφυλάκειο. Δεν υπάρχουν τα απαιτούμενα κονδύλια για την χρηματοδότηση εργασιών συντήρησης των χώρων των Κοιμητηρίων. Έλλειψη σωστού σχεδιασμού των θέσεων στάθμευσης στο κέντρο των οικισμών, ιδιαίτερα του Αμυνταίου, αλλά και περιμετρικά του κέντρου, προκειμένου ο κάτοικος ή ο επισκέπτης να σταθμεύει το αυτοκίνητό του. Έλλειψη θέσεων στάθμευσης συγκριτικά με τον αριθμό των οχημάτων που υπάρχουν. Αδυναμία των πεζών να κυκλοφορήσουν λόγω της ανεξέλεγκτης στάθμευσης. Απουσία στοχευμένης κυκλοφοριακής μελέτης. Ανεπαρκείς ρυθμίσεις κυκλοφορίας στο κέντρο των οικισμών. Η ασυνείδητη οικονομικά, ασύμφορη και επιβλαβής για την υγεία χρήση του αυτοκινήτου για αποστάσεις μικρότερες των 200 μέτρων. Έλλειψη περιφερειακών χώρων στάθμευσης. Κυκλοφοριακή συμφόρηση που δημιουργείται για όλους τους προηγούμενους λόγους και έλλειψη μακροπρόθεσμων στόχων και στρατηγικών αποφάσεων για την εξοικονόμηση ενέργειας.	αποσυμφορηθεί η κατάσταση εκεί που υπάρχουν προβλήματα χώρου. Εργασίες καθαρισμών και αναδιάρθρωσης ταφώνων έτσι ώστε να γίνεται καλύτερη διαχείριση του χώρου των Κοιμητηρίων. Δυνατότητα διάνοιξης δρόμων αφού έχει προηγηθεί η εκπόνηση απαιτούμενων μελετών και διαδικασιών αδειοδοτήσεων. Εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών για τοποθετήσεις σημάνσεων, μονοδρομήσεων, πεζοδρομήσεων και καθορισμού χώρων στάθμευσης. Απομάκρυνση παράνομων διαφημιστικών πινακίδων. Διάνοιξη και αισθητική αναβάθμιση οδών κύριας σημασίας για την κυκλοφορία στην πόλη. Δημιουργία δημοτικού χώρου στάθμευσης στον χώρο των παλαιών σιδηροδρομικών γραμμών στο Αμύνταιο. Δημιουργία δημοτικού χώρου στάθμευσης βαρέων οχημάτων στο οικοδομικό τετράγωνο 1, στο Αμύνταιο, όπως προβλέπεται από το ρυμοτομικό σχέδιο. Συγκέντρωση παραγωγικών δραστηριοτήτων με επιδράσεις στο περιβάλλον σε σχεδιασμένες για το λόγο αυτόν περιοχές. Ενθάρρυνση εξοικονόμησης ενέργειας στη δόμηση των κτηρίων. Θεώρηση της δομής του τοπίου στον πολεοδομικό σχεδιασμό και στο σχεδιασμό των χρήσεων γης.
Περιορισμοί/κίνδυνοι	Ευκαιρίες
Η γεωργική γη συμπιέζεται και συμπιέζει καθώς ασκείται οικοδομική πίεση, αλλά και δεν υπάρχουν πόροι για την εφαρμογή των υφιστάμενων εγκεκριμένων σχεδίων πόλης. Θα πρέπει να καθοριστούν οι χρήσεις γης είτε μέσω ΓΠΣ, είτε αποσπασματικά στα πλαίσια μιας γενικότερης πολιτικής ανάπτυξης έτσι ώστε να είναι ξεκάθαρες οι λειτουργίες για να δοθεί η δυνατότητα αλλά και η κατεύθυνση της ανάπτυξης. Χρονοβόρες διαδικασίες για την δικαστική διεκδίκηση δημοσίων εκτάσεων με αποτέλεσμα την αναστολή ή και ακύρωση των προσπαθειών του Δήμου για την αξιοποίηση των εκτάσεων αυτών. Σε περιπτώσεις που υπάρχει συναίνεση και πραγματοποιούνται διανοίξεις για την εφαρμογή του σχεδίου πόλης και	Αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων. Δικτύωση. Αξιοποίηση τεχνογνωσίας. Εφαρμογή και επέκταση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου. Εκπαίδευση και ενημέρωση των πολιτών για την απόκτηση οικολογικής και κοινωνικής συνείδησης. Έργα ανάπτυξης που εντάσσονται σε ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά προγράμματα. Σύνταξη μελετών και αξιοποίησή τους στα πλαίσια κοινοτικών επιχειρησιακών προγραμμάτων (URBAN), που στοχεύει στην ανάπτυξη των υποβαθμισμένων περιοχών, ενόψει μάλιστα και του σχεδιασμού του νέου Κοινοτικού Πλαισίου. Για το Αμύνταιο ένταξη στο πολεοδομικό σχέδιο του χώρου των παλαιών

διαμορφώσεις κοινοχρήστων χώρων, πριν τις απαραίτητες μετατοπίσεις στύλων της ΔΕΗ, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος πρόκλησης ατυχήματος.

Συχνά το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο δεν αφήνει περιθώρια για παροχή κινήτρων στους ιδιοκτήτες των ακινήτων να προβούν σε εργασίες αποκατάστασης των ιδιοκτησιών τους άμεσα και αποτελεσματικά.

Δεν έχει διερευνηθεί από τον Δήμο η δυνατότητα πρότασης για αλλαγή του ρυμοτομικού και δημιουργία χώρων πρασίνου με σεβασμό σε κτήρια με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον.

Για την διάνοιξη δρόμων που βρίσκονται σε παλιά σχέδια, χρειάζεται να προωθηθούν πράξεις αναλογισμού. Σε περιοχές επεκτάσεων πρέπει να εξευρεθούν χρηματοδοτήσεις για διανοίξεις δρόμων και κατασκευή δικτύων.

Κίνδυνος καταστροφής της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Αδιαβροχοποίηση του αστικού εδάφους και έλλειψη πρασίνου με όλες τις συνέπειες που το φαινόμενο αυτό επιφέρει στην ποιότητα ζωής, στη δημόσια υγεία, στην αισθητική και λειτουργικότητα της πόλης.

Έλλειψη σε μελέτες προβλέψεων για την ανάπτυξη (πληθυσμιακή, κοινωνικοπολιτική) της πόλης, έτσι ώστε οποιαδήποτε εφαρμογή μελέτης κατά την ολοκλήρωσή της κρίνεται ανεπαρκής.

Κίνδυνος υφίσταται από την πιθανότητα κάποια χρονιά οι ετήσιες βροχοπτώσεις να είναι ιδιαίτερα χαμηλές, έτσι θα πρέπει να αντιμετωπιστεί πρόβλημα υδροδότησης, που στην περίπτωση αυτή θα δοθεί προτεραιότητα στην ύδρευση και θα αντιμετωπιστεί κίνδυνος για το αστικό πράσινο.

Η έλλειψη προστασίας δημοτικών κοινόχρηστων χώρων οδηγεί στον κίνδυνο καταπάτησης των εκτάσεων του Δήμου από ιδιώτες, με συνέπεια την επιβράδυνση της ανάπτυξης των περιοχών αυτών λόγω χρονοβόρων δικαστικών ή άλλων διαδικασιών. Κορεσμός του χώρου των Κοιμητηρίων σε πολλούς οικισμούς, γεγονός που προκαλεί αδιέξοδο μια και πολεοδομικά δεν υπάρχει δυνατότητα επεκτάσεων, επειδή οι χώροι των κοιμητηρίων βρίσκονται σε επαφή με τα όρια των οικισμών.

Δυσχέρειες και χρονοβόρες διαδικασίες για την απόκτηση της απαιτούμενης γης για την δημιουργία νέων Κοιμητηρίων.

Αύξηση των επικινδύνων ρύπων με συνέπειες στη δημόσια υγεία.

Πληθυσμός της πόλης συνηθισμένος στη χρήση αυτοκινήτου για τις πιο μικρές μετακινήσεις.

Αύξηση της επικινδυνότητας κατά την κυκλοφορία στους δρόμους για πεζούς και οδηγούς.

σιδηροδρομικών γραμμών, με απόκτηση της γης και αξιοποίησή της.

Δημιουργία πεζοδιαδρομών ως χώρων αναψυχής και εκπαίδευσης (σχολικές διαδρομές και εκδηλώσεις, τουρισμός κλπ).

Υλοποίηση των χώρων πρασίνου με την συμμετοχή των δημοτών σύμφωνα με τα εγκεκριμένα σχέδια πόλης, ως ευκαιρία για την ανάπτυξη του πρασίνου στην πόλη στα επιθυμητά επίπεδα.

Διεκδίκηση οφειλών από οριστικές πράξεις πολεοδόμησης ή αμετάκλητες πράξεις αναλογισμού αποζημιώσεων από εγκεκριμένα σχέδια πόλης.

Εξέταση δυνατότητας αναγκαστικής απαλλοτρίωσης των απαιτούμενων εκτάσεων για την δημιουργία νέων Κοιμητηρίων Αμυνταίου, λόγω προβλημάτων τακτοποίησης των ιδιοκτησιών από πλευράς των ιδιωτών.

Λειτουργία του χώρου βαρέων οχημάτων όπως προβλέπεται από το ρυμοτομικό σχέδιο Αμυνταίου.

Απόκτηση ιδιοκτησίας των παλαιών σιδηροδρομικών γραμμών, εντός της πόλης του Αμυνταίου και εκμετάλλευση του χώρου με την ένταξή του στο σχέδιο πόλης.

Ευκαιρίες για ανάπτυξη μέσα από το αναθεωρημένο ΠΠΧΣΑΑ της Δυτικής Μακεδονίας όταν ολοκληρωθεί η έγκρισή του.

Υποβάθμιση της ποιότητας ζωής, αφού ένα μεγάλο τμήμα της ημέρας σπαταλιέται άσκοπα στους ανεπαρκείς δρόμους της πόλης. Αισθητική και λειτουργική υποβάθμιση για την πόλη. Μεγάλες περιοχές του Δήμου εντοπίζεται μέσα σε προστατευόμενες περιοχές. Ασάφεια και πολυδιάσπαση νομοθετικού πλαισίου.	
Συνθετική διάγνωση	
Ο Δήμος Αμυνταίου διαθέτει ένα οικιστικό κέντρο 3^{ου} επιπέδου με εγκεκριμένο ΓΠΣ, ενώ οι υπόλοιποι οικισμοί του Δήμου είναι οριοθετημένοι. Στην παρούσα φάση υλοποιείται η έγκριση του ΓΠΣ του Καποδιστριακού Δήμου Αμυνταίου, της σημερινής ΔΕ Αμυνταίου του Καλλικρατικού Δήμου. Η ταυτότητα των χαρακτηριστικών των Δημοτικών Ενοτήτων δεν διαφοροποιεί τις κατευθύνσεις και τους στόχους για το ΓΠΣ της ΔΕ Αμυνταίου και δεν δυσχεραίνει την αντιμετώπιση του Δήμου. Απαιτείται όμως μετά την ολοκλήρωση της έγκρισης, να αναθεωρηθεί το ΓΠΣ με την ενσωμάτωση όλων των περιοχών του Καλλικρατικού Δήμου. Όσο αφορά το υπό έγκριση ΓΠΣ, έχει ολοκληρωθεί η εκπόνηση της μελέτης (μελέτη ΓΠΣ, γεωλογικής καταλληλότητας, στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων), ενώ αναμένεται η έγκρισή της και η θεσμοθέτησή της με έκδοση ΦΕΚ. Η ολοκλήρωση και έγκριση του νέου ΓΠΣ και η θεσμοθέτηση των προτεινόμενων από αυτό χρήσεων γης, στις εντός και στις εκτός σχεδίου περιοχές, ενδεικτικά μέσω της δημιουργίας ζωνών ανάπτυξης και λειτουργίας κτηνοτροφικών μονάδων και ζωνών υποδοχής μεταποιητικών δραστηριοτήτων και των δραστηριοτήτων χονδρεμπορίου αποτελεί προτεραιότητα για το Δήμο. Τα ανωτέρω κρίνονται απαραίτητα για την οικιστική ανάπτυξη του Δήμου, την αντιμετώπιση των συγκρούσεων στην χρήση γης, καθώς και την υποστήριξη των κτηνοτροφικών, βιοτεχνικών και μεταποιητικών μονάδων με δίκτυα και υποδομές (αποχέτευση, δίκτυα ενέργειας, τηλεπικοινωνίες, αποκομιδή απορριμμάτων κλπ). Κοινόχρηστοι και γενικά ελεύθεροι χώροι υπάρχουν σε όλους τους οικισμούς του Δήμου, η έκταση των οποίων κρίνεται σε γενικές γραμμές επαρκής. Ιδιαίτερα ο οικισμός του Αμυνταίου και μέσα από το εγκεκριμένο πολεοδομικό σχέδιο της επέκτασης έχει επάρκεια κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου, σε συνδυασμό και με το παλιό σχέδιο του οικισμού στο οποίο υπάρχουν μεγάλοι χώροι πλατειών. Μάλιστα θα πρέπει να διαπραγματευτεί ο Δήμος την αξιοποίηση και του χώρου των καταργημένων παλαιών σιδηροδρομικών γραμμών που σήμερα είναι ιδιοκτησία του ΟΣΕ. Η διαχείριση, συντήρηση των χώρων πρασίνου αποτελεί σημαντικό ζήτημα για τον Δήμο, δεδομένης της ανεπάρκειας διαθέσιμων οικονομικών και ανθρώπινων πόρων. Επίσης λόγω της άμεσης και ανοικτής σχέσης των οικισμών με το εξωτερικό περιβάλλον, δεν υπάρχει άμεση προτεραιότητα στην εξεύρεση χώρων περιεριστικού πρασίνου, αλλά θα μπορούσαν να δημιουργηθούν αλσύλια περιμετρικά των οικισμών στα οποία θα μπορούσαν να αναπτυχθούν δραστηριότητες και να διαμορφωθούν σε οργανωμένους χώρους αναψυχής και να αποτελούν δημοφιλή προορισμό των κατοίκων και των σχολείων της περιοχής. Όσον αφορά του χώρους στάθμευσης, ιδιαίτερα στον οικισμό του Αμυνταίου που είναι ημιαστικός, αλλά και στον Φιλώτα, ιδιαίτερα φορτίζεται το κέντρο κυρίως από την κακή χρήση του αυτοκινήτου για τις μετακινήσεις των κατοίκων. Ιδιαίτερα για το Αμύνταιο, απαιτείται η εκπόνηση κυκλοφοριακής μελέτης με κατεύθυνση τις μονοδρομήσεις και πεζοδρομήσεις αλλά και την εξασφάλιση χώρων στάθμευσης με την δημιουργία ζωνών στάθμευσης. Επίσης μεγάλος χώρος από την παλιά σιδηροδρομική γραμμή θα μπορούσε να λειτουργήσει ως χώρος στάθμευσης εξυπηρετώντας το κέντρο του Αμυνταίου. Στους υπόλοιπους οικισμούς, δεν υφίσταται ανάγκη δημιουργίας χώρων στάθμευσης λόγω της ανάπτυξής τους.	
Κρίσιμα ζητήματα Πολεοδομικής Πληροφορίας	
Έλεγχος χρήσεων και εκτός σχεδίου δόμησης.	
Τήρηση πολεοδομικών κανονισμών στις εντός σχεδίου περιοχές.	
Υλοποίηση έργων υποδομής.	
Αξιοποίηση πόρων ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών προγραμμάτων.	

Ξεκαθάρισμα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος στις διεκδικούμενες από τον Δήμο δημόσιες εκτάσεις.
Συγκέντρωση οχλουσών εγκαταστάσεων σε θεσμοθετημένες για τον σκοπό αυτό περιοχές.
Ελλείψεις χωρητικότητας σε ορισμένες κοινότητες για τις οικιστικές ανάγκες του πληθυσμού.
Προτείνεται η ολοκλήρωση κτηματογραφήσεων και η σύνταξη πολεοδομικών σχεδίων για τις κοινότητες που δεν διαθέτουν.
Η «γκετοποίηση» περιοχών των πόλεων αλλά και ολόκληρων οικισμών.
Η εγκατάλειψη των λεγόμενων «υποβαθμισμένων» περιοχών από τους μόνιμους κατοίκους.
Η εφαρμογή υπηρεσιών στις περιοχές αυτές.
Η αξιοποίηση των φυσικών πόρων των περιοχών αυτών.
Έλλειψη υποδομών σε περιοχές που εντάσσονται στο σχέδιο πόλης.
Υποβαθμισμένοι ή ανύπαρκτοι κοινόχρηστοι χώροι.
Στα πλαίσια του πολεοδομικού σχεδιασμού των οικισμών, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η δυνατότητα ένταξης των μελετών πρασίνου στην εκπόνηση των γενικών μελετών
Απαλλοτριώσεις κοινόχρηστων χώρων, έτσι ώστε αυτοί να αποδεδουλευθούν και να γίνει κατάλληλη εκμετάλλευση
Ενίσχυση επιχειρηματικότητας στις περιοχές αυτές και δημιουργία κινήτρων έτσι ώστε να δημιουργηθούν συνθήκες για μια ποιοτική διαβίωση των κατοίκων που ήδη διαμένουν ή δραστηριοποιούνται επαγγελματικά.
Έλλειψη προστασίας κοινόχρηστων χώρων ιδιαίτερα των παιδικών χαρών
Αξιοποίηση κοινοτικών πόρων από χρηματοδοτικά προγράμματα.
Οριοθέτηση και διευθέτηση ρεμάτων στις εντός σχεδίου περιοχές.
Διοικητικές αποβολές καταπατητών.
Σχεδιασμός έργων σε συνεργασία με εμπλεκόμενους φορείς για την βέλτιστη ανάδειξη και αξιοποίηση περιοχών.
Ένταξη περιοχών στα σχέδια πόλης και έναρξη σύνταξης μελετών και υλοποίησης έργων για την ανάπλασή τους.
Πλημμυρικά φαινόμενα που προκαλούνται λόγω αδιαβροχοποίησης του εδάφους.
Ανάγκη αύξησης των πεζοδρομήσεων.
Δημιουργία ποδηλατοδιαδρομών.
Δημιουργία χώρων αστικού πρασίνου
Δημιουργία και αυστηρή τήρηση Κανονισμού Προστασίας Κοινόχρηστων Χώρων και Πάρκων και ενημέρωση των πολιτών
Δημιουργία Εθελοντικών Ομάδων Γειτονιάς για την προστασία των πάρκων και των χώρων πρασίνου
Ανεπάρκεια χωρητικότητας στο χώρο που αναπτύχθηκαν τα νέα Κοιμητήρια Αμυνταίου
Νομιμοποίηση λειτουργίας του χώρου νέων Κοιμητηρίων Αμυνταίου.
Ανυπαρξία χώρου για το οστεοφυλάκειο στους χώρους των Κοιμητηρίων
Απουσία κανονισμού λειτουργίας Κοιμητηρίων
Απουσία πολιτικής εξασφάλισης πόρων για τη λειτουργία και συντήρηση των χώρων κοιμητηρίων
Αύξηση των ατυχημάτων λόγω επικινδυνότητας των δρόμων και άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού.
Κυκλοφοριακά προβλήματα και προβλήματα στάθμευσης
Σημάνσεις για την οδική κυκλοφορία και επιδιόρθωση των κακοτεχνιών των δρόμων
Δημιουργία μονοδρομήσεων για την αποσυμφόρηση του κέντρου των οικισμών
Δημιουργία δημοτικών χώρων στάθμευσης οχημάτων και Κανονισμός Λειτουργίας
Κυκλοφοριακές προτάσεις για την επίλυση προβλημάτων εντός των οικισμών
Απομάκρυνση κάδων απορριμμάτων από γωνίες δρόμων, σταυροδρόμια, δίπλα σε ράμπες ΑΜΕΑ κλπ
Σύσταση Κανονισμού Λειτουργίας πεζοδρομίων και πεζοδρόμων
Οριζόντια και κάθετη σήμανση με ιδιαίτερη βαρύτητα στις διαβάσεις πεζών
Εκπαίδευση των κατοίκων στην ελάττωση της χρήσης του αυτοκινήτου
Έναρξη διαδικασιών για την απόκτηση της έκτασης των παλαιών σιδηροδρομικών γραμμών στο Αμύνταιο
Εκπόνηση πολεοδομικής μελέτης για την τροποποίηση του σχεδίου πόλης στον χώρο των παλαιών σιδηροδρομικών γραμμών

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Προβλήματα/Ανάγκες Στις εντός σχεδίου πόλης περιοχές οι δρόμοι δημιουργούνται κατόπιν της ανοικοδόμησης και όχι για την εφαρμογή του σχεδίου πόλης. Έλλειψη μακροπρόθεσμων στόχων και στρατηγικών αποφάσεων για τη δημιουργία νέων αρτηριών ή αλλαγή στην κατεύθυνση και στο ρόλο των υφιστάμενων με στόχο την καλύτερη τους αξιοποίηση. Δύσβατοι δρόμοι και κακοτεχνίες που απειλούν την καθημερινότητα των πολιτών. Μέτρια κατάσταση τοπικού αγροτικού δικτύου για την πρόσβαση των επαγγελματιών στις περιουσίες τους. Μέτρια κατάσταση τοπικών οδικών δικτύων για την πρόσβαση στους οικισμούς και ειδικά στις εισόδους αυτών. Κατασκευή κόμβου σύνδεσης της Εθνικής οδού Κοζάνης-Φλώρινας με την επαρχιακή οδό Αμυνταίου-Πτολεμαΐδας. Κατασκευή κόμβου σύνδεσης της Εθνικής οδού Κοζάνης-Φλώρινας με την επαρχιακή οδό Αμυνταίου-Ξινού Νερού. Κατασκευή ανισόπεδου κόμβου Περιμετρικού δρόμου Αμυνταίου με την σιδηροδρομική γραμμή προς Φλώρινα και Κοζάνη. Κατασκευή γέφυρας επί της κεντρικής αποστραγγιστικής τάφρου Χειμαδίτιδας για την διέλευση της νέας οδού προς Αναργύρους. Αδιάνοικτες αστικές οδούς εντός του εγκεκριμένου οικισμού Αμυνταίου στις περιοχές επεκτάσεων. Έλλειψη δικτύου ποδηλατόδρομων. Έλλειψη αστικής και δημοτικής συγκοινωνίας. Ανάγκη συντήρησης, διαγράμμισης και σήμανσης κατά τόπους του οδικού δικτύου. Αναγνώριση και χαρακτηρισμός της οδού από Αμύνταιο προς Πέτρες μέσω ΕΕΛ Αμυνταίου. Διάνοιξη, αναγνώριση και χαρακτηρισμός της οδού περιμετρικά των Πετρών και σύνδεση με την δημοτική οδό προς Κέλλη.	Δυνατότητες Τοπογραφικές αποτυπώσεις όλων των δρόμων, ιδιαίτερα των αγροτικών και σύνταξη μελετών οδοποιίας με τα απαραίτητα τεχνικά έργα, ώστε να υπάρχει μεγάλος βαθμός ωριμότητας για την εκμετάλλευση ευκαιριών. Επανακατασκευή της κατεστραμμένης ασφάλτου σε δρόμους και όχι αποσπασματικά η κάλυψη των φθορών. Υποστήριξη βιώσιμων μορφών μεταφοράς. Υποστήριξη των επικοινωνιακών τεχνολογιών για τη μείωση των μετακινήσεων. Καλή οδική ανάπτυξη μεταξύ των οικισμών.
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
Μη επαρκής εξυπηρέτηση των δημοτών. Δυσχέρεια στην υλοποίηση έργων λόγω απουσίας χρηματοδοτικών μέσων.	Καθορισμός προτεραιοτήτων με αποκατάσταση φροντίδα αρχικά των εισόδων των οικισμών, μετά των κεντρικών δρόμων και μετά των δρόμων δευτερεύουσας σημασίας. Σιδηροδρομικό δίκτυο σε λειτουργία, επιβατικός και εμπορευματικός σταθμός Αμυνταίου. Χρηματοδότηση έργων αγροτικής οδοποιίας μέσω του ΠΑΑ 2014-2020. Χρηματοδότηση έργων βιώσιμης αστικής κινητικότητας.
Συνθετική διάγνωση	
Ο Δήμος Αμυνταίου, λόγω της γεωγραφικής θέσης του και ειδικότερα της εγγύτητας και καλής οδικής σύνδεσής του με τα αστικά κέντρα τόσο της Φλώρινας, όσο και της Πτολεμαΐδας, εξυπηρετείται ικανοποιητικά από τις υποδομές μεταφορών, εθνικές και επαρχιακές, το σιδηροδρομικό δίκτυο και τις υπεραστικές μετακινήσεις (ΚΤΕΛ). Οι κάτοικοι του Δήμου, όπως και	

οι υπόλοιποι κάτοικοι της Περιφέρειας, εξυπηρετούνται από τον Κρατικό Αερολιμένα Κοζάνης και κυρίως από της Θεσσαλονίκης.

Στο Δήμο Αμυνταίου δεν υπάρχει μέχρι σήμερα αστική ή δημοτική συγκοινωνία, ενώ το μοναδικό μέσο μαζικής συγκοινωνίας αποτελούν τα υπεραστικά ΚΤΕΛ. Η συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση κρίνεται ικανοποιητική καθώς οι γραμμές του ΚΤΕΛ διέρχονται από τους περισσότερους οικισμούς ενώ υπάρχει εγγύτητα μέσω δημοτικών δρόμων των απομακρυσμένων οικισμών στα σημεία διέλευσης των ΚΤΕΛ.

Όσο αφορά το οδικό δίκτυο του Δήμου, σε αυτό περιλαμβάνονται συνδέσεις μεταξύ των οικισμών, συνδέσεις με άλλους γειτονικούς οικισμούς, αλλά και οδικοί άξονες του εθνικού και επαρχιακού δικτύου που διέρχονται μέσω του Δήμου και των οικισμών του, και συνδέουν ευρύτερες περιοχές ή ευρύτερα οδικά δίκτυα. Το οδικό δίκτυο εντός των οικισμών κρίνεται από μέτριο έως καλό, ενώ στο Αμύνταιο που υπάρχει εγκεκριμένο πολεοδομικό σχέδιο από το 1988, υπάρχουν ακόμα αδιάνοικτοι ή αδιαμόρφωτοι δρόμοι. Επίσης σε κάποιους από τους οικισμούς κυρίως τους ορεινούς η κατάσταση κάποιων δρόμων κρίνεται κάκιση με δυσκολία πρόσβασης των κατοίκων στις περιουσίες τους. Επίσης τόσο στους δημοτικούς ενδοκοινοτικούς δρόμους, όσο και στις αγροτικές οδοποιίες, ιδιαίτερα στις περιοχές που δεν υπάρχει σχέδιο Διανομής ή Αναδασμού, τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των δρόμων κρίνονται ανεπαρκή. Σημαντικό ζήτημα αποτελεί και η έλλειψη διαγραμμίσεων στους δημοτικούς δρόμους καθώς και αστικής σήμανσης εντός των οικισμών. Επίσης σημειώνεται πως δεν έχει γίνει κυκλοφοριακή μελέτη εντός του οικισμού του Αμυνταίου για τον καθορισμό κύριων και δευτερευουσών οδών και την τοποθέτηση σημάνσεων. Περαιτέρω, υπάρχει ανάγκη ανασχεδιασμού και ρύθμισης κυκλοφοριακών ζητημάτων εντός των οικισμών και για το λόγο αυτό είναι απαραίτητη η εκπόνηση μελετών τόσο για την ρύθμιση της κυκλοφορίας, για τον καθορισμό χώρων στάθμευσης, για την λειτουργία πεζοδρομίων και πεζοδρόμων, καθώς και η εκπόνηση μελέτης Ήπιας Κινητικότητας η οποία θα συμβάλλει αποφασιστικά στην ασφαλή κυκλοφορία πεζών και οχημάτων εντός των οικισμών.

Όσον αφορά το οδικό δίκτυο στον εξωαστικό χώρο σημαντικό πρόβλημα καταγράφεται στην έλλειψη κόμβου σύνδεσης του κάθετου εθνικού άξονα Κοζάνης-Φλώρινας με την επαρχιακή οδό Αμυνταίου-Πτολεμαΐδας. Επίσης σημαντική έλλειψη μπορεί να θεωρηθεί η δημιουργία ανισόπεδου κόμβου σύνδεσης της εν λόγω εθνικής οδού με την επαρχιακή οδό Αμυνταίου-Ξινού Νερού. Επίσης στα όρια του Δήμου καταγράφονται πολλά δυστυχήματα στο τμήμα της εθνικής οδού έξω από τον Φιλώτα λόγω απουσίας αντιπλημμυρικών έργων δημιουργώντας επικίνδυνες καταστάσεις για όσους κινούνται επί της οδού και κατά την διάρκεια βροχοπτώσης, όπου συγκεντρώνονται λιμνάζοντα ύδατα επί του οδοστρώματος δυσχεραίνοντας την κυκλοφορία.

Το τοπικό δίκτυο συμπληρώνεται από μεγάλο πλήθος αγροτικών και δασικών δρόμων, κυρίως χωματοδρόμων που παρέχουν πρόσβαση στις καλλιεργήσιμες εκτάσεις και γενικά στις εκτός σχεδίου ιδιοκτησίες. Γι' αυτούς τους δρόμους απαιτείται τακτική συντήρηση και έργα βελτίωσης της προσβασιμότητας στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Στα πλαίσια αυτά ίσως είναι αναγκαία η διαπραγμάτευση με τη ΔΕΗ για την χορήγηση στειρών αμμοχάλικων από τις εκσκαφές της ΔΕΗ ούτως ώστε να δημιουργηθούν αποθήκες υλικού σε περιοχές του Δήμου για την χρήση του στην αποκατάσταση αγροτικών και δασικών οδοποιών.

Κρίσιμα ζητήματα Υποδομών Οδικών Μεταφορών

Αύξηση των ατυχημάτων λόγω επικινδυνότητας των δρόμων και η άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού.

Κυκλοφοριακά προβλήματα στην λειτουργία διασταυρώσεων και προβλήματα στάθμευσης.

Παρεμβάσεις για μείωση των ατυχημάτων, σήμανση οδικής κυκλοφορίας, επιδιόρθωση των κακοτεχνιών και των φθορών οδοστρωμάτων.

Τοπογραφική αποτύπωση του δημοτικού οδικού δικτύου καθώς και των αγροτικών δρόμων σε όλη την έκταση του Δήμου.

Τοπογραφική αποτύπωση ή ψηφιοποίηση του δασικού οδικού δικτύου σε όλη την έκταση του Δήμου.

Τοπογραφική αποτύπωση ή ψηφιοποίηση του εθνικού και επαρχιακού δικτύου σε όλη την έκταση του Δήμου.

Σύνταξη απαιτούμενων μελετών τεχνικών έργων για κάθε τμήμα οδοποιίας.

Αναβάθμιση και επέκταση οδικού δικτύου

Συντήρηση, βελτίωση και χαρακτηρισμός του οδικού δικτύου εκτός οικισμών

Διάνοιξη οδών εντός οικισμών
Διαγραμμίσεις και σήμανση οδών
Συντήρηση και βελτίωση αγροτικής οδοποιίας
Δίκτυο ποδηλατοδρόμων εντός και μεταξύ των οικισμών
Δημιουργία δικτύου πεζοδρόμων
Εκπόνηση Κανονισμού λειτουργίας πεζοδρόμων και πεζοδρομίων
Κατάρτιση Κανονισμού Παραχώρησης δημοτικών χώρων για όλους τους οικισμούς του Δήμου

2.2.2 Δεύτερος Θεματικός Άξονας : ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης	
Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (ΥΓΕΙΑ-ΠΡΟΝΟΙΑ)	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Έλλειψη ενιαίου σχεδιασμού και προγραμματισμού κοινωνικών πολιτικών στο Δήμο. Ελλιπής συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών για την ανάπτυξη και εφαρμογή ενιαίας κοινωνικής πολιτικής, με σκοπό την αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων. Αλληλοεπικάλυψη ρόλων και αρμοδιοτήτων μεταξύ Δήμου και Νομικών Προσώπων. Θα πρέπει να γίνει έλεγχος και ανακαίνιση των υφιστάμενων παιδικών σταθμών έτσι ώστε αυτοί να λειτουργούν με τις πιο νέες προδιαγραφές λειτουργίας και ασφάλειας για να καλύπτουν τις ανάγκες κάθε περιοχής και κάθε τοπικής κοινότητας. Η ηλικιακή ομάδα της 3^{ης} ηλικίας έχει αυξημένες ανάγκες υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας. Υψηλά ποσοστά φαινομένων εγκατάλειψης και ανέχειας στην 3^η ηλικία που όμως περιορίζονται στο επαρχιακό περιβάλλον του Δήμου. Ανεπάρκεια δομών παροχής υπηρεσιών για την τρίτη ηλικία κυρίως για άτομα που δεν είναι αυτοεξυπηρετούμενα. Ανυπαρξία δομής 24ωρης φροντίδας τόσο σε περιστασιακή βάση με την μορφή ξενώνα ηλικιωμένων όσο και σε μόνιμη βάση με τη μορφή οίκων ευγηρίας. Ανάγκη διατήρησης των ηλικιωμένων και των ΑμεΑ στο χώρο τους, αποφεύγοντας την εισαγωγή τους σε κάποιο ειδικό ίδρυμα, με την εφαρμογή νέων τεχνικών βοήθειας στο σπίτι. Έλλειψη προσωπικού διαφόρων ειδικοτήτων. Έλλειψη οχήματος για τη μεταφορά και εξυπηρέτηση μελών των ΚΑΠΗ. Για την Υγεία, η συμμετοχή από την πλευρά του Δήμου είναι στην κάλυψη αναγκών για την στέγαση του γιατρού στην εβδομαδιαία επίσκεψή του σε κάθε τοπική κοινότητα. Χρήση ναρκωτικών ουσιών από εφήβους και νέους της περιοχής.	Το προσωπικό των παιδικών σταθμών είναι κατηρτισμένο και έμπειρο. Πρέπει να δίνεται η δυνατότητα για πρόσθετη επιμόρφωση με τη μορφή ειδικών εκπαιδευτικών σεμιναρίων. Θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο για την ίδρυση και λειτουργία παιδικού σταθμού εξειδικευμένου στην φιλοξενία παιδιών με ειδικές ανάγκες. Η επιτυχημένη λειτουργία των ΚΑΠΗ αποτελεί παράδειγμα της αποδοχής από τους πολίτες ενός θεσμού που καλύπτει μέρος των αναγκών αυτής της ηλικιακής ομάδας. Αυξημένη ζήτηση παροχής ημερήσιας φροντίδας συνηγορεί στην ανάγκη λειτουργίας τέτοιων δομών. Πρόσληψη μόνιμων υπαλλήλων διαφόρων ειδικοτήτων για ποιοτικότερη παροχή υπηρεσιών στα μέλη των ΚΑΠΗ. Αγορά οχήματος για μεταφορά μελών των ΚΑΠΗ. Τα θέματα Υγείας καλύπτονται από την λειτουργία του Κέντρου Υγείας και από τα δύο νοσοκομεία σε όμορους Δήμους. Θα πρέπει ο Δήμος να επιμεινεί στην συνέχιση της λειτουργίας του γραφείου ΙΚΑ στο Αμύνταιο. Επέκταση του προγράμματος Βοήθεια στο Σπίτι, σε κατ' οίκον νοσηλεία. Δημιουργία Σχολικής Μονάδας Υγείας με στόχο την πρόληψη και διάγνωση σωματικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων υγείας των μαθητών. Ο Δήμος θα πρέπει να συμμετάσχει στον τομέα της κοινωνικής μέριμνας, είτε μέσω των αρμοδίων τμημάτων του, είτε μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Ωφελούμενοι θα είναι ειδικές ομάδες όπως μετανάστες, τοξικομανείς, μονογονεϊκές οικογένειες, άστεγοι, τσιγγάνοι, ΑΜΕΑ, κακοποιημένες γυναίκες κλπ. Συνεργασία με αρμόδιους φορείς για την πραγματοποίηση έρευνας σε μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου για την διαπίστωση του ποσοστού μαθητών που κάνουν χρήση ουσιών και των εντοπισμό των αιτιών που ωθούν τους νέους στην εξάρτηση, με σκοπό την αντιμετώπιση του προβλήματος και την πρόληψή του. Αναζήτηση διεξόδων επιβεβαίωσης, έκφρασης των απόψεων αυτών και ανάπτυξη δράσεων, για την κοινωνική τους ένταξη και

	ενσωμάτωση.
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
Κάλυψη αναγκών για χρηματοδότηση παιδικών σταθμών. Η εξάρτηση από ναρκωτικές ουσίες με επιπτώσεις στην υγεία των χρηστών, στις οικογένειές τους και γενικότερα στο κοινωνικό σύνολο. Η επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας και η ανεπαρκής κάλυψη των φτωχότερων πολιτών από το ισχύον σύστημα κοινωνικής προστασίας. Η μείωση της χρηματοδότησης των Δήμων από τον κρατικό προϋπολογισμό. Ο περιορισμός των προσλήψεων προσωπικού. Το μη αξιόπιστο φορολογικό σύστημα που δεν εγγυάται την ασφαλή αναγνώριση των φτωχότερων πολιτών. Ελλιπής συνεργασία και γενικότερα δικτύωση μεταξύ των κοινωνικών εταίρων της περιοχής του Δήμου και της ευρύτερης περιοχής της Περιφέρειας. Η έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής και ανθρώπινου δυναμικού στις δομές υγείας.	Ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά προγράμματα. Στήριξη του Δήμου για την ίδρυση και λειτουργία του Ειδικού Παιδικού Σταθμού σε μόνιμη βάση. Άμεση λειτουργία των δύο νέων Παιδικών Σταθμών στο Αμύνταιο. Εφαρμογή των πολιτικών του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας. Νομοθεσία για τη λειτουργία δημοτικών ιατρείων με χρηματοδότηση από ευρωπαϊκά προγράμματα μέσω του Υπουργείου Υγείας. Εξασφάλιση χρηματοδοτήσεων για την πραγματοποίηση έρευνας με σκοπό την πρόληψη και αντιμετώπιση χρήσης ναρκωτικών ουσιών.
Συνθετική διάγνωση	
Το υπάρχον δίκτυο κοινωνικών υποδομών στην περιοχή του Δήμου καλύπτει ένα μέρος των απαιτούμενων κοινωνικών υπηρεσιών υγείας, πρόνοιας, κοινωνικής προστασίας, χωρίς να απαντά πλήρως στις ανάγκες των πολιτών. Το αρμόδια Νομικά Πρόσωπα του Δήμου θέτουν σε λειτουργία δομές και προγράμματα, τα οποία όμως καλύπτουν οριακά μόνο κάποιες από τις ανάγκες υποστήριξης, επιβίωσης και ένταξης των κατοίκων του Δήμου. Επίσης τα Νομικά Πρόσωπα είναι σημαντικά υποστελεχωμένα με αποτέλεσμα τόσο την περιορισμένη συμβολή τους στην ανάπτυξη της κοινωνικής πολιτικής, όσο και στην έλλειψη συντονισμού και την αναγνώριση και παρακολούθηση των κοινωνικών αναγκών των κατοίκων του Δήμου. Η παρέμβαση του Δήμου είναι ελλιπής από άποψη πλήθους δομών και υπηρεσιών, αλλά και από την άποψη της γενικότερης στρατηγικής, οργάνωσης και ποσοτικής και ποιοτικής αξιολόγησης των παρεχόμενων υπηρεσιών. Στην πλειοψηφία βασίζεται στην ευκαιριακή χρηματοδότηση λειτουργίας των δομών και δράσεων μέσω εγκεκριμένων πράξεων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, που όταν ολοκληρώνεται δεν είναι δυνατή η συνέχισή τους λόγω έλλειψης πόρων. Σημαντική είναι η έλλειψη συστηματικής καταγραφής των ειδικών και ευπαθών ομάδων πληθυσμού και των αναγκών τους, με αποτέλεσμα να μην είναι γνωστή η κοινωνική τους κατάσταση και επομένως και οι δράσεις που είναι απαραίτητο να αναπτυχθούν και να υλοποιηθούν από το Δήμο. Ακόμα παρατηρείται έλλειψη σε κοινωνικές δομές και δράσεις όπως ΚΗΦΗ, ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, Κοινωνικό Ιατρείο, Κοινωνικό Φαρμακείο, Κοινωνικό Φροντιστήριο κλπ, που όμως λόγω και της προαναφερθείσας απουσίας καταγραφής αναγκών δεν έχει γίνει αξιολόγηση και μελέτη ίδρυσής τους. Τις περισσότερες φορές η ίδρυση τέτοιων δομών γίνεται με βάση προσωπικές εκτιμήσεις υπηρεσιακών παραγόντων ή αιρετών ή προκύπτει από συγκυριακά αιτήματα πολιτών και όχι με βάση τη συστηματική και ποσοτικοποιημένη διάγνωση των πραγματικών αναγκών και προβλημάτων. Επιπλέον υπάρχει πολυδιάσπαση και ταυτόχρονη επικάλυψη στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής στο Δήμο, καθώς αρμοδιότητα στον τομέα έχουν δύο Νομικά Πρόσωπα και οι δημοτικές υπηρεσίες με τα παρακάτω προβλήματα/ανάγκες που αφορούν : Στην αλληλοεπικάλυψη ρόλων και αρμοδιοτήτων Στην αποσπασματική καταγραφή των ευπαθών ομάδων και των αναγκών τους	

Στη μη εφαρμογή ενιαίου σχεδιασμού και προγραμματισμού κοινωνικών πολιτικών στο Δήμο Στη μη βιωσιμότητα των δομών μετά το τέλος της χρηματοδότησής τους.	
Σε σχέση με τις υποδομές υγείας στα όρια του Δήμου λειτουργεί ένα (1) Κέντρο Υγείας στο Αμύνταιο και τα κατά τόπους αγροτικά ιατρεία που στεγάζονται σε χώρους των κτηρίων των πρώην κοινοτήτων. Επίσης η περιοχή εξυπηρετείται τόσο από το Νοσοκομείο Φλώρινας, όσο και από το Νοσοκομείο Πτολεμαΐδας. Επίσης λειτουργεί το Κέντρο Αποθεραπείας Φυσικής και Κοινωνικής Αποκατάστασης (Κ.Α.Φ.Κ.Α.) δομή που έχει ενταχθεί στο Νοσοκομείο Πτολεμαΐδας. Ωστόσο από άποψη υλικοτεχνικού εξοπλισμού και ανθρώπινου δυναμικού οι υποδομές αυτές κρίνονται ανεπαρκείς.	
Συνοψίζοντας μπορεί να αναφερθεί ότι η ένταξη όλων των επιμέρους κοινωνικών πολιτικών σε ένα ολοκληρωμένο κοινωνικό σχέδιο, η θέσπιση τεχνικών παρακολούθησης και αξιολόγησης και η εμπλοκή όλων των συναρμόδιων φορέων και κοινωνικών εταίρων θα συμβάλλει στην ορθολογικότερη και αποτελεσματικότερη άσκηση κοινωνικής πολιτικής.	
Κρίσιμα ζητήματα Κοινωνικής Πολιτικής (Υγεία – Πρόνοια)	
Ένταξη όλων των επιμέρους κοινωνικών πολιτικών σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο κοινωνικής πολιτικής	
Καθορισμός αρμοδιοτήτων των νομικών προσώπων με στόχο την αποφυγή της αλληλοεπικάλυψής τους και διοικητική αναδιοργάνωσή τους	
Προετοιμασία οργάνωσης των κοινωνικών υπηρεσιών για την ανάπτυξη νέων δράσεων και άσκηση νέων αρμοδιοτήτων	
Ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου κοινωνικού συστήματος παρακολούθησης των αναγκών και των αποτελεσμάτων κοινωνικής πολιτικής	
Ολοκληρωμένο πρόγραμμα κοινωνικής ενσωμάτωσης ευπαθών ομάδων	
Δημιουργία και ενίσχυση κοινωνικών δομών πρόνοιας και αντιμετώπισης της ανθρωπιστικής κρίσης	
Ίδρυση και λειτουργία νέων κοινωνικών δομών	
Ίδρυση και λειτουργία νέων παιδικών σταθμών υπό την προϋπόθεση να υπάρχει η δυνατότητα να συντηρηθούν.	
Ίδρυση βρεφικών τμημάτων, με τις απαραίτητες προϋποθέσεις όπως επαρκής στελέχωση και ειδικός εξοπλισμός.	
Εξέυρεση νέων πόρων για την απρόσκοπτη λειτουργία των παιδικών σταθμών.	
Ενίσχυση των κοινωνικών δομών με εξειδικευμένο προσωπικό	
Η επιβάρυνση τόσο των υπηρεσιών Υγείας, όσο και των οικογενειών από τις ελλείψεις δομές παροχής υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας.	
Η ποιότητα ζωής των ατόμων της τρίτης ηλικίας, ως δείκτης κοινωνικής ευαισθησίας της πολιτείας και επιπέδου πολιτισμού της κοινωνίας.	
Ανάγκη για περαιτέρω πρωτοβουλίες του Δήμου στον χώρο της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.	
Ίδρυση και λειτουργία Τοπικού Συμβουλίου Παραβατικότητας	
Κοινωνική ενσωμάτωση μεταναστών	
Ενίσχυση δικτύωσης των κοινωνικών εταίρων και του εθελοντισμού για την αντιμετώπιση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης	
Ενίσχυση δράσεων ενημέρωσης και πρόληψης σε θέματα δημόσιας υγείας σε συνεργασία με τις υφιστάμενες δομές υγείας	

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Απουσία κτηρίου Μουσικού Γυμνασίου και Λυκείου. Στέγαση του Μουσικού Σχολείου σε ακατάλληλο κτήριο.	Ολοκλήρωση διαδικασιών για την αναγνώριση οικοπέδου για την ανέγερση νηπιαγωγείου στην ΤΚ Αετού.
Προβλήματα στενότητας χώρου και αιθουσών για την λειτουργία των σχολείων.	Εκπόνηση τοπικού ρυμοτομικού για την ανέγερση νηπιαγωγείου στην ΤΚ Ξινού Νερού.
Ανυπαρξία στεγασμένων αιθουσών πολλαπλών χρήσεων.	Κατασκευή νέου Μουσικού Σχολείου (Γυμνασίου και Λυκείου) Αμυνταίου.
Προβλήματα υλικοτεχνικής υποδομής στα περισσότερα σχολεία του Δήμου.	Αξιοποίηση σχολικών κτηρίων κατά τους θερινούς μήνες και κατά την περίοδο των

Απουσία κτηρίων Νηπιαγωγείων σε πολλές κοινότητες, ενώ υπάρχει η ανάγκη. Δεν υπάρχουν υποδομές στα σχολικά κτήρια για ασχολίες και δραστηριότητες των παιδιών, όπως εκτέλεση τεχνικών μαθημάτων, ζωγραφική κλπ. Αδυναμία λειτουργίας της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Αμυνταίου αν και έχει κατασκευαστεί το κτήριο. Ανυπαρξία Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, προκειμένου για απασχόληση και φύλαξη των παιδιών όλων των ηλικιών κατά την θερινή περίοδο, την περίοδο των εορτών και τα απογεύματα, για την εξυπηρέτηση των εργαζόμενων μητέρων. Απαραίτητη η ενεργειακή αναβάθμιση σχολικών κτηρίων. Δεν έχει ενεργοποιηθεί και δεν έχει ανατεθεί σε υπάλληλο η αρμοδιότητα για την κοινωνική προστασία, παιδεία και πολιτισμού. Υποστελέχωση του Νομικού Προσώπου με την αρμοδιότητα της παιδείας. Δεν λειτουργεί σχολείο 2^{ης} ευκαιρίας.	εορτών για λειτουργία Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών. Λειτουργία τάξεων υποδοχής για τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες του Δήμου μέσω του ΕΣΠΑ.
Περιορισμοί/Κίνδυνοι	Ευκαιρίες
Κίνδυνοι για τη σωματική ακεραιότητα των μαθητών λόγω ακαταλληλότητας σε χώρους των κτηρίων αλλά και των αύλειων χώρων. Παρεμβάσεις στα σχολεία για τη λειτουργία και άλλων αιθουσών διδασκαλίας που όμως είναι παρέμβαση στην κτηριακή υποδομή και θέτουν σε αμφιβολία την ασφάλεια των μαθητών. Μη εξυπηρέτηση των εργαζόμενων μητέρων με αποτέλεσμα να μην μπορεί να συνδυαστεί η επαγγελματική με επαγγελματική ζωή, με συνέπεια την απομάκρυνση των γυναικών από την απασχόληση και την αύξηση της ανεργίας. Η μείωση των κρατικών επιχορηγήσεων και των πόρων του νέου ΕΣΠΑ για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών των σχολείων και των αναγκών συντήρησης των σχολικών κτηρίων από τον κρατικό προϋπολογισμό. Ο περιορισμός των προσλήψεων εκπαιδευτικού και βοηθητικού προσωπικού.	Αξιοποίηση χρηματοδοτήσεων για σχολική στέγαση. Συνεργασία με Φορείς για τη στελέχωση και λειτουργία του ΚΔΑΠ. Οικονομική συμμετοχή των γονιών για λειτουργικά έξοδα του ΚΔΑΠ. Εκπαιδευτικά προγράμματα ευπαθών ομάδων και διά βίου μάθησης στο νέο ΕΣΠΑ. Προγράμματα κοινωνικού ενδιαφέροντος για την εξασφάλιση βοηθητικού προσωπικού και τη συντήρηση των σχολείων. Επάρκεια σε βασικές κτηριακές υποδομές.
Συνθετική διάγνωση	
Στον Δήμο Αμυνταίου τα σχολικά κτήρια της Α'βάθμιας και Β'βάθμιας εκπαίδευσης κρίνονται επαρκή σε αριθμό σε σημαντικό βαθμό καθώς εξυπηρετούνται όλοι οι μαθητές των οικισμών του Δήμου. Οι μαθητές των οικισμών στους οποίους δεν υπάρχει σχολική μονάδα μεταφέρονται με δαπάνες των Περιφερειών. Από τα λειτουργούντα σχολικά κτήρια πολλά είναι παλιά, όπως το 2^ο Δημοτικό σχολείο Αμυνταίου που είναι κατασκευασμένο το 1952, ενώ σε πολλά κτήρια απαιτείται επέκταση ή κατασκευή νέων κτηρίων που θα στεγάσουν νέες αίθουσες μια και οι υπάρχουσες δεν καλύπτουν τις ανάγκες. Επίσης παρουσιάζονται προβλήματα στην υλικοτεχνική υποδομή, στα εκπαιδευτικά μέσα και στη συντήρηση των περισσότερων σχολείων, ωστόσο ο Δήμος δε διαθέτει τα απαραίτητα κονδύλια, λόγω των μειωμένων κρατικών επιχορηγήσεων ούτε όμως και το προσωπικό για τη συντήρησή τους. Έτσι περιορίζεται στην κάλυψη των βασικών αναγκών μέσω της λειτουργίας του Νομικού Προσώπου. Σημαντικές είναι και οι ανάγκες για τη διαμόρφωση των αύλειων χώρων των	

σχολείων καθώς και της κατασκευής αιθουσών πολλαπλών χρήσεων, ενώ απαιτείται και η έκδοση αδειών πυρασφάλειας των σχολικών συγκροτημάτων.

Σημαντικά ποσά δαπανώνται για τα πάγια έξοδα λειτουργίας και κυρίως για τη θέρμανση των σχολείων, ενώ υπάρχουν μελέτες και έχουν γίνει προσπάθειες για την ενεργειακή αναβάθμιση κάποιων από τα σχολικά συγκροτήματα.

Σχετικά με το Μουσικό Σχολείο Αμυνταίου, που λειτουργεί σε επίπεδο Γυμνασίου και Λυκείου, αυτό στεγάζεται σε διαμορφωμένους αλλά όχι κατάλληλους χώρους του ΕΠΑΛ Αμυνταίου. Υπάρχει ώριμη μελέτη που θα υποβληθεί στο νέο ΕΣΠΑ για την κατασκευή νέου σχολικού συγκροτήματος που θα κατασκευαστεί στο χώρο του ΕΠΑΛ για την μεταστέγαση του Μουσικού Σχολείου.

Οι ανάγκες καθαριότητας των σχολικών κτηρίων καλύπτονται με πρόσληψη ατόμων ΙΔΑΧ και ΙΔΟΧ.

Σημειώνεται πως στα όρια του Δήμου Αμυνταίου δεν λειτουργούν εκπαιδευτικά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης ή και ερευνητικά κέντρα.

Κρίσιμα ζητήματα Εκπαίδευσης & διά Βίου Μάθησης

Ανυπαρξία αιθουσών πολλαπλών χρήσεων στα σχολεία όλων των βαθμίδων

Στενότητα χώρου στο Α' Δημοτικό Σχολείο Αμυνταίου

Έλεγχος καταλληλότητας των αύλειων χώρων των σχολείων όλων των βαθμίδων

Άμεση λειτουργία 3^{ου} Νηπιαγωγείου Αμυνταίου.

Ολοκλήρωση διαδικασιών για την απόκτηση οικοπέδου για την ανέγερση Νηπιαγωγείου στην ΤΚ Αετού.

Έναρξη διαδικασιών για την χωροθέτηση οικοπέδου για ανέγερση νέου δημοτικού σχολείου στην ΤΚ Ξινού Νερού.

Έναρξη διαδικασιών για την χωροθέτηση οικοπέδου για ανέγερση νέου νηπιαγωγείου ΤΚ Ξινού Νερού.

Ολοκλήρωση διαδικασιών για την λειτουργία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης.

Ανυπαρξία Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών.

Ενίσχυση της σχολικής κτηριακής και υλικοτεχνικής υποδομής και κάλυψη των λειτουργικών αναγκών

Ενεργειακή αναβάθμιση των σχολικών κτηρίων

Ανακαίνιση σχολικών μονάδων με κατασκευή αιθουσών πολλαπλών χρήσεων και προσβάσεων για ΑμεΑ

Συντήρηση και φύλαξη σχολικών κτηρίων μέσω προγραμμάτων για κοινωνική εργασία

Κατασκευή και μεταστέγαση νέου κτηρίου Μουσικού Σχολείου Αμυνταίου

Προμήθεια εκπαιδευτικών μέσων και εξοπλισμού

Βελτίωση των αύλειων χώρων για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την ασφάλεια των μαθητών

Μέτρα οδικής ασφάλειας στα πεζοδρόμια και στις οδούς πρόσβασης στα σχολεία

Έκδοση αδειών δόμησης και πυρασφάλειας

Εκπαιδευτικά προγράμματα ένταξης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων

Λειτουργία σχολείου 2^{ης} ευκαιρίας

Λειτουργία κοινωνικού φροντιστηρίου

Ενίσχυση εθελοντισμού και δικτύωσης των κοινωνικών εταίρων

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Για τους αρχαιολογικούς χώρους πρόβλημα αποτελεί η μη αξιοποίησή τους, η ελλιπής προστασία και η εξεύρεση πόρων για την συντήρησή τους.	Σημαντικά πολιτιστικά γεγονότα.
Απουσία αναγκαίας υποδομής για δραστηριότητες πολιτιστικού χαρακτήρα.	Η αξία των αρχαιολογικών χώρων έγκειται στο ότι αποτελούν τους τόπους και τα στοιχεία της ιστορικής συνέχειας μιας περιοχής και της ιστορίας της σχέσης της ανθρώπινης παρουσίας και βιοφυσικού περιβάλλοντος.
Λείπουν οι κατάλληλες αίθουσες για εκθέσεις,	Οι αρχαιολογικοί χώροι αποτελούν πόλο έλξης

Θεατρικές παραστάσεις, ενώ η Δημοτική Βιβλιοθήκη δεν λειτουργεί. Η έλλειψη ενιαίου σχεδιασμού και προγραμματισμού πολιτιστικής πολιτικής στο Δήμο. Αδυναμία φύλαξης και συντήρησης των κλειστών και ανοικτών χώρων πολιτισμού. Ανάγκη στελέχωσης των πολιτιστικών υποδομών με το απαραίτητο διοικητικό και τεχνικό προσωπικό. Νομικό Πρόσωπο χωρίς ουσιαστική συμβολή παρά τη θεσμική του αρμοδιότητα στον πολιτισμό. Περιορισμένη προβολή των πολιτιστικών γεγονότων. Προβλήματα προσβασιμότητας ΑμεΑ στα κτήρια.	επισκεπτών συμβάλλοντας έτσι στο αναπτυξιακό δυναμικό του Δήμου. Ο Δήμος έχει τη δυνατότητα να προσφέρει 'πολιτισμό' με την δραστηριοποίηση καλλιτεχνικών και πολιτιστικών συλλόγων, δημιουργία εικαστικών ομάδων, μια και υπάρχει η ανάγκη έκφρασης από τη μια, ενώ μπορούν να αναπτυχθούν ειδικοί χώροι για να καλύψουν αυτή την ανάγκη, ιδιαίτερα αν αξιοποιηθούν χώροι του διατηρητέου 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αμυνταίου. Διάθεση για δημιουργία νέων υποδομών. Το πολιτιστικό και καλλιτεχνικό πρόγραμμα του Δήμου. Οργάνωση εκθέσεων και φεστιβάλ. Εκπόνηση μελετών ώστε να αξιοποιηθούν χώροι για πολιτιστικές δραστηριότητες με την ένταξή τους σε νέα χρηματοδοτικά προγράμματα. Δημιουργία ηλεκτρονικής περιήγησης στην ιστορία και στον πολιτισμό της περιοχής μέσω portal του Δήμου. Δημοτική Βιβλιοθήκη Δήμου. Αξιόλογοι χώροι αναψυχής. Παράδοση στα μουσικά δρώμενα.
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
Η βούληση και διάθεση του Δήμου για την δημιουργία χώρων πολιτισμού, εμποδίζεται από εσωτερικές γραφειοκρατικές διαδικασίες, αδειοδοτήσεις, εγκρίσεις των εμπλεκόμενων υπηρεσιών με αποτέλεσμα πολλές φορές να υπάρχει κίνδυνος μη απορρόφησης κονδυλίων. Μεγάλο πρόβλημα αποτελεί η έλλειψη συγκεκριμένου στόχου και η αδυναμία συνδυασμού στόχευσης και επιλογής μεθόδου υλοποίησης. Έλλειψη οικονομικών πόρων. Αποσπασματική συνεργασία πολιτιστικών συλλόγων με το Δήμο.	Ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά προγράμματα. Μελέτες και προτάσεις που μπορούν να εξελιχθούν και να ωριμάσουν. Συνεργασία με την αρχαιολογική υπηρεσία για την ανάδειξη του έργου. Δικτύωση και συνεργασία στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων. Ύπαρξη σημαντικού αριθμού πολιτιστικών συλλόγων.
Συνθετική διάγνωση	
Σημαντικές είναι οι προσπάθειες και οι δράσεις που αναλαμβάνονται κυρίως από τις δημοτικές υπηρεσίες στον τομέα του πολιτισμού. Ωστόσο η πολιτιστική πολιτική του Δήμου δεν εντάσσεται σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο και προγραμματισμό. Οι δράσεις πολιτισμού στόχο έχουν περισσότερο την τοπική κοινωνική συνοχή και πολιτιστική παιδεία και τη διατήρηση των υφιστάμενων πολιτιστικών γεγονότων και ανταποκρίνονται περισσότερο στις τοπικές ανάγκες παρά στην προβολή του πολιτιστικού αποθέματος του Δήμου, εκτός των διοικητικών του ορίων και τη συνεπακόλουθη οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Υπεύθυνο για τον πολιτισμό είναι το τμήμα Διοικητικών του Δήμου καθώς επίσης και το Νομικό Πρόσωπο Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης-Αθλητισμού, το οποίο όμως καλύπτεται μόνο από έναν υπάλληλο. Αυτό έχει σαν συνέπεια για τη διοργάνωση των διαφόρων πολιτιστικών γεγονότων να συγκροτούνται ομάδες εργασίας στελεχών και υπαλλήλων από διάφορα τμήματα του Δήμου, με αποτέλεσμα την αποδυνάμωση των εμπλεκόμενων τμημάτων και την ελλιπή διεκπεραίωση των συνήθων καθηκόντων κατά την περίοδο της οργάνωσης των πολιτιστικών γεγονότων. Το Νομικό Πρόσωπο, που έχει ως αρμοδιότητα τον Πολιτισμό, σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσης, δεν συμμετέχει ουσιαστικά στην ανάπτυξη του συγκεκριμένου τομέα. Οι πολιτικές για τη διαχείριση των αρχαιολογικών χώρων πρέπει να στοχεύουν στην προστασία	

τους για την εξασφάλιση της βιωσιμότητάς τους. Η ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου μνημείου για τη σύνδεσή του με τον τελικό και κύριο αποδέκτη του πολιτισμικού περιεχομένου του, δηλαδή το κοινό. Στόχο πρέπει να αποτελεί η συμμετοχή και ευαισθητοποίηση του κοινού, μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων που θα απευθύνονται σε πολλές και διαφορετικές ομάδες κοινού.

Επίσης η εξασφάλιση της προσβασιμότητας, της επισκεψιμότητας και της οργάνωσης, ο εξωραϊσμός του περιβάλλοντα χώρου, η ορθολογικότερη οργάνωση των χρήσεων γης και των δικτύων υποδομής στην περιβάλλουσα ζώνη, ώστε να διασφαλίζεται η βέλτιστη ανάδειξη του χώρου-μνημείου είναι αναγκαία. Πρέπει επίσης να υπάρχει μέριμνα για την ανάδειξη και συνολική διαχείριση του τοπίου της περιβάλλουσας ζώνης ώστε να αναδεικνύεται η άρρηκτη σχέση των αρχαιολογικών χώρων-μνημείων-ιστορικών τόπων με το ευρύτερο περιβάλλον τους.

Οι υφιστάμενες πολιτιστικές υποδομές κρίνονται ανεπαρκείς γιατί και το Πνευματικό Κέντρο Αμυνταίου, ουσιαστικά η μόνη αίθουσα με θεατρική σκηνή δεν καλύπτει στο ελάχιστο τις σύγχρονες απαιτήσεις μιας θεατρικής παράστασης, αλλά και δεν καλύπτει και την λειτουργία κινηματογραφικής αίθουσας.

Στον Δήμο Αμυνταίου δραστηριοποιούνται πολιτιστικοί σύλλογοι με πλούσια δραστηριότητα και ενεργά μέλη, οι οποίοι συμβάλλουν στην προώθηση του τοπικού πολιτισμού, αλλά και των τοπικών εθίμων, οργανώνοντας συχνά σημαντικά για την περιοχή πολιτιστικά γεγονότα. Η συνεργασία τους όμως με το Δήμο κρίνεται αποσπασματική και απαιτείται η δημιουργία ενός φορέα πολιτισμού στον οποίο θα συμμετέχουν μέλη από όλους τους συλλόγους.

Κρίσιμα ζητήματα Πολιτισμού

Εκπόνηση και έγκριση μελετών που θα έχουν στόχο την αξιοποίηση υφιστάμενων χώρων για χρήση πολιτισμού, ή την δημιουργία νέων έτσι ώστε να είναι ώριμες για το επόμενο ευρωπαϊκό χρηματοδοτικό πρόγραμμα

Έναρξη λειτουργίας Δημοτικής Βιβλιοθήκης Αμυνταίου

Προστασία και ανάδειξη πολιτιστικής κληρονομιάς

Εξεύρεση πόρων για την συντήρηση, ανάδειξη και αξιοποίηση μνημείων

Ανάπτυξη ολοκληρωμένης πολιτιστικής πολιτικής

Καθορισμός αρμοδιοτήτων του Δήμου και στόχων πολιτιστικής ανάπτυξης

Αξιοποίηση των δυνατοτήτων της περιοχής, αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία, περιοχές προστασίας, χώροι αναψυχής και πολιτιστικά γεγονότα

Ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης και υλοποίησης των πολιτιστικών αναγκών και δραστηριοτήτων

Σχεδιασμός και υλοποίηση στρατηγικής προβολής των σημαντικών πολιτιστικών εκδηλώσεων της περιοχής

Ενίσχυση κτηριακής και τεχνικής πολιτιστικής υποδομής

Συντήρηση, αναβάθμιση των πολιτιστικών υποδομών και εξασφάλιση προσβασιμότητάς τους από ΑμεΑ

Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και ανάδειξη πολιτιστικών στοιχείων

Στελέχωση των πολιτιστικών υποδομών με το απαραίτητο διοικητικό και τεχνικό προσωπικό

Ενίσχυση χρηματοδότησης και προβολής των πολιτιστικών γεγονότων

Ενίσχυση της δικτύωσης στον τομέα του πολιτισμού

Αξιοποίηση και ενίσχυση των υφιστάμενων συνεργασιών

Επέκταση των συνεργασιών με άλλους φορείς

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Όχι πλήρης ανάπτυξη του ικανού δικτύου αθλητικών υποδομών στον Δήμο τα οποία μπορούν να καλύψουν μεγάλο φάσμα αθλητικών υπηρεσιών και αθλημάτων.	Αξιοποίηση υφιστάμενων αθλητικών χώρων σε επίπεδο διαχείρισης και λειτουργίας προς όφελος των δημοτών.
Έλλειψη αθλητικής συνείδησης των δημοτών σε σχέση με την φυσική αγωγή, την άσκηση και την υγεία.	Δυνατότητα ολοκλήρωσης του Κλειστού Γυμναστηρίου Φιλώτα.
	Υψηλά ποσοστά δημοτών που ενδιαφέρονται για ποιοτικές υπηρεσίες αθλητισμού.

Έλλειψη ελεύθερου χρόνου των δημοτών, ο οποίος μπορεί να αξιοποιηθεί στα πλαίσια αθλητικών υπηρεσιών. Έλλειψη οργανωμένων δομών διοίκησης και διαχείρισης αθλητικών χώρων. Μικρές έως και μηδενικές οικονομικές επιχορηγήσεις από την πολιτεία για τη λειτουργία και συντήρηση των αθλητικών χώρων του Δήμου. Αδυναμία εφαρμογής αθλητικών υπηρεσιών σε όλη τη διάρκεια του χρόνου χωρίς διακοπές. Υψηλά ποσοστά δημοτών οι οποίοι δεν έχουν πρόσβαση σε αθλητικές υπηρεσίες λόγω κόστους ή λιγοστού χρόνου. Χαμηλό επίπεδο ποιότητας και περιεχομένου αθλητικών υπηρεσιών στον σχολικό και δημοτικό αθλητισμό. Χαμηλό επίπεδο επιμόρφωσης και διά βίου εκπαίδευσης σε θέματα υπηρεσιών αθλητισμού σε εξειδικευμένο προσωπικό. Χαμηλά έσοδα από εμπορικές ή άλλες ενέργειες για τον αθλητισμό. Υψηλό κόστος λειτουργίας των υφιστάμενων αλλά και των νέων χώρων άθλησης. Ανυπαρξία εγκαταστάσεων κλειστών κολυμβητηρίων. Ανύπαρκτη χρηματοδότηση Υπουργείου για την ολοκλήρωση ημιτελών αθλητικών εγκαταστάσεων. Έλλειψη αδειών δόμησης και λειτουργίας σε πολλούς αθλητικούς χώρους. Κακή χρήση αθλητικών υποδομών, έλλειψη συντήρησης και αυθαίρετες κατασκευές των αθλητικών εγκαταστάσεων. Αδυναμία φύλαξης των αθλητικών χώρων. Αναγκαιότητα ορθολογικότερου προγραμματισμού και αξιοποίησης των αθλητικών εγκαταστάσεων. Αναγκαιότητα στελέχωσης και κατανομής της αρμοδιότητας στον Δήμο. Αδυναμία συντήρησης χώρων πρασίνου γηπέδων εξαιτίας της έλλειψης ανθρώπινου δυναμικού και απαιτούμενων οικονομικών πόρων.	Ανάπτυξη δικτύου ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των δημοτών για τον αθλητισμό. Δυνατότητες συνεργασίας με φορείς που καλλιεργούν τον αθλητισμό. Δυνατότητα ανάπτυξης του εσωτερικού και διεθνή τουρισμού στο Δήμο. Αναβάθμιση ποιότητας και περιεχομένου αθλητικών υπηρεσιών του Δήμου. Διερεύνηση δυνατότητας κατασκευής κολυμβητηρίου στο Δήμο. Δυνατότητα ανάπτυξης ευέλικτου συστήματος διοίκησης και λειτουργίας των υφιστάμενων και νέων αθλητικών υποδομών στον Δήμο. Νέες αθλητικές εκδηλώσεις. Σημαντικός αριθμός αθλητικών υποδομών. Διοργάνωση προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού.
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
Ανύπαρκτη ή ελάχιστη χρηματοδότηση της λειτουργίας και συντήρησης αθλητικών υποδομών του Δήμου. ΑΣυνέπεια της Πολιτείας σε θέματα χρηματοδοτήσεων για την οργάνωση και λειτουργία αθλητικών υπηρεσιών. Συνεχής αύξηση του λειτουργικού κόστους των αθλητικών υποδομών. Αδυναμία στην απασχόληση εξειδικευμένου προσωπικού με εποχιακό χαρακτήρα για τις ανάγκες των αθλητικών υπηρεσιών του Δήμου. Ανεπαρκής επιμόρφωση εξειδικευμένου προσωπικού για τις αθλητικές υπηρεσίες του Δήμου.	Αξιοποίηση οικονομικών πόρων από την συμμετοχή των δημοτών σε αθλητικές υπηρεσίες στα πλαίσια της κοινωνικής πολιτικής. Αξιοποίηση προγραμμάτων άθλησης από προγράμματα της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού. Εφαρμογή νέας τεχνολογίας (βιοκλιματισμός) για μείωση του κόστους λειτουργίας των αθλητικών χώρων. Απορρόφηση οικονομικών πόρων από προγράμματα που σχετίζονται με τον αθλητικό τουρισμό για την υλοποίηση ή ολοκλήρωση αθλητικών εγκαταστάσεων στο Δήμο. Απορρόφηση ανθρώπινου δυναμικού από

Δυσκολία εξασφάλισης χρηματοδότησης για τη σωστή λειτουργία του σημαντικού αριθμού των αθλητικών εγκαταστάσεων. Αδυναμία συνεισφοράς των αθλητικών συλλόγων στη συντήρηση των αθλητικών εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούν. Συνεργασία με αθλητικούς συλλόγους.	προγράμματα του ΟΑΕΔ. Συνεργασία με εθνικούς και τοπικούς φορείς ανάπτυξης του αθλητικού σε θέματα αξιοποίησης των αθλητικών υποδομών. Ένταξη αθλητικών υπηρεσιών σε προγράμματα χρηματοδότησης των πακέτων στήριξης από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σημαντικός αριθμός αθλητικών συλλόγων. Τα προγράμματα μαζικού αθλητισμού της Γ.Γ.Α. Η δυνατότητα χρηματοδότησης αθλητικών εγκαταστάσεων, με την ενεργειακή αναβάθμιση τους μέσω του νέου ΕΣΠΑ. Συνεργασίες με άλλους φορείς.
Συνθετική διάγνωση	
Η υλοποίηση αθλητικών δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων, καθώς και η διαχείριση των αθλητικών υποδομών, είναι αρμοδιότητα και αντίστοιχων τμημάτων του Δήμου αλλά και του Νομικού Προσώπου Κοινωνικής Προστασία και Αλληλεγγύης-Αθλητισμού, ωστόσο στον Δήμο η αρμοδιότητα αυτή δεν καλύπτεται από υπάλληλο, ενώ το νομικό πρόσωπο είναι σημαντικά υποστελεχωμένο. Στον Δήμο υπάρχει σημαντικός αριθμός αθλητικών υποδομών που ωστόσο αρκεί από αυτούς δεν διαθέτουν άδεια λειτουργίας. Η αδειοδότηση των χώρων αυτών θα διευκολύνει επιπλέον το οργανωτικό πλαίσιο των αθλητικών δραστηριοτήτων. Οι σημαντικές αθλητικές υποδομές σε συνδυασμό με την ορθολογικότερη χρήση τους από τους συλλόγους, μπορεί να δώσουν τη δυνατότητα για παροχή περισσότερων και ποιοτικότερων υπηρεσιών προς τους πολίτες. Η κακή χρήση, σε συνδυασμό με την ελλιπή συντήρηση καθώς και οι αυθαίρετες κατασκευές των αθλητικών εγκαταστάσεων, απαιτεί καλύτερο έλεγχο των αθλητικών χώρων και συνεργασία των αθλητικών συλλόγων με τους φορείς του Δήμου. Επίσης απαιτούνται πόροι για τη βελτίωση των υποδομών, τη λειτουργία και τη φύλαξή τους. Στόχος της νέας δημοτικής περιόδου θα πρέπει να είναι η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών μαζικού αθλητισμού προς τους κατοίκους της περιοχής και η ενίσχυση των αθλητικών γεγονότων.	
Κρίσιμα ζητήματα Αθλητισμού	
Αυξανόμενη ανάγκη άθλησης από τους πολίτες σε υψηλού επιπέδου αθλητικές εγκαταστάσεις	
Χαμηλό επίπεδο παροχής αθλητικών υπηρεσιών προς όλες τις ηλικιακές και κοινωνικές ομάδες των πολιτών	
Χαμηλή αξιοποίηση υφιστάμενων αθλητικών υποδομών	
Διαχείριση και λειτουργία αθλητικών υποδομών σύμφωνα με διεθνή πρότυπα	
Συνεργασία με τοπικούς, εθνικούς και διεθνείς φορείς ανάπτυξης του αθλητισμού.	
Οργάνωση και παρακολούθηση αθλητικού τομέα	
Κατανομή συγκεκριμένης αρμοδιότητας σε υπάλληλο του Δήμου	
Ορθολογικότερη και πλήρης αξιοποίηση των αθλητικών υποδομών	
Καταγραφή και παρακολούθηση των αναγκών και των αθλητικών δραστηριοτήτων	
Κάλυψη αναγκών σε αθλητικές υποδομές	
Έκδοση αδειών λειτουργίας αρκετών αθλητικών εγκαταστάσεων	
Συντήρηση, ανακαίνιση, ενεργειακή αναβάθμιση και φύλαξη αθλητικών εγκαταστάσεων	
Ενίσχυση παρεχόμενων αθλητικών υπηρεσιών και προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού	
Επέκταση των προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού	
Ενίσχυση και προβολή αθλητικών εκδηλώσεων	
Ενίσχυση συνεργασιών και δικτύωσης	
Αξιοποίηση και ενίσχυση των υφιστάμενων συνεργασιών	
Επέκταση των συνεργασιών με άλλους φορείς	

2.2.3 Τρίτος Θεματικός Άξονας : ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης	
Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΑΝΕΡΓΙΑ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Ανάπτυξη μεγάλων επιχειρήσεων σε βάρος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Έλλειψη μηχανισμών ενσωμάτωσης, γνώσης και πρακτικών. Αποκατάσταση των τοπίων εξόρυξης και ανάπτυξη πολιτικών επανάχρησης είτε στη βάση φυσικών μηχανισμών, είτε στη βάση ανθρωπογενών χρήσεων. Υποστήριξη της τοπικής εξειδίκευσης ως στοιχείο της πολιτιστικής κληρονομιάς με την διατήρηση αποκεντρωμένων θέσεων εργασίας. Διατήρηση και διασφάλιση της τουριστικής ελκυστικότητας και της προσβασιμότητας των λιμνών. Δεν λειτουργεί το Τμήμα Τοπικής Οικονομίας ενώ προβλέπεται από τον Ο.Ε.Υ. του Δήμου. Μη ολοκλήρωση της μελέτης του ΓΠΣ για την ΔΕ Αμυνταίου, ενώ δεν έχουν γίνει ενέργειες για την επέκταση της μελέτης σε όλη την έκταση του Καλλικράτειου Δήμου. Αναγκαιότητα ολοκλήρωσης υποδομών. Δεν έχουν γίνει ενέργειες για την παραχώρηση από το Δημόσιο της έκτασης του Μερά στο Αμύνταιο, ενώ έχουν ολοκληρωθεί οι απαιτούμενες μελέτες αξιοποίησης του χώρου. Δεν υπάρχει εμπειρία του Δήμου από τη συμμετοχή του σε συμπράξεις.	Προσέλκυση νέων οικιστών. Το νέο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και ο Εθνικός Προγραμματισμός θα αποτελέσουν μια ακόμη ευκαιρία για την τοπική ανάπτυξη της περιοχής. Προώθηση νέων και καλύτερων πρακτικών που λαμβάνουν υπόψη τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά. Διαχείριση του τοπίου ως ένας βιώσιμος πόρος για την τουριστική ανάπτυξη. Διατήρηση περιοχών με δυνατότητες ανάπτυξης της αναψυχής. Ανάπτυξη και βελτίωση διαδρομών πεζοπορίας και ποδηλασίας. Αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας στις πεδινές περιοχές του Δήμου.
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
Μεγάλα ποσοστά ανεργίας στον Δήμο. Χαμηλές επαγγελματικές δεξιότητες στο ανθρώπινο δυναμικό αλλά και οι μη πιστοποιημένες δεξιότητες, δημιουργούν δυσκολίες και αποκλεισμούς στην εργασιακή ένταξη ομάδων πληθυσμού. Η οικονομική ύφεση στην Ελλάδα. Οι πολιτικές λιτότητας που συμπίεσαν το διαθέσιμο προς κατανάλωση εισόδημα με πολλές συνέπειες στην τοπική οικονομία και απασχόληση (προβλήματα βιωσιμότητας τοπικών επιχειρήσεων). Ο περιορισμός προσλήψεων προσωπικού σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Ελλιπής συνεργασία και γενικότερα δικτύωση μεταξύ των Επιχειρήσεων του Δήμου. Έλλειψη φορέα για την αναγνώριση, ανάδειξη και προώθηση των προϊόντων της περιοχής.	Ανάπτυξη του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα στα όρια του Δήμου. Ανταγωνιστικότητα τοπικών προϊόντων. Αξιόλογο πολιτιστικό και φυσικό απόθεμα για την ανάπτυξη του τουρισμού. Επιχειρησιακά προγράμματα νέου ΕΣΠΑ και Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020. Θα πρέπει οι άνεργοι με υψηλό μορφωτικό επίπεδο να αποτελέσουν το εφελτήριο για εξειδικευμένη απασχόληση. Η συνεχιζόμενη εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση των απασχολούμενων και ανέργων, στοχευμένα να επιλεγούν σε κλάδους που μπορούν να αναπτυχθούν στο ανταγωνιστικό πλαίσιο της αγοράς. Η ανάπτυξη των υπηρεσιών προς τον πολίτη παραμένει ένας τομέας με πολλά περιθώρια ανάπτυξης και δημιουργία εξειδικευμένων θέσεων εργασίας, ιδιαίτερα σε τομείς που η ιδιωτική πρωτοβουλία έχει χαμηλή παρέμβαση και είναι τομείς λεγόμενης κοινωνικής οικονομίας. Η βελτίωση δεξιοτήτων μέσω των

	προσφερόμενων προγραμμάτων και δυνατοτήτων των νέων τεχνολογιών. Οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης. Η βελτίωση των κοινωνικών υποδομών που διευκολύνουν τις γυναίκες. Οι συντονισμένες προσπάθειες του εθνικού στρατηγικού σχεδιασμού συμβάλλουν στην προώθηση της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και την μετάβαση σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης των ανέργων.
Συνθετική διάγνωση	
Η ανεργία στο Νομό Φλώρινας για το έτος 2014 ανήλθε στο 24% περίπου. Κατ' επέκταση το ποσοστό αυτό ισχύει και για το Δήμο Αμυνταίου και αν λάβουμε υπόψη μας το ποσοστό του 2001 που ήταν περίπου 14% για το Δήμο, γίνεται κατανοητή η αλματώδης αύξηση του ποσοστού των ανέργων, η οποία επισημαίνεται πως σημειώθηκε κυρίως την τελευταία πενταετία. Η πορεία της ανεργίας στο Δήμο συνάδει με την πορεία της ανεργίας στη χώρα λόγω της οικονομικής ύφεσης. Ο γεωργικός και κτηνοτροφικός τομέας αποτελούν σημαντικούς παράγοντες οικονομικής ανάπτυξης για την περιοχή, οι οποίοι θα πρέπει να προφυλαχθούν και να ληφθούν μέτρα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους. Η διάρθρωση των καλλιεργειών στο Δήμο Αμυνταίου περιλαμβάνει συμβατικές καλλιέργειες, με σιτηρά και κτηνοτροφικά φυτά, ενώ σημαντικές καλλιέργειες για την περιοχή είναι οι δενδρώδεις κυρίως ροδάκινα και μήλα, οι αμπελώνες, ενώ η καλλιέργεια κηπευτικών και αρωματικών φυτών είναι περιορισμένη. Με στόχο της προστασίας του γεωργικού τομέα και τη διατήρηση και ενίσχυση του αγροτικού εισοδήματος θα πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα αντικατάστασης των καλλιεργειών χαμηλής απόδοσης με νέες εναλλακτικές καλλιέργειες μέσω της εκπόνησης σχεδίου αναδιάρθρωσης των αγροτικών καλλιεργειών του Δήμου. Στην περιοχή του Δήμου υπάρχουν επίσης σημαντικές συγκεντρώσεις ζωικού κεφαλαίου. Κατά συνέπεια, κρίνεται απαραίτητος ο σχεδιασμός και η κατασκευή οργανωμένων κτηνοτροφικών ζωνών, σε κάθε Τοπικής Κοινότητα και Δημοτική Κοινότητα του Δήμου, στις οποίες θα συγκεντρωθούν οι γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, ώστε να ενισχυθούν οι υποδομές εξυπηρέτησης και να αξιοποιηθούν τα κίνητρα που δίνονται από το νέο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως για παράδειγμα με τη δημιουργία χώρων για την προώθηση και εμπορία τοπικών αγροτικών και άλλων προϊόντων. Η οικονομική ανάπτυξη και απασχόληση στο Δήμο είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον πρωτογενή τομέα καθώς ο αγροδιατροφικός τομέας είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Ο Δήμος είναι γνωστός για τα προϊόντα που παράγονται κυρίως στο τομέα της οινοποίησης, αλλά θα μπορούσε να γίνει γνωστός και για άλλα αγροτικά προϊόντα όπως τυροκομικά προϊόντα και προϊόντα κρέατος. Με την παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία των προϊόντων αυτών απασχολείται ως κύρια εργασία σημαντικό μέρος των κατοίκων του Δήμου. Για το λόγο αυτό είναι πρωταρχικής σημασίας τόσο η διασφάλιση της ποιοτικής παραγωγής τους, όσο και η αναγνώριση, ανάδειξη και προώθηση των τοπικών προϊόντων με στοχευμένες δράσεις όπως η καταχώρηση της ονομασίας προέλευσής τους. Κρίνεται επομένως επιβεβλημένη η ενεργοποίηση, στελέχωση και ενίσχυση του Τμήματος Τοπικής Οικονομίας, με όλες τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου. Θα αποτελέσει έτσι στόχο του Δήμου η ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας και απασχόλησης αναλαμβάνοντας δράσεις όπως : Η καταγραφή των τοπικών επιχειρήσεων, των αναγκών και των προβλημάτων τους. Η συμμετοχή σε αναπτυξιακές συμπράξεις για υλοποίηση τοπικών σχεδίων για την τόνωση της απασχόλησης κυρίως ευπαθών ομάδων. Η συμβουλευτική υποστήριξη ανέργων για την ίδρυση επιχειρήσεων, καθώς και επιχειρήσεων για την αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων της νέας προγραμματικής περιόδου. Η ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας με δράσεις κατάρτισης, δράσεις δικτύωσης κοινωνικών επιχειρήσεων Η εφαρμογή προγραμμάτων κοινωφελούς εργασίας.	

Επιπλέον ο Δήμος θα μπορεί να λειτουργήσει και ως υποκινητής επενδύσεων, με βάση το στρατηγικό του σχεδιασμό, αξιοποιώντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του και προσελκύοντας επενδύσεις που κατ' επέκταση θα προσφέρουν θέσεις εργασίας αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες όπως :

Η δημιουργία κατάλληλων υποδομών.

Η διευκόλυνση των ενδιαφερόμενων επενδυτών κατά τη διαδικασία αδειοδοτήσεων.

Ο σχεδιασμός και εφαρμογή προγράμματος προώθησης και καθιέρωσης της επωνυμίας των τοπικών προϊόντων της περιοχής και δικτύωση με περιοχές με παρόμοια οικονομικά χαρακτηριστικά.

Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή ολοκληρωμένου προγράμματος αξιοποίησης του πολιτιστικού και φυσικού αποθέματος με στόχο την τουριστική ανάπτυξης.

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Οικονομίας και Απασχόλησης

Συντονισμένη λειτουργία δομών κατάρτισης, διά βίου μάθησης και προώθησης της απασχόλησης

Στοχευμένες δράσεις αντιμετώπισης της ανεργίας των γυναικών

Στοχευμένες δράσεις αντιμετώπισης της ανεργίας των νέων

Βελτίωση και επέκταση υποδομών για την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας

Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας

Υποστήριξη των επιχειρήσεων για την αξιοποίηση χρηματοδοτήσεων της νέας προγραμματικής περιόδου

Σχεδιασμός και εφαρμογή ολοκληρωμένου προγράμματος τουριστικής ανάπτυξης

Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του αγροδιατροφικού τομέα

Σχέδιο αναδιάρθρωσης των αγροτικών καλλιεργειών χαμηλής απόδοσης

Μελέτη, κατασκευή και οργάνωση κοινόχρηστης υποδομής για τη δημιουργία ζωνών ανάπτυξης κτηνοτροφικών μονάδων

Δημιουργία χώρων για την προώθηση, εμπορία τοπικών αγροτικών ή άλλων προϊόντων

Προώθηση των τοπικών προϊόντων, δικτύωση με περιοχές με παρόμοια οικονομικά χαρακτηριστικά

Ενίσχυση της επαγγελματικής κατάρτισης, απασχόλησης και κοινωνικής ενσωμάτωσης

Ενίσχυση της συμμετοχής σε αναπτυξιακές συμπράξεις και στο νέα ΕΣΠΑ

Υλοποίηση πράξεων, επαγγελματικής κατάρτισης, απασχόλησης και κοινωνικής ενσωμάτωσης

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : ΣΤΗΡΙΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Ανάπτυξη των μεγάλων επιχειρήσεων σε βάρος των μικρομεσαίων. Έλλειψη μηχανισμών ενσωμάτωσης γνώσης και πρακτικών. Για πολλά ζητήματα της τοπικής οικονομίας οι αποφάσεις για βιώσιμη οικονομία τοπικής κλίμακας λαμβάνονται σε επίπεδα εκτός Δήμου.	Οι δυνατότητες και τα πλεονεκτήματα που η περιοχή διαθέτει για μια οικονομία σε τοπικό επίπεδο, βιώσιμη και αναπτυσσόμενη, στηρίζονται στη γεωγραφική-χωροταξική θέση της περιοχής και στην υψηλού βαθμού συγκρότηση και ανάπτυξη του Δήμου Αμυνταίου. Τα περιθώρια βιώσιμης ανάπτυξης στηρίζονται στην αξιολόγηση, ανάδειξη και αξιοποίηση των δυναμικών κλάδων της τοπικής οικονομίας, ιδιαίτερα στον τομέα των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, που διαμορφώνονται ως δυναμικός τομέας σε συνδυασμό με τα περιθώρια που προκύπτουν από την εξέλιξη της ευρύτερης περιοχής.
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
Η χωρίς στρατηγική και οργανωμένο σχέδιο δημιουργίας μικρών ατομικών επιχειρήσεων, με σκοπό την αποφυγή της ανεργίας, δημιουργεί προβλήματα αυξημένου ρίσκου και μη βιώσιμες μονάδες.	Οι πολιτικές ανάπτυξης και ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και διάχυσης στις επιχειρήσεις, στους εργαζόμενους και την εκπαίδευση. Ευνοϊκή είναι η Ευρωπαϊκή συγκυρία για τον τοπική ανάπτυξη και τον πρωταγωνιστικό

	ρόλο της πόλης σε αυτήν. Ο ευρωπαϊκός και εθνικός σχεδιασμός για την ανταγωνιστικότητα και τον τεχνολογικό εξοπλισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αποτελεί ευκαιρία στήριξης και ανάπτυξης της τοπικής αγοράς. Ο έγκαιρος σχεδιασμός για μια βιώσιμη ανάπτυξη της πόλης, η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της μπορεί να επιτρέψει την ανάπτυξη μιας τοπικής οικονομίας συνδυασμένης με την αιεφορία. Οι πολιτικές ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με την ένταξη στον αναπτυξιακό νόμο, οδηγούν στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, διάχυση των τοπικών πόρων στις επιχειρήσεις και την εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση, πρέπει στοχευμένα να επιλεγούν σε κλάδους που μπορούν να εισχωρήσουν και να αναπτυχθούν στο διαμορφωμένο ανταγωνιστικό περιβάλλον.
Συνθετική διάγνωση	
Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Οικονομίας και Απασχόλησης	
Αξιοποίηση της προνομιακής πλέον γεωγραφικής θέσης σε συνδυασμό με την ανάπτυξη κυρίως των κλάδων υπηρεσιών, εμπορίου και αγροτικής ανάπτυξης	
Δραστηριοποίηση του Δήμου για συμμετοχή σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, έρευνας και καινοτομίας, τεχνολογικής ανάπτυξης και εφαρμογής σύγχρονων τεχνικών πληροφορικής και επικοινωνίας	
Ανταγωνιστικά και βιωσιμότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων	
Τόνωση και σχεδιασμένη ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και διαρκής υποστήριξη	
Επανασχεδιασμός της αγροτικής ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής	
Σχεδιασμένη ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας με διαρκή υποστήριξη της τοπικής αγοράς για την βιωσιμότητά της	

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Η δημοτική περιουσία διακρίνεται σε αστική και αγροτική. Στην αστική περιλαμβάνονται τα δημοτικά οικόπεδα, πάρκα και πλατείες, εκπαιδευτικά ιδρύματα και ιδρύματα πρόνοιας καθώς και η περιουσία αυτών. Σε πολλά εξ' αυτών δεν έχει γίνει καταγραφή, ενώ σε κάθε μία περίπτωση χωριστά πρέπει να υπάρχει τοπογραφική αποτύπωση των ακινήτων για να ευκολύνεται ο έλεγχος και η αξιοποίησή τους. Ανεπαρκής ενημέρωση του δημοτικού κτηματολογίου και μη χρήση σύγχρονων λογισμικών (GIS) για την εκμετάλλευσή του. Μη διεκδίκηση εκτάσεων δημοσίου με σκοπό την εκμετάλλευσή τους, ενώ υπάρχουν οι σχετικές μελέτες. Τα υπόβαστρα των χαρτών, είτε αναδασμού, είτε διανομών, είτε κτηματογραφήσεων είναι διαφορετικά, με αποτέλεσμα την όχι καλή αποτύπωση των δημοτικών και δημοσίων εκτάσεων. Ενώ υπάρχει μεγάλη ακίνητη δημοτική περιουσία δεν έχει αξιοποιηθεί καθόλου.	Υπάρχει δυνατότητα περαιτέρω αξιοποίησης των ακινήτων, με τον καθορισμό χρήσεων γης που προϋποθέτει αποφάσεις σε επίπεδο στρατηγικού σχεδιασμού. Με την εκποίηση ή την μίσθωση αναμένεται να εξοικονομηθούν πόροι που θα διατεθούν στην περαιτέρω αξιοποίηση των αστικών ακινήτων. Αγορά σύγχρονων λογισμικών για την ενημέρωση του δημοτικού κτηματολογίου, ενημέρωση του λογισμικού με σύγχρονες αποτυπώσεις σε συνδυασμό με διοικητικές ενέργειες που αφορούν το παρελθόν, όπως ιστορικό της κάθε έκτασης, χρήσεις γης, δυνατότητες, υπολογισμός αντικειμενικών αξιών κλπ. Νομικές διαδικασίες για απαλλοτριώσεις που πρέπει να γίνουν προς τρίτους για ακίνητα ιδιοκτησίας που όμως δεν χρησιμοποιούν και δεν αξιοποιούν, όπως ο χώρος των παλαιών σιδηροδρομικών γραμμών. Λειτουργία γραφείου ακίνητης περιουσίας Δήμου με τη στήριξη συναρμόδιων

	υπηρεσιών. Διερεύνηση διαδικασιών για τον καθορισμό χρήσης τμημάτων αγροτεμαχίων από αρμόδιους φορείς , προκειμένου να αξιοποιηθούν.
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
Πολλά από τα ακίνητα προέρχονται από κληροδοτήματα ή παραχωρήσεις του Ελληνικού δημοσίου, και υπάρχουν περιορισμοί από τη νομοθεσία για την εκποίησή ή την μίσθωσή τους. Υπάρχει κίνδυνος καταπάτησης των ακινήτων λόγω της μη καταγραφής και του περιορισμένου ελέγχου. Χρονοβόρες διαδικασίες για αποβολές καταληψιών δημοτικών και δημοσίων ακινήτων. Χρονοβόρες διαδικασίες για την έγκριση μελετών από αρμόδιες υπηρεσίες.	Υπάρχουν ευκαιρίες περαιτέρω αξιοποίησης που προέρχονται από προγράμματα και πρέπει να εκμεταλλευτεί ο Δήμος. Δημιουργία συστήματος GIS από τον Δήμο Αμυνταίου. Νομικές διαδικασίες για ξεκαθάρισμα ιδιοκτησιακού καθεστώτος του Δήμου. Υιοθέτηση πρακτικών και πλαισίων συνεχούς προσδιορισμού και εκτίμησης της αξίας της γης.
Συνθετική διάγνωση	
Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Οικονομίας και Απασχόλησης	
Άρση των περιορισμών για την εκποίηση των ακινήτων με καθορισμό χρήσεων γης μέσω Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου	
Καταγραφή όλης της ακίνητης περιουσίας με τοπογραφικές αποτυπώσεις	
Αύξηση των ελέγχων για την αποφυγή καταπατήσεων	
Εφαρμογή GIS Δήμου Αμυνταίου με καταγραφή όλων των δημοτικών εκτάσεων προς εκμετάλλευση	
Διερεύνηση διαδικασιών για τον καθορισμό χρήσης δημοτικών εκτάσεων	
Διερεύνηση διαδικασιών για την διοικητική αποβολή καταπατητών ή την εκμίσθωση των εκτάσεων που καταπατούν	
Στελέχωση γραφείου Δημοτικής Περιουσίας με τεχνικό προσωπικό κατάλληλης ειδικότητας	
Νομικές διαδικασίες για αναγκαστικές απαλλοτριώσεις που πρέπει να γίνουν	

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΙ	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Υπαρξη πολλών αδέσποτων ζώων δημιουργεί την ανάγκη αντιμετώπισής τους. Καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος όπως α)λειτουργία καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος χωρίς άδεια β)λειτουργία καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος χωρίς άδεια μουσικών οργάνων γ)αποφάσεις για τρόπο εκμετάλλευσης κοινόχρηστων χώρων και λειτουργία πεζοδρομίων και πεζοδρόμων και χώρους χρήσης και ανάπτυξης τραπεζοκαθισμάτων δ)απουσία μηχανογράφησης στο τμήμα που αδειοδοτεί τα καταστήματα ε) σύνταξη μελέτης για κατασκευή στεγάστρων ή ενιαίας μορφής τεντών στους κοινόχρηστους χώρους για την τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων. Λειτουργία λαϊκής αγοράς α) Έκδοση αδειών λαϊκής αγοράς β)δημιουργία λαϊκής αγοράς σε νέο χώρο που μπορεί να δημιουργηθεί σε δημοτική έκταση εντός του χώρου ειδικής	Άδεια ίδρυσης καταφυγίου και ιατρείου αδέσποτων ζώων. Έλεγχος δεσποζόμενων ζώων με την καταγραφή τους από τον Δήμο. Μετασκευή χώρου και κτηρίου παλαιών σφαγείων σε καταφύγιο αδέσποτων. Δημιουργία κλιμακίου περισσυλογής αδέσποτων, δημιουργία σημείων για τροφή και νερό, καταγραφή και στείρωση των αδέσποτων και υιοθεσία ή απελευθέρωση. Εφαρμογή κανονισμού λειτουργίας τραπεζοκαθισμάτων, πεζοδρομίων και πεζοδρομήσεων. Προϋπόθεση για την λειτουργία νέου χώρου λαϊκής αγοράς, είναι να μπορεί να λειτουργήσει δίχως να δημιουργεί κυκλοφοριακά προβλήματα, προβλήματα καθαριότητας και προβλήματα στην πολιτική προστασία (επέμβαση πυροσβεστικών, νοσοκομειακών κλπ). Εφαρμογή του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων

πολεοδόμησης στο Αμύνταιο γ) σωστή τοποθέτηση εμπορών έτσι ώστε να διευκολύνεται ο έλεγχος και η τήρηση της καθαριότητας.	για το Στάσιμο και Πλανόδιο Εμπόριο.
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
Χρονοβόρες διαδικασίες για την αδειοδότηση με αλλαγή χρήσης του χώρου παλαιών σφαγείων σε καταφύγιο αδέσποτων ζώων.	Χρηματοδοτήσεις από το νέο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ή από τον Τοπικό Πόρο.
Συνθετική διάγνωση	
Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Οικονομίας και Απασχόλησης	
Αποφάσεις Δημοτικού Συμβουλίου για χρήση γης εντός του κέντρου της πόλης	
Αντιμετώπιση αδέσποτων ζώων	
Επιτάχυνση διαδικασιών για έκδοση αδειών	
Σωστή τοποθέτηση εμπορών στη λαϊκή αγορά	
Εφαρμογή των άρθρων του νέου δημοτικού και κοινοτικού κώδικα για την λειτουργία των καταστημάτων και για την χρήση γης στο κέντρο της πόλης, για το στάσιμο και πλανόδιο εμπόριο	
Καλύτερη οργάνωση των λαϊκών αγορών και εύρεση νέων κατάλληλων χώρων λειτουργίας	

2.2.4 Τέταρτος Θεματικός Άξονας : ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης	
Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Παρατηρείται αδυναμία συνεργασίας μεταξύ των φορέων στα πλαίσια προγραμματικών συμφωνιών και πρόσθετα δεν έχει γίνει προσπάθεια για εξεύρεση ή εκμετάλλευση χρηματοδοτήσεων που θα διασφαλίσουν τέτοιου είδους συνεργασίες. Άμεση οργάνωση γραφείου πολιτικής προστασίας του Δήμου με επιστημονικό προσωπικό, γραμματειακή υποστήριξη και απαραίτητα οδηγό. Ο οργανωτικός σχεδιασμός απουσιάζει λόγω έλλειψης προσωπικού, γίνεται αποσπασματικά και υπάρχει εμφανέστατη έλλειψη στην παρακολούθηση και στην υλοποίησή του. Έλλειψη χώρου για την εγκατάσταση του γραφείου και έλλειψη εξοπλισμού. Έλλειψη σταθερής σχέσης με εθελοντικές οργανώσεις και προγράμματα εκπαίδευσης. Πλήρης έλλειψη προσωπικού ορισμένων ειδικοτήτων και σε διάφορα τμήματα του Ο.Ε.Υ.. Απουσία καταγραφής των αρμοδιοτήτων και απαιτήσεων των θέσεων εργασίας κάθε οργανωτικής μονάδας. Μη ορθολογικός καταμερισμός του προσωπικού σε διευθύνσεις και τμήματα. Η αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων με τα Νομικά Πρόσωπα και η έλλειψη συντονισμού. Η υποστελέχωση των Νομικών Προσώπων. Η μικρή συμμετοχή του Δήμου σε διαδημοτικές συνεργασίες, κοινωνικά, πολιτιστικά και άλλα δίκτυα. Απαιτείται αναθεώρηση του Ο.Ε.Υ..	Η ύπαρξη του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας καθώς και του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, παρέχουν μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης συνεργασιών που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη του τόπου αλλά και στη σύνδεση των φορέων αυτών με την τοπική κοινωνία, επίσης στην καλύτερη οργάνωση του Δήμου και στην βελτίωση των υφιστάμενων και ανάπτυξη νέων υπηρεσιών για τους δημότες. Η λειτουργία αποκεντρωμένων υπηρεσιών στις Δ.Ε., στις οποίες ο πολίτης έχει άμεση και εύκολη πρόσβαση. Ανάγκη σχεδιασμού προγράμματος με κάλυψη κόστους μελετών καθορισμού και οριοθέτησης χώρων καταφυγής σε κάθε οικισμό. Ένταξη του Δήμου σε νέα ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά προγράμματα. Ύπαρξη προγραμμάτων κατάρτισης εθελοντών πολιτικής προστασίας προς υλοποίηση.
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
Η δυσκολία εφαρμογής του Καλλικράτη, όσον αφορά στην μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους Δήμους και του μη συναφούς θεσμικού πλαισίου, που καλούνται οι ΟΤΑ να εφαρμόσουν. Το διαρκώς μεταβαλλόμενο εξωτερικό περιβάλλον και οι αυξημένες διοικητικές διαδικασίες που επιβάλλονται από την κεντρική διοίκηση. Πιθανή αρνητική εξέλιξη είναι η πάροδος του χρόνου και η μη εκμετάλλευση χρηματοδοτικών εργαλείων με σκοπό την ενίσχυση του Δήμου. Υπολογισμός κινδύνων λόγω σεισμικότητας της περιοχής. Υπολογισμός του κυκλοφοριακού όγκου σε δεδομένα σημεία που σε περίπτωση ανάγκης θα διογκωθεί λόγω πανικού.	Η θέσπιση της ΚΥΑ41179/2014 για την εκπόνηση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Σύστημα διοίκησης ποιότητας, διοίκησης μέσων στόχων, σε εφαρμογή του Ν 3230/2004. Ύπαρξη σαφούς νομοθετικού πλαισίου για τη σύναψη προγραμματικών συμβάσεων με άλλους δημόσιους φορείς. Υποστήριξη των Δήμων από την ΕΕΤΑΑ. Η διαχείριση υδατικών πόρων, η στήριξη και διευρυνση της αγροτικής παραγωγής, η διαχείριση ενέργειας και η διαχείριση βιομάζας, είναι μερικές από τις κατευθύνσεις προς ανάπτυξη, γεγονός που υποχρεώνει τον Δήμο στην αναζήτηση συμβούλου, έτσι ώστε να αναπτυχθούν συνεργασίες και τρόποι χρηματοδότησης με τους παραπάνω φορείς, ούτως ώστε να αποτελέσουν μελλοντικούς συνεργάτες του Δήμου.

Έλλειψη θέσεων στάθμευσης και δομών για ΑμεΑ. Διασφάλιση χώρων καταφυγής σε περίπτωση σεισμού. Κίνδυνοι από αυθαίρετα και επικινδύνως ετοιμόρροπα κτήρια. Κίνδυνοι πυρκαγιάς σε δάση και προβλήματα που μπορούν να προκληθούν από τις γεινιάσεις των κατοικημένων περιοχών με δάση. Δυσκολία στην αντίληψη της σπουδαιότητας της Πολιτικής Προστασίας με αποτέλεσμα την έλλειψη πολιτικής στήριξης άρα και υλοποίησης των παρακάτω αναγκών.	Αξιοποίηση πόρων νέου Επιχειρησιακού Προγράμματος για την ανάπτυξη δράσεων που ενδυναμώνουν την πολιτική προστασία.
Συνθετική διάγνωση	
Ο Ο.Ε.Υ. του Δήμου Αμυνταίου, δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ , και τροποποιήθηκε μεταγενέστερα προκειμένου να συμπεριλάβει την κατάργηση των κενών οργανικών θέσεων βάσει νόμου, τις νέες θέσεις (μετατάξεις στον Δήμο) και τις νέες ειδικότητες. Ο ισχύον οργανισμός χαρακτηρίζεται από οργανωτική άποψη μη κατάλληλος για να μπορεί να αντιμετωπίσει τις τρέχουσες ανάγκες του Δήμου, ακόμη και αν εφαρμοστεί στο σύνολό του, γεγονός απίθανο λόγω της έλλειψης προσωπικού. Έτσι σήμερα είναι αδύνατο να βρει εφαρμογή στην πράξη. Τα σημαντικότερα προβλήματα της οργανωτικής δομής των Δημοτικών Υπηρεσιών, οφείλονται στην μερική εφαρμογή του ισχύοντος ΟΕΥ, κυρίως λόγω της υποστελέχωσης του Δήμου, της μη κάλυψης όλων των οργανικών θέσεων, της αποχώρησης υπαλλήλων διαφόρων κλάδων και ειδικοτήτων λόγω συνταξιοδότησης ή μετάταξης, αλλά και στους περιορισμένους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους κατά την περίοδο της κρίσης. Τα ανωτέρω προβλήματα έχουν ως συνέπεια την πλημμελή κάλυψη των αρμοδιοτήτων ορισμένων Δημοτικών Υπηρεσιών, τη μεταφορά αυτών στα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου, τη δημιουργία αλληλοεπικαλύψεων μεταξύ δημοτικών υπηρεσιών και νομικών προσώπων σε διάφορους τομείς, ή την εκτέλεση ορισμένων αρμοδιοτήτων μόνο από το νομικά πρόσωπα, με συνεπακόλουθο την έλλειψη συντονισμού, την κακή επικοινωνία και την συνεργασία, αλλά και τελικά την μη κάλυψη των αρμοδιοτήτων αυτών από τα νομικά πρόσωπα λόγω της υποστελέχωσης και της έλλειψης ειδικοτήτων. Αποτέλεσμα πολλές φορές είναι η δημιουργία εντάσεων μεταξύ των αρμοδίων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Όσον αφορά τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Αμυνταίου, θα πρέπει να σημειωθεί ότι εκτός από την ΔΕΤΕΠΑ, κανένα άλλο, δεν διαθέτει την απαραίτητη οργανωτική δομή και επαρκή στελέχωση. Για το λόγο αυτό οι δημοτικές υπηρεσίες παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες στην πλειονότητα των νομικών προσώπων. Έτσι οι δημοτικές υπηρεσίες υλοποιούν και τις απαραίτητες ενέργειες για την ολοκλήρωση των διαδικασιών προς διάφορους φορείς της Δημόσιας Διοίκησης. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την συνολική επιβάρυνση του προσωπικού των δημοτικών υπηρεσιών με πολλές εργασίες και τον περιορισμό του χρόνου τους για την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων της θέσης που καλύπτουν βάση του Ο.Ε.Υ. Επιπλέον ο επιχειρησιακός προγραμματισμός του Δήμου μέχρι σήμερα γινόταν με ανάλυση λιγότερων δεδομένων. Σήμερα με την προσπάθεια για συστηματική και ποσοτικοποιημένη διάγνωση των πραγματικών αναγκών και προβλημάτων του Δήμου προωθείται η εκπόνηση στοχευμένου στις βασικές ανάγκες και προτεραιότητες, ρεαλιστικού επιχειρησιακού προγράμματος για την επόμενη περίοδο. Οι αυξημένες αρμοδιότητες που προβλέπει ο Νόμος Καλλικράτη σε συνδυασμό με την ασάφεια του θεσμικού πλαισίου και την πολυπλοκότητα του νομικού πλαισίου δημιούργησε σημαντικά προβλήματα διοικητικής προσαρμογής των Δήμων στο νέο περιβάλλον. Επιπλέον, το μεταβαλλόμενο εξωτερικό περιβάλλον (κατάργηση δημοτικής αστυνομίας, σχολικών φυλάκων κλπ), καθώς και οι νέες αρμοδιότητες (πχ νέο εθνικό σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων) που προστίθενται στη λειτουργία των Δήμων, δημιουργούν σημαντικά θέματα αναδιοργάνωσης των οργανικών μονάδων και επομένως διοίκησης του Δήμου. Τέλος η διαβούλευση ως θεσμός εμπλοκής και ενεργούς συμμετοχής των κατοίκων στην	

διαμόρφωση πολιτικών και ανάδειξης και επίλυσης αναγκών δεν έχει αναπτυχθεί σε σημαντικό βαθμό. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι ενώ ο Νόμος Καλλικράτη προβλέπει την αξιοποίηση του νέου θεσμού του 'συμπαραστάτη του πολίτη', δεν έχει γίνει καμία ενέργεια προς την κατεύθυνση αυτή από το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου.

Κρίσιμα ζητήματα Διοικητικής Οργάνωσης

Ανάπτυξη δικτύων συνεργασιών

Οργάνωση, στελέχωση και εξοπλισμός Γραφείου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου

Αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων

Διοικητική αναδιάρθρωση των Δημοτικών Υπηρεσιών και Νομικών Προσώπων

Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου

Ανακατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ Δημοτικών Υπηρεσιών και Νομικών Προσώπων

Ενίσχυση της θεσμικής και διοικητικής ικανότητας του Δήμου

Εφαρμογή συστημάτων αξιολόγησης και ορθολογικής διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού

Αύξηση του αριθμού των στελεχών με διοικητικές ικανότητες

Παρακολούθηση σχεδιασμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Συμμετοχή των πολιτών και των φορέων στη διαχείριση των τοπικών υποθέσεων

Καθιέρωση του θεσμού του 'Συμπαραστάτη του Πολίτη'

Ενίσχυση του θεσμού της διαβούλευσης

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : ΣΤΕΛΕΧΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Μείωση του προσωπικού της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου. Έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού για τη στελέχωση ορισμένων τμημάτων των Δημοτικών Υπηρεσιών και Νομικών Προσώπων. Μη εφαρμογή του Ο.Ε.Υ. για την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου με τη συγκρότηση Τμημάτων. Απουσία κάθετων υπηρεσιών. Υψηλό ποσοστό αριθμού υπαλλήλων κατηγορίες ΥΕ και ΔΕ εκπαίδευσης. Ανεπαρκής οργάνωση και διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού των Δημοτικών Υπηρεσιών και Νομικών Προσώπων. Απουσία συστήματος ανίχνευσης των εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού και έλλειψη στοχευμένης εκπαίδευσης και κατάρτισης του προσωπικού.	Ικανός αριθμός υπαλλήλων που διαθέτουν αυξημένα τυπικά προσόντα (ΠΕ, ΤΕ, μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών). Συμμετοχή του προσωπικού σε εκπαιδευτικά σεμινάρια
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
Πάγωμα των προσλήψεων από την Κεντρική Διοίκηση. Απουσία αξιολόγησης και κινήτρων αποδοτικότητας (πχ έλλειψη πολιτικής αμοιβών).	Η δυνατότητα επιμόρφωσης του προσωπικού από το Περιφερειακό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης. Δυνατότητα μετακίνησης υπαλλήλων μεταξύ Δημοτικών Υπηρεσιών και Νομικών Προσώπων των ΟΤΑ. Πρόγραμμα Κοινωφελούς Εργασίας, για την ενίσχυση του προσωπικού των Υπηρεσιών. Αξιοποίηση χρηματοδοτικών προγραμμάτων νέου ΕΣΠΑ 2014-2020.

Συνθετική διάγνωση

Σημαντική είναι η έλλειψη προσωπικού, ιδιαίτερα τεχνικού προσωπικού όλων των ειδικοτήτων, αλλά και όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης για την κάλυψη των θέσεων του Δήμου. Παράλληλα λαμβάνοντας υπόψη την αύξηση των αρμοδιοτήτων λόγω του 'Καλλικράτη', αλλά και τον απαιτούμενο χρόνο για προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες συνθήκες που προέρχονται από την

κεντρική διοίκηση, γίνεται εύκολα κατανοητό ότι το προσωπικό του Δήμου δεν επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες του Δήμου.

Με βάση την αξιολόγηση του υφιστάμενου προσωπικού σε σχέση με το εγκεκριμένο στον Ο.Ε.Υ., ο αριθμός των εργαζομένων που υπηρετεί σήμερα στο Δήμο είναι μικρότερος από τον προβλεπόμενο, με αποτέλεσμα να μην επαρκεί για την αντιμετώπιση των αναγκών των υπηρεσιών που παρέχει ο Δήμος. Αφενός υπάρχουν περιπτώσεις απουσίας ορισμένων ειδικοτήτων και αφετέρου σε άλλες ο αριθμός του προσωπικού που καλύπτει συγκεκριμένες ειδικότητες είτε δεν επαρκεί για την κάλυψη των υφιστάμενων αναγκών, είτε δεν προβλέπεται καθόλου στον Ο.Ε.Υ.

Ειδικότερα στο τεχνικό προσωπικό δεν καλύπτονται οι ανάγκες σε οδηγούς, χειριστές βαρέων μηχανημάτων, εργατικό προσωπικό για την καθαριότητα, ηλεκτρολόγοι και επαρκής αριθμός υδραυλικών. Επίσης δεν υπάρχει κανένας υπάλληλος με ειδικότητα Πληροφορικής, οποιασδήποτε βαθμίδας ή Ηλεκτρολόγου Μηχανικού Πληροφορικής για να καλύψει την ανάγκη στελέχωσης του Τμήματος Προγραμματισμού-Οργάνωσης-Πληροφορικής, με αποτέλεσμα την αποσπασματική αντιμετώπιση των αναγκών μηχανοργάνωσης από εξωτερικούς συνεργάτες του Δήμου. Επίσης δεν υπάρχει εργατοτεχνικό προσωπικό με ειδικότητα Εργατών Νεκροταφείου, με αποτέλεσμα οι πάγιες και διαρκείς ανάγκες του ευαίσθητου τομέα της συντήρησης και καθαρισμού των Νεκροταφείων να καλύπτονται είτε με αναθέσεις έργων, είτε με προσωπικό ορισμένου χρόνου. Επιπλέον υπηρετούν μόνο δύο υπάλληλοι ΔΕ Ηλεκτρολόγων που φυσικά δεν επαρκούν για τον έλεγχο και τη συντήρηση των δικτύων και του κοινόχρηστου φωτισμού. Επίσης έντονη υποστελέχωση σημειώνεται και στις ειδικότητες των οδηγών και των χειριστών μηχανημάτων, με αποτέλεσμα να υπάρχει πρόβλημα στην λειτουργία των μηχανημάτων και στην κάλυψη των απαιτήσεων, ιδιαίτερα σε περιόδους που απαιτούνται ενέργειες για την κάλυψη των αναγκών της Πολιτικής Προστασίας. Τέλος δεν καλύπτονται ειδικότητες Κηπουρών και εργατών πρασίνου, ενώ παντελής έλλειψη παρουσιάζουν ειδικότητες μηχανοτεχνικών και ηλεκτροτεχνικών αυτοκινήτων και μηχανημάτων και η συντήρηση του στόλου του αμαξοστασίου του Δήμου να γίνεται με εξωτερικούς συνεργάτες. Ειδικά όσον αφορά τις αρμοδιότητες συντήρησης πρασίνου, θα πρέπει να αναφερθεί ότι λόγω έλλειψης ανταποδοτικότητας, δεν είναι δυνατό να προσληφθεί προσωπικό με συμβάσεις ΙΔΟΧ για την κάλυψη των αναγκών, γεγονός που εντείνει το ζήτημα της διαχείρισης των χώρων αστικού και περιαστικού πρασίνου στο Δήμο.

Επίσης, υπάρχει ανάγκη στελέχωσης για την λειτουργία πολεοδομικού γραφείου αλλά και συνολικότερα της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών, Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης, με ειδικότητες όπως ΠΕ Αρχιτεκτόνων, ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών, ΠΕ Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, ΠΕ Τοπογράφων, ΤΕ Μηχανολόγων Μηχανικών, ΤΕ Τοπογράφων κ.α.. Ακόμη απαιτείται ενίσχυση και του Γραφείου Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας του Τμήματος Διοικητικών Υπηρεσιών, καθώς βέβαια και όλων των αυτοτελών γραφείων που προβλέπονται στην Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου και να στελεχωθούν τουλάχιστον με το υφιστάμενο προσωπικό, ώστε να κατανεμηθούν και οι αντίστοιχες αρμοδιότητες.

Σημειώνεται επίσης πως δεν υπάρχει κανένας μόνιμος υπάλληλος στο Δήμο με την ειδικότητα του βιβλιοθηκονόμου παρά το γεγονός πως υπάρχει το κτήριο της Βιβλιοθήκης Αμυνταίου, το οποίο δεν λειτουργεί και γι' αυτό το λόγο. Τέλος οι ανάγκες καθαρισμού των σχολικών μονάδων αντιμετωπίζονται με την πρόσληψη καθαριστριών ΙΔΑΧ ή ΙΔΟΧ.

Το ίδιο φαινόμενο αναδεικνύεται και από την αξιολόγηση του ανθρώπινου δυναμικού όλων των Νομικών Προσώπων του Δήμου με σημαντικότερο αυτό που αφορά στο προσωπικό των δομών πρόνοιας που κατά κύριο λόγο οι θέσεις καλύπτονται από συμβάσεις ορισμένου χρόνου μέσω εγκεκριμένων πράξεων στα επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΣΠΑ.

Η ανάπτυξη των υπηρεσιών του Δήμου θα πρέπει να είναι άρρηκτα συνδεδεμένη, αφενός με την ικανότητα προσαρμογής της λειτουργίας τους στα νέα δεδομένα και αφετέρου με την αναγκαιότητα ανταπόκρισής τους στις σύγχρονες ανάγκες των πολιτών και στην αναβάθμιση του επιπέδου εξυπηρέτησής τους. Αυτό συνεπάγεται δυνατότητα ανίχνευσης των εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού με βάση τις νέες απαιτήσεις έγκαιρα και έγκυρα. Αν και το προσωπικό του Δήμου συμμετέχει σε σεμινάρια και ημερίδες, δεν είναι δυνατό να αξιολογηθεί η εύστοχη επιλογή τους, αλλά και η αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης.

Κρίσιμα ζητήματα Στελεχιακού Δυναμικού	
Αναγκαιότητα ενίσχυσης των Δημοτικών Υπηρεσιών και Νομικών Προσώπων με ανθρώπινο δυναμικό	
Μετατάξεις υπαλλήλων	
Απασχόληση προσωπικού μέσω του νέου ΕΣΠΑ	
Βελτίωση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού	
Καθιέρωση συστήματος παρακολούθησης των αναγκών εκπαίδευσης	
Συμμετοχή σε σεμινάρια εκπαίδευσης	

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Χαμηλό ποσοστό ευρυζωνικών συνδέσεων κυρίως των δημοτών, μικρή χρήση του διαδικτύου κυρίως από τις μεγαλύτερες ηλικίες. Ο ρόλος των ΚΕΠ είναι διαμεσολαβητικός και καθοδηγούμενος μέσω του ON-LINE συστήματος του Υπουργείου Εσωτερικών για τις αιτήσεις των πολιτών. Όμως σε όλες τις αιτήσεις απαιτείται η αυτοπρόσωπη ή εξουσιοδοτημένη παρουσία των πολιτών για την ασφαλή παραλαβή των εγγράφων τους. Ανυπαρξία προσωπικού στα αρμόδια τμήματα. Απουσία θεσμοθετημένης επικοινωνίας και ελλιπής συνεργασία μεταξύ τμημάτων και Διευθύνσεων. Έλλειψη, γενικότερα συστημάτων λειτουργίας του Δήμου και εργαλείων προγραμματισμού, υλοποίησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των διαδικασιών που ακολουθούνται ως προς την αποτελεσματικότητά τους. Ανυπαρξία ιστοσελίδων των Νομικών Προσώπων. Ελλιπής εφαρμογή συστήματος ηλεκτρονικής υπογραφής δημοσίων εγγράφων. Μη ενεργοποίηση του Θεσμού 'Συμπαράστατης του Δημότη'.	Η ανάπτυξη του ευρυζωνικού δικτύου στον Καλλικρατικό Δήμο, η δημιουργία ιδιωτικών υποδομών Ευρυζωνικότητας, η ανάπτυξη ψηφιακού πολιτιστικού περιεχομένου από τον Δήμο και άλλους φορείς, η δημιουργία πολιτιστικής ηλεκτρονικής πύλης, η παροχή ψηφιακής εξυπηρέτησης των δημοτών από τον Δήμο αλλά και από άλλους Δήμους, αρχίζουν να δημιουργούν τη βάση για την ανάπτυξη των υπηρεσιών των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών. Μόνο αν αλλάξει η παρούσα νομοθεσία που αφορά την ασφάλεια στην διακίνηση εγγράφων, μπορεί να υπάρξει δυνατότητα βελτίωσης στην ηλεκτρονική παροχή υπηρεσιών. Καλύτερη λειτουργία ασύρματου δικτύου. Επέκταση του δικτύου οπτικών ινών. Η διαχειριστική επάρκεια που διαθέτει ο Δήμος για την υλοποίηση προγραμμάτων ΕΣΠΑ. Η ύπαρξη ιστοσελίδας του Δήμου.
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
Κίνδυνο θα αποτελέσει η καθυστέρηση στην αύξηση χρήσης των ευρυζωνικών συνδέσεων. Απαραίτηση προϋπόθεσης για την ασφαλή παραλαβή των εγγράφων είναι η αυτοπρόσωπη ή εξουσιοδοτημένη παρουσία των πολιτών. Χαμηλό ποσοστό πρόσβασης των νοικοκυριών στο διαδίκτυο. Οικονομικοί πόροι. Περιορισμένη συμμετοχή των δημοτών στη δημόσια διαβούλευση.	Οι μεγάλες χρηματοδοτήσεις στα πλαίσια του νέου ΕΣΠΑ, ανοίγουν πολλές ευκαιρίες για δημιουργία υποδομών, ψηφιακού περιεχομένου και υπηρεσιών. Η ON-LINE σύνδεση των εμπλεκόμενων φορέων-υπηρεσιών του δημοσίου για την ταχύτερη διακίνηση των εγγράφων μεταξύ των υπηρεσιών και κατά συνέπεια ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Η ύπαρξη νομοθετικών προβλέψεων για την χρήση των νέων τεχνολογιών στη δημόσια διοίκηση προς όφελος του πολίτη. Αξιοποίηση σημαντικών πόρων από τη νέα προγραμματική περίοδο.
Συνθετική διάγνωση	
Τόσο οι Δημοτικές Υπηρεσίες, όσο και τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Αμυνταίου δεν έχουν	

αναπτύξει σε σημαντικό βαθμό συστήματα διαχείρισης. Ο Δήμος και η ΔΕΤΕΠΑ διαθέτουν διαχειριστική επάρκεια ενώ δεν έχουν αναπτυχθεί ή έχουν εγκαταληφθεί συστήματα διαχείρισης ποιότητας.

Ο Δήμος Αμυνταίου διαθέτει Διαδικτυακή Πύλη, η οποία λειτουργεί στη διεύθυνση <http://www.dimosamyntaiou.gr> και εξυπηρετεί στην πληροφόρηση των πολιτών, τόσο για τις υπηρεσίες που παρέχονται από τον ίδιο το Δήμο όσο και από τα Νομικά του Πρόσωπα. Στην εποχή των νέων τεχνολογιών πληροφορικής ο Δήμος Αμυνταίου δε διαθέτει εργαζόμενο, της συγκεκριμένης ειδικότητας, για την υποστήριξη των εργαζομένων, των εφαρμογών, την επίλυση των καθημερινών προβλημάτων, τον σχεδιασμό επέκτασης, βελτίωσης και αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών.

Κρίνεται επιτακτική η ανάγκη ανάπτυξης των Συστημάτων Διαχείρισης και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, κυρίως της ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης των Πολιτών, τόσο για τις Δημοτικές Υπηρεσίες, όσο και για τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου, με στόχο τη βελτίωση των υπηρεσιών προς τους πολίτες, τη δημιουργία κινήτρου για τη χρήση των νέων τεχνολογιών από αυτούς και την εξοικονόμηση ανθρώπινων πόρων για τη λειτουργία του Δήμου.

Σε σχέση με το βαθμό εξυπηρέτησης από τις Δημοτικές Υπηρεσίες του Δήμου δεν είναι δυνατό να γίνει αξιόπιστη αξιολόγηση καθώς δεν έχει εγκατασταθεί κανένα σύστημα παρακολούθησης το οποίο να καταγράφει τα αιτήματα των πολιτών, το χρόνο ανταπόκρισης των Δημοτικών Υπηρεσιών, το βαθμό ικανοποίησης των πολιτών κλπ.

Κρίσιμα ζητήματα Συστημάτων Διαχείρισης, Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Εξυπηρέτησης του Πολίτη

Περαιτέρω ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων

Περαιτέρω ανάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

Εκσυγχρονισμός του συστήματος βεβαιώσεων και πιστοποιητικών από τις υπηρεσίες του Δήμου

Ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης και ιχνηλασιμότητας

Ενίσχυση διαχειριστικής επάρκειας του Δήμου και των Νομικών Προσώπων

Ενίσχυση των εφαρμογών με στόχο την Ηλεκτρονική διακυβέρνηση

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : ΚΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Έλλειψη τεχνικού προσωπικού συντήρησης εξοπλισμού, πρόληψης φθορών, εκτίμησης και επιδιόρθωσης βλαβών. Έλλειψη προσβασιμότητας για ΑμεΑ. Έλλειψη συστημάτων ασφαλείας στα δημοτικά κτήρια. Μη επαρκής συντήρηση των δημοτικών κτηρίων και οχημάτων. Αναγκαιότητα ενίσχυσης της υλικοτεχνικής υποδομής. Ανεπάρκεια χώρου αρχειοθέτησης φακέλων. Ελλιπής μηχανοργάνωση όλων των υπηρεσιών.	Επάρκεια χώρων για τη φιλοξενία των εργαζομένων.
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
Έλλειψη κονδυλίων για την αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής του Δήμου.	Αξιοποίηση πόρων της νέας προγραμματικής περιόδου για την ενεργειακή αναβάθμιση στο τομεακό και επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Συνθετική διάγνωση

Η δυναμικότητα των κτηρίων επαρκεί για τις ανάγκες λειτουργίας των Δημοτικών Υπηρεσιών, πρέπει όμως στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης των τμημάτων και υπηρεσιών να γίνει και ανακατανομή των χώρων αλλά και του προσωπικού με την εκμετάλλευση όλων των χώρων του κτηρίου από τις υπηρεσίες του Δήμου και από τα νομικά πρόσωπα του Δήμου.

Επίσης πρέπει να προβλεφθεί αναβατωράκι κλιμακοστασίου για την εξυπηρέτηση των ΑμεΑ.

Όσον αφορά στο μηχανολογικό εξοπλισμό και στα συστήματα πληροφορικής και εξοπλισμού γραφείου στις δημοτικές υπηρεσίες, τα προβλήματα παρουσιάζονται κυρίως στην αναβάθμιση του υλικού, στην προμήθεια αναλωσίμων αλλά και στις διαδικασίες συντήρησης του εξοπλισμού.

Κρίσιμα ζητήματα Κτηρίων και υλικοτεχνικής υποδομής

Συντήρηση και αναβάθμιση κτηριακών εγκαταστάσεων

Συντήρηση των κτηρίων

Ενεργειακή αναβάθμιση

Εξασφάλιση προσβασιμότητας σε ΑμεΑ

Συντήρηση και ανανέωση της υλικοτεχνικής υποδομής

Επισκευή οχημάτων, μηχανημάτων, εξοπλισμού

Αγορά ή ενοικίαση νέων

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Η πολυνομία και οι αυστηροί έλεγχοι δυσχεραίνουν τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών. Εξορθολογισμός δαπανών. Έλλειψη προσωπικού. Χαμηλός βαθμός αξιοποίησης Δημοτικής Περιουσίας. Αδυναμία είσπραξης βεβαιωμένων οφειλών και ανταποδοτικών τελών. Ελλιπής κανονισμός παραχώρησης χρήσης δημόσιων χώρων.	Σημαντική ακίνητη περιουσία ειδικά αγροτεμαχίων και βοσκοτόπων.
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
Η σημαντική μείωση της τακτικής χρηματοδότησης. Η συνεχής παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού των Δήμων από το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας. Η ενιαία αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, το Ελεγκτικό, η Αποκεντρωμένη Αυτοδιοίκηση ως ελεγκτικοί μηχανισμοί. Η σύνταξη των προϋπολογισμών τον Ιούνιο και η ισοσκέλισή τους με βάση τα εισπρακτέα έσοδα. Η οικονομική κρίση ως περιοριστικός παράγοντας στην αύξηση των εσόδων.	Στροφή προς την αγροτική οικονομία για την αξιοποίηση των αγροτεμαχίων.
Συνθετική διάγνωση	

Δεδομένης της οικονομικής κατάστασης της χώρας δεν αναμένεται να υπάρξει αύξηση των κρατικών επιχορηγήσεων του Δήμου, τόσο για τις λειτουργικές δαπάνες, όσο και για τις δαπάνες επενδύσεων. Κατά συνέπεια κρίνεται απαραίτητο να ληφθεί μέριμνα για την ενίσχυση των ιδίων εσόδων του Δήμου και τη βελτίωση της εισπραξιμότητας των βεβαιωμένων οφειλών, τόσο αναφορικά με τα τέλη χρήσης κοινόχρηστων χώρων, όσο και αναφορικά με τη μίσθωση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας. Ως προς το τελευταίο κρίνεται απαραίτητη η μελέτη καταγραφής και αξιοποίησης της δημοτικής περιουσίας. Περαιτέρω κρίνεται απαραίτητος ο εξορθολογισμός των δαπανών του Δήμου, ειδικότερα όσο αφορά τη δαπάνη για ηλεκτρική ενέργεια. Σε αυτή τη κατεύθυνση προτείνεται η προώθηση δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης και εξοικονόμησης ενέργειας τόσο όσο αφορά τα δημοτικά κτήρια, όσο και αναφορικά με τον ηλεκτροφωτισμό των κοινόχρηστων χώρων. Τέλος είναι απαραίτητη η ενίσχυση της άντλησης

πόρων μέσω των προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2014-2020 για δημόσιες επενδύσεις. Στόχος σε κάθε περίπτωση οφείλει να είναι η διατήρηση της βιωσιμότητας του Δήμου, χωρίς ωστόσο να διακινδυνεύσει ο κοινωνικός του χαρακτήρας, ιδιαίτερα στην κρίσιμη αυτή εποχή.	
Κρίσιμα ζητήματα Οικονομικής Διαχείρισης και αξιοποίησης της Δημοτικής Περιουσίας	
Βελτίωση της οικονομικής διαχείρισης	
Αύξηση της εισπραξιμότητας των βεβαιωμένων οφειλών του Δήμου και ορθολογικότερη αξιοποίηση των πόρων	
Δημιουργία νέου είδους εσόδων	
Αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας	
Έκδοση, αναθεώρηση και εφαρμογή κανονισμών παραχώρησης δημοτικών χώρων	
Μελέτη καταγραφής και αξιοποίησης της περιουσίας του Δήμου	

3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

3.1 Καθορισμός Οράματος και Στρατηγικής του Δήμου Αμυνταίου

3.1.1 Αποστολή, Όραμα και κατευθυντήριες πολιτικές στρατηγικού σχεδιασμού

Στρατηγικός Σχεδιασμός είναι η διαδικασία εκείνη, μέσω της οποίας ένας οργανισμός θέτει στόχους και σχεδιάζει και αποφασίζει για τις ενέργειες που θα πραγματοποιήσει ώστε να τους πετύχει. Σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, οι ΟΤΑ οφείλουν να προχωρούν ανά δημοτική περίοδο στην σύνταξη Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος, σύμφωνα με τον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ) (Ν.3463/2006/ΦΕΚ 114/Α), του οποίου το πρώτο βήμα είναι ο Στρατηγικός Σχεδιασμός.

Τα Πενταετή Επιχειρησιακά Προγράμματα συνιστούν ολοκληρωμένα προγράμματα τοπικής και οργανωτικής ανάπτυξης των ΟΤΑ α' βαθμού, μεριμνώντας για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου και την παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών προς τους πολίτες. Καλύπτουν όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του Δήμου και εν δυνάμει το σύνολο των τοπικών υποθέσεων.

Η σύνταξη του στρατηγικού σχεδιασμού αποτελεί μια συλλογική διαδικασία, κατά την οποία όλοι οι εμπλεκόμενοι λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση και την αξιολόγησή της, καθώς και την αποστολή των Δήμων στην χώρα μας, συμφωνούν σε ένα από κοινού όραμα, το οποίο θα πρέπει να αναλυθεί σε ρεαλιστικές κατευθυντήριες πολιτικές, δηλαδή σε πραγματικούς και εφικτούς στόχους.

Αποστολή των Δήμων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία είναι :

«Η διακυβέρνηση των τοπικών υποθέσεων και η παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών για την ικανοποίηση των αναγκών των κατοίκων και των τοπικών φορέων, με απώτερο σκοπό την βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής».

Το όραμα του Δήμου Αμυνταίου, με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αλλά και τις προτεραιότητες της δημοτικής αρχής, τις ευρωπαϊκές και εθνικές αναπτυξιακές προτεραιότητες, καθώς και όλες τις παραμέτρους που επηρεάζουν την εξέλιξή του, συγκροτείται από το τρίπτυχο της άνθησης της οικονομίας, της κοινωνικής συνοχής και της περιβαλλοντικής προστασίας και αποσκοπεί στην ανάδειξη και διατήρηση των τομέων που μπορούν να αναγνωρίζονται ως χαρακτηριστικά στοιχεία της ταυτότητας της περιοχής.

Ειδικότερα το όραμα μπορεί να συνοψιστεί ως εξής :

Η βελτίωση της κοινωνικής συνοχής, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής, καθώς και η ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, αξιοποιώντας τις εσωτερικές δυνάμεις του Δήμου, τα συγκριτικά

πλεονεκτήματα της περιοχής και τις ευκαιρίες που δίνονται στο ευρύτερο αναπτυξιακό περιβάλλον με συμμετοχικό και βιώσιμο τρόπο.

Βάση για το σχεδιασμό πρέπει να αποτελέσει πως ο Δήμος Αμυνταίου αποτελεί έναν από τους πέντε (5) ενεργειακούς Δήμους της χώρας, σχετιζόμενος άμεσα με τον κλάδο παραγωγής ενέργειας, που αρθρώνεται γύρω από τον κάθετο άξονα Κοζάνης-Φλώρινας-Νίκης, έτσι η περιοχή θα διατηρήσει τον ρόλο αυτόν για τα επόμενα 15 χρόνια στα πλαίσια της βιομηχανικής Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, που στηρίζεται κατά πρώτο λόγο, στον κύριο εξαγωγικό τομέα, που είναι η παραγωγή ηλεκτρισμού και συμβάλλει στην ενεργειακή αυτονομία της χώρας.

Ταυτόχρονα το υδατικό δυναμικό, θα διατηρήσει το χαρακτήρα του στρατηγικού μεγέθους ακριβώς λόγω της διασύνδεσής του με την παραγωγή ενέργειας αλλά και με την αγροτική παραγωγή, τομέας που απαιτεί ενίσχυση και αναβάθμιση.

Επιπλέον, ο Δήμος διαθέτει μεγάλα αναξιοποίητα αποθέματα, τόσο φυσικών πόρων όσο και ανθρώπινου δυναμικού, τα οποία μπορούν να ενταχθούν δυναμικότερα στην παραγωγική εξειδίκευση. Τα πολύ σημαντικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα σε ειδικούς και αναπτυσσόμενους κλάδους του πρωτογενή τομέα και σε ειδικές μορφές τουρισμού μπορούν να συμβάλλουν στη διαμόρφωση μιας δυναμικής οικονομίας, αλλά και στην αντιμετώπιση σημαντικών ελλειμμάτων.

Τα αποθέματα των επιφανειακών υδάτων δίνουν τη δυνατότητα να αναδειχθεί και ένα παραγωγικό προφίλ προς την ανταγωνιστική και ποιοτική αγροτική παραγωγή, τον εναλλακτικό τουρισμό και τον πολιτισμό. Ορισμένες υποδομές και υπηρεσίες μπορούν να ενισχύσουν τη δυναμική τους με την αξιοποίηση της θέσης του Δήμου, καθώς και τις δυνατότητες συμπληρωματικότητας με άλλους κλάδους και να συμβάλλουν με αυτό τον τρόπο πιο ενεργά στην διαφοροποίηση και ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας.

Απαιτείται δε η προστασία των φυσικών-πλουτοπαραγωγικών αποθεμάτων ώστε να ικανοποιούν τρέχουσες και μελλοντικές παραγωγικές ευκαιρίες, ικανοποιώντας έτσι την απαίτηση της βιωσιμότητας του κοινωνικοοικονομικού συστήματος και τελικά την προοπτική της ανθεκτικότητας του.

Ο απεγκλωβισμός του ρόλου των τοπικών αρχών με την προώθηση κατά κύριο λόγο έργων υποδομής, χωρίς κεντρικό σχεδιασμό και διασύνδεσής τους με στρατηγικούς στόχους βιώσιμης ανάπτυξης είναι ένα από τα στοιχεία που οφείλει να κερδηθεί.

Ο Δήμος Αμυνταίου, μόνο αν εργαστεί προς την κατεύθυνση ενίσχυσης των πλεονεκτημάτων της περιοχής με αξιοποίηση των ευκαιριών που δίνονται σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, θα είναι σε θέση να αναπτυχθεί πραγματικά.

Ο όρος πραγματική ανάπτυξη, περιγράφει την αλλαγή αναπτυξιακού προτύπου, ώστε να επιτευχθεί η εισροή κεφαλαίων στην περιοχή, όχι μόνο με την μορφή δημοσίων έργων αλλά και με την μορφή ιδιωτικών επενδύσεων.

Η μεταρρύθμιση στην τοπική αυτοδιοίκηση μέσω του Καλλικράτη, αλλά και με τις αναμενόμενες βελτιώσεις και μετασχηματισμούς, έχει δημιουργήσει πλέον όλες τις προϋποθέσεις για ένα μοντέλο ανάπτυξης βασισμένο σε μεγάλο βαθμό στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ο Δήμος Αμυνταίου έχει αρκετές από τις προϋποθέσεις εκείνες ώστε να εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες ανάπτυξης, να αναλάβει το συντονιστικό του ρόλο ανάμεσα στους τοπικούς φορείς και να διαμορφώσει μια κεντρική στρατηγική μέσα από τον εν γένει ρυθμιστικό του ρόλο στην τοπική ανάπτυξη.

Επιπλέον, περιοχές του Δήμου προτείνονται να ενταχθούν στις δέκα ειδικές χωρικές ενότητες του ΠΠΧΣΑΑ, οι οποίες διακρίνονται για τα ιδιαίτερα ανθρωπογεωγραφικά χαρακτηριστικά τους, όπως :

- Ειδική Χωρική Ενότητα Κορησού-Ανατολικού Βιτσιού-Νυμφαίου-Λιμνών Χειμαδίτιδας και Ζάζαρης, η οποία συνδυάζει χαρακτηριστικά των ορεινών και παραλίμνιων περιοχών και περιλαμβάνει αξιόλογα οικοσυστήματα και αξιόλογους οικισμούς.
- Ειδική Χωρική Ενότητα Λιμνών Βεγορίτιδας-Πετρών, η οποία εντάσσεται στην ευρύτερη περιοχή Βόρα-Βεγορίτιδας, σημαντικό τμήμα της οποίας εμπίπτει στα όρια της ΠΔΜ.
- Ειδική Χωρική Ενότητα ζώνης εξόρυξης λιγνίτη Εορδαίας, η οποία εντοπίζεται στον άξονα Κοζάνης-Πτολεμαΐδας-Αμυνταίου και περιλαμβάνει την ευρεία ζώνη εξόρυξης λιγνίτη και λειτουργίας των ΑΗΣ.

Η επίτευξη του οράματος, θα βασισθεί στην εφαρμογή των κατευθυντήριων πολιτικών της δημοτικής αρχής για την επόμενη περίοδο :

Για το Δήμο ως Χωρική Ενότητα

1. Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος
2. Ορθολογική πολεοδομική και οικιστική ανάπτυξη
3. Υλοποίηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για την ισόρροπη ανάπτυξη και την αναβάθμιση του περιβάλλοντος των υποβαθμισμένων περιοχών
4. Βελτίωση της ποιότητας ζωής με όρους βιώσιμης ανάπτυξης
5. Προώθηση της ενεργειακής εξοικονόμησης και αξιοποίησης ΑΠΕ
6. Παροχή σύγχρονων κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών για την βελτίωση της κοινωνικής συνοχής
7. Ανάδειξη της φυσιογνωμίας της περιοχής μέσω της προστασίας, προβολής και αξιοποίησης της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς
8. Στήριξη της τοπικής απασχόλησης, της επιχειρηματικότητας και καταπολέμηση της ανεργίας
9. Προώθηση της αγροτικής οικονομίας

Για τον Δήμο ως Οργανισμό

1. Ενίσχυση και αναδιάρθρωση των δημοτικών δομών για την αποδοτικότερη λειτουργία του Δήμου και ενίσχυση της συνεργασίας τους
2. Δημιουργία μιας σύγχρονης, αποτελεσματικής και αποκεντρωμένης διοικητικής δομής, με την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών

3. Άμεση και αποτελεσματική εξυπηρέτηση του πολίτη
4. Συμμετοχή των πολιτών και των φορέων στη διαχείριση των τοπικών υποθέσεων, στο πλαίσιο του δημοκρατικού προγραμματισμού και του αποτελεσματικού ελέγχου
5. Ενίσχυση της εξωστρέφειας και της συνεργασίας με φορείς και οργανώσεις εντός και εκτός της χώρας
6. Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δημοτικών υπηρεσιών και των νομικών προσώπων στην επίτευξη των στόχων κάθε δημοτικής περιόδου

3.1.2 Καθορισμός της στρατηγικής – άξονες, μέτρα και στόχοι

Η επιλογή της στρατηγικής και των γενικών μέτρων και στόχων, βασίζεται στην ανάγκη ολοκληρωμένης αντιμετώπισης των αδυναμιών και δυσλειτουργιών του Δήμου, που διατυπώθηκαν στην αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης και είναι συναρμοσμένα με τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης που αναδείχθηκαν από την ανάλυση SWOT.

Πιο συγκεκριμένα οι γενικοί στόχοι που τίθενται στην συνέχεια και τα σχέδια δράσης που θα ακολουθήσουν, προσβλέπουν, σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση αντιμετώπισης κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης και σε μια διαρθρωτική αντιμετώπιση αδυναμιών του εσωτερικού περιβάλλοντος με παρεμβάσεις οργανωτικής και διοικητικής αλλαγής που θα έχουν πολλαπλασιαστική αξία για τον τόπο.

Επιπλέον, οι γενικοί στόχοι και προτεραιότητες του Επιχειρησιακού Σχεδίου του Δήμου, πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τους στρατηγικούς στόχους του ΕΣΠΑ – Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης (2014-2020), να συμβαδίζουν με τους αναπτυξιακούς στόχους του ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των κατοίκων και επιδιώκοντας τη μέγιστη δυνατή αποδοχή και συνεργασία.

Όλα τα παραπάνω περιλαμβάνουν και ένα πλήθος νέων προϋποθέσεων και απαιτήσεων όπως, εστίαση στα αποτελέσματα, σαφή λογική παρέμβασης, θεματική συγκέντρωση πόρων, εισαγωγή του πλαισίου επίδοσης και την κατανομή του αποθεματικού επίδοσης, υποχρέωση της τήρησης μιας σειράς αιρεσιμοτήτων με πολλαπλούς όρους και προϋποθέσεις και άλλες απαιτήσεις.

Ο αναπτυξιακός σχεδιασμός των χρηματοδοτικών προγραμμάτων, βασίζεται μεταξύ άλλων και στην υιοθέτηση της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Η στρατηγική της Έξυπνης Εξειδίκευσης αποτελεί απαραίτητο δομικό στοιχείο των εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών για την έρευνα και την καινοτομία.

Η ιεράρχηση των προτεραιοτήτων για την στρατηγική αυτή, αντιμετωπίζεται ως μια πρόκληση που εμπεριέχει τη διαδικασία ανακάλυψης της επιχειρηματικότητας με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκομένων, ενώ ταυτόχρονα προσδιορίζεται από τις διαπιστωμένες ανάγκες του Δήμου και των επιχειρήσεων.

Έχοντας λοιπόν ως βάση το όραμα και τις κατευθυντήριες πολιτικές της διοίκησης, τα κρίσιμα ζητήματα που προέκυψαν από την αξιολόγηση κάθε τομέα, καθώς και τις αναπτυξιακές εθνικές προτεραιότητες, ο στρατηγικός σχεδιασμός επικεντρώνεται στους ακόλουθους άξονες, μέτρα και γενικούς στόχους/προτεραιότητες.

ΑΠ1 – Φυσικό Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

Μέτρο 1.1 : Χρήσεις Γης – Φυσικοί Πόροι

Γενικός Στόχος 1.1.1 – Προστασία και αξιοποίηση φυσικών πόρων της περιοχής

- Ορθολογική διαχείριση βοσκοτόπων
- Ανάπτυξη ορεινής ζώνης
- Ορθολογική διαχείριση της αγροτικής γης υψηλής παραγωγικότητας
- Σχεδιασμός αναδασώσεων σε περιοχές του Δήμου
- Ανάπλαση ρέματος Αμύντα από τη γέφυρα Μπράμορ έως την ΕΕΛ Αμυνταίου
- Ανάπλαση ρέματος Σκλήθρου
- Προώθηση εθελοντισμού για δημιουργία ομάδων πυρασφάλειας

Γενικός Στόχος 1.1.2 – Ολοκληρωμένη διαχείριση του υδάτινου αποθέματος

- Προστασία και αειφορική διαχείριση του υδροφορέα
- Ορθολογική διαχείριση αρδευτικού και πόσιμου νερού
- Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση των επιφανειακών υδάτινων πόρων

Γενικός Στόχος 1.1.3 – Ολοκληρωμένο σχέδιο προστασίας, αξιοποίησης και ανάδειξης περιοχών υψηλής αισθητικής και οικολογικής αξίας

- Προώθηση της δημιουργίας ενιαίων δικτύων φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, οργάνωση χώρων και διαδρομών και ανάδειξη και αξιοποίησή τους με συνεργασία αρμοδίων αρχών
- Εκπόνηση θεματικών σχεδίων διαχείρισης του αγροτικού τομέα-ανάπτυξη δραστηριοτήτων εντός περιοχών υψηλής φυσικής και περιβαλλοντικής αξίας
- Δράσεις για την προστασία και ανάδειξη του τοπικού οικιστικού, πολιτιστικού, φυσικού περιβάλλοντος και της αγροτικής κληρονομιάς

Μέτρο 1.2 : Ύδρευση-Αποχέτευση-Διαχείριση Ομβρίων

Γενικός Στόχος 1.2.1 – Αναβάθμιση και επέκταση υποδομών ύδρευσης

- Εγκατάσταση συστήματος τηλεμετρίας και ελέγχου διαρροών στα δίκτυα ύδρευσης
- Εγκατάσταση συστήματος τηλεελέγχου σε όλες τις γεωτρήσεις, αντλιοστάσια και δεξαμενές του Δήμου
- Αντικατάσταση όλων των δικτύων αμιαντοσωλήνων και σιδηροσωλήνων στο δίκτυο ύδρευσης
- Επισκευαστικές και βελτιωτικές εργασίες στα δίκτυα ύδρευσης των οικισμών
- Επίλυση των προβλημάτων υδροδότησης σε οικισμούς του Δήμου

Γενικός Στόχος 1.2.2 – Αναβάθμιση και επέκταση υποδομών αποχέτευσης

- Αναβάθμιση και επέκταση των σχετικών υποδομών αποχέτευσης
- Ολοκλήρωση έργων δικτύων αποχέτευσης, δικτύων προσαγωγής και κατασκευής ΕΕΛ σε όλους τους οικισμούς του Δήμου
- Μελέτες σκοπιμότητας για τη διαχείριση του επεξεργασμένου νερού από τις ΕΕΛ του Δήμου
- Διαχείριση – επεξεργασία λυματολάσπης για χρήση της ως εδαφοβελτιωτικού

Γενικός Στόχος 1.2.3 – Αναβάθμιση και επέκταση υποδομών διαχείρισης ομβρίων

- Ολοκλήρωση του δικτύου αποχέτευσης ομβρίων στον οικισμό Αμυνταίου
- Τοπικές παρεμβάσεις και επισκευές στα δίκτυα διοχέτευσης ομβρίων των οικισμών του Δήμου
- Διαχείριση ομβρίων στους ορεινούς οικισμούς του Δήμου
- Μελέτη σκοπιμότητας για τη διαχείριση ομβρίων στους λοιπούς οικισμούς του Δήμου

Μέτρο 1.3 : Άρδευση

Γενικός Στόχος 1.3.1 – Αναβάθμιση και επέκταση αρδευτικών δικτύων

- Καταγραφή και αξιολόγηση του εξοπλισμού των υφιστάμενων δικτύων αρδευτικών γεωτρήσεων με σκοπό την βελτίωσή του ή την αντικατάσταση
- Μελέτη και εκτέλεση έργων βελτίωσης των υφιστάμενων υποδομών εγγείων βελτιώσεων και την αντικατάσταση των ανοικτών δικτύων με κλειστά δίκτυα
- Βελτίωση και αναβάθμιση των αποστραγγιστικών καναλιών στην περιοχή ΔΕ Αετού
- Ανακατασκευή και επέκταση του υφιστάμενου αρδευτικού δικτύου των ΤΟΕΒ για άρδευση και εμπλουτισμό
- Δημιουργία υδατοταμιευτήρων για την άρδευση περιοχών αλλά και για εμπλουτισμό υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα
- Κατασκευή νέων αρδευτικών δικτύων για την κάλυψη αναγκών και άλλων περιοχών

Γενικός Στόχος 1.3.2 – Συντήρηση και λειτουργία αρδευτικών δικτύων

- Εξοικονόμηση ενέργειας στους ΤΟΕΒ και εφαρμογή τηλεελέγχου
- Κεντρικό σύστημα καταγραφής και παρακολούθησης της κατανάλωσης αρδευτικού νερού
- Διοικητική και επιχειρησιακή οργάνωση των ΤΟΕΒ
- Διαχείριση δημοτικών γεωτρήσεων άρδευσης
- Ενημέρωση των πολιτών με στόχο την εξοικονόμηση υδατικών πόρων και την ενίσχυση της συμμετοχής τους στα συλλογικά δίκτυα

Μέτρο 1.4 : Ενέργεια – ΑΠΕ

Γενικός Στόχος 1.4.1 – Διατήρηση του ενεργειακού χαρακτήρα της περιοχής με προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και τη χρήση εναλλακτικών μορφών ενέργειας

- Κατασκευή φωτοβολταϊκού πάρκου σε δημοτική έκταση στον Σωτήρα Αμυνταίου
- Κατασκευή φωτοβολταϊκού πάρκου σε τμήμα δημοτικής έκτασης στον Άγιο Παντελεήμονα
- Έρευνα και αξιολόγηση περιοχών για την κατασκευή φωτοβολταϊκών πάρκων
- Έρευνα και αξιολόγηση δεδομένων περιοχής για την παραγωγή βιοαερίου με εκμετάλλευση βιομάζας
- Έρευνα και αξιολόγηση δεδομένων περιοχής για την εκμετάλλευση γεωθερμικού πεδίου
- Έρευνα και αξιοποίηση δυναμικού παραγόμενης ενέργειας από υδατοπτώσεις

Γενικός Στόχος 1.4.2 – Σχεδιασμός δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας

- Καταγραφή και παρακολούθηση ενεργειακής κατανάλωσης στο Δήμο
- Ενεργειακή πιστοποίηση και ενέργειες αναβάθμισης δημοτικών κτηρίων σε λειτουργία
- Ενεργειακή πιστοποίηση δημοτικών κτηρίων προς εκμετάλλευση
- Εξορθολογισμός ηλεκτροφωτισμού κοινόχρηστων χώρων

Γενικός Στόχος 1.4.3 – Ανάπτυξη ενεργειακής πολιτικής στο Δήμο με στόχο την προσέλκυση επενδύσεων σε ΑΠΕ

- Διευκόλυνση επενδυτών κατά τη διαδικασία αδειοδότησης φωτοβολταϊκών πάρκων

Γενικός Στόχος 1.4.4 – Επέκταση υφιστάμενων δικτύων τηλεθέρμανσης και κατασκευή νέων

- Επέκταση υφιστάμενων δικτύων τηλεθέρμανσης στους οικισμούς Αμυνταίου, Φιλώτα και Λεβαΐας
- Δημιουργία νέων δικτύων τηλεθέρμανσης σε οικισμούς του Δήμου με χρήση βιομάζας

Μέτρο 1.5 : Καθαριότητα

Γενικός Στόχος 1.5.1 – Προετοιμασία και προγραμματισμός στο πλαίσιο του νέου ΕΣΔΑ

- Αξιολόγηση του υφιστάμενου συστήματος συλλογής και αποκομιδής απορριμμάτων με στόχο τον εξορθολογισμό της διαχείρισης και την εξοικονόμηση κόστους
- Προώθηση οικιακής κομποστοποίησης
- Δημιουργία πράσινων σημείων
- Αναθεώρηση κανονισμού καθαριότητας

Γενικός Στόχος 1.5.2 – Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών αναφορικά με την ανακύκλωση απορριμμάτων στο πλαίσιο και των διευρυνόμενων υποχρεώσεων που προκύπτουν από το υπό διαμόρφωση ΕΣΔΑ

- Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης πολιτών

Μέτρο 1.6 : Οικιστική Ανάπτυξη

Γενικός Στόχος 1.6.1 – Έγκριση και θεσμοθέτηση του υπό μελέτη ΓΠΣ Καποδιστριακού Δήμου Αμυνταίου

- Ολοκλήρωση και έγκριση ΓΠΣ Καποδιστριακού Δήμου Αμυνταίου
- Έναρξη διαδικασιών για την σύνταξη ΓΠΣ Καλλικρατικού Δήμου Αμυνταίου
- Σύνταξη πράξης αναλογισμού για τον παλιό οικισμό Αμυνταίου
- Ολοκλήρωση αναθεώρησης πολεοδομικού σχεδίου Αγίου Παντελεήμονα
- Ολοκλήρωση πολεοδομικού σχεδίου Ξινού Νερού
- Έναρξη διαδικασίας για την εκπόνηση ρυμοτομικού σχεδίου στην επέκταση Λεχόβου
- Μετάπτωση στο Εθνικό Κτηματολόγιο του ρυμοτομικού σχεδίου Φιλώτα
- Ψηφιοποίηση υποβάθρων για όλα τα σχέδια αναδασμών και διανομής στην εκτός σχεδίου περιοχή των οικισμών του Δήμου

Γενικός Στόχος 1.6.2 – Διαχείριση και συντήρηση κοινόχρηστων χώρων σε όλη την έκταση του Δήμου

- Συντήρηση παιδικών χαρών σύμφωνα με τις προδιαγραφές
- Συντήρηση χώρων πρασίνου και υλοποίηση νέων χώρων που προβλέπονται από τα πολεοδομικά σχέδια
- Συντήρηση πλατειών και πεζοδρομών
- Διεκδίκηση της ιδιοκτησίας των παλαιών σιδηροδρομικών γραμμών στο Αμύνταιο και αξιοποίηση του χώρου με ανάπτυξη κοινόχρηστων δράσεων

Γενικός Στόχος 1.6.3 – Προετοιμασία εφαρμογής ΓΠΣ σε όλο το Δήμο Αμυνταίου

- Πολεοδομικές μελέτες οικισμών
- Πολεοδομικές μελέτες βιοτεχνικών και κτηνοτροφικών πάρκων/ζωνών

Μέτρο 1.7 : Υποδομές Μεταφορών

Γενικός Στόχος 1.7.1 – Αναβάθμιση και επέκταση οδικού δικτύου

- Συντήρηση, βελτίωση και χαρακτηρισμός του οδικού δικτύου εκτός οικισμών
- Διάνοιξη οδών εντός οικισμών που προβλέπονται από πολεοδομικά σχέδια ή σχέδια διανομής
- Διαγραμμίσεις και σήμανση οδών
- Συντήρηση και βελτίωση αγροτικής οδοποιίας

Γενικός Στόχος 1.7.2 – Βιώσιμη κινητικότητα

- Εκπόνηση κυκλοφοριακής μελέτης στον οικισμό Αμυνταίου
- Εκπόνηση και εφαρμογή μελέτης ήπιας κινητικότητας στο κέντρο του Αμυνταίου
- Εκπόνηση και εφαρμογή Κανονισμού λειτουργίας πεζοδρόμων και πεζοδρομίων σε όλους τους οικισμούς του Δήμου

- Εκπόνηση και εφαρμογή Κανονισμού παραχώρησης δημοτικών χώρων για όλους τους οικισμούς του Δήμου

Γενικός Στόχος 1.7.3 – Καινοτόμες μεταφορές

- Δημιουργία υποδομών για αερομεταφορές και αεροκομιδές

ΑΠ2 – Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Εκπαίδευση, διά Βίου Μάθηση, Πολιτισμός και Αθλητισμός

Μέτρο 2.1 : Υγεία – Πρόνοια

Γενικός Στόχος 2.1.1 – Ένταξη όλων των επιμέρους κοινωνικών πολιτικών σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο κοινωνικής πολιτικής

- Καθορισμός αρμοδιοτήτων Νομικών Προσώπων του Δήμου με στόχο την αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων τους και διοικητική αναδιάρθρωσή τους
- Προετοιμασία οργάνωσης των κοινωνικών υπηρεσιών για την ανάπτυξη νέων δράσεων και άσκηση νέων αρμοδιοτήτων
- Ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου κοινωνικού συστήματος παρακολούθησης των αναγκών και των αποτελεσμάτων κοινωνικής πολιτικής
- Ανάπτυξη ολοκληρωμένου προγράμματος κοινωνικής ενσωμάτωσης ευπαθών ομάδων

Γενικός Στόχος 2.1.2 – Δημιουργία και ενίσχυση κοινωνικών δομών πρόνοιας και αντιμετώπισης της ανθρωπιστικής κρίσης

- Ίδρυση νέων, συνέχιση λειτουργίας και αναβάθμιση των υπηρεσιών των υφιστάμενων κοινωνικών δομών
- Ενίσχυση των κοινωνικών δομών με εξειδικευμένο προσωπικό

Γενικός Στόχος 2.1.3 – Ενίσχυση του εθελοντισμού και δικτύωση των κοινωνικών εταίρων

- Ενίσχυση και ίδρυση νέων δομών

Γενικός Στόχος 2.1.4 – Ενίσχυση υλικοτεχνικής υποδομής στην πρωτοβάθμια υγεία

- Ενέργειες για την ανάδειξη των προβλημάτων
- Ενίσχυση εθελοντικού τομέα

Γενικός Στόχος 2.1.5 – Ενίσχυση δράσεων ενημέρωσης και πρόληψης σε θέματα δημόσιας υγείας

- Ενίσχυση συνεργασίας Δήμου με αρμόδιους φορείς
- Ενίσχυση δράσεων διασυννοριακής συνεργασίας σε θέματα υγείας

Μέτρο 2.2 : Εκπαίδευση και διά βίου μάθηση

Γενικός Στόχος 2.2.1 – Ενίσχυση της σχολικής κτηριακής και υλικοτεχνικής υποδομής-Λειτουργικές δαπάνες

- Ενεργειακή αναβάθμιση σχολικών κτηρίων
- Κατασκευή αιθουσών πολλαπλών χρήσεων και προσβάσεων ΑΜΕΑ

- Συντήρηση και φύλαξη σχολικών κτηρίων
- Κατασκευή Μουσικού Σχολείου (Γυμνασίου και Λυκείου) στο Αμύνταιο
- Κατασκευή νέου Δημοτικού Σχολείου στο Ξινό Νερό
- Κατασκευή νέων Νηπιαγωγείων στον Αετό και στο Ξινό Νερό
- Προμήθεια εκπαιδευτικών μέσων και εξοπλισμού
- Βελτίωση και αναβάθμιση αύλειων χώρων σχολείων
- Μέτρα οδικής ασφάλειας στα πεζοδρόμια και στις οδούς πρόσβασης των σχολείων
- Έκδοση αδειών δόμησης και πυρασφάλειας

Γενικός Στόχος 2.2.2 – Εκπαιδευτικά προγράμματα ένταξης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων

- Λειτουργία και ενίσχυση τάξεων υποδοχής
- Λειτουργία σχολείου 2^{ης} ευκαιρίας
- Λειτουργία κοινωνικού φροντιστηρίου

Γενικός Στόχος 2.2.3 – Ενίσχυση εθελοντισμού και συνεργασίας

- Ανάπτυξη δράσεων συλλόγων γονέων και εκπαιδευτικών
- Συνεργασία με Διευθύνσεις Α' βάθμιας και Β' βάθμιας εκπαίδευσης

Μέτρο 2.3 : Πολιτισμός

Γενικός Στόχος 2.3.1 – Ανάπτυξη ολοκληρωμένης πολιτιστικής πολιτικής

- Καθορισμός αρμοδιοτήτων του Δήμου και στόχων πολιτιστικής ανάπτυξης
- Αξιοποίηση δυνατοτήτων περιοχής, αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία, περιοχές προστασίας, χώροι αναψυχής και πολιτιστικά γεγονότα
- Χρηματοδότηση ανάπτυξης και επέκτασης αρχαιολογικών ανασκαφών
- Ενίσχυση των δράσεων της Εφορείας Αρχαιοτήτων στην περιοχή
- Ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης και υλοποίησης των πολιτιστικών αναγκών και δραστηριοτήτων
- Σχεδιασμός και υλοποίηση στρατηγικής προβολής των σημαντικών πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου

Γενικός Στόχος 2.3.2 – Ενίσχυση κτηριακής και τεχνικής πολιτιστικής υποδομής

- Συντήρηση και αναβάθμιση των πολιτιστικών υποδομών και εξασφάλιση προσβασιμότητάς τους από ΑμεΑ
- Συντήρηση ιστορικών και πολιτιστικών υποδομών

Γενικός Στόχος 2.3.3 – Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και ανάδειξη πολιτισμικών στοιχείων

- Στελέχωση πολιτιστικών υποδομών με το απαραίτητο διοικητικό και τεχνικό προσωπικό
- Ενίσχυση χρηματοδότησης και προβολής των πολιτιστικών γεγονότων
- Δημιουργία ετήσιας ατζέντας πολιτισμού

Γενικός Στόχος 2.3.4 – Ενίσχυση της συνεργασίας και δικτύωσης

- Αξιοποίηση και ενίσχυση υφιστάμενων συνεργασιών
- Επέκταση συνεργασιών και με άλλους φορείς
- Ανάπτυξη και αξιοποίηση Αδελφοποιήσεων με άλλους Δήμους

Μέτρο 2.4 : Αθλητισμός

Γενικός Στόχος 2.4.1 – Οργάνωση και παρακολούθηση του αθλητικού τομέα

- Στελέχωση του αρμόδιου τμήματος
- Ορθολογικότερη και πλήρης αξιοποίηση των αθλητικών υποδομών
- Καταγραφή και παρακολούθηση των αναγκών και αθλητικών δραστηριοτήτων
- Δημιουργία ετήσιας ατζέντας αθλητικών δράσεων και εκδηλώσεων

Γενικός Στόχος 2.4.2 – Κάλυψη αναγκών σε αθλητικές υποδομές

- Έκδοση αδειών λειτουργίας όλων των αθλητικών εγκαταστάσεων
- Συντήρηση, ανακαίνιση, ενεργειακή αναβάθμιση και φύλαξη των αθλητικών εγκαταστάσεων

Γενικός Στόχος 2.4.3 – Ενίσχυση παρεχόμενων αθλητικών υπηρεσιών και προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού

- Επέκταση προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού
- Ενίσχυση και προβολή αθλητικών εκδηλώσεων

Γενικός Στόχος 2.4.4 – Ενίσχυση συνεργασιών και δικτύωσης

- Αξιοποίηση και ενίσχυση των υφιστάμενων συνεργασιών
- Επέκταση των συνεργασιών με άλλους φορείς

ΑΠ 3 – Τοπική Οικονομία και απασχόληση

Μέτρο 3.1 : Τοπική Οικονομία

Γενικός Στόχος 3.1.1 – Βελτίωση και επέκταση υποδομών εξυπηρέτησης

- Βελτίωση και επέκταση υποδομών
- Έρευνα για την βελτίωση της βοσκοϊκανότητας των βοσκοτόπων στην περιοχή του Δήμου
- Δημιουργία ζωνών για την ανάπτυξη θερμοκηπίων
- Οριοθέτηση ζωνών για την εγκατάσταση σταβλικών εγκαταστάσεων
- Βελτίωση των υποδομών για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας της περιοχής
- Εκμετάλλευση της βιομάζας των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και των υπολειμμάτων των καλλιεργειών με σκοπό την παραγωγή ενέργειας
- Έκδοση αδειών για αλλαγή χρήσης χώρου παλαιών σφαγείων για την ίδρυση καταφυγίου και ιατρείου αδέσποτων ζώων.

Γενικός Στόχος 3.1.2 – Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας

- Υποστήριξη των επιχειρήσεων για την αξιοποίηση χρηματοδοτήσεων της νέας προγραμματικής περιόδου
- Τεχνοοικονομική μελέτη βιωσιμότητας της προώθησης των βιοκαλλιεργειών στην περιοχή του Δήμου
- Συσχέτιση της τοπικής απασχόλησης με τη μεταποίηση τοπικών προϊόντων
- Πιστοποίηση νέων προϊόντων

- Δημιουργία, χωροθέτηση, υλοποίηση δημοπρατηρίου αγροτικών προϊόντων
- Δημιουργία και ενίσχυση των γυναικείων θεματικών συνεταιρισμών
- Υποστηρικτικές δράσεις με φορείς Γ'βάθμιας Εκπαίδευσης Περιφέρειας

Γενικός Στόχος 3.1.3 – Σχεδιασμός και εφαρμογή ολοκληρωμένου προγράμματος τουριστικής ανάπτυξης

- Σχεδιασμός ολοκληρωμένου προγράμματος τουριστικής ανάπτυξης
- Εφαρμογή ολοκληρωμένου προγράμματος τουριστικής ανάπτυξης
- Τουριστική προβολή και δημοσιότητα
- Προώθηση κοινοπρακτικών σχημάτων τουριστικής ανάπτυξης

Γενικός Στόχος 3.1.4 – Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του αγροδιατροφικού τομέα

- Σχέδιο αναδιάρθρωσης των αγροτικών καλλιεργειών χαμηλής απόδοσης
- Μελέτη, κατασκευή και οργάνωση κοινόχρηστων υποδομών για την δημιουργία ζωνών ανάπτυξης κτηνοτροφικών μονάδων με στόχο την απομάκρυνσή τους μέσα από τους οικισμούς
- Δημιουργία χώρων για την προώθηση και εμπορία τοπικών αγροτικών προϊόντων
- Προώθηση τοπικών προϊόντων, δικτύωση με περιοχές με παρόμοια οικονομικά χαρακτηριστικά

Γενικός Στόχος 3.1.5 – Βελτίωση υποδομών υποστήριξης της επιχειρηματικότητας

- Εκμετάλλευση δημοτικών κτηρίων για την εγκατάσταση μικρών επιχειρήσεων και νέων επαγγελματιών
- Ανάπτυξη περιοχής χώρου βιοτεχνικών και εμπορικών δραστηριοτήτων
- Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με συμβολή του Δήμου στην οργάνωση και λειτουργία επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας
- Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με συμβολή του Δήμου στην οργάνωση και λειτουργία επιχειρήσεων οικιακής οικονομίας

Μέτρο 3.2 : Τοπική Απασχόληση

Γενικός Στόχος 3.2.1 Ενίσχυση της επαγγελματικής κατάρτισης, απασχόλησης και κοινωνικής ενσωμάτωσης

- Ενίσχυση της συμμετοχής σε αναπτυξιακές συμπράξεις στο νέο ΕΣΠΑ 2014-2020
- Υλοποίηση πράξεων επαγγελματικής κατάρτισης, απασχόλησης και κοινωνικής ενσωμάτωσης

ΑΠ 4 – Εσωτερικό Περιβάλλον του Δήμου

Μέτρο 4.1 : Διοικητική οργάνωση

Γενικός Στόχος 4.1.1 – Διοικητική αναδιάρθρωση των Δημοτικών Υπηρεσιών και Νομικών Προσώπων του Δήμου

- Τροποποίηση Ο.Ε.Υ.

- Ανακατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ Δημοτικών Υπηρεσιών και Νομικών Προσώπων
- Βελτίωση λειτουργίας υπηρεσιών του Δήμου

Γενικός Στόχος 4.1.2 – Ενίσχυση θεσμικής και διοικητικής ικανότητας των Δημοτικών Υπηρεσιών και Νομικών Προσώπων του Δήμου

- Παρακολούθηση υλοποίησης του επιχειρησιακού σχεδιασμού
- Εφαρμογή συστημάτων αξιολόγησης και ορθολογικής διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού
- Κατάρτιση των στελεχών με διοικητικές ικανότητες
- Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά και Εθνικά δίκτυα Δήμων
- Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα ανταλλαγής καλών πρακτικών
- Προώθηση διαδημοτικών συνεργασιών με Δήμους της Ε.Ε. αλλά και εκτός αυτής

Γενικός Στόχος 4.1.3 – Συμμετοχή των πολιτών και των φορέων στη διαχείριση των τοπικών υποθέσεων

- Ενίσχυση της διαβούλευσης

Μέτρο 4.2 : Στελεχιακό δυναμικό

Γενικός Στόχος 4.2.1 – Ενίσχυση των Δημοτικών Υπηρεσιών και Νομικών Προσώπων του Δήμου με ανθρώπινο δυναμικό

- Προσέλκυση υπαλλήλων με μετάταξη
- Προσλήψεις μέσω του νέου ΕΣΠΑ

Γενικός Στόχος 4.2.2 – Βελτίωση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και ορθολογική αξιοποίησή του

- Καθιέρωση συστήματος παρακολούθησης των αναγκών εκπαίδευσης
- Συμμετοχή σε σεμινάρια εκπαίδευσης
- Ένταξη του ανθρώπινου δυναμικού σε τμήματα με καθορισμένες αρμοδιότητες και αν υπάρχει ανάγκη με εκτέλεση παράλληλων καθηκόντων

Μέτρο 4.3 : Συστήματα διαχείρισης, ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, εξυπηρέτησης του πολίτη

Γενικός Στόχος 4.3.1 – Ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης, ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, εξυπηρέτησης του πολίτη

- Ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης
- Ενίσχυση διαχειριστικής επάρκειας Δήμου και Νομικών Προσώπων

Μέτρο 4.4 : Κτήρια και υλικοτεχνική υποδομή

Γενικός Στόχος 4.4.1 – Συντήρηση και αναβάθμιση κτηριακών εγκαταστάσεων

- Συντήρηση δημοτικών κτηρίων
- Ενεργειακή αναβάθμιση
- Εξασφάλιση προσβασιμότητας σε ΑμεΑ

Γενικός Στόχος 4.4.2 – Συντήρηση και ανανέωση της υλικοτεχνικής υποδομής

- Επισκευή οχημάτων, μηχανημάτων, εξοπλισμού
- Αντικατάσταση γηρασμένων μηχανημάτων και οχημάτων

Γενικός Στόχος 4.4.3 – Έκδοση αδειών λειτουργίας σε όλες τις Δημοτικές υποδομές

- Καταγραφή απαιτούμενων αδειών
- Διαδικασία έκδοσης

Μέτρο 4.5 : Οικονομική διαχείριση και αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας

Γενικός Στόχος 4.5.1 – Βελτίωση της οικονομικής διαχείρισης

- Αύξηση εισπραξιμότητας των βεβαιωμένων οφειλών του Δήμου και ορθολογικότερη αξιοποίηση των πόρων
- Εξορθολογισμός δαπανών
- Δημιουργία νέου είδους εσόδων

Γενικός Στόχος 4.5.2 – Αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας

- Έκδοση, αναθεώρηση και εφαρμογή νέων Κανονισμών για την παραχώρηση δημοτικών χώρων
- Καταγραφή και ψηφιοποίηση δημοτικής περιουσίας
- Μελέτη αξιοποίησης δημοτικής περιουσίας